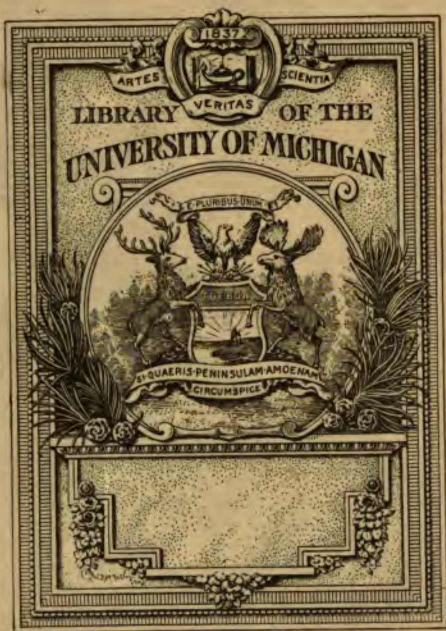

1837
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

ANDEN RÆKKE.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI

OG PERSONALHISTORIE

VED

GUSTAV LUDVIG WAD.

1. BIND.

KJØBENHAVN.

I COMMISSION HOS RUDOLPH KLEIN.

HOFFENSBERG & TRAPS ETABL. KJØBENHAVN.

1886.

Indhold.

Tillæg.

En bergensk Slægtebog fra det 17de Aarhundrede.

Meddelt af Cand. jur. E. A. Thomle.

Nærværende Slægtebog findes blandt Manuscripter paa Universitetsbibliotheket i Kjøbenhavn, Additamenta No 182 i Kvart, og meddeles her bogstavret efter Originalen. At Satsen er spærret betegner, at Manuscriptet, der ellers er skrevet med en meget smuk gothisk Bogstavskrift, har latinske Typer; Cursiv derimod, at enkelte Ord eller Bogstaver i Originalen ere skrevne med rødt Blæk og halvfede Typer endelig, at begge Dele ere Tilfældet.

POSTERITATI.
Eller
En Gedechnisz Oc Ihukommelse, med
Detz Wnder-Retning. Som
Er
Om Mine Kierre Oc Sallige
Forelders. Samt Min, Oc Mine Kierre Hüstrüersz
och Börns Vitam och Erlig Herkomst,
Liff Och Leffnitz fremdragelse, och
Christelig Aff-skeen, etc:
Samp ocsaa
En
Liden Antegnelse Eller Not. B: och En
Part Tenckuerdigt som Besynderlig sig Haffüer
Thildraget och pacêrit, Siden Anno.

1560. Saa Kortlig Befattedt,
Och
Skreffüen Wdi Bergen effter Christi Byrd 1656.
DEN 6. Jülli M: F: D:
Aff
ANDREAS LAVRENTII L.

I H S.
Er

Jeg Andersz Larentzön Leck, fød och Baarren i Bogense Vdi Fyen Aff Erlige Ecte och Christelige Forælderre.

Min Fader Er Erlig oc Sallige Mand. Lavrentz Pettersön Leck, Kong: Maytz: förrie Byfouget i forne Bogense, oc fordüm Slotzskriffüer Paa Ribberhüsz. Hand Vor fød oc Borren i Thönder J Holsten, en Sante Laüritz-Nat, Der Mand schreff aar 1560.

Min faders Sallig fader Vor Erlig och Mandhafftig mand, Petter Leck Raadtzherre och Generall Hopmand i forne Thønder, oc Vor med Sammetid Vdi den Dytmerske Kri, Der Sallig oc Höylofflig Kong Frederick Den Anden, oc med Försten Aff Holstin Vandt Dytmersken till Danmarck aar 1559.

Hand Vor Den Sallig Mands M: Nicolai N: fordüm pastor och Sogne Prest I Leck J frisland sin Søn. Oc Døde Dene min faders sallig fader, Aar. Otte Dage for Paaske, Vdi forne Tönder. 1573.

Min Faders S: Moder Vor Erlig oc Güdfrygtig Matrone, Mariæ Larrentz Daatter Wierckmester, Hün Vor sallig Her LAVRENTII W fordüm sougne Prest Till Heldeüad J Holsten sin Daatter. Hün Döede Paa Anden Pintzedag. Anno Christi. 1567.

Och haffüer Güd Velsignet oc Begaffüit Disze min faders sallig Foreldere, Vdi Deris Ecteskab Tillsammen med 12 Børn. Nemlig 6 Sönner. Oc 6 Dötterre. effter fölgende.

Min faders Elste Broder Vor Erlig och Welb. Mand Johan Leck, Hand Bleff Nobelterit oc Adeledt aff Graff Mauris J Haalland, Och Tiente Hand De HERREN statter for En Oberst Vdi den Aarlüff Jmod Dück de alba af Hispannien, Der Haal lenderne giorde Derris förste affald formedelst spanniernis grülig

Thyrranni skyld etc: Oc Er Hand sallig Mand Da Bleffüen skodt oc Döede Vdi samme forne Arlüff. Anno 1576.

Min Faders Anden Broder Vor Erlig oc Sallig mand Hans Pettersön Leck. Borgemester J Alborg oc förige slodtzskriffuere Der sammestedtz Paa Alborgslodt, Han Döde der Mand skreff Effter Christi Byrd. 1592.

Min Faders Elste Söster er den Sallige Qüinde, ANNA Pettersdaatter Leck. sallig Yffüer N: fordüm Borgere Vdi Kolding Effterleffüerske, Hün døde Anno. 1601.

Min Faders Anden Söster er den Sallige Qüinde. MARIÆ Pettersdaatter Leck. Hün Haffde den Erlig och Welagte Mand Niels Martensøn fordüm Borger oc fornemmer Kiøbhanddeller Vdi Thønder J Holsten. Hün Døede Det Aar Der mand skreff effter Christi Byrd. 1602.

Min faders Thredie Søster Vor Den Sallige Qüinde. Mette Petters-Daatter Leck. Som Haffde Först Erlig oc Welfornemmen Mand. Matias Hüszfoüget Paa Synderborgslodt. Oc Indüonnere Der sammestedtz. Och Siden effter Hans Döed, Haffde Hün Hederlig oc Vellert Mand. Her GEORGII. N: PASTOER Til Löygtsogen I Holsten etc: Och Døede Hün der effter Anno Christi. 1622.

De Andere min faders sallige syskend, ere Vdi Deris Vnge Aar J HERREN Hen Soffüede.

Min Moders VITAM.

Min Moder Er Erlig oc Sallige Qüinde Catrine Jacobs Daatter Mynter. Hün Vor föed Oc Baaren vdi Medelfar i fyen, 8. Dage effter Pintzdag. Der Mand skreff Effter Christi Byrd ANNO. 1574.

Hindis Fader Vor Erlig Velforneme och Sallig Mand. Jacob Hansön Mynter, Raadmand J forne Bogense, Och fordüm Slodtzskriffüer Paa Hintzgaffüels Slodt, i fyen. Hand Vor Den forneme oc Sallig Mandtz, Hans Mynters (Höylofflig och Sallig Kong Frederik den Anden sin Myntmester) J Kiøbenhaffn sin søn. Och Döede Hand den sallig mand min Moders fader, En Sante Olsdag. Der Mand skreff ANNO. 1627.

ETATIS. 79.

Min Moders Sallig Moder Vor Erlig Oc Güdfrygtig Matrone ANNE Jbsz Daatter. Sallig Jb Madtzen fordüm Borgermester Vdi forbemelt: Medelfar sin Daatter. Hun Døede en Sante Hansdag. 1598.

ETATIS. 67.

Och Haffüer Denne min Moders sallig Moder, Thüende gange Veret Gifft. Først med Den Sallig Mand, Raszmüs Bossen Borgemester i forne Medelfar, oc Siden Effer Hans Döed. Med min Moders Sal: fader forne Jacob Hansön Mynter. Som Den Tid Vor slotzskriffüer Paa forskreffne Hinsgaffüels slodt. Och Haffüer Güd Allermegtigste Velsignet Hinde Ved Disze Hindes Thüinde Sallige Mend. Med 8. Børn. nemlig 3. sönner och 5. Døtterre, Hüilcke Haffüer Verit Disze effterfølgende.

Min Moders Elste Broder, Vor Erlig och Sallig Mand Christoffer Boszen Borgere och Jndüonnere J Bogense, Som Døede Anno Christi. 1604.

Min Moders Anden Broder, Vor Erlig Och Sallig Mand. Bertel Boszen Raadmand Vdi forskrene Bogense. Hand Døede, Anno Christi. 1606.

Min Moders Thredie Broder, Vor Erlig och Sallig Mand, Niels Boszen Borgere och Jndüonnerre, Der Sammestedtz. Hand Döede, Anno. 1608.

Min Moders Elste Søster er den sallig Qüinde MAREN Raszmüs Daatter. Boszen, Hun Hafde Den Erlig Oc Sallig Mand. Peder Laalle fordüm Borger och Jndüonnere Vdi Aszens i fyen. Hun döede Anno. 1603.

Min Moders Anden søster, er Den sallig Qüinde Kirstine Raszmüs Daatter B: Hun hafde Den Erlig oc Sallig Mand Erick Thomesen Raadmand Vdi Medelfar i fyen. Hün Döede Anno. 1625.

Min Moders Thredie søster Er Den sallig Qüinde Margrethe Raszmüs Daatter B: Hün Haffde Den sallig Mand Hans Nielsen Raadmand Vdi forne Medelfar. Hün Döede Anno Christi. 1629.

Min Moders fierde söster er Den sallig Qüinde Ellen Raszmüs Daatter B: Hün Haffde den Erlig Welfornemmen oc sallig Mand. Christoffer Nielsönn, Raadmand Vdi Bogense. Hün Døede Anno. 1649.

Och efftersom min sall: Moder Haffüer Verrit Det Yn[g]ste och Siste Barn. aff Alle Hindis Sallige Moders Børn. Da Er Hün Vdi HERRENS Naffn.

ANNO 1597. 23. Octob. Wdi Ecteskaf kommen Med Hindis förste Mand. Sallig Anders Henricksen friisz. Slodtskriffüer Paa Hintzgaffüels slodt J fyen. Oc siden Byfouget i Bogense, Och Leffüede Den Sallig Mand iche Lenger med Min sallig Moder, Vden 1½ Aars Tid. Och Haffde Jngen Liffs Arffüinger Tilsammen etc. Hand Døede ANNO Christi 1598.
Mens.

ANNO 1599. 30. Septemb. Da Er min S: Moder Kommen J Ecteskaff med Min Kierre oc sallige fader Laurentz Leck. Som Da Vor slodtz Ridfouget Paa Thrankier Slodt Paa Langelang. Oc som siden Blef Byfouget Neste Aar Der effter i Bogense.

Och Haffüer Güd Allermegtigste. Velsignet Mine Kiere foreldere J deris Ecteskaf tilsam̄en. Med Thüinde Børn. Nemlig förstt en Daatter som Bleff fød.

ANNO 1600. 14. Septemb. Wdi Bogense, Oc Bleff Christenet oc Kaldit effter min Moders sallig Moder ANNE Jbs Daatter. Oc Haffüer HERREN Igen kaldet Hinde Till sig aff Dene Verdenn. Oc Till sidt Naadis oc Æris Rige. strax Vdi Hindis Barndom. Der Hün Vor 13. Vger gammell. J Samme forne Aar.

ANNO 1605 6. Julli Er Jeg Anders Lauritzön Leck fød Och Borren i Bogense J fyen, Paa En Løffüerdagsmorger. Der Klocken Vor 6. sledt, Oc er Der Døbt oc Christenit Wdi de Hellige 3foldighedtz Naffne. Søndagen Den 14 Ditto. Oc Er Kaldet effter Min Moders förste sallig Mand. Anders Henricksøn friis etc. Mine Fadderre Haffüer Verrit Erlig oc Velbyr: Mend Morten skienckler, til Søholm. Oc Velbyr: Niels skienckler till Gierskoff. Velüisze oc forneme Mend' Søren Hegelund och Niels Bang Borgemestere. Maren Her Niels Müllis, Ellenn Jørgen frantzens. Och Maren Bangs Holt mig til Daab:

ANNO 1613. Der ieg Wor Vdi mit Ottende Aar, da Satte mine kiere foreldere mig J. H. S: først Vdi Latine skolle at Informeris Paa 6. Aars Tid. Oc siden 1 Aar I skriffüe oc Regneskolle, Jndtill ieg Vor 14 Aar gam̄ell.

Och

ANNO 1619. Pintzdags Tid Da sætte Min kierre fader mig Thil Hoffüe

at Thienne Hoes En fin Erlig oc Welbyr: Mand, Ved Naffn Herlüff Daa till Sneding som da Haffde Jsland i forlening, Oc Tiente ieg Den Goede Mand for en Dreng Paa 3. Aarss Thid.

Jndtil

ANNO 1622. Fiortten dage för Paaske, Bleff Jeg aff forne Min Goede Hüsbünd Herluff Daa forskreffüen Oc forskicket Till Den Edle Velb: Oc strenge Herre, Her Henning Valckendorff Henningsen Thil Glorüp. Rider oc Kong: Maytz: Befallings Mand Paa Kongsgaarden Vdi Ottense J fyen. Och Thiente ieg den goede Herre, først et Aar for sin Liff Dreng, Oc siden 2 Aar for Handskriffüer. Och der ieg Haffde Thient den gøde Herre Paa de 3 Aars tid, Da Er Den Erlig oc Velb: Mand Holger Lindenov den Eldre till gaffnöe, Verrit aff min günstige Hüsbünd mig Begierrendis i Thienneste at Haffüe. Hüilcket ocsaa bleff Den goede mand Consenterit oc Beüelgedt. Och Bleff ieg saa aff min günstig Hüsbünd oc Herre Recommenderit Til forskrne. Velb. Holger Lindenov, oc Bekom saa Derhoes min goede Affskeen oc Pas, fra Den gode Herre.

ANNO 1625. Kom Jeg saa Thil den Velb: Mand Holger Lindenov Till forskreffne Gaffnøe Vdi Thienneste, Oc der ieg Haffde Thient den goede mand Nogen Thidlang for En Haandskriffüer. Siüntis mig Min Legglighed icke syndderligen at künde Begiffüe sig, Men Ville gerne Nest güd forbedre oc forsøge mig til forfremelse. Hüor Offüer ieg Anmodet Oc Begierde Venligen Mit forloff oc affskeen fra Hannem, Hüilcket Den goede Mand icke Ville Tillstede mig J det første, Till saa Lenge Jeg med Lempe Brugte Midel och gode Venner Dertill, Saa ieg Paa Det siste Erlanget (icke Allene) Den goede Mands forloff med Ville oc Venskab, Men Bekom Oc derhos Hans goede Befordring oc forskriffüelse ifra Hannem, oc forskickede mig Till sin Suoger, Den Edle Velbyr: strenge Herre, Herr Joest Höyg Till Giorslöff. Rider, Danmarckis Rigesz Raad Oc Hoffmester Sammetid J det kongelig Och Adelige Academiæ Soröe.

Och

ANNO 1625. Wdi Samme Aar 8. Dage effter Paaske, Kom Jeg Till forne soröe, Och Bleff ieg strax Antaggen aff Den goede Herre oc Hoffmester Och Commanderet Hand mig Vdi Kong: Mayt: Den Ny

Kielder i forne soroe for en Kieldersüend at Betiene oc forestaa. Oc eftersom forne Vin Kielder Vor Vdi samme Aar. Først Anfaget oc Begyndt, oc Vor Kommen J sin Exe., Oc Vor ieg Den første Kieldersüend, oc stoed for Rede oc Regenskab. Och Detz medlertid Der ieg Haffde Betient samme Hans Maytz: Kielder, Hen Ved Halfandet Aars Tid Da Vor den Erlig oc Velbyr: Mand, Henning Lindenov Ottesen Till Øffües Kloster i skoune (som da Ville Resignere Oc affdancke aff Soröe) Mig Begierrendis. at ieg Ville tiennne Hannem for sin Liff Opüagter eller Kammer Tienner, Och Haffüe Hans Penge, Kleder, Oc Andet sit Med Haffüendes godtz Oc Regsetöyg J Andtüar och Vdi Regenskab, Och for Regse med Hannem Till franck Rige, Jtallien, Oc Andensteds Vdenn Landtz, Hüorhelst den goede Mand Haffde sadt sig forre At Regse och foröge sig. Och formedelst ieg ocsaa Haffde Løst till at forsøge mig. Vdi den Agt oc forhaabnig̅, En goed promocion oc forfrem̅else J fremtiden, (Som Den goede Mand Ocsaa mig Beloffüede) Aff Den Aarsag Da Tilsagde ieg Hannem min Thieneste. (Dog med den Condicion, At Dersom Den goede Mand künde fli mig Min Affskeen, med Vellie ob Venskaff, fra min günstige HERRE. oc Hüsbünd Her Hoffmester, Hüilcket ocsaa formedelst forne. Den goede Mandtz Venlig Begiering skede.

Och Der Det Vor Bleffüen Beüilget mit forloff oc Affskeen at faa Oc Bekomme, med Velle oc Venskab Saa giorde ieg min Doent klar oc Rigtig. Detz Mellertid Haffde Den goede Mand Henning Lindenoü, Oc giort sig ferdig med sit folck och Regse Thöyg, som Hand Agted med sig, Paa samme sin fortagendis Regse. Och giorde ieg saa Nogle Dage Effter Sante Mickelsdag, Rede oc Regenskab for Hüis ieg Haffde Hafft Vdi Regenskab oc J forüalting, Vdi de 1½ Aars Tid. Och Bekom saa min Goede Affskeen oc Qüitantz. fra Den goede Herre oc Hoffmester. Datterit soröe Den 30. Septemb Anno 1626. Och i samme Aar.

ANNO 1626. 7. Octob. Otte Dage Effter Sante Mickesdag Kom ieg Till forne. Den goede Mand Henning Lindenoü I Tieneste. Och Nogen Tid Der effter, der Vi Vor Kommen Paa Regsen Tilsammen med Hannem, Bleff ieg Heftig Siüg Paa Veyen aff Den 3. Dags Febris. (som siden Holdte mig Der effter et Halff aars Tid) Hüor Offüer ieg for aar-

sagedis at Maatte forbliffüe til Hamborig at Brüge Medecin. Dog aldt till forgeffües. Thi Maatte ieg Nogen Tid Der effter Med stor Besüerlighed da Drage Til Bage Igen. Hüilcket den goede Mand Nödig Haffde seet. Och Kom ieg saa Hiem til mine k: Foreldere. Oc Vor hieme Hoes Dennem saa Lenge Till Om for Aarit, at ieg Vor Bleffüen till Paas Jgen. Och der ieg Ville Begiffüe mig Paa Nye Til Hoffüe Igen. Ville Minne Foreldere Jcke Tilstede Det. Men till Raade mig oc Begierde at ieg skülle Bliffüe Hoes Dennem Vdi Deris Alderdom Oc süaghed. Efftersom De icke flere Børn Haffde Vdi Liffüe, Aff Detz Aarsag Offērtalde mine K: Forelder mig. Saa ieg Maatte Paa det siste effter komme oc Adlyde Derris Raad oc Begiering.

Och

ANNO 1627. Om Paasken Da Begyndte ieg J. H. S. min Förste Wdflugt at Regse oc Segle Paa min egen Haand. saa Vell som oc Paa Minne K: Forelders Vegne, Oc Er kommen først till Bergen, Och herifra oc till Trünhiem. Oc siden Derfra Jgen Oc till Kiøbenhaffn, at forhandle hüis Varre och Goeds ieg Da Haffde Vnder Henderne, Och giorde ieg samme tid En goed Lyckelig Regse. G. s. L.

Och

Siden Den Thid Da Haffüer ieg Hüerdt Aar effter Andet Paa Nogle Aarstid. Seglet oc Regsedt Her Paa Bergen, Tysland, och Ander steder Med Mit Kiøbmandskab. Hüor min Legglighed oc Lycken Ville Begiffüe sig. Oc Gud Allermegtigste gaff mig Vdi sinde.

Jndtill

ANNO 1631. Om Foraarrit Er Jeg Atter Vdi HERRENS Naffn kommen Her till Bergen mit goeds Och Varre at for Handele etc: Da efftersom Det aff Güds forsiün Haffüer Verret mig Beskerrit oc forseet, at ieg icke skulle Bliffüe Der Paa De steder som ieg Vor föed Oc Baarren, Men Maa med Konning Daüidt Bekiende aff Psalmen Och Sige: Aff Adskellige steder oc fremmede Lande, föyer Güd Menniskenn Vnderligen Tillsammen. etc.

Saa Att ieg Aff güds Allermegtigste oc Faderlige proüidens och forsiun, Samt med slegt oc Venners gōede Raad oc samtycke. Er Da sammetid Blefüen Throloffüet med Min kierre Nü sallige

Hüstrüe, Erlig oc güdfrygtige Qüinde Anneke Frantz Daatter, sallig Claus Leüenhagen fordüm Borger Her i Bergen sin Effterleffuerske, etc.

Och stoed Vorris Bröllüp Vdi Herrens Naffn, Her i Bergen Der Nest Effter J samme forne Aar 1631. Den 11 Septemb.

Och

Haffüer ieg Der effter, Hüert Aar Seglet oc Regset Jmellüm Danmarck oc Dette, och andre steder, Med mit Kiøbmandskab oc Borgerlig Handtering, Jndtill Den skadelige Jldebrand (Det Güd Bedre) skede Her J Bergen Aar 1640. Och Miste ieg Da samme Thid Mesten Aldt Det ieg oc min K: Hüstrüe Eyede, Thi ieg Vor Jcke Hiemme, Men Vor Segledt till Danmarck, Hüor Offüer ieg fieck Jntted Reedet eller Bierget. Aff Den Aarsage Maatte ieg giffüe Mine Regser oc seglatz Offüer, Och Toeg mig saa Brygeri fore; Siden Den Tid Haffüer ieg med Mine K: Hüstrüer Med Güd och æren, Nerret oc Bierget mig, Som en Anden Erlig fattig skatte Borgere Till Dene Dag. Hans güdomelig Naffn Verre æret oc Priset for sin Naade Oc Velsignelse.

Min Kierre Och
sallig Hüstrües Vitam.

ANNO 1598. Paa En Sante Mickelsdag Da er Min kierre oc sallig Hüstrüe Anneke Frantz Daatter føed och Baarren Thill Göstro i Lantte Mickelborig aff Erlig Egte foreldere, Sallig med Güd.

Hindis Fader Vor Erlig och Velfornemmen Mand. Sal: Frantz Kaagelmand, Borger oc Kiöbhandeller Vdi forshhrene Göstro, som Døde Anno. 1618.

Hindes Moder Vor Erlig och Güdfrygtig Qüinde, Sall: Anne skyttensz. som er Død. 1615.

Och Haffüer Disze min K: Hüstrü Sallige Forældre föed oc OPtügtet Hinde Hoes Dennem sielffüer Vdi Güdsfrygt oc Christelige Dyder. Jndtil Hün Vor 10. Aar gammel. och

ANNO 1608. Om Paasken Haffüer Hindes fader sat Hinde Till Hoffüe, och er Kommen Till Höy Edelle Velb: oc strenge Herre, Her Christoffer Byelow Thill Cargis. Rider oc Hoff Raad i forskrene

Landte Mickelborg, Hans Velb: frūe, frü Elisabet Beffüernis at Thienne, och Vor. Hün Hoes Deris Velbyrdighed Vdi 8. Aar.

Jndtill.

ANNO 1616. Da sætte samme forne: Velb: Her Christoffer Byelov Hinde fra sig (Effter Hans sall: frües Döed) Och Till Hans syster Velb: Dorettea Byelow at Tienne. Som Vor Erlig oc Velb: Mand Otte Pren Til Vendorp Vdi forne: Landt Mickelborg Hans Velb: Hüsfrüe, Och hoes Deris Velb: Vor Hün Vdi 3. Aar.

Och Der Hün Da Haffde Tient Paa Bege forne: steder Vdi Disze Elluff Aars Thid. Thygtis Hinde Jngen Lyst till Hoffue Lēger att Haffüe, Men sette sig forre at Ville forsöge sin Lycke paa Andre Steder, Ti Toeg Hün sit forloff oc Venlig Affskeen fra de Velb: goede folck, Och forregste Till Raadstoct til Hindes slegt oc Venner, fordi Hindes S: Foreldre Vore Da Ved Døeden Affgangen. Och Der Hün hafde Verret Der Nogen Tidlang till forne: Raadstock. Da Bleff Hün Till Raad af Hindes goede Venner, samt Nogle godtfolckes Børn at Hün skülle Regse Med Dem, som Ville Till Bergen Deris Slegt oc goede Venner at Besøge, Hüilcket Hün Omsier oc samtycte med Dennem, Och Begaff sig saa Tilsammen Paa et skib, som Ville til Bergen. Och

ANNO 1619. 19. May. Er Hün Da først Kommen Her till Bergen, oc er sammetid Kommen Hoes Erlig oc Velfornemme Mand. Daüidt Villumsön Borger oc Vonhafftiger Her sammestedtz oc Hans kierre Hüstrü. Och Vor Hün Hoes Dennem oc stoed deris Hües forre i 3½ Aarstid.

Jnd Thil.

ANNO 1622. 22. Sep-tem. Otte Dage for Sante Mickelsdag. Da er Hün aff Güds Allermegtigste forsiün Kommen Vdi Det Hellige Ecteskaffstand, Med Erlig oc Velagte Mand. skipper Jan Villunsøn Borger Her sammestedtz, Som Vor forne: Daüidt Villlümsön, Hindes Hüsbünds Broder

Och Haffüer Güd Velsignet och Begaffüed dennem Tilsammen i Deris Ecteskaff, med En sön, Ved Naffn Jan Jansen, etc.: Och Leffüede Dene Sallig Mand Jcke Lenger Med Hinde, Vden 2. Aar och 4 Vgger. Och Effter Hans Döed, sad Hün Engke Vdi 3½ Aar.

1628. Palme Syndag er Hün Andengang Aff Güds forsiün Kommen

Vdi Den Hellige Ectestand. Med Erlig oc Velacte Claus Leffüenhagen Vonhafftige Her sammestedtz. Och Haffüer Güd Velsignet Dennem ogsaa J Derris Egteskab Tilsammen med en Søn. Ved Naffn Claus Clausön Leffüenhagen.

Och Leffde Denne sallig Mand med Hinde kün Vdi 1½. Aar oc 8. Dage. Och Døede Hand Paa En Sante Michelsdag Aff Pest som graszerede Her i Bergen. Och Bleff Begraffüet I Den Nye 1629. Kiercke, Och sad Hün Engke Effter Hans Döed Vdi 2. Aarstid Ringer 3. Vger.

ANNO 1631. 11. September. Som Vor Thre Vger for sante Michelsdag. Da er Hün Min Hüstrüe, Tredegang af Güds Allermegtigste oc Faderlige Forsiun Kommen i Ecteskab med Mig Anders Larentzøn Leck, Oc Haffüer Güd Ocsaa Velsignet oc Begaffüet Os Tilsammen Med 4 sønner, som Jndnü Leffüer, güd Beüare Dem.

ANNO 1632. 12. Jünnij. En Tisdags afften Der klocken Vor 9. sledt, Da Haffuer Gud Allermegtigste Velsignet Oc Bagaffüet mig oc min Kierre Hüstüe med en Vng Søn. Bleff kaldet Frantz effter min Hüstrüs sallig Fader. Bleff døbt oc Christenit Vdi de Hellige 3foldighedtz Naffne. Den Neste Fridag der effter i Den Nye Kierke Her J Bergen aff Hæderlig oc Vellert Mand Her Matas Berrentzen, etc: Sinne Faddere Vor Erlige och Velacte Mend, Jockum Muldt, Claus Gertzen, Och Rasmüs Boszen min Mor-Brodersön. Desligeste Kristi Jacobsdaatter. Villum Busis Hüstru, Och Stincke Dot Villum Hendricksens Hustrü Holdt Hannem til Daaben.

9. Martij. Paa En Mandagsmorgen Der Klocken Vor 8. sledt, Da Bort 1635. Kaldet Vor HERRE Min Sallig Fader Larentz Leck, aff Dene Verden oc til sit Eüige Rige. Bleff Begraffüen i Bogense Kircke hos min Moders forrie mand, sal: Anders Henricksen friis, fordüm Byefouget Der sammestedtz. Och Leffde min Sal: Fader Med min Moder i Ecteskab tilsammen Vdi 35 Aar oc 5 Monneder, Der Hand Haffde Verrit Kong: Maytz: Byfouget Baade J Ottense oc Vdi Bogense i 34. Aars Thid. Der Hans Gandske Alder künde Verre, 74 Aar 5½ Monnet.

Samme Aar.

1635. Sante Mickels Afften er min Anden Sön Larentz Leck föed, Der Klocken Vor Halgaen Till 6. Och Bleff Christnit Vdi De

Hellige 3folgighedsz Naffne. Den Neste Fredag Der effter i Dom Kierken, Aff Hederlige oc Vellert mand, H: Daniel Villkensen, Oc Bleff kaldet effter min sallig Fader. Sinne Faddere Vor Erlig oc Velacte Mend Villüm Henricksen, Jan Hansen. Oc Günder Kielsen, Anne Jobs Datter Daüidt Villümsens Hüstrü, Karen Grers Daatter Rasmüs Boszens Hüstrü, holdt Ham till Daaben.

1638. Nyt Aarsdag. Da er min K: Moder Tredie gang aff Guds forsiūn Kommen i Ecteskab. Med Erlig oc Velacte Mand. Marten Andresen Borger oc Kiøb-Handeller i Bogense.

5. No- Samme Aar Er min Trede sön Jacob Leck föed Paa En Man-
ūemb. dagsmorgen Tillig, Der Klocken Vor 2 Sledt. Bleff Døbt oc Ckristenet J De Hellige 3foldighedtz Naffne, Onsdagen Der Nest Effter J ·Dom Kierken Heri Bergen, aff Hederlig oc Vellert Mand. H: Daniel Vilkensen, Oc Bleff kaldet effter min Moders Fader sal: Jacob Hansen Mynter etc: Sine Faddere Vor Erlig Mandhafftig oc Velforneme Mand. Captien Marten Nielsön Tønder som er min Faders systersön. Daüidt Villumsön, Oc Chort Pelser, Alke Dericksdaatter Andres Büsis Hüstrü, Och Else Jan Fastenou Holdt Ham till Daab:

Item

1641. Er min fierde Søn Henrick Leck føed Paa en Fredags Morgen
13. Au- Der Klocken Vor 9. Bleff Døbt J De Hellige 3foldighedtz Naffne,
güsti. Syndagen nest effter. Vdi Dom Kiercken. Aff Hederlig och Høylert Mand M: Hans Samuelsen sogne Prest sammestedtz. Och Bleff Kaldet oc Nenfft Effter Hans Moders sallig Broder. Henrick Kaalmand etc: Sinne Faddere Vore Erlig Erbaar och Velachte Mend, Andres Grisze Actien, Oc Resenderende Ved Contoret. Hans Mesing Clausön, och Ian Reinners Gudsmed, Thrinne Hansstens Daatter, och Stinke Henricks Daatter Doedt, Holdt Ham till Daaben.

25 Den Nestedag Effter santte Hansdag Døede Min Sallig Moder 1643.
Junij. Katrine Jacobsdaatter Myntter. Oc Bleff Begraffüet Den Neste Fredag der Effter som Vor den 30. Ditto. Der Hün Haffde Leffüit Med forne: Marten Andresen Vdi Egteskab i: 4½ Aarstid. Hindes Alder Vor 69. Aar, oc 1 Maannet.

27. Paa En syndagsmorgen der Kloken Vor 7. sledt, Da Döede 1648.
Feberü:

min kiere oc sallig Hüstrü Anneke Frantz Daatter, Och Bleff Begraüet Onsdagen Der nest effter som Vor den 1 Marti: Vdi Dom Kiercken Heri Bergen, Der Hün Haffde Leffuet med mig Christeligen oc Vell Vdi Ecteskaff J 16½ Aarstid. Hindes Alder Vor 49. Aar 5. Maanneder. Gud giffüe osz at findes i Güds Rige. Och saad Jeg Enckemand effter Hindes Død 1 Aar oc 11 Vger.

Jnd Till.

1649. 6. May. Den Neste Syndag for Pintzdag. Da er Jeg aff Güds Allermegtigste proüidens Oc Faderlige forsiün. Med slegt oc goede Venners Raad och Samtycke, Andengang kommen Vdi Ecteskab med Erlig och Güdfrygtig Pige, Margrete Jans Daatter Brem Borg. Güd giffüe Os Velsignelse Lycke oc Sallighed.

Dette Efftersk̄r̄ffne saa kaart-
ligen. Er min Jdtzie Kierre Hüstüs
Herkomst oc Vitam.

ANNO 1630. 18. Aprili. *En Syndags Nat Jmellum 12 och 1* Klocke-sledt. Da er Min Kierre Hüstüe Margrete Jans Daatter B: föed oc Baarren Her i Bergen, Er Døbt och Christinet Vdi de Hellige 3foldighedtz Naffne J den Ny Kierke Her Sammestedtz.

Hindes Fader Vor Den Hederlig oc Höylerde Mand Docter Jan Bremborg. Medicus Och Capitulares Her i Bergen Hand Vor Föed oc Baarren Till Edam J Haalland, der mand skref
1600. En Sante Hansdag, etc: Hans Fader Vor den sallig Mand Georgi Bremborg Fordüm Stadtz Apotiker J forne: Edam, etc: Och Döede Dene sallig Mand, Min Hustrüs fader Heri Bergen, Den 17 Ja- 1648.
nuarij. Me: ÆTATIS. 47½.

Hindes Moder Er Den Erlig och Güdfryctig Matrone, Diüert Claus Daatter Vysten. Som oc er föed oc Baarren Vdi forskreffne Edam i Hālland. 1605. 9. May.

Och Hindes Fader Vor Erlig oc sallig Mand, Claus Vysten, Jndüoner och fornemen Kiøbhandeler sam̄estedtz.

Och Hafflüer disze Min Hüstrüs Kierre Forelder føed oc OPtüctedt Hinde Hieme Hoesz Dennem siellffüer Vdi guds fryct oc Christelige seeder, samt och Ved preseptor oc skollemestere Ladet Hinde Lerre oc Vnderuise. oc siden Holdt Hinde till Hüsz

Holding oc Detz Lige for Rettelse. Indtill Hün Vor 19. Aar gammel. Der Vi da J HERRENS Naffn er kommen Vdi Ecteskab tilsammen, ete:

ANNO 1650. 13. Feberii. *Paa* en *Onsdag Morgen Der* Klocken Vor 7. sledt, Haffer Güd Allermegtigste Velsignet min Kierre Hüstrü oc mig Med en Vng Daatter, Och Bleff kaldet Anneke Effter min förrie sallig Hüstrü. Bleff døbt oc christenet J Dom Kiercken Heri Bergen, Fastelaffüens syndag Nest effer, Vdi de Hellige 3foldighedtz Naffnne. Aff Hederlig och Höylerdt Mand. M: Ingebret Jörgensen Sogne Prest Her sammestedtz. Hindes Faddere Vore Erlig Viis oc Velacte Niels Harboe Raadmand ibm: Erlig Oc Velactbar Mand, Henrick skierrenbeck herskaf Ved Cantoret Vonhafftig till Amsterdam, Erlig oc gudfryctig Matroner, Anne Anders Daatter Jan Hansens Qüinde. Magtel Syers Daatter, Henrick Mogers Qüinde. Och min Hüstrüs Moder Dieüert Claus Daatter, Holdt Hinde Till Daaben.

ANNO 1651. 24. May. En Løffuerdag Ved Middagstid der Klocken Vor 12. Haffüer Güd Allermegtigste Atter Velsignet Os med en Vng Daatter, Bleff Kaldet effter Min sallig Moder, Catrine. Och er Bleffüen Døbt Och Christenit J Dom Kiercken Onsdagen Nest effter Vdi de Hellige 3foldighedtz Naffne, Aff Hederlig oc Höylert Mand M: Peter Lem. Hindes Faddere Vor Erlig Och Velacte Mend, Hans Danielsön, oc Jan Skrøder Min Süoger, Erlig oc Güdfrygtige Matronner, Mette Lücasis Carsper Berlien sin Qüinde, Elisabet Jans Daatter min Qüindes syster. Oc Maren sal: Knüd Mülles Holt Hinde til Daaben.

Anno 1652. 8. Septem: *Natten Jmellum Onsdagen Och* Thil Thorsdagen, Der Klocken Vor Jmellum 12. Och 1. sledt. Er Min kierre Hüstrü forlöst Med En Vng Søn, Bleff Kaldet Jan effter Min Qüindis sal: Fader. Er Døbt Oc Christenit Vdi Dom Kiercken Fredagen Der Nest Effter J De Hellig 3foldighedtz Naffne, Aff Hederlig oc Höylerdt Mand M: Jngebert: sougne Prest ibm: Sine Faddere Vor Erlig oc Velbyr: Mand, Byrge Jüel Till Lüngaarden. Hederlig oc Höylerdt Mand M: Peter Lem, Elector Bergenti oc Erlig Velforneme Mand Fede Jansen skiper. Erlig Oc Gudfryctig Matroner, Dortea

Mester Ingebrets Daatter. Som er M: Ambrosi Hüstrü. Oc Maren sallig M: Hans Sammüelsens Holdte Hannem Offüer Daaben.

Maij. Den Neste Syndag for Pintzdag Da Døede Dene Min Lille Oc kiere søn Jan Leck, Effter Midagen Der Kloeken Vor 4. sledt. Oc Bleff Begraffüet Onsdagen Der Nest effter i Dom Kiercken. Nest Hoes min sal: Qüinde. Der Hans Alder Vor 1½ Aar. 8 Vger, 3 Dage, Oc 8½ Timer. etc: 1654.

NNO .656. 4. artij. *Bleff* min *Trdie Daatter Föed om* Natten som Vor Jmellum Mandagen oc Tisdagen der Klocken Vor 12. Och Bleff Chrestenet i Dom Kiercken Fredagen Der nest Effter Vdi de Hellige 3foldighedtz Naffne. Oc Bleff Kaldet Sopfiæ Effter min K: Hüstrües Sallig syster. Hindes Fadderre Vore Erlig Viis Oc Velacte Willadts Madtzen Raadmand. Hederlig oc Höylerd Mand M: Ambrosius Lucassen Resederende Capelan Till Dom Kiercken. Erlig oc Güdfryctig Matroner: Anne Christoffers Daatter min frencke som er Jacob Jensen Qüinde. Abel Jeronimus keas sin Qüinde. Och Margrethe Nielsdaatter: Hans Nagels Hüstrüe, Holdt Hinde Offüer Daaben.

Er

Anno 1560. *Min Fader Den sallig Mand Larentz* Leck, Føed oc Baarren J Tönder Vdi Landte Hosten. En Santte Lauridtz Nat etc:

1567. Döede min Faders sallig Moder Marie Larentz Daatter Wirckmesters Vdi forne: Tönder, Anden Pintzdag

1573. Döede min Eaders Sallig Fader Pitter Leck, Raadmand Sammestedz. som Vor 8 Dage for Paaske.

1574. *Er Min sallig Moder* **CATRINE** Jacobsdatter Mynter Føed och Baarren J Medelfar i fyen. Som Vor Otte Dage Effter Pinzedag etc:

1575. I. October. Brende Bogense min Føedbye gandske Aldelis sledt af med Alle, Paa et lidet hüs Ner, yderst i Byen.

1576. Døede min Faders Elste sallig Broder Jan Leck, Som Vor Nobelteret af Prints Maurits i Haalland

Anno 1577. *Bleff Voris Naadig Herre oc Koning* Kong Christian Den 4. Føed oc Baarren, Paa Fredericks Borg.

1584. Bleff Hans Førstelig Naade først Hyldet Och Kaarret Offüer Danmarck oc Norge, Vdi Hans 7 Aar.

1588. 4. Aprili. Døede Hans Førstelig Naades Her Fader, Höyglofflig oc Sallig Kong Frederick Den 2. Paa Anderskouff slodt. Vdi sin Alders 54 Aar.

1592. Døede min Faders Anden Broder sallig Hans Leck, fordüm Borgemester J Aalborig.

1596. 29. August. *Bleff Høybemelte Kong* **Christian** Den 4. Kronet i Kiøbenhaffn, Offüer Danmark oc Norge. Der Hand Vor Vdi sit 20. Alders Aar.

1597. 23. October. *Stoed min Moders Brüllüp med Hindes* förste mand Anders Henricksen fris. slotzskriffüer Paa Hintzgafls slot.

1597. 29. Nouemb: *Stoed Kong Mayt: Bröllup Paa haders*löffhüs, Med Frøcken Anna Chatrine. Chürförsten Joakims Daatter af Brandenborig etc:

1598. *Hellig Threfoldighedtz Syndag stoed høy*bemelte Anna Catrina hindes Chroning Till Kiøbenhaffn.

Samme Aar Paaske Tide Døede min Moders første mand, sal: Anders Henricksen fris. Byfouget i Bogense.

Jttem Om Sante Hansdagstid. Døede ocsaa Min Moders sal: Moder Anne Jbsdaatter. Etatis 67.

Wdi samme Aar er min sal: Hüstü Anneke Frantz-Daatter føed oc Baaren Til Gøstro. En S: Mickels Aften

1599. 30. Septemb: *Da stoed mine Kierre Forelders Deris* Brøllüp Paa Bogense Raadhüs, som Vor 2 Mickelsmisdag.

Och Samme Aar er min Fader Bleffüen Tagen Till Byfouget J forskrene: Bogense.

1600. 14. Septemb: *Er min syster* **ANNE** *Leck føed J forne:* Bogense, Som Der effter Døde, Der Hun Vor 13. Vger gamel.

1601. Døede min Faders Elste syster sal: Mariæ Pitters Daatter Leck, I Thønder.

Same Aar Døde ocsaa min Moders sal: Moder Broder Peder Jørgensen, Borgemester i Bogense, Paa En Jüll Aften.

1603. 10. Aprili. *Bleff Printz* **Christian** *Den 5. føed* Och Baarren Paa Kiøbenhaffns slodt.

Om Samme Tid Døede min Moders Elste syster, sal: **Maren** Bosens i Assens.

Jünnij. *Bleff Kong. May: syster Dronning* **Anne** Cronet Med Kong Jacob aff skodtland; Til Lünden i Engeland.

.Octob. *Bleff Hans Mayt: Kong* **Christian** Den 4. Hyldet oc Kaaret Till Hamborg, for deris skytzhere.

604. Oc-
ber. Døde min Moders Elste Broder Sallig Christoffer Boszen, Borger oc Jndüonner i Bogense.

1605. Jülly. *Er ieg Anders Larentzøn Leck, føed Oc* Baarren Vdi Bogense J Fyen, En Løffüerdagsmorgen.

.606. Døde min Moders Anden Broder, sal: Bertel Boszen, Raadmand i forne: Bogense.

Junnij. *Regste Kong* **Christian** *Med 7 af sinne* Beste skiebe till Engeland, sin Süoger Kong Jacob at besöge.

1608. Döde min Moders Tredie Broder sal: Niels Boszen, Borger oc Kiøbhandeler i Bogense.

1609 Martij. *Er Hans Førstelig Naade Hertzüe* **Frederick** foed Paa Hadersløff Hüs. Som Nü er Konge i Dan¥ oc Norge.

1610 Martij. *Bleff Printz* **Christian** *Den 5. Hyldet of*üer Danmarch oc Norge, Der Hand Vor 7. Aar gamel.

1611. Om Paasketid Begyntis den Kri Jmellen Danmarck oc süerig, oc Vant Voris Mayt: Adskellige slodte, Byer Och festinger J süerig.

1612. 12. artij: Døde Dronning ANNA CATRINA J Danmarck, Oc stoed Hindes Begraffüelse Vdi Kiøbenhaffn, Oc Bleff Nedersadt i Vor früe kiercke, Etatis 37.

1613. *Jmellem Jüell oc fastelaffn Da Bleff der* fred giordt Jmellem Jmellem Danmarck oc süerig, Och Bleff Mange (: Oc Mesten de fornemeste :) af Vorres Adel slagen i samme feide. Vdi de 2 Aars Tid, der Krien Varrede.

1614. *Seglede Kong* **Christian** *Anden Gang* Till Engeland, Till sin Süoger Kong Jacob.

1617. *Wdi Dette Aar Er Bleffüen Holden* Jübel Aar. Offüer Danmarck oc Norge.

618. Loed sig Till Siüne Nogen tidlang Paa Himmelen, En stoer forferdelig Commet, Med en lang Süantz dannet oc skicket som et Ris. Siüntes for Voris Øyen, omtrent 2¹/₂ faüfne Lang, Hüor effter fulde Neste Aar, den Langüarrendis Kri, Vdi Tys Land, Som

først Begyntes i Bemmen, Oc som siden Varede Hen Ved 30. Aarstid.

1619. Døde Kong. Mayt: Syster, Dronning ANNE J Engeland, som
13. May. Haffde Kong Jacob.

Samme Aar om Pintzdagstid, kom ieg Førstegang till Hoffüe at Tienne Hoes Erlig oc Welbyrdig Mand, Herlüff Daa til snedinge, oc Tinte Hannem 3. Aar.

1620. Bleff gelyckstad Ved Elüen J Lanteholsten fünderit Oc Befestiget af Kong Christian den 4.

1622. *Fiorten Dage for Paasken Kom ieg Vdi* Tienneste Till Erlig Velb: Och strenge Herre, Her Henning Valckendrop Till Glorüp, Rider Oc Kong Mayt: Befallingsmand Paa Konggaarden i Ottense Vdi fyen, Oc tiente Jeg Hans strenghed 3 Aar.

1623. Palme Syndag Brende Bergen Aldsammen gandske af, Med Alle Kierckerne Saa Neer som den Enne Tydske Kiercke. Och Cantoret etc:

Samme Aar er Hertzue **Frederick** *den 3.* Bleffüen Biskop till stefft ferden Och Bremen.

Jttem er oc i Dette Aar, Det Kaastelig oc Rige sölf Berge ved Christiania. Her i Norge først fünden, Oc Som Jndnü till Denne Tid er Ved sin fülde Esce.

1624. Dene Sommer Af-Brende Oppsloebye, oc der effter blef Byen bygt igen Ved slodtedt, som nü kaldes Christiania. etc:

1625. *Otte Dage effter Paaske Kom ieg i Tien*neste Till den Edle Velbyr: Oc strenge Herre, Her Joest Høeg till Giorsløf Rider, Danmarckis Riges Raad. oc Hofmester J det Kongelig oc Adelig Academiæ Soröe,

*S*amme Aar *B*egynttes den *T*ydske Kri. Jmellem Vor Kong Mayt: af Danmarck. oc Keiszeren.

1626. *Otte Dage effter Sante Mickelsdag da* Kom ieg i Tienneste till Erlig oc Velb: Mand. Henning Lindenov Till Øffüetz Kloster, Vdi Skonne.

1627. Døde Velb: Knud Gyldenstiern Her Paa Bergenhüs. Som Vor slodtz Herre samestedtz.

*O*ch effter *H*annem Kom *J*gen Her *O*lle Pasberig i samme

Aar, Mens Andet Aar Nest effter, da kom ocsaa Jens Jüel Her Till Bergenhüs, i H: Olle Pasbergs sted.

Samme Aar om Paasken kom ieg förstegang Hid till Bergen, Oc till Tründhiem, Med mit Kiøbmandskab.

Sante Olsdag, Da Døde min Moders fader sal: Jacob Hansen Mynter, Raadmand J Bogense.

*S*ante Mickelstide, *K*om Offüer:st General Monsør Tello. Med Keyserens Armæde Jnd J Holsten oc Jytland, Och Jndtog Landene med Offüermagt. Oc Hafde saa Landene Vnder sig Vdi 1½. Aarstid. oc Nogle Vger.

Jndtill.

1629. *Wdi* **May** *Monnet Bleff der Freds*fordrag giort Jmellem Keyseren Oc Kong. Maytz: aff Danmarck. Om samme Kri, Som da Haffde Varret Vdi 4 Aars Tid.

Om Paasken J samme Aar, Begyntes at Døe af Pest Her till Bergen, Oc Vor en stor død, Oc Varede Hen Till Midt Vdi Vintteren.

26. prili. *S*amme Paaske stoed min Moders Halsyster Anne Jacobs daatters Brøllüp, Med Jacob Jørgensen J Asens.

1630. *J* **Septemb**: *skede det slag Paa Hambor*rig Elff. Jmellem Kong: Mayt: oc de Hamborriger. oc Wandt Hans Mayt: slaget, Oc de Hamb: Maatte giffüe flugten, Oc siden giffüe J fordrag, 280,000 R: Daller.

*Sante Mickelstid stoed min Moders Hal*broder Hans Jacobsen Mynter sidt Brøllup, Med Züsanne Pedersdaatter Vdi Bogense i fyen.

13. arti. Samme Aar Døde den sallig Mand. Hans Glad, Laugmand Heri Bergen. Och kom Peder Nielsen Jermand Rigens skriffüer aff Ottense Vdi fyen, Vdi steden Jgen, Neste Aar effter.

1631. 1. Septemb. *Stoed Mit Brøllüp med min Første Qüin*de, Sallig Anneke Frantz Daatter, Her J Bergen.

. October. Samme Aar Døde Kong: May: frü Moder, Dronning Shophia. Paa Ny Kiöbings slodt.

1632. Junij. *Bleff min Elste Søn Frantz Leck* føed Oc Baarren Her Vdi Bergen.

. Noemb. Er Kong Güstaüs Adolfüs af suerig Bleffüen skodt, J

slagedt for Lystzen, 2. Mille fra Lepsig. Vdi Den Kri Hand førte Jmod Keyseren, Dog Adlige Vell Bleff Victorien. Paa süenskens side.

J Dette Aar Døde sallig M: Pitter Brock. sogne Prest Till Domkiercken Oc Ny kiercken her i Bergen.

Och Bleff Mester Hans Samuelsøn Vdi Hans sted, Sogne Prest Jgen, etc:·

Wdi Samme aar, Er Christian Pris Ved Østersøen, Noget fra Kiel i Hølsten, först Begynt, Och Befestiget, aff Christian Den fierde.

1633. Døde Den sallig Mand, Peder Nielsön Jermand, Lagmand Her
4. Junnij. Vdi Bergen. Och Bleff Peder Raffn förie Laugmand J staffüanger, Laugmand Her isteden Jgen,

20. Septemb: Brende Dette Aar staffüanger gandske Oc Aldellis Sledt aff, saa Ner som Kiercken,

1634. *Stod Höybaarne første oc Herre.* Printz Christian Den 5.
5. October. Sit Brøllüp Oc Bilagger i Kiøbenhaffn med frøcken Magdalena Sybilla Churförsten af Saxen sin Daatter.

12. Natten Till syndagen Vogste Wandet Vdi Norstrand Ved Ribe
Octob. oc om Eydersted saa Höygt, Der folckedt Laa oc soff Tryggelig, At Der paa 4 Eller 5. Timmerstid, Om Komme Nogle Tüsende Mennisker, for Vden Mange Tüsen stycker fæ oc Bester af Adskellige slags, oc gick Vandet Op i Dom Kiercken Vdi Ribe $2^{1}/_{2}$ Allen Höygt, oc Mange store oc smaa skibe Dreffüe 3. eller 4 Mille Op Paa Landet at staa. Vdi samme storüm oc Vandflod, som Bleff J stycker slagen,

*Samme Aar kom Jens Bielcke Chantz*ler heri Norge, Hid till Bergenhüs, Jens Jüel sidt sted,

1635. Døde min sal: fader Larentz Leck, Kong: Maytz: Byefoüget
9. Martii. Vdi Bogense. J sin Alders $74^{1}/_{2}$ Aar.

Wdi samme Aar sante Mickels Afftenn Bleff min Anden søn Larentz Leck føed Her i Bergen.

1636. Døde Den sal: Mand Docter Niels Paaske Biskop Her Vdi
31. May. Bergen, ETATIS. 68 Aar.

22. *Skickedt Kong Mayt: Dette Aar fra* Danmarck, En Maijor
Jünnij. Ved Naffn Georgij Rickwin Hid Till Bergen, Som skülle Aar-

ligen Exercere Oc Recomendere Borgeskabet, etc: Som siden Bleff giort till Offüerst L: Vdi Nest følgende süenske feyde. Och Effter Hannem kom siden Maijor Christian Brant.

1637. 13. Martij. *Kom Mester LODEVIG Mynte,* Som Vor slodtz Prest i Kiøbenhafn. Her Till Bergen. Och Bleff Biskop effter Sallig Docter Niels Paaske,

Samme Aar Wdi Jülly Monnet stod herredage Heri Bergen, Oc Vor Tüende Commissarier OPskickedt Fra Hans May: Som Vor Her Claus Daa Rigens Omiral, Oc Her Christoffer Vrne, Bege Rigens Raad Oc Ridere.

J Samme Monnet Begyntes At Døe Her i Bergen aff Pest. Oc Døde Her Hen Ved 1059 Mennisker.

1638. 1. Janüarij. *Nytaarsdag Stod min Moders Brølup* Med Hindes 3die Mand. Marten Andresen Vdi Bogense.

Sist i forne: Janüarij Monnet Begyntes at holde OPe med Pesten Her i Bergen, oc Begynte Börne Pocker at Grasere igen J steden, oc Døde Vell saa Mange Der aff, Baade aff gamle oc Vnge, Som aff Pesten, etc:

5. Nouemb. *Wdi samme Aar Er min Threde søn Ja*ckup Leck føed oc Baarren Her Vdi Bergen.

1639. Bleff Et guldhorn fünden i Jylland Vdi Riberhüs Len af en Bünde Pige Paa en Krydsweij, Som bleff Printz Christian Den 5. forærit af sin Her Fader Kong May: Som er Holden i stor Act Oc ære, Oc er forne: Horn skatterit for 2½ Tüszen Rix Daller.

Samme Aar Till Jüell afften Blef Her till Bergen første gang Begyndt af Bispen, Mester Lodeüig Mynte. at skal Holdis Predecken Paa de 3. store Höygtidtz Afftenner Om Aarret.

1640. 5. Jüllij. *Paa* En *S*yndagh *E*fftermiddag *B*rende Bergen Anden gang af. Saaner som fra Rosen Kransers Müer oc Vd Til Nornes. Disligest Nösted-Dregen oc Cantoret Blef kūn Allene Beholdendis· Men ellers Brende Byen gandske sledt af med Dom Kiercken Oc Kaars Kiercken, samt Hospitals Kiercker. Oc Raadstüen, Hüilckedt skede Paa 3 Timmerstid. Oc Miste ieg da sam̄etid Mesten Aldt Det ieg Eyede,

Sist i samme Aar Vdi Dicember Monnedt. Kom Bege Orgelüerkene fra Kiøbenhaffn. Oc hidtill Bergen, som Vor Besteldt

Aaret tilforne, Det Ene J Dom Kiercken, oc Det Andet i Kaars Kiercken.

1641. 22. Aprillij. Forregste min Elste stef-sön Jan Jansön Heri fra oc Till Haalland. som Vor Hans förste Udflügt, Mens Døde Der Det Neste Aar effter af febres. ætatis 19. Aar.

28. May. *Kom* Welb. *Henrick* Thodt, *Slosz* Herre *hid* Till Bergenhüs, Vdi Chantzler Welb: Jens Bielcke sin sted.

27. Jünij. *Kom oc Kong Christian den 4 Hid Till* Bergen med 5. af sine Beste skibe. Oc Holdte Herredage her samme gang.

Oc Bekom Bryggerne Her till Bergen sam̃etid førstegang af Hans May: preũelegier Oc Brygerlaug. Samt Oldermand Oc Bisedere. som icke för her saa Har Verrit.

13. Augüsti. *Bleff min Fiede søn Henrick Leck fæed oc* Baarren Her Till Bergen, som Vor min sal: Qüindes siste Barn.

*W*di samme *M*onnet kom *D*e storre Kloker fra Kiøbenhaffn Oc Hid Til Bergen, Som kom i Dom kiercken, Huis Lige icke Bedre Her før Haffüer Verret,

3. Nouemb. Døde Den salligmand Borgemester Pofüel Yfüersen Bøgüod. Her i Bergen, Blef Begrafuet i den Ny Kierck:.

1642. 4. Janüary. *Kom Jacob Hansen Laügmand fra* Ottense J. Fyen, Hid till Bergen, Vdi Peder Raffn sidt sted.

21. Dicemb. *Bleff Rasmüs Lauridtzen Tagen til Borge*mester, Oc Offue Jensen Till Raad mand.

1643. *Wdi* JUNNI *Monnet Loed ieg Jhs: De* Husze Her Ved Raadstüen Byge, Med Tüinde gchüelüede Kielder. Paa Den gründ som ieg Kiøffte af Mickel Hansen oc Jehan Hansen Her i Bergen.

27. Jünnij. Döede Min sal: Moder Catrine Jacobsdaater Mynter, Der Hindes Alder Künde Verre 70. Aar 4 Uger.

J Denne Sommer Brende Marstrand aff.

1. October. *Stoed Hertzü Frederick Ersz Biskop til* Bremmen sidt Brøllüp Til Gelyckstad Med Sophia Amaria Hertzü Jørgens af Lyneborig sin Daatter, som Nü er Dronning J Danmarck oc Norge, etc:

Sante Mickels Tid Begyntes Den Kri Jmellum Süerig oc Danmarck, som Varede Nesten 2 Aar.

1644. *J Dette oc Neste følgende Aar Blef Nornes* Først fünderit, Med skantzer oc stycker, samt Andet Detz til Behør forsiünet.

Jtem De Tüende Blockhusze Ved søen, ocsaa Med stycker fast giorde. Det Ene Ved Commünet, oc Det Andet Ved Nødsted i sydnes.

1645. 24. Feberua: *Blef ieg af slotz herren Velb: Henrick Tot* Oc af Borgemesteren oc Raad Her Paa Bergen Raadstüff. Forordenet oc Antagen Til Poestmester Heri Bergen. oc gaf mig der Paa Bestallings Bref oc Order, Vnder Deris Egne hender, oc Vor det den første gang Nogen Poestmester Her för Hâr Verret.

J Samme Aar. 17. 18. Oc 19. Marti, da Bleff af Velb: Henrick Thot, samt Borgemestere oc Raad Vdskreffüen Her af Bergen bye. Vdi Kong Maytz Tienneste 500. Mand. som skülle til Hans May: skibe, Jmod süensken.

15. Aprilij. Døede Den sallig Mand Knüd Mülle fordüm Kong Maytz: Byfouget Her J Bergen Æ: 64: Och Bleff Peder Jensen Byfouget Vdi Hans sted Jgen.

29. Aprilij. *Blef af Borgemestere oc Raad. forordenet* oc Tiltagen Jehan Hansen at Verre stadtz Captein, oc ieg Til sin Lytenant. Jtem Chasper Bærlin till Fenderick. som skede Paa Bergen Raadstue.

J Jünnij. *Monnet Blef af Kong May: oc Rigens* Raad, førstegang Paalagt Hoüit skadt Heri Norge, saasom, at en Mand med sin Qüinde, sönner oc Døttere Hüer J seer for sig. Maatte giffue 1 Rix Daller. Jtem en süend eller Knect 1/2 R: Dal: oc en Tienneste Pige eller Dreng hüer 1/2 ℞. Oc Jngen Vnder 15. Aar at Vere forskonnet, saa Vel de Geislig som De Verslige.

1645. Wdi Dette Aar Døde min Frende sallig Captein Marten Nielsön Tönder. ÆTATIS. 63.

13. Aügü: *Bleff Krien forligt Jmellüm Kong* May: oc De süenske Ved Bremse Bro Paa Grensen, som da Hafde Varret 2. Aars Tid.

1646. *Blef Bergenhüs af Velb: Henrick Tot* Førstegang med Wollder oc stenskantzer fast giordt, som Ellers Tilforne Vor Blot oc bar med Befestningen i sig sielf.

Desligeste Den Ny Müret Port oc skanzen med Brygen Jnde i Marcken. med Andet Tilbehoer, etc:

Samme Aar Bleff ocsaa Tücthüset Heri Bergen först Fünderit oc Bygt,

1647. 2. Jünnij. Døde Höygbaarne Første och Herre Herrtzüg Christian Den 5.

Som Vor Danmarckis oc Norgis Vdüalde Prins. J Hans Alder 44 Aar 2. Monn.

17. Jullij. Jtem Døde Den Hederlig oc Höylerde Mand, sa: Mester Hans Sammüelsen Sogne Prest Til Dom-Kiercken och Nye Kiercken Her i Beren ÆTAT:,52/9 Mon: Och Effter Hannem

23. Augüstij. *Blef* **Mester** *Ingebret Jørgensen* **Latinske** skollemester Her i Bergen kaldet til Prest Til Dom Kiercken Vdi sal Mester Hans Samüelsens sted, oc Anden Dagen Der effter. Som Vor Den.

24. Ditto. *Da bleff Her Otte Raszmüssen stiid, Kal*det Till (den første) Sogne Prest Till Den Nye Kiercke, som da Blef først giort till en sogne kiercke. Ti Den Vor Tilforne kün Et Capel Eller Annegx Till Dom Kiercken.

1648. 17. Janüarij. Døde den Hederlig oc Höylerde mand. Sallig Doctor Jan Bremborg, stadtz Medecus oc Capitülaris Her i Bergen. Oc blef Begraffüen i Dom Kiercken. ÆTATIS. 47. Aar. 11. Vger.

27. Feber. Døde Min sal: Hüstrü ANNEKE frantz Daatter Her i Bergen, oc Blef Begraffüet J Dom Kiercken den 1 Martij. Der Hindes Alder Künde Verre 49. Aar 5. Monnet Oc Neste Dagen den

28, Ditto. Da Døde Woris Allernaadigste Herre os Konning. Kong Christian den 4. Paa sit Kongelig hüs Rosenborig J Hagen for Kiøbenhaffn. Effter Hans May: kroning 52 Aar. Hans May: gandske Alder. 70. Aar. 10. Moneder.

24. Martij. Samme Aar Døde min Frende sal: Hans Nielsönn Heri Bergen. Oc Bleff Begraffüen i Den Nye Kiercke.

10. May. *Kom Welb: Offüe Bielcke slotzherre* Her Til Bergenhüs: Vdi Welb: Henrick Tottis sted.

23. Nouem. *Bleff Hans Mays: Kong Frederick den* 3. kronet J Kiöbenhaffn Vdi Wor früe Kiercke.

Oc Anden Dagen Blef Ocsaa Dronning Shophia Amaria. Kronet Der Sammestedtz.

1649. **10. Febrüari.** *Blef Kong* **Carl** *J Engeland Afhüg*gen, En efftermidag Jmellüm 2 oc 3 Klockesledt Til Vindsoer 6. Mille fra Lünden, Vden Bellig Aarsag af sine Egne Landsaater, Som icke før er Hørt eller skeed Ved Nogen saa Höyg en Christen Konge oc potentat. Hüilcket Mange Retsindige Haffüer fortrødt. Mens Hüad Ende Vill Tage, giffüer Tiden.

*Kom Docter Olle Pedersen fra Kiøbenhaf*n, oc hid til Bergen, Vdi sal: Docter Jan Bremborigs sted.

Døde den Hederlig oc Höylerde mand sal: M: Lodeuig Münte, Biskop Her i Bergen.

. May. *Stod mit Brøllüp Her i Bergen med* Min Kiere Hüstrüe Margrete Jans Daatter Bremborigh: Som Er sallig Doct: Jan Bremb: Daatter her sammestedtz.

21. Augüstij. *Kom* **Mester** *Jens skelderüp fra Kiøbenn*haffn, oc hid til Bergen, oc blef Bisp effter sal: M: Lodeüig Münte.

Dicemb: *Samme Aar kom* **General** *Antone Knip* Tholdforüalter Offüer Ald Norgis Rige, hid til Bergen At Resendere. Hüilcken Der førte Et strengt Regering oc Officiæ Paa Det Tredie Aars tid. Hand Vor en Engelskmand. Oc Da OPkom Den store Thold Om Alle slags Vaare, som icke før har Verrit.

1650. **Feberüa:** *Blef Min Elste Daatter* **ANNEKE** *Leck* Føed Her i Bergen, Paa En Onsdags Morgen.

. Ditto *Stoed Min Qüindes Elste syster Alhed Ja*ns Daatter Bremborigs Bröllüp Med Velacte Jan skrøder her J Bergen.

J Dette Aar Blef Det Nye store Mürrit Wegter Thorn J Münckeliff Bygt, oc med 5. spire der Paa.

Jttem Den Nye Paapegaijöe-stang førstegang opsat Paa Nornes. Som Ellers Tilforne af Arelstid Altid Haffüer standen Jnde J Marcken Paa sante Jacobs Kiergaard.

Jüllij. Døde den Velfornemen oc sallig mand Rasmüs Lauridtzen Borgemester Heri Bergen, oc Blef Begraüen J Dom Kierken. Den 8. Ditto. Ætatis.

Jullij. *Blef Hans Hansen Raadmand oc förie* slodtzskriffüer, Tagen til Borgemester J sal. Rasmüs Laürsens sted.

Augüs: *Stoed min Qüindes Anden syster Lisbet* **Jans** Daatters Brøllüp Med Tomes Jordan. Nykommer Her i Bergen.

Septem. *Stoed oc min stef-söns Claüs Leüenhagen sidt* Brøllüp Heri Bergen, Med sin Qüinde Sare Riibers Daatter.

Brende J dette Aar Vdi Jülle Helligdage, Trün-Hiem. Mesten aldsammen gandske af.

Jübel Aar Blef Holden J Danmarck oc Norge.

Wdi samme Aar Blef Fredericksaade den Ny stad J Jylland

först fünderet oc Befestiget, Af Kong Frederick Den 3. oc Med 50. Aars frihed, for skadt oc Tynge, Samt al Told oc Agcisce — fri preüilegeret.

1651. *Stoed Min Qüindes Moder Diuert Claües* Daatters Bröllüp.
2. Feberu: Med Velagt Hans Pittersen heri Bergen.

18. Aprilij. *For Regste Min Elste Søn Frantz Leck* Heri fra Bergen, oc Droeg Vden-Landtz. At forsøge sig. Som Vor Hans förste Vdflugt. Der Hand Vor i sit 19 Aar.

26. Døde Den Velforneme oc Vitberegst, sal. mand Wilcken Tor-
Aprilij. münsen. Borgemester Her i Bergen.

24. May, *Blef Min Ander Daatter* **Cathrine** *Leck* føed Heri Bergen, Paa En Løfüerdag Om Midagstid.

J Dette Aar Blef Den store Nye Tholbo oc Weyer Hüsz først Bygt oc Begyndt, her Til Bergen aff General Knib Tholforüalter. Paa Kong May: Vegne. Hüilckedt Büge-Raszi oc Bekostning. Bedraget sig til 2500. R: Dal.

1652. Døde min stef-sön Claus Lefüenhagen paa Christiansand Paa Regsen Til Christiania.

*Om Pintztid Da Begyntis Den Kri oc Aar*lüff først Jmellum De Engelsker oc Haallenderne Til søes.

Wdi **Jünnij** *Maanet stoed Herredage her till* Bergen Paa Raadstüen, Commisarene Vore Her Gregers Krabe Rider, oc stadtzholder i Norge Her Mogens Höyg Rider. Christian skiel oc Erick Jüel. Alle Rigens Raad.

Døde J Kiøbenhafn Vdi Herredagene den Sallig Mand Jacob Hansen Laugmand Heri Bergen.

Och

Blef Borgemester Hans Hansen Her aff Bergen, sammetid J Kiøbenhafn, Tagen af Kong Maytz: sielff Til Laügmand Vdi steden Igen. Heri Bergen.

8. Septem. *Blef Min sön Jan Leck føed oc Baarren* Her i Bergen om Natten Til Torsdagen, Jmellem 12 oc 1.

17. Dicem. *Blef Offüe Jensen Raadmand Tagen til* Borgemester. J Den Dannemand Hans hansens sted.

J Denne forne **Dicemb:** *Maanet Loed sig* Tilsiünne En Mörck. stierne oc Commet Paa Him̄ellen, Vor Dannit oc skicket som

som et Ries. Huis Dens Betyding Er. Ded staar Vdi Den Allermegtigste güds Raad oc Villie. Som Alting Veed, styrer oc Raader. *V*el mülligt oc Troligt, Att Ligesom Dene Mörcke stierne Eller Commete som Loed sig Til siüne Allersist J Dette gamle Aar. Og sist i Dicember Monet. *Att* güd Allermegtigste Haffüer Der med Noget Besynderligt Vdi sinde. *Æ*ffterssom Det Lacker flügx Til Versens siste Ende oc Afften. *H*üilckedt güd Vil Hafüe os Paamindet med oc Aduarrit. *Ti* Ligesom Naar Den Klare dag Begynder at Vill Endes. Da Bliffüer Det Mörck oc Kaldt gandske ofüer Alt, fordi Det gaar Jmod Afftenen. etc: *Lige*saa gaar Det oc Nü Tit Jmod Verdens siste Afften. Fordi Alting Bliffüer Nü Mørck oc kaldt, *Güds* fryct ære oc Dyrckelse forminskes oc formørkes. Kierlighed oc Trofasthed Er Bleffüen kald oc froesen Mesten Hoes Alle Mennisker. *Ja* Alting Er sledt af Lafüe oc sin Rette Orden. Thi Ald synd Haffüer Tagen Offüerhaand I Alle statter. Det Er Jo Vesze Kiende Tegn Nock. Effter Christi Egen spaadom Lüc. 21.

*Der*fore er Det Höygligen fornöden, At Vi Beder den Herre Christus, At hand Vil Bliffüe heos osz. Oc Med sin Aand oc Naade Opliuße oc Regiere Oß. Fordi Den stünder Nü Til Afften. och Dagen Er Nesten forløben etc: Luce. 24. *Och* At Vi kunde med De 5. Visze Jomfrüer Verre Aarüogen oc Berede med Voris Lamper Ollie oc Blüs, at staa ferdig. Naar Brüdgommen Den Herre Christüs Vil Komme oc Klape. at følge Hannem i hans Kierre Himmelske faders Rige. Oc holde med hannem Det Eüige Nyt Aars Afften Maaltid Med Alle güds Vdüalde Kierre Børn. Som Aldrig skal Opholde Eller Haffüe Ende. *Dct* Vnde oc giffüe o Güd fader for Samme sin Kierre søn Jesü Chtisti: Vor Herre oc Frelsere skyld. Som Med Den Hellig Aand Leffüer. Hersker oa Regerrer fra Eüighed, Och J Ald Eüigheds Eüighed. Amen, Amen.

1653. 15. üllij. Døde Velbyrdig Börge Jüell Paa Lünggaarden. Oc Blef Begraffüen J Dom Kiercken for Alteret.

J Samme Monnet Kom Her Til Bergen 28. Haallands skiebe, som Vor kommen En Part fra Ostindienn, En Part fra Vestindien. Oc En Deel fra stredet oc finecien. Som Alle Vore Lad med

Dyrebare Vare oc speszeï. saa oc sölplader oc Adskellige Klenodier. Oc Vor En Partj af sam̄e de fornemste skiebe. Paa 700. 600. oc 500 Lester. Aarsagen at samme skiebe Kom Her Til Bergen. Vor formedelst den Engelske Aarlüf som De Haffde med Haallenderne. Oc Laa forne skiebe her for Byen Vdi 3¹/₂ Monnet. Til Effter S: Mickelsdag. At De fick En god Dörrickstaaen Vind. Oc kom Alle Vel Beholdendis Hiem Thil Haalland.

*Wdi Dette oe Nest-følgende Aar Lod Vel*byrdig Offüe Bielke slodtzherre Paa Kong Mayt: Vegne, Lege oc giøre Ded Bolwerck oc Block-hus Paa Vogen, fra slotedt af oc Tüert Offüer Jmod Ded Andet Bolwerck Ved Den Nye store Tholdboe. Oc Med 9. store Beslagne Bommer Jmellem Ded Ene Bolwerk oc Til Ded Andet, for Anløb Ind i Vogen. for de Engelske, Eller Andre Voris finder med Branskiebe, güd Lade Ded Aldrig Kom̄e Der Til.

1654. Døde Min Lille oc sallige søn Jan Leck, som Vor Den Neste
7. May. Syndag for Pintzdag Oc Blef Begraffüet J Dom Kiercken den 10 Dito Ætatis. 1¹/₂ Aar. 8. Vger.

*Samme Monnet Blef Haallenderne for*ligt med de Engelske. Samt kong. Mayt: af Danmarck Blef oc I sam̄e fordrag Beslüted til En Eüig forbündt,

1655. *Da Loed Min Frende Erlig forstan*dig oc Welforneme Mand.
22. Aprilij. Christoffer Nielsøn Thønder. Kong Maytz: Tolder Paa Normør, giøre Tüinde af Sine Døtters. Anne, oc Züsane Christoffers Døttere Deris Bryllüp. Her Paa Bergenhüs. Med Erlig Velact Oc forstandig Mand, Anders Madtzen stictskriffüer Wdi Bergenhüs-Leen. Oc Erlig Velact oc fōneme Mand Jacob Jensen Kong Maytz: fouget Offüer Norhor Leen. Hand fick Anne Christoffers Datter, oc Anders Madtzen Bekom Züsanne Christoffers Datter.

*Samme Aar Wor ieg forregst Til Dan*ꝁ. Hoes Min Steffader Morten Andresen, Om min patrinonium.

Oc Da Samme Tid. Den

21. Apri: *Vor ieg til flensborig hos Kong: Mais[t]at oc an*modet om en liden bes[t]elling her i bergen, *h*vilkedt blef mig afslagen. *M*ens dog bekom ieg hans Maistets gode suar og forskrifuelse *p*aa min suplikads til voris slotsherre den gode mand uel^br *ofue Bielke* at hand skule befodre mig til en bestelling *d*ed første muligt vor der

nogen leilighed sig tilfald, *h*uilkedt den gode mand oc belofued mig at vil efterkome[1]).

Forreste min Anden søn Larentz Leck herfra bergen, Oc for Vdenlandtz, at forsøge sig, Der hand Vor 20. Aar.

1656. 21 Februarij. *Blef ieg af Erlig oc Welbyr: Offüe Bielke* Slodtzherre Her Paa Bergenhüs Tiltagen oc Kåldet at Verre en af de 4 Forordenet fuldmegtiger oc procürator Heri Bergen, Effter Kongelig fororning. Gud giffüe mig til Lycke og sallighed. Amen.

[?]. Jüllij *Wdi Herredagen Til Christiania, Blef* Kong Frederick Hans Mayt: Elste søn Printz **Christian** Hyldet oc Kaaret Offüer Norges Rige. J hans 10. Aar.

[M]artij. *Blef Min Tredie Daatter Sophia Leck* fød oc Baarren Her i Bergen, Om Natten Jmellem Mandagen Oc Tisdagen, Der Klocken Vor 12.[2])

Anno 1686 d: 31 Marts er min Kieriste Magdalene Hansdatter Lentz føed af Ecteforældre faderen var Hans Lentz fordum borger og indvaaner fra Same Stedz; Moderen Sophie Leck ogsaa føed oc baaren her i bergen.

Dene bog er ieg undertegnede tilkomen Saaledis, Andreas Laurenti Leck Var min hüüstru Morfader og fød af hands Datter Datter Sophie Leck og bekomet Same bog at min Konis Moster Anna Anders Leck Som Var hos mig i huuset i Mod fem Aar, før hendis død, og blef død udbaaren og begraf[et] af mit hüüs, 1728 d. Dagen før hellig tre Kongers dag Neml: 5. Janūarj.

Mag. Bessel.

Saaledis har ieg arvet og er komen til Bogen I Iesū Navn.

Ao 1720 d. 20 Martz, Var ieg Med Min hüüstrü brudfolk i Domb Kierken her i bergen, og blef Vi Samen Coplerit af Stift Prousten Magr Ole Storm.

---

[1]) Staar i Manuskriptet med *Runer*, men har her paa Grund af manglende Typer maattet sættes med almindelige Bogstaver.

[2]) Her ender Anders Lauritzens Optegnelser. De følgende Notitser ere senere tilføiede af Magnus Bessel og hans Enke.

1721 blef min første datter Marta Sophie B: fød til Verden paa for
d. 12. Martz. Middag onns(?)dag Mellem 10 og 11, og den nest efterfølgende
16de ditto i Christo Ved daaben indpodet og døbt, Gud lade sig
hende Være befallet, til Sit Nafns ære og hindes Salighed, fadderne Vare Raadmand Magnus Schiötte, og Sr Hans Jørgensen, Mette Ferden Halven og min Søster Rigina Bessell, Mormoder Martha Køning bar hende og holt hende til daaben, i dom Kircken,

Ao 1722. Er min 2den datter Birgitta Margreta Bessell Fød paa en Syn-
d. 19 Julius. dags afften i Mellem Klocken 5 a 6, og d: 22de ditto dernest effter
Er bleven døbt i domb Kiercken af Magr Ole Storm Proust, Gud lade sig hende være angelegen til Sit Nafns Ære og hendis Salighed: 86 Aar 61 da. Fadderne vare Sr Christopher Køning, Sr Nils Danielsen, Anna Christina Rødberg, Christence Miltzou Sal: Hans Mogensens holt hende til daaben i Dom Kircken.

Ao 1724 blef min Sal: Søn Hans Jacob Bessell fød om Morgen i Mellem
d. 14 Maii. 7 a 8te Slet og døde Strax i Mellem 8de a 9 Slet og blef Saaledis
døbt af Jordemoderen før hand døde;

Ao 1725. Er min 3die datter Magdalene Bessell fød paa een fredags
d. 20 April. Morgen i Mellem 7 a 8 Klock Slet, Gud lade sig hende være befallet, til sit Nafns ære og hindes Salighed, og er der Nest effter døbt i Domkiercken, fadderne Ulrich Wilhelm Teting, Daniel Rafnsberg, Warner Hosewinckel, Sofie Amalia Fürstenberg, Elsebe Reutz og Barbra Schioller holt, og bar hende til Daaben, i Dom Kiercken.

A. 1727 Er min 4de datter Regina Bessell fød om afften i Mellem 6
d. 12 Octbr. a 7 Klocke Slett, og Strax der effter er bleven Døbt i Domkircken,
Gud lade sig hinde Være befallet, til sit Nafns ære og til hindis Salighed, fadderne Peder Reütz og Christian Sandmann, Birgitta Magnus Bersens, og Moster Helvig Winnicken, og Søster Regina Bessel bar, og holt hende til Daaben, i Dom Kircken.

Ao 1729 Er min 5te datter Anna Bessell fød paa en Syndags afften i
d. 30 Januarij. Mellem 9 a 10 Klocke Slett, og fredagen der nest effter Var til
Daaben blef Christnet af Magr Caspar Rommer i Domkirken gud lade sig hinde Vere anbefallet til sit Nafns ære og til hindis Salighed, fadderne Var Sr Jens Refdall og Jan Meyer, Jomfru Sara Schiötte og Anna Kirstine Poen Engel Hosewinckel holt og bar hende til daaben i Dom Kircken.

1738 d. 8 Augusti Døde min 4 Datter Regine Bessell om aftennen Klocken 12 Slet og Strax d. 15 blev begraven i Kors Kierken paa Kierke gaarden Klocken 1/2 tolv.

1744 10 Feruari. Døde min Salig mand Magnus Bessel som var faste Lavens Mandag om Afftenen Kl. 1/2 Siyv.

1744 . Martz Døde min Elste datter Marthe Sophie om Natten Kl: 1/2 Et.

Christian Nolds Selvbiografi.

Ved H. F. Rørdam.

»Møysommelig Levnedsbesværlighed udi min ustadige Lykkes Fortrædelighed, med en poetisk Pensel afmalet, og . . . . Kong Frederik den fjerde . . . . offereret af . . . . *Christian Nold*«, dette er Titelen paa en ret underholdende Selvbiografi paa Vers, hvoraf det vigtigste her skal meddeles.

Forfatteren er født i Kjøbenhavn 1673 og Søn af en vis *Kurtz*, der var Hofjuveler i Christian V's Tid; Moderen, Marie Elligers, ægtede efter sin nævnte Mands Død den berømte Hebræer, Professor og Dr. theol. Christian Nold, som gav Stifsønnen sit Navn og indsatte ham som sin Arving.

Slægten *Nold*, i hvilken Forfatteren af nærværende rimede Selvbiografi saaledes gik ind, stammede fra Malmø, og maa adskilles fra en fremmed adelig Slægt af samme Navn, der samtidig havde i det mindste een bekjendt Repræsentant hertillands, nemlig Thomas Nold til Magelø i Skaane, der indtog en anset Stilling i Christian IV's Tid som Drabanthøvedsmand og siden som Lensmand paa Kronborg[1]).

---

[1]) Se Richardt og Ljunggren, Skånska Herregårdar. Vol. III, Nr. 8. Thomas Nold var en god Ven af Sivert Grubbe, i hvis Dagbog han ofte nævnes (se Danske Mag. 4. R. IV, 42. 43. 45. 60. 68. 70. 72. 73. 75. 77. 79. 80. 83). Hans Navn skrives jevnlig Noll eller Nul. Forøvrigt var han fra Kurland

Stamfaderen til den borgerlige Slægt Nold var *Christen Jakobsen*, der 1603 nævnes som Borger i Malmø, da han fæstede Fosie Kirketiende af Kjøbenhavns Universitet[1]). Siden blev han Raadmand i Staden og endelig Borgmester, i hvilken Stilling han døde; begravet 5te Februar 1624[2]). Blandt hans Børn kjendes Datteren *Gjørild*, der, 14 Aar gammel, 1617 ægtede den 54aarige Professor Hans Jensen Alanus[3]), samt Sønnen *Jakob Christensen Nold.* Om denne vide vi, at han i Maj 1615 blev immatrikuleret i Rostok og Aaret derefter studerede i Wittenberg, hvor han udgav en filosofisk Disputats[4]). Efter Hjemkomsten blev han i Oktob. 1616 Sognepræst i Højby (nu Hyby) i Bare Herred i Skaane. Sivert Grubbe, Lensmand paa Malmøhus, der hørte hans Prøveprædiken, bemærkede, at han prædikede »satis docte et bene«. Han døde allerede i Begyndelsen af Aaret 1629, rimeligvis i den da grasserende Pestepidemi[5]). I sit Ægteskab med Sofie Aagesdatter (Haggæi filia) havde han Sønnen:

*Christian (*eller *Christen) Nold.* Denne store Sprogmand var født i Højby den 22de Juni 1626[6]). Syv Aar gammel kom han i Lunds Domskole, fra hvilken han efter 11 Aars Skolegang 1644 afgik til Universitetet. Den 9de Maj 1648 tog han den filosofiske Baccalaurgrad[7]), og 1650 kaldtes han til Rektor ved Landskrone Skole. Aaret efter erhvervede han Magistergraden i Kjøbenhavn. 1654 nedlagde han Rektorembedet for at faa Lejlighed til at besøge fremmede Højskoler. I tre Aar færdedes han nu i Tydskland (hvor han især sluttede sig til den bekjendte Theolog Joh. Georgii Dorschæus), Nederlandene, England og Frankrig. I Aaret 1657 opholdt han sig i tre Maaneder i

---

og kom 1605 i Christian IV's Tjeneste som »Edelknabe« (Joh. Grundtvig, Meddelelser fra Rentekammerarkivet 1872, S. 140).

1) Kirkehist. Saml. 3. R. II, 230—1.

2) Danske Mag. 4. R. IV, 68.

3) Rørdam, Kjøbenhavns Univ. Hist. III, 613.

4) Daae, Matrikler over nordiske Studerende ved fremmede Universiteter, S. 119. Worms Lexicon II, 127.

5) Danske Mag. 4. R. IV, 45—6. Cawallin, Lunds Stifts Herdaminne I, 347—8.

6) Efter hans Selvbiografi i Vindings Acad. Haun. p. 442.

7) Rietz, Det skånska Skolväsendets Historia, S. 427.

Fædrelandet for at ordne sine Sager og faa Midler til ny Rejser. Han søgte nu igjen til Nederlandene og studerede i Franecker og Leiden. Derpaa aflagde han 1659 et nyt Besøg i England, men vendte atter tilbage til Nederlandene, vistnok fordi Sprogstudiet navnlig her dyrkedes med den største Iver[1]). I Aaret 1660 blev han kaldet tilbage herfra, da Rigshofmester Joachim Gersdorff ønskede ham til Lærer for sine Sønner. Det kan neppe betvivles, at han har løst denne Opgave med Dygtighed, siden han umiddelbart fra denne Stilling gik over til at blive theologisk Professor ved Universitetet. Pladsen havde staaet ledig i længere Tid. Kongen havde ønsket en tydsk Doctor ansat, hvilket dog Ærkebiskop Svane meget fraraadede. Den sidst afdøde theologiske Professor, Daniel Pfeiff, der tillige var Sognepræst ved Petri tyske Kirke, var nemlig en Udlænding, og Svane gjorde gjældende, at hvis Kongen besatte Lærerposterne ved Universitetet med Tydskere, vilde det virke meget nedslaaende paa Studenterne og berøve dem Lysten til at skride frem paa den videnskabelige Bane. Efter nogen Betænkning gav Kongen efter, og et Par tydske Doctorer; der allerede vare komne herind i Haab om Ansættelse ved Universitetet, fik Løbepas igjen, efter at Kongen havde forsynet dem med gode Rejsepenge[2]). Svane havde nærmest ønsket Hofpræsten M. Erik Grave til theologisk Professor, men denne var neppe sønderlig tilbøjelig til at modtage denne Ansættelse, og da han i Foraaret 1664 blev Biskop i Aarhus, indgav M. Christian Nold følgende Ansøgning til Kongen[3]):

Stoormechtige, Høyborne Konning,
Aller-Naadigste Herre.

Efftersom Eders Kongelig Majestæt naadigst haffuer erkleret sig att villde hiellpe mig fattige Mand, paa wnderdanigste Forslag: da haffde jeg vell høyest-underdanig ønschet att bliffue ved Academiet, saa fremt jeg der ved liffs middell haffue kunde, for de ringe Scripta

[1]) I Franecker udgav han tvende Skrifter (1657 og 1660) og her var det, Budet fandt ham, der kaldte ham tilbage til Fædrelandet.
[2]) Ny kirkehist. Saml. III, 221—2.
[3]) Originalen findes i kgl. Bibl., Bøllings Brevsamling. Den er udateret; men Omtalen af Hofpræstens Forfremmelse bestemmer tilstrækkeligt Tiden for den.

schyld, som jeg haffuer under Hender, och jeg Eders Kongelige Majestet wnderdanigst haffuer insinueret. Men dersom Eders Kongelige Majestets naadigste Villie anderledes er, at bruge sin Tienere, enten til Predichestolen (huor till ved Hoffpredicantens forfremmelse mugeligt var giffuen leylighed) eller till Justitien och politiqves affaires, submitterer jeg mig wnderdanigst Hans Kongelige Majestetis egen naadige Dispositie: wisselig formodende, Hans Kongelige Majestet, effter milldeste løffter, naadigste vill forhielpe, at jeg fattige Mand en gang maatte gerade till nogen Station och naae dett Maal, som jeg ved languarig Møye och Lidellser haffuer trachtet effter, huillchet er (nest Gudz ære) i Troschaff och Erlighed att tiene mit Federneland.

Saadan Eders Kongelige Majest. høye Naade jeg med ydmyge Bønner till all Vellsignelse aff Gud i Himmelen stedze ihukomme will och forbliffue indtill Døden

Eders Kongelige Majest.
Aller-wnderdanigste
och Høyest-Forplichtede
Christianus Noldius.

Uden paa med samme Haand: Christian Noldii wnderdanigste Supplication.

Som Svar paa denne ret ejendommelige Ansøgning kan følgende kgl. Udnævnelse for Nold til theologisk Professor sikkert betragtes:

Friderich dend Tredie med Guds Naade Danmarckis, Norgis, Wendis och Gottis konning.

Wor synderlig Gunst tilforn. Wiider, at vi naadigst haffuer forordnit, antaget och bestillet os Elschel. hæderlig och høylerd Mester Christian Noldius til at were Professor Theologiæ udj Uniuersitetet her i wores Residentz Stad Kiøbenhafn. Huoreffter i eder wnderdanigst haffuer at rette. Befallendis eder Gud. Skreffuet paa wort Slot Kiøbenhafn den 9 Maij Anno 1664.

Vnder wort Zignet.
Friderich.

E. Kragh.

Udskrift: Os Elschel. Hæderlige och Høylerde Rector och meenige Professoribus udj Uniuersitetet i woris Residentz Stad Kiøbenhafn.

Paategnet: Vnderdanigst læst den 13 Maji 1664[1]).

---

[1]) Orig. i Konsistoriets Arkiv, Pakken 180.

Den 18de Maj s. A. aflagde Nold Professoreden. Ved et mærkeligt Tilfælde faldt det endnu samme Aar i hans Lod at beklæde den højeste akademiske Ærespost. Den theologiske Professor Rasmus Hansen Brochmand døde nemlig som Universitetets Rektor den 6te August 1664. Nu blev det et Spørgsmaal, som ikke var saa ganske let at afgjøre, hvem Rektorværdigheden skulde tilfalde. Der var en bestemt Turnus, ifølge hvilken Rektoratet skiftede mellem Fakulteterne; men her var det særlige Tilfælde, at Værdigheden kun havde været i omtrent to Maaneder hos det theologiske Fakultet, som altsaa kunde anse sig for brøstholdent, hvis Rektoratet allerede nu skulde gaa over til Juristerne. Striden førtes med Haardnakkethed fra begge Sider[1]), indtil den endelig ved kgl. Resolution afgjordes saaledes, at Rektoratet skulde blive hos Theologerne det akademiske Aar ud. Men nu var det atter et vanskeligt Spørgsmaal, hvem af disse Æren tilkom. Den afdøde M. Rasmus Hansen Brochmand havde været den 3die i Rækken af de fire theologiske Professorer; Nold var den 4de. Men det kunde synes betænkeligt at betro denne Rektorværdigheden, da han var saa ny i Sædet og maatte antages for lidet kjendt med de akademiske Sædvaner. Der maatte derfor en ny kgl. Resolution til, hvorved Nold udpegedes som den, hvem Rektorværdigheden skulde tilfalde. De to nævnte Kongebreve lyde, som følger, efter Originalerne i Konsistoriets Arkiv:

1.

Friderick den Tridie (osv.). Vor synderlige Gunst tilforn. Efftersom vi kommer vdi erfaring, at I forehaffuer nogen forandring med Rectoratu imod den gamle forrige sædvane, saa er vores naadigste Villie och Befalling, at dermed baade med termino resignationis, saa vell som med Rectoratu, vdi nærverende Aar och indtill voris viidere naadigst Anordning, forblifuer, som hiidindtill hafuer veret brugeligt, saa at bem[te] Rectoratus forblifuer vdi dette Aar hoss facultatem Theologicam. Dermed skeer vor Villie. Befallendes Eder Gud. Skreffuet paa vort Slot Kiøbenhaffn den 4 Octobris 1664.

Wnder wort Signette.

Friderich.

E. Kragh.

[1]) Se Biskop Jens Bircherods Dagbøger i Uddrag ved Molbech, S. 98.

Udskrift: Os Elschel. hæderlige och høylerde Rectori och Professoribus udj Vniuersitetet i woris Residentz Stad Kiøbenhafn.

Paategnet: Vnderdanigst læst paa Consistorio den 5 Octobris 1664.

2.

Friderich dend Tredie (osv.). Vor synderlig Gunst tilforn. Efftersom i tilforn haffuer bekommet woris naadigste befaling, at Rectoratus udj dette Aar schulle forbliffue hoes Facultatem Theologicam: Da er voris naadigste willie och befaling, at hederlig og høylerdt Mester Christian Nold, Professor paa Vniversitetet her sammestedz, til Rectorem denne gang worder forordnet. Dermed scheer wor willie. Befalendis Eder Gud. Skreffuet paa wort Slot Kiøbenhauffn dend 1 Novembris A° 1664.

Wnder wort Zignet.
Friderich.

E. Kragh.

Udskrift: Oß Elschel. hæderlig och høylerdte Rector och meenige Professoribus udj Vniversitetet i woris Residentz Stad Kiøbenhauffn.

Paategnet: Vnderdanigst læst paa Consistorio den 5 Novemb. A° 1664.

Det kan findes rimeligt, at den aabenbare Gunst, som fra højere Steder var vist M. Christen Nold først ved at lade ham lige fra en Huslærerstilling springe ind i det højeste Fakultet, og siden saa kort efter hans Ansættelse at overdrage ham den højeste akademiske Værdighed, kan have vakt en hel Del Misundelse imod ham, og da han med al sin Lærdom vistnok var et Stykke af en Særling og navnlig havde en skarp Tunge, saa kan det, især efter de Tiders Forhold, ikke forundre os meget, at han skabte sig Fjender, der ikke ugjerne tog Lejligheden i Agt til at sværte ham for Kongen, hvis gode Mening havde hævet ham. Og Nold gav selv Anledningen, da han 1666 til Brug ved de akademiske Disputereøvelser udgav sin »Logica recognita«, et vidtløftigt Værk, der var bestemt til at afløse den ældre D. Caspar Bartholins Logik, der længe havde været i Brug ved Universitetet. I det nævnte Værk havde Nold paa sine Steder givet sin Særhed temmelig frie Tøjler, idet han til Oplysning af sine logiske Regler havde benyttet Exempler, som undertiden var noget besønderlige; og da enkelte af dem syntes at strejfe ind paa det politiske Omraade, blev Sagen

forebragt Kongen, som befalede de øvrige Professorer at afgive deres Betænkninger over Skriftet. Af disse Erklæringer blev den, som de andre theologiske Professorer med D. Hans Wandal i Spidsen afgav, navnlig graverende for Nold. Man fremhævede saaledes, at han som Exempel paa probable Sætninger (d. e. saadanne, som mange antage for sande, uden at de dog ere uomtvistelige) havde anført: eligi qvam nasci meliores principes (valgte Fyrster ere bedre end fødte); og at han som Exempel paa Vrangslutninger (d. e. saadanne, hvor man af et enkelt tilfældigt Faktum danner en almindelig Regel) havde anført: Ehud dræbte Kong Eglon, altsaa er det tilladt Undersaatter at rydde en Øvrighedsperson af Vejen. Mellem hans Exempler fandt man ogsaa forskjellige theologiske Vildfarelser, ligesom man ankede over, at han uden Census havde udgivet sin Bog og indført den ved Øvelserne i Kommunitetet uden at agte paa, at Bartholins Logik, som derved fortrængtes, var anbefalet til Brug ved et kongeligt Privilegium[1]).

Skjønt Nold søgte at vise Beskyldningerne fra sig ved en Apologi[2]), blev Resultatet dog, at han den 23de Februar 1667 blev suspenderet fra sit Embede og ikke længe efter afsat.

Om det Indtryk, som Nolds Afsættelse gjorde paa Samtiden, have vi en Notits i Jens Bircherods Dagbog, hvor vi under 8de Maj 1667 finde antegnet: »Om M. Christian Nolds hastige Remotion fra Academiet (hvilket man med en fra Kjøbenhavn ankommen Student idag spurgte) faldt over vores Bord [i Odense] mellem min Fader, mine Morbrødre og Henrik Stampe adskillig Tale med Forundring, at han skulde uden foregaaende Rettergang og Dom saa pludselig fra Embedet udstødes. Stampe, som bedst kjendte hans Væsen, sagde, at Mandens proterva conversatio havde gjort ham blandt hans Colleger odicus, saa at ikke een, men flere, havde contribueret, hvad de kunde, til hans Fald. Ellers var det noksom kundbart, at Dr. Johan Wandel havde været hans allerværste Efterstræber, og af nogle Ord i hans Logica reformata, som sinistre

---

[1]) Pontoppidan, Ann. eccl. Dan. IV, 515—30. Helveg, Den danske Kirkes Hist. efter Reform. 2. Udg. I, 456—7.

[2]) Pontoppidan, IV, 530—36. En Afskrift findes i Kgl. Bibl. blandt Langebeks Excerpter Nr. 220.

bleve interpreterede, taget Anledning til at bringe ham hos Kong Frederik i disgrace«. — Naar en Ytring af Bircherod under 5te Maj 1667 om Kaldelse af en Efterfølger for Nold er bleven forstaaet saaledes af Helveg, som om Nold paa selve denne Dag er bleven afsat, da modbevises det ved følgende Kongebrev:

Friderich den Tredie (osv.). Wor synderlig Gunst tilforn. Wiider, at wj til at supplere dend udj M. Christiani Noldii sted vaccerende professionem Theologicam naadigst haffuer forordnet, antaget och bestildt Oß Elschel. hederlig och høylærdt Mester Mouridtz Køning til at were qvartus professor Theologiæ vdj Vniversitetet her i woris Residentz Stad Kiøbenhaffn, huor effter i eder underdanigst haffuer at rette. Befallendes eder Gud. Skreffuet paa wort Slot Kiøbenhaffn dend 28. April. Anno 1667.

Vnder wort Zignet
Friderich.

P. Schumacher.

Udskrift: Os Elschel. Hæderlige oc Høylærde Doctor Hans Suane, woris Raad, Assessor udj Collegio Status, Ercke Biscop oc Præsident udj Consistorio, sambt Rectori oc Professoribus udj Vniuersitetet heri woris Residentz Stad Kiøbenhaffn.

Paategnet: Underdanigst læst paa Consistorio 1667 die 4 Maji [1]).

I nogle Optegnelser af den bekjendte Chr. L. Tychonius siges, at Nold blev afsat ifølge Schumachers Tilskyndelse, og der er noget, der kan tale for, at det forholder sig rigtigt, eftersom Griffenfeldts Fald gav Signalet til, at Nold atter blev indsat i sit Embede. Om de ni Aar, i hvilke Nold var afsat, fortæller Tychonius, »at han i stor Fattigdom boede i et Kammer i Studiestræde og havde intet, uden hvad Godtfolk vilde give ham til Subsistence. Han udarbejdede da sit Værk, Concordantiæ particularum ebræo-chaldaicarum Vet. Testamenti (udkom 1679), et utroligt Flidsarbejde (stupendi laboris opus). Hans Portrait foran i Bogen viser aliquid squalidum et horridum et impexum (noget skiddent, frastødende og uredt) som en Eremit, der nylig er sluppen ud af sin Hule. Han kom imidlertid i med at smøge Tobak og blev deri en stor Debauchant til

[1]) Orig. i Konsist. Arkiv, Pakken Nr. 180.

sin Dødsdag«[1]). For øvrigt bemærker Tychonius, at Nold »var ikke saa meget ingenieux som speculativ og arbejdsom«, og han fortæller følgende Anekdote om ham: »Engang fik han Befaling at prædike for Kong Christian V, men han maatte staa og stamme, hoste, spytte og omsider sige Amen og gaa fast med uforrettet Ærende hjem uden nogen enten Forklaring af sin Text eller Approbation af sit Auditorium. Kongen selv sagde over Taffelet: Det er en brav Mand, tror Vi, i sit Værk; men Vi har syndet i det, Vi bad ham prædike«[2]).

Den sidste Notits gjælder uden Tvivl Tiden, efter at Nold atter var bleven gjenindsat i sit Embede som theologisk Professor, hvilket skede ved et Kongebrev af 18de Maj 1676, hvorved Christian V forundte M. Christian Nold, at han »maa igjen nyde Professionem Theologiæ udi Universitetet ligesom tilforn, tilligemed alle Jura academica, dog saaledes at han sit Sæde næst efter Dr. Georgium Witzlebium bekommer, og ej nogen Løn for samme sin Profession nyder, førend en af Theologiæ Professoribus afgaar«[3]). Nold kom altsaa ikke ind i sit gamle Numer, og det var haardt nok, at han, som saa længe havde været paa Sultekur, indtil videre skulde

---

[1]) Det betragtedes den Gang som en Art Udsvævelse at røge Tobak, og Lægerne ivrede derimod. Flere Digte blandt Thomas Bartholins Carmina (1669) udtrykke saaledes Forfatterens Afsky for Tobak; og Dr. Simon Pauli udgav 1665 »De abusu tabaci et herbæ thee«. Om en Præst i Holme ved Aarhus, der 1650 blev afsat, anføres blandt hans Udskejelser, at han en Aften var kommen ind til en Collega »havde sat sig ned, taget Tobak af sin Lomme, skaaret den og *drukket* deraf to Piber fulde« (Hübertz, Aktst. om Aarhus II, 140—1). Men ikke desto mindre trængte Brugen af Tobak bestandig mere frem, dels som Snus- dels som Røgtobak (jvfr. Kirkehist. Saml. 3. R. IV, 112). Maleren Karl van Mandern har skrevet »Lauwerkrantz voor alle Liebfhebers des Snuftobacks« (Kopenhagen 1665); fra Bordings Haand har man »Nyse Kruds eller Snuustobakkes Berømmelse og Brug« (Poet. Skrifter I, 315—20). T. Reenberg sang om »Min søde Pibe, Tids-Fordriver, Du brændend' Gløf i hvide Leer« (Poet. Skrifter I, 255). N. Lucoppidan skrev »Tobaks-Berømmelse« (Luxdorphs Saml. af smukke danske Vers, S. 764 f.). Endelig kan anføres, at man af Th. Bartholins Skrift, De medicina Danorum domestica, p. 180, ser, at Apothekerne 1666 handlede med Tobak. Se forøvrigt G. L. Baden, Smaa Afhandlinger I, 339—42. Werlauff, Antegn. t. Holbergs Lystspil, 1858, S. 151.

[2]) Rietz, Skånska Skolväsendets Historia, S. 428—9.

[3]) Sjæl. Registre Nr. 30, Fol. 107.

nøjes med samme magre Kost. Det var derfor et Held for ham, at Prof. Witzleben allerede døde den 11te September 1676.

Den 30. Okt. 1678 erhvervede Nold den theologiske Doctorgrad ved Forsvar af en Disputats, der indeholdt en Gjendrivelse af den bekjendte romersk-katholske Konvertit Dr. Niels Stensens »Scrutinium reformatorum«[1]. Som Opponent optraadte ved denne Lejlighed, efter Nolds egen Opfordring, den som Biskop i Trondhjem siden bekjendte Peder Krog, hvem Nold viste megen Godhed, idet han optog ham i sit Hus og tillod ham at holde Collegier sammesteds over de østerlandske Sprog[2].

I Aaret 1679 udkom Nolds ovennævnte Concordants, der har skaffet sin Forfatter et meget berømt Navn i den lærde Verden. I et Brev, som den 78aarige Præst Johan Paulsen i Kjetting paa Als 1733 skrev til en Ven, fremdrog han blandt andet som et Minde fra sin Studentertid: »Wie ich in Leipzig war, verfiel ein Professor pro Cathedra in das unmäszige Lob über des Noldii Buch de particulis Hebr., dass er sagte:

Solus Noldius in Dania sapit.

Ich gestehe: diese Worte waren mir Worte per guttur reditura«[3]. Naar Leipziger-Professorens Ytring ikke behagede Meddeleren, da var det, som Sammenhængen tydeligt viser, paa Grund af Ordet »solus«; da han nemlig betragtede sig selv som Dansk, ansaa han dette som en Fornærmelse mod sine Landsmænd; at Nold rostes, kunde han godt bifalde, naar det ikke skete paa andre danske Lærdes Bekostning.

Vistnok har Concordantsen skaffet sin Forfatter en ret god Indtægt, skjønt Afsætningsforholdene for Bøger paa den Tid vare vanskelige nok. Et Brev af 11te Marts 1681 fra Nold til Professor Bernardus i Oxford giver os nogle nærmere Oplysninger i saa Henseende. Han skriver nemlig: Forrige Aar sendte jeg eders Boghandler, West, 160 Exemplarer af min Concordants, for at han skulde sælge dem. Prisen blev sat til 1 Pund Sterling for Stykket,

---

[1]) A. D. Jørgensen har i sit Skrift, Niels Stensen, S. 200—1, meddelt nogle Bemærkninger om Nolds Disputats.

[2]) Gjessing, Jubellærere I, 381—2.

[3]) Orig. i Kgl. Bibl., Bøllings Brevsamling.

og Boghandleren skulde have 1/8 af Fortjenesten. Dermed var han dog ikke tilfreds, hvorfor jeg nu tilstaar ham 1/5, og beder Eder at minde ham om at sende Resten, eller den fulde Betaling for 128 Exemplarer. Pengene kunne enten sendes pr. Vexel eller med en Skipper til Præsten Gerhard Schumacher i Helsingør, der er bemyndiget til at modtage dem paa mine Vegne. Naar jeg besværer Eder dermed, da er det, fordi jeg ikke har nogen anden at henvende mig til. Jeg er rede til Gjentjeneste. For øvrigt ønsker jeg at vide, hvorledes det gaar med Eders Forsøg over Josephus, og hvorledes Englænderne, særlig den berømte Pococh, hvem jeg sender en venlig Hilsen, synes om min Concordants[1]).

Om Nold ved Salget af Concordantsen eller ved klog Sparsommelighed i de faa Aar, han var Professor, har faaet Midler til at kjøbe en Herregaard og desuden at testamentere 600 Rdl. til fattige Studenter[2]), skulle vi lade usagt; men saa meget er vist, at han inden sin Død var bleven Ejer af Herregaarden Vibygaard i Nærheden af Roskilde. Hundrup siger, at han fik Gaarden ved sit Giftermaal[3]), men dette fremgaar ikke af hans Stifsøns efterfølgende Selvbiografi, hvor der ellers er megen Tale om denne Gaard.

Den 25de Maj 1682 havde Nold Bryllup med den tidligere nævnte Guldsmedenke Marie Elligers[4]). Vistnok har dette Giftermaal i hans sene Alder vakt adskillig Opsigt, da vi i et Værk af en tydsk Forfatter finde det anført som et Exempel paa, hvorledes lærde Mænd *ikke* bør bære sig ad[5]). Omtrent samtidig med denne betydelig Forandring i Nolds huslige Liv, blev han efter Tur 2den Gang Universitetets Rektor. Men ikke længe efter at hans Rektoraar var sluttet, bortkaldtes han ved Døden den 22de August 1683.

---

1) Orig. i Kgl. Bibl., Bøllings Brevsamling. Brevet er paa Latin (her meddelt i sammendraget Oversættelse).

2) Univ. Program i Anledning af Nolds Død nævner denne Gave; men den omtales ikke i Scheels Program om Universitetets Stipendier og Legater.

3) Hundrup, Biograph. Efterretning om dem, der ved Kbhvns Univ. have erholdt de højeste akademiske Værdigheder, S. 35.

4) Saaledes nævnes hun i det akad. Program med Prof. Nolds Død. Hundrup har Navnet: Marie Eilers.

5) Schütz, Vita Dav. Chytræi I, 85.

Universitetet udstedte i Anledning af hans Jordefærd et Program i den for slige Aktstykker sædvanlige, højtravende Stil. Det mest karakteristiske ved samme er, at skjønt Hovedtrækkene af den afdødes Levned meddeles, omtales ikke med et eneste Ord hverken hans Afsættelse eller Gjenindsættelse, saa lidt som de ni Aar, da han levede »som Eremitten i sin Hule«.

I sit Ægteskab havde Dr. Chr. Nold ingen Børn, derimod gav han en af sine Stifsønner, som han paa en faderlig Maade tog sig af, sit Navn og testamenterede ham Herregaarden Vibygaard. Det er denne *Christian Nolds* Selvbiografi paa Vers, som her skal meddeles. Den viser, at Herregaarden ikke bragte sin Besidder nogen Lykke. Mange Uheld og Fortrædeligheder nødte ham tilsidst til at skille sig ved den. Siden prøvede han Lykkens Ustadighed i rigt Maal. Efter at have været gift og tre Gange at være bleven Enkemand, søgte han i sin Nød tilbage til Universitetet, ved hvilket han i sin Tid havde været en dygtig Academicus. I en Alder af 50 Aar skildrede han her sine Levnedsfataliteter, i den Hensigt derved at bevæge Kong Frederik IV til at give ham et Rektorat. Men Hensigten naaedes neppe; hans senere Skjæbne er os ubekjendt.

Selvbiografien meddeler ikke faa ganske interessante Træk af hin Tids Liv og Sæder. Fremhæves kan saaledes den kostelige Skildring af den lærde Prof. Nolds Frieri til Forfatterens Moder, ligeledes den sympathetiske Karakteristik af den fortræffelige Rektor Peder Høyelse i Nykjøbing paa Falster. Forfatterens Svigerfader, Rektor Peder Schade i Roskilde, synes derimod saa temmelig at have været et Modstykke til hin. Det Indblik, som hist og her gives i den Tids Landboforhold, er i høj Grad mørkt.

Det benyttede Haandskrift, der, foruden Tilegnelse til Frederik IV, indeholder en kortere Dedication til Oversekretæren i Kancelliet, Etatsraad Fred. Rostgaard (dat. Kjøbenhavn 6. Juli 1723), findes i Universitetsbibliotheket, Rostgaardske Saml. 251, 4to. En Afskrift med den flittige D. G. Zwergius's Haand gjemmes i det Kgl. Bibliothek. Ved Udgivelsen har jeg anvendt vor Tids Retskrivning og foretaget nogle Forkortninger, hvor Forfatteren faldt for meget i det brede.

I Flor den blide Sommer staar,
  Hvi skulde jeg ej sjunge?
En Gjæk, der pythagorisk gaar,
  Som man var uden Tunge.
Nej! er min Skjaldrepen end sløv.
  Min Digt kun slet og ringe,
Slaar jeg mig dog ej ned i Støv,
  Min Gejst vil jeg ej tvinge.

— — — — — — — — —

Lad braske Opitz, Cats og Rist,
  Lad Kingo, Sehsted bramme,
Mig Bordings Stil dog hover bedst,
  Den søger jeg at ramme.
Op Musa gjør dig klank og klar,
  Lad Skjaldrefløjten lyde,
Monarken, som Gud kronet har.
  Et lystigt Vers at yde.

— — — — — — — — —

Der man skrev Et, Sex, Syv og Tre
  Fra Christi Fødselstide,
Begyndte jeg til stor Uro
  I Verden ind at skride.
Min Fader, som paa samme Tid
  Var Kongens Juvelerer,
Han gjorde med mig al sin Flid,
  Mig Daabens Vand leverer.
Vor Konge, som da levede,
  Kong Christian den Femte,
Højlovlig Ihukommelse,
  Sin Naade ej forglemte:
Min Fader saae han naadigst an,
  Og lod sig det befalde,
At han mig da helst Christian
  Lod underdanigst kalde.
Han til min Daab selv Vidne var:
  Mig Rigens Kanslerinde,

Fru Holger Vinds, til Daaben bar,
  Guds Naadespagt at vinde.

Forf. fortæller nu, at han siden, da han voxede til, fik en Lærer, som »brav kunne slaa og bande«:

Han lærte mig kun slet Latin,
  Men gav mig dygtig Tøger[1])
Det voldt', at han var selv et Svin,
  Ej agted' dert[2]) om Bøger.
Men han var udaf Smedeart,
  En Grovsmed var hans Fader,
Thi banked han paa Ambolt hart
  Med bistre Ord og Lader.
Jeg mensa, cibus, panis knap,
  Knap dies, fructus[3]) lærte,
Før han mig vel tre hundred Rap
  Og polske Strøg forærte.
Men jeg ej agted det et Haar;
  Kund' jeg kuns componere[4]),
Saa vilde jeg med Tid og Aar
  Studenternavn vel bære.
Men ak! den Stymper var kun vog[5]),
  Nep' kunde conjugere,
Paa Øret Priscianum[6]) slog,
  Naar han vild' stilisere.
Min mensa, cibus, panis blev
  Til idel Kummerspise,
Jeg med lidt fructus læste, skrev,
  Og dies maat' forlise.
Omsider Declinering slap,
  Jeg conjugere skulde,

---

[1]) Haandtager (Slag i Haanden, en den Gang almindelig Straffemaade).
[2]) Sønderlig ell. meget.
[3]) De sædvanlige Paradigmata paa de fem latinske Declinationer.
[4]) Skrive latinsk Stil.
[5]) Daarlig.
[6]) En bekjendt gammel latinsk Grammatiker.

Det blev mit Jugum, Aag og Klap,
  Mig mangen Skrup forvulde[1]),
Nar jeg mit amo læste frem,
  Han moneo ej glemte,
Men basked, saa det havde Klem
  Og mine Øren kæmte.
Jeg lego nynned ynkelig,
  Mens audio han sagde,
Saa slog han til fuld vældelig
  Og digt[2]) paa Torsken lagde.

— — — — — — — — —

Omsider kom jeg dog saa vidt,
  At jeg de femten Regler
I min Donat fik gjennemslidt.
  Jeg tænkte: Hvad nu fejler?
Imens fik Karlen gode Raad
  Paa sammenbragte Stile,
Hvormed han, naar han faldt i Traad,
  Mig kunde overile.
Han samled' sig og Proviant,
  Fordanskede Autores;
Jeg skulde ty, han spandt og vandt
  Alt efter Sinke-Mores.
Det gik dog skjels[3]), men endelig
  Kom det til Argumenter:
Ho! tænkte jeg, der bli'r af dig
  Dog een Gang en Studenter.
Jeg tænkte, jeg slap Fanden da:
  Just kom hans Oldemoder;
Thi det, jeg skulde nu slaa paa[4]),
  Forstod selv lidt god Broder.
Her gik det ud paa Plukkefisk,

---

[1]) Forvoldte.
[2]) Tæt (gav mig dygtige Ørefigen).
[3]) Nogenlunde.
[4]) Tage fat paa.

Paa Klaps; jeg maatte skraale.
Det var min hverdags Dug og Disk,
Den Kost var haard at taale.
Ho! tænkte jeg, gid Pokker maa
Saa længer gaa i Skole!
Man heller skulde ville staa
Paa Stald med Hest og Fole.
Hver Gang jeg saae den Pøcker-Dreng
Med andre Knegte spøge,
Jeg ønsked' mig med dem i Slæng
Og slig Complot at søge.
Dog endelig jeg lærte brat
Èn Stil saa jevn at føre,
Foruden Bumren og Errat
En Argument at gjøre;
Thi stundom og min Lykke var
Studenterselskabets Komme,
Som med mig Stymper Medynk bar
Og hjalp i »tumme Romme«.
Min Fader havde sig en Knegt,
Var at vor Frues Skole,
Paa ham jeg mer end al min Slægt
I slig Fald kunde stole:
Han havde en flink Glosebog,
En Phrasesæk og andet;
Deraf jeg blev omsider klog,
De sandelig ej banded'.
Jeg en Studenter mindes nu,
Der hjalp mig bedst at stile,
Hed Morten Luther, al min Hu
Til ham lod stedse ile.
Han var af tydsk Extraction,
Af Doctor Luthers Stamme,
Ham vidste jeg brav med Raison
Til Raad vel at annamme.
Jeg ofte ved mig selver ler,

Naar jeg ham ret betragter,
Det er, som jeg ham for mig ser
Med Levned, Ord og Fagter.
Han Doctor Luther var saa lig
Som en Toskillings-Penge;
Men han mig hjalp ret mesterlig,
Helst naar jeg maatte trænge.
To Ben han havde (jeg maa le)
Som Stolper to skruphøvlet,
Som to Halvtønder stumpled' de,
Helst naar han var bestøvlet.
Jeg lo, ret som jeg kildret var,
Naar han paa Gulvet spanked',
Paa mine Spørgsmaal gav mig Svar
Og Phraser til mig sanked'.
Mens jeg saa havde Bogen fat
Og lærte at studere,
De andre Brødre vare sat
Til Pennen, Kunster, mere.
Mens det gik paa min Hjerne løs,
Jeg maatte frem at læse:
Muss ist ein Kraut, und das ist bös;
De andre Bælgen blæse[1])
Dog faldt mig alting vel i Traa',
Gud gav mig dygtig Nemme,
Hvad jeg fik først at pønse paa,
Jeg neppe kunde glemme.

Men hør, o store Fader[1]), mer',
Hvad jeg vil her fremføre
Om min Fremkomst; hvad mere sker,
Man vel skal faa at høre.
Det hændte sig, jeg stod engang
I Stegers hos min Moder,

---

[1]) Formodentlig i Faderens Guldsmedværksted.
[2]) Det er Kongen, der tiltales.

Da hørtes Klemten, Klokkeklang;
  Strax farend' kom min Broder,
Mens flere kom hæsblæsende,
  Paa Gaden alle skrege:
Hej, Ildebrand! Strax Trommerne
  Sig rørte. Læge, lærde,
Hver Mand sig opped; Vogne foer
  Med Tønder, Kar og Spande,
Med Sprøjter, Stiger (Jammer stor),
  Man søgte Hjælp fra Strande.
Min Moder gav sig til god Taal
  Som en sagtmodig Enke[1]),
Hun sagde: Jeg for Ildens Baal
  At flytte vil ej tænke.
Hos os logered' samme Tid
  En Doctor og hans Frue;
De havde deres Tidsfordriv
  Udi vor Baggaards Stue.
Mens kom i Gaarden flyvendes
  En rusten Kjærlingkvinde,
Hun blæste, pusted hvæsendes,
  Hun skreg: Fru Doctorinde,
I pakker sammen løst og fast,
  Opøst er her stor Vaade,
Tre Gaarde er i Aske kast',
  Den fjerde faar slet Baade.
Den Doctorinde glo'de op
  I Gaarden, fløj af Stuen,
Blev vaer den blussend' Himmeltop,
  Strax slog i Vejret Luen.
Sit Sæt hun slængte, Haaret fløj
  Skovtroldevis paa Skuldre,
Hun rev og sled i alt sit Tøj,
  Begyndte stærkt at buldre:

---

[1]) At Forfatterens Fader var død, er ikke omtalt i det foregaaende.

Hør Mette, Tøs, i Djævels Skind,
  Hid flux med de Sølvskeer!
Fort med dem alle tolv herind,
  Mag, du dig hurtig teer!
I al god Lav hun husked paa
  Sin Søn, sin Kjæledegge,
Som stille holdt om Hjærtet laa[1]),
  Hvor med hun monne fegge[2]).
Men samme Pog i al den Færd
  Sov paa sit grønne Øre
Paa høje Loft og snorked der,
  Kund' ej den Tummel høre.
Hun alting slap, hun vismed' ind,
  Hun vísmed' ud saa saare,
Som Hagelstene randt paa Kind
  De salte Jammertaare.
Ak! raabte hun, mit Hønseben,
  Mit Puttelaar, min Unge;
Mens Glutten sov saa tungt som Sten,
  Lod Kjærlingerne runge.
Min Moder stod i Kjøkkendør,
  Lo og paa Maven holdte,
(Hvo maatt' ej le, som lo ej før),
  Det Hønsebenet voldte.
Thi det var Skam saa lang en Pog,
  En otte—ni Aar gammel,
At gjøre til et Pattedrog
  Og vugge paa en Skammel.
Men der hun saae min Moder le,
  Begyndte hun at kive
Af Galde og Forbitrelse,
  Bad Lucifer sig rive,
Hvis hun ej skulde faa sin Løn,

---

[1]) Meningen er vel: laa hende meget paa Hjærte.
[2]) Kjæle.

For hun en Doctorinde
Begrine vilde med sin Søn;
Hun agted ej slig Kvinde!
Fra den Tid af var idel Strid
Og Kvindetvist tilstede;
Den Doctorinde kom en Tid
I Stuen ind at træde.
Som da min Moder sad til Bords,
Om Trætte intet »antzed«[1]),
Med hende hun gav sig til Ords
Og fægtervis omdansed'.
Min Lærer, som ved Bordet sad,
Begyndte op at knejse,
Der hun min Moder spurgte ad,
Hvi hun sig vild' ej rejse;
Man burde Ære og Respect
En Doctorinde give,
Og ej med Latter, spotsk Confect
En Frue overrive;
Hun burde vide, hvad Forskjel
Der var paa Doctorinder,
Og hvad der kunde være vel
Paa Juvelererkvinder!
Ad Døren ind i samme Rej
Sprang Fruens Informator:
Min Frue er paa rette Vej,
Han sagde. Procurator
Da strax min Skolemester blev,
Og det med knytte Næve,
Hr. Urian paa Døren drev;
Strax alting stille bleve.
De sidste Ord i Døren slap:
Jeg er dog Doctorinde!
Faa Ord dem efterfulgte knap:
Slig Rang jeg snart kan vinde!

---

1) Ændsede.

Nu hændte sig her efter snart,
At Kanslerinden sendte
Min Moder Bud; hun med en Fart
Lod hende til sig hente.
Om Ringe og Juveler var
Maaske vel Agt at vandle,
Mens man slig Snakken forebar,
Lod Ægteskab sig handle.
Hør! sagde Kanslerinden da,
Min kjære lille Moder,
Eet godt som ti, til eller fra,
Ej mange Ord og Noder!
En Doctor bor næst ved min Gaard,
Man Doctor Nold ham kalder,
Hans ganske Hu til Eder staar,
I hannem vel befalder.
Har I nu Lyst til Ægteskab,
Som længe har sid't Enke,
Saa er herpaa slet ingen Tab,
Nu kan I Jer betænke.
Men hvis I resolverer nu,
Besked jeg hannem siger,
At andensteds ej vendes Hu
Til Enker eller Piger.
Min Moder svared' med Besked:
Om det saa er Guds Ville,
Og Himlen det saa har beredt,
Jeg det til Gud vil stille!
Og sagde hun: Jeg tænker paa
Guds underlige Domme,
Naar jeg, hvad nys mig skete, maa
Med Undring ihukomme.
Strax hun fortalte Taa og Top,
Hvor Doctor Schwartzes Frue
Bravered' og sig blæste op
Med Trods i hendes Stue.

Nu! det er artigt, svarede
  Den salig Kanslerinde;
Thi er det nu Guds Villie,
  I Doctorstand skal vinde!
Strax blev tillavet den Karet,
  Til Doctor Nold stod Rejsen;
Snart Fruen var af Vognen set[1]),
  Kom Doctor Nold fra Lejsen[2]).
Der gik det ud paa Disputats,
  Sanct Ægteskab var Thesen,
Der vankede nok Snakkerats
  Alt om det hellig Væsen.
Nu, sagde hun, er alting klar,
  Om I vil Brudgom være,
Ser til, at Tiden ej forgaar,
  I være maa paafær'e,
I pudrer Eder krølled Haar,
  Det Skjæg I lader skjære;
I Eder Fløjelsbuxer faar,
  At I kan studset være.
Pib'krave fin og ren er bedst
  Samt nette Sko og Strømper;
Tillaves bør Karet og Hest,
  Fremkommer ej som Stymper!
Imorgen axler Eders Skind
  Til Eders Brud henfarer,
Og triner frisk i Stuen ind,
  Ej Drikkepenge sparer!
Belægger Eders Ord og vel,
  Helst efter Skriftens Maade!
Dog I som skriftklog veed med Skjel
  Bedst herudi at raade!
Nu det var godt, til Afsked blev,

---

[1]) Meningen er vel: sat (i det ældre Sprog: sæt).
[2]) Forelæsning.

Som før ommeldt, samtykket.
Den Doctor alt in mente skrev,
Som det var prent' og trykket.
Min Moder blev hans Contrafey
Dog samme Dag henskikket,
Deraf at dømme ja og nej;
Dog ja, næst Gud, blev nikket.

(Fortsættes).

Det Kongelige Ridderlige Academis Matrikel.

Ved Gustav Ludvig Wad.

For at give unge Mennesker Lejlighed til at uddanne sig til Statsembeder, saavel civile som militaire, oprettede Christian V ved Forordningen af 26. September 1691 *det Kongelige Ridderlige Academi* i Kjøbenhavn, hvis Indrettelse en tydsk Adelsmand, Wiglas von Schindel til Puditsch, Wopnitz og Nauka, havde paataget sig. Ved Stiftelsesbrev af 14. September 1695 bleve de i den nævnte Forordning givne Bestemmelser om Academiets hele Indretning yderligere udviklede og fastsatte[1]). Alle saavel danske som fremmede unge Mænd, naar de ikkun vare komne af ærlige Folk og førte et ustraffeligt Levnet, kunde indtages i Academiet; Optagelsesalderen var 16 Aar, dog kun 14 Aar for dem, der havde Hovmester; Fyrster, Grever og Friherrer kunde indtages i en yngre Alder. Den aarlige Betaling for, hvad Academiet ydede, nemlig god og grundig Undervisning i alle berømmelige Konster og Videnskaber, og dertil Kost og Kammer med Sengesteder, Stole, Brænde og Lys, var fastsat saaledes: for en fyrstelig Person med tre Tjenere 650 Rdlr., for en Greve eller Friherre med to Tjenere 450 Rdlr., for enhver anden med en Tjener 350 Rdlr.; dertil skulde enhver i Indgangspenge erlægge efter sin Stand, en fyrstelig Person

---

[1]) Det originale Document, der er pragtfuldt udstyret, gjemmes i Gehejmearchivet i Samlingen Danmark under Nr. 29.

150 Rdlr. og enhver anden 50 Rdlr. For en Hovmester eller Informator var den aarlige Betaling 110 Rdlr., eller, naar han skulde have sit eget Kammer, 150 Rdlr.

Der var nøjagtige Bestemmelser for Ordenens Overholdelse indenfor Academiet og streng Straf for dem, der overtraadte Forskrifterne. Academiets Port lukkedes tidlig om Aftenen; kun naar der ved Hoffet var Opera, Comedie, Bal eller deslige Festiviteter, stod Porten aaben, indtil sligt var til Ende, forat Academisterne, der havde fri Adgang til Hoffesterne, kunde komme ind.

Academiet blev udstyret med Privilegier af forskjellig Art; det havde saaledes i visse Sager sin egen Ret med Overhofmesteren som Præsident og Professorerne som Assessorer; det var fritaget for forskjellige Skatter; det havde ligesom Universitetet Ret til at lade udstede Programmer, holde Orationer og Disputatser, og Overhofmesteren fik, ligesom Rector magnificus, tvende Pedeller med Sølvsceptere.

I Spidsen for Academiet stilledes en Overhofmester, der skulde leve sammen med Academisterne. Undervisningen besørgedes af Professorer i Theologi, Retsvidenskab, Mathematik, Veltalenhed, Historie, Politik, Genealogi og Geographi; ligesom ved Universitetet afholdtes hyppigt Disputationer. En Inspecteur havde det daglige Opsyn med Academisterne. Endelig var der Exercits- og Sprogmestere til at undervise Academisterne i Riden, Fægten, Dands, Krigsvidenskab og Navigation, Gymnastik, Fransk og Italiensk, Boldtspil og Tegning (ved en Ritzmester).

Der lovedes Academisterne særlig Adgang til Embeder, og for at skaffe det større Tilgang forbødes det Undersaatterne at besøge udenlandske Academier, med mindre de først havde opholdt sig et Aar ved Academiet i Kjøbenhavn.

En af Professorerne ved Academiet blev den senere som Biskop i Aalborg bekjendte Jens Bircherod, der fik Theologien til Fag; i sine Dagbøger fortæller han et og andet om Academiet. Han omtaler heri Academiets Indvielse; som Lærere i andre Fag ved Academiet nævner han Juristen Strychius, Mathematikeren Sebastian Lauremberg (der døde i 1693) og Stephan Kinchel som Historiker og Politiker.

Man har næppe haft synderlig Tillid til Academiets Bestaaen; i hvert Fald ytrer en af Bircherods Correspondenter, at, ligesom man havde set dets incunabula, kom man muligt ogsaa til at se dets sepulcrum; og den daværende svenske Minister i Kjøbenhavn udtaler ogsaa i en Indberetning til sin Konge sin Tvivl om Academiets Trivsel (Danske Saml. 2. R. V, 327). Der har vistnok ogsaa været nogen Animositet imod Overhofmester v. Schindel; thi Bircherod fortæller (under 16. November 1693), at en Pasquil imod ham, som var opslaaet mange Steder i Byen, blev brændt af Bøddelen paa Nytorv, hvor Academiet havde sin Bygning paa det nuværende Raadhus' Plads.

Overhofmesteren skulde holde en Bog til Matriculen, hvori han ved Dag og Datum skulde indskrive alle, der indkom i Academiet saavel Academisterne som deres Hofmestere og Informatorer; og i en anden Bog skulde han optegne deres Navne, der bortrejste.

Der findes nu bevaret to Matrikler; Matr. 1 (Thotts Samling Nr. 1066 Fol.) er Academiets egentlige Matrikel, i hvilken Ritzmesteren har indført Navnene paa Overhofmestrene og Academisterne med deres Ledsagere; ved de fleste Academister findes deres Vaaben malede; i Matr. 2 (Gl. kgl. Samling Nr. 1090 Fol.) have Academisterne og deres Ledsagere selv skreven deres Navne. Vaabnene her ere noget smukkere udstyrede, idet Guld og Sølv er anvendt

Ved Meddelelsen af Academiets Matrikel følges her Matr. 1, der er den fuldstændigste; dog ere Navnene, der af og til have lidt forskjellig Form i de to Matrikler, afskrevne, som de findes med Vedkommendes egen Haand i Matr. 2. Om de fleste Personer er, saavidt muligt, Oplysning givet om deres senere Skjæbne; dog er der for Udlændingenes Vedkommende kun foretaget Undersøgelser paa let tilgjængelige Steder, saa mange af dem savne nogen videre Bemærkning[1]). For de danske Personers Vedkommende ere Vaabnene beskrevne, naar de enten aldeles ikke findes i Adelslexiconnet eller de afvige væsentligt fra de deri meddelte.

---

[1]) Ved »Benzon« henvises i Noterne til Benzons Stamtavler i Gehejmearchivet, ved »Møller« til Møllers Fortegnelse over Rangspersoner sammesteds og ved »Malta« til en lignende Fortegnelse af Malta paa kgl. Bibliothek.

Det er ikke altid let at se, hvem der har været Hovmester og ikke Academist; hvor der har været Tvivl, er dette bemærket.

Spaadommene om Academiets korte Levetid fik snart Ret; thi efter at have bestaaet i lidt over atten Aar lukkede Kong Frederik IV det den 1ste Maj 1710, væsentlig fordi der under den altopslugende Krig fattedes Midler til at vedligeholde Institutionen.

Det var sikkert heldigt, at den ikke fortsattes; thi Anstaltens Fornemhed og Kostbarhed gjorde det umuligt for andre end Adelsmænds og rige Borgeres Sønner at freqventere den; der dannedes herved en skarp og særdeles uheldig Adskillelse mellem de rige, der gjennem Academiet gjorde sig duelige til Embeder, og de fattige, der udelukkedes derfra.

Album Regiæ Academiæ Equestris.

Anno 1692 d. 15 April Blev det Kongel. Ridderlige Academie inaugurerit, og blev Hr. Estats Raad Hr. von Schindel første Gang sat til Ober Hoffmester, huilchen Høy Adelige Charge Hand betiente til Anno 1695 d. 8 April, da Hand ved Døden afgick, og udj hans tid haver der ligget de Persohner, huis Navne og Adelige Waaben her effter findis indført, til pagina 27, som ere 50 Persohner.

Friderich Christian Graff von Laurvic[1]. Anno 1691 d. 1 September, Anno ætatis Decimo.

Wilhelm Matthias Wasard[2]. Anno 1691 d. 1 Septemb., Anno ætatis 27.

Joachim Wentzel von Kosboth[3]. Anno 1691 d. 2 September, Ao. ætatis 18.

---

[1]) Frederik Christian Danneskiold, Greve af Laurvig, f. 1681, † 1696, Søn af Ulrik Frederik Gyldenløve; han blev den 26. Januar 1693 Kammerherre, medens han endnu var paa Academiet (Hofman, Danske Adelsmænd III, 221, Tab. II; Bircherods Dagbøger ved Molbech S. 257). Vaaben som i Adelslex.

[2]) Formodentlig Søn af Matthias Willumsen, Sognepræst i Strandby, Bjørnsholm og Malle (Erslew, Forfatterlexicon Suppl. III. 549). Forriges Hovmester. Vaaben: i blaat Felt en fra højre Side kommende rød Arm, holdende en Sølv-Pidsk over en Sølvtop paa grøn Jord; paa Hjelmen to Sølv-Pidske over Kors.

[3]) J. W. v. Kosboth (Kospoth), schlesisk Adelsmand, Rigsgreve 1711, † 1727, oprettede meget betydelige Stiftelser til Opdragelse og Forsørgelse af unge Mennesker (Kneschke, Neues allg. deutsches Adelslexicon V, 244); Vaaben.

Iver Rosenkrantz[1]). Anno 1691 d. 12 Novembr. Anno ætatis 16.

Christoff von Gabell[2]). Anno 1691 d. 15 Novembris. Ætatis 16.

Jørgen Tyge Seefelt[3]). Anno 1691 d. 17 Nouembr. Ætatis 17.

Endwold Randulff[4]). Anno 1692 d. 9 Februarij. Anno ætatis 22.

Christian Baro Gylden Cron[5]) Anno 1692 d. 19 Febr. Anno ætatis 16.

Holger Gylden Crone[6]). Anno 1692 d. 19 Februarij. Anno ætatis 15.

Joachim Charl von Prehn[7]). Anno 1692 d. 2 April. Anno ætatis 18.

Christian Albrecht von Ahlefeldt[8]). Anno 1692 d. 6 April. Anno ætatis 18.

Bürge Trolle[9]). Anno 1692 d. 12 Maij. Anno ætatis 17.

Hans Comes de Schack[10]). Anno post natum Christum 1692 d. 22 Maij. Anno ætatis XVII.

---

1) Iver Rosenkrantz til Rosenholm, Gehejmeraad i Conseillet, Ridder af Elephanten, f. 1674, † 1715. Vaaben, ikke ganske correct.

2) Maaske Søn af Gehejmeraad Friderich v. G. til Bregentved. Vaaben.

3) Major, Ejer af Margaard, f. 1674, † 1724 (Hofman, Danske Adelsmænd II, 293 Tab.) Vaaben; Søbladet mellem Vesselhornene ligger paa en blaa Bjælke.

4) Søn af Biskop i Bergen Dr. Niels Randulff; døde som Student udenlands (Giessing, Jubellærere I, 370 Tab., II, 1, 234, Tab. IV). Vaaben: skraadelt fra højre øverste Hjørne, øverste Felt sølv, nederste rødt; fra grøn Jord springer en naturlig farvet Ulv over Delingslinien; paa Hjelmen 2 til hver Side springende halve Ulve; derover Devisen: Spes mea Christus.

5) Baron Chr. Gyldenkrone til Baroniet Vilhelmsborg, Gehejmeraad, Stiftamtmand, hvid Ridder, f. 1676, † 1746; Broder til den følgende (Benzon). Vaaben.

6) Baron Holger Gyldenkrone; han stak den 26. Januar 1694 en Dandsemester ihjel paa Gaden, flygtede og blev af Højesteret den 9. August s. A. dømt fra Livet (Benzon; Bircherods Dagbøger ved Molbech S. 285). Vaaben; paa Skjoldet er en Hjelm med Figuren fra Vaabenets 1ste Felt som Hjelmtegn.

7) Joachim Carl v. Prehn blev relegeret fra Academiet, »fordi han havde duelleret og ellers adskillige flere Enormiteter begaaet« (Bircherods Dagbøger ved Molbech S. 259, 1. Febr. 1693).

8) Vaaben.

9) Børge Trolle til Nakkebølle; Justitsraad 2. Novb. 1706, Etatsraad 30. Jan. 1722 (Malta). Vaaben.

10) Greve Hans Schack til Schackenborg, f. 1676, † 1719, Ridder af Elephanten

Christian Ernst von Reichenbach[1]). Anno 1692 d. 23 Maij. Anno ætatis 16.

Johannes Carolus Eberhardus de Schindel[2]). Anno 1692 d. 23 Maij. Anno ætatis 11.

Wiglas von Schindel[3]). d. 23. Maij 1692. Anno ætatis 9.

Christian von Suhm[4]). Anno 1692 d. 23 Maij. Anno ætatis 17.

Christian Scavenius[5]). Anno 1692 d. 31. Maij. Anno ætatis 21.

Johannes Wigand[6]). Anno 1692 d. 19 Januarij. Anno ætatis ..

Ericus Luxdorphius[7]). Anno 1692 d. 18 Januarius. Ætatis 20.

Matthiis Poulson[8]). Anno 1692 d. 23 Maij. Anno ætatis 21.

Lindberg[9]). Anno 1692 d. 18 Janv. Anno ætatis 20.

Franz von Hagen[10]). Anno 1692 d. 18 Januarij. Anno ætatis 19.

(Hofman, Danske Adelsmænd III, 359 Tab.). Vaaben. Broder til de den 27. April 1693 immatriculerede Baroner Schack.

[1]) Rigsfriherre, Landraad og Regeringsraad i Bremen (Kneschke, Neues allg. Deutsches Adelslex. VII, 416 f.).

[2]) Maa vel være den Søn af Oberhofmester Schindel, hvis Navn ikke findes i Benzons Stamtavler, hvor han siges død ung som Ridepage; Vaaben: Hjelmtegnet lidt forskjelligt fra det i Adelslex. opgivne.

[3]) Søn af Oberhofmester Schindel; f. 1684, † 1756 som Admiral (Garde, Efterretn. om den danske og norske Sømagt IV, 636).

[4]) Capitain i fransk Tjeneste, f. 1675, † for Barcellona 1697, Farbroder til P. F. Suhm (Hofman, Danske Adelsmænd II, 179 Tab.).

[5]) Conferentsraad, Justitiarius i Højesteret, f. 1670, † 1732 (Bruun, Det st. kgl. Bibliotheks Stiftelse S. 83. Vahl, Slægtebog over Afk. af Chr. Nielsen S. 102). Vaaben: Skjoldet skraadelt fra højre øverste Hjørne; øverste Felt Sølv, nederste rødt; over Delingslinien en oprejst Guldkrebs; paa Hjelmen en halv opstigende Guldkrebs.

[6]) Aaben Plads for Aldersangivelsen. Født 1669, druknede 1692 (Giessing, Jubellærere III, 412, Tab. II). Broder til Henrik Wigand, imm. 18. Juni 1692.

[7]) Erik Luxdorph, Søn af Mag. Ole Luxdorph, Provst i Kjøge (Personalh. Tidsskr. I, 52 Tab.), Vaabenet er de adelige Luxdorphers, skjønt han ikke hørte til disse.

[8]) Matthias Poulson til Bidstrup, Etatsraad, Landsdommer i Jylland, † 1729, 58 Aar gl. (Hofman, Lassons Fundationer Tab. Sammes Danske Adelsmænd II, 44). Det hosføjede Vaaben er det, hvormed han i 1718 blev adlet.

[9]) Forbogstaverne ere ulæselige; man maa nærmest tænke paa Jacob Lindberg, der 1720 var Amtmand over Bratsberg Amt; han var den 23. August 1708 bleven virkelig Cancelliraad (Worm, Lex. over lærde Mænd III, 695. Løvenskiold, Beskr. over Bratsbjerg Amt S. 23).

[10]) F. 1672, Oversecretair i tydske Cancelli og Archivar, 1735 Afsked, Gehejmeraad og hvid Ridder, † 1749 (Giessing, Jubellærere III, 412 Tab. II. Jørgensen, De danske Rigsarchivers Historie S. 178).

Hinrich Wigand[1]. Anno 1692 d. 18 Junij. Anno ætatis 20.

Erich Westengaard[2]. Anno 1692 d. 29 Junij. Anno ætatis 17.

O. W. Lassen[3]. Anno 1692 d. 2. Julij. Anno ætatis 17.

Theodorus de Lenten[4]. Anno 1692 d. 9 August.

Hans de Levenhelm[5]. Anno 1692 d. 20 Augustj. Anno ætatis 13.

Peter von Osten[6]. Anno 1692 d. 23 Februarij. Anno ætatis 17.

Johannes Ernestus Carlowitz Polonio Hungarus[7].

Johan Daniel Heidemann[8]. Anno 1692 d. 19. Octobr. Anno ætatis 13.

Matthias Rosen Øren[9]. Anno 1692 d. 23 Nowembris. Anno ætatis 18.

Gustav Friederich von Walsleben. Anno 1692 d. 2 Maij. Anno ætatis 19.

---

1) Henrik Wigand til Gundetved, f. 1672, † 1720 (Giessing, anf. Skr. III, 412 Tab. II. Personalhist. Tidsskr. II, 304). Broder til den under 19. Jan. s. A. immatriculerede Johannes Wigand; de vare Sønner af den rige Handelsmand Wigand Michelbecker.

2) Erik Jensen Westengaard, Proviantforvalter i Citadellet Frederikshavn, † 1751, Søn af Borgmester i Odense Jens Eriksen til Hollufgaard (Giessing, anf. Skr. III, 147).

3) Oluf Worm von Lasson til Bustrup, f. 1676, † 1718, Søn af Krigs- og Landcommissair Peder Madsen Lassen til Brusgaard og Maren Worm (Hofman, Lassons Fund., Tab.). Hans Vaaben er delt efter Længden; i højre Felt Slægten Worms Vaabens højre Felt, i venstre røde Felt en Guldkrone, hvori 2 krydsstillede Sølv-Pennefjedre; paa Hjelmen den wormske Løve holdende en Rude; han blev 1703 adlet med et ganske andet Vaaben.

4) Theodorus von Lente, f. 1678, Hofjunker 1693 (Personalhist. Tidsskr. V, 51). Vaaben.

5) Hans von Løwenhielm til Vejrup, Generalmajor, † 1734, 56 Aar gl. (Hofman, Danske Adelsmand I, 11, Tab. Histor. Tidsskr. 4. R. V, 207). Vaaben.

6) Vaabenet er som Slægten von der Ostens; dog ere Farverne ikke ganske correcte.

7) Synes at have været v. Ostens Hovmester; han blev 31. Januar 1705 Justitsraad og Secretair hos Prinds Vilhelm, 15. Maj 1708 Amtmand over Assens og Hindsgavls Amter, † 1736 (Malta. Giessing, Jubellærere III, 412 Tab. II).

8) En Daniel Heidemann blev 23. August 1725 Ritmester ved 2. jydske Cavalleriregiment, senere char. Major, afsk. 1737 (Møller).

9) Matthias Rosenørn til Aakjær og Damsgaard, Oberst, f. 1675, † 1725, Søn af Cancelliraad Peder R. til Tvilumgaard (Hofman, Lassons Fund., Tab. Benzon). Vaaben.

Friderich von Ahrenstorff[1]). Anno 1692 d. 20 Decembr. Anno ætatis 20.

Jeremias Andreas Elnberger. Anno 1693 d. 22 Januarij. Ætatis 17.

Johan Hinrich Selmer[2]). Anno 1693 d. 23 Januarij. Anno ætatis 15.

Bartram Baro de Schack[3]). Anno 1693 d. 27 April. Anno ætatis 13.

Ulrich Baro de Schack[4]). Anno 1693 d. 27 April. Ætatis 12.

Gerrit Irgens von Westerwyck[5]). Anno 1693 d. 12 Maij. ætatis 26.

Caspar Ringelmann Oldenb. Westph.[6]) Anno 1693 d. 8 Julij. Anno ætatis 19.

Christian Brandt Haffn.[7]). Anno 1693 d. 17 October. Anno ætatis 12. Discessi d. XX Aprilis A. post C. N. MDCXCV. C. Brandt.

Friderich Poggenberg[8]). Anno 1693 d. 8 Novembr. Anno ætatis 18.

Johan Heinrich von Netz[9]). Anno 1693 d. 9 Novembr.

---

1) Etatsraad Fr. v. A. til Overgaard. f. 167*, † 1739 (Benzon). Vaaben.

2) Johan Henrik Selmer, f. 1678, † 1721 som Oberst, Søn af Overkrigscommissair. Christian S. (Selmer, Stamtavle over de danske og norske Forgreninger af Slægten Selmer, S. 10 f.) Vaaben: i Guldfeldt et oprejst rødt Anker, om hvilket en blaa Slange snoer sig; paa Hjelmen to henholdsvis af Guld og Blaat og Rødt og Guld delte Vesselhorn.

3) Baron Bertram Schack, f. 1679, † 1728, Kammerherre (Hofman, Danske Adelsmænd III, 359 Tab. Benzon). Vaaben. Broder til den følgende.

4) Baron Ulrich Friderich Schack, f. 1681, † 1719, fransk Feltmarechal-Lieutenant (Hofman, anf. St. Benzon).

5) Søn af Joachim Irgens von Westerwick; † 1698 (Benzon). Vaaben.

6) Sandsynligvis den Søn af Kongens Livlæge Caspar Ringelmann, der paa Kongens Fødselsdag 1695 holdt en italiensk Oration (Nyt histor. Tidsskr. II, 571). Vaaben; som Hjerteskjoldet af det i Adelslex. anførte Vaaben og med samme Hjelmtegn.

7) Maa vistnok være en Søn af Gehejmeraad, Overrentemester Peter Brandt, da han fører det adelige Brandtske Vaaben.

8) Formodentlig Søn af kgl. Tolder i Kjøbenhavn Frederik P. og Hustru Anna Maria Rolands; disses Testamente, paa Tydsk, af 31. Decb. 1667 findes i Sjæll. Registre under 3. Januar 1668. Vaaben: i Guldfeldt en grøn Klippe, hvorpaa ligger en Frø(?); paa Hjelmen samme Mærke.

9) Vaaben.

Axel Arenfeldt Jørgensen[1]). Anno 1694 d. 6 Martj.

Gabriel Gylden Cron[2]). Anno 1694 d. 10 Martj. Anno ætatis 15.

Curt von Burgstorff[3]). Anno 1694 d. 13 April. Anno ætatis . . .

Jochum Gerstorff[4]). Anno 1694 d. 1 Maij. Anno ætatis decimo sexto.

Ernestus Fridericus Albertus Comes de Erbach, Dominus in Brayborg[5]). XVII Calendas Augustj Anno Post reparatam Salutem MDCXCIV. Ætatis XIII nondum completo. Discessj anno 1699 d. 16. Maj.

Johann Johannsen[6]). Annno 1694 d. 8 August.

Zacharias Conrad Petsch[7]). XVII Cal. Aug. MDCXCIV.

Burchard von Schwartzkoppen. Anno 1694 d. 16 Augustj.

Christianus Pauli Rosenpalm[8]). Ao. 1694 d. 18 Novembr. Anno ætatis vigesimo sexto.

Christian Friderich Graf von Ahlefeldt[9]). Anno 1694 d. 22 Decembr. Anno ætatis 17.

Effter Hr. Estats Raad og Oberhoffmester Hr. von Schindel succederede hannem Hans Excellentz Hr. Marcus Giøe[10]), Herre til Brahesborg, Ridder, Kongl. Maytts Geheime, Estats- og Justits

---

[1]) Axel Arenfeldt, Major af Cavalleriet, † 1745, Søn af Etatsraad Jørgen A. til Rugaard (Benzon).

[2]) Formodentlig Broder til de under 19. Febr. 1692 immatriculerede. Samme Vaaben som det der anførte.

[3]) Pladsen for Aldersangivelsen ikke udfyldt. Vaaben.

[4]) Jochum Gersdorff til Kvelstrup, Isgaard og Vosnæs, Conferentsraad, Amtmand over Kalø Amt, f. 1677, † 1745 (Hofman, Danske Adelsmænd I, 51 Tab. I. Benzon). Vaabenet ikke ganske correct; Devise: Deo duce et fortuna comite.

[5]) Vaaben.

[6]) Vaaben: i Sølvfelt et grønt Træ; samme Figur paa Hjelmen.

[7]) Formentlig Grev Erbachs Hovmester; Over-Intendant hos Grev Danneskjold-Laurvig, Cancelliraad 22. Marts 1734 (Møller); Amtsforvalter Petsch nævnes 1731—33 i Nordborg (Danske Samlinger VI, 157 ff.),

[8]) Christian Rosenpalm, Secretair i danske Cancelli, f. 1670, † 1731 (Personalhist. Tidsskr. I, 277). I Matr. 2 angives hans Alder til Anno vigesimo tertio.

[9]) Vaaben som i Adelslex. Tab. IV Nr. 4.

[10]) Marcus Giøe til Brahesborg, f. 1635, † 1698, Gehejmeraad, hvid Ridder, meget benyttet som Diplomat, se Peter Jespersøns Ligprædiken over ham

Raad, som betiente samme Charge til Anno 1698 d. 28 April, da hand ved Døden afgick; udj hanß tid haver der ligget de Persohner, huis Navne og Adelige Vaaben her effter findis indført til pagina 48, som er 44 Persohner.

G. Friderich Rantzou[1]). Anno 1695 d. 11 Maij. Anno ætatis 16.

Otto Friderich von Schlitz freyherr von Goertz[2]). Anno 1695 d 11 Maij. Anno ætatis 22.

Theódorus Quistorf[3]). Den 12 Maij Ao. 1695.

Henrich Rantzou[4]). Anno 1695 d. 11 Maij ætatis 20.

Hans Ranzau[5]). Anno ætatis 18.

Johann Christian Hohenmühle[6]) d. 12. Maij CIƆIƆCXCV.

(Kbhvn. 1698 fol.). I denne omtales hans Virksomhed ved Academiet saaledes:

»Hvor nær samme Kongelige Academie siden den Tiid var ham om Hiertet, saaes af den u-troelig Nidkierhed hand viiste for dets Fremtarf, saa stoor og priselig, at den endog brød hans Hvile, og hand ei allene om Dagen arbejdede, men end og om Natten pønsede paa dets Beste, hans eget Exempel var Ungdommen en levende Lov, der saae i ham saa fuldkommen et Mynster af Fuldkommenhed; som den fremfarne Tiid har haft at brote af, og den Nærværende kand vise for de Tilkommende; Det Kongelige Academies Adelige Lemmer behøvede ej at lede i de Afdødes Aske efter Ild at opværmes til Dyden, saa længe saa brændende og skinnende et Lys stod inden deris egne Dørre. Med hvad Sødme og Sindighed tiltalde hand ej de Gode? Med hvad Eftertryk og Alvorlighed straffede hand ej de Onde? Saa øvede hand Rætten, at hand dog elskedes, saa brugte hand Fromhed, at hand dog frygtedes, Hans Mildhed betog ham intet af hans Myndighed, hans Strenghed betog ham intet af hans Underhavendes Kiærlighed, thi hvad hand kunde udrette ved Hunning og Lemfeldighed, forsøgte hand aldrig med Æddikke og Bitterhed«.

Efter Ligprædiken er aftrykt et i Anledning af hans Død forfattet latinsk Program af den følgende Overhofmester, Lente.

[1]) Greve Frederik Rantzau til Rosenvold, Generalmajor, f. 1677, † 1726 (Hofman, Danske Adelsmænd I, 71 Tab. III. Benzon). Broder til Christian R., imm. 22. April 1702, og Otto R., imm. 28. April 1708. Vaaben.

[2]) O. F. v. Schlitz, Rigsfriherre v. Görtz, eutinsk Overhofmarskal og Oberst, f. 1674, † 1723 (Benzon). Vaaben.

[3]) Vistnok Hovmester for Rantzau; senere immatriculeret 28. Novbr. 1698.

[4]) Henrik Rantzau, Oberst, faldt ved Oudenaarde 1708 (Benzon). Vaaben. Broder til den følgende.

[5]) Immatriculeret samme Dag som den foregaaende; i Benzons Stamtavler er om ham kun noteret, at han døde ugift. Vaaben.

[6]) Dansk Resident i Hamborg, 12. Juni 1716 virkl. Justitsraad, senere Etats-

Christian Bielcke[1]) Anno 1695 d. 2 Junij. Anno ætatis 14.

Henricus Bielcke[2]). Anno ætatis 12.

Vilhelmus Gyldencrone[3]). Anno 1695 d 9 Junij. Ætatis 15.

Georgius Gyldencrone[4]). Anno ætatis 13.

Henricus Hatting[5]). Ao. 1695 d. 9. Junij.

Hans Lund[6]).

Christian Friderich Knuht[7]). Anno 1695 d. 16 Junij. Ætatis 14.

Fridericus Rodriguetz[8]). D. 16 Junij Ao. 1695.

Fridericus Carolus Ratlow[9]). Anno 1695 d. 14 Julij. Ætatis 22.

Christianus Ratlow[10]). Anno ætatis 17.

Hans Pedersen Müller. Anno 1694 d. 22 Septbr. Anno ætatis 19.

Daniel Mathesius[11]). Anno 1695 d. 28 Septembr. Anno ætatis 23.

---

raad (Stolpe, Dagspressen i Danmark II, 363 ff.); ogsaa immatriculeret 20. Maj 1699; formodentlig Hovmester for Brødrene Rantzau. Vaaben: tværdelt Skjold; øverste Felt blaat, hvori en hvid Due; nederste Felt Guld, deri en blaa Slange, paa Hjelmen en hvid Due mellem to blaa Slanger.

[1]) Christian Bielke, f. 1681, Søn af Admiral Chr. B. til Basnæs (Benzon). Vaaben. Broder til den følgende.

[2]) Henrik Bielke til Langholt, Conferentsraad, Jægermester, f. 1683, † 1736 (Benzon). Immatriculeret samme Dag som den foregaaende. Vaaben.

[3]) Baron Vilhelm Gyldenkrone til Aastrup (Benzon); Broder til den følgende samt de tidligere immatriculerede Brødre Christian og Holger G. Vaaben.

[4]) Baron Jørgen Gyldenkrone til Urup, f. 1682, † 1714 (Benzon). Broder til den foregaaende, immatriculeret samme Dag. Vaaben.

[5]) Gyldenkronernes Hovmester; Magister Henrik Jørgensen Hatting, f. 1666, † 1729 som Sognepræst i Karise og Alslev (Wiberg, Præstehistorie II, 60).

[6]) Findes ikke i Matr. 2; synes at være Gyldenkronernes Tjener.

[7]) Kammerjunker Chr. Fr. Knuth, f. 1681, † 1703 (Wad, Om E. C. Knuth og S. Lerche, S. 110 ff.). Vaaben.

[8]) Mag. Friderich Christian Rodriguetz, Sognepræst til Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn, f. 1688, † 1726 (Wiberg, Præstehistorie II, 133). Knuths Hovmester.

[9]) Frederik Carl Rathlow † som Jagtjunker (Benzon). Vaaben. Broder til den følgende.

[10]) Christian Rathlow til Rathlowsdal, f. 1677, † 1752, Gehejmeraad, Jægermester, hvid Ridder (Benzon). Immatriculeret samme Dag som sin foran nævnte Broder. Vaaben.

[11]) Broder til den følgende, samtidig med hvem han er immatriculeret; de ere Sønner af Henrik Mathesius, der havde været Christian den 5tes Lærer og

Jackob Mathesius[1]). Anno ætatis 21.

Niels Trolle Høeg[2]). Ao 1695 d. 16 Novembr. Anno ætatis 14.

Jacobus Jonæ Bucchius[3]). Ao. 1695 d. 16 Novembr.

Peter Marquard Gude[4]). Anno 1695 d. 23 Novembr. Anno ætatis 14.

Carolus Christophorus Tannerus[5]),

Ludwig Moritz Graff zu Løwenstein Wertheim Vinneburg[6]). Anno 1695 d. 30 Novembr. Anno ætatis 18.

Eucharius Gottlib Rinch Saxo[7]).

Johannes Rudolff von Münnich Oldenb. Westph.[8]) Anno 1695 d. 7 Decembr. Anno ætatis 19. Studiis jam incubuit Halæ Saxonum per semestre et quod excurrit.

Christian Carl von Gabell[9]). Anno 1696 d. 7 Mart.

Wilhelm von Braem[10]). Ao 1696 d. 7 Martij. Ætatis 18.

Jørgen Rosenkrantz[11]). Anno 1696 d. 4. April. Anno ætatis 18.

---

senere blev Assessor i Højesteret (Bruun, Gunde Rosenkrantz, S. 62, 133 f., Histor. Tidsskr. 5. R. I, 95. Danske Saml. 2. R. II, 130). Vaaben: i blaat Felt en Guldpasser omgivet af 3 sexoddede Guldstjerner; paa Hjelmen 2 krydsvis stillede grønne Blade.

1) Broder til den foregaaende.

2) Baron Niels Trolle Høeg til Baroniet Høegholm, f. 1682, † 1700 (Hiort-Lorenzen og Thiset, Danmarks Adels Aarbog II, 38). Vaaben: Farverne ikke ganske correcte.

3) Mag. Jacob Jonæsen Buch, Sognepræst i Aalsø og Hoed, f. 1666, † 1736 (Wiberg, Præstehistorie I). Baron Høegs Hovmester.

4) Formodentlig Søn af Etatsraad Marquard Gude. Vaaben.

5) Immatriculeret samtidig med Gude; altsaa sikkert hans Hovmester.

6) Vaaben.

7) E. G. Rinch, f. 1670, † 1746, Dr. & Professor juris i Altorf (Jöcher, Allg. Gelehrten-Lexicon III, 2101). Immatriculeret samtidig med Grev Løwenstein, hvis Hovmester han var.

8) Johan Rudolph von Münnich, f. 1678, † 1730, Justitsraad, Diggreve (Benzon). Mangler i Matr. 2. Vaaben.

9) Chr. C. v. Gabel til Giesegaard m. m., Kammerherre, Stiftamtmand i Ribe, hvid Ridder (Hofman, Danske Adelsmænd III, 279 Tab. Benzon). Vaaben.

10) Vilhelm Braem, † 1709, 31 Aar gammel som Oberst og Generaladjutant, Søn af Etatsraad Gødert Braem til Lindholm (Bertouchs Saml. i Geh. Arch.) Broder til den under 10. Septb. 1707 immatriculerede Peder Resen Br. Vaabenet noget afvigende fra det i Adelslex. anførte.

11) Justitsraad Jørgen Rosenkrantz til Qvitzowsholm (Roseneje), f. 1678 (Benzon). Vaabenet ikke correct.

Erich Banner[1]. Ao. 1696 d. 6 Junij. Anno ætatis 14.

Ove Henderich Juell Baro de Rüsenstein[2]. Anno 1696 d. 11 Junij. Anno ætatis 15. Discessi Ao. 1698 d. 11 Decembr.

Johannes Henricus Schmid[3]. Ao. 1696 d. 11 Junij.

Georg von Plessen[4]. Anno 1697 d. 30 Januarij. Anno ætatis 17.

Christian Friderich Levetzaw[5]. Anno 1697 d. 10 April. Anno ætatis 14.

Johan Christian Lange[6]. Ao. 1697 d. 10 April.

I. F. Brokenhuus[7]. Anno 1697 d. 20 Februarij. Anno ætatis 15.

Hans Adolph Thomssen. Ao. 1697 d. 17 April. Anno ætatis 20.

Alexander Hahn[8]. Anno 1697 d. 24 April. Anno ætatis Decimo octavo.

Petrus Brandis[9].

Andreas Gamborg[10]. Anno 1697 d. 24 April. Anno ætatis 23. Discessj die Aprilis 24 Anno 1699.

H. Wind Holck[11]. Anno 1697 d. . . . Anno ætatis 16.

---

[1]) Erik Banner til Frederiksgave, f. 1682, faldt 1710 ved Helsingborg som Gardecapitain (Hiort-Lorenzen og Thiset, Danmarks Adels Aarbog II, 51). Vaaben.

[2]) Ove Henrik Juel, Friherre til Rysensten, † 17.. (Benzon).

[3]) Den foregaaendes Hovmester.

[4]) Gehejmeraad Christian Siegfried von Plessen havde en Søn af Navnet Georg, der i Benzons Stamtavler siges at være død som lille. Vaaben.

[5]) General Chr. Fr. Levetzaw til Rostrup, f. 1682, dansk Greve 1751, R. af Elephanten, † 1756 (Benzon). Vaaben.

[6]) Foregaaendes Hovmester; ogsaa immatriculeret 15. April 1702.

[7]) Generallieutenant Johan Frederik Brockenhuus til Bramstrup, † 1756 (Historisk Tidsskr. 4. R. V, 208 f.). Vaaben.

[8]) Søn af Gehejmeraad Vincentz Joachim Hahn (Benzon). Vaaben.

[9]) Foregaaendes Hovmester. Peter Brandis, f. i Lübeck, Dr. juris 1703, blev 1704 dansk Resident i sin Fødeby, 8. Novb. 1709 virkl. Justitsraad, 1724 Etatsraad (Cimbria literata I, 66).

[10]) Han fik 1706 Privilegium paa at indrette Comedier med fremmede Comedianter; ansøgte om mange forskjellige Embeder og paaberaabte sig bl. a., at han havde fortæret sine Midler i Academiet (Werlauff, Antegnelser til Holbergs Lystspil S. 293 f.).

[11]) Baron Holger Wind Holck, Søn af Baron Eiler Holck til Holckenhavn, f. 1681 (Benzon). Vaaben. Datum for Indskrivningen ikke udfyldt.

Jacobus Høegh[1]). Anno 1697 d. 26 Junij Anno ætatis 16.

D. Fuiren[2]). Anno 1697 d. 26 Junij. Anno ætatis 17.

Petrus Brink[3]). D. 26 Junij Anno 1697.

Theodorus Quistorf[4]). D. 28 Novembr. Anno 1698.

C. H. G. v. Brocdorff[5]). Anno 1697 d. 14 August. Anno ætatis 18.

C. B. W. Brockdorff[6]). Anno 1697 d. 14 August. Anno ætatis 17.

Theodorus Matthæus Stever[7]). Anno 1697 d. 14 Aug.

Jürgen von Lützow[8]). Ao. 1697 d. 25 Septbr. Anno ætatis 16.

Castanus Worm Matthiæ fil.[9]). Anno 1697 d. 25 Septbr. Anno ætatis 22.

Joachim Borse[10]). Anno 1697 d. 2 Octobr. Anno ætatis 16.

Bernt Friderich von Ditten[11]). Anno 1697 d. 30 Octobr. Anno ætatis 23.

Erich Kaas[12]). Anno 1697 d. 30 Octobr. Anno ætatis 15.

Georg Petersen[13]). Anno 1697 d. 30 Octobr.

Woldamar Gustaf Baron v. Wedell[14]). Anno 1697 d. 18 Decbr. Anno ætatis 17.

---

[1]) Oberstlieutenant Jacob Høegh til Vang, f. 1683, † 1752 (Hiort-Lorenzen og Thiset, Danmarks Adels Aarbog II, 46).

[2]) Baron Diderik Fuiren til Baroniet Fuirendal, f. 1681, † 1700 (Benzon). Vaaben.

[3]) Mag. Peter Jacobsen Brink, Student 1686, 1703 Sognepræst i Arendal (Worm, Lex. over lærde Mænd I, 167). Fuirens Hovmester.

[4]) Hovmester for Fuiren, i hvilken Stilling han formodentlig har afløst Brink. Tidligere immatriculeret 12. Maj 1695.

[5]) Vaaben som i Adelslex. I, Tab. XVII Nr. 408.

[6]) Samme Vaaben som for den foregaaende. Forbogstaverne ikke sikre.

[7]) Brockdorffernes Hovmester; ogsaa immatriculeret 16. Juni 1703.

[8]) Vaaben.

[9]) Justitsraad Casten Worm, f. 1676, † 1750 som Præsident i Ribe, hvilken Stilling ogsaa hans Fader, Justitsraad Matthias Worm, beklædte (Worm, Lexicon over lærde Mænd II, 622).

[10]) Cancelliraad Jochum Borse, † før 1748 (Personalhist Tidsskr. II, 64).

[11]) Bernt Frederik von Ditten eller von Deden til Møllegaard paa Langeland, f. 1674, † 1706 (Benzon. Personalhist. Tidsskr. V, 12).

[12]) Da det for ham anførte Vaaben er Sparre-Kaasernes, er han sandsynligvis en Søn af den i Personalhist. Tidsskr. V, 11 nævnte Otto Kaas til Holmegaard.

[13]) Hovmester for Kaas.

[14]) Død som Oberst i kejserlig tydsk Tjeneste, Søn af Grev Frederik Vilhelm

Peder Jacobson[1]). Anno 1697 d. 18 Decembr.

Reventlau[2]). Anno 1698 d. 5 Februarij. Anno ætatis 18. Discessi d. 17 Decembr. 1698.

Detleff Reventlau[3]). Anno ætatis 17. Discessi 17 Xbr. Ao. 1698.

Hieronymus Boye[4]). Ao. 1698 d. 5 Febr.

Johann Ludwich von Hoff[5]). Anno 1698 d. 21 Maij. Anno ætatis 17.

Magnus Seefeldt[6]). Anno 1698 d. 26 Junij. Anno ætatis 18.

(Fortsættes).

Wedell til Wedellsborg (Stammtafel der Familie von Wedel, 1870). Broder til Carl Ludvig W., imm. 19. August 1702.

1) Baron Wedells Hovmester.

2) Vaaben, det simple Reventlowske. Foran hans Navn staar et Bogstav, der kan læses som H; i saa Tilfælde er det formodentlig Henrik Reventlow til Lehmkuhlen, † 1732 som Rigsgreve (Benzon).

3) Aabenbart Broder til den foregaaende, samtidig med hvem han er immatriculeret; Detlev Reventlow til Schmol, Gehejmeraad, hvid Ridder, f. 1680, † 1755 (Benzon).

4) Reventlowernes Hovmester.

5) Maaske identisk med den Ritmester Hans von Hoff, der døde som Borgmester i Elburg i Holland (Benzon).

6) Mogens Seefeld, Søn af Christian S. til Stenalt, f. 1680, † ugift efter 1698 (Hofman, Danske Adelsmænd II, 293 Tab.).

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Johan Otto von Cappelen var født i Throndhjem 1757 (døbt i Vor Frue Kirke 21 Oct. s. A.) og blev Paaske 1774 »15 A. gl.« confirmeret i Akershus Slotsmenighed. Senere blev han ansat som Corporal i Søndenfjeldske nat. Infreg., hvilket han var, da Faderen i 1777 søgte om, at han maatte blive optagen som Elev af den mathematiske Skole i Christiania. Senere kom han til Danmark, hvor han var Premierlieut. i fyenske Regiment lette Dragoner, da han 13 Juni 1806 udnævntes til Second-Ritmester i samme Regiment; Tilsidst blev han Major ved jydske Regiment lette Dragoner (5te Dragonregiment) med Garnison i Randers, hvor han paa en Manøvre styrtede med Hesten og forslog sig i den Grad, at han blev transporteret død hjem. Han ægtede, medens han endnu stod ved fyenske Dragonreg., Enken efter en Kjøbmand Schak i Odense, der med Cappelen ikke skal have havt Børn, men af sit første Egteskab derimod flere. Kan der gives yderligere Oplysninger om denne Major von Cappelen, hans militære Stillinger, Dødsdag og om hans Hustrue, hendes Navn, Fødested og Fødselsdag, Giftermaal, Død o. s. v. samt om hendes 1ste Mand og deres Børn? En tydsk adelig(?) Familie von Cappeln skal ifølge Genealogisches Taschenbuch der adeligen Häuser for 1883 (8de Aargang) S. 86, leve i Rendsborg, og Stamfaderen Henrik von Cappeln være født 19 Juli 1813 i *Aalborg*. Staar denne Familie i nogen Forbindelse med hin Dragonmajor?

Archivassistent E. A. Thomle.
Christiania.

2.

1. *Margrete Clausen* (født $^{8}/_{6}$ 1712) blev 1735 gift med daværende Borgermester i Roeskilde *Morten Munthe* († $^{4}/_{6}$ 1763 som Etatsraad og Høiesteretsassessor). Hun døde som Enke i Marts 1769 i Kjbhvn. — Hvem var hendes Forældre (der muligvis har boet i eller ved Roeskilde)? Der er maaske nogen

Grund til at tro, at hendes Fader har hedt »Johan« og hendes Moder »Christince«.

2. *Anna Margrete Krüger* blev $^{7}/_{6}$ 1797 (i St. Nicolai Kirke i Kjbhvn.) viet til daværende Seminarielærer paa Blaagaard *Eiler Christopher Kaasbøll Munthe* († $^{10}/_{3}$ 1814 som Rector ved Nyborg Skole). Hun døde som Enke $^{16}/_{8}$ 1826 i Kjbhvn. — Hvem var hendes Forældre og naar var hun født? Det siges, at hendes Fader skal have havt en eller anden Befatning ved Hoffet eller et af de kongl. Slotte i Danmark; maaske kan han have været den Friderich Krüger, der 1784—87 (saavelsom flere Aar før og senere) var Kammerlaquai. Anna Margrete Krüger (Fru Rectorinde Munthe) havde en Søster Christiane Krüger (gift med Regiments- og Berg-Chirurg Johan Abraham de Besche paa Kongsberg) og desuden en Broder Johan Hartvig Ernst Krüger, der var Officer og traadte af som Major (eller Capitain) paa Vartpenge ca. 1808 og boede i Kjbhvn.

3. *Cathrine Charlotte Rumler* (Enke efter en Capitain Jørgen Bendix v. Oppen) blev $^{8}/_{11}$ 1810 (i Garnisonskirken i Kjbhvn.) viet til Kammerraad, Chef for Brandforsikringskontoret smstds. *Eiler Christopher Kaasbøll Munthe* († $^{9}/_{4}$ 1813 i Kjbhvn.), en Fætter af forannævnte Rector E. C. K. Munthe. Hvem var hendes Forældre, naar og hvor var hun født, og naar og hvor døde hun? (Hun skal have overlevet sin 2den Ægtefælle).

4. *Hartvig Kaas Munthe,* født 1755 i Sogndal (i Norge), blev Student ved Kjbhvn.'s Universitet $^{8}/_{10}$ 1777 og studerede Theologi. Han siges død (rimeligvis efter 1793) ugift som »Skolelærer i Danmark«. Hvor og hvad Tid indtraf hans Død?

Velvillige Oplysninger angaaende Ovenstaaende bedes om muligt snart og helst direkte tilstillet Undertegnede under Adresse Frederiksstad (Norge).

Hartvig Munthe,
Ingenieurlieutenant.

3.

Henrik Nielsen Knutz — efter en Familietradition født i Jylland og Søn af en jydsk Herremand — var 1773—74 i Tjeneste

paa Tjele i Viborg Amt; 1774—78 hos Konferensraadinde Hellesen til Skuderup i Præstø Amt; derpaa 4½ Aar ansat ved Toldvæsenet i Vordingborg. Efter kgl. Resol. af 21. Decbr. 1785 Visiteur ved det kjøbenhavnske Toldvæsen; død 11. Decbr. 1787 i Hans Hindrups Hus i Laxegade. Han var gift med Elisabeth Magdalene Ziegler eller Segler, f. i Christiania 1743, † i Liunge (Sorø Amt) 1828, Datter af Vandmester Ziegler.

Enhver yderligere Oplysning om fornævnte H. N. Knutz og hans Ascendenter modtages med Taknemlighed af

Tage Algreen-Ussing,
studiosus juris,
Valdemarsgade Nr. 24. Kbhvn. V.

4.

Magister *Elias Hermansen Thiligner* eller Thillinger, en Bergenser, var Sognepræst til Vikør fra 1666 til 1685 — efter Sagnet tillige Provst i Hardanger — og døde 1689[1]. Han var en lærd Mand og skal have efterladt i Manuskript en af ham forfattet »Veiledning til Præsteembedets rette Førelse«.

Han var gift med Sophia Fresch (Frisch)[2], der ogsaa skal have været fra Bergen og døde sindssyg efter Manden. Deres Afkom sees, forsaavidt den kjendes af følgende Tabel. (Side 71).

Enhver Oplysning om ovennævnte Magister Elias H. Thiligner og Hustru, om deres Herkomst, deres Børn m. m. modtages med Taknemmelighed af

Chr. Løvvig,
Lensmand i Fjære, Søndhordland.

Svar paa Spørgsmaal.

I.

Lidt om Familien Prydz i Norge.

Den i dette Tidsskrifts 1ste Bind (Omslaget) omhandlede Lieutenant Hans Prydz, om hvis Hustru og Børn Biskop, Dr. theol.

---

1) Han eiede en »Odelsjordepart« i Helleland i Ullensvang, hvilken han solgte 1678.

2) En Johan Hermansen Frisch var Hører ved Bergens Latinskole 1647—63 (D. Thrap: Bergenske Kirkeforh. S. 106).

Mag. Elias Thiligner.

Herman T., Gaardbruger i Vikør, hvor han levede 1690.

Joachim T., Foged i Ryfylke fra 1718—1721.

Elias T., var Præst (muligens Elias T., der 1701 var Præst i Notmarke paa Als. Wiberg II. 462).

Margrethe T., † 1745 paa Hjelmevig i Skonevig. * Peder Christophersen Slee, Gaardbruger paa Hjelmevik, † 1732. 6 B.

Children of Margrethe T. and Peder Christophersen Slee:

Christopher P. Slee, paa Hjelmevik; Lensmand i Skonevik c. 50 Aar. † 1790 (jordfæstet 12/6) 86 1/2 A. gl. * Martha Sjursdatter Molnæs, † 1801, 87 A. gl.

Elias P., Klokker i Skonevik 1754. † 1786, 74 A. gl. * Thoren Larsdatter Næs.

Lars P., † 1793 paa Sæbø i Etne. * Ragnhild Stensdatter Nord-Ebne. Afkom i Etne.

Margaretha P., † 1746. * Tallak Larsen paa Langeland paa Storøen, † 1765. Afkom paa Storøen, i Fitje og Finaas.

Sophie P. * Asmund Tjæransen. Afkom i Vikedal.

Johanne P. p. Sjø paa Halsnø * 1) Johannes Knudsen, † 1751. 2) Torger Olsen, begge Lensmænd. Afkom i Fjælberg.

Children of Elias P.:

Peder E., † 1815, 70 A. gl. Lensmand.

Lars E., † 1830, 84 A. gl. Klokker i Skonevik.

Christopher E., † 1829 80 A. gl. Gaardbruger paa Fjære.

Margaretha E., † 1830, 86 A. gl. * 1) 1761 Erik Haldorsen Nernæs, † 1786, 55 A. gl. 2) Gudmund T. Høiland.

Kari E., † 1830. * Amund Hahtorsen Tvedt.

Guri E., † 1832, 30 A. gl. * 1) Lensmand Peder Chr. Hjelmervik, † 1792, 49 A. gl. 2) Tollak Jonsen Leknæs, † 1844, 71 A. gl.

Children of Christopher P. Slee:

Peder C., † 1792 49 A. gl., Lensmand i Skonevik.

Sjur C., † 1796, 49 A. gl. Gaardbruger paa Hauggjerd.

Elias E., † 1818, 70 A. gl. Gaardbruger paa Løvereide.

Christopher C.; † 1818, 67 A. gl. Gaardbruger paa Dueland.

Nils C., † 1830, 77 A. gl. Gaardbruger paa Ebne.

Lars C., Gaardbruger paa Anestad.

Margaretha C., † 1745 som Barn.

Engelstoft i Odense allerede tidligere i 2det Bind Side 365 fl. har meddelt nogle Oplysninger, havde ogsaa den 30 Juli 1729 en Søn Engebret til Daaben i Vinje Kirke i Øvre Telemarken, der imidlertid maa være død i ganske ung Alder. Faderen kaldes rigtignok i Kirkebogen Lieut. Hans »Prøids«, men det er, efter hvad der nedenfor nærmere vil blive oplyst, ingen Tvivl om, at der herved menes den i Spørgsmaalet nævnte Lieut. Hans Prydz, hvis Familienavn i det 17de og 18de Aarhundrede stadig var Gjenstand for en temmelig vilkaarlig Skrivemaade. Da denne Lieut. Hans »Pröids« imidlertid ikke oftere nævnes i Vinjes eller de omkringliggende Sognes Ministerialbøger, og man heller ikke iøvrigt har fundet ham nævnt, er det vistnok klart, at hans Ophold i Norge og specielt paa de nævnte Kanter af Landet ikke kan have været af nogen lang Varighed. Sandsynligvis har han ogsaa kun været paa et Besøg hos sin endnu dengang i Live værende Moder Mette Dorothea Lorentz (eller Lorentzen), der da som Enke efter Sognepræsten til Id (og søndre Fredrikshald) Hr. Hans Jacobssøn Wolf[1]) levede hos

[1]) Cfr. M. Arnesen, Haldensia, 2 H. S. 18, hvor han nævnes blandt Sognepræsterne til Id, uden at Forfatteren har været opmærksom paa, at han under Navnet Johan Jacobsen Wulf Side 24 ogsaa nævnes blandt Capellanerne. Hr. Hans Wulf var nemlig først fra 1666 Capellan hos Hr. Nils Olufssøn Dorph, Sognepræst til Id, efter hvis Død han i 1668 blev Sognepræst og aflagde Ed som saadan 28 Sept. s. A. Han levede paa Frederikshald 1716, hvor han eiede Hus paa Sydsiden, men var allerede dengang gammel og svag. I Begyndelsen af det følgende Aar afgik han ved Døden (B. Moe, Aktstykker til den norske Krigshist., S. 231 Noten). Han var gift 2 Gange 1) med Maren Dorph, Datter af Formanden Hr. Nils Dorph og Petronelle Christophersdatter Friis, og 2) med Mette Dorothea Lorentz (eller Lorentzen), om hvem nogle Oplysninger findes ovenfor. Med hende havde han ingen Børn, men af sit første Ægteskab efterlod han sig følgende 6 Sønner og 6 Døttre: 1) Jacob Wulf, der døde 1710 som Sognepræst til Tostrup og Uggeløse paa Sjælland (cfr. S. V. Wiberg, Bidrag t. en alm. Dansk Præstehist., III S. 370). Han efterlod sig følgende 5 Børn: Nils, Hans, Christian, Ulrik Christian og Maren Wulf. 2) Nils Wulf i Amsterdam, hvor han døde før 1719 efterladende sig en Søn Jan Wulf og en Datter Maren Wulf. 3) Ole Wulf, født paa Fredrikshald 1681. Han var først Rector ved Fredrikshalds Skole, men fik 26 Juli 1719 Bestalling som Sognepræst til Drangedal, hvor han døde i 1722. Han var gift med Else Dorothea Prydz, en Datter af Stedmoderen i hendes første Ægteskab med Raadmand Engebret Erichssøn paa Fredrikshald, saaledes at Wulf og hans Hustru altsaa vare saakaldte sammenbragte Børn. Med hende fik Wulf 3 Børn: Hans Jacob, Engebret og Maren Wulf. Efter Mandens Død æg-

sin Datter Else Dorothea Prydz, der først havde været gift med Sognepræsten til Drangedal Hr. Ole Hanssøn Wulf og nu levede i nyt Ægteskab med Hr. Søren Schjelderup, Sognepræst til Vinje. Ifølge en Designation over sluttede Skifter i Nedre Borgesyssels Provsti, hvis Skifteprotokoller ikke længere ere i Behold, sees det,

---

tede Enken 2den Gang Sognepræst til Vinje Søren Schjelderup, der døde uden Børn 1736, en Søn af Hr. Augustinus Schjelderup, Sognepræst til Laurdal i Jarlsberg. 4) Peder Wulf, der 1719 opholdt sig paa Gimsø Kloster ved Skien. 5) Mathias Wulf, der 1719 var i Kjøbenhavn. 6) Petronelle Wulf, der var gift med Controlleur Rawert. 7) Agnetha Wulf, der 1719 var Enke efter Hr. Nils Bonsach. 7) Nils Wulf junior. 9) Mette Wulf, der var Enke efter Hr. Peder Sørenssøn Halden, som under 22 Marts 1700 i Faderen, Hr. Søren Arvidssøn Haldens Svaghed blev ham adjungeret i Embedet med Ret til at succedere ham som resd. Capellan paa Halden. Efter Ansøgning af Frederikshalds Borgere blev han efter Svigerfaderens Død under 19 Marts 1717 udnævnt til Sognepræst til Id, men døde allerede 1719. Han efterlod sig 2 Døttre Maren og Mette Dorothea Halden. 10) Elen Wulf, der var gift med Lieutn., senere Capit. Peter Brun. 11) Maren Wulf, der var gift med Mr. Tausan, og 12) Anna Wulf, der var gift med Hr. Laurits Storm, † 1726 som Sognepnæst til Askim (cfr. om ham B. Moe, Actstykker til den norske Krigshist., S. 236. Noten). — Hr. Hans Jacobssøn Wulf havde 2 Hel-Søskende og 2 Halv-Søskende, nemlig: 1) Just Jacobsøn Wulf til Molland i Landvigs Hovedsogn i Homedals Præstegjeld, hvor han døde 1711 (begr. 15 Decbr. s. A.), 77 Aar mindre end 8 Dage gl. Molland fik han ved 1661 at ægte Dorothea (ikke Anna) Christensdatter Torup, † paa Molland 1708 (begr. 11 Febr. s. A.) 77 A. gl., Enke efter Jacob Henrikssøn Friis til Molland. I Ægteskab med Jacob Friis havde Dorothea Torup 5 Døttre, og med sin 2den Mand ligeledes 2 Døttre, nemlig: a) Agnethe Wulf, der blev gift 1) i Landvig 3 Oct. 1694, (trol. 15 Sept. s. A.) med Hr. Mogens Lauritssøn Lind, † 11 Aug. 1695 som Sogepræst til Holt og Provst i Nedenæs Provsti (cfr. A. Faye, Bidrag til Holts Presters og Prestegjelds Hist., S. 19—25), og 2) i Landvig 17 April 1705 med Anders Grue, Borger i Christiania. b) Dorothea Wulf, der ligeledes var gift 2 Gange: 1) med Toldbetjent i Arendal Fredrik Bast, med hvem hun havde 2 Børn, og 2) i Arendal 16 Decbr. 1705 (i følge kgl. Bevilling af 5 Mai s. A.) med Lars Gregerssøn, Borger i Arendal, der var hende beslægtet i 3 Led. I sit sidste Ægteskab havde hun 3 Børn, der imidlertid alle døde i en ung Alder, hvorfor Ægtefolkene under 27 Febr. 1711 oprettede et gjensidigt Testamente, der erholdt kgl. Confirmation den 10 April s. A. — 2) Elcken Jacobsdatter Wulf, gift 1) med Laurits Lauritssøn Thurmann, og 2) med Johan Povelssøn Riis. 3) Else Børgesdatter, gift 1) med Frederik Børgessøn, † 1690, og 2) med Hans Nilssøn Kierulf. 4) Agnethe Børgesdatter, † 1708, gift med Christoffer Nilssøn Sand. — Else og Agnethe vare Døttre af Børge Trulssøn og Agnethe Larsdatter († 1689), der altsaa først maa have været gift med en Jacob Wulf, muligens Hr. Jacob Jacobssøn Wulf til Østofte.

at den 14 Marts 1738 blev Skiftet sluttet »efter Mad. Mette Dorothea Sal. Hr. Hans Wulffs paa Vesterlandet ved Døden afgangen, mellem hendes Børn og Børnebørn: 1. Peder Prydtz. 2. Sl. Lieut. Prydtzes Børn Peder Blanckenborg Prydtz, Gerhard Hartvig Asch Prydtz, Mette Dorothea Prydtz, Karen Mule Prydtz, Caroline Sophie Prydtz og Else Sl. Hr. Wulffs Børn Hans Jacob Wulff, Engelbret Wulff og Maren Wulff. En Broderlod udgjorde 42 Rd. 1 ℔ 10⁴/₅ ß og en Søsterlod 21 Rd. 2 ℔ 17²/₅ ß, hvorhos der til Slutning tilføies: »Den myndige Søn annammede selv sin Lod og besørger, at Børnebørnene, der alle ere langt fraværende, bekommer hver deris, der er saa lidet, at de selv strax paa dennem ved deris Formyndere anvendis«. Uagtet man efter Ordstillingen nærmest skulde antage, at ogsaa »Else Sl. Hr. Wulffs« var en Datter af »Sl. Lieut. Prydtz« er dette dog ei Tilfældet, hvorimod hun var en Søster af Lieutenanten og en Datter af Arveladersken, hvilket ogsaa viser sig deri, at der tales om hendes »Søsterlod«. Ifølge Vinje Ministerialbog holdt Sognepræsten til Laurdal (i Øvre Thelemarken) Hr. Boje Normann den 1 April 1733 i Vinje Kirke Ligtale over »min (ɔ: Sognepræsten Søren Schelderups) Sl. Sviger Moder Mette Dorothea Sl. Hr. Wulfs, Patre Assessor Petter Lorentz, Mat. Ane Nielsdatter Meng[1]), 62 A. gl.«

[1]) Hun var Datter af den rige Præsident Nils Hanssøn Meng paa Fredrikshald, hvis (forøvrigt ufuldstændige) Slægtregister findes i Haldensia, udg. af M. Arnesen, 1 H. S. 43. fl. — Præsident Nils Meng var allerede i 1653 bosat paa Halden, der da var et Ladested, idet han den 16 Novbr. d. A. sammen med Peder Olssøn Normand supplicerede om at der maatte blive opnævnt Mænd til at besigtige de Brokar og Dæmninger som Supplicanterne havde ladet opføre, for at hindre Tistedalselvens Udskjæringer, hvorved Stedet ganske vilde være blevet »ruineret«, samt om at de fornødne Midler saavel til de anvendte som senere Omkostninger derved maatte blive anvist paa det Offenlige. Under 15 April 1664 indgav han sammen med begge sine Svigersønner Mathias Biørn og Peder Olssen Normand følgende Ansøgning:

»Stormegtigste, Høybaarne første allernaad.
Herre och Konning!

Eders Kongl. Mays[ts] Allerunderd: andragis, huorledis wi Underschreffne Eders Kongl. Mays[ts] Ringe Arfue Tienere, paa Halden udj Norge Residerende, effter Hans Exelentz Hr. Statholder Welb. Hr. Niels Trolle sambt Hr. General Lieutenant welb. Jørgen Bielchis Anmodning paa eders Kongl. Mays[ts] wegne, Allerunderd. haffuer udj Forleden fejgde antagen huer sine forretninger, Saasom ieg Niels Hansen Meng, Landt Commissarie och tillige proviant Commissariæ Bestilling, effter at ieg tilforn haffuer opvarted eders

og kort før den 25 Juni 1732 ligeledes over »min Sl. Hustrue Else Dorothea Engelbretsdatter Prøids, Patre Sl. Engelbret Erichssøn, Matr. Mette Dorothea Petters Datter Lorentz«, der døde 41 A. gl. og saaledes maa have været født c. 1691. I Kirkebogen har

---

Kongl. Mayests Tieneste, udj mindre och meere forretninger offuer 24 Aars tiid, Jeg Mathias Biørn, som eders Kongl. Mayests Ringeste Tienere och Tolder her paa dette Sted (efterdi Seillatzen da her wed Grenserne och Tienesten ved en fuldmægtige effter Hans Ex. Hr. Statholders godfindende kunde forrettis) giffuen Adjutant Charge och tillige Commanderit offuer dj Norsche Schierbaade, sambt ieg Peder Oluffsen Nordmand som Major offuer Landt Regimentedt, Sambtlig udj allermueligste vnderd formoedelige som Troe Tienere huer sin anbetroede bestilling efter ordre haffuer forretted och derfore giort fornøylig Reede och Regnschab, hafuer derforuden trende sinde Fienden dette Sted hafr attaqceret troeschyldigen tieniste och fornemlig udj beleyrings tiid conserveret dend Kongl. Guarnison med forfrischning af Voris Huuse och midler des leylighed vi aller vnderd: vil hafue refererit til Wel Ermelte Her. Statholder och Her General Lieutenant Bielche, End och udj ald Vnderdanighed at Erkiende kongl. Naade hafr Wi W- begiert och W- befallit Vdmonderit huer sin frj Rytter til hans ko: Ma: och Fædrenelands Tienniste, effter derom Her Statholders beviis, hafuer och Vdenfor Stedit taget stor schade af fienden for samme Naadte anbetroede forretninger paa Voris Middel och brug; Er endnu saalænge Gud sparer Liffuet och helbred, udj ald Vnderdanighed at giøre Tieniste om behoff giøris; Søger Woris brød och lifs ophold Ved dj Midler, landet giffuer, saasom Ved noget Ringe Saugebrug, som altid hafuer Verit it frit och Almindelig landebrug for Adel och bunde, och til Ende bruger huer af os tuende flom Sauger; Tømmeret dertil kiøbis meesten deel i Sverrig, hvoraf giffuis i Told til dj Suensche af huer tylt 6 Tømmer en half Rixdaler; Eders ko: Ma: Nyder schat af Saugerne, som wi giffuer lige Ved andre och Told af dellernis Vdførsel, huis deller paa samme Sauger schieris, schal Vere Borgerschabit Præsenterit, Ellers hafuer jeg Peder Oluffsen Ved Hr. Rigens Admiral och Her. Gen(eral)lieut. Welbr. Jørgen Bielchis tilhielp ladet bygge och bekoste it Skiberom brugt til defension med 30 fulde porter, som och udj seeniste feide vaare tilsagt at giøre tieniste och paa Reisen til Christiania stødte, som ieg med 400 Rxdl. Bekostning maatte lade reparere, giør hans Ko. Ma. deraf Told och rettighed lige Ved andre Monderede Skibe. Nu effter Streebis vi fattige Mend, af de Nye forordnede Borgemestere udj Fridrichstad samme Voris Ringe brug at forlade, eller och at tage borgerschab udj Fridrichstad. Leffuer udi aller Underd. forhaabning, effterdi Wi sidder her paa dend yderste Punct af Landet och samme ringe brug och Nering bestaar meesten deel af Sverrig och Bohuus Lehn (Undtagen min Mathias biørns Naad: anbetroede bestilling) och Wi fattige folch udj denne passerede Krigstid er Ruineret paa Middel och formue, hafr och iche lerdt nogen borgerlig Handel och Traficq at drifue, Eders Ko. Ma: Naad: Ville forunde os, som gamle kongl. Tienere dend kongl. Naade at Vere umolesterit af Fredrichstads byes øffrighed: Wi Erbyder udi ald Underdanighed at lade os taxere af eders Ko. Ma. høytbetroede Statholder her udj Landet til fornøden

der oprindeligt efter Engelbret Erichssøn været tilføiet »Raadmand paa Fredrikshald«, men dette er igjen overstrøget, uvist af hvilken Grund. Det forholder sig imidlertid ganske rigtigt, at Engebret Erichssøn, der den 28 Sept. 1665 af Statholder U. F. Gyldenløve

---

tieniste, huor och Naar behöffuis, och Vdi ald Vnderdagnighed for Varter.« Denne Ansøgning gav det første Stød til, at Halden fik Kjøbstedsprivilegier, idet det ved kgl. Rescript til Statholder Gyldenløve af 5 Maj 1664 blev ham befalet, personlig at begive sig til Stedet og det »med flid besigtige eftersom os »samme Stedtz Conservation er meget magtpaaliggendis«, og derefter »med det forderligste« indkomme til Cancelliet med sin Erklæring. Efter at Stedet derefter under 12 April 1665 havde erholdt Kjøbstadsprivilegier, fik Gyldenløve den 22 April s. A. Bemyndigelse til at beskikke de fornødne Embedsmænd i Byen, og den 23 Juni næstefter fik Nils Hanssøn Meng Gyldenløves Bestalling som »Borgermester« paa Halden. Statholderen vilde gjerne have beskikket ham til »Præsident« og Commercedirecteur, men da han ikke vidste, om ikke Kongen hertil havde udnævnt nogen Anden, fik Nils Meng, som sagt, kun Bestalling som Borgermester, idet Gyldenløve dog under 25 Juni henstillede til Kongen, om det ikke skulde være passende at give ham Bestalling som Præsident og Commercedirecteur, og i Henhold dertil erholdt han da ogsaa under 14 Juli 1665 kgl. Udnævnelse som Præsident paa Frederikshald (cfr. 17 Sept. 1770). At Nils Meng har staaet paa en god Fod med Statholderen, kan man ogsaa se deraf, at han under 14de Juli 1665 af denne foresloges til Medlem af det ved Rescript. af 7 Juli s. A. under Gyldenløves eget Præsidium oprettede Admiralitetsraad søndenfjelds, hvis Domme appelleredes directe til Kongen. Ved kgl. Rescript. af 22 Juli s. A. bifaldt Kongen Valget af de i Forslag bragte Personer. — Præsident Nils Meng døde paa Frederikshald i August 1676. Af hans Børn var Datteren Maren gift 1) med Kjøbmand Ole Christenssøn paa Fredrikshald, med hvem hun havde én Datter, og 2) i Akerhus Slotskirke 30 Aug. 1671 (uden Trol. og Lysning) med daværende Justitsskriver i Norge, senere Justitsraad og Amtmand i Bergen Hans Nielssøn, der efterlod sig følgende Børn: 1) Nils Hanssøn Meng, der 24 Mai 1700 blev Lieut. i Vesterl. nat. Infreg., 13 Aug. 1701 Premierl. i Hausmanns gevb. Infreg. og 19 Sept. 1705 Capt. og Compagnichef i Oplandske nat. Infreg. Han var gift med Ide Tam (eller Fam), der 29 Oct. 1720 fik kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo efter Manden. Hun døde i Flekkefjord 17 Marts 1734 og er saaledes den »Capt. Mengs Enkefrue« der 29de Marts s. A. blev nedsat i Næs Kirke i Lunde Præstegjeld. Skiftet efter hende begyndte i Flekkefjord 15 April s. A. — De havde 2 Børn: a) Christian Meng, der 18 Aug. 1727, da han fik kgl. Bevilling til at være sin egen Værge, uanseet at han ei endnu var 25 A. gl., stod som Sergeant i 2 Vesterl nat. Infreg., men senere blev Ingenieurcapt. i Rendsborg, hvor Enken Inger Margrethe og deres eneste Datter Helene Elisabeth Meng, der døde ugift, senere vare bosatte. b) Marie Anne (Mariane) Meng, der 24 Mai 1726 fik Bevilling til at være sin egen Værge. Hun afgik ved Døden i Flekkefjord kort før Moderen og blev begravet i Næs Kirke i Lunde Præstegjeld 15 Marts 1734, da der blev »parenteret« over hende. — 2) Anna Cathrine Meng, der var gift med Oberstl.

fik Bestalling som By- og Raadstueskriver paa Frederikshald, hvilken den 6 Mai 1667 erholdt kgl. Confirmation, senere blev Raadmand, i hvilken Stilling han i ethvert Fald var allerede 1684, da han angiver sig med Hustru og en Søn til Skat. Muligens tør han dog allerede paa denne Tid i flere Aar have været Raadmand paa Frederikshald, eftersom Erik Engebretssøn, der selv stadigt bruger Familienavnet »Prys« (ↄ: Prydz) og derfor uden Tvivl har været hans Søn, den 9 Marts 1687 af Gyldenløve blev beskikket til Fuldmægtig hos Hans Christenssøn Juel paa Fredrikshald, der da var By- og Raadstueskriver, men paa Grund af de ringe Indtægter, der vare forbundne med Embedet, ved Siden deraf maatte vedblive at drive sin Handel, der ofte krævede hans Fravær fra Byen, for at kunne ernære sig med Hustru og Børn, hvilket ogsaa det følgende Aar nødede ham til under 19 Oct. aldeles at afstaa Bestillingen til sin ovennævnte Fuldmægtig, der den 17 Novbr. s. A. fik kgl. Bestalling som By- og Raadstueskriver paa Fredrikshald. Raadmand Engebret Erichssøn var afgaaet ved Døden før 14 Febr. 1700, da Enken Mette Dorothea Lorentz angiver sig selv, sin »Stifdatter« og sine »3 umyndige Børns Midler« til Skat. Manden maa derfor uden Tvivl have været gift 2 Gange uden at dog hans 1ste Hustrues Navn for Tiden kjendes. I sit Ægteskab med Mette Dorothea Lorentz havde han kun de tidligere nævnte 3 Børn, der af Moderen angives i Arv efter Faderen at være tilfalden:

1) Petter Lorentzen Engebretssøn »Pruys« 113 Rdl. 3 ℔ 18 ß.
2) Hans Engebretssøn »Pruys« 113 Rdl. 3 ℔ 18 ß.
3) Else Dorothea Engebretsdatter »Pruys« 56 Rdl, 3 ℔ 21 ß,

Genschau, med hvem hun havde 3 Døttre. 3) Johanne Dorothea Meng, der var gift med Oberst Georg Ferdinand von Oldenburg, efter hvis Død hun den 22 Sept. 1729 fik kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo. 4) Antonette Augusta Meng, der var gift med Ulrik Fredrik Bøyesen, der var Generalveimester søndenfjelds og Commissionscommissarius i Norge. 5) Mette Dorothea Meng, der 31 Mai 1728 fik Bevilling til at være myndig og døde ugift i Huset hos sin Svoger Boyesen, hos hvem hun havde været i 20 Aar, da hun 22 Juni 1729 oprettede Testamente til Fordel for ham og hans Hustru, hvilket Test. fik kgl. Confirmation 11 Juli s. A. 6) Anne Sophie der døde ugift 1724 og 7) Nicoline Marie »Hansen«, † paa Lunde adelige Sædegaard i Vanse Præstegjeld paa Lister 17 Jan. 1763 (begr. 7 Febr. s. A.) 87 A. gl., gift med Commandeur i Søetaten Johan Vibe, der døde 1750 uden Børn.

Derimod havde han vistnok i sit første Ægteskab flere Børn. Thi foruden den allerede nævnte By- og Raadstueskriver paa Fredrikshald Erik Engebretssøn, der selv stadig bruger Familienavnet »Prys« (ɔ: Prydz), nævnes en Elen Engebretsdatter, der muligens tør være den af Enken omtalte »Stifdatter«, uagtet hun rigtignok ikke kaldes Prydz, men dog omtales i en saadan Forbindelse med en Mathias Engebretssøn »Pruys«[1]), at hun maa antages at være dennes Søster, hvorfor begge sandsynligvis vare Børn af Raadmand Engebret Erichssøn. Samtidigt forekommer ogsaa en Nils Engebretssøn, men han bruger ei noget Familienavn. Da dette ei heller er Tilfældet med Raadmanden selv eller hans Broder Mads Erichssøn, der ogsaa var bosat paa Fredrikshald, er det ikke usandsynligt, at Børnene kan have hentet sit Familienavn Prydz fra Raadmandens 1ste Hustru, der enten selv kan have været født Prydz eller endog muligens blot tidligere gift med en Prydz. At der nemlig paa en eller anden Maade er en Forbindelse mellem de her omhandlede Personer af Navnet Prydz og den Slægt af dette Navn, der levede i Norge i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede og senere, er vist neppe tvivlsomt. Stamfaderen for denne sidste var en Henrik Prydz, der vel maa have været Borger i Oslo, hvor i alle Fald den ene af hans Sønner og saudsynligvis ogsaa den anden vare fødte, men videre kjendes der ei til ham. Sønnen Oluf Henrikssøn Prydz (Olaus Henrici Prussius) blev 14 Sept. 1611 indskrevet som Student ved Kjøbenhavns Universitet, dimitteret fra Oslo Skole, blev senere Capellan og Sognepræst til Sandeherred. Han var gift med Kirsten Christensdatter, men om de havde Børn vides ei. Broderen Hans Henrikssøn Pryds (Johannes HenriciPrus) blev immatriculeret som Student ved Kjøbenhavns Universitet 16 April 1617, ligeledes dimitteret fra Oslo Skole, og blev i 1627 Sognepræst til Vang paa Hedemarken, til hvilket Embede han ordineredes 3 Juni s. A. I 1636 havde han forseet sig ved Forvaltningen af Alterens Sacramente, hvorfor Statholderen under 17 Oct. s. A. fik Ordre til at suspendere ham fra Embedet

---

[1]) Mathias Engebretssøn «Pruys« fik 12 Marts 1707 Opreisning paa Skiftet efter sin Svigermoder Hedvig Pedersdatter.

paa et Aars Tid, hvorhos han skulde staa aabenbare Skrifte og betale 100 Rdl. til Hospitalet i Christiania. Han døde 1659 og var gift med Formanden. Hr. Michel Anderssøns Enke Karen Lauritsdatter. Med hende kan han imidlertid ingen Børn have havt, eftersom der paa Skiftet efter hans Stedsøn Michel Michelssøn paa Skattum i Vang, der døde 1663 uden Børn med sin Hustru Maren Pedersdatter (Sverdrup), kun nævnes følgende 3de Fuldsødskende: 1) Maren Michelsdatter, gift med Mag. Kjel Stub, Provst og Sognepræst til Ullensaker. 2) Karen Michelsdatter, gift med Major Poul Michelet[1]), Stamfaderen for denne franske, angiveligt adelige, men aldrig her i Landet naturaliserede Slægt, og 3) Magnild Michelsdatter, gift med Hr. Hans Lauritssøn, Sognepræst til Tønset. Hr. Hans Prydz maa dog have været gift tidligere, thi i 1643 omtaler han i en Supplik til Statholderen en Datter, der havde været gift med Hr. Christen Mule, med hvem hun havde mange Børn. Maaske derfor ogsaa den Peder Hanssøn Prydz, der døde 1660 som Sognepræst til Vaaler ved Moss, kan have været hans Søn. Hr. Peder var gift med Karen Olufsdatter, der overlevede Manden og i alle Fald havde en Søn Christopher Prydz, der var gift med en Datter af Faderens Eftermand i Vaaler Hr. Peder Escholt, tidligere Slotsprædikant paa Akershuus. Muligens kan Hr. Peder Prydz ogsaa have havt en Datter. der har været Raadmand Engebret Erichssøns første Hustru, hvis denne ikke har været Hr. Peders Enke[2]).

E. A. Thomle.

---

[1]) Major Poul Michelet boede paa Gaarden Freberg i Vangs Præstegjeld paa Hedemarken, hvor han døde 1662. Han var gift med Karen Michelsdatter, der i 1664, 50 A. gl., levede paa Freberg, hvor hun ogsaa døde i Slutningen af det følgende Aar, da Skiftet efter hende blev sluttet 9 Jan. 1666. Major Michelet havde i dette Ægteskab følgende 6 Børn: 1) Lorentz. 2) Hans. 3) Herman. 4) Poul. 5) Cathrine, og 6) Lisbeth Michelet, men han maa have været gift en Gang tidligere, eftersom der paa Skiftet efter ham ogsaa nævnes en Søn Poul d. Ældre, der var Enkens »Stifsøn«. Majorens Broder var den Capt. Jacob Michelet, der i 1664 boede paa Gaarden Hjellum i Vang, men dog tillige brugte Ljøstad i Stange, af Skyld 2 Huder. Han var gift med Anna Christensdatter Mule, der blev begravet i Vinger 18 Novbr. 1698, 62 A. 3 M. 12 D. gl.

[2]) At det ikke er uden Exempel, at et Familienavn paa denne Maade er overført fra en til en ganske anden Slægt, der ikke har staaet i noget virkeligt Slægtskabsforhold til hin, har jeg allerede tidligere paavist i dette Tids-

Gaver.

Hr. Overcontroleur *W. Blich* i Bergen har vist Samfundet den Opmærksomhed at forære det et af ham besørget Uddrag af Bergens ældste Skifteprotocoller, omfattende Aarene 1695—1785. Denne smukke Gave opbevares indtil videre hos den norske Bestyrelse.

Endvidere har Samfundet modtaget:

fra Hr. Assistent *F. C. Grønvald* hans:

Stamtavle over Adelsslægten Orning; trykt som Manuskript; Kjøbenhavn 1886, 8;

fra Hr. Gehejmelegationsraad *A. Skrike:*

Festskrift i Anledning af Musikforeningens Halvhundredaarsdag af V. C. Ravn og Angul Hammerich, I—II; Kjøbenhavn 1886, 8:

fra Hr. Sognepræst *D. Thrap* hans: Familjen Bonnevie 1715—1685. Ny Udgave, Christiania 1886, 8;

fra Hr. Pastor, Dr. phil. *R. G. le Sage de Fontenay* hans: Familiengeschichtliche Nachrichten über die drei Dänisch-Norwegischen Admirale le Sage de Fontenay. Mit einem Portrait in Autotyp und einer genealogischen Tafel. Für die Familie gedruckt im Gedenkjahr 1885; Kiel, 8;

fra Hr. Ingenieurlieutenant *Hartvig Munthe* hans: Efterretninger om Familien Munthe, 2det Hefte, Christiania 1885, 8 (Se Tidsskriftets 5te Bind, S. 96).

---

skrifts 5 Bind, S. 88 og fl. — Den der omtalte Søren Pay, hvis Enke Kirsten Jørgensdatter Lang († 1678) senere ægtede Laurits Simonssøn, som 1685 var bosat paa Dramdal i Eker, havde med denne sin 2den Mand ligeledes en Søn Søren Lauritssøn »Pay«, der optog dette Familienavn efter Moderens 1ste Mand. Han var den 25 Aug. 1685, da han gav Afkald paa sin mødrene Arv, bosat i Bergen, men er muligens den Søren Pay, der i 1715 boede i Kjøbenhavn. Den Sidstes Broder der rigtignok hed Fredrik »Jørgensen« Pay, blev 2 Juni 1714 udnævnt til Sognepræst til Vangs Præstegjeld i Valders, hvor han dog allerede døde 5 Marts 1715. Hans Enke Magdalena Adriansdatter, der døde et Par Maaneder efter Manden 18 Juni 1715 paa Vangs Præstegaard, efterlod sig kun en eneste Datter Maria Margaretha Pay, 3 A. gl. Moderen havde 2 Brødre i Kjøbenhavn, hvor deres Moder »Maria Adrian Hofs« ogsaa boede.

Christian Nolds Selvbiografi.

Ved H. F. Rørdam.

(Slutning.)

Men før jeg vid're skrider fort,
En Drøm jeg maa fremføre,
Mig samme Nat faldt ind saa kort,
Som vel er værd at høre.
Jeg som et Omen det anta'er
Med mer', mig er passeret,
Min Gud og Konge raade la'er,
Saa bliver jeg salveret.
Paa Kjøbenhavns Academi
Jeg drømte mig at stande,
Hvor jeg fik Laurbærgrenen fri
Og Laurbærkrands om Pande.
Om Eftermiddag anden Dag
Kom Doctor Nold selvstændig,
Min Moder han til al Behag
Var fin og vel behændig.
Da var jeg just i niend' Aar,
Lidt kunne componere;
Han min Examinator var,
Mig vilde da probere.
Men jeg var næsvis, vilde mig
Af ham ej lade trykke
In bus og tis[1]), men vældelig
Ham svared' Styk' for Stykke.
Det hoved' ham; strax om mit Navn
Begyndte han at spørge.
Hans Navn[2]) jeg havde, var mit Gavn,
Det skulde mig forsørge.
Om man paa Physionomi,

---

[1]) Latinske Casusendelser.
[2]) Christian.

  Paa Hænders Tegn kan lide,
Om man kan tro Astronomi,
  Jeg sætte vil til Side.
Da han de Hænders Tegn paa mig
  Betragtet havde nøje,
Han sagde: Bedst er visselig
  Til Bogen ham at føje;
Thi efter Kors og stor Fortred
  Ham frem for Sødskend' alle
Omsider Gud til Rolighed
  Og Ærestand vil kalde.
Jeg tusindfold og prise maa
  Guds naadig' Forsyns Øje,
Naar jeg min Lykke pønser paa,
  Og Trøst i al min Møje.

Et falder mig nu i mit Sind,
  Som her ej skal forgjættes,
Om Drømme, som med Skyggevind
  I Parallel kan sættes.
Mens jeg endnu i Opvæxt stod,
  Mig steds' i Drømme tyktes,
Jeg af en Hjort saa grum af Mod
  Med Horne stangend' tryktes.
Da jeg tidt op i Søvne foer,
  Min Lærere omfavned',
Bad ham, mig fra slig Fare stor
  Befri, hvori jeg stavned'.
Hver Uge snart mig hændtes sligt.
  Hvad derfor os skal hænde
At drømme, er ej underligt,
  Dog Gud kan alting vende.
I Søvne jeg og ofte sank
  I dybe Vandes Vaade,
Af Gruelse og Skræk opsprang
  Og hyled' overmaade;

Jeg stedse syntes, jeg snart op,
  Snart ned saa let at flyve,
Snart over brusend' Bølgetop
  Paa Klipper højt at klyve.
Og ak! hvor mangt et Vaades Stød
  Har jeg maatt' siden døje!
Hvor mangen Gang i Korsens Nød
  De hvasse Klipper pløje!

Men dog, hvad vil jeg tale mer'
  Om svare Drømmetanker?
Jeg heller til mit Forsæt ser
  Og videre fremvanker.
Den Glædskabs Dag nu lakked frem,
  At Sorg til Fryd omvendtes,
Min Moder fik et andet Hjem,
  De Bryllupsblus optændtes.
En Mil fra Roëskilde-Væld
  Et gammelt Herresæde
Var bygt oppaa et Bakkeheld
  Ved Landevej og Stræde.
Næst samme Gaard er bygt en By,
  En Landsby, Viby kaldet,
Hvor Hvitting, efter Rune-Ry,
  Sin Bolig bedst befalded'.
Den Gaard nu kaldes Vibygaard,
  Som Doctor Nold til Eje
Sig kjøbte til Forlystning, naar
  Ej lysted' Kjøbstadleje.
Der mindes jeg den Bryllupsfær'
  Stod af i nogle Dage
Med en anselig Brudehær
  Foruden Last og Klage.
Dog om man vel paa Varetegn,
  Paa Spøgeri og Skygge,
Som gængs er i vor danske Egn,

Maa give Agt og bygge,
Da var maaske Fortrydelse
Af første Ægtemage,
Paany at Bryllup skulde ske;
Thi fik den Brud sin Plage.

Forf. fortæller nu, hvorledes Bruden i Bryllupsnatten vaagnede i Rædsel, da det forekom hende, at hun fik et vældigt Ørefigen. Dr. Nold udlagde det saaledes, at det var hendes tidligere Ægtefælle, der syntes ilde om, at hun giftede sig igjen; medens Biskop Bagger, der var tilstede ved Brylluppet, var mere rationalistisk, og mente, at en Flue havde stukket hende.

Den Tid min Moder kom nu hjem
Til sin ny gejstlig' Bolig,
Til Bogen blev jeg kaldet frem,
Nu alle Ting var rolig.
Den Doctor mig højt elskte, jeg
Ham maatte kalde Fader,
Han stift i Kortet med mig keg,
Mig lærte Ord og Lader.
En Gang hver Maaned var hans Skik
I Bogen mig at øve,
Min Lærere og mig til Prik
Han Mand var for at prøve.
Tidt mindes jeg det Dogger-Nød[1]),
Som mig da skulde lære,
Selv maatte bange, bleg og rød
En Sinke-Titul bære.
Da fatted' jeg først Lyst og Mod,
Mig mangled' ej paa Nemme;
Naar han som Mads med Skamme stod,
Jeg mig ej glemte hjemme.
Der Manden saae, hvad i mig stak,
Han sagde, jeg bestiller

[1]) Dosmer.

En anden Lærer, ingen Snak!
  I mig ej længer driller.
Ni Aar jeg havde da paa Bag,
  Lidt havde lært at gjøre,
Det, jeg vandt, var mest Hug og Slag,
  Lidt gavnligt fik at høre.
Men efter den en anden kom,
  Ved ham jeg profitêrde
En Maaned mer, end Aaret om
  Den første Klods mig lærte.
Men Lykken var mig barsk og svar;
  Thi inden Aarets Ende
Paany min Moder Enke var,
  Jeg faderløs, elænde!

Forf. fortæller nu, at Stiffaderen inden sin Død gjorde Testament, ifølge hvilket Stifsønnen istedenfor Navnet Kurtz skulde antage Navnet Nold; derhos tilskrev han ham Vibygaard efter Moderens Død, medens han skulde give Afkald paa Arv efter sin rette Fader. Skjønt Navnet Nold var ham en Hæder, havde det dog ikke bragt ham nogen Lykke; nu stod hans Haab til, at Navnet Christian maatte gavne ham mere, og at Kongen for dette Navns Skyld vilde tage sig af ham. Derpaa fortsætter han:

Fang, Musa, an, omsider mer'
  Om Skolegang jeg kvæder,
Academi- og Rejsefærd
  Paa fremmed Grund og Steder,
Om Landsbydrift, om Giftermaal
  Og andet saadant mere,
Om Kors og Anstød, Haab og Taal,
  Vil dermed concludere.
En, navnlig Peder Høyelsin,
  Af Doctor Nold beordret,
Som kaldtes Skolemester min,
  De Studia befordred'.
Til Rectorat han kaldet blev

I Fyn og Nyborg fage,
Strax Aaret efter fik Kaldsbrev
Et andet at antage.
I Nyborg jeg hos ham et Aar
Først maatte freqventere,
Nykjøbing udi Falster bar
Mig fem Aars dygtig Lære.
Han mig slig Undervisning gav
Foruden Hug og Eder,
At jeg bar Pris i Skolelav;
Thi ske ham Tak og Hæder.
Jeg ofte havde fundet Men
Udi min Hals og Tarme,
Hvis ej min snilde Smidde-Pen
Havd' hjulpet andre arme.
Jeg mindes ej, mig sexten Smæk
I fulde sex Aar mødte:
Han viste mig ret Lære-Træk,
Ej banded', tvang og stødte;
Gudsfrygt han planted' ind med Flid,
Gav tidt Opmuntrings-Penge;
Dog for at skjærpe Hu og Vid
Lod han mig stundom trænge.
Tidt, naar min Moder sendte ham
Til mig Haand-Penge mange,
Han sagde: Nej! saa faa jeg Skam,
Skal han tre Mark undfange;
Han noget selv fortjene maa,
Jeg veed, han brav kan smidde,
Naar andre Døgenichter gaa
I Kro og Kipp' at sidde.

Forf. fortæller dernæst, hvorledes det i hans sidste Skoleaar nær var kommet til et Brud mellem ham og hans ellers saa velvillige Rector, fordi han i dennes Fraværelse var krøbet op i et Frugttræ i Skolehaven, hvor han efter Evne gjorde sig tilgode.

Men uforvarende kom Rectoren hjem, og nu gik det løs. Rectoren stod med sit lange Ris underneden Træet, og Synderen sad deroppe med Lommerne fulde af den stjaalne Frugt. Han vilde ikke komme ned, og Rectoren trøstede sig ikke til at krybe op efter ham. Rectoren skjældte og raabte om Hjælp for at faa ham fat. Men da der ingen kom, blev der endelig sluttet et Forlig paa de Vilkaar, at Delinqventen skulde have fire Haandtager af Riset som Straf, hvilke han da ogsaa fik med saa stærkt Klem, at Huden paa hans Hænder revnede. Men Rectoren havde siden ikke den Tillid til ham som før; da han imidlertid var den øverste i Skolen, fik han dog et meget godt Vidnesbyrd ved sin Afgang til Universitetet.

Derpaa kom jeg til Kjøbenhavn
  Alt til den høje Skole,
At faa Studenter-Ret og Navn
  Jeg dristig turde stole.
Min Rector mig Ledsagning gav
  Og selv recommendered'
For høje Professorers Lav,
  Mig dem i Vold levered'.
En Dag før den Examen stod,
  Et artigt Puds mig skete,
At klemme Rus med tappert Mod
  Var en Student tilrede.
Tilforn samme Knast dog var
  Min trofast Skolebroder,
Men for han Had til Rector bar,
  Han »tragte mig paa Noder«.

Der fortælles nu, hvorledes Forf., der havde faaet rigelige Penge af sin Moder til Betaling af Universitetets Rector, Pedel og Ringer, havde faaet en halv Snes Daler tilovers. Dette havde den omtalte Student faaet at vide, indbød ham paa et Værtshus, hvor han fik ham drukken aldeles fuld, og, medens han var i denne hjælpeløse Stilling, listede Pengene ud af hans Lomme. Det var Dagen, før Nold skulde op til Examen, og da hans Rector kom for at se til ham, fandt han ham i en Tilstand, der ikke lo-

vede godt for den følgende Dag. Han foreholdt ham hans letsindige Adfærd, men Nold svarede ham med knubbede Ord, saa hans Lærer gik mismodig fra ham og udtalte, det var en daarlig Tak, han fik for sin Flid og Omhu. Nu kom da Examen:

Den Morgen strax blev jeg klædt i,
Flux axlede min Kappe
Og spankulered' op saa fri
Paa Consistori-Trappe.
Vel hundred' unge Brødre kom
For de højlærde samled',
Examinert blev rundenom,
De fleste tav og famled'.
Tre Professorer-Børn blandt de
Var Christianer alle:
Til Worm og Nold og Lange, se!
Man første Sted lod falde.
Den ene er vor Bisp saa prud[1]),
Den anden Præst bortdøde;
Jeg venter Guds og Kongens Bud,
Hvor jeg faar Amt og Føde.
Dernæst paa vort Academi
Mit Borgerskab jeg hented',
Som jeg med Umag som en Bi
Saa længe efter vented'.
Examen Philosophicum
Dernæst med Ros jeg fanged',
Desligest Theologicum
Berømmelig erlanged',
Der jeg min Attestats da fik,
Dimiss blev ej undslaget,
Dog prædiked' først efter Skik,
Blev hørt og vel antaget.
Derpaa jeg mig forføjed' hjem
Paa Landet til min Moder,

[1]) D. Christen Worm.

Der havde daglig Kors paa Klem,
  En Svoger og en Broder.
Mig kast' i Næsen stedse blev
  Den Gaard, jeg skulde have,
Min Moders Gods de det tilskrev,
  Nolds Navn det kunde lave.
Ja, hvor jeg gik og hvor jeg stod,
  De mig fast efterstræbed';
Det jeg fik, man mig høre lod,
  Nold havde ej for slæbet.
Det jeg til Davre hver Dag nød,
  Til Nadver Aftenstunde,
Var Klammer, Avind, Kiv og Stød,
  Forfølgelse i Grunde.
Dog bar jeg med Taalmodighed
  Alt, hvad man mig paalagde.
Dig Joseph jeg maa ligne ved,
  Min Moder ofte sagde.
Der spandtes paa at faa mig hen
  I fremmed Land og Grunde,
Maaske jeg aldrig kom igjen.
  Imens de herske kunde.
Min Moder fik de overtalt,
  Strax kom jeg til at rejse.
Mens jeg var borte, med Gevalt
  Blev forelagt en Lejse,
Forpagtningsbrev paa Gaard og Gods
  De strax fik undertegnet,
Bød saa min svage Moder Trods,
  Mig blev kun lidt tilregnet.
I fremmed Land jeg var paa Vej,
  Til Rejsen nød kuns ringe,
Det voldt' mig mangen Fandens Rej,
  Dog maatte jeg mig tvinge.
Jeg selv fortjente med min Bog,
  Thi Hjemmet gav kuns lidet,

Jeg consulered[1]) mangt et Drog,
  Mig brav igjennem stridet,
Jeg dyrked' min Theologi,
  I Medicin mig øved',
Mig skjærped' Philosophi,
  Endog jeg Jura prøved',
Historisk' Sager, Politi,
  Statuta, Mores lærte,
Men mestendels Philologi
  Min Tid og Flid forærte.
Jeg Dansen, Fægten fatted' med
  Og andre Exercitser,
Ja studtzervis opført og klæd
  Bar om mig selv Capritzer;
I daglig Conversation
  Mig lærte saa at skikke,
At jeg Gemyt, Complexion
  Udgrundede til Prikke.

Men som jeg var midt i mit »Lob«
  Paa Konstens Rendebane,
Min Moders Død, imod mit »Hob«,
  Mig lærte anden Vane.
Thi der kom Brev, jeg skulde mig
  Strax hjem saa snart forføje,
Hvis andre skuld' ej pludselig
  Min Gaard og Gods fordøje;
I Stervbo Commissarier
  Var stedt ej for mit bedste,
Jeg blev tildømt min Rejsefær'
  Selv koste, intet reste.
Da mødte mig mit første Knu,
  Omtrent et Tusind Daler
Til Sødskende jeg maatte nu,
  Af andre laant, betale.

---

[1]) Var Lærer (Vejleder) for.

Nu kommer jeg da endelig
  Om Ægtestand at tale,
Mit Landsby-Levned kortelig
  Og Modgang at afmale.

— — — — — — — — —

Nu kom jeg hjem til Fødeland
  Fra fremmed Ort og Steder,
Men paa mit Gods Forvirring fandt,
  Paa Sødskend's Sind og Sæder.
Min Gaard var i Forpagtnings-Vold,
  Dermed blev skaltet, valtet;
Men ringe var Forpagtnings-Hold;
  De Commissarier halted'.
Den ene hed Landsdommer Ehm[1]),
  Den anden Rosenvinge[2]).
To fede Stude sprang i dem,
  Dertil »Skjenkatz« ej ringe.
De mine Sødskend' skuld' omtrent
  Mest muligt assistere
At støde om det Testament
  Med en Supplik og mere.
Men det gik glip; thi Brevet var
  Af Kongen confirmeret;
Thi blev de Sødskend' alle gar
  For villig Skjænk fixeret.
Dog spiltes saa med mig Styrvolt,
  At Landgildskorn og andet,
Som var tillagt min »Oppenholdt«,
  Gik, som det var forbandet.
Jeg kom i Gjæld jo mer og mer,
  Min Søster-Mand og Broder
Var Gaarden lejet Aare fler,

---

[1]) Hans Ehm (f. 1665 i Kjøbenhavn) blev 1684 Vicelandsdommer i Sjæland, 1690 virkelig Landsdommer, 1698 Justitsraad. (En Biografi af ham findes i Kgl. Bibl., Gl. kgl. Saml 1076. Fol.).

[2]) Vistnok Assessor Matthias Rosenvinge til Ørbæklunde, Landsdommer i Fyn.

For Eje gik slig Moder[1]).
Den Svoger var en værk'lig Mand,
Mig Haaret ofte krused',
Drak Finkeljokum stærk, som Vand,
Ja sværmed', sused', dused'.
Min Broder blev af Smørret kjed,
Fik Amt, til Jylland flytted'.
Med Svogeren, til stor Fortred,
To Aar jeg var beknyttet.
For ondt Forhold jeg da paa Stand
Min Svoger lod opsige,
Tog an en ny Forpagtningsmand
At svare ret og lige.
Men jeg af Dynen slap i Halm,
Den lede »Pagter-Hange«
Var af en lumpen, stridig Malm,
Thi gjorde han mig bange.
Alt det, han speculered' paa,
Var Rænker, Kiv og Trætte,
Tingflakken var hans Sinds Attraa
Og Folk at forurette.
Mens jeg da stod i Kjøbenhavn,
De Studia opagted',
Sin Kage meled' han, mit Gavn
Og Bondens lidt betragted';
Thi var der idel Klagemaal
Af Ridefog'd og Bonde,
At han paa dem slet gjorde Kaal,
Hvis ej blev stil't det onde.
Saa fatted' jeg et andet Sind,
Beslutted' mig at gifte,
Paa Gaarden flytte ud gesvind,
Husholdning selv at stifte.
Saa blev jeg gift, men kom da nys,

---

[1]) Meningen utydelig.

Ja tidlig nok tilstede,
Ret som den, der blev hængt ved Lys,
Til Tynge, liden Glæde.

Du store Konge, værdiges
En Fabel her at høre,
Hvormed jeg maa poetisk-vis
Mit Ægteskab fremføre!
En Herfugl paa en lystig Høj
Selv ejede en Rede,
Omkring Smaa-Fugle mange fløj,
Som tjente ham med Glæde.
En Høg var ogsaa kommen did,
Sig Rede lejet havde,
Som nærig, listig, glubsk med Flid
At røve sig tillav'de.
Han allevegne om sig greb
Og de Smaa-Fugle plaged',
Dem pilled' af med Klør og Næb;
Den Herfugl var bortdraget.
Da andensteds han borte var
Og længe ej tilstede,
Med List den Høg sig brugte svar
At fylde sig og fede.
Et Nys Herfuglen derom fik,
Beslutted' sig en Mage
At vælge ud, holdt bedst for Skik
Hjem til sit Hus at drage,
Der bygge, bo, i Syn og Agt
Sin Rede vel at tage,
Smaa-Fugle, ham var underlagt,
At fri fra Høgens Plage.
Hvorfore han fløj hen engang
Til Roës-Bjerg og Kilde,
Hvor han (thi Tiden blev ham lang)
En Mage hente vilde.

Om samme Kilde hoppede
En kulsort gammel Skade[1]),
Med Skadeunger brogede
Vel mange kunde sprade[2]).
Der hopped' ogsaa andre om,
Fler skadelige Fugle;
Den Herfugl blandt de Skader kom
Ret som en enstig Ugle.
I denne Dans kom hoppend' frem
En dydig Skadeunge[3]),
Den bedste iblandt alle dem
Af Hjærte, Hu og Tunge.
Herfuglen den til Ægte tog[4]),
Mens først den gamle Skade,
Før han sin Datter ham tilslog,
Sig trofast monne lade;
Herfuglen sin Bestilling han
For alle at forskaffe
Udloved', som en ærlig Mand,
Hvis ej Gud skulde straffe[5]).
Men det var idel Sladder-Tant;
Den Herfugl med sin Mage,
Der de hjemkom, et andet fandt:
Af Skader idel Plage.
Den skadelig' Familie
Med al sin lange Rumpe
Man daglig maatte flyvend' se
Til den Herfugl at stumpe.

---

[1]) Rektor M. Peder Schade († 1712).

[2]) Han havde 14 Børn (se Bloch, Roskilde Domskoles Hist. I, 60).

[3]) Bodil Sofie Schade.

[4]) Dette er formodentlig sket 1697 ell. 98, da en Søn af dette Ægteskab, Christian Nold, er født paa Vibygaard den 20de Januar 1699.

[5]) Nold skulde altsaa hjælpes til at blive den gamle Schades Eftermand som Rektor i Roskilde. Skolen havde utvivlsom staaet sig bedre ved, om det var sket, end som det gik, da M. Peder Schade fik sin Søn M. Jesper Schade til Vicarius og Successor; thi denne forfaldt til Drik og anden Vidtløftighed, saa Skolen i hans Tid var i en elendig Tilstand.

Med Gjæstereren, Tapperi,
Med Snapperi og andet
De Skadefugle rulled' fri,
Som de var slet forbandet.
Med ham de holdt saa længe Hus
Og ham saa længe drilled',
Til alting gik rent i Rabus,
Hans Dun og Fjedre pilled.
Af andre, til at flyve med,
Han Fjedre maatte laane,
Forlade plat sit Redested
Og moxen fly til Skaane.
Dog fandtes En i Skadeflok,
Herfuglens Mages Broder,
Hos polnisk Ørn var fløjet op,
Ej brugte falske Noder,
Han var smuk, trofast, huld og god;
Men udi Danerrige
Rovfugle tog hans Liv og Blod,
For han ej vilde svige[1]).
Den anden Broder Rede har
Endnu ved Roëskilde[2]),
Er kulsort, som hans Fader var;
Den Herfugl undes ilde.
Herfuglens Ungers Mødrearv
Han stedse eftertragter,
Dem sue ud til Ben og Marv
Han udaf Hjærtet agter[3]).
Den Rente, aarlig var tilladt

---

[1]) Hans Schade, polsk-sachsisk Resident i Kjøbenhavn, blev dræbt i Novbr. 1703 (se Bloch, Roskilde Domsk. Hist I, 61).

[2]) Den ovennævnte Rektor, M. Jesper Schade.

[3]) Da Chr. Nolds første Hustru, Bodil Sofie Schade, døde tidlig, er M. Jesper Schade, som det synes, bleven beskikket til Værge for hendes tre Sønner; men han misbrugte denne sin Stilling, noget, der passer godt nok til, hvad der berettes, at han maatte sælge baade sit Boskab og sine Bøger paa Grund af sit uordentlige Levned (Bloch, I, 63).

Ham deraf at modtage,
Jeg tror, er mestendels forsat.
Er det ej at beklage!
Kort ud, det Giftermaal var slet.
Min Bo jeg selv besatte[1],
De Svogre gjorde Posen let,
Jeg maatte skylde, skatte.
Strax solgte Gaarden, foer min Kaas
Med mine Sønner trende,
Selv Enkemand, som vilden Gaas,
Til Kjøge maatte rende.
Der nu for Gjæld, for Tribulats,
For anden Tynge mere
De Midler gik udi Morads,
Jeg flygtig maatte være.
Forsøgte der et Aar omkring
At bo, til liden Nytte,
Thi ublu Folk med mig til Ring
Red, saa jeg maatte flytte.
Mit bedste Flæsk, Ost, Smør og Æg,
Min Mjød og Honningkage
Foer i min lange Kudskes Skjæg,
Min Tøs, hans Hore-Mage:
De hored, stegte, brased op,
Naar jeg sov paa mit Øre,
De spækked' deres Skind og Krop,
Brav vidste sig at smøre.

Saa blev jeg ud af Legen kjed,
Som udaf Sennep Katte,
Begyndte, for at sky Fortred,
Ny Giftehu at fatte.
Vor Konges Søkorts-Direktør,
Da bofast udi Kjøge,

---

[1]) Han maatte altsaa selv udrede Udstyret, skjønt Svigerfaderen var en formuende Mand.

Hans Datter jeg med al Honeur
  Begjærte at besøge.
Paa hende fik jeg villig ja,
  Hun blev min anden Kvinde.
Fra Kjøge andensteds jeg da
  At flytte fik i Sinde.
Paa Vordenborrig Amt et Sted
  Og Ejendom jeg havde,
Hvor jeg, men ak! til al Fortred,
  En Bopæl mig tillav'de.
Der kom jeg just blandt Øgleflok,
  Med Kat og Skarn at drages,
Traf an Ulykken tidlig nok,
  Og daglig maatte plages.
Blandt Bondesnavs kom jeg at bo,
  Som klemmede mit Hjærte,
Til Avling, Tyngsel og Uro,
  Til Pine, Ve og Smerte.
Men førend jeg begynder paa
  Min Skjæbne at fremføre
Poetisk-vis jeg lidet maa
  Om Bondearten røre[1]).

— — — — — — — — —

Der jeg den Gaard nu havde kjøbt,
  Var alle Huse fulde
Af Korn og Fo'er, de stod som støbt,
  Man derved glædes skulde.
Thi kunde jeg indvortes ret
  Den Bygning ej betragte,
Hvis Overdel af Bøg hel slet
  Og frønnet var at agte.
En Bonde paa min Gaard og sad
  Til Leje, fuld af Svenker;

[1]) Forbigaas, da Skildringen egentlig ikke indeholder noget mærkeligt, men kun Forf.s mørke Syn paa den ved hine og de forudgaaede trange og mørke Tider forhærdede Bondenatur.

Tværlægterne paa Huse-Rad
  Bortraned' han med Rænker,
Thi jeg ham strax udsige lod;
  Men der jeg hid var flyttet
Og engang udi Kirken stod,
  Min Gud og Andagt skjøtted',
En mægtig Hvirvelvind slog om
  To Længer udi Grunde,
Den fjerde gjorde og halv tom,
  Saa de knap kjendes kunde.
Der jeg nu hjem af Kirken kom,
  Jeg kunde ej indkomme;
Thi alting rent var faldet om,
  Mig, ak! til liden Fromme.
Da slutted' jeg udi min Hu,
  Jeg vilde plat forlade
Mit Hus og Gaard, jeg havde nu,
  Og lade Lykken raade.
Det skar mig mest i Sjæl og Liv,
  At for enhver og alle
Min Gaard var som et Perspectiv,
  Man Brockenhus den kaldte.
Ja, somme uforstandigt Pak,
  Forbi som daglig fore,
Med Latter falde lod slig Snak
  Og sig saa kunde more:
Den Mand bebor en kræsen Gaard,
  Har han nu lystig Penge,
De Ben at gaa paa nu vist faar,
  I Mørk' gaar han til Senge.
Men derimod hver, som Forstand
  Og Ærlighed regjered',
Mig ynked: Ak! den arme Mand,
  Han ilde er fixeret.
Dog fatted' jeg et stadigt Sind,
  Vild' heller Skade lide,

End som med Spot for Modgangs Vind
Fra Gods og Gaard bortride.
Men det var min Ulykke nu,
Mit Skab var tomt for Penge;
Thi maatte jeg med sorgfuld Hu
Til fremmed Nabo trænge.
Mig en Forpagter hul og sledsk
Var dog en god Husvaler,
Forstrakte mig, dog han var tredsk,
To hundrede Rigsdaler.
Min Gaard fik han da udi Pant
Med dens Tillæg og Gode.
Bedrøvels' jeg i Hjærtet fandt
Og var kun slet tilmode.
Saa bygde jeg paany igjen,
Mig hist og her fremtigged',
Om Hjælp anmoded' Ven, Uven;
Dog mig en stor Del sviged'.
Klør-atten-Ben jeg maatte saa
Tidt Tømmervogn af laane,
Om Hjælp for ham bønfalde da
Og gode Ord ej skaane.
Omsider fik jeg da bygt op
Min Gaard, var Lyst at skue,
Med stor Besvær i Sjæl og Krop,
Lod Lykken mig ej kue.
Min Skov og maatte holde her,
Savtømmer at tillade;
Mens Fyrretømmer Kjøbsted nær
Mig gav i dyre Maade.
Mit eget Tømmer jeg i Skov
Lod vogte dog om Natten,
Thi naar jeg paa mit Øre sov,
Stjal fra mig Bonde-Ratten.
Men ej saa snart min Gaard var bygt,
I Marken vidt udskinned',

Før Lykken atter handled' stygt,
  Med Tyranni fremtrinned'.
Thi Aaret efter strax faldt bort
  Af Sot og Sygdoms Vaade
De Heste, Fæmon, smaat og stort;
  Saa maatte Gud bedst raade.
Tilovers jeg da kun beholdt
  To gamle, skrumpne Heste,
Med dem jeg kjørte prunk og stolt,
  De syntes mig de bedste.
Den ene af dem lysbrun var,
  Den anden sort af Farve,
Dem Gud mig selv udkaaret har,
  Jeg sagde, som til Arve.
Endskjønt jeg da som Rakkeren
  Med ulig farved' Heste
Tidt rejste til hver fremmed Ven,
  Holdt jeg det for det bedste;
Thi det Guds Villie saa var.
  Om man da skumle vilde,
Jeg svared: Gud selv dennem har
  Tilskikket mig saa snilde.
Saa snart jeg samlet fik paany
  Behørig Kvæg og Heste,
Den Broder Buur[1]) mig gjorde Bry',
  Og det ej for det bedste.
Paa mine Gjærder han med List
  Brød Huller mange Tide,
Med Pantning uden Ro og Rist
  Mit Gods mon han bortslide.
I mine Kør han Øxer slog,
  Slog Svin ihjel og raned',
Ja Faar og Lam den Tyv bortdrog,
  Som han var slet forbandet.

---

[1]) Bonde.

De Plove, og hvad mere er,
  Han raned' nogle Gange,
Savtømmer, Træer stjal især,
  Mig gjorde Pudser mange.
Ulykken var, jeg fremmed sad
  Som Uglen blandt de Krager,
Hver fremmed de paaførte Had,
  Tingfærd, Proces og Sager.
Thi de i Klyng' besvogred' var,
  Præst, Foged, Borger, Bonde,
Ja Herredsskriver, Fogedskar'
  Dusbrødre var i Grunde.
Omsider faldt mig Sygdom paa,
  Min Hustru og bortdøde,
Med stor Husholdning, mange smaa
  Umyndig' sad jeg øde.
De Naboskalke tusindfold
  Mig plaged' uden Ende,
Mens selv, gjeldbunden og bortsold,
  Hvor skulde jeg mig vende?
Til Utroskab det Bondedrog
  Forlokked' mangesinde
Min Tjenestpige, Karl og Pog,
  Og fæsted' uden Minde.
Til sidste Puk saa grum og led
  Den Ridefog'd mig plaged',
Min Avlskarl til Soldat bortsled
  Og Husmænd, saa det knaged'.
Om jeg beskrive skulde her
  Alt ondt, mig maatte hænde,
Mig Tiden ej tilstrakte nær,
  Min Skrivning fik ej Ende.
Den tredie og sidste Gang
  Jeg mig dog maatte gifte,
Med mine Børn i Gjeld og Trang
  Mit Gods og Midler skifte.

Men inden Aar til Ende gik,
Den Kvinde Døden fælded',
Jeg fulgt' ej Liget efter Skik,
Af Sygdom overvældet.
For Gjeld, for Skatter, andet mer
Strax Creditor tiltrined'
Med Nam i Bo, og til Besvær
Med Auction mig pined.

Der jeg fra Hus og Gaard nu kom,
Mit fattig Gods forlised',
En Capitain var mig saa from.
Han hused' mig og spised'.
En liden Gaard i nærmest' By
Til Ejendom han havde,
Der havde jeg mit Skjul og Ly,
Hans Landsbydonter lav'de.
Men strax paany tog hos mig Nam
Den Ridefoged lede
For Børne-Pengeskat saa gram,
Som dog af Had vel skede:
Thi hver af mine Sønners Arv
Var Rigs et tusind Daler[1]),
Hver Datters Arvlod til Fremtarv
To hundred, sandt jeg taler.
Mit Bibli'tek, min Tilflugtstrøst,
Og sidste, som jeg aadte[2]),
Tog man fra mig med fast og løst
Og mig slet undertraadte.
Der jeg nu saa forarmet blev,
Min Bog mig Forsvar sendte,
Det mig til Kjøbenhavn hendrev,
Der nogen Hjælp at hente.

---

[1]) Sønnernes Arvelod skrev sig sikkert fra Morfaderen Rektor Peder Schade, der ved sin Død efterlod sig over 20,000 Daler.

[2]) Ejede.

Men ak! mit Facit slog mig fejl,
  Der var kun lidt at tjenne,
Min Klædning var kuns slet for Spejl,
  Om Hjælp jeg maatte rende.
Facultas Theologica
  Omsider mig bønhørte,
Mig for min Faders Merita
  Saa vidt og Hjælp tilførte:
I kongelig Communitet
  Jeg skulde Kosten nyde
Som en Studenter arm og slet
  Og smage Klostergryde.
Jeg takker Gud, dog var min Agt
  Stipendia at vinde
Til Kammerleje, Klædedragt;
  Men de var ej at finde.
Professor Steenbuch, den Guds Mand,
  Var mig dog som en Fader
Og hjalp mig i min Armods Stand,
  Gud aldrig ham forlader;
Thi han mig gunstig hjulpet har
  Til tvende Mark hver Uge,
Som mig dog lidt Undsætning bar
  Til min Nødtørft at bruge.
Men saasom min Samvittighed
  Befriet burde være,
Jeg ønsked' mig et roligt Sted
  Og ringe Brød med Ære.
Min Gud at tjene jeg attraar,
  Min Næste og at nytte,
Nedgravet Pund god Løn ej faar,
  Naar man maa heden flytte.
Min allerunderdanigst Bøn
  Til Dig, o store Fader,
Er, Du for Jesu Skyld, Guds Søn,
  Mig ikke nu forlader.

Und mig et lidet Rectorat
  Udi en ringe Skole,
At jeg kan faa paa Lykken fat,
  Jeg vil paa Naade stole:
At jeg med Børn, som udi Tal
  Er sex, kan hjulpen blive
Og efter naadigste Befal
  Forsynes her i Live.
Jeg aldrig og aflade skal
  Gud inderlig at bede,
Han her og hist i Himmelsal
  Min Konges Sjæl vil glæde.

Sluttelig udtaler Forfatteren »med poetisk Stil« endnu paa nogle Sider sine gode Ønsker for Kongen og Riget. Dette kan dog her forbigaas. Derimod skal endnu tilføjes nogle Oplysninger om hans ældste Søn (af første Ægteskab), som paa en ganske hæderlig Maade forplantede Navnet Nold i endnu en Generation.

Christian Nold var født den 20de Januar 1699 paa Vibygaard[1]. Indtil sit 16de Aar var han hjemme, derpaa gik han $3^1/_2$ Aar i Slagelse Skole under Rector Mag. Niels Borch, siden noget over et Aar i Roskilde Skole under sin Morbroder, M. Jesper Schade, der 1719 dimitterede ham til Universitetet. Den 10de Juni 1721 tog han theologisk Attestats og 1726 Magistergraden. En samtidig har optegnet følgende om ham: »Han lagde sig først efter den paa de Tider uforbigængelige Kloster-Erudition, endskjønt baade hans Udtale og dona docendi (Lærergaver) i andre Maader vare ganske slette og ubehagelige; han var Borckens Collegiant i fem fulde Aar og tillige (i ti Aar) Decanus paa Klosteret; siden holdt han Collegia Philologica et Theologica med maadelig

[1]) Hans egenhændige Vita i Sjælands Bispearkiv. Det er forfattet 1734. Heri nævnes hans Fader som død, men uden at der bemærkes noget om hans Stilling, medens han levede. I Schwartzkopfs Erindrings-Lexicon (Danske Saml. IV, 111) omtales Sønnen, men sammenblandes med Faderen, idet den førstnævnte siges at være bleven opdragen paa Prof. Nolds Bekostning og at have arvet hans Navn.

Succes. Men da han (1732) blev Provst paa Klosteret efter Nannestad, begyndte hans Credit at voxe noget, fordi han var from, føjelig og uinteresseret. I den Tid udvalgte ogsaa Biskop Worm ham til sin Vicarius»[1]). Han udgav en hel Del akademiske Disputatser (1721—33), deriblandt en, som nød den for Disputatser ualmindelige Ære ogsaa at blive oversat og udgivet paa Dansk[2]). Han var den første Kommunitetsprovst, hvem det Hverv var overdraget som Biskoppens Vicarius at holde de denne paahvilende theologiske Forelæsninger ved Universitetet[3]). — Efter at have fungeret som Provst i Klosteret i henved tre Aar, blev han af Geheimeraad Carl Adolph v. Plessen til Førslev, Kastrup, Gundersleyholm, Harrested, Saltø og Dronninglund kaldet til Sognepræst i Karrebæk i Sjæl. St., hvilket Kaldsbrev blev kgl. konfirmeret d. 5te November 1734. Hans Afgang fra hans hidtidige Stilling gav Anledning til, at en af Regensens Alumner, den siden noksom bekjendte C. F. Wadskiær, i egne og Kammeraters Navn udgav en Klagesang til Vidnesbyrd om det Savn, hans Bortgang efterlod[4]).

Efter at være ordineret den 22de December 1734, tiltraadte M. Chr. Nold i det næste Aar sit Præsteembede, og ægtede den 17de Maj 1735 Maren Trojel (født i Himmelev 11. Juli 1701), Datter af Hans Trojel, der havde været Præst ved Vor Frelsers Kirke paa Christianshavn, men var 1725 bleven afsat og dømt til livsvarigt Fængsel paa Munkholm. I Aaret 1741 blev Nold Provst i Ø. Flakkebjerg Herred, men var i sine senere Aar bestandig svagelig og døde allerede den 1ste August 1748. Hans Enke døde den 24de August 1756 i Skjelskør, hvor Peder Nold, en Broder til hendes afdøde Mand, boede som Kjøbmand. Af Mag. Chr. Nolds Børn kjendes to Døtre (Bodil Sofie og Margrete), der efter hinanden vare gifte med Hr. Ludvig Conrad Bargum, der først var Præst i Rorup og Glim og tilsidst i Aabenraa († 1798).

Tilføjelse. Af de i Th. H. Erslews og Kall Rasmussens Exemplarer af Giessing, Jubellærere, gjorte Tilføjelser (Kgl. Bibl., Ny kgl. Saml.) hidsættes her følgende vedkommende Slægten Nold (II, 1, 183 f.). Bodil Sophie Schade, død 20. Novbr. 1702, gift i Roeskilde 7. Sept. 1697 med Chr. Nold, død 7. Jan. 1732 i Skjelskør; af Børnene døde Poul Nold, f. 1700, som Kjøbmand i Skjelskør 30. Maj 1725, og Peder Nold, f. 1701, døde ligeledes som Kjøbmand i Skjelskør 9. Novb. 1757, 56½ Aar gl.; han ægtede 30. Juli 1738 Maren Haagens, død smsteds i Juni 1748, 34 Aar gl. *Red.*

---

1) Schwartzkopf i Danske Saml. IV, 111.
2) Worms Lexicon over lærde Mænd II, 126.
3) Beckman, Communitatis Reg. Haun. historia, p. 142.
4) C. F. Wadskiær, Quiritatio Collegii Regii in abitum Noldii. Haun. 1735.
5) Wiberg, Alm. dansk Præstehist. II, 70.
6) Wiberg a. Sk. III, 81—2 under Præsten Fr. Lütkens Thanch, der var gift med en Datter af den nævnte Kjøbmand Ped. Nold.

Nogle Oplysninger om Drabet paa Obertoldinspecteur Albert Schumacher.

Meddelt af Cand. jur. E. A. Thomle.

I (dansk) Historisk Tidsskrifts 4de Rækkes 4de og 5te Bind har Dr. Engelstoft meddelt en udførlig Oversigt over den gamle danske Adelslægt Brockenhuus, af hvilken Johan Brockenhuus til Sebberkloster, der under 5 Mai 1658 blev Oberst i Rytteriet i Norge og forlehnet med Tønsbergs Lehn, skal være død under et Ophold i Kjøbenhavn i Aaret 1673[1]). Ved at omtale denne Begivenhed gjør Forfatteren opmærksom paa, at Oberst Brockenhuus ifølge en i det danske Geheime-Archiv beroende Stamtavle over Familien Brockenhuus skal være »skudt for Mord«, ligesom det ogsaa paa en i Justitiarius J. C. Bergs Samlinger i det norske Rigsarchiv bevaret Stamtavle heder, at han »blev arqvebuseret for et Drab«, hvilket Forfatteren dog mener, maa bero paa en Feiltagelse. Han gjør i denne Forbindelse opmærksom paa, at Obertoldinspecteur paa Strømsø Albert Schumacher ifølge Ove Juels Dagbog den 9 Juli 1673 blev »ihielstukken af Johan Fredrik Brockenhuus«, og han anser det derfor sandsynlig, at det er denne sidstnævnte Brockenhuus, hine Notitser retteligen angaa, idet Fader og Søn ere blevne forvekslede med hinanden. — Om Drabet paa Schumacher, hvis nærmere Omstændigheder hidtil have været aldeles ukjendte, faar man Oplysning i det Thingsvidne[2]), den Afdødes Broder Foged over Nedre Romerike Jochum Schumacher den 12 Juli s. A. lod optage paa Bragernæs og hvoraf den følgende Fremstilling er et Uddrag. I Intimationen heder det her ordret: »Mr. Jochum

---

[1]) Ifølge Rigsarchivars C. Langes (haandskrevne) Embedscalender i det norske Rigsarchiv skal Oberst Johan Brockenhuus rigtignok være død paa Skjersnæs adelige Sædegaard i Stokke Præstegjeld, der dengang tilhørte den rige Anders Madssøns Arvinger i Tønsberg, men beboedes af Oberst Brockenhuus efter at Sems Kongsgaard var skjænket til Griffenfeld, men dette maa dog uden Tvivl være feilagtig, eftersom han ogsaa i Regnskaber i Rigsarchivet udtrykkelig siges at være død under et Ophold i Danmark. Ifølge Jægermester A. Lowzows Stamtavle over Slægten Brockenhuus indtraf hans Død den 3 Februar 1673.

[2]) Bragernæs Thingbog for Aaret 1673 (Retsprotok. Nr. 1067), fol. 82—89.

Schumacher[1].) Ko. Ma. Foget paa Nedre Romeriged haffde med Afftens Varsel ladet Jndsteffne En deel godt folch adt vidne deris Sandhed, saavidt de seet och hørt om hans sl. Broders Hr. Ober Toldjnspecteur Sr. Albert Schumachers dødelige Affgang ved

---

[1]) Jochum Schumacher blev i 1672 Foged over Nedre Romerike efter den s. A. afdøde Jens Poulssøn, der blev begravet i Christiania 4 Juni 1672.

I 1679 førte Almuen Klage over ham, i hvilken Anledning der nedsattes en kgl. Commission, der uden Tvivl har fundet Almuens Misfornøielse med ham vel begrundet og derfor maaske fradømt ham Embedet, thi han forekommer efter denne Tid ikke længer som Foged der. Schumacher bosatte sig noget senere i Christiania som Handelsmand og erholdt under 10 November 1683 Fritagelse for alle borgerlige og Byens Bestillinger, Vagthold og Mønstring paa Grund af den ham tidligere »anbetroede og forestaaede Fogeds-Bestilling«. Den 16 Febr. 1704 søgte han om blive ældste Raadmand i Christiania, da han paa nogle Aars Tid havde været Foged og i daværende Krigstid tjent som Capitaine over et Comp. Landdragoner samt sad med mange smaa moderløse og umyndige Børn. Raadmand blev han dog neppe, i alle Fald har man ikke kunnet finde nogen Raadmand i Christiania af dette Navn. Sandsynligvis er han den Jochum Schumacher, der i 1711 levede i Christiania som en gammel Mand. Han var gift med Lene Marie Grüner, Datter af Myntmester Fredrik Grüner og Margrethe Fredriksdatter (Boyessøn). Hun blev døbt i Christiania 13 Juli 1655, og var Sønnedatter af Myntmester Peter Grüner, der blev begravet i Christiania 16 Oct. 1650 og hvis Embede Sønnen Fredrik Grüner 14 Jan. 1651 erholdt med samme Løn, som »hans afgangne Fader for hannem havt haver«. Myntmester Peter Grüner var gift 2 Gange: 2den Gang ægtede han i Christiania 5 Marts 1648 Kirsten Hammer, der efter Mandens Død paany 8 Jan. 1654 i Christiania blev gift med den forannævnte Foged paa Nedre Romerike, Jens Poulssøn, hvis Embede Jochum Schumacher senere erholdt. Kirsten Hammer sl. Jens Poulssøns blev begravet i Christiania »i Kirken med alle Klokker og den største forud« 13 Mai 1683 og havde med sin 2den Mand i alle Fald 2 Børn, der brugte Familienavnet »Plade«. I sit Ægteskab med Lene Marie Grüner havde Jochum Schumacher følgende Børn: 1) Fredrik S., der 26 Febr. 1707 blev Proviant-, Ammunitions- og Materialforvalter ved Bergenhuus Fæstning. Han døde 1716 i Bergen og efterlod sig Enke og 5 Børn. Han ægtede 1704 paa Strømsø Birgitte Ørtlein, der endnu levede 24 Dcbr. 1719 og var en Datter af Jens Hansen Ørtlein paa Strømsø. 2) Herman S., der var Kjøbmand paa Strømsø hvor han blev begravet 65 A. gl. 9 Jan. 1748. Det er uden Tvivl denne Herman Schumacher, som 1728 kaldes »Auctionsforvalter i Lier«. Han blev 1714 paa Moss gift med sit Næstsødskendebarn Gjerthrud Marie Pedersdatter, som han 30 Marts samme Aar fik Bevilling til at ægte. Hun var Datter af Borger til Frederiksstad og Kjøbmand i Moss Peder Willumsen og Birgitte Albrigtsdatter »Altewelt«. Gjerthrud Marie »Moss«, sl. Herman Schumachers, døde i Huset hos Svigersønnen Sognepræsten til Vestby Jonas Wessel og blev begravet i Vestby Præstegjeld 11 Mai 1762 71 A. gl. Foruden de to Børn, der nævnes hos B. Moe, Tidsskrift for

Vløchelig hendelse aff En Sl. Welbr. Oberste Brochenhuses Sønner Mr. Johan Fridrich Brochenhus, som stuchet velbemte Oberinspecteuren Ihiel, vdenfor hans hus paa Strømsøen forleden 9 hujus

---

den norske Personalhist., 1 R., S. 232 Noten, havde han udentvivl ogsaa følgende Børn nemlig: Johanne Cathrine S., begr. paa Strømsø 19 Juni 1728, Student Jan Schumacher, begr. paa Strømsø 3 Febr. 1733 og muligens ogsaa Fredrikke Birgitte Schumacher, der 9 Sept. 1745 paa Strømsø ægtede Fyrværker ved Artilleriet Henrik Christian Wølner. — 3) Simon S., Lieutenant i Søetaten. 4) Anna Margrethe S., der i Christiania 12 Mai 1703 ægtede Otto Henrik Blichfeldt. 5) Lisbeth Sophie S., der var gift med Peter Green paa Strømsø og 6) Lene Marie Schumacher, der var gift med Johannes Griis i Kjøbenhavn. Hun var muligens den Lene Marie Schumacher, der 26 Novbr. 1727 paa Strømsø ægtede Isach von Erpecom, der i saa Fald maa have været hendes 2den Mand. Sandsynligvis var ogsaa den Christian Jochumsen Schumacher, der var født i Christiania og døde i Batavia før 1715 en Søn af Foged Jochum Schumacher, ligesom ogsaa den Kornmester Povel Jochumsen (eller Joachimsen) Schumacher, der døde i Christiania 1711 efter et Saar han havde tilføiet sig selv i Klammeri med Poul Rødder. Forøvrigt levede der i Christiania og Drammen forskjellige andre Personer af Navnet Schumacher, der uden Tvivl hørte til samme Slægt, uden at man dog for Tiden ser sig istand til at angive hvorledes. Saaledes levede der en Jochum Schumacher paa Bragernæs, der døde 13 Marts 1728; han førte i 1717 en tremastet Galiot, der tilhørte Tordenskjold. Denne Jochum Schumacher var muligens den Jochum Clausen Schumacher, der i 1721 var gift med Maren Malene Pedersdatter, en Datter af Gaardbruger Peder Jensen Fossane i Jarlsberg og Anna Mathiasdatter. En anden Jochum Schumacher var formentlig Fader til følgende 4 Sødskende: 1) Claus Jochumsen S., gift 1 August 1658 i Christiania med Maren Jansdatter Tack, der døde uden Børn i Christiania 17 Sept. 1701. 2) Martha S., gift [1]) i Christiania 6 Juli 1662 med Boye Janssøn Roerkark, begr. i Christiania 22 Oct. 1671 og 2) i Christiania 18 Decbr. 1672 med Lector theol. i Christiania Mag. Peder Jacobssøn Holm. 3) Johanne S., gift 6 Novbr. 1659 i Christiania med Nils Sørenssøn og 4) Maren S., død paa Barselseng i Christiania 6 Juli 1666, gift i Christiania 18 Sept. 1664 med Kjøbmand Michel Sørenssøn. Naar nemlig disse Børn siges at være Børn af Foged Jochum Schumacher (J. L. Vogt, Slægten Vogt i gamle Dage, S. 9.), da er dette urigtigt. — En Johan Schumacher boede i 1674 som Capt. paa Griffenfeld i Tønsberg; muligens det var hans Enke, der senere blev gift med Klokkeren i Holmestrand, der nemlig var gift med »Captlieut. Jan Schumachers Enke«. En Albert Schumacher var 1701 i Tjeneste hos Fogden paa Hedemarken Fredrik Knudsen Hammer og en Caspar Schumacher fik 8 Mai 1671 Bestalling som Stadsmusikus i Skien. — Saavel Foged Jochum Schumacher paa Romerike som Capt. Johan Schumacher og den Herman Schumacher, der kaldes Auctionsforvalter i Lier, brugte alle det Peder Griffenfeld i 1671 skjænkede adelige Vaaben med Griffen og Skraabjelkerne, hvilket de saaledes aldeles uberettiget har tilegnet sig. Sandsynligvis var ogsaa Capt. Johan Schumacher en Broder af Obertoldinspecteur Albert Schumacher.

Och som draberen straxen schal haffue taged flugten effter schaden var giort, Saa haffr hand nu ey hafft Warsel prouff. at paahøre, huorforre dj nu kun uden Eds affleg saavidt er forhørt och Examinerit, indtil om draberen kand antreffis, hand da kand vorde steffnt prouffenes tilstand at Anhøre, som dj ved æd, naar paa Eschis, kand tilstaa og bekreffte«. — Ifølge Thingsvidnet erholdt Overtoldbetjent Wreede om Aftenen den 8de Juli omtrent Kl. 6 om Eftermiddagen eller noget derover, medens han var paa Toldboden, Bud fra Overtoldinspecteur Schumacher med Anmodning om strax at komme hjem til ham, hvilket han ogsaa gjorde. Schumacher forklarede ham da, at han ventede Mr. Brockenhuus og ønskede, at han skulde overvære hans Samtale med denne, for at han senere kunde give Vidnesbyrd om hvad, der var passeret mellem dem. Paa Spørgsmaal om han ikke vilde have et Vidne til, svarede Schumacher, at det ei gjordes fornødent, da hans Tjener Peter Arentsen skulde blive tilstede. Wreede bad Schumacher betænke sig vel, da »di Monsr Brochenhuser vare Vnge Cavallier og schøtted lidet eller intet om, enten di var her i Landet eller paa andre steder, och at dj giorde en profection aff deris degen«, hvortil Schumacher dog blot svarede, at han skulde være dem god nok. Han skjænkede derefter et Glas Vin, drak Overtoldbetjenten til, gav denne Glasset og i samme Øieblik traadte Casper Christopher Brockenhuus ind. Denne sagde at han kom paa sin Broders Vegne, for at fordre Satisfaction »efftersom di udi Christiania haffde hafft nogen Correll« og bad Schumacher bestemme et Sted, hvor de kunde slaaes. Denne vægrede sig imidlertid herfor »helst efftersom hand var hans Maytt saa høigt med Regb (ɔ: Regnskaber) forbunden, nemblig paa en Tønde Guld eller toe, dertil med var forbøden och kongl. forordninger deromb udgangen, dersom nogen Cauallier sloges til Hest, da om hand døde deroffuer motte hand icke kom̄e udj Christen Jord«. Brockenhuus mente imidlertid at Hs. Mayt ikke heller vilde have at en Cavallier skulde »despecteris« og at hvis Oberinspecteuren havde Myndighed til »at affrontere En Cavallier, da motte hand och haffue magt at giffue En Cavallier Satisfaction«, hvortil Schumacher svarede, at han henholdt sig til det Brev, han havde skrevet hans Broder til, hvilket han

samtidig spurgte Brockenhuus om han havde læst. Da denne herpaa svarede bekræftende og derefter tog det omhandlede Brev frem og læste det op, idet han derunder flere Gange raabte »Sternblitz, er det at schriffue en Cavallier til«, sagde Schumacher, at hans Broder havde skrevet ham haardere til. Da han imidlertid fremdeles vægrede sig for at slaaes, sagde Brockenhuus, at hans Broder i saa Fald maatte passe paa, hvor han kunde faa Revanche, hvortil Schumacher blot svarede »Bon«. Derpaa begyndte de at tale Fransk, indtil de toge Afsked med hinanden, hvorefter Brockenhuus steg til Hest og red sin Vei. Da Overtoldbetjent Wreede nu bemærkede, at Schumacher jo havde ladet ham kalde, for at han skulde være Vidne til hvad de talte med hinanden, men at han dog ikke skulde kunne give nogen videre Forklaring herom, da han ei forstod Fransk, svarede Schumacher leende, at de vare blevne enige om, at naar han imorgen gik op ad Gaden, skulde Brockenhuus komme imod ham og først gribe til sin Kaarde, hvorefter ogsaa Schumacher skulde trække, for at det ikke skulde hede, at de havde slaaes, men at det ikkun var en Rencontre, og at han blot skulde gaa defensionsvis tilværks. Senere ud paa Aftenen, Kl. 9½, sendte Obertoldinspecteuren Bud efter Assistentsraad de Placa[1]), hvem han bad om den næste Morgen at følge

---

[1]) Assistentsraad Edvard Frants de Placa eller de Place var født i Antwerpen 1640, blev 17 Marts 1674 Generalveimester i Norge og døde paa Strømsø 1687 (begr. i Strømsø Kirke 4 Febr. s. A.) Han var en Søn af Don Julian de Placa, en spansk Adelsmand, der var Commandant paa Fortet Mardyk i de spanske Nederlande (Belgien) og Isabella de Brier eller Bryer af en fornem Familie i Antwerpen. Med hende havde Don Julian de Placa foruden Sønnen kun en Datter Magdalene Petronelle de Placa, der var født 21 Februar 1642 i Dünkircken, hvor hendes Moder efter hendes 1ste Mands Død 2den Gang i Aaret 1644 ægtede den danske Resident sammesteds Willum eller Wilhelm Mechlenburg. Med Forældrene kom de to Sødskende derefter til Norge, hvor Willum Mechlenburg først en Tid var bosat i Christiania, men senere paa Bragernæs, og hvor Datteren blev gift med Capt. og senere Major Philip van Eynden, der døde i hollandsk Tjeneste, men en Tid skal have været Commandant i Christianssand, hvor hans Hustru døde 17 Decbr. 1670, efterladende sig af 8te 6 levende Børn, af hvilke i det Mindste 2 Døttre Isabella og Juliane von Eynden ogsaa overlevede Faderen. Assistentsraad de Placa var gift med Kirstine Clausdatter, der blev begravet paa Bragernæs 30 Marts 1694 Kl. 1, en Datter af Handelsmand paa Bragernæs Claus Trondsen og Randi Engebretsdatter. De havde følgende 5 Børn: 1) Claus

med ham op ad Gaden, idet han meddelte ham den Aftale, han havde truffet med Brockenhuus, og tillagde: »Jeg ville gierne det schulle gaa hemelig aff och ingen stor Larm gj.« Dette lovede ogsaa de Placa, efter at han først forgjæves havde forestillet ham, at han som en kgl. Oppebørselsbetjent havde en god Undskyldning og burde betænke sig vel. Da de Placa den næste Morgen Kl. 5 indfandt sig hos Schumacher, havde begge Brødrene Brockenhuus allerede Kl. 3 forespurgt sig hos Carsten Madssøn om han ikke var kommen over og et Par Gange i samme Anledning havt Bud hos Schumacher. Da nu denne omkring Kl. 6 forlod sit Hus og med de Placa gik op ad Gaden, kom begge Brockenhuuserne tilligemed en Corporal, 2 Tjenere og en Person ved Navn Nils Jensen, der havde været deres Faders Haandskriver, gaaende imod dem. Med det samme de Placa vilde gaa hen til Brockenhuus, for at sige, at Schumacher ikke efter Aftalen kunde trække Kjolen af, raabte den yngste af Brødrene, Johan Fredrik Brockenhuus, idet han strax kastede Kjolen, drog sin Kaarde og foer ind paa Schumacher, »ingen Discours, Kjolen af«, hvorpaa ogsaa Schumacher trak sit Værge. Schumacher blev derpaa af Brockenhuus dreven hen til en Plankestabel ved Hjørnet af Anders paa Kjelderens Hus, hvor han snublede og faldt overende. Brockenhuus greb ham imidlertid i Haaret og slog ham flere Gange med knyttet Haand i Ansigtet og under Næsen, men faldt herunder selv over-

---

Edvard de P., født paa Bragernæs c. 1679; han er uden Tvivl den senere Oberst Claude de Place, der døde paa Gaarden Fjeldstad i Hole Præstegjeld paa Ringerike 18 August 1737 (begr. i Hole 4 Sept. s. A.) i sit 58 Aar. Han var gift med Beate Hedevig Kaas, der 13 Sept. 1737 erholdt kgl. Bevilling til at forblive siddende i uskiftet Bo efter Manden med deres eneste Barn, en Datter, der var paa det 7de Aar, (cfr. Personalh. Tidsskrift, V. S. 286.) 2) Isabella de P., døbt paa Bragernæs 30 Novbr. 1680, begr. i Strømsø Kirke 1681 om Aftenen (ifølge Bevilling af 21 Juli s. A.) 3) Wilhelm Julian de P., døbt paa Bragernæs 12 Marts 1682. 4) Ulrik Fredrik de P., døbt paa Bragernæs 25 Juni 1683 og 5) Edvardus Fransiscus de P., døbt paa Bragernæs 18 Aug. 1684. Han var 1707 i Kjøbenhavn, hvorfra 19 Novbr. s. A. udstedte Afkald for en Arv. Han var gift mod Dorothea von Lengercken og over hans Efterslægt har Capt. Lengnick udgivet en Stamtavle. En Sønnesøn af ham var maaske den Edvard Madsen de P., der i 15 Aar havde tjent som Kramboddreng hos Commerceraad Brinck i Christianssand, da han den 31 Marts 1740 tog Borgerskab der.

ende, idet der opstod et fuldt Slagsmaal mellem dem, hvorunder Schumacher raabte: »Jeg har hans Kaarde«, og en anden svarede: »du har faaet dend som en Hunsfot«. Caspar Christopher Brockenhuus og de Placa, der begge ligeledes havde trukket deres Kaarder, fik imidlertid de Kjæmpende skilt ad, idet Brockenhuus og Nils Jensen holdt Schumacher og de Placa Johan Fredrik Brockenhuus, hvorpaa de Placa forgjæves bad Schumacher retirere sig hjem, da han saa at: »di var for mange och det gich intet Ret til«. Den ældre Brockenhuus forlangte nu, at Schumacher skulde trække sin Kjole af, da Broderen havde kastet sin, hvorimod Schumacher protesterede, da det var mod Aftalen, men lod det dog omsider ske. Hertil vilde Johan Fredrik Brockenhuus ei give den fornødne Tid, men stødte 2 à 3 Gange med Kaarden efter Schumacher, idet han raabte »du har affronteret voris familie for Kujoner og Hunsfotter«, og da de Placa afparerede Stødene, foer han imod denne, hyttede med Haanden som om han vilde slaa ham i Ansigtet, spurgte om han vilde tage »det Hunsfotteri« paa sig, vilde han noget, skulde han træde frem, sprang og larmed som en Afsindig, skjældte og stødte endog et Par Gange efter sin egen Broder, idet han spurgte ham om hvad han bestilte og forlangte, at baade han og de Placa skulde stikke deres Kaarder i Skeden, hvilket de ogsaa gjorde. Da Schumacher havde faaet Kjolen af sig, gik Caspar Brockenhuus hen til ham, rev Vesten op, følte ham ind paa det bare Bryst og sagde saa til sin Broder »nu kand du frit sla(a)es«, hvorefter Johan Fredrik Brockenhuus igjen foer ind paa Schumacher, hvem han drev tilbage og som, da han vilde retirere om Pynten af Bryggen og ned paa Veien, blev siddende fast paa en Stok ved Broenden ligeoverfor sit eget Hus. Brockenhuus slog ham da med den flade Klinge over Hovedet og Ryggen og forfulgte ham atter saa ivrigt, at han selv snublede og faldt, hvorunder Schumacher gjorde et Udfald og gav ham et lidet Stød i Maven eller nogle Tommer under Brystet. Idet denne derpaa hurtig vilde trække sig tilbage, faldt han imidlertid baglængs over en Stok eller Tømmerende, der laa i Veien, og medens han laa paa Jorden, sprang Brockenhuus, før det kunde forhindres, hurtig til og stak ham gjennem det venstre Bryst saaledes, at Kaardespidsen kom ud

gjennem Ryggen. De Placa, der imidlertid var bleven hindret af Brockenhuuses Tjenere, sprang strax til og tog Brockenhuus om Armene, medens Schumacher hurtig reiste sig op fra Jorden, gik nogle Skridt hen til sin Modpart og sagde: »du stach mig som en Schielm«, hvorefter han lenede sig op til Portstolpen ved sit eget Hus, men segnede strax om og faldt til Jorden. Ogsaa Caspar Brockenhuus bebreidede Broderen, at han ikke gik ærlig til Værks. Medens Overtoldbetjent Wreede, der var kommet tilstede under Slagsmaalet, tog Schumachers Hat og Paryk, fik de Placa fat i en Badsker ved Navn David, der ligeledes var blandt de Tilstedeværende, men denne erklærede strax at Schumacher allerede var død. Imidlertid aandede han endnu og afgik først ved Døden efter at han var bleven baaret ind i sit eget Hus. Kaarden befandtes at være gaaet tvers gjennem det venstre Hjerte. Brødrene Brockenhuus satte sig strax, efter at Oberinspecteuren var fældet, tilhest og red sin Vei. — Thingsvidnet ender med følgende Tilførsel: »Byfogden tilspurgde ellers forne Inspecteurens Tienere, saa och Matias Wrede och di andre, om nogen aff dennem kunde sige, at Hr. Obertoldinspecteur Sr. Albert Schumacher haffde ladet sig Mercke med, eller begiere, och icke skulle verit paafult, at hand ville hafft eller giort bud her offr til Øffrigheden eller stedetz betientere, om Assistens eller hielp udj saadan sit forretagende Werch, enten før schaden scheede, eller om nogen hans tienere eller folch siden haffde søgt og begierit noget derom førind draberen er Undvigt och bortkom̄en, effterdj mand paa denne Side iche haffde hørt eller viste det Ringeste deraff, førind tem̄elig tiid effter Uløchen var scheed, da her først bleff ømted, at Obertoldinspecteuren var stuchen paa Strømsøen, dog endda uvitterligt aff hvem, ey heller haffde visse effter Retning enten Schumacher endda var leffvendis eller død — dertil dj svared samptlig Nej, at hand ey derom i Ringeste maade haffde ladet sig Merche, och sagde Tienerne at hand ville iche heller, at det schulle Robes ud eller nogen fremit schulle vide deraff, førind det var offrstaaed, Uden allene Mr. de Place, som hand haffde begiert aff om Afftenen at ville om Morgenen verre offrverendis, efftersom hand meente det schulle kun bliffue en liden re Contre och dermed stilt

igien«. Foged Jochum Schumacher begjærede Thingsvidnet beskrevet før Postens Afgang samme Dag.

Som det af det Foregaaende erfares, var Drabsmanden, som af Dr. Engelstoft formodet, en Søn af Oberst Johan Brockenhuus. Derimod er der intet i Thingsvidnet, der med Bestemthed tyder paa, at han har været i nogen militaire Stilling. Dette tør dog ligefuldt have været Tilfældet, thi heller ikke Broderen Caspar Christopher Brockenhuus[1]), der ifølge en Skrivelse af 28 Marts

---

[1]) Han stod først i det akershusiske Infanterireg., blev 1680 Oberstlieut. i oplandske nat. Infreg. og 14 Oct. 1682 Oberst og Chef for oplandske nat. Infreg.; blev 11 Marts 1702 Brigadier til Fods, men dimitteredes af Krigstjenesten 13 Mai 1711 som Generalmajor med 800 Rdl. i aarlig Pension og døde 10 April 1713 paa Hovindsholm i Næs Præstegjeld paa Hedemarken (begr. i Næs Hovedkirke). Fra 1682 boede han paa denne adelige Sædegaard, som han fik med sin Hustru, idet hendes Fader, Generalmajor Hans von Løwenhielm, der ved Skjøde af 24 Mai 1682 af Jørgen Bjelke havde kjøbt en Del Gods paa Hedemarken, hvoriblandt Helgøen, Hovindsholm og Skridshoel, forærede Svigersønnen samme. I 1686 afbrændte Gaarden, hvilket sees af et Thingsvidne paa Stange Thing 20 Mai 1691, hvor det heder: »Derom tilstaar Thingalmuen, at Gud beder desver, det er i Sandhed, at Hovindsholm ulykkeligen opbrændte ungefær 6 Aar siden en Kyndelmissedag (ɔ: 2 Februar) under Prædikenen og var Hr. Oberst Brockenhuus her i Stange kirke den Dag og kom der Bud til ham i Kirken, at Ilden var løs, dermed gik han og Folkene af Kirken, og saa mange, som kunde faa Heste, rendte over Isen i Mening at redde, men de kom for sent, thi det store Hus var alt falden og red Obersten sin Hest saaledes, at den blev liggende paa Veien med Sadel og Tøy og er der en stor halv Miil fra Stange til Hovindsholm«. Han blev gift i Aaret 1678 (ikke 1675) paa Akershus Slot med Catharina Hedevig von Løwenhielm, der efter Mandens Død vedblev at bo paa Hovindsholm, indtil hun selv afgik ved Døden den 6 Mai 1719. Med hende havde Generalmajor Brockenhuus følgende Børn: 1) Hans v. Løwenhielm, der beholdt Morfaderens Familienavn, døde som Generalmajor i Danmark og er Stamfader for den adelige Slægt Brockenhuus Løwenhielm. 2) Johan Fredrik B., der ligeledes døde i Danmark som Generallieut. 3) Anne Margrethe B., der 2 Juli 1704 blev gift med kommanderende General i Norge Barthold Henrik von Lützow til Tom. 4) Bartha Magdalena B., født paa Hovindsholm 21 Febr. 1684, † i Christiania 3 Marts 1769; * 29 Mai 1711 med Oberst Jørgen Otto Brockenhuus. 5) Sophie B., * 1) c. 1708 med Oberst Adam Casper v. Lepeln og 2) med Oberst Frants Henrik v. Schlanbusch. — Desuden havde han en i 1707 legitimeret uægte Søn Johan Caspar Brockenhuus, der eiede Gaarden Refling i Ringsaker paa Hedemarken, hvor han døde 1725 som Oberstlieut. Med sin Hustru Gjerthrud Karine Reichwein, der døde paa Refling 1727, havde han 3 Børn, nemlig: 1) Catharina Hermane B., f. c. 1715. 2) Catharina Hedevig B., f. c. 1717 og 3) Caspar Christopher B., f. c. 1719. — Foruden

1673 fra Statholder U. F. Gyldenløve til Overkrigskommissair Lange da nylig var bleven tillagt Lieutenantsplads ved Cavalleriet i Norge og en liden Pension af 100 Rdl. aarlig, gives i Thingsvidnet noget militairt Prædikat. Det samme har formodentlig ogsaa været Tilfældet med hans Broder. — Hvis man tør antage, at det var den her omhandlede Johan Fredrik Brockenhuus, der blev skudt for Mord, noget der vel ikke kan være synderlig tvivlsomt, synes Straffen i Forhold til de paa denne Tid raadende Anskuelser om Æressager vistnok temmelig streng. Den kan imidlertid let forklares, naar man bemærker, at den Dræbte stod i et, som det maa ansees sikkert, temmeligt nært Slægtskabsforhold til den mægtige Storkantsler Griffenfeld, der paa denne Tid stod paa Høiden af sin Magt og som selvfølgelig ikke med Ligegyldighed kunde se paa den Slags Voldshandling, navnlig naar de gik ud over hans egen Familie. Albert Schumacher skal nemlig have været Sødskendebarn af Griffenfeld og en Søn af Albrecht Schumacher, Raadmand og Handelsmand i Roeskilde, der skal have været en Broder af Griffenfelds Fader[1]). Naar det heder at han i 1667 ved

de to ovenfor i Texten omtalte Sønner havde Oberst Johan Brockenhuus flere Døttre nemlig: 1) Margrethe B., begr. paa Thoten 10 Sept. 1745 103 A. gl., * med Capt. Eilert von Hadeln, begr. paa Thoten 28 Marts 1714, Søn af Oberstlieut. Knud von Hadeln og Anna Zeitlos von Schencken fra Hessen (begr. p. Thoten 66 A. gl. 23 Oct. 1696). 2) Elisabeth Rosenkrands B., begr. i Lands Præstegjeld 15 Novbr. 1726 72 A. gl.; * paa Hovindsholm 1682 (ifølge kgl. Bevilling af 24 Juli s. A.) med Capt. Johan Reinert von Hadeln, en Broder af Søsterens Mand; begr. i Land 6 April 1725 74 A. gl. 3) Dorothea B., der i 1727 var ugift og 4) Øllegaard B., * med Lieut. Linroth. Disse Oplysninger om Johan Brockenhuus's Børn ere hentede fra Skiftet efter Capt. J. R. von Hadelns Enke Elisabeth Brockenhuus, der døde uden Børn, og vise, at begge Oberstens 2de andre Sønner, nemlig Peder B. til Sebberkloster og Oberst Jørgen Brockenhuus, samt deres Børn i 1727 vare døde uden Afkom, eftersom de ei nævnes blandt afdøde Fru v. Hadelns Arvinger. Naar Datteren Margrethe B. angives gift med H. Chr. Meding, da synes dette ligeledes at maatte være feilagtig, saafremt det ikke kan antages, at hun har været gift to Gange, 1ste Gang med Meding og 2den Gang med von Hadeln. — Oberst Johan Brockenhus's Moder Magretha von der Lühe døde i 1667, da Sønnen i denne Anledning den 5 Juni s. A. søgte om Tilladelse til at reise til Danmark, hvilket han ogsaa erholdt 28 Juni næstefter. Han anfører i sin Ansøgning, at Moderen var død »for nogle Uger siden.«

[1]) Cfr. C. Giessing, Ny Saml. af Jubellærere, III. S. 344 Stamt. — Opgaven dra-

Griffenfelds Recommendation i sit 23 Aar blev Obertoldinspecteur paa Strømsø, da er dette uden Tvivl rigtigt nok, men han forekommer dog allerede den 16 Decbr. 1665 som Generaltoldforvalter Daniel Knophs Tjener sammesteds og maa altsaa allerede før 1667 være kommen til Norge. Schumacher blev begravet i Strømsø Kirke 27 Juli 1673 i sit 29de Aar. Indskriften paa hans Kiste findes trykt i Hesselbergs Efterretninger ang. Strømsø By Side 41 og 160. Han var gift med Anne Margrethe . . . . . ., der endnu levede 1684, men om han med hende havde Børn vides ei.

Nogle frederiksstadske Dagbogsoptegnelser fra det 18de Aarhundrede.

Meddelt af Cand. jur. E. A. Thomle.

Nedenstaaende Optegnelser findes i en liden Bog i Octav, der tilhører forhenværende Apotheker Sinding i Frederiksstad, der velvillig har overladt Meddeleren samme. Da Frederiksstads Ministerialbøger mangle for en større Del af det Tidsrum, Optegnelserne omfatte, ere de ikke uden Interesse. Som det vil sees har man bibeholdt Optegnelsernes egen Orthografi uforandret. Bogen har oprindelig tilhørt Niels Tyrholm og senere dennes Enke, der har nedskrevet de fleste af Optegnelserne, hvilke, som det vil sees, ere uden chronologisk Orden.

1777 naten til d. 25 Martj Torned og lynet her, som er usedvanlig paa dene tid af aaret.

1777 d. 24 Novembr var en den store Ilde Brand i Scheens Bye. —

1755 d. 1 November var der det store Jorfald i Lisabon,

---

ges dog i Tvivl; se O. Vaupell. Rigskantsler Grev Griffenfeld, II. S. 216. — Hans Hustru nævnes intet Sted; men hvis det er rigtigt, at Foged Jochum Schumachers Søn Herman S., som S. 107 Noten efter vedkommende Kongebrev anført, i 1714 ægtede sit »Næstsødskendebarn« Gjertrud Maria Pedersdatter, hvis Forældre vare Peder Willumsen og Birgitte Albrigtsdatter Altewelt sandsynligvis en Datter af Rector i Roeskilde, senere Provst og Sognepræst til Ringsted Mag. Albert Jørgensen Altewelt, skulde man næsten antage, at Raadmand Albert Schumacher i Roeskilde ogsaa har været gift med en Jomfru Altewelt, der i saa Fald maa have været en Søster af den forannævnte Rector i Roeskilde.

same Menut som dete skeede var her i Elven saa vel som mange stæder her i Norge en sterk Bubling saa Vandet reiste sig med saadan forse og bevægede sig som naar det Kaager stærk i en gryde det varede saa pas som et par Menuter saa blev det stile,

1756 d. 15 april som var det aar skiærtorsdag skede et Jorfald paa Sande Heregaars Eiendel af en 12 tr: seede iord —

1757 anden Jule dag brænte Sande Herre gaard ganske af, men udhusene blev berget Captein Werenschiold til hører den —

1758 d. 26 Januvari hade Justisraad Peder Elisen[1]) den same uløke at Hafslund brente men udhusene blev berget

1759 d. 21 December Kloken 12 om Naten hvar et sterkt Jordskielv og var overalt i Norge og Kiøbenhaun

1761 d. 23 November opkom der hos Hr. Tambs[2]) i hans foer huus en skadelig Jldebrand som ruinerede hans huus, men saa farlig det saa ud, kom det gud være lovet ieke videre,

1758 d. 9 Novembr Døde General Løytnant Sechsted[3]) Here til Tose og Næs here gaarder —

1759 d. 16 Janvari døde Niels Hendrechsen[4]) —

1759 d. 24 Febru døde Claus Brant —

1759 d. 7 Martj døde Mad. Pergaar[5]) —

1759 d. 23 May døde Mad. Ancher[6]) begraven her i kierken —

1759 d. 22 october døde Krichs Raad Palle Rømer begraven d. 31 dito — —

1761 d. 2 Iunj døde Min nu Sal. Mand Niels Tiurholm begraven d. 6 Iunj her i Kierken,

1762 d. 14 September døde Søren Klebo begraven ved gleming d. 16 December

d. 16 December døde Iens Pedersen Foges Kone —

---

[1]) Om Justitsraad Peder Elieson til Hafslund se A. Collett, Familien Elieson, S. 22 ff.

[2]) Johan Fredrik Tambs var Sognepræst til Fredriksstad fra 1747 til sin Død 26. Sept. 1766.

[3]) Generallieut. Knud Gyldentierne Sehested.

[4]) ɔ: Niels Henrichsen.

[5]) ɔ: Perregaard.

[6]) Maaske Peter Anchers Hustru Anne Sophie Sæd?

1765 d. 7 Julj døde Madam Klebo begraven d. 13 dito ved gleming —

1766 d. 14 Ianuari Døde Matis Morch[1]) begraven d. 21 dito i Friderichstads Kierke —

1766 d. 11 Iuni Havde Madam Walter og abeteker Sinding[2]) brølop

1766 d. 26 Septbr døde Hr. Tambs begraven J gleming Kierke d. 3 octbr.

1767 d. 11 Iulj døde Madam Morch[1]) afgangne Mathias Morches Enke, begraven d. 17de.

1768 d. 12 Iulj havde Aane Paus og Anne Chistine Koch Brølop. 1773 d. 28 Iuni døde Anne C. Paus.

1770 naten til d. 13 octobr døde abeteker Sindings Kone fød Wilsgaar[3]).

1774 d. 16 Februari havde abeteker Sinding og Frøken Rosing[4]) brølop —

1767 d. 12 april som var Palme Søndag blev Hr. Reinhart[5]) insat til Residerende Capelan her i Frederichstad —

1767 d. 5 Iulj som var 3die Sødag i Trinitatis blev Hr. Røn[6]) in sat til Sogne Prest her —

d. 19 Februari 1774 Reiste Hr. Reinhart med sin Kone her fra Byen langt op i landet hvor han har faaet preste Kald —

1774 d. 27 November som var første Søndag i advendt blev Hr. Guldber[7]) insat til Residerende Capelan hertil menigheden —

1774 d. 18 December som var 4de Søndag i Advent blev Per Brant[8]) insat til at hvære skole holder her —

---

1) ɔ: Mørch.

2) Apotheker Holger Ferslev Sinding fik 18. April 1766 Privilegium som Apotheker i Fredriksstad. Hans Hustru var Enke efter Formanden Apotheker Nicolaus Johan Walter. Hun var født Wielsgaard.

3) ɔ: Wielsgaard.

4) Holger Ferslev Sinding var 2den Gang gift med Dorothea Rosing.

5) Johan Henrik Reinhart var Resd. Capellan til Fredriksstad fra 1767 til 1773, da han blev Sognepræst til Rendalen.

6) Poul Røn var Sognepræst i Fredriksstad til 1789.

7) Jørgen Christian Guldberg var Resid. Capellan til Fredriksstad fra 1774—1778, da han blev Sognepræst til Aurdals Præstegield i Valders.

8) Peter Brandt blev 1780 Sognepræst til Torsken, 1785 til Sand, begge i Tromsø Stift, og 1803 til Indvigens Præstegjeld i Bergens Stift.

1778 d. 8 april Reiste Guldber[1]) herfra op til Ourdals Prestegield hvor hand er bleven Sogne Prest. —

1778 d. 9 augusti som var 8 Søndag i Trinitatis blev Hr. Grawe[2]) insat til Residerende Capelan her til menigheden = 1779 d. 5 December tog afskeen herfra Byen, blev Capelan paa Friderichald

1775 d. 14 Martj havde Mathea Koch og Christian Berg brølop.

1775 d. 27 april havde aane Paus og en Iomfru som var hos ole Østensen heder Elen brølop.

[17]75 d. 28 May Døde Tøyhus lieutnant Detlev von Rhode begraven d. 1 Iuni her paa Kiergaarden —

[17]75 d. 20 Septbr døde gamle Anders Kiørbo begraven d. 26 dito —

1775 d. 26 Decembr som er anden Iule dag havde Catrine Chistine Koch og Kaudal brølop —

1778 d. 5te Septeber døde Fru Majorinde Hirsch hun var Fød Sested[3]) — blev bisat i Kieleren som er u(n)der taarned d. 18de Septbr

1779 d. 5te april som hvar anden Paaskedag det aar døde Ole Warber[4]) — —
meget — — —

1779 d. 25 Iuni Døde vores Byfoged Niels Sigersted begraven paa Kir(ke)gaarden d. Første Iulj —

1780 d. 5 Maj døde Fru oberste løytnant Heierman begraven d. 13.

[17]80 d. 24 augusti havde Peder Brandt brølop med Peter Wilsgaards — dater Daarte Wilsgaar[5]) — di Reiste herfra byen d. 5te Septbr til det Kald hvor han hvar bleven Sogne Prest til til som skal hvære 30 mile borten for Tronhiem

1780 d. 29 agusti Døde Madam Østensen begraven d 2den Septbr

---

[1]) Se Pag. 118, Note 7.

[2]) Immanuel Christian Grave var Resid. Capellan til Fredriksstad fra 1779—1782.

[3]) ɔ: E. R. Sehested, formentlig Datter af Knud Gyldenstierne Sehested.

[4]) ɔ: Warberg.

[5]) ɔ: Wielsgaard.

d. 13 November — Døde Madame Salig Lars Tyrholms Enke[1]) hun blev begraven d. 18 dito

1781 d. 27 october Døde Major Thome som hvar af ateleriet begraven herpaa Kiergaarden d. 3 November —

1780 d. 2den Maj Kom Hr Peder alstrop Iordhøy[2]) med sin Kone hid til Byen, hand blev insat af Prousten Hauritz[3]) til Residerende Capelan d. 4de Maj som var Christi Himelfardsdag.

1783 i Iuli Maaned blev Hr. Iord-Høy Residerende Capelan paa Friderichshald, hand Rejste da sist i Iulj og hans Kone med sin lile Dater reiste efter d. 16 augusti.

1785 i November Reiste han med Kone og 2 Barn og Pige op til Daare Field hvor han er bleven Sogne Prest

1783 d. 12 october blev Hr Riing[4]) insat til Residerende Capelan her i Byen af Hr. Røn —

1773 d. 21 april havde min Søn Iver Necholaj Brølop med Iomfru Maren Magdalene Schavenius —

1780 d. 27 Maj behagede gud at kalde ham til sig, og effterlod sig sin Kone og 2 smaa drenger, som de med mig og dater i sorgen lever igien

1781 d. 21 November havde min Salig Søns Enke Maren Magdalene Brølop med David Brede —

1781 d. 19 october havde min Datter — Karen Tyrholm — og Iørgen Mørch Brølop vorres Sogne Preste Hr. Paul Røn giorde deres Brude vielse og havde til Text af nehemiæ 13 Capitel det siste af det 31 vers Kom mig ihu, min Gud til det gode —

1782 d. 30te December havde Borgemester Garde og Iom-Fru Fahne[5]) Brølop paa Hafslund Herregaard hvor hendes Forældre hvar — Borgemester med hans onge Kone Kom hid til byen d. 3de Ianuari 1783 —

1782 d. 7 Maj havde Chresten Kierbo og IomFru Elen Maria Wilsgaar[6]) Brølop —

---

[1]) Lars Hansen Tyrholm var gift med Apelone Pedersdatter Brandt.
[2]) Peder Alstrup Jordhøy.
[3]) Poul Hauritz, Sognepræst til Raade.
[4]) Johan Peter Ring var Resid. Capellan til Fredriksstad fra 1785—1788.
[5]) Peder Garde var gift med Anne Catharine Fahne.
[6]) ɔ: Wielsgaard.

1782 d. 7 September Døde Fru Abelgaar[1]) begraven her i Byens Kiergaarren d. 14 Dito

— d. 15 November havde Holst og IomFru Kierbo Brølop

1782 d. 29 November døde Chornelius Smit han var Stadsmusikant og orgenist

1783 d. 3de Iulj havde Kierchegaar[2]) og IomFru Lorens brølop di var bege hos Buls[3]).

1783 d. 28 agusti havde Regemens Qvartermæster *Engelhart* og IomFru Pauline Schrøder[4]) brølop, di Reiste herfra til sit hiem paa Hedemarken d. 31 Dito —

1783 d. 20 Septbr døde Capitein Weren Schiolds[5]) Dater Maren Magdalena, begraven her i Kirgaarden d. 25.

1789 d. 23 Octob: Kl: 12 slet om Formiddag døde Hr. Apotheqver Sinding[6]). —

1763 d. 19 Februvari havde Mad. Goltz og ober auditeur Lange[7]) brølop, 1774 d. 18. Ianuari døde han i Bragernes hvor han bode og var Byfoged same i same sted.

d. 22 Februari 1763 døde min broder Friderich Holm.

d. 2den Maj 1763 døde Friderich grønbech, var 84 aar — samme Dag døde Iørgen Wewers Enke i sit 80de aar —

d. 11 Maj døde abetecher Walter[8]) —

d. 25 Maj døde Dorte Niels Hendrechsens

d. 3 September døde Lars Tiurholm

d. 12. Septbr Havde abelone Wilsgaard og løijtenant Brun brølop.

d. 16 dito havde Frøchen Susana Uldrichstal brølop med Major Hans Hvitfelt[9]) —

---

[1]) ɔ: Abildgaard.

[2]) ɔ: Peter Kirkegaard var gift med Karen Sophie Lorentzen.

[3]) ɔ: Kjøbmand Peter Bull, cfr. dette Tidsskrift, V. S. 125, Noten.

[4]) Thomas v. Westen Engelhart, † som Sorenskriver i Nedre Telemarken.

[5]) Capt., senere Major Johannes Werenskiolds Datter.

[6]) Apotheker Holger Ferslev Sinding.

[7]) ɔ: Hannibal Lange, Oberauditeur ved General Ulricsdals gevb. Reg.

[8]) Apotheker Nicolaus Johan Walter.

[9]) Oberstl. Hans Christopher Kaas Huitfeldt var gift med Susanne Catharina de Ulricsdal.

1763 d. 30de october døde Iver Herdrecsen[1]) — paa lileby

1764 d. 14 Martj døde hvores Capelan Hr. Boring[2]) —

d. 17 dito døde Toler Leschlys[3]) dater —

1764 d. 9 Iuni døde Lorentz Christian Koch paa Narente hans lig blev nerført til byen d. 15 dito om Morgenen og inset i Kongens stal og derfra om Efftermidag begraven,

d. 14 Iuni døde Iver Hendrechsens[1]) Enke paa lileby, blev og ført til Byen om Morgenen før hun om Efftermidag blev begraven i Kongens stal, for byen var brent og var ikke andet hus —

1764 d. 2 Septbr Døde Friderich grønbeches Enke[4]) i Watterland, blev ført morgenen før hun om effter midag blev begraven til byen og insat paa Kongens stal hvor fra kun blev geleidet til sin vilested i Kirken —

1773 d. 9 Februari døde Catrine Sofie Hendrechsen[1])

d. 8 april døde Malene Dortea Hendrechsen[1]), bege døde i Watterland hos Lars Tyrholms Enke —

1772 d. 12 Septbr Døde Fru Elisen[5])

1773 d. [2.] Februari Døde Justis-Raad Elisen[5]) bege paa Hafslund begraven i deres begravelse ved Skieber Kirke.

—73 d. 1 Maj døde Hans Tyrholms Dater Dorte —

1774 d. 21 Ianuari døde vores comedant general major og chamer Herre von Scheel[6]), blev begraven her paa Kiergaaren d. 29 Ianuarj, der var i(n)gen der fulte uden hans Egene Søner og Sogne Presten Kloken hal Syv om morgenen, blev af u(n)der officerer bortboren —

1774 d. 4 September Døde Iens Iørgensen Wilsgaar[8])

1775 d. 24 Iani døde general Løijtn og Comedant Rømlings[9]) Frue begraven d. 3 Iulj i begravelsen under torned.

---

[1]) ɔ: Hendrichsen.

[2]) Christian Borring var resd. Capellan til Fredriksstad fra 1762—1764.

[3]) Tolder Ernst Melchior Leschly var gift med Anna Blix.

[4]) Fredrik Grønbechs Enke Johanne Johansdatter?

[5]) ɔ: Justitsraad Peder Elieson; han var gift med Anna Collett.

[6]) Hans Jacob Scheel.

[7]) ɔ: Wielsgaard.

[8]) ɔ: Rudolph Woldemar von Rømeling var gift med Ulrica Eleonore de Ulricsdal.

d. 4de Maj 1776 Døde vores Comedant general løijtnant Rømling[1]) kom og i begravelsen under tornet d. 14de Maj 1776 —

1776 d. 6 Maj døde Major Neiumand[2]) paa løkeber — begraven her paa Kiergaaren d. 15de Maj —

1777 d. 17 Iuni havde Krigs Sechreter Kiørbo[3]) *og* JomFru Maren Sigersted brølop.

1777 Natten i mellem d. 31 agusti og første Septbr Reiste Frøchen Sested med en lands under ofiser hede Arve fra Næs Here gaard, der følte og en som hade hværet Kusk der og en ordiner Pige, di fulde med dem —

1779 d. 21 Iuni Kom Frøchen Sested[4]) hid til Nes here gaard igien allene

1784 d. Første Iuni havde Camer Hr Hauch og IomFru Tanch[5]) brølop her i byen hos Comedanet Brokenhuus[6])

d. 15 october 1784 havde Capitein Hageman og Frøcken Litzo brølop[7])

d. 24 November havde Wisiter Bremer[8]) og anne Øverø brølop —

1785 d. Første Ianuari døde agent ancher[9]) blev bisat her i Kirken med al Sermoni d. 14 dito same afften efter blevført til Mos —

d. 2den dito døde Bogebinder Iohan Bech —

d. 24 September 1755 døde Lars Dal. 1778 d. 5te april døde hans Kone Clare fød Dørcher —

1774 d. 9 Maj Er borgemester Morten Nieman faren her fra byen hvor hen er ingen der ved —

d. 28 Iuni blev hand funden i en bogt paa gresvig eiendel hvor han blev bunden ved en pel blev der ligede i to dage

---

1) Se Side 122, Note 8.

2) ɔ: Peter (Jahansen) Neumann.

3) Christen Kjørboe.

4) ɔ: Sehested.

5) Fredrik von Hauch var gift med Karen Tank.

6) ɔ: Ove Fredrik Brochenhuus.

7) ɔ: Capit. Fredrik Christian Otto Hagemann og Frøken Olea Johanne von Lützow.

8) Carl Fredrik Bremer.

9) Agent Erik Ancher, Eier af Moss Jernværk.

1734 d. 24 Juli er min Dater Karen Chistine fød — begynte at gaa i skole 1739 d. 10 Martj —

1742 d. 16de April begynte hun at gaa i skole hos Wærnær[1])

1744 d. 29 Iuni kom hun i skole hos Gude[2]), gud give hende løche — 1749 d. 26 September var hun til guds bord første gang —

1749 d. 20 April som var anden Søndag Efter Paaske var hun til Confermation.

1754 d. 4 Martj begynte Jver at gaa til Spillman —

1740 d. 14de Augusti døde Chriscomisari lind-holst[3]) paa Evje saa hastig —

1739 d. 28 Februvari Døde Mad: Nimand

1739 d. 3 Martj havde frøchen Bryn og Capt. frøyling brølop her i byen Mad: frøyling[4]) døde den 31 Martj 1745.

1739 d. 29de october havde anne Riies og Hr. Chresten grønbech[5]) capelan til Norsiden paa halden brølop her i byen

1740 d. 18de Februvari Klochen 12 ved midag døde general løyttnant Bertol necholai von Lansberg[6]) blev bisat her i Kierchen i general m- Storms begravelse d. 17 Martj; siden blev ført til Frid: hald — —

1740 d. 3. December Klochen 7 om aftenen døde min Maar Moder Magdalena salig Hans Larsens blev begraven d. 9de dato.

1741 d. 25 Febr døde Borgemester Larsens Konne[7]) paa Frid:hald fra 11 smaa børn blev begraven d. 6 Martj

1741 d. 25 Juli døde antman Werensiold[8])

d. 27 Juli havde Chlas Brandt brølop med Jomfru Wilban[9]). — d. 1. augusti 1742 fich en dater til samen.

---

[1]) ɔ: Werner.

[2]) Hans Gude, der nævnes i dette Tidsskrift, V. S. 94.

[3]) ɔ: Krigscommissaire Cai Lorentz Lindholtz.

[4]) ɔ: Frølich.

[5]) Han blev pers. Capel. til Berg 1736, resd. Capellan der 1739 og 1752 Sognepræst til Skjeberg.

[6]) Barthold Nicolai von Landsberg.

[7]) Borgermester Ulrik Fredrik Larsen var gift med Dorothea Helene Paasche.

[8]) Amtmand Nils Werenskiold til Hafslund.

[9]) Kjøbmand Claus Christian Brandt var gift med Christine Wielbann. Deres Søn var den før nævnte Peter Brandt, der døde som Sognepræst til Indvigen.

1742 d. 15de Maj døde Heides Kone Malene Tiurholm begraven d. 22;

d. 19de Maj døde Iomfru grøner —

1742 d. 13 Juli døde antman Werensiolds efterlate frue[1]) —

1742 d. 16 augusti hade Jomfru Ostenfelt brølop med Procurator bay —

1742 d. 24 augusti havde frøchen Werensiold og grev Wædel brølup paa hafslun, hun døde i barselseng i Juni Maaned 1743 paa vedelsborg[2]) —

1742 d. 6 December hade Jomfru grønbech og Per olsen brølop — 1748 d. 28 Novebr døde Per olsen begraven d. 5 Deseber.

1743 d. 5 Ianuvari døde Capti. Heltes Frue blev begraven d. 12 dito her i Kierchen Klochen 7 om Morgenen —

1743 d. 18 Juni døde Else Tiurholm, begraven d. 25 dito.

1743 d. 4 8tbre døde Capt. feltman —

1743 d. 4 December døde Madam Tue om Morgenen Klochen 7 efter at hun 3 timer til foren var førløst med en Søn, hun blev begraven d. 10 dito, Morgenen derefter døde den lile Søn, som var d. [ɔ: døbt] 11 dito.

1744 d. 13 Ianuvari døde Capt. bredal begraven her i Kirchen d. 21 dito —

1744 d. 25 Februvari døde Løytn. tysche Møler

dito 27de døde Iomfru Gude

1744 d. 7 Aprilis hade Christina Birgida Vagel og Løytnant Nils Braun brølop —

1744 d. 9 aprilis døde Hr. Anders Weideman sougnepræst paa skieber meget hastig —

1744 d. 5 Maj havde Iomfru biernet og Peder Vilskaar[3]) brølop

1744 d. 20 Maj døde Mechel Kraftes Kone[4])

1744 den 9 Aug. blev min Kone forløst med En fuldkommen Søhn, hvilchen Hund haver effter udstaaet meget ont, hende andset

---

[1]) ɔ: Elisabeth de Tonsberg, D. af Etatsraad Matthias de Tonsberg.

[2]) Mathia Catharina Werenskiold var gift med Christian Greve af Wedell-Wedellsborg.

[3]) Wielsgaard.

[4]) Michel Pedersen Kraft var gift med Dorothea Hansdatter.

nermere døden En lived — Sønnens nafn Er Jver Nicolay Tyrholm, Hans Fruen Tømers faderre vaar frue Holms[1]) og Magdallene: Sofia[2]) — Jver Hendrechsen dater. Mands Fadere, Hr. Cancelj Rod Broman[3]); Capt: Vagel[4]) og Knud Holm —

1740 i Martj Maaned kunde de kiøbe en tønte Rue for 1 Rdr. 2 ¥, en tønde Korn for 1 Rdr. 1 ¥, en tønde malt for 1 Rdr. 1 ¥, en tønde Havre for 3½ ¥, og 1 pote fransch brendevin for 16 ß og helles got Kiøb paa alt hvad man skulde have men i Maj same aar begynte det at blive dyrere; bleved at blive alt dyrere og dyrere til i Martz 1741 da hvar alt Ruen i 4 Rdr. 2 ¥ tønden; 1 tøde Korn i 2 Rdr. 3 ¥, og 3 rd. 1 ¥ 8 ß: Malten ligeledes Havere inu efter set langt dyrere saa de gav for Tøde 2 Rdr. 2 ¥ og some begierte 3 Rd. for den en 1 pot fransch Brvin Kostet 1 ¥ 8 ß

1745 d. 9 Februvari hade abetecher Tue[5]) og Iomfru blix brølop paa Fridrichhald — 1751 d. 19de Februv: døde Assesor Tue begraven d. 3 Martij.

1745 d. 11 Februvari hade Gude og Siri Smit brølop her i Byen hos borgemester Niman —

1745 d. 19 Maj Havde Frøchen hvitfelt og grev Wedeliarlsber[6]) brølop her i Byen hos sin fader general-løytn

1746 d. 29 May fich en dater —

1745 d. 11 augusti døde min broder Knud Holm, begraven d. 17 dito

1745 d 15 october Havde Magdalena Sofia Hendrechsen, og Povel broman, brølop

1745 d. 25 october havde anne caterina Vagel og Capete: Deichman i al stil-hed brølop —

1745 d. 10 Decæmber Hade Frøchen Firich og Capt: lorensen brølop

---

[1]) ɔ: Svigermoderen, Tolder i Fredriksstad Jens Holms Hustru Karen Vagel.
[2]) ɔ: Magdalena Sophia Henrichsen.
[3]) ɔ: Braumann.
[4]) Joachim Vagel.
[5]) Andreas Thue fik 9 Sept. 1734 Privilegium som Apotheker i Fredriksstad.
[6]) Fredrik Christian Otto, Greve af Wedel-Jarlsberg, var gift med Sophia Riborg Amalia Huitfeldt.

1746 d. 10 Januvari døde Vagtmester løytnant Lecemk[1]) same dag døde Capt: lønborg[2]),

d. 13 Juli 1746 døde Visiter Biørn Rudo — Hans Efflerlate Kone døde d. 30 Julj 1762

d. 16 dito døde Maren Peder Chlasen Brantes —

— 1746 Novēber 30de døde sogne Præsten Hr. Hendrich Riis blev begraven med Jord paa Kastelse af Prost Debes med Lig præsten [ɔ: Ligprædiken?] og stor særmoni af 26 vogner.

Desembr 5te døde leytnant Wigersem Kone

1746 d. 1 Desemb. Hade Løijtn Høling og Jomfru Holst brølop, hun døde den 18 Martj 1751 —

d. 13 Desembr 1746 Havde Capt. Vagel og Frøchen Uldrics-Dal[3]) brølop

D. 29 Octobr 1769 døde Fru Vagel[4]) paa Løkeber

1747 d. 17 Martj Havde Lorenz Kock og Iomfru Rotchier brølop

1746 d. 6 augusti døde Kong Christian den 6te paa Hirsholm Slott — heri Byen begyndte de at Renge d. 19 dito blev begraven d. 4 octobr holt op med at Renge d. 18 octobr alt mens Kongens Lig stod ine hørtes ingen Troming.

1747 d. 26 Martj som var Palme Søndag blev Hr. Casper Goltz insat til Sonne Prest her i byen fich sametid et anseligt offer, Predichde saa om Skiærtors Dag som var d. 30de blev syg om aftenen og døde saa imelem d. 5te og 6te april om Naten blev begraven d. 13 april i en muret Begravelse ope ved Alteret Liget blev kiørt men følget gich —

1747 d. 31 Maj døde løijtnant Heiermand

1747 d. 12 Julj døde Generalinde Ulrichstal[5]) bisat her i chierken siden bort før til larvigen

Same dag døde Jens skienckel[6]) —

---

[1]) ɔ: Henning Lemmich blev 4 Juli 1738 Vagtmesterlieut. i Fredriksstad.
[2]) Nævnes ei i Militaircalenderen 1745.
[3]) Maria Elisabeth de Ulricsdal var gift med Joachim Vagel.
[4]) Maria Elisabeth Vagel, født de Ulricsdal.
[5]) Susanna Catharina Erlund, gift med Generallieut. Wilhelm de Ulricsdal.
[6]) ɔ: Schinkel?

1747 — Augusti 25 Kom Hr. Hans Friderich Tams[1]) hid til byen blev insat til Sougne Prest d. 3 Septbr. af Prosten Debes[2]) som var 14 S: dag Efter Trinitatis

1748 d. 15 Januvari døde Oberste Tønsted som var skief ved fortificationnen her i byen ved dette nye arbeide begraven her i Kierchen d. 24 dito.

1748 d. 22 Januvari døde min Fader Tolder Jens Holm i sin alder 69de aar begraven d. 30 dito —

1748 d. 25 Februvari som var Fastelauns Søndag blev Min broder Matis Holm inset ved Jid, af Prosten Debes for der at vær Capelan —

1748 d. 5 Maj Kom Toler leschly hid til byen, med sin Kone med sig, d. 17 December 1751 døde hun i barselseng efter 2 søner, begraven d. 24 dito Liget blev kiørt, men følget gich.

1748 d. 3 Juni som var anden Pinsedag døde vores Comedant-general hvitfelt[3]) blev hen ført til skieber Kierche d. 22 dito med stor sermoni som en general kan til kom̄e

1748 d. 15 octobr Kom General Major Storm[4]) hid til byen at være Komedant

1749 d. 2den Januvari døde Hans grønbech

1749 d. 12 Januvari døde Caseliraád Werensiolds[5]) Frue i Barnsnød og iche blev forløst.

1753, d. 24 octobr hade Frøchen Uldricha Storm og Capt: Bensleben[6]) brølop hos hendes forældere heri Byen, reiste her fra til deres hiem d. 10 Decembr. — — —

1754 d. 6 Januvari døde Mad-Dame Hes[7]) begraven d. 18 dito hendes Kiste blev trochen med Baj, Liget blev Kiørt men følget gich — —

---

1) ɔ: Tambs.
2) ɔ: Peter Debes, Provst i Nedre Borgersyssels Provsti fra 1745—1763.
3) Hartvig Huitfeldt til Hafslund.
4) Ulrik Fredrik von Storm.
5) Amalia de Tonsberg, Datter af Conferentsraad Wilhelm de Tonsberg, var gift med Cancelliraad Christian Werenskiold til Borregaard.
6) Werner Nicolai von Bentzleben.
7) Maren Kamph, Enke efter Peder Nilsen Hess.

1754 — d. 8 Januvari døde Borgemester Lars Nimand begraven d. 15 dito.

1754 d. 15 april — som var anden Paaske dag døde Sile Danchers —

1754 d. 5 Septr. døde Fru lorrensen i barselseng efter en dater begraven d: 14 dito —

1754 d. 24 September døde vores Comedant General-løijtnant vom Storm[1]) set i sin Begravelse her i Kirchen d. 4 octobr om Morgenen 1/2-8te

1754 d. 6 Novembr Kom Gener-løijtnant Uldrich-stal[2]) fra Christiania, som Comedant hid, og fich 3 canonskud af volden, hans bopel var her i Byen men han var Reist en 14 Dage før Comedant Storm døde til Christiania hvor fra han nu kom —

1765 d. 27 augusti døde General Ul-Drichstal[2]) her paa Mølen ved d. afbrente Friderichstad, blev begraven d. 7 September, og sat i Kielderen under Taarned, blev skut minut skud fra di tog ham ud og til lig følget kom til bage, tre Canonskud af volden

1752 d. 10 augusti Havde Borgemester Morten Nimand og Christina Dorothea Thyrholm brølop —

1756 d. 18 Marti døde hun efter hun til føren d. 10 dito havde giort barsel med en søn saa hun havde efterlat[?] sig 2 søner og 1 dater.

d. 9 Marti 1756 døde General Major Rømling[3]) begraven d. 26 dito om Morgenen Liget blev Kiørt men følget gich —

1756 d. 1 Juni Havde Friderich Christian Holm og Iomfru Petronele Wilsgaar[4]) brølop —

1756 d. 4 october Havde Matis Holm og Iomfru Engel Skeen[5]) brølop, hos Mor Holm

1756 d. 5 october Havde Peder Wilsgaar[4]) og IomFru Mustikeit Brøllop —

1756 d. 20 octobr Havde Visiter Jacob Westelse[6]) og IomFru

---

[1]) Ulrik Fredrik von Storm.
[2]) Wilhelm de Ulricsdal.
[3]) Just Conrad von Rømeling.
[4]) ɔ: Wielsgaard.
[5]) ɔ: Scheen.
[6]) ɔ: Wetlesen.

Hedevig Kraft brølop hos Chrisraad Rømers[1]) — same Dag døde løijtnant Bremers Frue[1]) i barselseng —

1757 d. 17 Marti Hade Madam Teppe og abetecher Walter brølop[2]) —

1757 d. 9 April som var Paaske aften Hade Jomfru Chatarina Holst og uner byfogden i Christiania brølop her byen hos Friderich grønbech —

1757 d. 20 april døde Raadmand Daldorft[3]) —

1757 d. 16 Maj døde Captein Flinches Frue som var General løijtenant Uldrichs Dals Dater[4]) begraven her i Kierken d. 24 dito. Di hade brølop i Sønderbor d. 28 october 1756.

1757 d. 23 Maj døde min Moder Karen Vagel Sl. Tolder Holms[5]) — begraven d. 28 her i Kierken,

1757 d. 22 Juni Havde Obrist Rømling[6]) og Frøcen Uldrica Uldrichsdal brølop, hun døde d. 24 Juni 1775 blev set i begravelsen

1757 d. 14 augusti døde Justis Raad braumand

1757 d. 26 augusti døde min broder Hr. Mattias Holms Kone[7]) Efter hun d. 18 dito var forløst med en dater som døde d. 1 September 1757 —

1757 d. 3 septembr døde Prousten Kinch[8]) —

1757 d. 21 septembr Havde Iomfru Else Wilsgaar og Løijnant Tucsen brølop —

1758 d. 30 Januvari døde Major Lorensen fra 3 smaa børn, to Søner og en Dater —

1758 d. 24 Februvari havde min broder Matis Holm og Iomfru Maria Engelbrets brølop paa Id i hans bopæl —

---

1) ɔ: Krigsraad Palle Rømer.

2) Apotheker Nicolaus Johan Walter var gift med Formanden, Apotheker Christopher Teppos Enke.

3) Raadmand Michel Daldorph.

4) Sophie de Ulricsdal var gift med Capt. Ole Flinch, der † 1804 som Oberst.

5) Enke efter Tolder Jens Holm.

6) Rudolph Woldemar von Rømeling.

7) ɔ: Engel Scheen.

8) Peder Kinck, der 1750 tog Afsked som Sognepræst til Enebak.

1758 d. 14 April døde Mad. Kramer abetecher Kramer[1]) som var hendes mand var død før d. 25 December 1734.

1758 d. 23 october døde Fru Majorinde Crantzberg —

1758 d. 27 october døde Captein von Behring[2]) han var af de vester lænske som for den nærværende tid liger her i garnisonen, hand blev begraven ude paa Vaterlands Kiergaaren —

1758 3 Novembr døde Madam Iens Jørgesen Wilsgaar —

— d. 5 Novembr Koekes Dater Jehane Helene — døde

1758 d. 12 December døde Løijtnant Sommer[3]) ved de vesterlenske —

1758 d. 16 Desbr døde Løijtnant Koss[4]) ved di vesterlænske —

1743 d. 20de September Marscherte de 2 batalioner som her laa i byen ud i her om ligende saugner at lige i Cantoner caveterer [ɔ: Qvarterer] — af general-Maj: Ul-Drichstals[5]), var lif Companiet Major Sitzēiong[6]), Capt: Tønsberg[7]) Capt: Frøijling[8]) Capt: Schel[9]), Capt: Leffelman[10]), Major Rosings[11]) compani var her nogentid paa arbeide følte med her fra Byen — af Oberste Rømlings var Oberste løijtnant Rømling[12]) Major Pomo[13]), Major gr: Wedel[14]) Major Holm[15]) Capt: Rosing[16]), Capt: Brochehus[17]) Capt: Repstorf[18]) Compani var en 14 Dage til foren Komen fra Christiansun og laa i Telter her uden for byen fulte og med herfra.

---

1) Enke efter Apotheker Hans Kramer.
2) Vitus Bering.
3) Gotfried Sommer.
4) Joseph Albrecht von Koss.
5) Wilhelm de Ulricsdal.
6) Ulrik Fredrik von Cicignon.
7) Hans de Tonsberg.
8) Johan Diedrik Frølich.
9) Hans Jacob Scheel.
10) Bendix Leffelmann.
11) Ulrik Fredrik Rosing.
12) Christopher Frederik von Rømeling.
13) Pierre de Poumeau.
14) Fredrik Christian Otto, Greve af Wedel-Jarlsberg.
15) Jens Holm.
16) Daniel Fredrik Rosing.
17) Ove Fredrik Brockenhuus.
18) Carl Ludvig von Røepstorff.

Stifts Relationer

indsendte til **Klevenfeldt,** udgivne af **Fr. Krarup.**

Ribe Stift.

Deris Excellence. Høi og Velbaarne Hr. Geheime Conference Raad. Høist ærede Hr. Geheime Raad, Cammer Herre og Ober Secreterer.

Efter Deris Excellences høistærede Skrivelse af 6te Septembr. a. p. bliver her indelagt een Liste over de Adelige Familier eller Persohner, som sig endten udi Kiøbstæderne eller paa Landet udi Riiber Stifft opholder, Allerskyldigst fremsendt, hvor nest ieg med ald optænkkelig Estime og Consideration forbliver Deris Excellences aller tienst beredwilligste Tiener.

Brammingo den 21. Martij 1747.

C. C. v. Gabell.

Liste over de adelige Familier eller Personer, som opholde sig endten udi Kiøbstæderne eller paa Landet udi Riiber Stift, saasom:

Antischov. Piere d'Antischov til Harrildskier i Coldinghuus Amt, Oberst Lieutenant i Kongl. Dansk Tienniste ved det Bornholmske Regiment, og hans Frue var nu afgangne Wilhelmina Friderica Hr. General Lieutenant Pretorii Daatter, hvis Moder hafde samme Navn, og Mormoderen var Hedevig Magdalena Grevjnde af Weddel i Fyhn. Antischovs Stamme er fra Frank-Riige.

Ahrensdorff. Henning von Ahrensdorff til Stougaard og Alsted i Coldinghuus Amt. Oberst Lieutenant af Caracteer, hvis For-Fædre haver vaaren længe i Kongl. Dansk Tienniste, og har hans afgangne Frue vaaren een Reventlov af gammel tydsk adelig Familie. Hans eeniste Daatter er gift med General Major Dombrock af Infanteriet. Ellers skal Ahrensdorffs Familie være kommen fra Mechelborg.

Bülov. Christian von Bülov, Ritmester ved Hr. General Lientenant Schaffalitzky de Muckadells Regimente i Colding; hans Frue er Wibeke Magdalena von Løvenhielm.

Brochdorph. Schach Brochdorph til Grundet Gaard i Coldinghuus Amt, har forhen staaet som Ritmester i Kongl. Dansk Tienniste. Hans Frue er Sophia Hedevig Grabov.

N. Brochdorph paa Østedgaard udi Coldinghuus Amt. Hans Fader var afgangne Geert Brochdorff.

Bryggemann. Nicolas Bryggemann, Lieutenant ved Hr. General Lieutenant Schaffalitzky de Muckadells Regiment og Hr. Major Marschalls Compagnie i Riibe. Hans Fader var Ulrich Friderich Brüggemann, Oberst udi Dansk Tienniste. Ellers skal denne Familie være kommen først fra Frank-Riige med det Navn du Pont. Og ere Nicolai og Ditlef Lorendtz, Brødre, Nobiliteret af Høi Salig og Høiloflig Ihukommelse Ch. 5to.

Bæhr. Cornet Bæhr ved Hr. General Lieutenant Schaffalitzky de Muckadells Regiment, er af een Adelig Familie fra Mechelborg.

Dankvert. Wilhelmina Christina von Dankvart opholder sig i Balle Bye i Bresten Sogn i Coldinghuus Amt. Hendes Fader Iochum von Dankvart var Oberst Lieutenant til Hest i Dansk Tienniste.

Dunkan. Major David von Dunkan, boer paa en liden Rytter Gaard i Børup Bye, Gaurslund Sogn i Coldinghuus Amt, og har taget sin Dimission. Hans Fader var afgangne Oberst Lieutenant Dunkan fra Schotland.

Gabell. Christan Carl von Gabell, til Bramminge, Geheime Raad. Hans Far-Fader Christopher von Gabell, Geheime Raad og Statholder udi Kiøbenhafn, nobiliteret af F. 3tio 1664. Hans Frue er Anna Benedicta Steensen af adelig Familie.

Gersdorff. Oberst Lieutenant Christopher Gersdorff til Kiærgaard udi Riiberhuus Amt. Hans Frue er een Rosenørn, hvis Fader var Oberste Rosenørn.

Grubbe. Frue Majorjnde Leuischen, N. N. Grubbe, er af gammel Dansk Familie og opholder sig udi Fridericia.

Holstein. Friderich Christian von Holstein, Ritmester ved Hr. General Lieutenant Schaffalitzky de Muckadells Regiment. Hans Fader er Geheime Raad Holstein til Cathrinenberg.

Iuel. Ove Henrich Iuel, Baron til Ryssensteen i Bøuflinge Amt. Hos Hannem opholder sig hans Broder Baron Rys, og den anden Broder Baron Krag, som er skrøbelig, opholder sig paa Ustrup Gaard i Bøuflinge Amt, som tilhører bemelte Baron Iuel.

Kaas. Thim Banner Kaas, Lieutenant ved Hr. General Lieutenant Schaffalitzky de Muckadells Regiment under Hr. Major Marschalls Compagnie i Riibe, er af de saakaldede Lilie Convallier Kaaser. Hans Fader var Hans Kaas, Commandeur ved Søe Etaten, og hans Moder Agatha Roodsteen Banner.

Kalnein. Denne Familie er fra Preusen og opholder sig for

denne Tiid ved Riibe paa Riiber Ladegaard som Descendenter af afgangne Stifft Amtmand Henrich Ernst von Kalnein eller Calnein, Lieutenant Friderich Christian von Calnein, som ikke er i Tienniste, og Frue Baronesse Schach, som var gift med afgangne Hr. Baron Carl Aemilius Iustitz Raad og Assessor i Høieste Ret. Bemelte Frue Baronesse haver hos sig tvende Børn, Ludvig Bartram Baron af Schach 8 Aar gammel og Charlotta Amalia 4 Aar, som er Descendenter af dend Grevel. Schachiske Familie. Fornevnte Frue Baronesses og Lieutenant Calneins Moder var Margarethe von Behrn.

Krabbe. Oluf Rudolph Krabbe til Mindstrupgaard i Coldinghuus Amt. Hans Frue er Friderica Louise Bille. De haver hos sig hans Frues Søster Henrica Kirstine Bille. Hans Fader var afgangne Etats Raad Otto Krabbe til Bierre og Moderen Ide Sophie Giedde. som boer paa Bierre i Silcheborg Amt, men eier tillige Hastrupgaard i Coldinghuus Amt.

Leth. Henrich Leth til Nørre Wosborg, som hand beboer i Bøuflinge Amt. Hans Fader var Niels Leth, som blev 1708 nobiliteret af Fred. 4to.

Linde. Christian Linde til Bechmarch, Holmgaard og Ulsund boer paa Bechmarch udi Schodborg Wandfuld Herret i Bøuflinge Amt. Frands Linde til Pallisberg og Stenumgaard i Lundenis Amt, hvis Fader. afgangne Christen Linde til Wolstrup, blev Nobiliteret af F. 4to 1704. Rudolph Linde til Møltrup og Tandrup i Lundenis Amt. Henrich Linde til Handberg Hovgaard i bemte Lundenis Amt. Capitain Casper Linde, skal have været i Kongl. Tienniste, men nu lever af sine Midler,

Lichtenberg. Gert de Lichtenberg, Iustitz Raad, eier 4 Gaarde, nemlig Engelsholm og Kieldkiær i Coldinghuus Amt, Lindberg i Lundenis Amt, og Ussinggaard i Stiernholms Amt, men opholder sig mest i Horsens, er Nobiliteret af Christ. 6to.

Lüttikov. Frue Generaljnde Geistler, N. N. fød Lüttikov, boer i Fridericia og er af Mechelburgiske Adelig Familie. Hendes Fader var afgangne General Lieutenant Lüttichow.

Marschalck. Friderich Gustav von Marscalck, Major ved Hr. General Lieutenant Schaffalitzky de Muckadels Regiment, hvis Fader var Heinrich Christian Marscalk, Ober Marscalck i Thüringen, og Moderen Rahel Sophia Baronesse von Fletcher.

Muhle. Michael Iohannes Muhle, Commerce Raad, boende paa Hvilsberggaard i Andkiær Bye udi Coldinghuus Amt. Hans

Fader Jens Muhle skal have været af de gamle Muhlers Stamme, som af Kong Christopher ere blevne Nobiliterede.

Munth. Frue Birgitte Sophia Munth, hvis Fader var Peder Munth og Moder Frue Birgitte Krabbe, opholder sig nu paa Urupgaard i Coldinghuus Amt hos hendes Sviiger Søn Iens Pedersen, som ikke er Nobiliteret. Og er denne Gaard forhen beboet af Norbyer, Munther og Krabber.

Osten. Ulrich Ferdinant von der Osten, Primér Lieutenant ved Hr. General Lieutenant Schaffalitzky de Muckadells Regimente under Obrist Lieutenant Brochtorffs Compagnie i Colding.

Parsberg. Anna Kirstine, Birgitte og Henrica Amalia Parsberg, opholder sig i Weille og lever alle i slet Tilstand. Deres Fader var Niels Parsberg og deris Moder Elisabeth von Howelen.

Rantzov. Hans Bartram Rantzov, General Major og Commendant udi Fridericia, er af dend Holsteinske Adelig Familie. Frue Admiraljnde Hagedorn, Elisabeth Birgitta Rantzow, boer udi Fridericia. Paa Sneumgaard i Riiberhuus Amt opholder sig Frue Generaljnde Øllegaard Rantzov, som haver haft afgangne General Ingenhaven til Ægte, og Frue Benedicta Øllegaard Rantzov, forhen Ober Hofmesterjnde hos Høi Salig Dronning Anna Sophia. Hendes Mand har været afgangne Oberste Rudolph Gunther von Grabow.

Roepstorph. Afgangne Oberst Lieutenant Roepstorph haver efterladt sig 5 Børn: Uldrich Wilhelm under Søe Cadetterne i Kiøbenhavn, Poul Ludvig, som er hiemme hos Moderen, Hedevig Sophia Christiana hos Frue Generaljnde Ingenhaven paa Sneumgaard i Riiberhuus Amt, Iohanne Sophia og Christiana Elisabeth ere hos Moderen. Deris Far-Fader Olaus Uldrich von Roepstorph, Brigadier, skal være Nobiliteret af Christ. 5to Høilovlig Ihukommelse.

Robern. Afgangne Oberst Lieutenant Roepstorphs Frue Kierstine Marie von Robbern, som skal være af een Adelig Familie udi Oldenborg, beretter, at hun nyder af Krigs Encke Cassen 120 Rd. Pension, og boer hun i Kierbølle Bye udi Bresten Sogn i Coldinghuus Amt.

Schach. Anna Ernstine von Gabell, Encke Grevjnde af Schach paa Schachenborg udi Riiberhuus. Hendes Børn ere een Greve ved Navn Hans Schach, een Baron og 2de Contesser. Iochum Schack, Capitain ved det Synder Jydske National Regiment, opholder sig i Warde Kiøbstæd. Hans Fader var Major Otto Schach,

som døde i Laalland, og hans Moder er Elisabeth Birgitta Rantzov, Hr. Admiral Hagedorns Frue. Iochum Schach til Sneumgaard udi Riiberhuus Amt, reiser som een ung Persohn udenlands. Hans Fader var afgangne Oberste Schach.

Sehested. Frøcken Sophia Sehested opholder sig udi Fridericia og er af gammel Dansk Adelig Familie. Ritmester Sehested til Ryehauge udi Lundenis Amt, af gammel Adelig Dansk Familie.

Schafalitzky. General Lieutenant Schaffalitzky de Muckadell, boer i Colding, og skal denne Familie være fra Elsas. Hans Frue er Uldrica Elisabeth von Heinen, hvis Fader skal have været General Major i Dansk Tienniste.

Schiønbach. Denne Familie skal være fra Lybech, og er udi Riibe Cancellie Raad Iohan Christopher von Schiønbach, Byefoget og Birckedommer. Hans Fader Iohan Christopher var Etats Raad og Amtmand over Callundborg, og hans Moder var een Korf. Hand er i slet Tilstand.

Vhrne. Lieutnant Uhrne ved Hr. Oberst Lieutenant Ruppes Compagnie udi Fridericia er af gammel Dansk Familie.

Winterfelt. Afgangne Major Pogrells Encke Frue i Colding N. N. fød Windterfelt, af gammel dansk adelig Familie.

Saaleedis efter de derom indhendtede Efterretninger rigtig anført, testerer

Bramminge den 21de Martij 1747.

C. C. v. Gabell.

Deris Excellence Høy Velbaarne Herr Geheime-Conference-Raad og Ober-Secretaire Naadigste Herre!

I underdanigst Følge Deris Excellences naadigste Ordre af sidst afvigte 16 Mart. følger her indsluttet Fortegnelsen over de sig her i Stiftet opholdende Adelige Familier og Personer. At samme icke forhen efter underdanigst Skyldighed er indsendt, har været Aarsagen, dels at endeel af de først indkomne Efterretninger icke har været saa fuldstændige, som Deris Excellences naadigste Ordre tilholder, saa ieg anden Gang derom har maattet indhente udførligere Forklaring, dels ogsaa, at adskillige af de Vedkommende har været uvillige i at communicere den behøvende Efterretning, som ieg, uagtet ieg dog samme til Deris Kongelige Majestæts allernaadigste Befalnings allerunderdanigste Fuldbyrdelse, forforuden Sogne Præsterne, har udbedet mig, icke har kundet erholde, hvilcket og er Aarsagen, at den paa et og andet Sted icke

er saa fuldstændig, som mand gierne hafde ønsket. Imidlertiid som ieg dertil har giort alt, hvad mig mueligt var, og alting paa det nøjeste undersøgt, vilde ieg agte det for en besynderlig Naade, om samme maatte være saa lycklig at nyde Deris Excellences naadigste Approbation og ieg, næst at recommendere mig i Deris Excellences sædvanlige Høje Bevaagenhed, forbliver med underdanigst Soumission Deris Excellences Høy Velbaarne Herr Geheime Conference Raad og Ober Secretaire Naadigste Herres underdanigste Tiener og Forbeder.

Riibe d. 10 Sept. 1748.

H. A. Brorson.

Allerunderdanigst Fortegnelse over de i Riiber Stift sig opholdende Adelige Familier og Personer.

Riiber-Stift. Riiberhuus Amt.

Riiber Bye, der opholder sig af Adelige Familier og Personer:

Frideric Gustav von Marschalck, Major og Ritmester under det 1ste Fynske Couraissier Regimente, ugifft, er kommen fra Saxen, men Familien skal være fra Thuringen. Hans Fader var Henric Christian Marschalck, Ober-Marschalck i Thuringen, og Moder Rachel Sophia Baronesse von Flescher.

Iohan Christoph von Schønback, Cancellie Raad, Byefoged her i Riibe og Birkedommer i Riiberhuus Birk. Hans Fader var Iohan Christoph von Schiønback, Etatz Raad og Amtmand udi Siælland. Hans Moder var af de Korfers Familie. Han Farfader af samme Nafn var Cantzler i Fyrstelig Holsteinske Tieneste og hafde af Hans Kongelig Majestæt i Danmark aarlig Løn 500 Rdr. og lige saa meget af Fyrsten. Hans Far-Faders Fader var Iochum von Schiønback, Kejserlig Riigs Raad, og var benaadet med Guld Kiæden og Kejserens Portrait. Denne Adelige Familie har sin Oprindelse fra det Lyneborgske. Forbemelte Hr. Cancellie Raadens Omstændigheder ere kun maadelige og ringe.

Tim Banner Kaas, Lieutenant under Major Marschalcks Compagnie, er af de danske saa kaldede Lilie Kaaser, ugift. Hans Fader var Hans Kaas, Commandeur ved Søe Etaten, og hans Moder Agatha Roetsteen von Banner.

Nicolas Bryggemann, Lieutenant supernumeraire under Major Marschalcks Compagnie, ugifft. Hans Fader var Ulric Frideric von Bryggemann, Obrist i Norge, og hans Moder er en Stockflet, boende paa sit Gods i Siælland.

Frideric Christian von Calnein, har forhen staaet som Lieutenant i Hans Majts Tieneste, ugifft. Hans Fader var forhen værende Stiffts Befalingsmand over Riiber Stifft Hr Etatz Raad Henric Ernst von Calnein og Moder Margaretha von Behrn. Bemelte Familie skal være fra Preussen. Lieutnanten opholder sig for nærværende Tiid paa Riiber Ladegaard i meget kummerlige Omstændigheder.

Her foruden kand endnu anføres Iohannes Andahazy, Cammer-Iuncker hos Hendes Majestæt Encke Dronningen og Ritmester ved det 1ste Fynske Curassier Regimente, er af gammel Adelig Familie i Ungarn. Hans Fader er Andreas Andahazy, Moder Susanna Kubiny, boende paa en Herregaard kaldet Dubrara i Grevskabet Liptou. Velbemelte Hr Cammer-Iuncker er for nogen Tiid siden afreist til Hendes Majestæt Encke-Dronningens Hof, men det ham allernaadigst anfortroede Compagnie ligger her i Riibe.

Møgeltønder Birk og Høvers Herred.

Der under ligger ved Møgeltønder Bye Schakkenborg, den Grevelige Familie af Schac tilhørende. Om de Grevelige Børn gives vel Effterretning fra de Stæder, hvor de nu opholde sig.

Ellers opholder sig i Møgeltønder Bye Mariana Waldau, som forhen har været gifft med Iochum Rydiger von der Goltz, fordum Capitain ved Hr General Lieutenants Rømlings Regimente i Christiania, fra hvilken hun ved Dom er af skilt. Hendes Fader var Iockum Ernst Waldau, fød paa Bærentsteen i Pomern og fordum Commendant paa Aggerhuus, og Moder Augusta von Bornemann, fød i Mechlenborg. Hendes Tilstand er meget kummerlig, og hun har intet at leve af, uden hvad de fattiges Cassa til hendes Underholding kand forstrække.

Løe Herred.

Derudi findes hverken Adelige Familier eller Personer. Vel er der et Adelig Gods kaldet Troiborg, men Ejeren der af Hr Cammer Herre og Land-Raad Frideric von Buchvald residerer paa sine Godser i Holstein.

Giørding Herred.

Udi Bramminge Sogn paa Bramminge-Gaard boer sal. Hr Geheime Raad og Stifftbefalingsmands Christian Carl von Gabells

efterlatte Encke-Frue Anna Benedicta von Steensen. Hendes Fader var Hr Obrist-Lieutenant von Steensen og Moder Frue Wibecke Uhrne, en Datter af Major Uhrne.

Udi Hunderup Sogn paa Kiærgaard opholder sig Frue Margaretha de Rosenørn, afgangne Hr Obrist-Lieutenant Christopher Frideric von Gersdorphs effterlatte Encke Frue. Hendes Fader var Hr Povel de Rosenørn, General Major ved Infanteriet, og Moder Frue Mette Bentzen. Velbemelte Frue Obrist Lieutenantinden har 10 umyndige Børn, 4re Sønner og 6 Døtre.

Malt Herred.

Derudi opholder sig efter Provstens indkomne Beretning hverken Adelige Familier eller Personer.

Schads Herred.

Udi Sneum Sogn paa Sneumgaard opholder sig 2de Adelige Encke Fruer: 1. Frue Ober Hofmesterinde Benedicta Øllegaard Rantzov, Hr Obrist Rudolph Günther von Grabous efterlatte Encke-Frue, og

2. Øllegaard Rantzov, Hr General Major og Obriste Iohan von Ingenhofs Encke Frue. Begges Forældre har været Hr Christopher Frideric Rantzov, Oberst ved Cavalleriet, og Fru Margaretha von Bassevitz. Des uden er ogsaa sammesteds 2de Froikener, næml.

Anna Maria Hedevig Ingenhof, een Datter af Hr Wilhelm Adam von Ingenhof, Oberst ved Infanteriet, og Frue Emelia Iuliane Angenesse von Lamsdoph, og

Hedevig Sophie Christiane Røepsdorph, een Datter af afgangne Hr Christian Frideric von Røepsdorph, Obrist Lieutenant ved det Synder Iydske National Regimente, og Frue Christina Marie von Røbem.

Wester Herred.

Warde. Der opholder sig Iochum von Schack, Capitain ved det Synder Iydske National Regimente, hvis Fader var Hr Otto von Schack, Capitain under det forrige Riberhusiske National Regimente, og hans Moder Elisabeth Birgittha Rantzov, der nu er gifft med Hr Admiral Hagedorn. Bemelte Hr Capitainens Frue er Anna Elisabeth von Bülov, en Datter af afgangne Iohan Frideric Bülov, forhen Capitain udi Fyrstelig Holsteinsk Tieneste.

Udi Ianderup Sogn opholder sig 2de Brødre, næml. Iens Kaas og Otte Kaas, hvis Fader skal have været Ritmester Iens

Kaas under Svane Wedels Regimente. Og i øvrigt vide de intet tilstrækkeligt om deris Adelskab og Familie at berette, uden at deris Fader i sit Signete førte en Huus Gavl med en Studs Feder. Deris Moder Magdalena Margretha Brochmann var en Datter af Amtsforvalter og Borgemester Wilhelm Brochmann her i Riibe, som icke vides at have været Adel. Den ældste, Iens Kaas, har været Vagtmester under Obrist Schindtlers Regimente, og siden samme blev reduceret har han levet af den ham allernaadigst tillagde Pension. Den yngste, Otte Kaas, har forhen været Rytter under General Major Lyttichovs Regimente, men nu nærer sig af Ager-Dyrkningen.

Coldinghuus Amt. Brusch Herred.

Udi *Colding Bye* opholder sig Ludvig Wilhelm von Bülov, Cammer Herre og Amtmand over Coldinghuus Amt. Hans Fader Reimer Hans von Bülov commanderede Lif Regiment Draguner og blev i Slaget ved Gadebusch som Brigadier. Hans Frue er Elisabeth Hedevig von Røepsdorph, en Datter af Hr Hans Christop von Røepsdorph, som var Obrist ved Infanteriet i Hans Kongl. Mayets Tieneste.

Christian Christoph Baron Schenck von Winterstædt, Cammer Herre og Obrist over det 1ste Fynske Curaissier Regimente Hans Fader var Hr Georg Ludvig Schenck von Wintherstædt, Kongl. Preusisk Cammer-Herre, og Moder Frue Anna Christina Rantzov. Hans Frues Nafn er Sophia Agnes von Plessen, en Datter af Hr Geheime Raad Christian Ludvig von Plessen og Frue Charlotta Amalia von Scheelen.

Ioachim von Brochdorph, Obrist Lieutenant ved bemelte Regimente, ugift.

Christian Bülov, Major ved bemelte Regimente, Hans Frue Wibecke von Løvenhielm.

Christian Frideric von Holstein, Ritmester ved benæfnte Regimente, ugift.

Ulric Ferdinand von der Osten, Lieutenant ved benæfnte Regimente, ugifft.

Dorothea Elisabeth Oldenburg, afgangne forhen ved det Synder Jydske National Regimente staaende Lieutenant Iohan Henric von Sehlemans Encke. Hendes Fader Hans Henric von Oldenburgen, af Mechlenburgisk Adel, har staaet udi Deris Kongel. Mayestæts Tieneste som Lieutenant.

Eldboe Herred.

Udi *Fridericia* opholder sig Hans Bartram Rantzov, General Major af Infanteriet og Commendant sammesteds.

Elisabeth Birgitta Rantzow, Hr Admiral Hagedorns Frue. Hendes Fader var Palle Rantzov til Bratskov og Kockedahl og Moder Frue Ingeborg Sefeld.

Desuden opholder sig der en Froiken Sophia Sehested, som til Høy-Salig Kong Frideric den Fierdes dødelige Afgang var Hof-Froiken hos Dronning Anna Sophia, nyder nu i aarlig Pension 100 Rdr. Hendes Fader var Iens Sehested til Selleberggaard i Fyhn, Oberst Lieutenant ved Cavalleriet i Høy-Salig Kong Christian den Femtes Tiid. Hendes Moder var Frue Mette Sophia Parsberg.

Endnu opholder sig i Fridericia afgangne Major Loschers Frue Dorothea Heilvig Grubbe. Hendes Fader var Gabriel Grubbe, Oberst Lieutenant under Allerhøystbemelte Kong Christian den Femte, hendes Moder Anna Dyre.

Udi Bredstrup Sogn paa en Gaard kaldet Ødsted opholder sig Bendix von Brockdorff, som forhen har tient som Page hos Høy Salig Kong Frideric den Fierde. Men da hand i samme Tieneste hafde den Maleur, at hand brød sin eene Arm, maatte hand derover qvitere og blev gratificeret sin Livs Tiid at besidde bemelte Gaard frie for alle extra og ordinaire Kongl. Skatter og Udgifter. Hans Fader var Gerhard von Brochdorff, af det Huus Rixdorph i Holstein, der tiente Danmark i 30 Aar som Capitain, Cammer Iuncker, General-Adjutant og døde Hof-Iægermester. Hans Frues Nafn er Cathrine Lovise von Donop. Hendes Fader var Christoph Mouritz von Donop, Bregadier udi Norge. Hendes Moder Iohanne Elisabeth Uttervich, en Datter af Adam Marcus Uttervich, der blev i Kongelig Dansk Tieneste skudt i Feltslaget ved Holchstæd.

Sammesteds opholder sig 1. en Froiken nafnl. Amalia Charlotte Sophie v. Donop, som er Søster til forbemelte Frue Brochdorff;

2. Afgangne Hr General Major Schubarts Encke-Frue Anna Sybylla von Schorr. Hendes Fader var Hans Diederic Schorr, Oberst og Commendant i Nyeborg, og Moder Anna Sibylla von Zerbst, hvis Fader har været Geheime Raad og Landsdommer hos Fyrsten af Anhalt Zerbst.

3. En Froiken nafnl. Wilhelmina Maria Prætorius. Hendes Fader var Georg Wilhelm Prætorius, Obrist Lieutenant i dansk Tieneste og skudt i Brabant for Castellet ved Lyck, og Moder Frue Svane Elisabeth von Scholten, en Datter af Hr General Scholten, som døde i Kiøbenhafn.

Andst Herred.

Udi Seested Sogn opholder sig Ditlef von der Lieht, Cammer Herre og Hof Iægermester over Coldinghuus, Haderslebhuus og Alsen Amter. Hans Fader var Hr Capitain Christopher von der Lieht og Moder Frue Catharina Elisabeth von Marschalck. Hans Frues Nafn er Friderica Sophia Klingenberg, en Datter af Iustice Raad Henric von Klingenberg og Charlotta Amalia von Gedde.

Holmands Herred.

Udi Gaverslund Sogn paa en stor Ejendoms Gaard kaldet Hvilsberg opholder sig Michael Iohannes Mule, som for sammesteds Sogne Præst har foreviist et æld gammel Adels Brev in Originali, udgivet af Kong Christopher Anno 1441, hvor udi er givet de Danske Muler Adelig Skiold og Hielm, strækkende sig til rette Afkom, saa længe de er til. Bemelte Mule er ellers benaadet med Titul af Commerce Raad.

Udi samme Sogn paa et lidet Fæste-Sted i Borcop Bye opholder sig David Duncan, Major, har forhen staaet som virkelig Capitain udi Deris Mayts Tieneste ved det Gevorbene Infanterie-Regimente. Hans Fader var David von Duncan, fød i Schotland og udi Høy Salig Kong Christian den Femtes Tiid været Oberst Lieutenant i Dansk Tieneste. Hans Moder var Eleonora Margaretha von Carl, fød i Pomern.

Nørvangs Herred.

Weile. Der opholder sig 3de Frøickener nafnl. Anne Kirstina, Birgitte, Henrica Amalia Parsberg. Deris Fader var Hr Niels Parsberg til Brandholm i Coldinghuus Amt, deris Moder Elisabeth von Høvelen, som paa hendes Faders Side er af Saxisk Familie. De ere meget fattige og har intet at leve af uden Skatterne af bemelte Brantholm, som er den Ældste, der er svagelig, hendes Livs Tiid tillagde og aarlig kand beløbe 32 Rdr.

Dernæst sammesteds en gammel og sengeliggende Froiken nafnl. Lovisa Eleonora de la Mare, hvis Fader var Key de la Mare,

af Gebuhrt en Lothringer, som var Obrist Lieutenant. i Kongl. dansk Tieneste, og Moder Catharine Elisabeth Sehested, en Datter af Hr Obriste Hieronymus Sehested ved Cavalleriet. Ved Stammen er ellers dette at observere, at hendes Far-Fader Iean de la Mare formedelst den i Franckeriige under Kong Ludvig den XIV mod Hugonotterne viiste Forfølgelse flyttede der fra først til Lothringen og siden til Holstein, paa hvilken Maade denne Familie først her i Landet er indkommen.

Fremdeles Schack Brucktorff, Ritmester ved det første Holsteinske Gevorbene Curaissier Regimente. Hans Fader var Obrist Henric Brucktorff, Moder Baronesse Iohanna Maria Brucktorff fra Schelenborg udi Fyhn. Hans Frues Nafn er Sophia Hedevig Grabov, en Datter af Conference Raad Grabov og Frue Lucca Levetzou.

Endnu opholder sig i Weile Hr Oberste Kaas tillige med sin Frue, som begge er af Adelig Familie. Men da hand paa nogen Tiid har været bortreist til Langeland, ieg icke heller ved flittig Efterspørsel har kundet faa nogen tilforladelig Effterretning om deris Familie, saa er det Aarsagen, at derom intet videre bliver mældet.

Udi Hveisel Sogn paa en liden og upriviligeret Sæde Gaard kaldet Mindstrup opholder sig Olaus Rudolphus Krabbe, en Søn af Hr Etatz Raad Oluf Krabbe paa Bierregaard 2de Miile fra Horsens og Frue Margrethe Svittenberg, som for ongefæhr 46 Aar siden har staaet som Volunteur ved Hans Kongl. Høyheds Prindtz Carls Regimente (da de danske Troupper vare ved Rihn-Strømmen) og siden ligeledes som Volunteur i Fodgarden under Capitain Hans Bildes Compagnie, hvorfra hand formedelst erlitte Skade paa sin Hørelse ved Rihn-Strømmen maatte tage sin Afskeed.

Paa samme Sted opholder sig ogsaa Henrica Kirstine Bilde, Datter af Hr Iustice Raad Henric Bilde og Frue Margaretha Pentz.

Tyrrild Herred.

I Nørup Sogn ligger Engelsholm Hr Iustitz Raad de Lictenberg tilhørende, som opholder sig udi Horsens under Aarhuus Stifft.

J Skibbet Sogn paa Harraldskiær opholder sig undertiden Pierre d'Andischon, Obrist Lieutenant ved det Bornholmske Regimente, er af frandsk adelig Familie. Hans Fader var Pierre d'Andischon og Moder Maria de Badet.

J Bresten Sogn i Kiærbølling Bye i et Leje Huus sidde af-

gangne Obrist Lieutenant ved det Synder Jydske National Regimente Hr Christian Frideric von Røepsdorphs effterlatte Encke-Frue nafnlig Christine Marie von Røbern. Hendes Fader var Hr Mart...[1]) von Røbern, Capitain udi sachsiske ...[1])ste af Adelig Familie, og Moder Sophie Cathrine von Reinking af Westphalisk Adel.

Endnu findes til Huse paa Velbemelte Hr Iustice Raad Lictenbergs Gods i Balle en Frøiken nafnlig Friderica Wilhelmina Danckwardt, hvis Fader har været Obrist Lieutenant i dansk Tieneste. Hun er gandske fattig, har og ingen Pension, ej heller Venner, som hende kunde hielpe.

Jerløu-Slaus Herred.

Derudi findes hverken Adelige Familier eller Personer.

Lundenis Amt. Øster Herred.

Derudi findes hverken Adelige Familier eller Personer.

Nør Herred.

Der findes ej heller enten Adelige Familier eller Personer.

Bølling Herred.

Der opholder sig icke heller enten Adelige Familier eller Personer.

Hammerum Herred.

Udi Ørre Sogn hos Sogne Præsten sammesteds Magr Morten Lund opholder sig 2de unge Adelige Personer, nafnl. Christen Hendrichsen og Iens Hendrichsen Linde. Deres Fader er Hr Henric Linde til Handberg Hougaard og Moder Helena Christina Iermiin, en Datter af afgangne Hr Consistorial Raad Iermiin paa Ausumgaard.

Udi Scharrild Sogn paa Vester-Dofling opholder sig Henric Linderoth, en Søn af Claus Linderoth og Sophie Krabbe, har forhen under 3de Konger staaet udi Dansk Tieneste og tilsidst været Capitain, indtil hand formedelst hans høje Alderdom under Høyst Salige Kong Christian den Siette fick sin Dimission. Hans

---

[1]) Originalen er her saa beskadigot, at nogle Bogstaver mangle.

Omstændigheder ere meget fattige. Hans Far-Fader Henric Linderoth, som først var Obrist Lieutenant under Høy-Salig Kong Christian den Fierde, er af Høystbemelte Hans Mayestæt nobiliteret d. 1 Dec. 1646, blev siden Commandant i Fridericia, hvor hand forblev i Stormen af de Svendske under General Wrangel.

Udi Sneiberg Sogn opholder sig Rudolph Christensen Linde, en Søn af Christen Linde til Volstrup. Hans Frues Nafn er Christiana Dorothea Leth, en Datter af afgangne Niels Leth til Nørre-Vosborg.

Hierm Herred.

Vdi Handberg Sogn paa Handberg-Hougaard opholder sig Henric Linde, en Sønne-Søn af den gamle Nobiliterede Christen Linde, med sin Frue Helena Christina Iermiin, en Datter af Hr Consistorial-Raad Iermiin paa Ausumgaard.

Paa samme Sted hos Velbemelte Henric Linde opholder sig hans Broder Caspar Linde, som forhen har staaet i Deres Mayets Tieneste som Capitain.

Udi Hierm Sogn paa Volstrup boer Erentz Frideric von Zitphen, en Adelsmand af Mechlenborg, har været Capitain ved det Fynske Gevorbene Regimente, har til Ægte Frue Øllegaard Marie Iermiin, en Datter af tit benæfnte Consistorial Raad Iermiin paa Ausumgaard.

Ginding Herred.

Udi Estvad Sogn og Bye opholder sig Frue Christine Kruse Walckendorph. Hendes Fader var Hr Iørgen Henning Walckendorph til Klingstrup, som skal have været Amtmand over Rugaards Amt i Fyhn. Hendes Moder Frue Helle Trolle. Paa hendes Faders Side skal hun nedstamme fra den Walckendorph, som har stiftet Walckendorphs Collegium, og paa Moderens Side fra Herluf Trolle som har funderet Herlufsholms Skole.

Paa Estvadgaard eller det saa kaldede Estvad Closter opholder sig 2de Iomfruer nafnl. Elisabeth og Marie Cathrine Løsche. Deres Moder var en Grubbe, men deris Fader, afgangne Major Christian Losche ved Landfolcket, vides icke tilvisse at have været af adelig Familie.

Endnu sammesteds opholder sig som Forpagter Hr Lands Dommer Frideric Schinchel, en Søn af afgangne Hr Etatz Raad og Amtmand over Ørum, Dueholm og Vesterviig Amter Christian Schin-

chel. Hans Moder skal have haft det Tilnafn Güntelberg eller Günterberg. Om bemelte Lands Dommer Schinchels Adelskab haves ingen anden Efterretning, end at hand fører og bruger de gamle Adelige Schinckers Vaaben, hvoraf sluttes, at hand paa hans Faders Side, som førte samme Vaaben, maae være af Adelig Familie. Tilstrækeligere Efterrætning derom til Deris Kongl. Mayts Allernaadigste Villies allerunderdanigste Fuldbyrdelse har vel Provsten af bemelte Lands Dommer Schinckel forlanget, men alleene faaet det Svar, at Notice om den Ting var i hans sal. Faders Tiid indgiven.

Udi Ryhe Sogn paa Ryehauge opholder sig Hr Ritmester Iens Sehestedt, forhen Lieutenant ved Cavalleriet. Hans Fader var Hr Major Frideric Sehestedt, og Moder er Frue Birgittha Sophia Sehestedt paa Willestrup. Bemelte Hr Ritmesterens Frues Nafn er Elisabeth Birgitha Sehestedt, en Datter af Hr Obrist Lieutenant Niels Sehestedt og Frue Elisabeth Scheel paa Broholm i Fyhn.

Beufling Amt. Hind Herred.

Udi Wedersøe Sogn paa Aaberg boer afgangne Christen Lindes Frue Biregitte Kaas. Hendes Fader var Hr Iørgen Grubbe Kaas, forhen Amtmand over Lundenis og Beuflinge Amter. Hendes Moder Frue Birgittha Sophia Sehested.

Schodborg Herred.

I Bøvling Sogn ligger Ryssensteen tilhørende Lehn-Baronen Otto Henric Iuul, en Søn af Hr Baron Ove Henric Iuul til Ryssensteen og Frue Ide Anne Rantzov, men efterdi hand saavelsom Baronessen nu og ellers den meeste Tiid icke er tilstæde, men opholder sig paa Lundbeck i Wiborg Stifft, kand mand om begges Stammer icke giøre videre Forklaring.

Udi Flønder Sogn paa Bechmarch boer Christian Linde, en Søn af den gamle Christen Linde, med sin Frue Anna Maria Poulsen, en Datter af afgangne Hr Etatz Raad Poulsen.

Wandfuld Herred.

Der udi findes hverken Adelige Familier eller Personer.

Ulfborg Herred.

Udi *Holstebroe* opholde sig Henning Frideric von Bülov, Capitain ved det Norder Jydske National Regimente. Hans Fader var Hr Carl August von Bülov til Vardorff i Mechlenburg, som

tillige var den ælste Præst ved St. Petri Meenighed i Rostock. Hans Moder Frue Clara Eva von Warnstedt til Svasdorph i Mechlenburg.

Udi Ulfborg Sogn paa Nørre Vosborg boer Henric Leth, en Søn af Niels Leth, der for sig og Familie blev nobiliteret 1708, og Frue Maren Linde, en Datter af afgangne Christen Linde, som blev nobiliteret 1704. Bemelte hans Moder opholder sig sammestæds. Hand har til Ægte Sophie Linde, en Sønne Datter af benæfnte Christen Linde.

Udi Stabye Sogn paa Pallesberg boer Frands Linde til Pallesberg, Synder Vosborg og Stenum Gaarder, Enckemand og en Søn af oftbenæfnte Christen Linde.

Udi Nissom Sogn paa Udstrupgaard, Baroniet Ryssensteen tilhørende som Allodial, opholder sig Niels Krag Iuul, som er Broder til Hr Baron Otto Henric Iuul til Ryssensteen. Hans Fader var Hr Baron Ove Henric Iuul til Ryssensteen og Moder Frue Ide Anne Rantzou, en Datter af Greve Otto Rantzou til Aunsberg.

Foruden disse anførte fire Amter er endnu en District omkring Riibe beliggende kaldet Thorning-Lehn, som in civilibus henhører under Haderslebhuus, men in ecclesiasticis under Riibe og befatter i sig følgende Herreder:

Hvidding, Nørrangstrup, Frøes og Calslund samt Gram Herred.

Udi hvilke hverken opholder sig Adelige Familier eller Personer undtagen udj Gram Herred, hvor under i Gram Sogn ligger Gram Gaard, tilhørende Høy Velbaarne Frue Grevinde Anna Sophia Rantzov, afgangne Hr Geheime Raad og Cammer Præsident Hr Hans Greve af Schach til Schackenborg hans Encke Frue. Hendes Fader var Hr Geheime Raad Christian Rantzov til Rastorph i Holstein, og Moder skal have været en Brochdorph.

Saaledes efter de fra Provsterne indkomne Relationer at være rigtig testerer Allerunderdanigst

Riibe den 10de Septembr. 1748.

H. A. Brorson.

Smaastykker.

Meddelte af Gustav Ludvig Wad.

1.

To Ansøgninger fra Søren Abildgaard.

De nedenfor aftrykte Ansøgninger fra Archivtegnemesteren Søren Abildgaard med tilhørende Anbefalinger fra Langebeks Haand, hvilke findes i Sjællandske Indlæg 1755 C og 1756 A, have ikke været kjendte af Weilbach, der i sit Kunstnerlexicon S. 22 f. har en kort Biographi af ham.

Stormægtigste Allernaadigste Arve Konge og Herre!

Ved det ieg henved 2de Aars Tiid bestandig har omreiset i fremmede Lande med Iustitz Raad Langebek, for at aftegne diplomata, Sigilla og Monumenta, henhørende til Fæderne Landets Historie, saa er nu ved min Hiemkomst mit forrige Leve-Brød kommen i andres Hænder, hvorudover mine Omstændigheder aldeles maa forverres, om ieg ikke ligesom andre, der allernaadigst har været antagen til nogen publique Tieneste, og efter allerunderdanigst Pligt trolig forretted samme, ved min allernaadigste Konges Naade i nogen Maade bliver understøtted. Og da ieg nu i saa lang Tiid har øvet mig i de diplomatiske Tegninger, og derved forsømt at legge mig efter andet til bestandig Fordeel i Fremtiden, er min allerunderdanigste Bøn, at ieg maatte ved det Kongl: Geheime Archiv allernaadigst blive antagen som Archiv Tegne Mestere, indtil ieg af Deres Kongl: Majestets Naade for forrige og saadan Tieneste ved Leligbed (sic) maatte allernaadigst blive forhiulpen til nødtørftig Leve-Brød ved en Convenabel Tieneste her i Byen, hvorved ieg enda tillige kunde gaa til haande med at aftegne de Ting, som maatte forefalde ved det diplomatiske Værk eller andre Sager ved Archivet. Denne min allerunderdanigste Begiærings allernaadigste Bønhørelse forventes af

Deres Kongl: Majestets allerunderdanigste Arve Undersotte

Søren Abildgaard.

Kiøbenhavn d. 10de Junii Ao 1755.

Allerunderdanigst Erklæring.

Det kan ikke negtes, at jo Monsieur Abildgaard ved den idelige Øvelse, han i nogle Aar og fornemlig paa den med mig efter allernaadigst Befaling aflagte Reise haver haft, har giort sig færdig i at tegne Diplomata, Sigilla, Monumenta, og deslige, som oplyser og pryder Fædernelandets Historie, Saa at han, i fald det allernaadigst maatte behage Hans Kongl. Maiestet en Archiv-Tegnemester at beskikke, kunde dertil være gandske vel skikket.

J sig selv var det ogsaa ikke mindre nyttigt end fornødent, at man fik efterhaanden afridset den Mængde af gamle Sigiller og andre Alderdoms Stykker, som endnu baade her og i provincerne findes, før de aldeles enten i Støv bortfalde, eller paa anden Maade forkomme. En saadan Tegnemester holdes ved det Kongelige Antiquitets Archiv udi Stokholm, som for sligt Arbeid, ikke uden Nytte, bliver lønet af publico.

Det er vel saa, at, omendskiønt Monsieur Abildgaard tilbyder sin Tienest uden Løn for nærværende Tid, kan man dog ikke forlange meget Arbeid af ham for intet, siden han haver Hustru og Børn, som han med sine Hænder maae fortiene Føden og Underholding til: Men saa blev der, Tid efter anden, dog noget udrettet, og man havde altid en vis Tegnemester, som kunde, naar behøvedes, forfærdige, hvad hannem blev forelagt, og hvad ikke enhver anden var i Stand til.

Og som Monsieur Abildgaard byder til, at ville i Fremtiden, naar han til noget Levebrød her i Staden blev forhiulpen, stedse gaae til haande med at tegne, hvad som enten ved det diplomatiske Verk eller i Archivet maatte forefalde, understaaer jeg mig saa meget mere denne hans Ansøgning allerunderdanigst at recommendere.

Kiøbenhavn d. 21. Augusti 1755.

J. Langebek.

Den 12. September 1755 fik Abildgaard kongelig Bestalling som »Tegnemester ved Vores Gehejmearchiv« med Forpligtelse til »stedse at gaa til Haande med at aftegne de Ting, som ved det diplomatiske Værk eller i bemeldte Vores Gehejmearchiv maatte forefalde«. Formodentlig har Abildgaard tidligere under Haanden faaet Meddelelse om Ansøgningens Udfald; thi under 11. September ansøgte han om

at faa Bestallingen gratis — et ganske rimeligt Ønske, da han ingen Lønning skulde oppebære —, hvilket tilstodes ham den 19. samme Maaned.

Stormægtigste Allernaadigste Arve Konge og Herre!

For 2de Aars allerunderdanigst Tieneste og udenlands Reise, da ieg efter allernaadigst Befalning aftegnede under Iustitz Raad Langebeks Tilsiun de paa Reisen forekomne diplomatiske Sager og Monumenta henhørende til Fædernelandets Historie, hvor ved mit forrige Leve Brød er kommen i andres Hænder og mine Omstændigheder forværret, har Deres Kongl. Majestet allernaadigst forundet mig Bestalling som Archiv Tegne Mestere ved det Geheime Archiv, dog uden nogen Gage, men er af Kongl. Naade soulageret med allernaadigst Løfte ved Leilighed at blive befordret til en convenabel Tieneste eller Leve Brød. Imidlertiid er ieg dog i en Brødløes Tilstand, men kunde baade giøre public Nytte, og selv finde nogenledes Ophold derved, om Deres Kongl. Majestet allernaadigst vilde antage mig til at aftegne Monumenta Patriæ, som endnu baade her og i Provincerne findes, af hvilket Slags Arbejd hid til lidet eller intet er giort, mindre noget saadant henlagt i det Geheime Archiv, uden hvad som Iustitz Raad Langebek har samlet, og af mig er aftegnet, fornemmelig paa Reisen i fremmede Lande, da det dog var ikke mindre nyttigt og nødvendigt, at de Monumenta, som findes her i Landene blev aftegnet, førend de enten af Ælde eller andre Tilfælde forkommes. Og saasom disse Tings Aftegning, fornemmelig i Kirker og andre aabne Stæder, ikke de kolde Aarets Tider kand forrettes, kunde ieg om Sommeren tage Tegningerne og giøre Udkast, men om Vinteren udarbejde samme, under Iustitz Raad Langebeks Opsiun. Og for at giøre all muelig Tieneste, erbyder ieg mig allerunderdanigst ogsaa at anmerke eller aftegne hvad merkværdigt, som kunde paa Reiserne forekomme in historia naturali og in oeconomicis.

For saadant Arbejd at forrette, udbedes allerunderdanigst, at Deres Kongl: Majestet allernaadigst vilde forunde mig aarlig det samme, som ieg havde paa forbemelte udenlands Reise, nemlig 300 rdr., og paa Reiserne frie Befordring til Lands og Vands; Da ieg ved saadanne Forretninger lover efter allerunderdanigst Pligt,

at viise all muelig Fliid og Opagtsomhed. Denne min Allerunderdanigste Begiærings allernaadigste Bønhørelse forventes af

Deres Kongl: Majestets allerunderdanigste troe Arve Undersotte
Søren Abildgaard.

Kiøbenhavn d. 16de Ianuarii Ao 1756.

Allerunderdanigst Erklæring.

At paa Deres Kongl. Majestets allernaadigste Befaling Jeg allerunderdanigst skal giøre min Forklaring om det Forslag, som Monsieur Abildgaard har indgivet om de endnu overblevne Monumenta Patriæ at aftegne; Da kan ieg ikke andet end samme bifalde, og finder, at om det allernaadigst maatte behage Deres Majestet at lade det i Verk sette, vilde derved mange rare Alderdoms Levninger til Historiens Oplysning og til Deres Majestets og Landets udødlige Ære blive reddede fra en Undergang, som ei alene Tidens Ælde og ulykklige Hændelser, men endog en alt for utilladelig Skødesløshed truer dem med. Og, siden vi overalt i Deres Majestets Riger og Lande, saa vel i Kiøbstederne som paa Landet, endnu har en heel Hob smukke Monumenter i Behold, burde vi billigen søge i tide at see dem bevarede, og derudi ingenlunde give vore Naboer Fortrinet, hvilke med en berømelig Omhu og anseelig Bekostning have ladet sig være høit anliggende at faae alle deres provincers gamle Monumenter optagne, hvoraf allerede nogle ere udgivne, og mange flere i deres antiquitets archiv til Efterkommernes Underretning henlagte.

At Monsieur Abildgaard, som vel forfaren i Tegne Kunsten og derhos en studeret Mand, og som Deres Majestet til Archiv Tegnemester allernaadigst har antaget, til dette Arbeid for mange andre er beqvem, har han længe siden givet tilrekkelige Prøver paa. Det beroer aleneste derpaa, om Deres Majestet, hvis Kongelige Forsorg og Gavmildhed til at fremme alle nyttige og nødvendige Foretagender er uendeligen at prise, her ogsaa vil rekke Haanden, og allernaadigst accordere hannem, foruden fri Reisebefordring, den begierede aarlige Beløning, hvilken, naar han præsterer præstanda og tillige anmerker alle in Historia naturali og oeconomicis forekommende curiosa, ikke synes ubillig, i sær om han bliver for-

bunden til, naar han ikke er paa Reiser, for samme Beløning at aftegne, hvad her findes af Sigiller, visse diplomata, og alle andre Slags ældre og nyere Ting, som med henhøre under Landets Monumenter, og som kunde behøves Tegning af enten til at bruge strax eller at forvare i det Kongl. Geheime Archiv til Eftertiden. Skulde det allernaadigst tækkes Deres Kongl. Majestet at lade dette Arbeid under min Opsigt gaae for sig, forsikrer ieg allerunderdanigst med en fuldkommen Flid og Nidkiærhed at see derhen, at Deres Majestets allerhøieste Velbehag, Nationens Heder, og Publici Fornøjelse derunder erholdes.

Kiøbenhavn d. 12. Februarii 1756.

J. Langebek.

Ansøgningen bevilgedes, idet de Deputerede for Finantserne den 27. Februar 1756 fik Ordre om, at Abildgaard skulde have 300 Rdlr. aarlig og fri Befordring »saalænge saadan hans Rejse varer og aarlig dermed continuerer«; samme Dag fik ogsaa Langebek Underretning om Ansøgningens Udfald (jvfr. G. L. Baden, Kong Frederik den Femtes Regjerings Aarbog S. 158).

2.

Et Brev fra Thomas Kingo.

Den i nedenstaaende Brev, hvis Original findes i Gehejmearchivets Samling af Breve til Storcantsler Conrad Reventlow, omtalte Peder Balslev var en Søn af Cancelliassessor Dr. Christopher Balslev til Fraugdegaard og Karen Riisbrich; ved sin Moders Død 1686 omtales han som opholdende sig udi fremmede Lande (L. Stoud, Ligprædiken over Karen Riisbrich, jvfr. Heiberg, Th. Kingo S. 218); hansSøster, Birgitte Balslev, var gift med Kingo.

Høy-baarne Hr. Græve,

Naadigste Herre,

Eders høygrævelige Excellence vilde ey i Unaade optage, at Jeg med diße Linier Eders høygrævelige Excellence bemøyer, Stolende en deel paa Eders høygrævelige Naade, til huilken Eders høygrævelige Excell. mednaturede fromhed selv haver givet og forundt mig adgang; Endeel paa Eders høygrævelige Excell. Hr. Broders Hr. Geheime Raad Rewentlows gunstige tilsagn, som ved sin seneste nærværelße hos os udi fyen, tilsagde mig at vilde ved Posten insinuere min Kierestes Broder, Peder Baltzlow, Som sig nu i

London opholder, til Eders høygrævl. Excell. naadige tanker, om noget Kunde forefalde huorved hand, under Eders høygrævl. Excell. mægtige befodring Kunde blive employeret til hans Kongl. Maytt. tieneste. Personen Kand Jeg forsikre Eders høygrævl. Excell. vil finde flere end mit Vidnisbyrd om sin capacité og skikkelighed. Hand haver reyst paa sin egen Pung en temmelig deel Aar i de fornemste Riger i Europa, førend hand først blev antagen af Sl. Her Niels Iuel og beskikket at være Secretarius paa floden, og Da ved dend charge i freds tider ey videre vaar at gjøre, gik hand til Jrland med Trouperne som Regiments Qvartermester, Da hand der hans Maytt. folk gik derfra tog afskeed, for at give sig til det civil Væsen igien, Og Som hand sig paa nogen tiid, nu til Oxford, nu til London opholdte, gifftede hand sig med en fornemme Mands Daatter i London, huis nær paarørende ere Lemmer baade udi Ober og Under Parlaments huset, og ved dend Leylighed giort sig den Engelske estat vel bekiendt, saa at om hans Maytt allernaadigste behagede hannem paa De Stæder noget at befale, Vilde Jeg noksom forviße, at hand skulde lade see sin allerunderdanigste Skyldighed, med ald troskab og redelighed sligt at udrette.

Mand haver sagt her om Segnr Paulli, som vaar Resident i London, at hand til noget andet er hiemkaldet, Jeg tør ey understaa mig at gjøre herom noget forslag om forne min Kierestes Broder, som er Eders høygrævl. Excell. ubekiendt, men allene allerunderdanigst recommendérer hannem Udi Eders høygrævl. Excellences Naadige tanker, Underdanigst bedende om det forlov og frihed, at hand Eders høygr. Excellence med skrivelße motte opvarte, Om De paa De orter noget hafde at befale eller derfra forlangede nogen correspondance. Jeg slutter som Jeg begynte med Underdanigst afbedelße for min Dristighed som henger Ved Eders høygrævl. Excell. Naade, dend Jeg mig altid tilbeder, saasom

Eders høygrævlige Excellences, Min Naadigste Herres Underdanigste Tienere og til døden trohiertige forbedere

T. Kingo.

Odense Bispegaard d. 25 Maji 1698.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

5.

Kan der helt eller delvis skaffes Oplysning om følgende Punkter:

1. *Anders Augustinussen*, Sognepræst i Frederiksstad fra 1614 til 1623, hans Familie, Hustru og Børn.

2. Hans Augustinussen, Borger i Oslo ved samme Tid. Han var forriges Broder. Ved man noget om hans Slægt nedover.

3. Var Margrete Augustinusdatter, g. m. Borger i Frederiksstad, senere i Kragerø Børge Erichsen, en Sønnedatter af Præsten?

4. Er der noget, der taler for eller imod, at Hr. Gunder Andersen † 1662 som Sognepræst til Aas, kan være en Søn af Præsten i Frederiksstad? Ved man noget om hans Hustru og Børn?

5. Hvilket Forhold kan der have fundet Sted mellem Gaardskriveren *Mads Pederssøn* (L. Daae, Throndhjems Stifts gejstl. Historie, S. 81), som udentvivl var Skriver ved Kongens Gaard i Throndhjem, og den samtidige Apelone Madsdatter g. m. Foged i Helgeland Jens Mechelsborg?

Ch. Delgobe,
Bamble.

6.

1. Hvem var Fader til den *Iver Madsen Bredahl* († 1757 i Oddernæs i Norge), hvis Descendents Lengnick har leveret, eller med hvem var han beslægtet?

2. Kan der paavises Slægtskabsforbindelse mellem *Sophie Magdalene Worm*, der fødtes 15. Oktober 1764 og 21. Juli 1787 blev gift med Vinhandler Lorents Petersen, og den bekjendte lærde Familie Worm?

Besvarelse af ovenstaaende Spørgsmaal ville med Tak modtages af

Vilhelm Bang, Sognepræst.

Bækbølling Præstegaard pr. Holsted.

7.

Undertegnede der i mange Aar har syslet med en genealogisk Behandling af Præsteslægten *Flor*, og i denne Anledning tidligere er fremkommet med endel Spørgsmaal i dette Tidsskrift, tillader sig paany at udbede sig Bistand fra Enhver, der maatte være i Besiddelse af utrykte Oplysninger angaaende denne Slægt, der formentlig har leveret Præster til Nannestad, Høland, Fet, Frederiksstad, Aas, Botne, Sandsvær, Nøterø, Sandeherred, Strømsø, Gjerpen, Rollag, Ramnæs(?), Præstø og maaske m. fl.

Kan der paavises nogen Familie af dette Navn i Skedsmo? jvfr. Nicolaysen, Norske Stiftelser I, 358.

Ch. Delgobe,
Bamble.

8.

Mellem 1790 og 1800 døde Justitsraad *Matthias Egidius Gram* paa Ullern ved Christiania. Hvem var hans Fader og hvorledes nedstammer denne fra Foged Lars Gram, der 1612 boede paa Steig i Froen i Gudbrandsdalen?

Overretssagfører Zeier,
Hamar, Norge.

9.

Min afdøde Hustru var en Datterdatter af en Nordmand *Christen Peter Skjellerup* (eller *Schiellerup*), der ledsagede (sin Halvbroder eller dog nok Nærbeslægtede) Hr. Henrik F. E. Prom herned til Landet, da denne 1765 blev Præst til Slagslunde og Gandløse Sogne. Schiellerup forblev her sin Livstid, giftede sig og fik 7 Børn, hvoraf Sønnerne vedblev at føre Faderens Efternavn, medens Døtrene kun betegnedes Christensdatter. Den yngre Efterslægt har gjennem disse Børn faaet Meddelelser om, at den nævnte Stamfader hørte til en anset og velstaaende Familie i Norge, men bestemte Underretninger mangle, og Eftersyn i Stamtavlen bag i Mindeskriftet om Michael Skjelderup har ikke givet nogen Oplysning. Under disse Forhold har jeg tænkt at turde bede dem, som maatte være bedre underrettede (vel fornemmelig i Norge), om Meddelelse af, hvad der maatte vides angaaende den omtalte Chri-

sten Skjellerups Fader, om dennes Navn, Stilling, Dødsaar, Kaar, mulige Efterslægt i Norge o. s. v.

Søsum ved Viksø Station (Danmark).

Knud Andersen,
Gaardejer.

Svar paa Spørgsmaal.

II.

Som af Hs. Excel. Hr. Geheimeconferentsraad Rosenørn allerede formodet vare Brødrene *Bendt* og *Michaeì Olrich* Sønner af den Michel »Uldrich«[1]), der 7 Juni 1697 tog Borgerskab i Bergen. Michael »Olrich«, 40 Aar gammel, boede 27 August 1701 paa Østre Bagholmen i Sunds Præstegjeld i Søndhordland og havde da 2 Sønner Bendt Olrich, 12 Aar gl., og »Michel« Olrich, 4 Aar gl., begge hjemme hos Faderen, der i det Mandtal, hvorfra disse Oplysninger ere hentede, betegnes som »Borger; velbeholden Mand«. Michel Olrich døde sandsynligvis i Slutningen af Aaret 1713, thi 11 Januar 1714 indgav hans Enke »Maren Michel Olrichs« følgende Supplication:

Høyædle og velbaarne Hr. Stiftsbefalingsmand,
Gunstige Herre!

Som jeg nu ved 30 Aars Tid med min salig Mand har boet udi Øster Bagholmen og paa samme Sted med Almuen der i Østevold og Møgster Sogne mest drevet den lille Handel, der kunde have faldet, saaledes at hvad Fisk, Almuen kunde have forhværvet sig, har de til mig efter Markesgang solgt og derimod faaet Betaling enten i rede Penge eller andre Varer, som de kunde behøve. Derforuden har jeg og paa min eiende Gaard Hidsken paa Bremnæs gjort Bekostning med Huse, af Søboder og Nøster at bygge og der alletider havt en af mine Børn eller og en min Tjener, som har forsynet Almuen deromkring med hvad, de kunde have fornøden, og derimod modtaget hvad Fisk, der kunde falde. Men som nu i mange Aar Fiskeriet over alt (desvær) har slaget feil og Bonden lidet eller intet har havt at afhænde, men derimod ligesom tilforne taget paa Kredit alt hvad, de til deres Husholdning kunde have nødig, ja har maat i disse besværlige Tider forstrække dem med Penge til deres Skatters og Rettigheders Betaling, alt i de Tanker, at Gud dem med Fiskeri skulle velsigne, men som det ene Aar bliver værre end det andet, saa at Almuen sig mere

---

[1]) **En Broder af ham var uden Tvivl den »*Berndt Ulrichs*« der 27 August 1695 fra Bergen søgte om at blive Sorenskriver i Finmarken efter Lagmand Nils Knag, hvortil han ogsaa udnævntes 21 September s. A. I Ansøgningen siger han, at han tidligere havde tjent som Lagthingsskriver.**

og mere udi Gjæld fordyber, saa ei alene min, men endog mine Børns ringe Midler hos Almuen indestaar, jeg og nu er en Kvinde over 60 Aar, der snart kjedes ved Verden, mens gjerne agtet at stræbe i mit levende Live, at mine Børn efter mig og ingen anden paa samme Steder kunde nyde Handelen af Salteri og hvad videre, som kunde forefalde ei alene udi Østevold og Møgster Sogne, men endog paa Bremnæs udi Hidsken, saavidt Handelen der tilforne har været, eftersom baade jeg og min salig Mand først har brugt Handelen der paa begge Steder til 30 Aar og bekostet mange Penge paa Huse, Jegter og deslige, desforuden i den Tid til Almuen udsat mine meste Midler, som jeg i min Tid ei kan vente at blive betalt og derfor er sindet at ansøge Deres Kgl. Maj. om at jeg i min Tid og mine Børn efter mig kunde nyde og beholde *uprœjudiceret* Handelen med Østevold og Møgster Sognes Almue, saa og Hidsken paa Bremnæs. Og som Deres Kgl. Maj. mig vel ikke udi min Ansøgning bønhører, medmindre jeg hos lader følge den høie Øvrigheds Attest om samme min Ansøgning er sandfærdig eller ei, vilde derfor ydmygst formode og tjenstærbødigst begjære, at Deres Høivelbaarenhed, som vores høieste Øvrighed her paa Steden, vilde meddele mig sin gunstige Attest om, jeg og min salig Mand ikke paa omskrevne Steder har havt den ringe Handel, som der er falden, ved 30 Aars Tid, og alle Tider os upaaklagelig imod Almuen og andre skikket og forholdet, hvorefter jeg da videre Deres Majestets Naade kunde søge.«

Stiftamtmand A. Undall sendte Ansøgningen til Fogden Oluf Larssøns Erklæring, og denne gav derefter under 14 April s. A. Supplicationen følgende Paategning:

»Udi Sundhords Fogderi har jeg baade tjent saa og været Foged til 28 Aar, og før min Tid boede Rekvirenten og hendes salig Mand i Øster Bagholmen, og alle Tider, saalænge jeg dem har kjendt, har de mest brugt Handelen med de 2de Sogne Østevold og Møgster Sognes Almue, saa og derforuden udi Hidsken paa Bremnæs, har og paa begge Steder gjort stor Bekostning med Huse at bygge og deslige. Kan og attestere dette med al Sandfærdighed, at baade den salig Mand i hans levende Live, saa og Enken alle Tider har hjulpet og undsat Bønderne med Alt hvad de kunde behøve, ei alene Varer, men ofte laant Penge og forstrakt Almuen til deres Skatters Betaling, men derimod lidet eller intet faaet udi Betaling, eftersom i nogle Aar Fiskeriet har slaget feil. Det er og enhver deromkring bekjendt, at dersom Enken Maren, Michels Olrichs, ikke havde undsat Almuen baade med Sædekorn og andet, havde en Del længe siden forladt Jordene, saa hun for de Steder er ganske umistelig. Det befindes ikke heller, at Almuen klager over hende, men alle og enhver takker hende for god Oprigtighed; ikke heller holder hun nogen Søgning til Thing eller Stævne over Almuen, men er fornøiet med hvad hun kan afstedkomme, lidet eller meget. Hvad sig hendes udestaaende Gjæld angaar, da er det vist og sandfærdigt, at ei alene hendes, men hendes Børns meste Midler staa iblandt Almuen, og i hendes Tid aldrig indkommer, var derfor at ønske, at Deres Høivelbaarenhed kunde hos

Deres Kgl. Maj. ville *recommendere*, at hun i sin Ansøgning kunde blive hjulpen, helst efterdi hun nu er en saa gammel Kvinde, at ikke Handelen og Gjælden siden efter hendes Død skulle komme fra Børnene«.

Efter at ogsaa Stiftamtmanden under 23 April s. A. havde anbefalet Andragendet og Cancelliet den 23 Mai næstefter havde indstillet Sagen, erholdt hun og efter hendes Død »en hendes Datter« kgl. Bevilling paa den ansøgte Handel[1]), men hermed var hun dog ikke rigtig tilfreds, idet hun kort efter under 18 Sept. s. A. paany ansøgte om »at den kgl. Naade maatte dog strække sig ei alene til den ene min Datter, men endogsaa til alle mine Børn, saasom jeg haver 2 Sønner og 2 Døttre, paa det at, om den ene Datter ved Døden afgik, de andre da ei skulde være skilt ved det kgl. allernaadigste Privilegium«. Ifølge Cancelliets Indstilling af 26 Sept. s. A. bifaldtes Ansøgningen af Kongen under 9 Novbr. næstefter. Omkring Aaret 1730 døde formentlig Maren sl. Michel Olrichs, eftersom Børnene: Bendt Olrich, Michael Olrich, Jens Hanssøn Meyer (gift med den ene Datter) og Agnethe Olrich afgangne Henrik Gramdorphs Enke den 6 Oct. 1731 fik kgl. Confirmation paa fremdeles at maatte nyde den Handel, deres afdøde Moder havde havt med Østervold og Møgster Almuer samt paa Hidsken, dog med det udtrykkelige Forbehold »at Bergens Byes Privilegier ei dermed maa fornærmes, ei heller Almuen formenes med Bergens Byes Indbyggere at handle, naar de befinde saadant at være til deres Bedste«. Senere fik den ældste Broder alene Øster og Vester Bagholmen og erholdt under 14 Juni 1734 kgl. Bevilling paa Handelen med Østervold og Møgster Sogne. Den 10 Marts 1734 fik han derhos af Stiftsbefalingsmanden over Bergenhuus Ulrik Kaas Bevilling paa at være privilegeret Gjæstgiver her, hvilken Bevilling 22 Oct. s. A. erholdt kgl. Confirmation. Han døde imidlertid allerede 1 Februar 1743 og Enken Anna Maria afg. Bendt Olrichs fik 29 Marts s. A. kgl. Bevilling til at forblive hensiddende i uskiftet Bo med sine 3 umyndige Børn. Manden synes dog at have været gift 2 Gange, idet der ogsaa i Conceptet til den her

[1]) Bevillingens Datum kan ei oplyses, da den hverken findes blandt de i Rigsarchivet beroende Aabne Breve eller Missiver.

omhandlede Bevilling, der rigtignok for saavidt senere er rettet, ogsaa omtales at Enken havde 3 myndige *Stedbørn.* Samtidig fik hun ogsaa Confirmation paa den hendes afd. Mand givne Bevilling paa Handelen paa Østevold og Møgster.

Ogsaa den yngre Broder Michael Olrich vedblev Moderens Forretning. Han indgav nemlig den 11 Febr. 1744 fra Hidsken følgende Supplication til Regjeringen:

»Allernaadigste Arve-Herre og Konge!

Efter min salig Moder afgangne Michael Olrichs er mig som den yngste Søn arveligen tilfalden det Kræmmerleie Hidsken kaldet i Bergens Stift, Findaas Præstegjeld og Bremnæs Sogn beliggende, og som forbemeldte min salig Moder udi Aaret 1714 den 9 November haver allernaadigst erholdt Deres elskelige Hr. Fader, salig og høilovlig Ihukommelse, Kong Fredrik den 4des Brev og Bevilling, at hun og hendes Børn efter hendes Død skulde mainteneres ved den Handel, de havde havt med Østevolds og Møgsters Sognes Almuer, saa og med Hidsken paa Bremnæs, hvilket og in Anno 1731 den 6 October af Deres Kgl. Mayts allernaadigst er bleven confirmeret paa hendes Børn og deres Hustruer, saa er Øster Bagholmen arvelig tilfalden min ældre Broder afgangne Bendt Olrich, hvormed fulgte den Handling med Østevolds og Møgsters Sognes Almue, derpaa han og har erholdt Deres Majts allernaadigste Confirmation og Bevilling Anno 1734 den 14 Juni, separat at maa nyde bemeldte Handling.

Og som jeg nu træder til Alder og desformedelst agter at se min Hustru og Børn efter min dødelige Afgang conserveret i Handlingen ved Kræmmerleiet Hidsken, der ei er min afdøde Broders Privilegium til ringeste Hinder eller Præjudice, saasom Hidsken og Bagholmen er over 4 Mile fra hinanden beliggende, saa er herved min allerunderdanigste Ansøgning, at Deres Kgl. Maj. allernaadigst vilde forunde mig med Hustru og Børn en separat Bevilling og Confirmation paa ubehindret at nyde den Handel, som af Arilds Tid har været ved Hidsken og Giedung, samt at intet andet Kræmmerleie maa oprettes i den Circumferents af den Handling, som alletider har fulgt bemeldte Hidsken og Giedung, der ikkuns er $^{1}/_{2}$ Milveis fra hinanden beliggende, paa hvilket sidste Sted, Giedung, min Formand i Ægteskabet var boende, hvis efterlevende Enke jeg blev indladet i Ægteskab med og saaledes udi en Tid af 25 Aar, som dertil berettiget, har havt denne Handel ved bemeldte Hidsken og Giedung, af hvilken Næring og Brug, jeg aarlig har svaret saavel Consumtion som andre borgerlige Tynger, ligesom jeg og for Eftertiden dertil finder mig pligtig samme at udrede.«

Ansøgningen, der 6 Mai 1744 sendtes Stiftsbefalingsmand C. A. Møinichen til Erklæring, anbefaledes af denne under 12te s. M. i følgende Skrivelse:

»Siden jeg efter nøie Underretning om Supplicantens allerunderdanigste Andragende angaaende nye Privilegier for sig saavelsom hans Hustru og Børn paa det hannem arveligen tilfaldne Kræmmersæde Hidsken med underliggende Giedung paa Bremnæs i Sundhors Fogderi, haver erholdt fuldkommen Underretning, at ikke noget findes, som kan være hinderlig udi hans allerunderdanigste Ansøgning. Thi Kræmmersædet Hidsken, hvorpaa hans salig Moder Maren Olrichs Aar 1714 med de flere Steder erhværvede kgl. allernaadigste Privilegium for sig og sine Børn, er hannem ikke alene af bemeldte hans salig Moder, imedens hun levede, overdraget til Brug og Beboelse, men endog efter hendes Død ved Skifte den 3 Mai 1739 arvelig tilfalden og ganske separeret fra Handelen i Østevold og Møgster Sogne samt de derværende Kræmmersæder Bagholmen og Kvalvaagen, som hans andre Sødskende arvelig tilfaldt, ligesom han og ved de allernaadigst confirmerede Privilegier af 6 Oct. 1731 paa dette Steds Handel har erhværvet Frihed for sig og sin Hustru. Hvad sig angaar Stedet Giedung paa Bremnæs, som hans Formand i Ægteskabet beboede og hannem med hans Hustru er tilfalden, da har samme nu i 25 Aars Tid været brugt under Hidskens Kræmmersæde, og er det først ungefær Aar 1660 bleven bebygget og indrettet til et Handelssted med Fiskevarer af Supplicantens Morfader[1]) salig Michel Bagholmen; det ligger ikkuns en ½ Mil tilsøs fra Hidsken, og præjudicerer ei i nogen Maade derved de andre Gjæstgiverier og Kræmmersæder. Men skulde Hidsken og Giedung blive separeret fra hinanden da kunde deraf i sin Tid flyde Disputer, saasom Hidsken er det rette priviligerede Kræmmersæde for dette Steds Circumferents. Altsaa underdanigst indstilles Supplicantens Ansøgning til Deres Majests eget allernaadigste Godtbefindende.«

Som Følge heraf erholdt ogsaa Michael Olrich, hans Hustru og Børn under 12 Juni 1744 Privilegium paa den Handel, som af Arilds Tid havde været ved Hidsken og Giedung, saaledes at intet andet Kræmmerleie maatte oprettes inden den Circumferents, der alletider havde fulgt Hidsken og Giedung.

En Søn af den ældste af de her omhandlede Brødre var vel den Studiosus Michael Olrich, der 7 Febr. 1738 fik Bevilling til at vies til Præst, naar han dertil lovligen blev kaldet, uanseet at han ei endnu var fulde 25 Aar gl., ligesom ogsaa den Studiosus Benjamin Olrich, der 23 Novbr. 1742 blev Capellan pro persona hos Hr. Peder Juel til Lyster, snarest synes at have været af den ældste Broders Børn.

E. A. Thomle.

---

[1]) Michael Olrich maa vel saaledes have været gift med sit Sødskendebarn.

Af Provst Daniel Peter Smiths Optegnelser[1]).

Meddelt af Daniel Smith Thrap.

I.

Mine Forældre.

Allerførst fører jeg eder hen til en smuk Landsbye, 1 Miil fra Præstø, hedder Mehrn. Landeveien løber igjennem Byen, i hvis Midte er en Broe over en Aae, som deler Byen i Sønder- og Nørre-Mehrn. Kirken ligger i den første og Præstegaarden med en stor Have og Mark udenfor i den anden. Der boede i 14 Aar min Fader, *Troels Smith,* og havde for den Formue, han fik med min Moder opbygget hele Præstegaarden, stor og rummelig, som den stod til 1847, da den totalt afbrændte for Pastor Rørdam — altsaa omtrent 76 Aar gammel. — Min Fader havde først været Capellan hos hans Fader, Magister *Peter Smith* i Holbek 1768, derefter 2 Aar Præst i Everdrup som ugift, og da han nu en smuk Vinterdag 1770 syntes, det blev ham for trangt at være ene i den store Præstegaaard i Mehrn, lod han spænde for Kanen og feiede ned til Kallehave, hvorfra man hidtil havde kunnet kjøre over Isen til Koster paa Møen, og hvor han agtede sig til Stege for at frie til en ung Kjøbmands Enke med en Deel Penge. Hun skal have heddet — Gud veed hvad. Men see, Sundet var brudt op, og ingen Passage mulig. Ei ei! tænkte den muntre 28aarige Præst — vend om! byder vor Herre, — men kjøre hjem igjen syntes ham lidt flaut. Altsaa hvorhen? thi den Vinterdag vilde han nu frie — »Til Baarse! til Hr. Plum!« — lød det i ham, og hurtig var han og Kanen i Baarse Præstegaard. Omendskjøndt jeg nu veed, at det lykkedes for ham, — saa kan jeg dog ikke nægte, at Hjertet klapper i mig ved at tænke: om det nu var mislykket, og jeg endda havde været min Faders Søn, men var gaaet Glip af den Moder, der nu tittede ud af Kjøkkenruden og saae den unge Mand, der gik fra Kanen ind til hendes Faders

[1]) I Kirkehistoriske Samlinger 3. R. IV, hvor Provst Smiths Skildring af hans Skole- og Adjunctiiv er meddelt, findes en Udsigt over hans Levnet.

Capellan *Ingemann,* hans Ven, Fader til den nu [1848] levende ædle Digter, Etatsraad Ingemann. Ja — hvilket Venskab! — Min Fader vidste godt, at Capellanen havde Øie for den unge Pige, men han vidste og, at en Capellan er som en Vante mod en Sognepræst. Han vidste, at Pigen var eneste Datter af første Ægteskab og havde 5000 Rdlr. i Mødrene Arv, og — hvad faaer man ikke at vide? — at hendes Stedmoder var slem imod hende, men hun selv i høi Grad from og vel opdraget, samt tilbades af Tjenestefolkene og de fattige Naboer. Og dette var, Gud ske Lov, sandt altsammen. Hendes Fader, Hr. *Daniel Plum,* var en gudfrygtig og dertil riig Mand, som elskede høit sin eneste Datter og sendte hende derfor til en Familie i Kjøbenhavn at gaae i Skole, og derfra havde hun lært Fransk, Tydsk, Historie og Geographie, kort sagt 10 Gange saa meget, som andre Præstedøttre paa den Tid. Men da hun blev voxen, og de milde brune Plum'ske Øine havde saaret en ung Kunstners Hjerte, saa skyndte Faderen sig at hente sin Perle hjem til Baarse Præstegaard, thi at blive en Kunstmachers Kone var dog altfor ringe for en riig Præstedatter, meente man dengang. Forresten var den unge Kunstner Justitsraad *Wiedewelt,* Danmarks berømteste Billedhugger før Thorvaldsen. Han forblev ugivt, og da jeg var bleven Student, blev jeg af min Onkel, Fætter til min Moder, Prof. Dajon, indført hos Wiedewelt, som tog saa besynderlig rørt imod mig og paalagde mig at besøge sig flittig i hans Atelier, som jeg og gjorde indtil hans sørgelige Død, og havde hans Samtaler meget at takke, da han vakte min Kunstsands. At Moder ikke havde været aldeles ligegyldig for ham, mærkede jeg paa den Glæde, hun havde over mit Bekjendtskab med ham, og de Taarer, hun fældede ved hans Død. Han druknede sig i sorte Søe — i en Alder af 73 Aar. Hvergang jeg kom hjem, maatte jeg recitere for hende Øhlenschlägers herlige Elegie over hans Død. Den unge Pige hed *Anna Agnethe Plum,* var 20 Aar, temmelig høi og rank af Væxt med et mildt forstandigt Aasyn, saa fortalte Fader, og da der kom Bud til Capellanen, om han og den unge Præst fra Mehrn vilde komme over at drikke Thee, rødmede hun lidt ved at see ham. Samtalen med den gamle Herredsbroder kom snart i Gang, og da det imidlertid var

blevet Sneefog, bød den Gamle ham til at blive over om Natten, og han var da let til at overtale. Stedmoderen var saa mild som en Kat og skjød Ryg for ham (hans egne Ord), som hun nok troede kunde være Manden, der kunde skille hende ved Steddatteren, og hvorvel hendes Sledskhed mishagede Frieren, holdt han dog gode Miner med hende. Den gamle Præst fandt synligt Behag i Aftenunderholdningen, og med den unge Pige, som gik ud og ind, fik han kun talt et Par Ord. Imidlertid mærkede hun nok, at Capellanens Øie iagttog dem, og hun var derfor varsom. Ingemann var en mild bleg ung Mand, meget stille og tilbageholden, og han havde derfor hidtil ikke røbet sine Hensigter med noget Ord, skjøndt Rygtet havde fortalt min Fader, at der var en Forlovelse i Gjære; thi gamle Plum eiede Baarse Kirke, hvis Præst han var, og kunde altsaa efter den Tids Skik kalde sin Svigersøn til sin Eftermand i Embedet, hvilket siden desværre gjorde den Gamles sidste Dage saa tunge. Herom siden. Nu vil jeg ikke mere afbryde min Faders Frieri. Da han og Ingemann havde sagt Godnat, og var kommen ned i Capellans Kammeret, bad han sin Ven om et Ark Papir og sagde: Gaa Du kun i Seng, jeg har et temmelig vigtigt Brev at skrive med Eders Post, som afgaaer i Morgen. Ingemann gik til Sengs, og ved hans Skatol sad den forræderske Ven og skrev sit Kjærlighedsbrev til den Sovendes Hjertelskte. Fader var en resolveret Mand, og i gamle Dage gik man mere lige løs paa Sagen end i vore frie Tider. Derfor stod han tidlig op, gik over i Kjøkkenet at tænde sin Pibe, og da han der traf den unge Anna, gav han hende Brevet og bad, om mueligt, at faae et Svar til Middag, da han vilde reise strax efter Bordet. Og se — da de havde takket for Mad, gav hun ham et hemmeligt Vink, og i Forstuen modtog han hendes Svar, som hun bad ham bie med at læse, til han kom hjem. — Han kjørte, men den sviende Kuld kunde ikke kjøle hans varme Hoved. Han følte paa Brevet i hans Brystlomme og tænkte: er det en Kurv, som er deri? eller har den Engel virkelig saa rask kunnet beslutte sig til at give mig et godt Haab? — Hvor gjerne havde han ikke ladet holde for at læse Brevet, men han frygtede for sin Kudskes Opmærksomhed, — og vel af Lydighed mod Pigen. Saa var det

først da Reiseklæderne vare ophængte, og han sad i sin varme Stue, at han med usikker Haand rev Brevet op, og læste — ja læste til Glædens Taarer rullede ned af hans Kinder. Det var et Brev! jeg har læst det, men beklager, at jeg ikke itide tog Afskrift deraf. I en ædel simpel Stiil takkede hun ham for hans ærefulde Tilbud, — sagde ham, at hun havde hørt godt om hans Embedsførelse og hans Levnet, og hun vilde derfor ansee det som upassende fra hende, hvis hun behandlede hans Andragende som en anden verdslig Mands. Hun bad ham derfor om en Uges Betænkningstid, en Tid, hun vilde anvende til at tage Gud og sit Hjerte paa Raad med, og derfor bad hun ham om at komme ottende Dagen efter og tale med hende, hvorefter han kunde tale til hendes Forældre. Brevet endte med de Ord: »Jeg haaber, at denne Sag er Gud med og ham velbehagelig — og derfor undertegner jeg mig allerede Hans Velærværdigheds med sand Estime forbindtligste Tjenerinde«. Ugen gik — langsomt nok — og da hans Bjælder klingede i Baarse Præstegaard, saae hun atter gjennem Kjøkkenvinduet den unge Mand, som denne Gang ikke spurgte efter Capellanen, der ogsaa til Lykke ikke var hjemme, men ilede rask til Dagligstuedøren. Hun mødte ham i Forstuen og undseelig rakte ham Haanden, idet hun hviskede: tal med mine Forældre. Frydefuld talede han, og med Glæde blev hans Tilbud modtaget. Ved Middagsbordet drak den gamle Præst de Forlovedes Skaal, — og den blege Capellan blev endnu blegere, men betvang sin Smerte og med en Taare i Øjet lykønskede sin Ven. Den Vinter gik, og i Vaartiden førte den lykkelige Præst sin Brud hjem — det var 1771 — og hun Gud ske Lov! den fromme, forstandige, dannede Anna Agnethe Plum blev min og mine Sødskendes ømme, sjeldne Moder. — — — — — — —

Min Morfader, Sognepræsten i Baarse, *Daniel Plum*, var ellers en af mange Sønner af en rig Godsejer, fra hvem en talrig Slægt Plum nedstammer. Han var en lærd og from Mand, og var gift 1ste Gang med *Ingeborg Afforin*, og da han selv eiede Baarse Kirke, bekostede han et Alterklæde og en Messe-

hagel af tykt ægte rødt Fløjl og massivt Guldbroderi, hvorpaa staaer Aarstallet 1740 og Ægtefolkenes Navneziffer. Min Moder fortalte mig som Student, at hendes Stedmoder ofte bebreidede Manden denne store unyttige Udgift han havde giort, og da jeg som Provst i Baarse Herred 1834 visiterede Baarse Kirke, fandt jeg disse Alterklæder, for 100 Aar siden anskaffede, lige saa gode som nye; thi den forsigtige gamle Præst havde legeret en liden Kapital til Kirken, hvis Renter — 10 Rd. — Degnen skulde have for hver Søndag at lægge Klæderne i en Pose og bære dem hjem i sit Huus, for at hverken Møl eller Sol skulde angribe dem. Jeg har aldrig seet denne Forsigtighed paa noget Sted anvendes; men det er og sandt, at det Bomuldsfløjl og [de] uægte Galoner, som Kirkeeierne levere, fortjene heller ingen Omhu, og 5 à 6 Aar efter ere disse Alterklæder fuldkommen afblegede.

I Baarse Kirkebog læste og afskrev jeg et Stykke, som den gamle Daniel Plum havde tilført 26. Januar 1778 i hans Alders 71de Aar og 30te Embedsaar, og som altsaa er skrevet mod Enden af hans Liv, der var hjemsøgt af Lidelser. Han havde nemlig — som anført — den sørgelige Ret at kalde en Svigersøn til sin Eftermand. I sidste Ægteskab havde han 3 Børn, 2 Døtre og en Søn. Sønnen *Claus Plum* var nok *mediocriter eruditus studiosus* og blev hans Degn. Den ældste Datter blev gift med en Præst *Høier* i Tveed i Fyen. En Datter *Lise Høier* lever endnu, ligesom Provstinde Brünniche er en Datter af Degnen. — — Den yngste Datter blev da forlovet med den gamle Plums Capellan, der hedde *Tvede* og var desværre et meget slet Menneske. Thi da Faderen havde afstaaet ham Embedet, bedrog han Datteren, der var sygelig og derved lagdes i Graven, ligesom og Faderen kort efter døde. Mellem Tvede og Degnen Plum var et uforsonligt Had og flere hæslige Processer, hvori dog Degnen som oftest seirede.

Den 71-aarige Plums Inserat i Kirkebogen var paa den Tid intet usømmeligt og tjener virkelig til at betegne Manden som en gudfrygtig Præst. Det lyder som saa i en for den Tid smuk Stiil:

»Jeg har i mit Embeds Førelse havt mange Overbeviisninger ved Exempler, at der er en guddommelig Forsorg over os. Da en Gaardmand i Dyrløv (Annexet), Bertel Han-

og Enken Dorthe Nielsdatter, som var i skikkelig Stand, havde mange Friere, gik hun i Bøn og Suk til Gud Nat og Dag om Raad og Hjælp, hvilken hun skulde udvælge. I denne Bekymring lagde hun sig en Eftermiddag til Hvile paa Sengen, faldt i Blund, og da var det ligesom En svarede hende i Øret, at hun skulde tage Mads Nielsen, som hun mindst havde tænkt paa, fordi han var liden og paa den Tid uanseelig. Hun blev saa overbeviist om en guddommelig Førelse, at Ingen kunde afvende hende derfra. De har og levet tilsammen kjærlig, og han har med al Forstand forestaaet Gaarden og levet skikkelig blandt Alle[1]). — —

Min salige Moder lignede hendes Fader i Fromhed og Sagtmodighed, men var vel udrustet med en rigere begavet Aand. Hun havde nydt en god Opdragelse og havde ved megen og god Læsning uddannet sin Smag for Poesie og alt Ædelt og Godt. Dette var en stor Lykke baade for hende selv og især for hendes Børn. Thi i hendes første Ægteskabs Aar fik hun Børnekopperne, der baade skamskændede hendes smukke Ansigt og skadede hendes

---

[1]) Det var for en 70 Aar siden [ɔ: 1770—80] en væsentlig Egenskab for den Mand, en Bonde Enke skulde vælge, at han var stor og stærk, en god Slagsbroder, thi i Fællesskabets Tider kom Mændene tidt sammen, drak og sloges, og som i Oldtiden var den tapreste Kriger mest anseet. En gammel Mand Hans Helvig i Horslunde, henved 80 Aar, fortalte mig sit Frieri til en Enke. Flere Friere vare forsamlede paa Kroen, der opstod Slagsmaal, og Kromanden sendte Bud efter Byens stærkeste Mand, Peder Friis, for at styre tilrette; men Hans Helvig, der tjente hos Enken, kom først, og skjøndt han kun var »liden og uanseelig«, børstede han alle Gjæsterne ud af Krostuen. Derpaa satte han sig rolig ved Bordet og drak sin Pægel, som Tapperhedens Belønning. Kort efter traadte Peder Friis ind, og Værten fortalte ham, at Hans allerede havde fuldendt Slaget. Peder Friis gik hen til Hans, i hvem han altsaa saae en Slagsbroder Rival, og sagde halv spotviis: Du lader ikke til at være saa ringe en Karl, som Du seer ud til, — skulle vi ikke prøve et Tag? — Jo vel, svarede Hans; trak Trøjen af og fik Kæmpen Peder lykkelig og vel i Gulvet. Godt, raabte Peder, gav en Pægel og dermed over til Enken og friede for Hans, som nu fik først sin Tapperheds Løn, Konens Haand og Gaard. »Jeg har altid«, sagde han, »kunnet drukket og slaaet hver Mand under Bordet til jeg blev 70 Aar, — nu er det forbi«.

Helbred især hendes Syn og hendes Bryst. Dertil kom 11 paa hinanden hurtig følgende Barselsenge, saa hun blev mere og mere svagelig. Jeg kan ikke mindes hende anderledes, men hendes hele blide forstandige og dog høist livlige Væsen svæver tydelig for mig i al sin Engleglands. Jeg var det syvende levende Barn, 2 var døde fra 1771 til 1782. Min Fader fløttede 1784 til Holbek, hvor han byttede Kald med sin gamle Fader, der var bleven forarmet i det store Kald og ikke længere kunde styre sin Menighed. Han drog til Mehrn i den smukke Præstegaard, og — Fader maatte igjen bygge hans Gaard op og styrtede sig i Gjæld og Fattigdom, som han først forvandt i sin høje Alder. — — — — — Uagtet min Moder fra min tidligste Barndom af var saa svag, at hun aldrig kom i sit Kjøkken, mange Uger ikke ude af Dagligstuen, og kun i den milde Aarstid kunde nyde frie Luft, saa styrede hun dog sit Huus og anordnede alle Ting, indtil min ældste Søster Thea blev 17 Aar gammel og blev vor Husmoder. Hun besad en stor Magt over min Fader, der viste hende en ubegrændset Fortrolighed og Høiagtelse. Han var nemlig i høi Grad heftig, let opbragt til Vrede og snart god igjen; men naar han foer lidt for slemt op i Børnenes Nærværelse, reiste min Moder sig, gav ham et lille Vink og gik foran ham ind i Studereværelset. Han fulgte hende lydig — roligen talede de sammen, og vendte milde tilbage til Dagligstuen, hvor vi Smaae havde siddet imens ganske forbløffede. Jeg mindes ogsaa ofte, at naar Fader havde skjeldet en Mand ud og jaget ham paa Døren, gik Moder ud og gav Manden et Vink, saa han gik ind ad Kirkegaards Døren, og ved hendes milde og kloge Tale fik [hun] den fornærmede Mand til at gaae ind til Fader og bede om Forladelse, og ikke sjelden blev disse Faders troeste Venner. Det var nu vidt og bredt bekjendt i Byen, hvorledes hun kunde bevæge sin Mand til at vise Folk Føielighed, saa alle søgte hende, og hun gav dem altid de bedste Raad, hvorledes de skulde komme frem med deres Sag hos Fader, hvis Heftighed de frygtede. — Fader byggede mere end han havde nødig, indlod sig i Handel om Jord og holdt mange Folk. Embedets Indtægter forslog ikke. Gjælden voxede ligesom hans Familie tiltog. Derfor maatte der mangle i Hus-

holdningen; men aldrig har nogen hørt et umildt eller bebreidende Ord af hende. Dette »havde Du osv.« hørtes ikke af hendes Mund, endskjønt hun med største Vanskelighed kunde faa de fornødne Husholdningspenge i Skillingsvis. — — — — Hun opdrog og oplærte alene, uden al fremmed Hjælp sine 5 ældste Døtre, læste Sprog, Historie og Geographie med dem og lærte dem Religion, Skrivning og Regning. Jeg sad som en lille 5 Aars Dreng stille paa min Skammel og hørte med Forbauselse paa Madame Prince de Beaumonts Fortælling om Printsen [Prindsessen?] med den lange Næse. Var Pigerne færdige og skulde sye, saa kom Turen til mig at læse, og jeg læste, som jeg troede: »Latin« (Ak jeg kom siden ud af Drømmen) af Pragtudgaven af Holbergs Peder Paars. Moder lagde en Avis over Billedet, og først naar jeg havde stavet hele Siden igjennem, fik jeg Lov til at betragte Billedet, som hun da forklarede mig, saa at inden jeg var kommen til 5te Sang, kunde jeg alt hjertelig lee af hvad jeg læste, og som jeg kan endnu udenad fra den Tid. Hvergang jeg seer denne Peder Paars gjemt i sit gamle trofaste Læderbind er det mig, som saae jeg min Barndoms Kammerat, og jeg har ofte paa min Sygeseng deelt mine faa Timers Læsning mellem Peder Paars og min ældre Livsledsager — Bibelen, og sandet, hvad Holberg skrev paa Titelbladet, da han første Gang udgav sin nye Vise om Peder Paars »skreven til Trøst og Opmuntring for alle dem, som lide Kors og Gjenvordighed i denne Verden«.

Min Faders Udvortes var, saa længe jeg kan huske, temmelig uforandret. Ved min Fødsel var han 38 Aar gammel. Han var nemlig født 11te Januar 1744 og jeg 24de Septemder 1782. Han var lidet under Middelhøide, rund og fyldig, uden egentlig at være tykmavet, men vel proportioneret og rask i sine Bevægelser som i sin Tale og sine Beslutninger. Hans Ansigt var rundt, med regelmæssige, levende Træk, og overordentlig mildt, naar ingen Lidenskab formørkede det, men ikke sjelden noget barsk mod os Børn. Af min Fortælling vil hans Karakter nok kjendes i dens Enkeltheder; kun i Almindelighed vil jeg sige, at han havde en meget god Forstand, Greb paa det praktiske og en Bevægelighed i Sjælen, saa han var aldrig uvirksom, elskede Læsning, skrev

flittig sine Prædikener lige til hans høie Alder og fulgte saa nogenlunde Theologien, men dog især Politiken, der nødvendig maatte gribe alle paa hans Tid. Egentlig dyb Lærdom besad han ikke; thi i hans Dannelsestid, og nær havde jeg sagt i min egen, lærte man kun Latin og Dogmatik, men hverken Modersmaalet, Naturvidenskab eller fremmede Sprog. Derfor læste han kun Latin og Tydsk, og hans Stiil smagte meget efter det latinske og tydske Sprogs Idiom. Da han tog Attestats, lagde man mindre Vægt paa Karakteren, de bedste Studiosi læste kun til Haud (et vist Pensum), Resten til Nct, et meget ringe Pensum og et Studium af nogle Uger. Kuns de egentlige Lærde læste til Laud. Derfor havde Bisper som Nordal Brun, Hertz og flere kun Non, der ikke som nu var et Mærke paa en Stymper, men kun paa Fattigdom og Hastværk. Imidlertid havde min Fader Haud, prædikede flittig, var endog Kabinetsprædikant hos Ministeren Greve *Knuth*, som gav ham Expectencebrev paa Døllefjelde Kald i Lolland, hvilket Fader dog forsmaaede, blev derimod Capellan hos sin Fader, da han var 24 Aar, i Holbek 1769. Hans Moder *Edel Ane Dorothea Barfod,* hvis Kjeledegge Troels var fremfor hans øvrige 8 Sødskende, tog Aftenen før hans Afreise til Ordinationen i Kjøbenhavn en nye Sax og med megen Ceremonie klippede Haarpungen og hans øvrige, hidtil stærk friserte Haar af til Bunden, og derpaa satte hun en smuk pudret Præsteparyk paa den rødmussede Candidats Hoved, gjemte saa Haaret og Saxen paa et hemmeligt Sted, og nu havde hun givet ham sin første Præstevielse. Da min Fader rev sin gamle Faders Gaard i Holbek ned, og Moderens Ben smulrede i Kirkegaarden, fandt Arbejderne Haaret og Saxen mellem en Hanebjelke og Taget. Parykken bar han til den franske Revolution i Halvfemsindserne nedrev alle unaturlige Skranker og Skikke, da kastede danske Præster, til stor Forargelse for Biskop Balle, baade Paryk og den store trekantede Hat, ja nogle vovede at bære Bakkenbarter. Dog satte de i Begyndelsen Haaret, der længe havde hængt nedenfor Parykken, op i ærbare pudrede Bukler, men de liberale Ideer blæste ogsaa Pudder og Bukler bort, og de sidste 20 Aar af sit Liv bar min Fader sit smukke graa Haar, der i de sidste Aar fik en sort Fløiels Kalot til Hjælp.

Biskop Balle, der var Faders jevnaldrende og Dusbroder, bar sin tre Etager Bukle Paryk og den trekantede Hat eller Bonnetten til sin Dødedag, og skjændte ved Visitatser paa min Fader, at han som Provst i Mehrløse Herred gav Præsterne et saa ugudeligt Exempel at gaae med eget Haar og en rund Hat. Den gode Balle skulle see op af sin Grav og græmme sig over de unge Præsters store Skjæg og Kasketter. Ellers var min Fader en ortodox Præst og Balles Medstrider imod Fritænkerne, i hvis Spidse stod Horrebow, og den usædelige Thomas Brun, som maatte paa en Maade gaae til Confirmation hos Balle[1]). — Horrebow skrev et spottende Tidsskrift »Jesus og Fornuften« og Balle skrev »Pligtanker«, og »Bibelen forsvarer sig selv«, men den ærlige og virkelig lærde Theolog var dog ingen ret Logiker end mindre Dialektiker, og derfor blev han stundom bragt i Klemme. Da opstod der en hidtil ubekjendt Mand en ung philosophisk Student, jeg troer i Aaret 1799, som skrev en lille Pjece: »O. Horrebow for Fornuftens Domstoel«, der var saa yndig i alle Maader, at den gjorde saa godt som Ende paa den hele forargelige Strid og hjalp den ædle Balle ud af sin Klemme. Det var *Anders Sandøe Ørsted*. Han var beslægtet med en Madam Walløe i Holbek, Søster til Doktor Theologiæ Sandøe, og med en Præst Holm i Hørbye, ligeoverfor Holbeks Fjord. Ørsted og hans Broder Hans Christian vare fattige (det var dengang de vare to om en Kavai) og besøgte deres formuende Slægtninge for at faae Understøttelse. Min Broder Caspar Wilhelm (Student 1794) var Ørsteds Studenterven, og jeg kan huske hvorledes min Fader, da min Broder nævnede ham Ørsted, omfavnede ham og sagde: »Det er den Anders Sandøe Ørsted, der har tugtet Horrebow og hjulpet Balle«. Og han gav ham et dygtigt Kys. Thi endnu var Ø. ikke Excellence og Ridder af Elephanten.

Om Forladelse for denne Digression! Det bliver vist ikke den sidste — og hvorfor skulde den ogsaa det? Naar man seer ud paa en vid Egn, saa seer man ikke alene denne og hiin Herregaard og denne og hiin Bekjendter, der boer der, men der løber en lille Historie med, og derved bliver Landskabet ikke mindre

---

[1]) Unøjagtigt. Det var Dr. Schønheyder, der maatte tage ham i Skole.

liveligt. Denne sidste Digression var min Farmoders Skyld, og hun skal derfor have et Par Ord til; thi uden Tvivl var det hendes Temperament, min Fader havde arvet (og hvoraf jeg har faaet min Portion). Hendes Fader var Ritmester og boede i Holbek, hvor min Farfader Mag. Peter Troelsen Smith var først Rektor og siden Sognepræst, da han friede til Jomfruen (Frøkener var dengang kun den høie Adel), uagtet han vidste, at hun stod i Kjærligheds-forbindelse med en Lieutenant. Men Magisteren friede ogsaa til Forældrene, som fandt at Sognepræsten opveiede mere end een Lieutenant, og da Pigen forgjæves bad Magisteren om Naade, og modtog kun det flegmatiske Svar: »Det giver sig nok med Tiden, lille Jomfrue!« da foer hun op i Vrede og sagde! »Godt, Hr. Magister! Han skal ikke faae en rolig Time, saa længe han lever.« Men Magisteren vovede derpaa, og hvor sagtmodig han end var, saa holdt Damen ærlig Ord og plagede ham ilde. Imidlertid veed jeg kun dette om hende, at min Fader var hendes Yndling, og at hun døde en Snes Aar[1]) førend Magisteren, der blev 86 Aar og studerede Græsk og Hebraisk til sin Dødedag. Min Fader havde 2 Brødre og 4 Søstre ilive i min Barndom. De vare tilsammen meget maadelig begavede Folk, undtagen den yngste Tante Mille, som havde en Art Genie, men var forresten rent bandsat. Disse og deres Efterkommere forsvinde af min Levnetshistorie, naar undtages en med mig jevnaldrende Præst *Schousboe*, en brav Mand, der har gjennemgaaet haarde Prøvelser, og derfor er bleven mig agtværdig, (død 1852). Hans Moder, min Faster, havde ligesom de øvrige et stort Anlæg for at opdrage sine Børn slet. Paa Præsten nær mislykkedes de ogsaa alle og ligeledes Resten af min Faders Familie. Jeg skulde derfor ikke tage meget Fejl, naar jeg deriverer denne Ulykke fra Magisterens tvungne, ulykkelige Ægteskab, ligesaalidt, naar jeg tilskriver min Faders Undtagelse hans lykkelige Forbindelse med min Englemoder. — — —

---

[1]) **Hun døde — efter Wiberg — 20. Juni 1783.**

II.

Min Barndoms-Tid og mine Sødskende.

1782—94.

Barndomstiden begynder ikke sin Historie med Fødselen, som ellers var Aarstallet 1782, 24 September. Udgangspunktet, to Aar førend min Fader ved den da mægtige Guldbergs Hjælp forlod sit Landsbykald og blev Sognepræst i Holbek 1784 og siden Provst i Mehrløse Herred, hvor han forblev i fulde 39 Aar. Min Barndoms Historie begynder med Bevidstheden og med de første Indtryk Erindringen bevarer. — — — — — Min Moder havde ved sit Giftermaal faaet en jævnaldrende Jomfru Hoffmann, Degnedatter fra Snesere, i Huset, og hun havde stor Forkjærlighed for mig og kaldte mig sin »lille Mand«. — — — — Min Moder lærte mig at læse — — — — og at skrive Tal og Bogstaver, og med mine Søstre tog jeg Deel i de første Samtaler om Gud og Frelseren og lærte med dem at læse udenad en Psalme, lærte mine Bordbønner og hørte hende læse Morgenbønnen af Sturms Bønnebog. Af og til maatte hun dog sende mig til en Pugeskole, som holdtes af en Mand, *Wagnsen* og hans gamle Moder; thi da alle mine 5 Søstre vare ældre end jeg, saa forstyrrede jeg deres Underviisning. Sønnen lærte mig da at skrive og regne og Moderen at læse i Catechismus og Bibelhistorie — — — — — — Saaledes gled Tiden til mit 7de Aar, som gjør Epoke i min Barndomshistorie; thi da fulgte jeg med mine Forældre paa en Reise til Frederiksborg, og dette Slot gjorde et saa dybt Indtryk paa mig ved sit Ydre og Indre, ved de mange Malerier i Riddersalen, ved den prægtige Kirke, Christian 4des Bibel og Bedestol og Frederik den 2dens Sovegemak, Sloprok, Nathue og Tøfler, som jeg altsammen fik paa, og endelig ved de phantastiske smaae og store Taarne og udhugne Skikkelser, at jeg, dengang jeg 15 Aar efter saae Frederiksborg igjen, hilste paa det altsammen som paa gamle Barndoms Venner. Mine Forældre gjorde derfra en lille Rejse til Helsingøer, men kunde ikke have mig med, og jeg forblev saaledes hos en Madame Lottrup paa Slotsmøllen, der havde en smuk attenaarig Datter, *Abelone Lottrup,* som gjorde mig tilgode og lod mig sove ved sin Side — — — — — Jeg anede ikke, at denne unge Pige 20 Aar efter

skulde blive min Stedmoder — — — — — Da jeg nu havde faaet stor Lyst til at see mig om, og min Fader kjælede paa sin Viis for mig, tog han mig med allevegne, ja gav mig en lille Hest, som jeg forede saa stærk, at den blev saa trind, saa jeg gled bag af den, naar jeg skulde trave til. Derfor bandt han mig fast til Ridedækkenet, og saaledes maatte jeg ride 4 a 6 Mile med ham imellem. Men jeg takker ham endnu, fordi han styrkede mit Legeme og paa samme Tid talede meget med mig, skjøndt han aldrig planmæssig underviste mig, hvortil han ikke havde Taalmodighed. Jeg havde forøvrigt megen Frihed og løb omkring og gjorde mig gode Venner baade med Folkene i Huset og med Byens Folk. Saaledes havde min Fader en gammel Karl, Hans, der havde tjent ham fra Dreng af over 20 Aar. Ham betroede min Moder mig ofte til — — — — — Jeg blev Attestatus uden at have drukket Kaffe, Vin og Brændeviin, men en grov Feil begik min Pædagogus dog, da han i Borgestuen fik mig som 13 Aars Dreng til at ryge paa sin Pibe og — jeg brækkede mig deraf, men blev dog en slem Tobaksryger.

Da jeg var 7 Aar gammel, fødte min Moder en lille Datter, *Mille Johanne*, og — jeg blev sendt ud, løjerligt nok, med mundtlig Beskeed at forkynde Holbeks Honoratiores denne store Begivenhed. Det var lagt mig i Munden af Jomfru Hoffmann hvad jeg skulde sige, men Betydningen af Ordet »nedkommet« var mig saa uklar, at jeg et Sted sagde »opkommet«, et andet Sted »forkommet« og et tredie Sted »bortkommet« eller »ankommet«, og medens de skikkelige Folk fyldte min Mave og mine Lommer med Kager, Svedsker, Figen og Rosiner, fulgte de leende med mig til næste Sted for at høre, med hvilke Ord jeg vilde rygte mit Ærinde. Denne Omstændighed, at Moder fik et lille Barn at passe, at de ældste Sødskende alt begyndte at gaae tilhaande i Huusholdningen, og Moder saaledes frygtede for, at vor Underviisning skulde standse, gav Anledning til, at der blev antaget en Huuslærer, som skulde læse for Søstrene og for mig i Forbindelse med et Par andre Drenge, Klokkerens Søn, *Hans Ludvig Parelius*, og nogle vilde Sønner af Apotheker *Hagen* i Holbek. Den første Lærer heed *Schytte*, en ung fiin Herre, som nok gad læse med Pigerne, men satte os

Drenge Dag ud og Dag ind til at læse paa Landkort i et Sideværelse. Vi gjorde da hvad vi vilde — — — — — Hr. S. maatte da fortrække. Vi fik da en ung Student, heed *Ploug*, — men ak — det var en forulykket Person, der kom i Pjalter til os med en gammel Hat og en Knortekjæp i Haanden, og min Fader maatte strax lade ham paaklæde. Imidlertid var han en sand Orbilius, pryglede os Drenge uden at lære os Noget, og dog fortsatte sit liderlige Levnet. Da han derfor en Nat var ude, fik Jomfru H., hvis Hjerte blødte, naar hendes Mands Næse blødte, eller Ryggen paa ham sved, fat paa hans Tamp, bar den op til min Fader og fortalte ham, at Hr. Ploug var ikke i Nat kommen hjem fra Vaertshuset. Kl. 9 om Morgenen trillede hans Drikkebrødre ham hjem paa en Hjulbør. Kl. 12 spiste han til Middag, og Kl. 2 marcherede han med sin Bylt og Knortekjæp ud af Porten til stor Glæde for mig. Aaret derefter saae min Fader ham staae Skildvagt ved Vesterport i Kbhvn. Han havde ladet sig hverve til Soldat. Aarsagen til dette Uheld med Huuslærer var vist den ringe Løn; thi min Faders Omstændigheder taalte dengang ikke at gjøre store Opofrelser. Nu vilde Moder ikke have nogen nye Lærer, men bevægede min Fader til selv at begynde at lære mig Latin, da jeg var i mit 10de Aar, og hun paatog sig da det Øvrige. Men denne Latin gik det maadelig med. Ikke hver Dag havde Fader Tid, saa havde han ingen Lyst til et Arbeide, der for ham var aldeles uvant, da han *aldrig* havde været Lærer. Læste han, declinerede og conjugerede da med mig, tog det oftest en bedrøvelig Ende, thi jeg skulde læse paa egen Haand ved Hjælp af et Lexicon i Badens *historia Romana* og sommetider lære 100 a 200 Gloser udenad i *Nucleus latinitatis*, kunde da som oftest ikke Halvparten og maatte da absolvere den anden Halvpart med Kroppen. Min Fader var hidsig, slog haardt, da han dog ellers aldrig var stræng, (thi i Grunden kjælede han endog utilbørlig for mig undtagen i Grammaticas Nærværelse). Hvad Under da, at jeg narrede ham saa meget jeg kunde og turde, løb min Vei, ja reed bort halve Dage og holdt mig skjult, til jeg vidste han var i Marken eller i Forretninger og havde glemt mig og Grammatiken. Men dette Spil gik min Moder nær; thi skjøndt jeg altid gjerne var hos

hende, og virkelig for hendes Skyld læste paa min rædsomme Latin, hvor hun hjalp mig med at slaae op i Lexicon, og jeg end ydermere blev bestyrket i min Troe, at hun forstod alt, hvad et Menneske kunde lære, — saa frygtede hun dog, at jeg skulde blive aldeles forsømt og fik derfor min Fader til i Sommeren 1793 i mit 11te Aar at sætte mig i Roeskilde latinske Skole, hvis Rector Dr. og Prof. *Johan Henrich Tauber* var min Faders Studenterven, ligesom Biskop *Balle.*

Mine Forældres første Søn, kaldet Peter Daniel, døde 1/2 Aar gammel 1772. Men 24 Januar 1773 blev min ældste Søster født.

1. *Edel Anna Dorothea.* Hun var min Madmoder; thi efter [at] hun havde været en kort Tid i Prof. Todes Skole i Kjøbenhavn, kom hun hjem for at forestaae Huset, da Moder stedse var svagelig, og Jomfrue Hoffmann maatte overgive hende Fæstningens Nøgler. Hun var kun 18 Aar, en rank blond Pige, munter og flittig, fuld af opofrende Kjærlighed for Forældre og Sødskende, Jeg var næsten 10 Aar yngre end hun, men det forekommer mig dog, som om hun altid har været den Samme. Hun var min og Søstrenes Madmoder, min Moders utrættelige Pleierinde indtil Døden, og for hendes Datterpligts Skyld afslog hun ethvert Ægteskabstilbud. Endog da vor Moder var død 1805, friede en Mand, som i mange Aar havde ventet paa dette Tidspunkt, og uagtet hun Intet havde mod Forbindelsen, der var passende for Begges Alder, afslog hun den for min Faders Skyld. Manden var *Hertzberg*, død som Apotheker i Holmestrand, min Barndoms- og Ungdomsven. Han agtede hende høit, og hun har besøgt ham i Norge. Imidlertid har jeg aldrig hørt hende klage, da Fader 1808 giftede sig anden Gang. Hun vedblev at styre Huset, var den fromme Stedmoders jævnaldrende fortrolige Veninde, som efter min Faders Død flyttede ind til Petersens Kloster med hende i Kjøbenhavn, hvor de levede det kjærligste Liv, til hun ogsaa havde lukket denne elskede Moders Øine. Hun var i Øvrigt ligesom Centrum for hele vor Familie, idet hendes Kjærligheds Radier naaede til enhver af os. Fortroligst var hun med min Broder Caspar, der kom hende nærmest i Alder. Da han etablerede sig i Kjø-

benhavn, drog hun til ham og indrettede hans Huusholdning, indtil han giftede sig. Men forresten var hun med til alle Bryllupper og Barsler i Familien og sørgede for alle Ting. Hjemme var hun utrættelig flittig, først oppe om Morgenen og sidst i Seng. Hun vævede, syede Skoe, spandt og tilvirkede smukke Tøier, hvormed hun klædte os Andre — — — Hun døde 1859, 86 Aar gammel.

2. *Ingeborg Elisabeth* hedder den næste. Hun maatte tidlig ud efter hendes Konfirmation. Det var en Grundsætning hos vor Fader, som jeg vel veed, at flere Præster i forrige Tider fulgte, at de voxne Pigebørn ikke maatte gaae hjemme, men skulde ud endog at tjene for Brødet. Jeg billiger det ikke, uden naar stor Fattigdom tvinger Forældrene hertil, hvilket dog ikke var Tilfældet eller burde være Tilfældet hos min Fader, der var i et af Landets bedste Kald og havde kun to Sønner at holde til Bogen. Han meente, at Pigerne, naar de gik hjemme, bleve ikke gifte, og at 7 Piger ikke kunde finde Beskjæftigelse i Huset. Nogen Ret har han nok havt i begge Stykker — — — — — — — — — — — — — Ingeborg — en stille, ordentlig og sparsommelig Pige — maatte tjene, endog i den Bye, hendes Forældre boede, hos en gammel Gnavpotte, en Justitsraad Svitzer i Holbek. Han var Enkemand, og hun pleiede ham til hans Død. — — — — — — — — — [Derpaa] kom hun i Huset hos en Præstefamilie i Taasinge, hvor en Candidatus Theologiae *Flor* — en Mand af Aand og Studier — der holdt Institut i Slagelse og nu var Enkemand med 2 Børn, lærte hende at kjende, friede og fik hendes Ja. Han blev derpaa Degn paa Frederiksberg og Lærer for det Wærnske Institut og giftede sig. Han havde meget gode Indkomster, prædikede ofte og godt, og havde sikkerlig gjort stor Lykke, dersom — han ikke havde været saa jovial en Fyr. Man elskede ham og hans Selskab. Han trivedes ypperlig ved Viin og Steeg, saa han voxede til et betydelig Omfang, men aftog mærkelig i Kræfter og døde efter nogle Aars Vellevnet. Han var ellers god mod min Søster og agtet i sin Kreds. Ingeborg har nu været Enke i 20 Aar, og af hendes liden Pension levet yderst sparsommelig. — — — — —

Min eneste Broder var *Caspar Wilhelm*, som var født 1776, altsaa 6 Aar ældre end jeg, og da han blev Student samme Aar

jeg kom i Roeskilde Skole, saa har jeg egentlig ikke kjendt ham eller levet med ham, førend jeg selv blev Student. Men jeg husker godt, hvilken Glæde der var paa færde imellem os Sødskende, naar vi ventede ham hjem i Ferierne fra Slagelse, hvor han gik i Skole. Paa mig som Barn gjorde han et godt Indtryk; thi han gav mig Boldte og tegnede mig prægtige Soldater med Knebelsbarter og Uniformer, blandt andet en skrækkelig Kæmpe, hvorunder han skrev: en Svensker. — Af hans Skoleliv ved jeg kun to Mærkeligheder, først at en af hans bedste Venner, som og blev det stedse, ved Navn Selchau, i Leeg stak til ham med en Steen, der traf ham i Tindingen, saa han styrtede som død til Jorden, og S. af Fortvivlelse herover vilde drukne sig i en Brønd, saa Kammeraterne havde ondt med at faae dem begge tillive. Dernæst havde de — som fast allevegne — i Slagelse en pedantisk Magister, heed *Gothchalck* — til Konrektor, der havde stedse været en Skoletyran. Min Broder logerte hos en Guldsmed i Slagelse og Svenden holdt meget af ham, og derfor da Caspar havde af Rektor Prof. *Wøldike* faaet sit gode Test. og nu efter Skik og Brug skulde tage Afskeed med Conrector og give ham et Afskedsoffer vel indsvøbt i Papir, satte Guldsmedsvenden sig op paa Vognen med Caspar og ved den nærmeste Kro paa Veien til Kjøbenhavn forlod ham og sagde: »der, kjære Smith! vil jeg give Dem den Ducat, som jeg syntes var for god til den Prygle-Magister — Jeg har nemlig taget den ud af Papiret og lagt en Halvskilling istedet«. Min Broder blev forbauset — men det var skeet. Han kunde ikke vende tilbage og Magisteren har rimeligviis ærgret sig over Halvskillingen. Samme Gothchalck blev uagtet sin Slethed dog Rektor i Norge.

For Øvrigt var Caspar en ferm Student, som de Fleste, Wøldike dimitterede. Han tog Artium og anden Examen med Ære, men derpaa fattede han saadan Lyst til philologiske, philosophiske og mathematiske Studier, at han ikke vilde bestemme sig til noget Brødstudium, hvorover min Fader i den Grad fortørnedes, at han ikke vilde understøtte ham mere. Caspar maatte da, for at kunne opofre sig især til Mathematiken, manuducere Studenter til anden Examen. Imidlertid besvarede han Universitetets Priisspørgsmaal 1793 og vandt Guldmedaillen. Han var meget yndet

af Professor Matheseos *Wolff* og levede med udmærkede Studenter som *Anders Ørsted*, *Jens Møller* (Prof. Dr. Theol). Disse sidste formaaede ham nok ogsaa til at studere Jura, hvormed han begyndte omtrent da jeg blev Student 1800. Men hvad der mest fremmede hans Beslutning var, at han gjorde Prøve for at komme ind i det pægogiske Seminarium, som Hertugen af Augustenborg og Dr. Moldenhawer havde oprettet, og da man ved Prøven antog en ganske ung Student, fremfor ham, fordi Moldenhawer var bleven fornærmet over, at Caspar i sin Petition havde beraabt sig paa, at han havde vundet Medaillen og af Prof. Wolff overordentligen anbefalet — saa forlod Caspar med Smerte sine kjære Studier, og efterat jeg var blevet hans Contubernal, saae jeg ham indpakke alle sine philosophiske og mathematiske Bøger i en Kuffert, og kun beholde en lille Euclides og sin Tavle. Naar han da hele Dagen havde pinet sig med Jurisprudentsen, hvortil han sandelig ikke var skabt, saa tog han sin Euclides og Tavlen fat for at fornøie sig, og jeg maatte da ofte tigge ham til at gaae i Seng, naar Vægteren havde raabt to i Sct. Peders Stræde, hvor vi boede ligeoverfor tysk Kirke 1ste Sal, og paa anden Sal (det var et smalt Huus) boede *Jens Møller* og *Christian Jensen*, som med os udgjorde i 3 Aar en lille Familie. —

Ved det engelske Overfald 1801 blev Studenterne kaldte til Vaaben, deelte i 8 Compagnier, hvori for det Meste Skolekammerater udgjorde hvert enkelt. Caspar var da med Slaglosianerne og jeg med ham i 6te Compagni. — — — — — Han og *Carl Weinholt* hørte blandt Seniores [og] bleve Underofficierer, og Studiosus medicinæ *Ryge* (siden kongl. Skuespiller og Dr. Med.) som gjorde os usigelig Fornøielse, var Commandeer-Sergeant. Den Krig spildte Caspar en Deel Tid, men hjulpet af sine ypperlige Naturgaver, gode Forstudier og hans Vens Anders Sandøe Ørsteds Manuduction, tilendebragte han dog paa utrolig kort Tid sit juridiske Studium October 1803 med Laudabilis. Strax efter blev han Fuldmægtig hos Hof- og Stadsrets Procurator *Fugl* og var den *første* latinske Jurist, der nedlod sig til denne Tjeneste imod høi Løn og mange Privilegier, som nuomstunder 100 Laudabilister ivrigen søge. Men samtlige Procuratorer ved Overretten vare og dengang

danske Jurister. Fugl var for Øvrigt baade en dygtig, retskaffen og anseet Mand, der forstod at sætte Priis paa Caspar. Han fritog ham for alt Contoir Arbeide, lod ham forblive i sit kjære Studenter Liv. Han fik Sagerne i sit Logis, og det var fast alle de vigtigste, hvori der var *Quæstio juris,* og naar Caspar havde skrevet Conceptet til Indlæg i Sagen, stod der en lang Skriver ved Døren for at bringe det, saa varmt det var til Contoiret, thi C. arbeidede aldrig i dette hans rette Natur fremmede Væsen førend den yderste Tid, og stundom kom Fugl selv og i de allerhøfligste Udtryk bad ham om at expedere en eller anden Sag. Den lange Skriverdreng heed *Aggerup*, nu Justitsraad, Birkedommer paa Pederstrup, der som dansk Jurist var en Deel Aar først Secretair hos gamle Grev Reventlow. Da C. og jeg logerede endnu sammen til Aarets Udgang, kom jeg ret til at beundre hans Genialitet, eller i det Ringeste hans mathematisk-philosophiske Dygtighed. Naar han nemlig fik en Sag, hvis Acter kunde være 3 a 4 Bøger Papir, læste han dem opmærksom igjennem og gav dem Nr. med sin Rødkridtpen. Disse Nr. optegnede han paa et lille Blad Papir og vedtegnede kun et enkelt Ord, og derpaa, istedetfor at gjøre en Extract af Sagens Documenter, som vilde kostet ham hele Dages Arbeide, lagde hán Bladet for sig og skrev sit Indlæg, som var fix og færdigt paa et par Timer. Da Fugl havde mærket hans videnskabelige, især mathematiske Dygtighed, gav han ham alle de Sager, hvori denne udkrævedes. Der var paa den Tid flere Retssager i Anledning af de endnu ikke bebyggede Tomters Grændser (fra Ildebranden 1795) og Stads Conductøren *Manthey* havde afgivet sine Kaart og Beregninger; men min Broder opmaalte Pladserne, opdagede Feilene i Beregningen, og til stor Ærgrelse for Conductøren, men megen Glæde for Fugl og hans Clienter, gave de mathematiske Professorer Bugge og Wolff min Broder Ret. En anden Gang, da vi vare fløttede fra hverandre, eftersom han formedelst sine mange Arbeider og Besøg af Clienterne maatte leve alene, og jeg desuden læste til theol. Attestats, og han nu spiste hos Fugl om Middagen, kom han til mig og fortalte, at han skulde ud paa Landet og, saa smerteligt det end var for ham som Præstesøn, maatte han dog gjøre et slemt Tag i en Præstekjole.

Først naar han havde udrettet sit Ærinde, vilde han fortælle mig Sagen, der rigtignok fortjener at opbevares som et Bevis paa Forsynets Styrelse, hvad de profane Folk kalder Nemesis, og om hvem jeg tror Seneca siger *„lento quidem gradu, sed certo incedit pede tarditatemque gravitate compensat vindicta“*.

En Tydsker, Voyageur af Profession, besaae en Samling af Malerier, Haandtegninger, Kunstsager etc., som i en Deel Værelser vare opstilte og ophængte i en smuk Eiendoms Gaard, Præst R. eiede. Præsten en gammel forfængelig Vindbeutel og elendig Præst modtog Tydskeren med største Høflighed og Gjæstfrihed — saa denne troede at skylde ham en offentlig Taksigelse i Avisen, som kom R. dyrt at staae. Han bekjendtgjorde nemlig at Præst R. en udmærket Kjender og human gjæstfrie Mand eiede en kostbar Malerisamling, der havde engang tilhørt den afdøde Digter *Hagedorn* i Dresden, og var ved Arv kommet til R. Det stod, tror jeg i K. H. Seidelins Dagblad og blev læst af en gammel Etatsraadinde i Trondhjem, som forbausedes derover og skrev til sin Fætter, daværende Amtmand i Sorøe, nuværende Geheimestatsminister *Stemann,* og berettede ham, at R. for 25 a 30 Aar siden som theologisk Candidat var af hende og de øvrige Arvinger, som hun angav, committeret til at reise til Dresden for at paasee deres Ret i Skiftet efter Hagedorn. Han havde opholdt sig en rum Tid og derpaa meldt dem, at Processen var tabt, og der var Intet at arve, men da han havde havt Nytte og Fornøielse af sin Reise, saa forlangte han ingen Godtgjørelse for Omkostningerne af sine Committenter. De troede ham paa hans Ord og tænkte ikke videre herpaa. Nu derimod var hendes Mistanke vakt, da det var hende bekjendt, at Slægtningen Hagedorn var en Kunstliebhaber og havde anvendt mange Penge herpaa. Stemann, der altid har været villig til at tiltroe Præster det Værste, blev snart sat i Bevægelse, og da han tillige opdagede, at to af Arvingerne vare døde under Sorøe Amts Fattigvæsen, der saaledes nu havde Arveret, henvendte [han] sig til Fugl om at faae Sagen undersøgt, og Fugl til min Broder formedelst den tydske Correspondances Skyld. Det varede da heller ikke mere end nogle Maaneder, saa havde Caspar de betydeligste Documenter i Hænde, at R. havde modtaget og quitteret for

Arvegodset baade Penge og Effecter, blandt hvilke Malerisamlingen, som var specificeret og vurderet, og var saaledes en overbeviist Bedrager. Forsynet havde dog, idet Forbrydelsen blev opdaget, ladet Sagen falde i humane Hænder. Min Broder gjorde Stemann et Forslag til at skaffe Arven tilveie og dog undgaae den store Scandale. Derfor reiste han ud en smuk Sommerdag til S. Den høflige Provst bød strax Mad og Viin, men som Abrahams Tjener Eliezer ikke vilde nyde Mad eller Drikke, førend han havde røgtet sin Herres Ærinde, bad C. om en Samtale i Studerekammeret, og der forelagde [han] den forfærdede R. de onde Kaar enten at undertegne en Obligation, som skulde indfries næste Termin og stille tilstrækkelig Sikkerhed for denne Forpligtelse at udbetale en betydelig Sum, jeg tror 16000 pr. Thaler eller — criminaliter tiltales som Bedrager. Han maatte bide i det sure Æble, Caspar beed godt paa hans Mad og drak hans Viin, medens Provsten sad dødbleg og ytrede ikke den ringeste Madlyst. Da Caspar havde seet Malerierne, maatte R. spænde for, følge med til Kjøbenhavn og forskaffe Caution for Pengene. Han fik Overhofmarskal *Hauch*, hvis Kone han engang havde cureret, til at cautionere. Selv eiede han i gode Penge ikke ret meget, men det paafølgende Aar — brændte den nye Gaard og hele Samlingen, og efter en ærerørig Procedure, der blev offentliggjort ved Trykken, fik han en Assurance Capital, jeg tror 20,000 pr. Thaler udbetalt af det geistlige Brandsocietet, der med det Samme blev ophævet. Min Fader alene maatte contribuere 400 Rdr. D. C. R. var fløttet ind igjen i den gamle Præstegaard, han i saa mange Aar havde foragtet, og døde fattig og foragtet, skjøndt han troligen vedblev med sit Qvaksalverie, hvortil Hauch havde skaffet ham licentiam af Med. Facultet. — Ikke desmindre anførte Dr. Physicus *Kall* i Roeskilde, som aarlig gav Listerne til Sundhedsvæsenet saaledes: 1. den kloge Præst i S. 2. den kloge Kone i Skenkelsøe. Almuen bedrog han saalænge, til man opdagede hans List, at naar der kom en Patient, sagde Konen, at hendes Mand var i Marken, men kom strax. Hun udspurgte saa Patienten om Sygdommen — Han stod og hørte paa Examen indenfor Døren, gik derpaa udenom og kom ind i Stuen, hvor han, inden Patienten kom til Orde, gravitetisk fortalte denne alle

Sygdommene, gav saa Medicin — og den Syge tog bort stærk i Troen og kom sig ved den. Imidlertid har en Kone i min Nærværelse i Malterhuus Krostue fortalt offentlig, at han saaledes bar sig ad med hende, men da hun mærkede Bedrageriet udskjældte hun baade Provst og Provstinde, der dog ikke kunde helbrede hendes sure Ben.

Da Sagen var lykkelig endt, forærede Fugl extra til Caspar 20 Rbd. til en Dyrehavstour, og Caspar tog da mig med og var altfor samvittighedsfuld til at levne en eneste Skilling deraf. Han var rigtig nok aldrig nogen Oeconomus, endskjøndt han slet ikke elskede støiende Lystigheder, men forødte dog saa jevnt alt, hvad han erhvervede, og var jevnlig i Pengeknibe. Han var ogsaa meget upraktisk; thi naar Strømperne var itu eller Buxerne revnede, smed han dem under Sengen og tænkte ikke mere paa dem. Stundom gik det snavsede Linned samme Vei, saa jeg ved min Formæling med ham i Aaret 1800 paa engang opdagede Defecten i hans Garderobe og en Dynge halvraadne Strømper, Buxer, Skjorter m. v. under Sengen. Saalænge jeg levede i Ægteskab med ham, gik det dog bedre, og siden da han blev fornemmere, gik det i en anden Tone, skjøndt langtfra sparsommelig; thi jeg er vis paa at han forbrugte doppelt saa Meget til sine Klæder aarlig end han burde. — Dertil kom, at hans Haand altid var aaben for trængende Kammerater, og jeg veed kun een Gang han brugte en Sum til et priseligt Øiemed, da han nemlig gjorde en Reise paa 2 a 3 Maaneder i Sverrig med Marstrand, da forlovet med Søster Petra. M. var Mechanicker og havde derfor fælleds Studia med Caspar, saa de bleve hjertelige Venner, og jeg mærkede tidt, hvorledes M. respekterede Caspars mathematiske Indsigter. Da Caspar havde været hos Fugl et Par Aar, besluttede han selv at gjøre Prøve, som Overrets-Procurator. Fugl opmuntrede ham selv og lovede ham al Bistand, naar de forbleve i Forbindelse med hinanden. Caspar var hæderlig bekjendt for Retten, og især havde han udmærket sig ved sit gode Sprog, der var helt forskjelligt fra det dengang endnu brugelige Tingstude-Sprog, og fremfor alt ved sit klare og dog korte Foredrag af en Sag; og da hans Ven Ørsted allerede var Assessor i Retten,

saa nød Caspar den Ære, som ingen før eller efter ham, at han efter selv at have procederet et Par Sager, blev af Retten eftergivet Prøveaarene og udnævnt til Hof- og Stads- samt Landsoverrets Prokurator — jeg troer 1805 — og fik efterhaanden betydelige Forretninger.

Min Broder lignede af os alle vor fromme forstandige Moder allermeest, og da han var endnu ikke forlovet 30 Aar gammel, da vor Moder døde, gjorde Efterretningen herom, der blev af en Klodrian ham meddeelt — — — paa en plump Maade, et saa voldsomt Indtryk paa ham, at jeg frygtede for hans Forstand; thi hans hele Hjerte hang ved hende. Jeg var alt dengang forlovet og maatte være hans Støtte. Vi reiste sammen til Begravelsen, og da Capellanen *Lyngbye* holdt en elendig, kold og flau Ligprædiken over hende, blev Caspar saa inderlig fortørnet, at han den ellers sagtmodige Caspar udbrød i hæftig Vrede: — — — — — men denne Lidenskab rev ham ud af den hendøende Tilstand, hvori han var. — — — — — Saaledes var Lyngbyes Tale mere trøstefuld, end han selv kunde troe. —

Endnu i 1806, da jeg forlod Universitetet, var C. i Forbindelse med Prok. Fugl, 1807 oprettede han først sit eget Contoir selvstændig, og da han i Aaret 1808 i Anledning af et Dødsboe havde idelig Ærinde i Roeskilde, besøgte han mig og følte sig saa lykkelig i mit lille Hjem; thi han holdt meget af min Kone og havde været hende en troe og kjærlig Broder, da jeg i Sommeren 1806 forlod hende i Kbhn. 5 Maaneder førend vort Bryllup. Naar vi sad i min lille Have, sagde han til mig, „det er dog en Skam, at Du er 6 Aar yngre end jeg, er alt gift og hjemfaren og jeg endnu en Pebersvend.“ Se Dig om blandt Landets Døtre sagde jeg, Du kan jo føde en Kone — og virkelig — saae han sig ogsaa fast blind paa en letfodet, rødmosset 17 Aars Pige, som kom springende ind i Haven i det Samme. Det var *Jacobine Tauber*, en Datter af min Naboe Prof. Rector Tauber. Lidt alvorlig syntes han ved Afreisen, men sagde Intet — og inden 14 Dage kom han igjen, blev rolig nogle Dage hos mig, og da jeg foranstaltede en Lysttour til Lethreborg, som var Roeskildensernes sædvanlige Forlystelses Sted, vaagnede han som af en Dvale, og spurgte mig

ivrig: kommer Jacobine Tauber ogsaa med? Ja, med Fornøielse, svarede jeg og begyndte at ahne hans Forliebelse. Marstrand var netop hos os, og da han og jeg spadserede i Alleen, see da var Caspar og Jacobine langt forud — de standsede — stode lige for hverandre — og M. udbrød: det seer ud for Gud og al Verden, som om Caspar frier. Da vi nærmede os dem, gik de videre fort. Kort — Caspar gik med Kjæmpeskridt mod sin Lykke, og greb den. Jacobine og han bleve forlovede. Han fik Thea ind at arrangere hans Huus den Vinter efter, og den 1. Juni 1809 stod Brylluppet i Roeskilde, hvor min Fader viede dem i Domkirken, og jeg herbergerede i mit lille Huus bag Skolen fast hele Familien — Caspars Ven og Principal laante ham Penge, og han førte den unge Kone ind i et smukt Huus paa Hjørnet af Landemærket og Vognmagergaden. O med hvilken Glæde saae jeg min kjære C. som Ægtemand. Jeg listede en Sølvsennopskande ind i Brudekammeret. — — — — — Men Sennopskanden gik tilligemed Sølvskeerne en Dag, de havde reist sig fra Bordet, de kjære Elskende, og glemt at tage af Bordet og lukke Døren til Gangen — En Tyv gik ind og gjorde reent Bord, men Verset [der fulgte med Kanden] fandt jeg blandt Caspars Hjerteblade, som han kaldte en lille hvid Silkebrevtaske, han havde faaet af Moder, da han blev Student, hvori han gjemte den Saliges Breve, — og naar fandt jeg denne? Ak, — ikke to Aar efter Bryllupsdagen — da jeg modtog hans sidste Suk og trykkede hans milde brune Øine til, og da det var mig, som om jeg saae min Moder ligge Liig — saa lignede han hende i Døden — Hans Dødsdag var d. 16de April 1811. — — — Han havde af Naturen et svagt Bryst — Han var uforsigtig — tænkte aldrig med Alvór paa sit Helbred og — var nygift med en ung Pige, der troede ogsaa om ham, at han var ung, fordi Roserne paa hans Kinder blomstrede endnu. Ak gid de havde blomstret mindre! — Han deeltog med hende i Selskaber, i munter Dands og Lystighed, og naar han saa kom hjem, sad han over Acterne til udpaa Natten og røg stærk Tobak. (Da vi vare Contubernaler røg vi 1 ℔ i 6 Dage). Den unge Kone agtede ikke hans Svagelighed, men jeg kjendte den desbedre, og da jeg før Paaske hørte, at han var syg, reiste jeg strax ind; men fandt

ham som Reconvalescent, og efter mange Formaninger til Forsigtighed, reiste jeg bort og efter Sædvane tilbragte de hellige Dage hos Fader i Holbek, hvor jeg stedse havde mine hellige Dage at prædike for Fader, nemlig Langfredag og 2den Helligdag. Det traf sig nu saa, at Provst Westengaard i Kundbye to Mile fra Holbèk, en Fader til min Discipel Lars Christian W., der var i mit Hus, var bleven heftig syg, bad mig prædike 1ste Paaskedag og ved et Bord i Choret tage mod hans Høitidsoffer.

Da jeg red hjem om Eftermiddagen, blev jeg omtrent midtveis forunderlig beklemt. Først tænkte jeg paa min nydte Middagsmad, og da denne blev befunden uskyldig, faldt min Tanke uvilkaarlig paa min Broder, som jeg for 8 Dage siden havde seet i god Bedring. Hvad om han er faldet tilbage igjen! tænkte jeg og blev mere og mere beklemt, saa jeg sporede min Hest, for at komme snart til Holbek, hvor der med Posten maatte være kommen Efterretning. »Seer Du Thea staae i Porten« — tænkte jeg ved mig selv, da jeg travede op ad Holbeks Gade — og vente paa Dig« da er det et ondt Tegn —« Og see — Hun stod der — Caspar er blevet syg igjen! raabte jeg fra Hesten — Hun svarede med Taarer i Øiet ja — Hold Hesten et Øieblik! bad jeg Karlen og gik ind for at sige Fader mit Farvel — Dagen efter skulde jeg have prædiket, og Fader havde bedet Fremmede. Nu skulde han studere og selv prædike. Han blev derfor alvorlig vred, og trods alle mine Forsikringer og Ahnelser, kaldte mig en Nar og Sværmer, men jeg lod mig ikke bevæge — dertil var min Ahnelse for levende og stærk, den tydeligste jeg i mit Liv har havt. Jeg reed da de 4 Mile til Roeskilde, bestilte mig strax en Vogn og da jeg havde kysset min Kone og min Dreng, kjørte jeg i Dagbrækningen til Kjøbenhavn. Da jeg kom i min Broders Sygeværelse, fandt jeg ham i den ynkeligste Forfatning fra Nakke til Hæl belagt med Spanskflue. Han kunde ikke tale og hans høifrugtsommelige Kone sad trøstesløs ved Sengen -- paa tredie Dag. Det var, som der gik et Lys gjennem hans matte Øine, da han saae mig, og jeg kunde tydelig mærke, at det gjorde ham godt, da jeg fik hende til at gaae til Sengs imod mit alvorlige Løfte, at vække hende, saafremt — Dødens Time var forhaanden. Nu

sørgede jeg for at fløtte ham paa et andet Leie, som jeg mærkede, at han vilde. Jeg fik hentet en anden Læge, og fik en ung Læge til at vaage med mig tilkommende Nat. Jeg var da ene med ham nogle Timer. Spørgende og bedende saae han paa mig og greb min Haand. Jeg lovede ham at blive hos ham, lovede at gjøre Alt, hvad jeg formaaede. Ak! Ingen Omhue formaaede at holde det flygtende Liv tilbage. Mod Midnat maatte jeg vække den arme Jacobine. Med et Skrig kastede hun sig over hans Leie og med Magt maatte jeg rive hende fra ham og bære hende ned paa Sofaen og i min Arm udaandede den herlige, min eneste Broder og Ven sit sidste Suk. Det var 16de April 1811. Den unge Enke fløttede strax til Søsteren Etatsraadinde Møller og jeg — var ene hos Liget og besørgede hans Jordefærd. I samme Huus boede Præsten *Paludan* ved Trinitatis Kirke. Min Broder havde stundom pleiet Omgang med denne elskværdige Mand. Jeg bad ham besørge Liget til Graven, og der holdt han af egen Drift en fortræffelig lille Sørgetale som findes afskreven i min Versesamling 2det Bind tilligemed et Vers, Prof. Dr. *Jens Møller*, satte i Avisen. Cancellieraad *Fugl*, som hjertelig sørgende var i Ligfølget, skjenkede ædelmodigen Enken alle sine Fordringer i Boet (Jeg tror over 4000 Rbd.) og den unge Procurator *Fr. Treschow* (nu Conferentsraad og Millionair) tilbød at overtage Contoiret og udføre alle forhaandenværende Sager til Fordeel for Enken. Herved aabnede han sin Carriere og gavnede Jacobine, der 6 Uger efter fødte min Broders og sin Søn *Caspar Wilhelm Smith*, der ved Skiftet fik 8000 Rbd. i Arv. Efter 3 Aars Enkestand giftede hun sig med Overlærer *Peder Grib Fibiger*, der døde som Rector i Kolding og efterlod hende 2 Sønner og en Datter (Christian, Læge, Johannes, Cand. theol., Christine, gift med Overlærer Thrige i Roskilde). Hun lever som Enke igjen og har med sjelden Aandsfriskhed stridt en haard Strid og hæderlig seiret i Striden. Min Brodersøn blev tilligemed min ældste Søn dimitteret af Fibiger fra Colding Skole. Han var i Studentertiden meget sygelig og hans Aand kunde ikke udholde stadigt Studium. Imidlertid fik han dog den philologiske Embeds Examen med anden Charakter, og da han dog har arvet en Deel af Faderens rige Aandsgaver, og

var uafhængig, lagde han sig efter de slaviske Sprog, og reiste derpaa udenlands, mest til de østerrigske Stater, Böhmen, Ungarn og Polen, og efter 8 Aars Reise, hvorpaa han anvendte hele sin Capital og nogen Kongelig Understøttelse, kom han hjem, udgav en Grammatik og beviste sin Kundskab til de slaviske Sprog i det Haab, at et Professorat heri skulde blive ham til Deel, ligesom saadanne ved de fremmede Universiteter ere blevne oprettede. Men dette Haab skuffedes, og da han imidlertid i Berlin havde indgaaet Forbindelse med en ung Enke, har han for at blive gift, maattet tage tiltakke med en Adjunct Plads ved Roeskilde Skole. Han havde to smukke Børn Carl og Anna Dorothea 1852, da jeg besøgte ham og var hjertelig glad i sin tarvelige Stilling[1]).

Hvad jeg tabte fik jeg aldrig erstattet, og naar jeg kommer til at tale om mit academiske Liv og Samliv med Broderen, vil det ret klarlig sees, hvad jeg havde i ham. Kun 6 Aar var han ældre end jeg. Hvor længe havde vi ikke ventet at leve sammen! — Hans udmærkede Hoved og grundige Kundskaber samt hans redelige og elskelige Karakter hvori fordringsløs Mildhed var Hovedtrækket, havde skaffet ham oprigtige Venner og Manges Høiagtelse. Da *Anders Sandøe Ørsted* steeg til det høieste Trin i Staten, Geheimestatsminister og Elefantridder, havde han upaatvivlelig draget Caspar frem. Ved Samtale med denne Excellence har jeg erfaret, hvor dybt han gjemmer Caspars Erindring i sit Hjerte. For mine Sønner havde det været til stor Fordeel, om han havde levet, og da sandsynligviis været i en anseelig Embedsstilling i Kjøbenhavn. — — — -

4. *Petra Othilia,* den af os Sødskende, der meest i det udvortes lignede vor Fader, i Karakteren var ham ikke ulig, men i Aandsgaver maaske ham overlegen. Hun blev født den 28 Febr. 1778. Hun nød med de andre vor Moders fortræffelige Undervisning og Opdragelse, men min Fader havde, som alt bemærket en synderlig Lyst til at sende sine Pigebørn ud i Verden. Saaledes maatte Petra deels til en gammel Tante Frøken *Morgen-*

---

[1]) Hans Ønske om at blive ansat ved Universitetet gik dog senere i Opfyldelse. Udg. Anm.

stjerne, hvor forhen Thea ogsaa havde været, og derefter hos en Oncle Præsten *Spleth* i Maglebye, der, uagtet han var [en] temmelig ustuderet og talentløs Mand, dog vidste ved en vis pietistisk Retning at faae saa megen Indflydelse paa den unge Piges noget melancholske Temperament, at hun, hendes Forstand og Dannelse til Trods, beholdt sit hele Liv et Strøg af Religions-Rigorisme. Hun var imidlertid i Aaret 1801 kommet hjem igjen og temmelig helbredet for sit Sværmerie tog Deel med os andre i Ungdommens Glæde. Hun var en meget smuk Pige, med et vel noget strængt Alvor i hendes regelmæssige Træk, men dog tillige noget høist Oprigtigt og Mildt i hendes Øie og Smil. Hendes Figur var smuk, men hun bar ikke sit Legeme godt og var lidt tung i hendes Bevægelser, saa hun dandsede ikke synderlig godt. Derimod var hendes Samtaler, naar hun var munter, meget livlige, og hendes Breve vittige og interessante. Sommeren tilbragte jeg for det Meste i Holbek, og havde hørt ofte med megen Roes omtale en Student, som i mange Aar havde været Huuslærer hos Major *Stockfleth,* Chef for Veikorpset, i Gjevninge. Denne Student var en Trondhjemer[1]) ved Navn *Jacob Nicolai Marstrand,* født 5te Aug. 1770, en Slægtning af Tordenskjold og Holberg. Han havde meget Talent for Mechanik og havde tildeels forladt Studeringerne, saa hans Principal og Landsmand Major S. ansatte ham ved Veietaten som Constructeur. I denne Charge var han kommet til Holbek og beskjæftigede sig med at construere en stor Landeveisbro. Jeg opsøgte ham, blev indtaget af hans fine smukke Udvortes og behagelige Samtaler og introducerede ham i mine Forældres Huus. Første Gang saae han Petra ved Theebordet og blev strax, hvad man siger, slaaet i hende. Han kom jevnlig — vandt min Faders og især min Moders Yndest og tilsidst ogsaa Petras Kjærlighed, saa han inden Sommeren var endt, var forlovet, ja fløttede ind i Huset. Nu var der opgaaet en ny Verden for ham. I 10 af sine Ungdoms Aar havde han levet som Huuslærer og vel forsøgt sine Kræfter ved adskilligt Dreier- og Snedkerarbeide, men nu udvikledes hans hele Virksomhed. Han blev

---

[1]) Efter Nyerup var hans Fader Byskriver ved Kobberarkivet i Kvikne. Udg. Anm.

Mechanicus, reiste paa kongelig Bekostning til England og da han kom hjem, blev han kongelig Mechanicus og etablerede sig først i Frederiksværk, hvorhen han førte sin Brud hjem September 1804. Efter nogle Aars Forløb fløttede han til Kjøbenhavn fik et stort Værksted og Opsigt med de kongelige Fabriker, forfærdigede musikalske Instrumenter, især Pedalharpen efter sin egen Construction og gjorde mangfoldige Opfindelser, hvoraf jeg især vil fremhæve to, af hvilke den Ene blev Velfærdskilde for hans Familie og den anden en medvirkende Aarsag til hans Død. Ved Kongelig Understøttelse, men til en for høi Priis kjøbte han den store Gaard Nr. 45 i Silkegaden, som den bekjendte rige og sidst arme Generalkrigskommissair *Astrup* havde eiet. Her indrettede han sine store Værksteder og tjente betydelig, men han var mere Theoretiker end Praktiker, hans Huusholdning var kostbar, Renterne høie og Børneflokken voxede, saa han var og blev en fattig Mand til sin Død. Hans Sjæl var altid virksom og besynderlig aaben for de udvortes Tings Paavirkning. Vi kjørte en Gang sammen til Kjøbenhavn og Veien stod, som ofte om Efteraaret i en tynd Velling af Regn og Passage. Vi stod af i Roeskilde Kroe og da vi havde været noget inde i Kroestuen, saae vi til vore Been, at Støvlefødderne vare hvide af det tørrede Dynd. Veed Du, hvoraf det kommer, spurgte han med en dybsindig Mine. Ja — svarede jeg leende — det er Landeveismoradset, der er bleven tørt — Aa Snak, sagde han, det er de mange Vognhjul, som har malet Veifylden saa fiint i Regnen, at det paa Øieblikket tørres — Seer Du, føiede han til, naar man saaledes havde en Maschine, hvis Hjul gaae udenfor hinandens Spor, vilde man i kort Tid og paa den reenligste og fuldkomneste Maade kunne ælte Deien til Brød. Som sagt, saa gjort — Han forfærdigede en Model, som vandt Commerce Collegiets og Admiral *Løvenørns* Bifald — og derpaa skrev han en Memorial til Kongen om Anlæggelsen af et saadant Maskinbagerie i sin Gaard. Blandt de Grunde, han anførte, var ogsaa en høist mærkelig. Efter Hospitalslisterne beviste han, at en stor Del Bagersvende havde været indlagte for venerisk Syge, og disse æltede Deien med Arme og Been, maaske belagte med ækle Saar. Vilde man spørge, hvorfor just Bagersvende stode saa

høit paa Syndens Liste, da maae man lægge Mærke til, at Udskudet af Gadenympher, som intet Logie havde, tyede ind i de varme Bagerier om Natten, naar hine arbeidede. Kort — Marstrand fik Tilladelse til at anlægge et Maskinbagerie, og fordi de andre Bagere fik Møllerne til at chicanere ham, ogsaa til at anlægge en Hestemølle. Men han var som sagt ikke skikket til at administrere, og fandt derfor, at det var bedst at forpagte Bageriet bort til en virkelig Bager, og Hestemøllen blev da nedlagt. Hans anden Opfindelse, jeg vilde nævne, var en Copier-Maskine, med hvilken han kunde i formindsket Størrelse fuldkommen nøiagtig afkopiere Marmor-Sculptur Arbeider. Det var beundringsværdigt at see de deilige Marmorbüster efter Thorvaldsen af Prints Christian og Gemalinde, som han forfærdigede og hvorfor de høie Personer sagde ham — Tak, hvoraf Ordsproget siger at Smedens Kat døde. Stakkels M. han stod over dette sit Yndlingsarbeide og uforsigtigen indaandede en Mængde Marmorstøv, som forøgede den Leversyge hvoraf han leed, og som kostede ham Livet. Han døde 49 Aar gl. 12te Juli 1829 og efterlod sine Finantser i Uorden. Paa sit Dødsleie sagde han til min Søster Thea, hans gamle, troe Veninde: jeg har ikke Raad til at døe, kjære Thea — Han efterlod 5 Sønner uforsørgede — den yngste 12 Aar gl. — Min Søster Petra søgte om Hjelp hos Kong F. 6., der raadede hende at gaae fra Arv og Gjæld, men hun svarede kjækt Nei. Den ærlige og fortjente M. skulde hvile med Ære i sin Grav, og hun vilde opdrage hendes Sønner hans Navn værdige, (Han var bleven Commerceraad og Dannebrogsmand) — og se! det lykkedes hende ved hendes energiske og selvstændige Karakter. Bageriet forpagtedes bort — alle Værelserne bortleiedes og hun indrettede sig en Bolig af Tagkamre. Hendes velvillige Laugværger Generalkrigscommisair *Torp* og Assessor, nu Amtmand, *Tetens* bragte hendes Sager i saadan Orden, at hun fik sine Sønner opdragne og gik en rolig Alderdom imøde. Kongen gav hende nogen Dilation i Gjelden og en Pension. Men for Marmor-Copi Machinen betalte Kunstacademiet 100 Rbd., da Petras Patriotisme ikke tillod hende at følge mit Raad og sælge den i England. Den staaer nu formodentlig glemt paa et Loft paa Charlottenborg.

Skulde jeg til de Træk, jeg alt har betegnet min kjære M. med, desuden føie nogle, da vilde jeg begynde med en mærkelig Ytring om ham af min dybsindige fromme Moders Mund, da hun i nogen Tid havde lært ham ret at kjende efter Forlovelsen. »Jeg er ordentlig bange for den M. sagde hun, thi jeg kan ikke opdage nogen Feil hos ham — og hun meente, at Feil maatte Folk have, at man kunde komme til at liqvidere med dem. — Nu — Feil havde han vistnok, f. Ex. en pirrelig Forfængelighed af udvortes Ting, Meubler — Equipage o. s. v. Men den opveiedes fuldkommen af en ædel Stolthed og den uskrømtede Høiagtelse, han nærede for fremmed Fortjeneste — Han var i Omgang saa venlig, og opofrende og discret, som han i Hjertet var reen og redelig. Han lod aldrig nogen føle sin Overlegenhed, og med hans musikalske Talent og hans rigtige og uddannede Kunstsands levede han stedse paa en fortrolig Fod med de bedste Kunstnere. Huusholdning og Børnetugt forstode hverken Petra eller Han, derfor var hans Hjem ikke ret hyggeligt, men deres kjærlige Sind gjorde dog deres Huus til Familiens andet Standqvarter — Holbek var det første. En stor Fare truede dem eengang. Gud havde blandt de mange Sønner kun skjænket dem en lille deilig Pige, der var deres Afgud — Ak! Hun var virkelig det Ideal, de tilbade — og jeg tænker tidt paa det første Bud: »Du skal ingen fremmede Guder have for mig — Herren er en nidkjær Gud.« Denne lille treaars Pige kunde da gaae, hvorhen hun vilde, og følgelig ogsaa i Petras lille indskrænkede kjøbenhavnske Kjøkken. En Dag følger hun Moderen, hopper lidt vildt omkring og styrter baglænds i en stor Bryggerkjedel fuldt af sydende Lud — Hun blev afklædt — men — ak — Hud og Kjød hang ved Klæderne og i skrækkelige Lidelser tilbragte hun 24 Timer — saa kom der Stilhed — rørende talede hun med Forældrene — og sov hen. Begge havde Hang til Melancholie. Moderen søgte at gjøre sig stærk, men vedblev dog at plage sig selv med Bebreidelser, at hun havde strax brugt koldt Vand, ikke passet bedre paa osv. og Faderen greb den lille Harpe, han alt havde gjort til Barnet, sønderrev Strengene og og skilte den ad for at indlægge Træværket i den Ligkiste, han selv forfærdigede stille grædende til sin lille Anna. Tiden

læegede dog dette Saar nogenlunde; da jeg besøgte Kjøbenhavn en Maaned efter fandt jeg de stakkels Forældre dog temmelig fattede. Men hvad skete! Petra havde med instinktagtig Frygt fra Barnets Død af ikke vovet at aabne den Kommodeskuffe, hvor den Lilles Tøi laae — men af Uagtsomhed trak hun omtrent 4 Maaneder efter denne fatale Skuffe ud, og da Manden en god Time efter kom ind i Stuen, fandt han hende siddende paa Hug stirrende foran den aabne Skuffe. Han reiste hende op, skjød Skuffen ind og førte hende hen til Sofaen. Hun lod Hænderne synke og saae taus med stirrende, døde Øine paa ham. Ak — hun havde tabt Forstanden. Marstrand gjorde alt. hvad Fornuft og Kjærlighed formaaede. Hun tav haardnakket, bekymrede sig hverken om Huus eller Børn, tog meget lidt Næring til sig og tilbragte Nætterne søvnløs. Læegerne vidste ingen Raad, det var en reen Lethargie. M. skrev mig til, jeg maatte komme; men hun brød sig heller ikke om mig. Da raadte jeg M. at bringe hende til Holbek til gamle Fader, mellem hvem og hende jeg forhen har bemærket at der var megen Rapport, hvortil kom den med Frygt for hans voldsomme Temperament blandede Respekt, vi alle havde for ham. Jeg ilede iforveien at berede Fader paa hendes Ankomst. Han svarede Intet, men jeg saae, hvor hans Læber dirrede og en Taare hang i hans graae Øiehaar. Med ængstelig Spænding ventede vi nu M. og hende, og jeg stræbte at gjætte, hvad min energiske Fader vilde gjøre; men — hvor langt overtraf han min Forventning, og med hvor lykkeligt et Udfald kronedes ikke hans Handling, hvori jeg dog er ganske sikker paa, at hans Instinkt mere end Overlæg havde Deel. Vi hjalp hende af Vognen, og da hun traadte ind ad Stuedøren, kom han ud fra sit Studeerkammer gjennem den Dør, hun saavelsom vi andre havde seet med Skræk aabne sig. »Hvad,« saa truede han hende imøde, »hvad maa jeg høre om Dig, Petra! er det saaledes Du vandrer for Din Gud, saaledes Du opfylder Dine Pligter mod Mand og Børn!« Hun segnede om — krøb paa Knæerne hen, greb hans Haand, kyssede den og bad med grædende Taarer ham om Forladelse og den Mund, der for os Alle havde været lukket, hulkede nu som et lille Barn og lovede at forbedre sig. Alvorlig løftede min Fader

hende op og førte hende hen til Marstrand, der stod som sønderknuset ved denne Scene. »Ham og ikke mig skal Du bede om Forladelse, jeg vil bede til Gud for Dig — og naar din Mand vil tilgive Dig, vil jeg lægge min Haand paa Eders Hoveder og anden Gang vie Eder tilsammen.« — Da tog hun sin Mand om Halsen, bad ham grædende om at tilgive hende den Marter, hun havde gjort ham, og Faderen traadte til og tavs lagde sin Haand paa deres Hoveder. — Vi græd alle — men det var af Glæde. — Efter et Ophold af nogle Dage længtes hun saa inderlig efter Huus og Børn — og aldrig har der ytret sig noget Tegn til Sindssvaghed hos hende nogensinde efter den Tid. — — — — — —

Marstrand havde foruden sit afgjorte mechaniske Geni meget Musik Talent, og som det ofte skeer, særdeles Sands for den højere comiske Poesie. I hans Huus spillede han Bratschen i Qvartetter og reiste endog med *Schall* og Jfr. *Funch* og sang fiirstemmige Sange for sin Fornøielse. Tidligere havde han ansøgt Cantoratet i Roeskilde. Han læste Engelsk flittig og elskede de satiriske Skrifter. Ogsaa havde han selv forsøgt sig i Smaadigte. — — — — — —

Min Søster Petra henlevede sin Tid uden Næringssorg i 18 Aar som Enke og havde den Glæde inden sin Død at see hendes 5 Sønner i hæderlig Vei, istand til at forsørge dem selv og 3 af af dem gifte. Ved Faderens Død vare de saagodtsom alle uforsørgede. Hun havde mistet en lille Dreng 1807, men hendes derefter ældste Søn af samme Navn, *Otto*, var af Faderen oplært til mechaniske Arbeider, og gik til Vestindien, hvor han har ernæret sig som Orgelbygger og Instrumentmager. Han har giftet sig der og er nu i Compagnie med en Tømmerhandler paa St. Croix. Han er 39 Aar gl. *Wilhelm* er bleven Kunstmaler, næsten Danmarks største Maler, især i Genremaleriet. Han er Professor, Ridder af Db. og Æreslegionen 1849. 1850 gift med Grethe Weidemann og har en deilig Dreng Troels 1852. *Oswald* var den, som i Barndommen ytrede mest Genie, som han og var smukkest og var Faderens Yndling. Hans Opdragelse var kostbar, men han svigtede ikke hans Haab. Han blev Søofficier, har med Ære gaaet Høiskolen igjennem (saavidt vides den eneste af Søe-Etaten) er nu ældst Pr. Lieutenant og Lærer ved Søcadet-Academiet. Han

er 35 Aar gl., og desværre ved en climatisk Feber i Vestindien paa et Søtog har han tilsat en Deel af sit Helbred og lider af Melancholie. Oswald blev Captein-Lieutenant og Navigations Directeur, men gik — hvad han ikke havde havt nødig — ombord paa Linieskibet C. 8 som 3die Commanderende. — — — — — — — — Oswald sprang i Luften med Linieskibet d. 5 April 1849. *Troels* skulde have været dansk Jurist og var paa Embedsmænds-Kontoirer; men da han erfarede, hvorledes Forpagterne af hans Moders Bagerie berigede sig, tog han en rask Beslutning, gav sig ordentlig i Bagerlære, blev Svend, reiste paa Professionen til Hamburg, Berlin og Wien og døiede Ondt, som en Hund, men lærte sin Haandtering tilgavns, og som han udmærker sig ved en kraftig, virksom Karacter, leiede han først sin Moders Bagerie efter Udenlandsreisen, overtog det derefter for egen Regning, giftede sig, og har nu sat Maskinbageriet i fuldkommen Stand, har 4 Ovne, handler dertil med Meel og gjør maaske de størrste Forretninger i Kjøbenhavn. Han er 33 Aar gl. og vedligeholder Familiens Omgang i Silkegaden. Hans Moder, som han pensionerede, boede hos ham. Hendes yngste Søn (den 5te) *Theodor* røbede ringe Anlæg, men som alle Brødrene udviklede han sig i en ældre Alder. Han var hos mig i Horslunde og blev confirmeret hos mig. Derpaa valgte han sig Smedeprofessionen, men forberedte sig dog til polytechnisk Examen og efter at have taget denne, fik han offentlig Understøttelse til at reise og fik noget Hjelp af Moderen, saa han arbeidede flere Steder og tilsidst længe i Paris, jeg tror i 5 Aar. Efter sin Hjemkomst gjorde han Mesterstykke, som Staalarbeider og er nu traadt i Compagnie med chirurgisk Instrumentmager *Nyrop,* og har god Fremgang. — I Efteraaret 1847 giftede han sig med en ung Pige, som han hos mig havde lært at kjende. Samme Dag han og Brødrene Troels og Oswald kom tilbage fra Bryllupet i Stege til Kjøbenhavn, en Time efter deres Hjemkomst, hensov deres 70 aarige Moder velsignende de nygifte Folk, som havde ventet at have deres kjærlige, gamle Moder i deres Huus. — — — — — — — —

Fader fulgte Verdens Tanker, at Penge kunde udjævne alle andre Ting og maaske [han] ikke saa nøie overlagde de Skridt,

han gjorde, da han i Aaret 1799 modtog et ungt Menneske, en rig Mands Søn, som Intet havde lært uden at skrive og regne, ryge Tobak, pynte sig og forøde Penge i slet Selskab. Under Broderens Kuratel skulde han lære Landvæsen eller Dagdriverie — ak — hos min Fader. Han var nok 24 Aar og hed *Christian Prytz*. Først blev han forlovet med *Karen Kirstine*, som vi kaldte Dine, hun var et Aar ældre end jeg og min kjære Legesøster. — — — — — — Der blev kjøbt en fordeelagtig Landeiendom. Han blev 1801 Landeværnsofficier — de holdt Bryllup samme Aar og 23de April 1803 døde allerede den fromme Dine 22 Aar og efterlod en lille Datter Anna, der siden blev opdraget i Holbek, og nu er gift med Landskabsmaler og Tegnelærer Harder i Sorøe. Gaarden, P. havde, heed Appelsbjerg ved Skjelskør.

6. *Helene Elisabeth* var min Barndoms kjæreste Søster. — — — — — — —. Da hun var en voxen Pige sendte min Fader hende til Everdrup, hvor hans eenfoldige, næsten svagsindede Søster Thrine var gift med Præsten *Lago Mathias Wedel*, der en Tid havde faaet et Slags Navn som Agerdyrkningsskribent, var forresten en usel Præst. [Hun blev Prytz's anden Hustru]. Efter nogen Søgen blev Lieutenanten [Prytz], der havde faaet Afskeed som Krigsassessor — Postfører i Jylland, kjørte nogle Aar og endte omsidèr sin Livs-Route i Aalborg 1834. 63 Aar gl. — — — — — —

7. *Mille Johanne* er født 1789 den 30te Aug. i Holbek — 5 Aar efter en lille Søster, der døde 16 Dage gl. Hun var altsaa Moderens 10de Barn, og var en yndig lille blond Pige, som Jomfru Hoffmann deciderede sig for, da jeg voxede fra hende. Denne Hoffmanns Forkjærlighed for hende, der forøvrigt kom hende dyrt at staae, havde rigtig til Følge en omhyggelig Pleie, som hun i en svag Barndom behøvede. Vor Moder kunde nu formedelst Svagelighed ikke udrette saa meget for de to yngste Søstres Dannelse som for de Ældres. Derfor vare de Noget tilbage, som jeg søgte at raade Bod paa, da de efter hinanden kom i mit Huus i Roeskilde, ligesom og længere Besøg i den herlige Marstrands Huus var dem meget gavnlige. Han var i Ordets ædleste Betydning en »qvindekjær« Mand, og holdt hjertelig af disse to Svigerinder. Især udviklede han Milles Musiktalent, saa hun kom til

at synge og spille paa den smukke Pedalharpe, han forærede hende. Den blide guldhaarede Pige var ret en yndig Skikkelse, naar hun sad med Harpen i sin Arm. — — — — — — — —

Da jeg i October 1806 skulde vies i Holbek, gav min Fader mig Tilladelse at indbyde til Brylluppet et Par Studentervenner, for som han sagde, at Gildet kunde blive lystigt. Jeg bad da *Christian Heilmann* og *Thomas Reutze*, to Navne, der uudslettelig er skrevne i mit Hjertes Bog. Af disse blev Heilmann dødelig forelsket i den 17aarige Mille, men som en ærlig og nobel Sjæl ytrede han Intet for hende, eftersom han endnu ikke havde Embedsexamen, Han skjulte sin Smerte ogsaa for mig, og vi ahnede ikke, at han 14 Aar derefter dog skulde blive den Elskedes Mand. 1807 laae en Hannoveransk Esquadron i Holbek, da Englænderne havde erobret Kjøbenhavn og Flaaden. En Major og en Lieutenant var indquarteret hos min Fader. Lieutenant *Heuse*, et særdeles elskværdigt Menneske, blev ligeledes forelsket, og havde nær taget et Stykke af Milles Hjerte med sig. Paa Hjemreisen kom han til mig i Roeskilde og fældede bitre Taarer over Skilsmissen, men forsikrede mig tillige helligt, at han ikke havde talet et Kjærligheds Ord til Hende, hvis Billede han vilde bevare i sit Hjerte til Døden — den fandt han paa Valpladsen det følgende Aar. Allerede om Efteraaret 1807 kom Mille i mit Huus, og der saae en af mine Studentervenner hende og blev — hendes Forlovede i 1808. Det var *Christian Gottlieb Kratzenstein Stub*, den Gang 24 Aar gl. født 15de Aug. 1783. Jeg havde lært at kjende og beundre hans Kunstner Talent og havt flittig Omgang med ham i Kjøbenhavn 1804 og 1805, da han efterat være bleven Student 1802 som en rig Mands Søn (hans Fader var Commandeur *Stub* og Moderen Datter af Professor *Kratzenstein*, der havde efterladt et Fideicommis til den Dattersøn, der bar hans Navn), studerede Hydraulik og Mekanik, men blev kjed deraf og nu udviklede et overordentligt Talent til Malerkunsten, men dog var og blev bestandig Dilettant og Autodidact; thi nogle Maaneders Underviisning i det Tekniske hos Abildgaard, og god Tegneunderviisning, som han som Elev hos Saltzmann i Schnepfenthal havde nydt, var hele hans Forberedelse til en Kunstnerbane, der, hvor kort den end

var, har erhvervet ham et berømt Navn i Danmarks Kunsthistorie. I hans Haandtegninger, paany udgivne 1844 af hans Søstersønner *Otto* og *Ludvig Müller*, Sønner af sal. Biskop Dr. *P. E. Müller*, findes hans Kunstnerliv sandfærdig beskrevet. Jeg blev hans Ungdomsven, hvor ulige vi forresten vare, og jeg gjorde ham bekjendt med *Eckersberg*, der som simpel Malersvend 1804 kom til Kjøbenhavn fra Flensborg, og hvis første Malerie var en Copie efter en Buste af Stub, og hvis første Portrait var mig og min Kjæreste, hvilket Billede hænger endnu i mit Kammer. Stub var et genialt Hoved, men skarp, alvorlig og stræng baade mod sig selv og Andre. Hans Smag var reen som hans Phantasie og hans Sæder, men i Faderens Huus havde han lært at spotte over Religiøsitet som over Sentimentalitet, og derfor disputerede vi stadigen, og skjønt vi aldrig levnede hinanden Ære for en Skilling, var vi dog bestandig gode Venner; thi vi elskede begge Sandhed og Skjønhed. Sommeren 1808 kom han og besøgte mig i Roeskilde, efterat han alt var indført i mine Forældres Huus og der havde lært Mille at kjende. Uagtet jeg tydelig saae begges Interesse for hinanden, var han dog saa uhyre ængstelig, som om hans Liv var paa Spil, og jeg vilde ikke frie for ham. Endelig lykkedes det ham en Dag i mit Lysthuus i Roeskilde — og han ilede forat faae sin og min Faders Samtyhke, og da hans Familie var rig og fornem, han selv havde Formue, der kunde ernære ham, saa fik han lettelig min Faders Samtykke, der ellers ikke saa let var blevet en fattig Kunstner til Deel, hvor talentfuld han end havde været. Derpaa reiste han 1809—1811 i 2 Aar til Rom, og i den Tid var Mille hos mig og correspondered flittig, saa Postpengene sved til min Adjunctlomme. Efteraaret 1811 kom han hjem, blev — — — — Medlem af Academiet — og giftede sig. Allerede havde han dengang et Navn, og ved hver Composition, ved hvert Portrait, han malede, kunde hans Fremskridt klarlig kjendes. — — — —

Lykkelige levede Stub og Mille. — Hun fødte ham først en Søn *Frederik Gottlieb Kratzenstein Stub* 5te Aug. 1812 og to Aar efter en Datter. — Han havde fuldt op at bestille — fik sine Portraiter høit betalte og malede historiske Malerier for Christiansborg Slot, daværende Prinds Christian, Nathanson og Bang. — Han

spillede Klaveer og elskede meget Musik, og naar han sad og malede, maatte Mille spille paa Harpen for ham. Da hun ikke havde Sangstemme, saa fløitede han Melodien og havde ikke alene selv megen Færdighed heri, men havde ogsaa lært Mille at fløite Sopran-Stemmen, hvortil han da fløitede Secunden, og Harpen accompagnerede. Det gik virkelig meget smukt. En Dag besøgte jeg dem og fornøiede mig hjertelig ved at see paa hans Arbeider og høre deres Musik. Nu ringede det, og jeg løb til Salsdøren. Det var Prinds *Christian* (nu vor Konge [Christian VIII]) som traadte ind med en af sine Kavalerer. — Stub, som aldrig generedes af Fornemme, tog imod Prindsen med Penselen i Haanden og satte sig igjen til Arbejdet for sit Staffelie, imedens han talede med Prindsen. Med Tilladelse, sagde han, det forekom mig paa Gangen, at jeg hørte en forunderlig smuk Musik fra deres Atelier! Aa, svarede Stub, det var min Kone, som spillede paa Harpe og os begge som fløitede Sangstemmen. Det gjør mig ondt, at jeg skulde afbryde Dem, jeg havde havt stor Lyst til at lytte længere til Musiken. »Mille!« raabte den ubarmhjertige Stub, »tag din Harpe og lad os fløite et lille Stykke for hans Høihed!« Mille rødmede og med bankende Hjerte greb Harpen, men da hun kjendte Stubs Non chalance for alt Fornemt, torde hun ikke vægre sig for at adlyde ham. Det var ret ynkeligt at see, hvorledes den Arme med nedslagne Øine spidsede sine Læber uden at faae en Lyd frem, medens Han fløitede høiere end nogen Gadedreng var istand til. Det satte Mod i Hende — Hun peeb med, og derpaa secunderede han hende saa drabelig i Teclas Sang: »Ich habe geliebt und gelebt«, at Prindsen takkede af ganske Hjerte og gjorde Mille Complimenter. Stub var overordentlig storagtig af sin Kone, baade fordi hun var smuk og god, og fordi hun i hele hans Bekjendtskabs Kreds var den eneste Madame. Jeg indførte *Heilmann* og *Reutze* i hans Huus, hvor alle Muser havde opreist deres Paulun. Men ak — Lykken varede kun kort. Hans lille Datter døde, og det gik ham meget nær, thi egentlig var han mere tilgjængelig for Sorg end for Glæde. Paa en lang Spadseretour havde han taget Drengen med. Det blev stærkt Regn, Han tog Drengen paa Nakken og bar ham hjem. Drivvaad og gjennemsved

kom han hjem, fik en stærk Forkjølelse, og lidt efter lidt mærkede vi, at hans Bryst var angrebet. Han blev gnaven, pirrelig og meget ofte urimelig mod os Alle. Jomfrue Hoffmann var imod hans Villie fløttet til Mille — og — Stub blev først jaloux paa hende, fordi han meente, at hun berøvede ham noget af Milles Kjærlighed, og da H. selv var trættekjær og fik det ulyksalige Indfald at ville ligesom gjøre Partie imod den sygelige, vrantne Kunstner, saa forstyrredes virkelig noget Deres huuslige Lykke. — Men Tiden skyndte sig. I Vinteren mellem 1814 og 15 maatte Stub til Gaunøe forat male Baron Thotts Barn, der nylig var død. Forat Liget des bedre kunde conserveres sad Kunstneren i en stor Sal i klingrende Frost og malede, og da han paa Tilbageveien kom til mig i Roeskilde, var han i den Grad forkommet, at jeg beholdt ham i nogle Dage og med megen Besvær skaffede ham en lukket Vogn, der i de Tider var en Sjeldenhed. Efter Hjemkomsten blev hans Bryst endnu slettere, og skjønt han aldrig talede om den ham truende Død, som *Ludvig Abrahamson* i sit smukke Digt Phtisis — saa var det dog ikke uden en Nerverystelse at han læste dette, og at han, skjønt ikke med klar Bevidsthed, har tænkt paa sin Død, kan man slutte af en Drøm, som han havde saa levende, at han ikke alene fortalte sin Kone den omstændelig, men tegnede den med Blyant. Han saa sig selv ligge død i en Ligkiste og kaldte sin Kone og sagde: »See, Mille, er det dog ikke forunderligt, at et ungt, kraftigt Menneske kan blive saa udtæret i saa kort Tid?« Saa drømte han og tegnede den Vinter. — Forgjæves var al Lægernes Konst og al vor omhyggelige Pleie. Næste Sommer reiste han til Callundborg Ladegaard, hvor hans Søster *Lotte Schnell* boede, og hele hans Familie samledes. — Mille pleiede ham Nat og Dag. Jeg ilede til Sjælland og besøgte ham. Lægen havde aldeles intet Haab; men han havde det bedre. Han viste mig en stor Composition (No 14 blandt hans Haandtegninger), som han nu havde rettet paa og var fornøiet med, og han lovede mig om 4 a 6 Uger at komme til mig og blive en hel Maaned hos mig. Dog da jeg sagde ham mit Farvel og ikke kunde qvæle en Taare, tog han min Haand, og med sin sædvanlige raske korte Tone sagde: »Du er bange for at jeg døer — ja det kan jo ogsaa

gjerne være; men da Mille ligesaalidt som hendes Søster forstaar sig paa at opdrage Børn, men jeg tiltroer Dig denne Evne, vil Du da love mig efter min Død at tage Frederik til Dig — Mille er villig hertil« Jeg lovede det. Med et langt Øiekast fulgte han mig til Døren — og jeg saae ham aldrig mere. Det var en Søndag. Næste Torsdag da jeg fra Vordingborg i Selskab med min Fader og Søster vilde sætte over til Gaabense, naaede en Expresse os med Efterretning at han var død Onsdag den 24de Julii 1816. Der mistede jeg da min anden Broder. — — — — —

Stakkels Mille! De gule, mange og fine Lokker, som hendes Kunstnermand satte saa høi Priis paa, og som hun derfor til hans Erindring bærer uforandrede til den Dag idag, ere blevne sølvgraae, og hvad har hun ikke lidt! *Christian Heilmann*, som var Kunstens og min Ven, blev ogsaa Stubs jevnlige Omgangsven og var endnu i Kjøbenhavn, da Stub døde. Han havde taget juridisk Examen, men ernærede sig som hidtil med Informationer. Saalænge Mille levede som Enke i Kjøbenhavn, besøgte han hende flittig og underviste Frederik. Baade hun og vi Andre mærkede nok hans gamle Tilbøielighed, men han udviste den største Discretion. Stubs Fader styrede imidlertid, som vi meente hendes og Sønnens Formue, og jeg tænkte i mit stille Sind paa, at min Ven dog omsider vilde faae sin Elskede og en god Formue. Men hvad det sidste angik, kom vi snart ud af Drømmen. Schnell, en tatentfuld adelig Herre havde kjøbt sin Svigerfaders Gods, Callundborg Ladegaard, hvori hele Familiens Formue indestod. Han levede paa en stor Fod, og da alting var forødt, døde han Aaret efter Stubs Død.

Den gamle Commandeur stræbte nu at redde sin Datter og Børn, gjorde fortvivlede Forsøg, men Tiderne vare ugunstige formedelst Landets ruinerede Pengevæsen, og han opofrede alt, som han dog forstod at skjule, indtil Mille var bleven forlovet med Heilmann, og først efter 19de Febr. 1820 indbød han min Fader og Heilmann til et Samfrændeskrifte, hvis Udfald var, at Milles Formue og Sønnens Fideicommis var forsvundet, og at den afdøde Søn havde en Gjæld af 1000 Rbd. til Faderen fra sin Udenlandsreise, disse maatte min Fader betale, og Heilmann fik Kone og Søn aldeles fattige. Jeg var ikke til hans

Bryllup, men jeg skrev ham til og udtrykte ham min Ærgrelse over det svundne Haab. Men hvor takkede jeg ikke Gud, at Mille havde fundet en Mand af saa ædel Tænkemaade som H. »Kjære Daniel!« skrev han til mig — »jeg er lykkelig at have faaet Mille, som saa mange Aar har været gjemt i mit Hjerte, og du veed, at den, der er som jeg myntet til en Skilling, bliver aldrig en Daler. Du skal see, hvor Mille, Frederik og jeg skulle leve lykkelige sammen. Jeg gruer, naar jeg tænker paa, om en Mand af denne Verden havde ægtet Mille i Haab om at faae med hende og Sønnen c. 30000 Rbd. — og saa — uforsvarlig var Commandeur Stubs Hemmeligholdelse af deres Stilling. Ingen uden jeg kjendte Heilmanns gamle Kjærlighed. Imidlertid havde Heilmann faaet sin Kapitains Karakter ved Studenterkorpset ombyttet med en »Kammerraad« og et Toldforvalter Embede ved Græsted Broe paa Jyllands Grændse. Didhen drog han med Mille og Sønnen, og Fattigdommen og Vesterhavets Tummel til Trods levede de rolige og glade. Naar Vestervovvov gjorde sig rigtig gal, lukkede de deres Vindueskodder, og H. stræbte med Bassen at døve dens hule Larm, medens Mille afviskede den fine Sand, der trængte ind allevegne og lagde sig paa deres Meubler. Disse Udlændigheds Aar var dog ikke mange. H. blev befordret til Ringsted og blev Toldkasserer. *Frederik Stub* kom til Sorøe Skole, blev dimitteret med Ære og læste flittig til juridisk Examen. H. og M. maatte hjelpe ham, og H. tyede til sit gamle Haandværk, underviste i sine Fritimer i Sprog og Tegning, og altid var han glad og lykkelig. Jeg kom til Ringsted, men vidste ikke, hvor han boede. Istedetfor at spørge mig for, hørte jeg efter, indtil jeg fornam Harpespil og Violoncellens Accorder. Jeg gik da ligetil, bankede tre Gange tre paa gammel Viis paa Døren, og hørte ham raabe: »Mille! det er Daniel!« I hans Huus var knap Plads, da han havde vestindiske Pensionærer i Huuset. Vi gik da om Aftenen til Gjestgiverstedet, lagde os i hver sin Seng, stoppede Piben og nippede til et Glas Punsch, medens vi lod de gamle Tider rulle sig op for os — og see — Dagen kom. »See saa,« sagde H., »den Nat gik jo fortræffelig. Skal vi nu ikke staae op og gaae hjem til Mille at drikke vor The?« — og vi klædte os leende paa og mærkede ingen

Søvnighed den ganske Dag. Først da jeg kom paa Vognen sov jeg. Ak! dengang havde Sorgen endnu ikke hjemsøgt de Elskendes Kreds — men først mistede de deres ældste lille Pige Hanne 5 Aar gl. og — saa — Frederik. Han havde faaet juridisk Attestats med Laud og røbede herlige Evner, Faderens Skarpsindighed og Musiktatent, men ogsaa Faderens dybe Stolthed. Han leed heller Nød end modtog Gaver. Maaske ærgrede han sig ogsaa hemmelig over den tabte Formue, maaske havde han været altfor flittig. Nok, — Han blev svag og mørk. I Kjøbenhavn kunde han ikke blive. Han reiste til Ringsted, fik juridisk Arbeide, som han skilte sig fortrinlig ved, men snart viste sig, at han havde Faderens Spire til Døden i sit Bryst. 2 Sommere besøgte han mig i Stege — men alt mere betænkelig blev hans Tilstand. Moderen søgte at skjule sin Angst. Selv havde han ingen Anelse om Døden, men vi Andre saae altfor vel, at den nærmede sig med stærke Skridt. Sidste Gang jeg saae ham var i Forældreres Stue. Vi vare alle alvorlige, og forat ende denne Taushed, opfordrede han Moderen til at spille paa Harpen, og han tog sin Violoncelle. De spillede en Stund, men langsomme sørgelige Taarer kom over Stræengene, deres Hænder sank og de saae paa hverandre, og Taarerne randt ned over Milles Kinder. Jeg maatte forlade Stuen for ikke at forøge det jammerlige Optrin. Samme Sommer sank den udtærede 25 aarige unge Frederik i sin Grav. — Stakkels Mille! Men hun skulde tømme Smertens Bæger til Bunden. Først mistede hun en lille Datter Hanne — og saa en anden Datter Theolise — men haardest var dog Slaget, da hun blev anden Gang Enke *24de Januar* 1840, efterat hun i 20 Aar havde levet med sin trofaste Christian Heilmann. Sund og frisk gik han ud at gjøre et Besøg hos sin Ven Provst *Benzon* og kom hjem Kl. 11, talte munter med Kone og Børn og gik derpaa ind i Sideværelset at hente sin Pibe. Da hørte de et Brag, saa det klang i Milles Harpe, og hun raabte: »Christian! hvorfor gaar du i Mørke og river min Harpe omkuld!« Men der blev stille. — Hun springer op, gaar ind med Lyset og seer den elskede Mand ligge bevidstløs paa Gulvet. Han kom ikke til Bevidsthed, men døde nogle Timer efter omtrent 63 Aar gl. — — — — —

Min yngste Søster *Frederike Agnete* er født 16de November 1792, død 18de September 1858. — Hun kom saa at sige bagefter, da vor dyrebare Moder var for svag til at opdrage hende som de andre Søstre. Hun blev smuk og vittig. — — — Hun mistede sin Moder før Confirmationen, og da hun fik Stedmoder var hun 16 Aar, og — hendes Opdragelse var fuldendt. Vor blide Stedmoder lod baade Mille og hende have fuldkommen Frihed. Hendes livlige Temperament blev dog holdt i Modvægt af hendes skarpe Satire, saa der var ikke synderlig Nogen, der vovede at komme hende nær. Imidlertid var hun meget hos Marstrands i Kjøbenhavn og der paa et Bal lærte en Cand. jur. *Lauritz Foss* hende at kjende, kom oftere, og da han var en talentfuld dannet ung Mand, vandt han hendes Kjærlighed, og da han blev befordret til By- og Herredsskriver i Nakskov, havde de Bryllup 1ste Mai 1816, og saaledes kom til at boe i min Nærhed, da jeg forud var bleven Præst i Lolland. Siden blev Foss By- og Herredsfoged i Skjelskør og omsider Borgermester i Roeskilde, hvor han nu lever, er Justitsraad og Ridder af Dbr. De har 10 Børn levende og 1 død. — —

1856 tog han Afsked som Etatsraad og R. af D. med 2000 Rd. Pension — 70 Aar gl. — boer i Kjøbenhavn 1858. — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Det Kongelige Ridderlige Academis Matrikel.

Ved Gustav Ludvig Wad.

(Slutning.)

Anno 1698 Torsdagen den 28 April døde her i det Kongelige Academie Hans Excellentz Marcus Giøe, Herre til Brahesborg, Ridder, Kongelige Majestets Geheime Estats og Justits Raad, sampt ober Hoffmester ved bemelte Kongelige Academie; hand var een ypperlig Herre, huis ihukommelse skal altid være udj stor veneration udj Academiet, som hans store forsorg, Nest Hans Majestet, voris Allernaadigste Arfve Herres og Konges Gudfrychtighed og

faderlig Kierlighed for sine Vndersaatter har at tacke for den gode Ordre og skick, som der udj er indrettet og som giør det blomstrende og florerende.

Paa samme hans dødsdag lod Hans Mayestet Hans Geheime Conseil Extraordinairement sammenkalde Og der udj lod udnefne til ober Hoffmester udj Academiet Hans Excellentz Christian von Lente[1]), Herre til Sarrelhaußen, Ridder, Kongelige Mayestets Geheime, Estats Raad og Ober Cermoniemester, men som hand den tid war Ambassadeur Extraordinaire i Holland og de affaires, som hand hafde at Tractere, tilstede ham icke saa hastig at quittere, kom hand icke her hiemb til Landet førend d. 3 Augustij udj samme Aar.

Den 10de udj samme Maaned, som war S. Lauritzes dag, blevf hand installeret og indsatt til ober Hoffmester udj Academiet med de udj saadan tilfald sædwanlige Cermonier, og det ved Hanß Høygrefvelig Excellce Hr. Gref Reventlow og deris Excell. Excellcer Hr. Hr. Geheime Raad von Plessen og Moth, og vare alle Professorerne, Academisterne og Academiets Ober-Betienter til denne Sollennitet sammenkallede og forsamlede, og udj hanß tid haver der ligget de Persohner, huis Navne og Adelige Waaben her effter findis indført til pagina 60, som ere 20 Persohner.

Severinus Iunge[2]). Anno 1698 d. 13 August. Anno ætatis 18.

Nicolaj Iunge[3]). Anno 1698 d. 13 August. Anno ætatis 16.

Carolus Princeps Hæssiæ[4]). Anno 1698 die 26 Septembris. Anno ætatis 16.

Jean Louis Jancourt de Buniere Villarnoul age de 50 ans fait a l'Academie ce 26 Septembre 1698 gouverneur de son Altesse le Prince de Hessie.

---

[1]) Christian von Lente til Sarlhausen, Gehejmeraad, Ridder af Elephanten, f. 19. Marts 1649, † 2. November 1725 (Universitetsprogram ved hans Død).

[2]) Severin de Junge til Sonnerupgaard, f. 1680, adlet 1731, † 1757 som Conferentsraad (Benzon).

[3]) Niels Junge, den foregaaendes Broder, † ugift (Benzon).

[4]) Findes ikke i Matr. 2. Vaaben. Carl, Landgreve af Hessen-Philipsthal, f. 1682, † 1770, var først i dansk Tjeneste, senere østerrigsk General-Feltmarskal-Lieutenant (Supplement-Tafeln zu J. Hübners genealogischen Tabellen; Tab. 106).

Christoffer Friderich von Gam[1]). Anno 1698 d. 5. Novembr. Anno ætatis 17.

Philip Fleischer[2]). D. 5 Novembr 1698.

Johan Hugo Lente[3]). Anno 1698 d. 12 Novembr. Anno ætatis 16.

Gottfried Henrich Schevius Lübec.[4]). D. 12 Novbr. Ao. 1698.

Alexander Christian von Petersdorff[5]). Anno 1698 d. 19 Novembr. Anno ætatis 18.

Nicolaus Windt[6]). Anno 1698 d. 19 Novbr. Ætatis 21.

Rudolff von Gerstorff. Anno 1699 d. 7 Januarij. Anno ætatis 20.

Hans Caspar von Gerstorff[7]). Anno ætatis 19.

Johan Alexander Krull. Anno 1699 d. 24 Mart. Anno ætatis 17.

Johan Vincelius[8]). Anno 1699 d. 22 Julij.

Conradus de Iessen[9]). Anno 1699 d. 29 Aprilis. Anno ætatis 15.

Michael Detleff Schnell[10]). Ao. 1699 d. 29 April.

C. M. Schøller[11]). Anno 1699 d. 29 Aprilis. Anno ætatis 18.

Otto Blome. Anno 1699 d. 20 Maij. Anno ætatis 17.

Johan Christian Hohenmühle[12]). D. 20 Maij CIↃIↃCIC.

---

[1]) Søn af Generalmajor Otto Friderich von Gam til Grundet; f. 1681, † 1701 som Lieutenant i Garden til Fods (Benzon).

[2]) Gams Hovmester.

[3]) Søn af Gehejmeraad Johan Hugo von Lente; f. 1683 (Benzon). Vaaben.

[4]) Lentes Hovmester.

[5]) Ritmester, f. 1680, Farfader til den første Greve Petersdorff (Benzon).

[6]) Uden Tvivl Nicolai Windz til Sandagergaard, † 1704 som Cancelliraad, Søn af Assessor Hans Knudsen (Personalhist. Tidsskr. I, 33 f.).

[7]) Immatriculeret samtidig med Rudolf v. Gerstorff.

[8]) Krulls Hovmester. Senere immatriculeret den 20. Juli 1705 og 20. Juni 1706.

[9]) Conrad von Jessen, f. 1684, † 1753, Conferentsraad, Vicecantsler ved Cancelliet i Glückstadt, Rigsbaron 1701, Søn af Gehejmeraad Thomas Balthasar v. J. (Benzon). Vaaben som i Adelslex. I, Tab. XLVIII Nr. 43, dog med Tilføjelse af et blaat Hjerteskjold, hvori en Guldkrone.

[10]) Jessens Hovmester.

[11]) Caspar Martin Schøller, f. 1681, † 1756, Conferentsraad, Amtmand, Søn af Gehejmeraad Caspar S. (Benzon). Vaaben.

[12]) Blomes Hovmester; ogsaa immatriculeret 12. Maj 1695.

Niels Rabe[1]). Anno 1701 d. 18 Jun.

Johan Friderich Graf von Hohenlohe[2]). Ao. 1701 d. 23 Julij. Anno ætatis 18.

Conrad Eblemeyer[3]). Anno 1701 d. 23 Jul.

Nicolaus Bentzon[4]). Anno 1701 d. 8 Octobr. Anno ætatis 18.

Christian Friderich de Liliencron[5]). Ao. 1701 d. 22 Octbr. Ao. ætatis 19.

Albrecht Christian Kirchhof[6]). D. 22 Octobr. Anno 1701.

Johan Christian Sommer[7]). D. 7 Decembr. Ao. 1702.

Charles Æmilius de Lützow[8]). Anno 1701 d. 5. Novembr. Anno ætatis 18.

Johannes Müller. Ætatis 19. Ao. 1701 d. 24 Decembr.

Christianus Voscam[9]). Anno 1702 d. 14. Januarij. Anno ætatis 16.

Johannes Mercker[10]). Anno 1702 d. 14 Januarij.

Erasmus Pauli Vindingius[11]). Anno ætatis 18. Anno 1702 d. 14 Januarij.

Ernst Friderieh Graf zu Leinningen[12]). Ao. 1702 d. 15 April. Ao. ætatis 12.

---

[1]) Brødrene Arenfeldts Hovmester.

[2]) Fattes i Matr. 2. Vaaben.

[3]) Hohenlohes Hovmester; fattes ogsaa i Matr. 2.

[4]) Niels Benzon til Havnø, Cancelliraad, f. 1684, † 1709, Søn af Assessor Peder B. til Aagaard m. m. (Benzon). Vaaben.

[5]) Rigsfriherre Chr. Fredr. Lilliencron til Hütten m. m., Landraad, † 1731 (Personalhist. Tidsskr. V, 52). Vaaben.

[6]) Baron Lilliencrons Hovmester; Kirchhof var først Landsbypræst i Stormarn, 1714 Præst i Itzeho og Provst (Moller, Cimbria literata II, 412).

[7]) Baron Lilliencrons Hovmester; Sommer blev Secretair og Archivar i Glückstadt, fik 1732 Afsked som Justitsraad (Jørgensen, De danske Rigsarchiver, S. 193).

[8]) Carl Emil von Lützow, Søn af Gehejmeraad Henning Ulrik v. L., var 1742 Major og Generalvejmester i Norge (Benzon; Norsk histor. Tidsskr. IV, 250). Vaaben.

[9]) Christian Voscam, † 1732 som Domherre i Lübeck, Søn af Justitsraad Hans V. (Benzon). Vaaben.

[10]) Voscams Hovmester; ogsaa immatriculeret den 13. November 1704.

[11]) Rasmus Vinding til Bistrup, Justitsraad, † 1727, Søn af Etatsraad Poul V. (Worm, Lexicon over lærde Mænd II, 592).

[12]) Fattes i Matr. 2. Vaaben.

Johan Christian Lange[1]. Anno 1702 d. 15 April.

Malte Sehested Jensen[2]. Anno 1702 d. 20 April. Ao. ætatis 20.

Christian Rantzau[3]. Anno 1702 d. 22 April. Anno ætatis decimo sexto.

Carl Ludewig Baro de Wedell[4]. Anno 1702 d. 19 Aug. Anno ætatis 18.

Ferdinand Anthon Graf von Laurwig[5]. Anno 1702 d. 26 Augustj. Anno ætatis 15.

Zacharias Conrad Petzsch[6].

Henning von Arenstorff[7]. Anno 1702 d. 9. September. Anno ætatis 19.

Augustus Lebrecht von Erlach[8]. Anno 1702 d. 21 Octobr. Anno ætatis 22.

Christian Bierregaard[9]. D. 9 December, Anno 1702. Æt. Ao. 19.

Nicolai Ismailow de Moscovia[10]. Ao. 8 und 7 Monat. Anno 1702 d. 16 Decbr. Discessit d. 1 April Anno 1707.

---

[1]) Grev Leiningens Hovmester; fattes i Matr. 2. Tidligere immatriculeret den 15. April 1702.

[2]) Malte Sehested til Hessel, Oberst, f. 1682, † 1754, Søn af Generallieutenant Jens S. til Rydhave og Katholm (Benzon). Vaaben: som det i Adelslexicon beskrevne, men paa Hjelmen 7 sorte Strudsfjedre.

[3]) Greve Chr. Rantzau til det Rantzauske Præcipuum, Brahesborg m. m., Gehejmeraad, Statholder i Norge, Ridder af Elephanten, (Benzon). Vaaben. Broder til Frederik R., imm. 11. Maj 1695, og Otto R., imm. 28. April 1708.

[4]) Baron Carl Ludvig Wedell, f. 1683, † 1724, faldt i Brabant som Oberstlieutenant (Stammtafel der Familie von Wedel, 1870). Broder til Valdemar Gustav W., imm. 18. Decb. 1697.

[5]) Greve F. A. Danneskjold-Laurwig, f. 1688, † 1754, Gehejmeraad, Ridder af Elephanten; holdt paa Academiet en latinsk Tale om Lærdoms og Tapperheds Forening, hvis Program, dateret 11. Januar 1704, er aftrykt hos Hofman, Danske Adelsmænd III, 256 f. — Vaaben.

[6]) Grev Danneskjold-Laurwigs Hovmester; tidligere immatriculeret 1694.

[7]) Til Stougaard, Oberst, † 1751 (Benzon). Vaaben.

[8]) En Mand af dette Navn var i det 18de Aarhundrede hertugelig Anhalt-Bernburgsk Hofmarskal (Kneschke, Allg. deutsches Adelslexicon III, 143). Vaaben.

[9]) Conferentsraad Chr. Berregaard til Kjølbygaard, f. 1683, † 1750 (Benzon), Broder til Frederik B., imm. 28 April 1704.

[10]) Nicolai Ismailow var Søn af den russiske Ambassadeur i Kjøbenhavn, An-

Johan Barth Norvago Bergensis[1]). Anno 1702 d. 16 December.

Johannes Henricus Syling Havniensis[2]). Ao. 1703 d. 27 Junij.

Petrus Felix Dorn de Vienna[3]). Ætatis 43 intravit Acad^m^ Ao. 1704 die 2 Novembris et in Memoriam insignia sua hic apponi curavit.

Christianus Benzonius[4]). Ao. ætatis 17. Anno 1702 d. 23 December.

Hinrich Blome[5]). Anno ætatis 18. Anno 1703 d. 28 April.

Joachim Blome[6]). Anno ætatis 16. Anno 1703 d. 28 Aprill.

Anthon Henrich Crassow[7]). D. 28 Aprill Anno 1703.

C. Charisius Cimbro-Danus[8]). Ao. ætatis 16. d. 16 Junij 1703. Discessit d. 18 Decembr. 1705.

Theodor Matthæus Stever Rostochiens.[9]). D. 16 Junij Ao. 1703.

Georg Jacob de Bülow Mechlenbourgo Germanus[10]). D. 23 Junij 1703. Discessit d. 27 Junij 1705.

Friderich Barnewitz von Bülow Mecklenbourgo Germanus[11]). D. 23 Junij Ao. 1703. Discessit d. 27 Junij Ao. 1705.

---

drei I. (hvid Ridder); paa Kongens Fødselsdag den 11. October 1706 holdt han Tale i Academiet (Histor. Tidsskr. 3. R. I, 105). Vaaben.

1) Ismailows Hovmester.

2) Ligeledes; Syling blev Commerceraad (Histor. Tidsskr., 3. R., I, 105; Nyt histor. Tidsskr. V, 255, 266; en Johan Syling nævnes i Personalhist. Tidsskr. I, 214).

3) Ogsaa Ismailows Hovmester. Vaaben.

4) Christian Benzon, f. 1685, † 1710, Kammerjunker (Benzon); Vaaben. Broder til Niels B., imm. 14. October 1699, Peter B., imm. 8. Januar 1701, samt Laurits og Jacob B., imm. 29. Marts 1704.

5) Henrik Blome til Farve m. m., Gehejmeraad, Landraad, hvid Ridder, f. 1685, † 1736 (Benzon). Vaaben. Broder til den følgende.

6) Kammerjunker, f. 1687 (Benzon); holdt 15. April 1704 i Academiet »udi Hs. Kgl. Majestæts og begge Prindsernes Præsents en orationem latinam panegyricam til en Amindelse om samme Academis Stiftelse for 12 Aar siden« (Bircherods Dagbøger v. Molbech, S. 442).

7) Blomernes Hovmester.

8) Christian Charisius til Constantinsborg, f. 1688, † 1724 (Benzon).

9) Charisius' Hovmester, tidligere immatriculeret 14. August 1697.

10) Georg Jacob von Bülow, f. 1685, † 1709; Broder til den følgende (Bülow, Familienbuch der von Bülow S. 46). Vaaben.

11) Fr. B. von Bülow til Rudbjerggaard, Etatsraad, f. 1689, † 1728 (Anf. St.). Vaaben.

Olaus Thestrupius Hauniensis[1]). D. 23 Junij Ao. 1703.

Effter hansz Høy Greflige Exellentz Hr. Carl von Ahlefeld blev Hr. Estats Raad Hr. Henrich Ernest von Calnein[2]) kaldet til at være Ober-Hoffmester ved det Kongl. Ridderlige Academie Anno 1703 udj Maj Maaned og betiente hand samme høy adelige Charge Jndtil 1710 d. 1 Maij, da det behagede woris Aller naadigste Arve Herre og Konge, Kong Friderich den 4de, indtil wiedere det at ophäfve, og udj hanß tid haver der ligget de Persohner, huis Navne og adelige Waaben her effter findis indført, som ere 31 Persohner[3]).

Christianus Gustavus Comes de Wedell[4]). Ao. 1703 d. 3 Decembr. Ætatis Ao. 12. Discessit Ao. 1708 d. . . . .[5]).

Carl Wilhelm Bruning Osnabruga Mellensis[6]). 3tio Decembris Ao. 1703.

Niels Mechlenburg von Bragnes in Norwegen[7]). Æt. Ao. 19. Ao. 1704 d. 21 Febr. Discessit d. 20 Febr. Ao 1706.

Fridericus de Viereck[8]). Ætatis 16. Die 23 Febr. Ao. 1704. Discessit d. 26 Februarij Ao. 1707.

Conrad Georg Frantzke Megapol.[9]). D. 23 Febr. 1704.

Lauritz Bentzon[10]). Ætatis 17. D. 29 Martij Ao. 1704. Discessit d. 27 Martij 1706.

---

1) Mag. Ole Thestrup, Sognepræst i Dannemare og Tillitze, f. 1684, † 1736 (Wiberg, Præstehistorie I, 266); Brødrene Bülows Hovmester.

2) Henrik Ernst von Calnein blev 19. Februar 1711 Stiftsbefalingsmand over Ribe Stift og Amtmand over Ribe Amt, 10. October 1725 Conferentsraad (Malta).

3) Hele denne Meddelelse fattes i Matr. 2.

4) Greve Chr. Gustav Wedel-Jarlsberg, f. 1692, Capitain, faldt ved Gadebusch 1712 (Stammtafel der Familie von Wedel, 1870). Vaaben.

5) Datum ikke udfyldt.

6) Wedels Hovmester.

7) Maaske identisk med den Nicolai Mechlenburg, der 7. Januar 1715 blev Assistentsraad. Vaaben: i Sølvfelt et under et grønt Træ fra venstre fremspringende halvt rødt Lam; paa Hjelmen et halvt rødt Lam.

8) Maaske Søn af Adam Otto von V., brandenborgsk Gesandt i Kjøbenhavn (Grevinde Viereks Fader). Vaaben.

9) Vierecks Hovmester; han nævnes i Mollers Cimbria literata I, 187 som jurisconsultus og Forfatter af en Disputats 1699.

10) Conferentsraad Lauritz (Lars) Benzon til Hagestedgaard m. m., f. 1687, †

Jacobus Bentzon[1]. Ætatis Ao. 16. D. 29 Martij 1704. Discessit d. 27 Martij Ao. 1706.

August Friderich Drevenstedt Holsatus[2]. D. 29 Martij Ao. 1704.

Friderich Berregaard Jutlandia Danus[3]. Ætatis 19. D. 28 April Ao. 1704. Discessit d. 1. Maij Ao. 1706.

Frieder. Brocktorff fion. Dan.[4]. Æt. 14. D. 11 Nov. Ao. 1704. Discessit d. 11 November 1706.

Peter Friderich Arpe Kilon. Holsat.[5]. Ætat 25. D. 11 Nov. Ao. 1704.

Joachim Gregorius von Ahlefeld[6]. Ao. ætatis 17. Den 13 Novembr. Ao. 1704. Discessit d. 30 Januarij Ao. 1706.

Johannes Mercker Hafniensis[7]. D. 13 Novemb. Ao. 1704.

A. C. Knuht[8]. Ætatis Anno 17. D. 8 Januarij Anno 1705. Discessit d. 8 Januarij Ao. 1707.

Peter Klüwer Holsatus[9].

Wolff Blome Eques Holsatus[10]. Ætatis 22. D. 8 Jan. Ao. 1705. Discessit d. 2 Januarij 1706.

Siegfriedt Blome[11]. Anńo ætatis 21. D. 8 Janu. Ao. 1705. Discessit d. 2 Janvarij Ao. 1706.

1741 (Benzon). Vaaben. Broder til Niels B., imm. 14. October 1699, Peter B., imm. 8. Januar 1701, Christian B., imm. 23. December 1702, samt til den følgende.

1) Gehejmeraad Jacob Benzon til Aggersvold, f. 1688, † 1775, Statholder i Norge, Ridder af Elephanten (Benzon). Broder til den foregaaende.

2) Brødrene Benzons Hovmester.

3) Oberstlieutenant Fr. Berregaard til Ørslevkloster, f. 1685, † 1724 (Benzon). Broder til Christian B., imm. 9. December 1702.

4) Baron Frederik Brockdorff til Scheelenborg, † 1755 (Benzon).

5) Baron Brockdorffs Hovmester.

6) Joachim Gregers von Ahlefeldt, f. 1688, † 1709, sachsisk Lieutenant, Søn af Geheimeraad Joachim v. A. (Benzon). Vaaben.

7) Ahlefeldts Hovmester; tidligere immatriculeret 14. Jan. 1702.

8) Adam Christopher Knuth, f. 1687, † 1736, første Greve til Knuthenborg (Wad, Om E. C. Knuth og S. Lerche S. 118). Vaaben.

9) Knuths Hovmester.

10) Wolf Blome til Hagen m. m., f. 1683, † 1761 (Benzon). Vaaben. Broder til den følgende.

11) Oberstlieutenant Siegfr. Blome, f. 1684, † 1715 (Benzon). Broder til den foregaaende.

Henrich von Ahlefeldt Eques Holsatus[1]). Ætat. 20. D. 19. Febr. Ao. 1705. Discessit d. 19 Febr. Ao. 1707.

Fridericus Hey Holsatus[2]).

Philippus Christoph von der Lancken Rugia Pommeranus. D. 20. Julij Ao. 1705. Discessit d. 18 Julij Ao. 1707.

Joh. Vincelius Curlandus[3]). D. 20. Julij Ao. 1705.

Henricus Albertus de Kalnein Borussus. Ætatis suæ Anno 21. D. 6 Aug. Ao. 1705. Discessit d. 31 Julij Ao. 1706.

Christian Powisch Christiansandiæ-Norvagus[4]). Ætatis 17 d. 13 Octobr. Ao. 1705. Discessit d. 13 Octobr. Ao. 1707.

Carolus Augustus Bielcke Hafnia-Danus[5]). D. 19 April Ao. 1706.

Petrus Falch Norvagus[6]).

Christianus Frijs Comes de Frijsenburg[7]). Discessit d. . . . April Ao. 1708.

Joh. Vincelius Curland.[8]). D. 20 Junij Ao. 1706.

Christian Friederich de Boysset[9]). Natus Hafniæ æt. 16. D. 21 May 1707. Discessit d. 6 April Ao. 1709.

Carolus Helvigius Gryphiswald[10]). Nat. 1682, in album cooptatus d. 21 Maij A. 1707.

Henrich von Klingenberg Danus[11]). Ætatis 18. D. 16 Julij Anno 1707. Discessit d. 13 Julij Ao. 1709.

---

1) Kammerjunker, f. 1685, † 1707 (Moller, Nachricht von dem Geschlecht derer von Ahlefeldt S. 248—52). Vaaben.

2) Ahlefeldts Hovmester.

3) V. d. Lanckens Hovmester; tidligere immatriculeret den 22. Juli 1699.

4) Formodentlig Christian Frederik Powisch, Capitain, hvis Fader var Stiftamtmand i Christianssand (Personalhist. Tidsskr. II, 57, 59). Vaaben.

5) Landsdommer Carl August Bielke, Søn af Admiral Christian Bielke; f. 1691, † 1738 (Benzon). Vaaben.

6) Bielkes Hovmester.

7) Greve Christian Frijs til Frijsenborg, Gehejmeraad, Generallieutenant, Ridder af Elephanten og l'union parfaite, f. 1691, † 1763, sidste Mand af sin Slægt. (Benzon). Vaaben.

8) Grev Frijs' Hovmester; tidligere immatriculeret 22. Juli 1699 og 20. Juli 1705.

9) F. 1692, † 1744, ejede en lille Gaard, Eskildstrup (Personalhist. Tidsskr. I, 93 ff.).

10) Maaske Boyssets Hovmester.

11) Etatsraad Henr. von Klingenberg til Ørum, Søn af Conferentsraad Paul v.

Petrus Marquardus Holsatus[1]. D. 16 Julij Anno 1707.

Petrus Fossius Cimbro-Danus[2]. D. 10 Aug. 1708.

Elias Godofredus de Creyzen Eques Borussus[3]. Ætat. 22. 25 Juli 1707.

Daniel Haake Stargardia-Pomeranus[4]. D. 25 Julij 1707.

G. Braem Danus[5]. Ætatis 19. D. 3 Septembris Ao. 1707. Discessit 29 Junij Ao. 1709.

Petrus Resenius Braem[6]. Ætatis 19. D. 10 Septb. 1707. Discessit 7 Septb. 1709.

Johannes Bakke Havniensis[7]. D. 3 Septb. Anno 1707.

Carolus Wilhelmus Goes. Ætatis 15 annorum Havniensis. 5 Novembr. 1707.

Salomon Barwasser Lipsiensis[8]. D. 5 Novembr. 1707.

Otto Rantzau af Danmarc[9]. 18 Aar gammel. D. 28 April 1708.

Christian von Ahlefeldt aus Holstein[10]. Alt 19 Jahr. Eingetreten d. 5ten Maij 1708. Discessit cum fratre d. 5 Maij 1709.

Friderich von Ahlefeldt aus Holstein. Alt 17 Jahr. D. 5 Maij 1708 eingetreten.

K. (den yngre); Rejsepas for ham til Udlandet findes i Geh. Arch. Patenten under 4. Febr. 1710 (Mollers Stamtavler i Geh. Arch.). Vaaben.

1) Klingenbergs Hovmester. Formentlig den Peder Jørgensen Marquard, f. 1670 i Aabenraa, der blev Sognepræst i Vorning, Kvorning og Hammershøj, † 1733 (Wiberg, Præstehistorie III, 630).

2) Klingenbergs Hovmester; om ham se Personalhist. Tidsskr. V, 53. Han mangler i Matr. 1.

3) Vaaben.

4) Creyzens Hovmester. Vaaben.

5) Efter hans Plads synes han at maatte være Broder til den følgende; men denne havde efter Stamtavlerne ingen Broder, som Forbogstavet G. kan passe paa. Den her immatriculerede kan muligvis være Gothard Braem til Giessinggaard, Cancelliraad, adlet 1713, Søn af Biskop Johan B. i Aarhus (Benzon). Vaaben som det for den under 7. Marts 1696 imm. Vilhelm Braem anførte.

6) Peder Resen Braem, f. 1688, † 1709, Broder til Vilhelm B., imm. 7. Marts 1696 (Bertouchs Saml. i Geh. Arch.).

7) G. Braems Hovmester.

8) Goes' Hovmester.

9) Baron Otto Rantzau, f. 1689, † 1771, Generallieutenant af Cavalleriet (Benzon). Vaaben. Broder til Frederik R., imm. 11. Maj 1695, og Christian R., imm. 22. April 1702.

10) Vaaben. Broder til den følgende.

Johannes Benjamin Feriet de Glatigny Metensis[1]).

Heinrich von Bünau[2]). Ao. 1708 d. 2 Junij auß Sachsen. Discessit d. 2 Martij Ao. 1709.

Christian Fischer fra Jyland[3]). 20 Aar gammel. D. 22 Junij Anno 1709. Discessit d. 28 Aprilis 1710.

Friderich Ferdinand Hausman Norwagus[4]). Ætatis 16. Die 29. Junij Ao. 1709.

Friderich Christian de Bähr Tundera Holsatus[5]). D. 28 Junij Ao. 1709.

Johan Severin Bentzon Jytlandus[6]). Ætatis septendecim annorum. D. 12 Octob. 1709.

Christianus Bernh. Elfers Osnabrugensis[7]). Ætatis 25. D. 12 Octob. 1709.

Friederich von Soltirow auß der stadt Moscau gebürtig. Meins Alters 17 Jahr. Den 11 Januarij Anno 1710.

Michael Hedeonow aus Smolensko[8]).

Fra Anno 1692 d. 15 April, da det Kongl. Ridderlige Academie blev inaugurerit Af Kong Christian den 5te, Sal. og Høyloflige Ihukommelse, da ieg Aller Naadigst blev antaget at wære Rids Mester wed samme Kongl. Ridderl. Academie, og betiente det indtil Anno 1710 d. 1 May da det behagede Hanß Kongl. Mayst woris Aller-Naadigste Arve Herre og Konge, Kong Friderich den 4de, indtil wiedere det at ophæve, haver Jeg imidlertid diße

1) Brødrene Ahlefeldts Hovmester.

2) En Capitain Henrik v. Bünau blev 31. Maj 1728 Secondmajor ved General Schacks gev. Infanteriregiment, 11. Novb. 1733 virkelig Major, fik 2. Juni 1734 Oberstlieutenants Character, 13. Septb. 1737 afskediget (Møller).

3) Chr. Fischer til Allinggaard m. m., f. 1689, adlet 1719, † 1774 (Giessing, Jubellærere III, 348 Tab. II).

4) Generallieutenant Fr. F. Hausman, hvid Ridder, f. 1693, † 1757 (Benzon). Vaaben.

5) Hausmans Hovmester; i Matr. 1 er Datum for hans Immatriculering angivet til 29. Juni. Formodentlig Søn af den Johan Christian B., der nævnes som Borgmester i Tønder (Moller, Cimbria literata I, 29).

6) Joh. Severin Bentzon til Estvadgaard, Stamherre til Skjersø, Cancellisecretair, f. 1692, † 1741 som sidste Mand af sin Slægt (Benzon). Vaaben.

7) Bentzons Hovmester.

8) Soltirows Hovmester.

foregaaende Kongl. Academister deris Adelige Waabner Malet og Schrefuet.

Kiøbenhafun Anno 1710 udj May Maaned.

Herman von Ham[1]).

---

[1]) Denne Efterskrift findes kun i Matr. 1. Om Ridsmesteren Herman von Ham faaes nogen Oplysning i følgende Andragende, der findes i Sjællandske Indlæg 1680, A:

Eders Kgl. Majt. vilde i allerdybeste Underdanighed lade sig behage at foredrage, hvorledes jeg ikke aleneste udi denne besværlige Krigs Tid men endog udi Christianstads Ruptur ved stor Udplyndring ej liden Skade har udstaaet, hvorfore jeg nu indflyer til Eders Kgl. Majt. i allerdybeste Underdanighed, bedende, at Eders Kongl. Majt. mig den allernaadigste tilladte skaanske Frihed af høj Clemence og Naade vilde forunde, helst fordi jeg en Borger og Indvaaner og en »Schilder« af Professionen i Christianstad haver været. ;Slig Eders Kgl. Majestæts store Mildhed vil den højeste igjen rigelig belønne, jeg stedse skal beflitte mig paa at affortjene, forblivende Eders Kgl. Majt. aller underdanigste og aller pligtskyldigste Tjener

Herman von Ham mppria.

Kjøbenhavn d. 19 Maj Anno 1680.

Ved Ansøgningen ligger denne Attest:

Eftersom »Contrafairen« kunst erfarne Herman von Hamb af os undertegnede er begjærendes en Attest anlangende sin udi Christianstad aflagte borgerlig Ed, saa er det og hermed vitterlig, at bem[te] von Hamb haver udi Christianstad været edsvoren Borgere, førend Krigen paakom, hvilket hermed attesteres. Actum Kjøbenhavn den 19 Maj Anno 1680.

Jens Søffrensen Eghd. — Anders Holmer mppria.

Ved Kongebrev af 29. Maj s. A. blev Andragendet bevilget.

Herman von Ham døde faa Aar efter Academiets Ophævelse og blev begravet i St. Nicolai Kirke den 21. Februar 1713 (Personalhist. Tidsskr. I, 210). Hans Enke, Susanna, ansøgte 19. Maj 1714 om Understøttelse af Postkassen, da hun var udi slet Tilstand (Sjæll. Indlæg 1715, A.).

Nogle Gravskrifter fra Herlufmagle Kirke.

Ved O. F. C. Rasmussen.[1])

I Aaret 1885 blev den under Gisselfeld Kloster hørende Kirke i Herlufmagle, Tybjerg Herred, Præstø Amt, undergivet en gjennemgaaende Restauration, der tillige omfattede et ved denne opført Begravelseskapel (jfr. Hofmans Fundatser 8 B. S. 442). Dette Kapel er formentlig bygget af Admiral Claus Daa til Raunstrup, der 26 Juli 1631 ved Mageskifte med Kong Christian den Fjerde erhvervede Herlufmagle Kirke. Hans Søn Christian Daa mistede efterhaanden alle sine Eiendomme, deriblandt ogsaa Herlufmagle Kirke (see Rasmussen: Optegnelser om Gisselfeld S. 394), men Kapellet forblev dog i Daa'ernes Eie til 3 Marts 1683, da Christian Daa's Enke, Vibeke Krabbe, overdrog det til Kirkens daværende Eier, Overkammerjunker Adam Levin Knuth. Denne var forud Eier af Aversie Kirke, hvor dengang fandtes et lignende Kapel for Familien Banner. Dette lod Knuth nedbryde og henførte de der værende Kister til Kapellet i Herlufmagle.

I dette Kapels øverste Afdeling, der er aaben ind mod Kirken, findes to Marmorkister, der skulle være forfærdigede af Billedhuggeren Wiedewelt, men de synes forresten at være uden synderlig kunstnerisk Værd. I dem hvile Geheimeraad, Baron Frederik Vilhelm Wedel-Jarlsberg, død 1790, og Frue Charlotte Amalie Bülow, død 1780. Ved Kapellets Restauration forbleve disse Kister urørte. I Kapellets Kjælder fandtes de derværende Kister aldeles sammenfaldne og i en saadan Tilstand, at der ikke kunde være Tanke om at bringe dem nogenlunde i Orden, og da der efter befalet Indkaldelse Ingen meldte sig med Tilbud om at restaurere Begravelsen, blev denne opfyldt og tilmuret, efter at der fra samme var optaget saadanne Rester, som kunde have Interesse,

---

[1]) Disse Gravskrifter med tilhørende Indledning har jeg modtaget fra Hr. Etatsraad, Godsforvalter Rasmussen paa Gisselfeld. Da de imidlertid formentlig fortjene en noget videre Udbredelse, meddeles de med hans Samtykke her. De faa Anmærkninger har jeg tilføiet. Thiset.

nemlig Plader med Indskrifter og Vaabener, hvilke Gjenstande paa passende Maade ville blive anbragte i Kapellet. De væsentligste af disse Gravskrifter gjengives her. De forefundne Vaabener tilhøre Familierne Daa, Friis, Parsberg, Tinhuus og Lykke, alle Ahnevaabner for Medlemmer af Slægten Daa.

Af andre Ting, der fandtes i Begravelsen, skal anføres: to hvide, dybe Tallerkener, der stode indeni hinanden, og saavidt man kunde skjønne, havde været anbragt under Hovedet paa Liget af Jørgen Daa, der, efter Indskriften paa Kistepladen, ved en ulykkelig Hændelse omkom paa Vandet mellem Assens og Haderslev den 30 Juni 1652. I den inderste Tallerken fandtes en Masse, der formodes at have været Blod. — Det Kranium der hvilede i Tallerkenen havde et Brud paa Bagsiden. — Fremdeles fandtes et Skind, der synes at have været lagt over en usædvanlig bred Kiste. Det havde til denne været fæstnet med Søm, hverandet med Daas, hverandet med Parsbergs Vaaben.

Blandt Pladerne var en, der havde ligget paa Pernille Banners Kiste. Efter Indskriften paa Eske Krafses Gravsteen i Aversie Kirke (see Rasmussen: Optegnelser om Gisselfeld, S. 375) skulde man tro, at Pernille Banner var begravet hos denne sin Mand og deres Søn, men nu findes i Herlufmagle den Plade, der har ligget paa hendes Kiste og saaledes opstaaer Tvivl om, hvor hun er begravet. Gravstenen i Aversie Kirke laa i Gulvet i Kirkens Chor og, da den der var stærkt udsat for efterhaanden at blive udslidt, blev den for 15 Aar siden (i 1871) optaget og i opreist Stilling anbragt i Kirken, ved hvilken Leilighed den under samme værende Begravelse blev aabnet. I denne var 3 Kister, i to af dem fandtes Skeletter, i den tredie derimod alene Støv. — Paa ingen af Kisterne, der var sammenfaldne, fandtes Indskrifter eller deslige.

At Pernille Banner har bekostet Gravstenen og ventet at blive begravet under den, kan sluttes deraf, at hendes Navn vel findes paa Stenen, men at hendes Dødstid ikke er tilføiet. — Kan det tænkes, at hun selv har været saa forsynlig, at lade sin Kiste forfærdige og nedsætte i Begravelsen, saa er Gaaden løst. Hun overlevede sin i Aversie jordede Mand, Eske Krafse, i 28 Aar og det hører ei til Umulighederne, at hendes Efterladte ikke have vidst

af eller tænkt paa hiin i Beredskab staaende Kiste under Eske Krafses Gravsteen og have hensat hende i Bannernes Begravelseskapel i Aversie, hvorfra hun senere er flyttet til Herlufmagle, efterat Knuth havde kjøbt det af Claus Daa opførte Kapel dersteds.

Sognepræst Jens Spend var ikke begravet i Herlufmagle Kirkes Kapel, men i Kirkens Chor. — Med hans Begravelse blev forholdt paa samme Maade som med de Liig, der vare hensatte i Kapellets Kjælder.

Her hviler erlig och velbyrdige Frue Dorrethe Fris til Borreby Hendric Frisis Daater af Ørbecklunde som er født paa Ørbecklunde Anno 1543[1]) oc døde paa Ravnstrup Anno 1618. Gud gifve hinde med alle thro Christene en ærefuld Opstandelse.

Her ligger begrafven erlig oc welbyrdig salig Frue Dorrethea Below, Clavs Daass til Ravnsturp s: Hendrich Belows och salig Frue Elisebet Skrams Datter af Spytterup som døde paa Ravnstrup den 9 Decembris Anno 1609.

Gud gifve hinde med alle tro Christne en gledelig oc errefol Opstandelse.

Her under hviler erlig och welbiurdig Mand Her Clavs Daa til Borreby Ridder Danmarkis Rigis Admiral och Raad som var Ollof Daas och Frue Dorrethe Frisis Søn. Født paa sin Fædrene Gaard Ravnstrup Aar 1579 den 10 Avgusti och hedenkaldet Gud hannem paa sin Gaard Fravde i Fyen Aar 1641 den 30 Martii udi sit Alders 62 Aar. Sielen er hos dend som hende gaf, Legomet hviler i Jorden til Guds Børns herlige Aabenbarelse[2]).

Her under hviler erlig och welbiurdig Frue Frue Ingeborg Parsbierg s: Her Clavs Daaes til Bonderup som vaar Voldemar Parsbierg til Jernit oc Frue Ide Lyckis Daatter som blef fød paa

---

[1]) Fru Dorte Friis blev født 9 Marts 1543 (Eiler Brockenhuus hist. Kalender-antegnelser S. 17) og døde 1 Juli 1618 (Sammesteds S. 174). Efter den trykte Liigprædiken over hende af Hans Lund (Kjøbenhavn 1618 4to) døde hun den 30 Juni 1618.

[2]) Claus Daas Liigprædiken af Hans Michelsen er trykt 1641 i Kjøbenhavn 4to.

Bonderup Aar 1593 den . . . . och kaldet Gud hende paa Fravde Gaard i Fyen Aar 1641 den 10 Aprilis udi sit Alders 48 Aar och blef dend 21 Aprilis medt sin kiere s: Hosbunde næderset i S: Knuds Kirke i Othense. Sielen er hos den som hende gaf, Legomet hviler i Jorden til Guds Børns herlige Aabenbarelse.

Her under hviler erlig oc welbyrdig Mand Jørgen Daa til Borreby som vaar Hr Clavs Daa oc Fru Ingeborrig Parsbierge deris Søn oc var fød udi Kiøbenhafn 16.. den . . . . . . og blef ved en hastig oc ulychelig Hendelse paa Vandit imellem Assens oc Haderslef Aar 1652 den 30 Juny udi hans Alders . . . . Aar. Hans Lefnet vaar oprictig sandru oc ædel oc endog hans Død for vore Øyen syvnis underlig saa er det dog skeed af Herrn. Sielen er hos Gud som hinde gaf, oc endoc Legemet i Jorden henstaar hans erlige Nafn aldrig forgaar.

Her under liger begrafvet erlig oc velbiurdig Mand salig Eske Daa til Ravnstrup oc Frue Anne Brahe Tygesdatters Søn som blef fød paa Matterup den 20 Januari Anno 1638 og vaar Nii Timmer gammel. Gud gifve hannem med alle Guds Børn en glædelig oc ærefuld Opstandelse paa den yderste Dag[1]).

Her under hviler erlig oc velbyrdig nu salig hos Gud Tyge Brok Daa som var Oluf Daaes oc Fru Anne Brahes Søn oc var hand fød paa Rafnstrop den 10 February Aar 1639 oc kallede Gud hannem paa hans Federnegaard Holme den 5 Decembris Aar 1642. Gud gifve hannem med alle Guds Børn en glædelig Opstandelse.

Her liger begrafven erlig oc velbyrdig Frue Pernelle Banner til Tybierrig Gaard salig Eske Kravse til Assendrup hans kiere Hustrue som var fød paa sin Fædrenegaard Giessingholm udi

---

[1]) Der er aabenbart begaaet en Feil fra Graveurens Side ved Forfærdigelsen af denne Plades Indskrift, thi Eske Daa var en Søn af Oluf Daa og Fru Anne Brahe. Formodentlig har der paa Navnet »salig Eske Daa«'s Sted skullet staa »Oluf Daa«, og efter Ordet »Søn« skullet staa »salig Eske Daa«.

Jydtland MDLXXVIII oc døde paa Assendrup Aar MDCLV den 26 Septembris oc hviler nu her i Aversig Kirke hos hendes salig Mand oc Søn. Gud gifve dennem med alle tro Christne en glædelig oc aerefuld Opstandelse.

Her under hviler den hæderlig og høilærde Mand Mag: Jens Spend Sognepræst udi Herlufmagle. Anno MDCXXXII den XXII April fød i Jydtland udi Sæbye i Wensyssel. Hans Fader var den hederlig og høilærde Mand Mag. Niels Spend fordum Sognepræst og Provst til Holmen i Kiøbenhavn. Moderen war hederlig dydig og gudelskende Matrone Anna Laurits Daatter. Og hensov den sl: Mand i Herren Anno MDCLXXVI den XIII Maii efter at hans Liv hafde weret christeligt og hans Lærdom ophyggelig og forventer nu med alle Guds Børn en ærefuld Opstandelse.

Ulrica Eleonora Baronesse af Wedel Jarlsberg fød Comtesse af Brockdorff. I 6 Aars Ægteskab med Frederik Christian Baron af Wedel Jarlsberg blev Hun Moder til 3 Drengebørn. Hun elskede sin Gud med Ærefrygt, hendes Mands Børn og Venner med Ømhed. Denne Kiste giemmer Hendes Støv Pladen bær Hendes Navn, men langt bedre er hendes Ihukommelse, helliget ved Menneske-Venners Taare som riinde over Hendes tidlige Bortgang den 11 September 1790. I Hendes Alders 25 Aar og 27 Dage.

Endvidere er forefunden en Messingplade med Familien Tinhuus's Vaaben og derunder Bogstaverne H. T. H. F. AR. 15 (Hilleborg Tin-Huus's Fædrene Aar 15 . .), samt Liigkisteplader over følgende spæde Børn: Dorrethea Daa, »Clavs Daas og Fru Ingeborre Pasbierris Datter«, født i Trondhjem 1 Marts 1614 død sammesteds 19 December 1616; efternævnte Børn af Christian Daa og Vibeke Krabbe: Ingebore Dorthea Daa, født paa Ravnstrup 15 Februar 1659, død 20 samme Maaned; Heilvig Elisabhet Daa, født paa Rønnebæksholm 14 Februar 1662, død sammesteds 22 April næstefter; Birgitte Sophia Daa, født paa Ravnstrup 28 November 1664, død 18 Januar 1665, og Fridrick Daa, født i Kjøbenhavn 2 Mai 1669, død

»udi hans blomsterde Dage den 3 Juni der hand var en Manit och 3 Dage gammel«[1]).

Et throndhjemsk Smædedigt
omtrent fra 1729.

Ved Dr. L. Daae.

De følgende Vers, der neppe existere uden i en mig tilhørende Afskrift, staa ikke høit hverken fra Formens eller Indholdets Side. Ikke destomindre fortjene de at trykkes, fordi der er saare lidet bevaret af den Art her fra Norge, fordi de give et nyt Bidrag til at lære de mislige Tilstande at kjende, som raadede i Throndhjems Stift i Biskop Krogs Dage, og endelig fordi Stykket øiensynlig er et Forsøg paa at efterligne Tonen i »Peder Paars«, hvis Forfatter man ogsaa vil finde nævnt deri.

Den Tildragelse, som skildres, maa have saadan Sammenhæng. I Hølandet, et Annex under Melhuus i Dalernes Provsti, var Kirken brændt 1724. Efter de Dages Skik har da Biskop Krog foranstaltet Collecter i Stiftet til dens Gjenopførelse. Men Krog, som ikke stod i det bedste Ry for Redelighed[2]), har saa med eller uden Grund været beskyldt for at ville begaa Underslæb, og Mag. Hans Schanke, Conrector og fra 1729 Rector i Throndhjem, tidligere Krogs Amanuensis og yndet af denne, men siden i spændt Forhold til ham, har rodet op i Sagen. Bygningen er saa kommen istand 1728, men neppe indviet før 1729, da Schanke, der her omtales som Rector, først i det Aar efterfulgte Biskoppens Søn i Embedet.

---

[1]) Paa Klevenfeldts og Benzons Stamtavler tillægges der Christian Daa og Fru Vibeke Krabbe følgende Børn: Gregers, Claus, Ingeborg, Helvig Dorthe, Lisbet, Birgitte Sophie og Sophie Amalie; denne Fortegnelse bliver vistnok efter ovenstaaende at rette til Gregers, Claus, Ingeborg Dorthe, Helvig Lisbet, Birgitte Sophie, Sophie Amalie og Frederik.

[2]) L. Daae, Throndhjems Stifts geistlige Historie S. 147 samt E. F. Wolffs Samlinger til Historien om den danske og norske Kirke i London, Kbhvn. 1802, S. 299, 303 o. fl. St.

Ved Indvielsen har Rectoren indfundet sig, og det er saa i selve Kirken kommet til Mundhuggeri mellem ham og Sognepræsten til Orkedalen, Hr. Tarald (Ross)[1]), og den sidste er gaaet fra Skjeldsord til Haandgribeligheder. Rector har appelleret til Provsten, Hr. Jens Lemvig i Klæbo[2]), der i Biskoppens Fraværelse har forestaaet Indvielsen. Provsten har da vistnok irettesat Hr. Tarald, men er selv bleven saa hidsig og ivrig, at han efter først at have udskjældt en Embedsbroder, Hr. Johan Crantz i Bynesset[3]), har vendt sig til Rector med endnu værre Tiltale end Hr. Taralds. Af de to Præster, til hvem Provsten sluttelig henvender sig, var den første, Hr. Christen Henriksøn Lyster, Sognepræst til Meelhuus[4]), den anden, Hr. Christopher Bernhoft, resid. Capellan (siden Sognepræst) til Støren[5]).

Man vil let forstaa, at de her udslyngede Beskyldninger mod Schanke og Crantz ingenlunde ere til at stole paa. Begge have de et agtet Navn og navnlig er Schanke foruden som en lærd Mand med literære Fortjenester bekjendt som Th. v. Westens nidkjære Medhjælper til Missionens Fremme[6]).

---

[1]) A. Erlandsen, Biogr. Efterr. om Throndhjems Stifts Geistlighed, S. 201.

[2]) Sammesteds S. 111.

[3]) Sammesteds S. 96—97. Crantz hører til de mere omskrevne og bekjendte Præster i sin Tid, fordi Suhm (Saml. Skr. IV S. 321) og navnlig Malling i »Store og gode Handlinger« have rost ham. Han synes at have været en Mand, der til det Yderste udnyttede den Autoritet og Myndighed, som Embedsstanden dengang besad, idet han »med sin Pidsk« og ved personlig at opsøge sine Menighedslemmer i Throndhjems Kipper truede dem til at lade være at drikke, til at betale Skatter i rette Tid o. s. v. Se forøvrigt Treschows Jubellærere, S. 231—33, det norske Videnskabsselskabs Skrifter i 19de Aarh. I. S. 302 samt O. I. Høyem, Nes eller Bynes, en Bygdebeskrivelse, Thjem. 1862, S. 153, Fallesens theol. Magasin VII. 2, S. 393. Crantz giftede sig (selv 29 Aar gl.), netop samtidig med at han fik sit Embede, med en fire og sexti Aar gammel Enke, der havde været Frederik IV's Amme og siden Oldfrue ved Dronningens Hof, og dette har udentvivl skaffet ham Befordringen, hvortil ogsaa den Omstændighed sandsynligvis har bidraget, at han havde været Informator i Biskop Krogs Huus.

[4]) A. Erlandsen, l. c. S. 120.

[5]) Sammesteds S. 191.

[6]) Se herom, foruden Hammonds Nordiske Missionshistorie samt L. Daae, Thjems. St. geistl. Hist. paa flere Steder, ogsaa D. Thrap, Th. v. Westen og Finne-Missionen, Chra. 1882 (ogsaa i Theol. Tidsskr. 2 R. VIII), S. 37, 124—125 o. s. v.

Liig Vers

over Høelands Kirkes Indvielse.

Vaag op, I fordums Tid(s) Hedninger, skjult i Jorden.
Beskjem vor christen Mænd (ud)af den geistlig Orden.
Thi udj Eders Tid man hørte ikke, at
En Rector Prygel fik, naar Kirken blev indsat,
Den, kaaret var til Strid af Eders Folk og Skare,
Han Martis Instrux fik igjennem Ild at fare,
Den Kappen fik oppaa, bar Helligdommens Kav,
Ham torde ingen Mand med Stok mer straffe af,
Mens sligt er nu forglemt i Mission(en)s Tider,
En Præst den anden nu i Mund og Næse bider,
Ja det, som værre er, en sær ærværdig Mand,
Som Tacterne med Fod og Haanden slage kan,
Han ikke skaanet blev, endskjøndt han var Magister,
Han raabte: Domine, jeg tror, at I er bister,
I lægger Haand paa mig, som fører Tugtens Riis.
Just derfor skal Du dø, for Bispen tog Forliis
Ved din ormstukken Pen, som aabenbared Sanden,
Maatt' Krog strax bygge op en Kirke paa Hølanden,
Hvis ikke havde han vel gjemt de Penge, som
Han fik i Skinderi, da sidst han reiste om.
Er det at lønne den, som var din Fosterfader,
Hans fordums Famulus er nu hans største Hader.
Du haver moxen glemt, da Du med Kurven gik
Og sang for Spegesild og musublandet Drik,
Da raabte Schanch(e) strax: Hr. Provst er I i Live?
Brug dog jer Myndighed, før Alting gaar i Knibe,
Brug jer Veltalenhed, som pleier være sød,
Thi ellers frygter jeg, at Prygel blir min Død.
Ryst dog jers Bispeskjæg, jers Vinger, Kjol og Lue,
Den hellige Callot, hvormed man bør at kue
Den oprørt lærde Flok, den fraadeskummet Mund
Som slide vil min Krop som sulten Garpbryg-Hund.
Fredlys dog disse Mænd, som kaldes burde Klerke,
De i det Onde er hel raadige og stærke,

Sæt dem i Kirken(s) Ban til Suspendation,
I saadan ublu Sag ei gives bør Pardon.
Hr. Lemvig raabte strax: End ydermer idag
At bruge saadan Kiv, det er en Fandens Sag,
Thi saadant helligt Verk med Gudsfrygt man begynder,
En Rector her faar Hug, ret som han var en Synder,
Hr. Tarald er det Ret at slaa en Værgeløs,
Sligt haver I vel øvt paa Jæde-Dreng og Tøs,
For I med Slagsmaal fik jers Baccalauri Grad,
Da I med Kuskerne paa Taraldsgaarden sad.
Om Eders Hellighed veed I selv bedst at tale,
Om Eders Lærdom I ret herlig veed at prale,
Jeg tror den meest bestaar i Løgn og Ukydskhed,
Som Anders Klokker nok at ræsonnere veed.
Du vel bekraget Crantz med dine Knebelbarder,
Du fnyser, som Du var en S(l?)ægt af Leoparder,
Betænk din Ungdoms Synd og Graahaars Daarlighed,
Thi ellers straffes Du i evig Evighed.
Jeg vil ei tegne op for Lyset din' Bedrifter,
Dem at beskrive ret behøvdes Holbergs Skrifter,
Jeg ei satyrisk er, dog dette sige kan,
Du i Ukydskhed er en Hjertens Præstemand,
Om det ei var min Pligt at straffe al Udyder,
Jeg ei tiltale tord' en Rector for sin Lyder,
Men som det er min fait, da siger Svoger Krog,
Det bedre var, at Du en physisk Skole Bog
Studerede i selv og lærte din Scholar,
Som Du forsømmer slet, endog Du meget praler,
Men som Du Intet kan, forlange man ei maa
At du skal lære det, du ei kan (selv) forstaa,
Din Lærdom, veed man vel, bestaar i visse Poster,
Du reiser ud paa Land, endog det noget koster,
Besøger Præsterne, dig smager deres Mad,
Dog deres Koner bedst, du elsker uden Had,
Er det dog ret, at du belønner saa din Orden
Og gjør til Hanrei den, som er din Broder vorden,

Med Kvinder drikkes Duus, med Piger tales vel,
Betænk dog Evighed, saafremt Du har en Sjæl.
I tvende Præstemænd, som ikke kom i Slaget,
I Vidne være skal, at jeg har foretaget
At straffe denne Last, som er i Hvermands Mund,
Til Eder taler jeg af ganske Hjertens Grund.
I burde ikke staa med tændte Lys i Hænder
Og kaste Olie i den Ild, som de optænder,
Men med Sagtmodighed den Skam at slette ud,
Som er mod Ærbarhed og Herrens strenge Bud.
Hr. Lyster sig mig dog: Hvoraf er Trætten kommen,
Var Bernhof og med, han staar med Haand i Lommen,
Om ham jeg saadant ei saa just forvente kan,
Mig synes, at han er en meget fredsom Mand.
Sig begge, sig mig dog, er Fama den Aarsage
Til slig Blodgjerrighed, man burde sig beklage
Og stævne Sagen ind for Guderne, som bør
At straffe Ondskab nu herefter saa som før,
Nei, svarte Lyster med et sær vemodigt Øie:
Pater Præposite, om vi vil granske nøie,
Da tror jeg mulier og malus er Aarsag,
Som i en Fladseng just indfandt sig her idag.
Da svarde Provsten med en sær forbitret Tale,
At røre ved den Sag man ikke bør forhale,
Jeg stevner udi Dag og, om jeg dømme skal,
Da bliver I vist kvit med Eders Præstekald,
Til Klokker, Degner I ret aldrig burde være,
Til Substituter og det var formegen Ære
For slige Præstemænd, som saadan Skam begaa,
Til Kagen var jers Ret, der burde I vist staa,
Til Slutning raader jeg, hør Kittel, om Du poker,
Den geistlige Bruttør vist griber dine Lokker
I din Alonger og udpudrede Afront,
Du vistnok paa din Ryg ret aldrig bliver skaant.

Grav Skrift.

Skam og Skjændsel jer til Ære
Skal min Morgen Sang vist være
Og min Aftenbøn det samme,
At Ulykke jer maa ramme,
Før I ud af Verden dør,
Ellers brænder I i Glør.

Mephistopheles.

Optegnelser i Kalendariet i et Exemplar af „Missale Nidrosiense" fra Ytterøen,

(fra Suhms Bibliothek kommet til Univ. Bibl. i Christiania),

ved Sognepresten sammesteds Hr. **Roald Anderssøn.**

(Meddelt af Archivfuldmægtig **H. J. Huitfeldt-Kaas.**)

Nedenstaaende Optegnelser, der i ikke ringe Grad supplere og berigtige Meddelelserne om Ytterøens Prestegjæld i A. Erlandsens »Biogr. Efterretninger om Geistligh. i Throndhjems Stift«, S. 358—60, ere tidligere nævnte af Professor L. Daae i (Norsk) Historisk Tidsskrift, 1 R. IV. S. 494. Optegnelserne er kjendeligen gjorte en længere Tid efter Begivenhederne, hvorfor Angivelserne om Dagenes Indfalden paa bestemte Helligdage ikke altid ere correcte. Ogsaa til et Par andre Nordenfjeldske Sognes Presbyterologi give disse Optegnelser Bidrag.

Januar. Anno 1602. die conuersionis Pauli. Nata mihi filia Anna. circa 3 vespertinam. Deo aut*em* oblata per baptismum do*mi*nica Jnuocauit (ɔ: 24 Febr.), cujus vero testes: Tomas in Vinje, Petrus in Granne, Ericus faber lignari*us*, et Daniel Johannis. Jtem Randi in Quisted. Nouerca in Alstehoug[1]. Anna in Veraas, et Birgitta in Øffreeid.

---

[1]) Altsaa Hr. Anders Erikssøns anden Hustru.

Ad dirum mortis certamen prouocata do*mi*nica Misericordias do*mi*ni quâ (victoria Christi) victâ animam coelo misit do*mi*nica Jubilate ad vesperam circa quintam, q*ue* erat 25 Aprilis[1]) ætatis hebdomadum 13.

9 Marts. Anno 1606. 9 die Martij. hora 3. post meridiem natus mihi filius Andreas, lauacro vero regenerationis Christo addictus 30 Martij. Cujus testes d*omi*nus Olaus in Bestad[2]). d*omi*nus Petrus in Schogn[3]), frater Hendricus[4]) et Ottarus in Alstehøg. Jtem Bodilla in Sunnes, Magnilla in Meren, Elena Samuelis matris aut*em* suæ fu*n*gens vice, et Margaritta in Mølle Grande.

25 Marts. 1611. sec*un*da paschatos ɔ: 25 Martij que erat dies annunciationis ad vesperam nata est mihi filia Margarita. baptismate vero deo agglutinata d*omi*nica Misericordias ɔ: 7 Aprilis[5]). Sponsoribus d*omi*no Laurentio in Jnderø[6]) et Jona in Veraas sustinente vicem Seuerini in Meren. Jtem Bodilla in Sunnes, Nouerca mea et Margarita in Haccegrande. Baptista d*omi*n*us* Siguardus in Schogn[7]).

13 April. Anno 1613 13. April. nata est mihi filia Inge. Chr*is*ti(?) nomen dedit 10. Maij. Baptista d*omi*nus Laurentius in Jnderø[6]). Testes: D*omi*nus Olaus in Lexuig[8]). Olaus in Ryg Birgitta in Lida: Ingeburga in Trygstad et Margrita Olaj in Schogn.

25 April. Anno 1603 sec*un*da die paschatos q*ue* erat 25 Aprilis, ortu solis vicissim mihi nata filia Anna, baptismate deo oblata Misericordias d*omi*ni ɔ: 8 Maij[9]) baptismati(s) pater d*omi*n*us* Chilian*us* in Lida[10]), testes vero d*omi*n*us* Petrus in Schogn[11]) Peter in Røruig Siguard*us* in Grande et Olaus in Trygstad. Randi in Quisted, Nouerca in Alstehou, Canutus in Lida et Sara Pauli filia.

---

1) Dom. Miser. dom. var i 1602 21 April og dom. Jubilate 28 Apr.
2) Hr. Oluf Nilssøn, se Erlandsen, Throndhj. Geistl. S. 261.
3) Nævnes ei hos Erlandsen l. c. S. 297.
4) Hr. Henrik Anderssøn, senere Sognepr. i Størdalen, Erlandsen l. c. S. 333.
5) Skal være 17 April; Paaskedag var i 1611 d. 3 April.
6) Nævnes ei hos Erlandsen l. c. S. 278.
7) Nævnes ikke af Erlandsen l. c. S. 297.
8) Maa være den hos Erlandsen l. c. S. 288 nævnte Oluf Erikssøn.
9) I 1603 var Paaskedag 30 Marts og Dom. Miser. 13 April.
10) D. e. Hr. Kjeld i Inderøen, se Erlandsen l. c. S. 278.
11) Kan ikke være den af Erlandsen l. c. S. 297 nævnte Peter Søfrenssøn og vel heller ikke den 1602 bortrømte Peter Michelssøn, om hvem se N. Rigsregistr. IV. S. 1.

3 Mai. Anno 1609 die crucis ɔ: 3 Maij hora. 7 ante meridiem natus mihi filius Johannes: deo aut*em* lauacro regenerationis incorporatus in Jnderø 14 Maij, Sponsores vero d*ominus* Ola*us* Petri[1]). Nicolaus Joh. in Sundne(s) Ornolphus in Øffre. Birgitta in Lida et Margareta in Haccegrande.

7 Mai. Anno 1608. 7. die Maij jterum mihi peperit Helena mea filium abortiuum hebdomadum 22. et statim necessitatis causa, per me ipsum, baptismate deo addictus nomenq*ue* Ericus nactus: testes Birgitta in Øffre et famula Margareta Andree F. eodemq*ue* momento spiritum deo misit.

5 Mai. Anno 1602 fratrem Ericum in Giorff[2]) rebus humanis mors exemptum coelicis addidit contubernijs.

9 Juni. Anno 1617 *secun*da pentecostes, que erat 9. Iunij[3]) ad septimam matutinam, vitam cum morte commutauit frater meus, d*omi*nus Henricus Andree Størdaliensium pastor, ætatis sue annorum 41.

0 Juni. Vltimo Junij 1602 obijt pater meus, pie memorie, Andreas in Alstehoug, Nidrosiæ in ædibus Jacobi in Reisuensgaarden cujus exequie celebrabantur die visitationis Mariæ[4]) ornatu concionis doctiss. viri episcopi M. Jsaach[5]) etc.

5 Juli. 1607. 5. die Julij peperit mihi Elena filium abortiuum hebdomadum 22. Nomenq*ue* imposuit Johannes. vitam vnica hora his in terris exegit.

25 Juli. 1602. 25 Julij nuptiæ celebrabantur d*omi*ni Chiliani in Jnderø[6]) cum sorore Goulog in Quam.

8 Augusti (15)99. nata est filia mea Gunilla die Martis.[7]) primo diluculo siue ortu solis. Baptismati oblata 19 Augusti. compatres d*ominus* Ericus Nicolai in Jnderø[8]) d*ominus* Pet*rus* in Schogn[9]), pater meus

---

[1]) Formodentlig den af Erlandsen l. c. S. 278 nævnte Oluf Pederssøn, dengang maaske kun Capellan her.

[2]) Altsaa ogsaa en Søn af Hr. Anders Erikssøn paa Alstadhaug.

[3]) Anden Pintsedag var 15 Mai i 1617.

[4]) ɔ: 2 Juli.

[5]) Mag. Isaak Grønbech, se Erlandsen l. c. S. 18.

[6]) Se Erlandsen, l. c. S. 78.

[7]) 8 Aug. 1599 var en Søndag.

[8]) Nævnes ikke hos Erlandsen l. c. S. 278.

[9]) Se Side 228 Note 11.

in Schogn[1]) et Nicolaus sartor. commatres. Nouerca vxoris mee. Elena Christophorj, Jnga vxoris soror et Birgitta in Øffre.

21 Aug. Anno 1615. 21. Augusti peperit mihi Helena filiolum abortiuum qui statim in ipsissimo partu animam exhalauit.

24. Sept. Anno 1613. 24 Septemb. ad vesperum nata est mihi filia Elizabeth baptismatis fonte vero intincta 10. Octob. cujus sponsores d(omi)nus Olaus in Schogn[2]), Jacobus Sammuelis fratris d(omi)ni Hinrici in Stiordal[3]) locum tenens Vibicca Cornelij, Birgitta Juari et Kirstina Hendrici. Baptista *dominus* Laurentius in Jnderø[4]).

24 Octobr. Anno 1577. den 24. Octob. døde min S. moder Gunnill Roaldz dotter paa Alstehoug[5]). Dette fand*es* antegnet j en aff S. her Michels bøger, fordum pastor j Skogn[6]).

31 Octobr. Anno 1612 Vltimo die Octob. mihi peperit Helena filiolam integritate carentem hebdomadum 10. vel 12. Ig*itu*r necessitatis causa à me ipso baptisata, nomenq*ue* adepta Elizabet, quo concepto, eodem puncto deus illam in æternam requiem dedit. Jn testimonium baptismi vocatus Jonas in Veraas. Jtem Birgitta in Øffre.

23 Novbr. Anno 1600. 23. die Nouemb. q*ui* erat dies dominicus.[7]) primo diluculo natus est mihi filius meus Johannes, qui primo die aduentus per baptisma in ecc*lesi*a Jnderoensi Christo addictus est, cujus testes: Nicolaus in Quisted, Johannes pictor in By, Cornelius Johannis, et Olaus in Myr. Commatres, Elizabeth in Lida. Gouloff in Quam[8]), Margreta in Hacke Granne et Jnga Johannis filia, vxoris soror. Anno 1601. lethali morbo captus 17. Aprilis. obijt 28 Aprilis hora. 8. ætatis suæ hebdomadum 22.

10 Decbr. Anno 1616. 10. Decemb. ad primum gallicinium vitales auras hausit filia mea Elena, et lauacro regenerationis in templo Alstehougensi Schognensium Christo incorporata: testes vero Ottarus

---

1) Hr. Anders Erikssøn paa Alstadhaug.

2) Maa formodentlig være den hos Erlandsen l. c. S. 297 nævnte Oluf Nilssøn, der dog først siges at være kommen til Skogn 1616.

3) Hr. Henrik Anderssøn i Størdal; hans Repræsentant kan maaske have været en Søn af Formanden Hr. Samuel Lauritssøn.

4) Se Side 228 Note 6.

5) Altsaa Hr. Anders Erikssøns første Hustru.

6) Hr. Michel i Skogn nævnes ikke af Erlandsen l. c. S. 296.

7) 23 Novbr. 1600 var en Thorsdag.

8) Nedskriverens, Hr. Roalds Søster.

in Alstehoug et Arnoldus in Øffreeid. Jtem Margarita vxor d*omi*ni Olaj in Schogn[1]), soror mea Margarita in Houg[2]) et Siria in Forberg.

Decbr. 1604 Die incarnationis Christi ad vesperum nata est mi*hi* filia Birgitta. baptismo oblata do*mi*nica 2. post Epiphanias ɔ: 20 Januarij[3]): cujus testes d*ominus* Ericus in Stod.[4]) Carnelius Johan. et Jonas in Veraas. Bodilla in Sunnes, Margaritta in Bestad, Elena in Schogn. Nouerca in Alstehoug et soror Goulog in Lida[5]). Obijt hæc mea filia placide in domino 1605 die vltimo Aprilis statim post ortum solis puncto horæ quartæ: ætatis sue hebdomadum 17.

(Med Haand fra 18de Aarhundrede:)

Successio Pastorum effter Reformatsen[6]).

1. Hr. Anders Svendsøn. 2. Hr. Stephen. 3. Hr. Hans Johanß. 4. Hr. Roald Anderß. 5. Hr. Mads Koch. 6. Hr. Nathanael Andersøn. 7. Hr. Fridrich Hansøn Mejer. 8. Mag. Jens Juel, som efter 14 Aars tjeneste 1706 blef forflyttet til Tingvold paa Normør. 9. Hr. Hans Breier.

Hr. Laurits Axelsøns Ligprædiken over Fru Kirsten Rosenørn.

Meddelt af Gustav Ludvig Wad.

Det originale Manuscript til den Ligprædiken, hvoraf efterfølgende Stykke er uddragen, haves i det kongelige Bibliothek, Ny kongelig Samling Nr. 2102, 4to. Kirsten Mathiesdatter blev tilligemed sin Broder, Assessor Peder Mathiesen, der er Stamfader til Slægten Rosenørn, optagen i Adelsstanden ved Patent af 20. Marts 1679.

---

1) Se Erlandsen l. c. S. 297.
2) Nævnes ikke af Erlandsen l. c. S. 334.
3) 2den Søndag efter Helligtrekonger var i 1604 18 Januar.
4) Nævnes ikke af Erlandsen l. c. S. 322.
5) Nedskriverens Søster.
6) Denne Presterække, der ikke stemmer ganske overens med Erlandsens l. c. S. 358—60, er formentlig rigtigere end denne.

Et ædelt Klenodie i en sikker Forvaring,
Som er
En Salig Sjæl udi Guds Haand
udi en meget kort oc enfoldig Lig-Sermon omtaled
af den XXXI Psalmis siette Vers,
Der
Høj-Ædele, Velbaarne oc Salige Frue
Sl. Fr. Kirsten Rosenørn
Højædele oc Velb. Peder Lerkes til Lerkenfeld, med en anseelig oc fornemme Comitat blef ledsaget til sit Sovekammer i Vester-Bølle Kirke, oc dersamesteds nedsat, d. 28 Decembr. Anno 1694
oc nu i Pennen forfatted
af
Laurits Axelsøn
U-Værdig Sogne Prest der samestedß.

Fortale til Dend Høyædele oc Velbaarne Herre Peder Lerke til Lerkenfeld, Kongl. Maj. Iustitz- oc Cancelli-Raad, Assessor udi Højeste Ræt, oc øverste Landßdommer i Nørre Jutland, min Gunstige Patron.

Den korte Tale, som blef holden ved hans Sl. Frues Graf, insinueris hannem hermed ydmygeligen, ikke, fordi den er værd at komme til Liuset, Men at Hr Iustitz R. deraf, i denne hans Hjertesorrig oc eenlighed, kand have nogen Trøst oc privat fornøjelse. Den kommer ikke frem, enten med anseelig Vitleftighed, eller Menniskelig Visdoms prægtige Ord oc behagelige Veltalenhed, men aldeeniste med de samme faa ord oc enfoldige formalier, som den blef fremført: i forhaabning, Hr Iustitz Raad seer meere til affectionen, som vil lade see sin velmeente Taknemmelighed, end til Talen i sig self, som aldeeniste var læmped efter den korte tids lejlighed. Jeg, næst Himmelske Trøstis oc glædelig Velstands ynske, lever

Høyædle oc Velb. Hr Iustitz Raadß ydmyge Tiener oc Client
L. Axelson. W. Bølle. 8 Ianv. 1695.

Saa haver da denne Højædle, Velbaarne oc nu Salige frue, Sl. Fr. Kirsten RosenØrn, allerførst seet denne Verdens Liuß paa hellig 3. Kongers dag, som er dend 6 Janv. Aar efter Gudß Sønß Biurd 1628. Oc det udi Marstrand i Norrige, hvort hendis Sal. Forældre af fryct for det Keyserlige Krigsfolkis indfald her i Landet vare henflyede. Dog er dend Sl. Frue her i Landet udspired af en ædel Rod oc aufled af Ædele, Højfornemme, Gudfryctige oc Ægte Forældre. Hendis Fader var dend Ædele oc Højfornemme Mand, Sr Matz Poulßen, Borgemester i Randers; Hendis Moder den Ædele, dydberømmelige oc fine Matrone, Anne Nielsdatter, begge salige i Herren. Diße Gudfryctige Forældre have strax befordret hende til Daaben, at Hun, som formedelst den Naturlige Fødsel var blefven en Gæst paa jorden, kunde formedelst Igjenfødelsen tage borgerskab i Himmelen, oc forsikkres om Syndernis forladelse, samt de Helliges Arvedeel i Liuset. Fra hendis første Barndom er Dyd oc Guds fryct saaledis ved flittig optuctelse planted i det unge Hjerte oc har der fatted saa dybe rødder, at den Sl. Frue deraf siden har baared merkelige oc behagelige fructer i ald hendis Lives tid. Thi udi hendis Ungdoms dage haver Hun lært at kjende Gud hendis Skabere, at ære oc adlyde hendis Forældre, at læse oc skrive med andet meere, som fornemme Børn iblant Fruentimmeret beqvemmer oc anstaar, hvilket altsammen denne Sl. Frue har fatted oc øved saa vel oc lykkelig, at Hun ej aldeniste haver været hendis gode oc nu Sal. Forældre til hiertens glæde oc stor fornøjelse, men endoc hendis gode Syskende oc andre fornemme Nabobørn et berømmeligt Exempel. Der Hun er kommen til meere Aar oc Alder, haver Gud forsiuned den Sl. Frue med tvende fornemme oc anseelige Giftermaal. Først, paa fjortende aar, med dend Ædele, Højagtbare oc nu Salige Mand, Sl. Clemend Clemendßen, fordum Kongl. Mays Amts Forvalter over Skanderborrig oc Aakier Amter. Siden, nu paa det tyvende Aar, med denne hendis efterlatte oc højtbedrøvede Kieriste, Dend Høj-Ædele oc Velbaarne Herre, Peder Lerke til Lerkenfeld, Kongl. Maj. Iustitz- oc Cencelli-Raad, Assessor udi Højeste Ræt, og Landßdommer her i Nørre Jydland, Hvis store Hjerte Sorrig Gud vilde ved sin Hellig Aands trøst naadelig forlindre! Men enddog begge

diße den Sl. Frues Giftermaal have været uden Lives Arvinger, saa haver Gud dog ikke forglemt denne Sal. Frue i andre maader med sin Velsignelse, men rundeligen begaved hende baade med Hæder oc Ære, saa oc med timelig Gods oc verdslig formue. Thi formedelst denne Sal. Frues stedse berømmelige Forhold oc gode Conduite haver Hans Kongl. May. voris allernaadigste Herre oc Arve-Konge, Kong Christian den Femte, allernaadigst ladet sig behage at ophøje denne Sal. Frue til Adelig Stand oc Privilegier, oc Hende med Adelige Vaaben, Skiold oc Hielm allernaadigst honorered. Oc her burde Jeg vel at diffundere mig udj denne Sal. Fruis billige berømmelse, hvilket oc den Sal. Frues berømmelige Meriter noksom have fortjent. Men eftersom dertil udkræfvis langt længere tid, end diße korte oc kolde Dage tillader, oc langt større Veltalenhed, end hos min ringe Person kand enten findes eller forventis, saa nødis Jeg til at contrahere min Tale oc gjøre mine Ord faa, alligevel Jeg giør det ugjerne. Thi den Sl. Frue haver aldtid gjort en sær gunstig Reflexion paa min ringe Person. Hun har æstimered oc elsked baade mig oc mit Huus, ikke, som Jeg kunde været hende en fremmed oc ringe Ven, men som Jeg motte været hendis Lige Mand oc egen Forvandte, Saa Jeg kjender det nu derfor dis meere for min Høje skyldighed at takke oc ære hende udi hendis Graf. Den Sl. Frue har aldrig været kiær af unyttig Roes eller begjerlig efter forfængelig ære; derfore vidste Hun oc vel, det var lidet bevendt at bære Adeligt Nafn, med mindre mand jo sig self med Adelige dyder og et berømmeligt Forhold vilde nobilitere. Hun var fremmed fra unyttig pragt, fra stolte Moder og ny Noder, oc vidste vel, at Fruentimmerets rette oc sande prydelse bestaar ikke i Haarflættelse, Gulds omhængelse, eller at tage Klæder paa, men udj hjertets skiulte Menniske, i en sagtmodig oc stille Aand, det vidste den Sal. Frue, at det var kosteligt for Gud, hvorfor Hun ocsaa derpaa sig stedse haver beflitted. Thi hun var en ræt Anna, som kom aldtid i Templen. Hvad heller her var først eller sidst Prediken, saa indstilled Hun sig, ej aldeeniste om Søndage oc Højtidsdage, men endoc tit paa de Maanedtlige Bededage, hvilket er vel rart hos saadanne Personer. Hun var en lærevillig Maria, der gjerne vilde sidde hos

Josu fødder oc høre hans tale. Thi Hun var den første, som kom i Guds Huus, den sidste, som gik deraf, oc skulde det være en sær oc merkelig forhindring, som hende derfra skulde forholde. Hun var en merksom oc andægtig Lydia, der gaf god agt paa det, som blef taled, oc Hun, som Guds Søns egen Moder, bevarede Guds ord oc overvejede dem i hendis Hjerte. In summa, Hun hørte Guds Ord med Lyst oc brugte med Andagt det Høyværdige Alterens Sacramente. Udi hendis Huus var Hun en omhyggelig Martha, en flittig Qvinde, som vilde see til, hvorledis det gik til i hendis Huus, saa at hendis Mands Hjerte sig noksom paa hende motte forlade. Udi hendis Egteskab haver Hun leved saaledis med begge hendis Mænd, at ingen kand betage hende den berømmelse, hun jo har comportered sig imod dem begge som en lydig Sara, en fornuftig Abigail oc en tuctig Susanna. Oc efterdi Gud hafde velsignet den Sal. Frue rundelig med Brød oc anden timelig Formue, saa har Hun oc ikke forglemt at byde sit Brød for den hungrige, men været en Tabitha, fuld af gode gjerninger oc Almiße, besynderlig imod Sognets fattige oc dem, som hun kiendte til fulde oc vidste, at de vare Almiße Børn. Imod hendis Bønder oc Tjenere haver Hun været som en Moder fuld af Medlidenhed oc hielpevillighed: saa de have nu diß større Aarsag til hendis dødelig Afgang at beklage. Endelig saa haver denne Sal. Frue som en god Iesu Christi Discipelinde ocsaa liid sit onde oc baaret sit Kors, besynderlig siden Hun er kommen til dette Sted. Hvor hun rettelig kunde klage som David fordum: Min Siæl er iblant Løver. Jeg ligger imellem Mordbrændere, som ere Menniskens børn, hvis Tænder ere Spiud oc Pile oc deris Tunge et skarpt Sverd. Herforuden har ocsaa den Sal. Frue nu moxen udi fem fjerding aar været belad med en hæftig oc continuerlig Svaghed, som idelig har holdt Hende hiemme ved hendis Huus oc mesten deelen ved hendis Seng, At Jeg intet skal tale om anden gjenvordighed oc Hjertesorrig, Hvilket Hun dog altsammen haver baaret med en sær christelig Tolmodighed oc nu omsider lykkeligen overvundet. Udi denne hendis sidste oc langvarende Svaghed haver den Sal. Frue ikke forsømt at lade sig trøste af Gudß ord oc betjene med det Høyværdige Alterens Sacramente, paa det Hun kunde

være sterk i Aanden oc Troen, alligevel Hun var siug oc skrøbelig paa Legemet. Dend sidste Søndag førend Gud bortkaldte Hende af Verden, som var den 2 Decemb., da Jeg besøgte hende, fandt Jeg den Sl. Frues Hjerte fuldt af Anger oc Ruelse for hendis Synder, men derhos ocsaa fuldt af Tro oc Tillid til Guds Naade, i det Hun, iblant anden tale, udbrød med diße ord: Mine Synder bedrøve mig, men Gudß naade husvaler mig &c. Udi saadanne oc des lige hellige tanker er Jeg oc forsikkred, at den Sl. Frue haver ligget hen, indtil Onsdag aften næst efter, som var den 5 Decemb., da den Sal. Frue fik Dødsens viße Bud. Oc enddog Jeg samme aften kom hastig oc ufortøved til den Sl. Frue, efter at Jeg hafde faaet Kundskab om hendis kiendelige forandring til Døden, saa fandt Jeg dog den Sl. Frue langt meere forandret, end Jeg vel hafde formodet; ja, ræt at sige, i den allersidste oc hæftigste dødsens Kamp, hvilken oc continuered indtil Fredagen næst efter, som var den 7. Decembris. Hvorfore Jeg tillige med de nærværende, baade da oc tilforne, ved ydmyg Bøn oc Knæfald gjorde ansøgning hos Gud, at hand den Sl. Frue udi Troen vilde naadelig bestyrke, staa hende troligen bi udi denne haarde oc sidste strid, forkorte hendis pine oc forleene hendis Siæl en naadig forløsning. Hvilket oc den trofaste Gud naadeligen efterkom samme dags Aften ved 8 Slet, da den Sl. Frue, fuld af Tro oc Tolmodighed, udi hendis højt bedrøvede Kjæristes oc andre gotfolkes nærværelse overantvorded Gud som en trofast Skaber hendis ædele oc udødelige Siæl, efterat den hafde beboed det skrøbelige oc dødelige Legem udi 67 Aar ringer een Maaned.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

10.

Anders Alexandersen Gyth paa Hellesvik i Alstahaug Præstegjæld, Nordlands Amt, blev omtrent 1714 gift med Margrethe Jensdatter fra Aakvik, en Datterdatter af Foged paa Helgeland Peter Jacobsen Falch, der var Digteren Peter Dass's Morfader (slgn. Erik-

sens Udgave af Dass's Skrifter, Fortalen). Fra A. A. Gyth nedstammer flere endnu levende Familier i Danmark og Norge. Kan noget oplyses om denne Anders Alexandersen Gyth, hans Herkomst, Forfædre og Slægtens Oprindelse? og om endnu i Nordlandene leve Efterkommere af ham? Hans Sønnesøn Anders Broch Gyth (født 1741) reiste omtr. 1770 til Kjøbenhavn, og er Stamfader for de i Danmark levende Familier af dette Navn, der kjendes fuldstændigt. Cancelliraad P. A. Gyth,

Kallundborg.

11.

Min Bedstefader, *Abraham Liebe,* født den 15. Mai 1765, døde den 9. October 1805 som »Borger, Glashandler og Glasmester« i Christiania, efterladende sig Enke (Sørine Liebe, født Frank, død hernede i Kjøbenhavn 1849) og tre Børn (min forlængst afdøde Fader, Justitsraad Georg Julius Johnsen Liebe i Roeskilde, og hans tvende Søstre, den ene Justitsraadinde Møller, død her, den anden Pastorinde Hansen, død i Norge). Da dette saa at sige er Alt, hvad jeg ved om fornævnte min Bedstefader personlig, tillader jeg mig at anmode dem, navnlig i Norge, der maatte have Kundskab om ham, hans Slægt og Forfædre, velvilligen at meddele mig Oplysninger derom.

Ligeledes maatte jeg ønske at erholde nærmere Oplysninger om min Bedstefader paa mødrene Side Pastor *Morten Munck,* i Ægteskab med Ida Amalie Barfod (død 1833) der — i meget ung Alder — afgik ved Døden Aar 1791 som Sognepræst i Taarnby paa Amager.

Kjøbenhavn i Juni 1886. C. Liebe,

Høiesteretsadvocat.

12.

Gregorius Thellesen *Klaumann,* født den 30. November 1677, død den 13. September 1752 som Etatsraad, Bankcommissair og Directeur for asiatisk Compagni, havde med sin Hustru Maren Agers eller Aggers, født 9. Januar 1676, død 3. Januar 1749, mindst 5 Børn, nemlig: Knud Gregorius de Klaumann, Justitsraad og Højesteretsassessor, adlet 18. December 1749; Peter Klaumann; to Døtre, den ene gift med Justitsraad Terkild Brugmand, den

anden gift med Justitsraad Jørgen Thombsen (se Sjællandske Indlæg 1754, B), og endelig Christian Lucassen Klaumann, der døde 1748, 35 Aar gammel, som Controleur ved Banken i Kjøbenhavn (Lengnicks Kirkebogsuddrag, Helliggeistes Kirke); han var gift med Anna Margaretha Bek, med hvem han havde følgende Børn: Gregorius Klaumann, døbt i Vor Frue Kirke den 3. Marts 1745; Claus Christian Klaumann, døbt smsteds. den 10. Juni 1746, og Frederik Klaumann, døbt smsteds. den 24. Januar 1748.

Af en paa Tydsk affattet Supplik fra hende, dateret Elsingør den 9. Juli 1753 (Sjællandske Indlæg 1753, D) erfares, at hun efter Chr. L. Klaumanns Død havde ægtet David Fenwick i Helsingør, og at Hofretten i Kjøbenhavn havde tillagt hende 400 Rdl. aarlig af den hendes to Børn efter deres Farfader tilfaldne Arv paa 50,000 Rdlr., og 1000 Rdlr. for de 4 Aar, der vare forløbne siden Børnenes Faders Død, der synes at være indtruffen den 24. December 1748; de to Børn maa efter Supplikken og Hofrettens Erklæring derover antages at være de to yngste, Claus Christian og Frederik Klaumann, idet Aldersangivelserne passe paa disse; den ældste Søn, Gregorius, er altsaa død spæd. Ved kongelig Ordre af 7. September 1753 til Hofretten befaledes det, at Madame Fenwick skulde aarlig have 1000 Rdlr. for hendes to Børns Education.

Begge disse Brødre Klaumann skulle efter Traditionen være blevne Officierer, og et Portrait af en af dem (malet af E. Pauelsen), som findes i min Familie, forestiller Vedkommende i Sø-Officiers Uniform; denne, der vistnok er Frederik Klaumann, var gift med Marie Cathrine Werring, døbt den 22. September 1747 (Datter af fhv. Rector paa Herlufsholm Mag. Christian Werring; jvfr. Meddelelser om Rectorerne paa Herlufsholm, S. 208), død i Kjøbenhavn den 25. September 1836 barnløs og efter mangeaarig Enkestand (Bekjendtgjørelse i Adresseavisen for 29. September af Procurator C. W. Haagen som executor testamenti).

Det ønskes oplyst, hvad der er bleven af disse to Brødre, hvornaar de ere døde og hvem af dem, der var gift med Jomfru Werring.

Den ovennævnte David Fenwick, der hørte til den siden Midten

af forrige Aarhundrede i Helsingør florerende engelske Handelsfamilie af dette Navn (jvfr. Lassen, Bidrag til Helsingørs Historie 1866, S. 65, 1868, S. 52 f., 1870, S. 5, 1873, S. 38, 1877, S. 89), som nu har forladt Landet, er begraven i Byens St. Mariæ Kirke den 23. December 1765; han havde to Børn, Betzy Fenwick, gift 15. Februar 1770 med Juveler Antoine Fistaine i Kjøbenhavn, og David Fenwick, der skal have været engelsk Officier i Indien.

Der spørges nu: var Klaumanns Enke, Anna Margaretha Bek, i sit Ægteskab med Fenwick Moder til disse to Børn, hvilket er rimeligt, da der Intet vides om, at han skulde have været gift tidligere? hvornaar var hun født, naar døde hun og hvem vare hendes Forældre? Gustav Ludvig Wad.

13.

Anna Maria de Hansen, født 20. Juli 1749, ægtede, som Enke efter Justitsraad Peter Fehmann, den 28. April 1784 Generalauditeur Peter von Meulengracht, der var Toldinspecteur i Trondhjem; naar døde han og naar døde hans Hustru?

Gustav Ludvig Wad.

Svar paa Spørgsmaal.

III.

(Jvfr. VI. Bind, S. 88.)

Præstesønnerne *Theodor Anton* og *Jørgen Hjort Friederichsen*, fødte i Helgeland henholdsvis 23. Septb. 1801 og 17. Aug. 1804, bleve Landkadetter 1. Januar 1812, og bleve begge Officerer med Anciennetet af 28. Decb. 1820.

Theodor Friederichsen afgik 1. Jan. 1822 fra Akademiet til 1. jydske Regiment, blev Premierlieutenant 16. Novbr. 1830 og afskediget med Pension 15. Novbr. 1831. Ved Krigens Udbrud 1848 meldte han sig atter til Tjeneste, blev ansat ved 3. Reserve-Jægerkorps som Chef for 4. Komp. og fik 29. Maj Kapitajns Karakter. Ved den uheldige Affære ved Hoptrup d. 7. Juni viste han imidlertid, at han efter sin lange Fraværelse fra Militairtjenesten ikke havde formaaet at gjenerhverve den fornødne Rutine for med Ro og Energi at føre sine Folk under kritiske Forhold. (Se Generalstabens Fremstilling af Krigen 1848—50 I, S. 964—967).

Kort derpaa findes han paa Styrkelisterne som »syg«, senere som »permitteret«, indtil hans Kompagni i Oktober 1848 definitivt er overgaaet til en Anden; maaske han, som i Forespørgslen anført, dengang var død. Muligen foreligger der dog her en Forvexling med Kapitajn *Wilhelm Adolph Friederichsen*, en udmærket Officer, der faldt ved Slesvig d. 23. April som midlertidig Kommandør for 7. Linie-Infanteri-Bataillon og hvis Nekrolog (tilligemed de øvrige faldne Officerers) findes i Generalstabens ovenciterede Værk I, S. 1300—1302. Om dennes Familieforhold »foreligge kun meget mangelfulde Oplysninger«; han var født i Hamborg 17. Maj 1799 og var, da han 1808 blev Kadet, »Stedsøn af Hr. Jansen i Rentekammeret«, formodentlig Paul Ernst Jansen, der ifølge Statskalenderen for samme Aar var Fuldmægtig i 2. slesvigske Kontor. Denne Kapitajn Friederichsen, der efterlod Enke, men ingen Børn, var altsaa neppe i Slægt med de i Forespørgslen omhandlede Brødre. Den yngste af disse, *Jørgen Friederichsen,* kom 1. Jan. 1823 som Sekondlieutenant til Prinds Frederik Ferdinands Regiment lette Dragoner, deltog som Ritmester med Ære i den første slesvigske Krig, og blev siden Oberstlieutenant og Chef for 4. Dragon-Regiment i Slesvig samt R. af Db. og Dbm. Den 20. Juli 1864 blev han afskediget med Oberststs Karakter paa Grund af Svagelighed (Blindhed) og levede senere i Aarhus, hvor han døde 24. Jan. 1882.

Jeg har Intet fundet om, at nogen af Brødrene har været gift.

H. W. Harbou,
Kapitajn.

Gaver.

Samfundet har modtaget:

fra Hr. cand. mag. *M. Sundt* hans:

Stamtavle over Familjen Gerner, trykt som Manuskript. Christiania 1886, 8;

fra Hr. stud. juris *T. Algreen-Ussing:*

Mindeblad om A. F. H. Castenschiold, Cand. jur., Eier af Borreby. Med Portrait. Udgivet som Manuskript af Edward Petersen. Skjelskør 1866, 8;

Lengnick, Familien Lütken. Kjøbenhavn 1857, 8;

F. R. Friis, Historiske Efterretninger om den danske Adelsfamilie Rosensparre. Kjøbenhavn 1872, 8,

fra Hr. Sognepræst *D. Thrap* hans:

Fra Biskop Bugges Haand. Breve og Taler. Christiania 1886, 8.

Studenter i Nedre Borgesyssels Provsti 1731—1754.

Meddelt af Archivfuldmægtig E. A. Thomle.

Den nedenfor aftrykte Fortegnelse over Studenter i Nedre Borgesyssels Provsti findes blandt det norske Rigsarchivs Manuscripter og indeholder forskjellige genealogiske og biografiske Data af Interesse fra et Tidspunkt i Vedkommendes Liv, fra hvilken der i Regelen kun vil findes faa Meddelelser bevarede. Det originale Manuscript er en temmelig smal Bog i Folio, der er indrettet af Provsten Johan Cold til Berg (1716—1745) og derefter ført ogsaa af Eftermanden Provst Peter Debes til Onsø (1745—1763) indtil Aaret 1757, da Optegnelserne slutte. De følgende Provster Nils Gladtved til Frederikshald (1763—1773) og Poul Hauritz til Raade (1773—1782) have heller ikke fortsat Fortegnelsen, hvilken derimod den Sidstes Eftermand Provst Johan Bruun Stabel til Onsø (1782—1792) igjen har begyndt at føre, men ogsaa denne sees dog strax igjen at have ophørt dermed.

Studiosi
i Nedre Borgesyssels Prousti.

1731 d. 10. Oktobr. er efфterfölgende Nafne til Hands Höjærværdighed Hr. Biskop Hersleb indsendte:

Söfren Michelsön Steenstrup

fød 1702, har deponeret 1720, attesteret 1726, immatriculeret i Distincions Protocollen 1728, med Charactere til attestats og dimiss— Laudabilem.

Saasom hand nylig er andkom̄en, er hand mig endnu ubekiendt; Er af sin Broder Capellanen Hr. Frantz Vogel i Sogne Præstens fraværelse antagen at betiene Skolen udi Moss, opvarter og Prædikestolen i Sogne Præstens fraværelse, siunis at være af et skikkeligt Væsen. — 1732 har jeg fornum̄en store pröver af hands erudition, flittighed og dexterite udi Skole Em-

bedet, berømelige gaver paa Prædikestolen, morate og moderate omgiængelse, hand har i dette Aar erholdet testimonium publicum fra Academiet, som jeg maa bekiende er fast incomparabile, og derhos stadfæste, at hand er det selv værd. 1733 reist til Kiöbenhafn.

Jørgen Rejer

föd udi Flensborg, studeret udi Jena, har ikke frequenteret Fædernelandets Academie, ei heller her Examina udstaaet, opholder sig nu paa Tombgaard, og informerer Hr. General Lieut: Lützows yngste Sön, saa og Cap. Jurwitzkys effterladte Sön, Förnemmes intet om hand andet, end hvad skikkeligt er.

1732 continnerer udi et skikkeligt Levnet og information. 1734 fandtis bortreist.

Maarten Matthias Adolph

föd 1699, dimitteret fra Wiborgs skole 1716, til Attestatz 1718 med Charactere haud illaudabil., giort Dimisions Prædiken med Charactere laudabilem og immatrikuleret 1728.

Været nogen tid Collega udi Frid.halds Skole, og derfra med et godt Vidnesbiurd taget afskeed; siden i 7 aar informeret adskillige Børn i Waaler Præsteg.d, hvoraf hand Een til Academiet har leveret. Har et godt Vidnisbiurd af Sogne Præsten dersammesteds; er mig velbekiendt for sine flittige Studia og har stedse fört og endnu fører et rett skikkelig Levnet. Er villig til at vise sin tieneste udi Catechisation, naar det ham befalis, og saavidt hands Condition kand tillade ham.

I ham skal ved Guds Aands Hielp Meenigheden faa en alvorlig og opbyggelig Lærer.

1732. continuerer endnu i information, Gudsfrygt og skikkelighed og berømis endnu meget af Sogne Præsten.

1734 ordinert til Præste Embedet.

Jens Christiansøn Brun.

Fød udj Friderichshald 1710, har deponeret fra Helsingørs Skole 1730, informerer min yngste Søn med kiendelig fremgang og nytte, den hand til foraaret tænker at levere ind i en Skole i

Danmark, og da sine egne velbegyndte Studia ved Academiet at continuere.

1732 er reist til Universitetet. 1734 har hafft examen Philos. character Laudabilem og Baccalaurei grad, er ellers endnu ved Academiet og har tillige Condition i K.hafn.

1735 hiemkom̄en, udstaaet Exam. Theolog. med Character non contemn., giort sin Dimiss-Prædiken, Character d. f. er ham endnu uvitterlig, saas. h.d ei fik schedulas Dimissorias med, 1736 antagen til Collega i F.stad, viser stor flid i sit Embede og skikkelighed i Liv og Levnet.

1737 continuerer.

1738 qvitterit skolen, og forreist med afskeed herfra til Bergen.

1740 kaldet til Capellan ved Hammers Præstegield ib.m.

Peter Henrich Cold

fød i Tosnæs Præstegaard 1715 d. 27 Januar; har deponeret fra Helsingøers Skole 1731. Som hand har altid været mig en lydig og lærvillig Søn, og hand allerede har tem̄elig gode Studia, dem hand til foraaret tænker, om Gud vil, ved Academiet bestandig at continuere, har jeg om hannem en god forhaabning.

1732 er reist til Universitetet.

1733 i Exam. Philos. fik laudabilem og Baccalaurei Grad.

1734 continuerer endnu ved Universitetet, studerer Theologien, bruger Professorernis Collegier, meener nu at kunde forstaae den ganske Ebraiske Bibel, undtagen Daniel og hvad mere paa Chaldeisk findes.

1735 til Attestatz faaet Laudabilem saa og samme Character for sin Dimissprædiken reiste in Augusto dereffter til Helmstadt hvor hand endnu er under Abt Mossheims[1]) opsiun og information under hvilken hand studerer Theologien, og under Frobesio Mathesin.

1736 — ved Paasketider kom̄en til Jena, hvor hand i Pro-

---

[1]) ɔ: Professor Johan Lorents v. Mosheim, en af sin Tids lærdeste Theologer, † 1755.

fessor Kochlers Huus med sin Broder logerer; hands Studia maa hand ved hiemkomsten selv godtgiøre.

1737 ankom til Halle

1738 quitterede Halle, besøgte Dresden, Wittenberg, Berlin, Lübeck, Hamburg og Kiel, og kom til Kiøbenhafn.

1740 d. 26 Aug. Confirm. til Tydsk Præst ved Wemmeltofft Closter.

Jørgen Henrich Wildban

Fød i Christiania 1705; deponerede fra privat Information 1728, har i 2de aar informeret Obr. Lieut: Hirsches, nu Capitain Grüners Børn.

Sognepræsten i Fr.stad Hr. Henrich Wilhelm Ries giver ham det vidnisbiurd, at hands forhold er upaaklagelig.

1732 har hand været i condition hos Obr. L. Sehested, siges at skulle til Vaaren quittere.

1734 continuerede fremdeles i sam̄e condition som en skikkelig, Gud og hans ord elskende Studiosus. Lader sig siælden høre paa Prædikestolen, men naar det skeer desidereris hverken gaver eller Materie.

1735 reist til Academiet.

Andreas Christian Bang

dimitteret til Academiet 1728 med Mag. Martini Caspari Wolfburg græske Testimonio. Har informeret i Sognepræstens Hr. Rieses Huus, jeg har fornummet hands Skikkelighed videre er mig intet om ham vitterligt, siden hand har qvitteret dette sted. Tog afskeed her fra om Høsten 1732, og skal nu være Dansk Skolemester paa Landet i Sælland.

Christen Jenssøn Eggertzon

dimitteret fra Horsens Skole 1708 med Rectoris Mag. Erich Bredals testimonio. Om hannem er mig intet fra Sognepræsten indkommen, der bruger ham iblant paa Prædikestolen, og nylig har antaget ham at være Skolemester i Tistedalen.

1734. er forleden aar p. Hedemarken antagen til Skoleholder.

Niels Samuelsen Bugge.

Fød » » » » » »[1]).
dimitteret fra » » » » »[1]).
til Attestatz 1719 med Char. laudabilem, giort Dimissprædiken 1727 med Charactere Laudabilem. Været 5te Classis Collega i K.hafns skole ....[1]) derfra voceret af Prousten Mag. Johan Randulf til Capellan pro persona i Nerøens Præstegield i Trundhiems Stifft, 1727, men fik derpaa ingen Kongl. Confirmation, som meenis fordi der var tilforn en Capellan pro officio i Kaldet. Har paa Fierde aar ladet i Nerøens Kirker sig offte paa Prædikestolen høre, og har Vidnisbyrd af Prousten Horn for et ugemeen Talent, exemplar skikkelighed udi al omgiengelse og et godt Merito til Befordring

1732 reist herfra til K.hafn.

Andreas Christian Bulpontan.

Fød i K.hafn 1709, deponerede 1727. Attesterede 1730 med Charactere Laudabilem, siden Nov. 1731 i Condition hos Major Akeleje. 1732 i Condition hos Commerce Raad Thaulow, har Sogne Præstens Vidnisbiurd om et skikkeligt forhold.

1734. endnu meget skikkelig, men som hand har exspectance paa General Vejmesters charge i fremtiden, vil hand udj vor Role kun denne sidste gang mentioneris.

Even Wold.

Fød 1709. Dimitteret fra Christianiæ skole 1727, og continueret sine studia udj 2de aar ved Academiet, attesteret 1729 med Charactere haud illaudabilem, og til Dimiss med Char. Laudabilem Været skoleholdere paa Moss udi et aars tid.

1732 informeret Fogden Smidts Børn, hvilken tieniste hand nu har qvitteret. Hands Forhold har været stille og skikkelig.

Michael Kræffting

fød 1708 deponerede 1728, informerer Sogne Præstens p. Thune Hr. Lars Langes Børn er mig bekiendt af et stille og skikkeligt

---

[1]) Aabent Rum i Manuscriptet.

levnet, har smukke Studia, og continuerer endnu privatim der udi flittig.

1733 har hand qvitteret denne condition med god Berømelse f. at søge Universitetet.

Jacob Friis

fød i Odensee 1707 fra same skole deponeret 1727 — informerer Sogne Præstens p. Scheberg Hr. Andreas Weidemans Børn, er Gudfrygtig og skikkelig, har applausum af Sogne Præsten og Meenigheden for sine oppyggelige Prædikener.

1734 har endnu Sogne Præstens Vidnisbiurd for Gudfrygtighed, ædruelighed og skikkelighed.

1734. endnu vidner om ham alt det som godt er.

1735 med yndist og godt skudsmaal reist til Academiet.

Jens Holm

fød i F.stad 1711 d. 10 Martii, fra 1720 til 1729 freqventeret Sunderborgs Skole, og same aar af Pro Rectore Magnifico Brucknero til Jena bland Stndenterne indskreven, ved hvilcket Academie hand i 3 aar continueret og 1732 hiemkomen. Er skickelig acqvitterer sig paa Prædikestolen meget vel baade i det Tydske og Danske Sprog. 1734 intet fornummen om ham hvorfor h.d sluttis at have søgt Universitetet.

Gløer Olsøn Gløersen

fød i Frederichshald 1712 d. 7 Junii, 1732 deponeret fra Friderichsborgs Skole.

1734 — er nu ved Universitetet har fra Barnsbeen været af et stille og godt Væsen. 1734 udstaaet exam. Philos. og faaet haud. illaudabilem.

1735 endnu ved Academiet.

Jens Hvass

— fød 1699 — Deponerede 1719.

1722 d. 6 Julii til Attestats non contemnendum, til dimiss. haud illaudabilem. Har nu kort tid informeret udi Fogdens Peter Smidts Huus. 1734 er hand komen i Ægteskab med samme

Fogeds Daatter, som af ham var besvangret og paa Bryllupsdagen giorde Barsel, er med sin Hustru af Fogden forladt, og siges at skulle reise til Kiøbenhafn.

Rasmus Plaw

Deponerede 1734 er fød 1699, har en kort tid været Collega i F.halds Skole. Dereffter paa nogen tid informeret udi Jørgen Jørgensøn Ovenbergs Huus i Friderichshald og nu 1724 antagen til Collega i Fr.stads Skole. Besvangrede tienestepigen i samme Ovenbergs Huus, den hand nyes før Barseltiden ægtede.

1735. Skoleholder i Gliming og tillige Degn ib.m.

[Johannes Sparre] Jens Leider[1])

fød i Christians Kirkes Meenighed 1712, dimitteret fra Friderichsborgs skole 1732 var et aars tid hieme og øvede sig paa Prædikestolen et par gange, reiste 1733 til Universitetet. Er skikkelig og ved flid og studering kunde blife god.

1770 hiemkomen fra K.hafn in Martio og fremviist Schedul. dimissorias af d. 9 Januar og d. 19 Febr. til attestats u. contemn. pro specim. homil. haud illaudabilem. Har ladet sig høre nogle gange p. Prædikestolen med applaucu. Et stille og fromt Guds Barn.

Ernestus Augustus Bing

fød i Sønderborg, dimitteret fra Flensborg, studeret til Jena under Doct. Buddæo i 4 aar saa og til Halle.

Har Condition hos Brigadier Huitfeld paa Ellingaard, opfører sig i al skikkelighed, ærbarhed og Gudfrygtighed.

1734 berømis endnu meest af Sogne Præsten.

1735 — er endnu i condition hos Gen. M. Hvitfeld, beskrivis af 40 aars alder og berømmis for Gudfrygtighed og Ærbarhed.

1736 — continuerer same vidnisbyrd.

1737—1738 f. solid Lærdom og skikkelighed i Forhold.

1739. continuerer i samme condition — berømis for skikkelighed og Gudfrygtighed.

---

[1]) Oprindelig har der staaet: Johannes Sparre, hvilket senere synes rettet til: Jens Leider.

1740. Continuerer i godt; agter sig snart udenlands.

1741 reist til Kiøbenhafn.

Lars Alsbach

fød i Laurvigen d. 5. Octob. 1722.[1])

Deponerede 1732 privatim fra Hr. Augustino Schielderup. Fra d. 18 Ianuar 1734 været i Condition hos Hr. Detlef Monrath paa Waaler. Siunes at være skikkelig og gudfrygtig. J Februar Maaned 1735 qvitterer h.d denne condition og agter sig til Academiet.

Nicolaus Saxstrup

fød 1707

deponeret fra Aalburg 1726.

1733 kom̄en i Condition udi Thune Præstegaard fører et stille skikkelig og christelig Levnet.

1734. Sognepræsten er endnu vel fornøjet med ham.

1735 beskrivis endnu ib.m af et ærbar og stille Levnet.

1736 taget Afskeed derfra og reist til Kiøbenhafns Universitet.

Niels Winther

fød i Holstebro der fra skolen dimitteret 1727.

1728 efter Exam. Philos. bleven Baccalaureus.

1734 i Condition hos Obr. Rye et skikkeligt og dueligt ungt M.ske, og gjør gode Prøver paa Prædikestolen. 1734 reiste herfra med Oberstens Familie til Christiania.

Hans Rufeldorph.

fød i Bergen 1702.

Derfra dimitteret 1724. Har udi nogle aar været Collega i F.halds skole.

Nu informerer udi Peter Wærns Huus. en expedit Prædikant og god Catechetes. J levnet meget Modest og skikkelig.

1735 reist til Thrundhiem.

Peder Nielsøn Lind

fød i Haarløw i Sædland 1708. Dimitteret fra Frederichsborg 1730.

---

[2]) Med en anden Haand senere over Linien tilføiet: 1712.

Ved Acad. hafft Exam. Philosop. Ao 1731 og faaet Baccalaureigrad. Continuerer endnu 1734 som Collega i F.halds skole. 1735 qvitteret Collegæ tieniste og antog condition hos Hr. Ditlef Monrath p. Waaler, hvor h.d og begynder at faa god Vidnisbiurd.

1736 har sammesteds fra Vidnisbyrd om et stille, ædrueligt og skikkeligt levnet.

1758 forladt den condition og reist til Academiet.

Edvard Gierlowsen Mejer

fød i Trundhiem 1711[1]). Dimitteret fra sam̄e Schole 1731. Aaret dereffter 1732 i Examine Philosophico faaet haud illaudabilem 1734 in mense Junio in Examine Theologico den Charactere non contemnemdum. Er nu i Condition hos Chirurgum og Stads Practicum i Friderichshald Monsr Mejer. Er skikkelig, flittig og munter til sit Verk.

1735 recommenderis endnu af Sogne Præsten for et godt Levnet.

1736. antagen til Collega i F.halds skole; informerer vel, prædiker expedit.

1737. contin. endnu i F.halds skole, hvor hand er meget nyttig, i Liv og Levnet skikkelig, med tiden snart moden at tiene Gud i meere.

1738 — continuerer.

1739. For den forandrings skyld ved Skolevæsenet qvitteret skolen, informerer Børn à part, og betient min Meenighed som Catecheta udi et halfft aar, og udi min svaghed besørget Prædikestolen, begge med kiendelig flid og nytte.

1740. Beskikket til Skoleholder i F.hald. 1749 til SognePræst paa Hvaløer.

Isaac Andreas Cold

fød 1716 d. 6 Decembr. dimitteret fra Helsingøers Skole 1734, har i sit testimonio Berøm̄else for munterhed og gravitet, og for hands gode profect in Ebræis et Græcis, in Historia et Geografia. Er endnu ved Academiet.

---

[1]) Med en anden Haand er senere over Linien tilføiet: 1713.

1735 til Exame Philos. faaet Laudab. og gradum Baccal. In Augusto same aar med et yndigt Vidnisbyrd fra h.ds Præcept. privato D. Detharding reist til Helmstad, hvor hand i Theol. hører Abt Mosheim, in Jure Gøbelium, in Mathem. Frobesium.

1736 reist til Jena, hvor hand ved Paasketider ankomen, logerer i Professor Kochlers Huus. continuerer Studium Juris, og derfor vel ufornøden ham videre her at anføre.

1737 reist til Halle.

1738 qvitterede Halle, besøgt Dresden, Wittenberg, Berlin, Lübeck, Hamborg og Kiel, kom til Kiøbenhafn og der antog Collegium hos Hr. Etatz Raad Høјer.

1740 d. 12 Martii effter Kong. Befalling disputerede absqve præsidio pro professoratu juridico.

D. 28 Nov. creeret Doctor juris utriusqve.

Johan Christian Zimmerman.

fød i Helsingør 1715, fra same Skole dimitteret 1733. Sustineret Exam. Philos. 1734 med Charactere Laudabili. Jeg har selv i Helsingør antaget ham for at kome i den Condition hand nu er, hvor hand informerer Visiteur Niels Juls 2de Børn, og har jeg ikke feilet i den gode tanke, jeg havde om ham for den Berømelse hands forige Rector i Helsingør gav ham: thj jeg har med glæde prøvet hands flid og seet paa saa kort tid gode frugter af hans information. Hand fører et stille og indgetogen Levnet og elskis derfor meget i det Huus hand er.

1725. recommenderis endnu for et godt Forhold.

1736. Continuerer i samme Condition.

1737. reist til Academiet.

Hassing

1736 havde en kort tid condition i Sr Ovenbergs Huus, blev i sin siugdom med god tilsiun pleyet, men fore Jul med forlov reiste til F.stad, videre derfra uden forlov til Christiania, hvorfra hand skriver hand har antaget en condition p. Ringerige.

Iohan Thomæsøn Kragelund

fød

Dimitteret fra Wordingborg Skole 1720. Exam. Philos. 1729

med Charact. Haud illaudab. Examen Theolog. 1731 med Charact. haud illaudab. før været i condition hos Sl. Stifftes Prousten Hof og Justice Raad Lackman, hvorfra medbragt godt Skudsmaal. Er nu Informator i Mosse publique og fattiges Skole, har det Vidnisbyrd af Sogne Præsten, at hand i sin Lærdom baade i Skolen og Kirken, saa og i levnet er en retskaffen og dygtig Student.

1735 ordineret til Præste Embedet.

Niels Melling

1736 antagen til Skoleholder udi Moss, berømis at skal excellere udi regnen og skriven, informerer til fornøjelse, vel begavet, catechiserer tydelig og fattelig; hans Levnet som et Exempel af skikkelighed.

1737 kaldet tillige at være Klokker ved Moss og Rygge.

Elias Klinckhammer.

indtagen for denne vinter 1734 af Miskundhed hos Hr. Niels Arctander, Viiser at hand frygter Gud og er ej tilbøjelig til noget uanstændigt.

1735 fornemis hand ej at være her.

Berth. Dav. Marquart.

en aldrende Tydsk Studios. i Condition hos Generalinne Lützow paa Tomb. meenis om ham, hand intet Geistligt Embede affecterer. Informerer den yngste Søn har Opsigt med Aflingen og Godzet.

1736 — det samme Vidnisbyrd.

1738 — ligeledis.

1739. giør ingen Profession meere af det som Studeringer tilhører men har inspection med Gaardbruget hvorfra hand her ej meer antegnis.

1741 ankommen til Waaler, har fra Hr. Monrath et godt Vidnisbyrd, affecterer nu mod 60 aar et Klokker Embede.

Einer Olsen Nieman.

fød i foraaret 1712 dimitteret fra Helsingørs Skole.

1735 faaet Attestats med character n. contemn.

nu i condition hos Iens Wernschiold p. Borregaard.

1736. Har Vidnisbyrd om et stille og en Geistlig Person anstændig Levnet, og at hand nogle gange til Fornøjelse har ladet sig høre paa Prædikestolen; har nu taget Afskeed fra Borregaard, og skal være i Condition hos Hr. Essendrup p. Trøgstad.

1740 kaldet til Capellan til Christians K. og Berg, ordineret d. 14 Xbr.

Wilhelm Ries

har leveret sine attestata i det Danske Cancellie.

1736 med Biskopens attest taget herfra til K.hafn, og fik en god afskeed fra Proustiet, den hand vel fortiente.

Christen Quislin.

fød d. 11 April 1713.

Dimitteret fra Christianiæ skole 1735. In Septembri til F.hald ankommen, og antagen som Collega i skolen.

1736 qvitterede efter aars forløb sam̄e tieniste, kand for sit forhold altid niude herfra godt Vidnisbyrd.

Hans Cronborg fød 1713.

1726 sat i Sor. Skole og der af Hds. Kongl. Majestæt fri underholdet, saasom hand i sam̄e Hoff i sin Barndom havde tient som Løber, da hands Kongl. Maj. endnu var CronPrince. 1733 dimitteret med Rector Sneedorphs testimonio til Academiet. 1734 faaet til Exam. Philosoph. Character Hand illaudabilem.

Nu i Condition hos Borger Peter Wærn i F.hald.

1736 — tog afskeed fra sam̄e Condition, og søgte Danmark igien.

Et Eenfoldigt Gemytt, som ej kand siges ondt om.

Lauridtz Michaël Biering.

1736 endnu i Condition hos Hr. A. Weidemann i Scheberg Præstegd., fører et stille Ædrueligt og Gudeligt levnet, anvender det meste af tiden paa Philosophie.

1737. qvitterede dettte Provstie.

Lauridtz Bay.

1736 d. 8 Maji Com̄en i Condition hos Hr. Arctander i

Tosnæs Præstegaard, medbragte godt Vidnisbyrd fra Hr. Gen. Maj. Bertauch, hvor h.d før hafft Condition, saa og fra SognePræsten Borch. Berømis af Hr. Arctander for sit Gudelige Levnet, Kierlighed til Studeringer, at hand af en levende Aand fremfører Guds ord, baade i Prædikener og Catechisationer, det hand har meget lagt sig efter, og tænker videre at fuldføre.

1737. continuerer.

1738. er der endnu siges at ville applicere sig til Jura.

1739 antagen til Advocat udj Amptet.

Samuel Iohan Steinlos.

fød paa Als.

Studeret i Iena og Wittenberg. Før hafft Condition i Wang sogn paa Hedemarken i 4 aar og 1 aar i Sigdal nu hos Obr. Sehested p. Tose.

1737 continuerer i det gode. 1740 er endnu i Obr. Sehesteds Huus med godt Vidnisbyrd, vil blive publico nyttig, helst i det Verdslige, som hand applicerer sig til.

Sven Svensøn Morstuwen.

Deponerede 1738 dimitteret fra Hr. Christian Grave, hos hvilken hand sig endnu opholder.

1739 continuerer der endnu for videre at opmuntres og rettleedis i sine studeringer. Er ærbar og flittig.

Iens Holm.

i Condition hos Hr. Wernschiold paa Borregaard, hvor hand informerer Børnene i skriven og regnen og i deris Christendom. Lever stille og skikkelig, lader sig forlyde, at hand ej tragter effter Theologisk attestats.

1730. i samme condition, fører et Christelig Levnet.

1740. applicerer sig til Jura. er endnu ibm.

1741 antaget tieniste som Fuldmægtig hos Proviantsforvalter Palle Rømer i F.stad.

1742 forladt Proustiet.

Hans Henrich Lange

19 aar gl. deponeret fra Helsingør.

1738 sustinerede Exam. Philos. nu hos Faderen paa Thunelegger Grundvold til sit sin Theol. attestats. lever stille.

1739 erfaris, at hand begynder hos Sorenskriver Bliemester, hos hvilken hand sig opholder, legger fundamenta in Juridicis, hvortil hand hereffter tænker sig at applicere.

Matthias Lindschou.

Deponerede 1735 fra Nykiøbing.

1736 sust. Exam. Philos. i Condition hos Hr. Weideman p. Scheberg, hvor hand med Berømelse informerer Børnene.

1728 rekommenderis meget af Sogne Præsten.

Medbringer ellers forud gode Vidnisbyrd fra Hr. Flint i Nykiøbing i Falster, og fra Hr. Gerhard Winge i Sande.

1739 faar endnu samme Vidnisbyrd fra Hr. Weideman.

1740 om Høsten reist til Academiet efterlader sig et berømmeligt Vidnisbyrd fra Hr. Weideman.

1742 hiemkomen fra Academiet til Scheberg igien, medbragt berømmelige attestata, informerer med Dexterité og forholder sig anstændig.

Ottho Børghun.

fød in Aalborg 1713 d. 11 Febr. Dimitteret fra Aalborg skole 1735. Privat. Præcept. Profess. Buchwald.

Tilforne været i Condition [hos] Hr. Christopher Krafft i Ringebo, dernæst til d. 8 Junii 1738 hos Hr. Jochum Pihl i Gudsdal.

Derfra reist til Aalborg, og same aar in Sept. forskreven og hidkommen at informere Hr. Major Nägelers Børn,

Omsider antagen af Hr. Frantz Vogel i Huuset at informere h.ds Børn.

1739 er endnu der, og vidnes intet om ham, uden hvad godt er,

1740. Conditionerer hos Chirurg Mejer conditionerer udi det gode.

1741. i condition hos Borgemester Larsen, har Hr. Wegeners attest, som intet andet, end godt er om ham vidende.

1742. har endnu godt efftermæle.

Sven Hvistendal.

Deponeret fra Aalborg 1729 har sustineret alle examina Academica.

1737 her ankom̄en. i Condition hos Hr. Henr. Wilhelm Ries.

1739. Continuerer der; informerer med kiendelig god Frugt hands Søn, studerer flittig, fører et vel anstændigt Levnet.

1741. Voceret til Capellan ved Id og Ennigdal.

Christen Anderssøn Torp.

fød udi Fyen 1716. Deponeret fra Odensee 1738. Priv-Præceptor Prof. Anchersen.

Sam̄e aar her ankommen, informerer Borgemester Larsøns Børn.

1739. Berøm̄es for skikkelighed.

1740 in Junio med godt Vidnisbyrd om Gudsfrygt, skikkelighed og flittighed reist herfra og recommenderet h.ds Præc. priv.

Christian Heide.

medbringer hands privati Præcept. Prof. Horrebows attest dat. 1737 d. 26 Aug. at hand deponerede 1735 — har flittig hørt hands præcentiones, var 1737 til Examen Phil. og fornøjede Facultetet, og at om hannem intet er vitterligt uden hvad en skikkelig Studios vel anstaar.

1739 her ankommen i Condition hos Hr. Niels Arctander, som intet andet end godt om ham melder. 1740 ved Døden afgangen.

Thias Nicolai Steenberg

fød i Fyen 1716. Dimitteret fra Otthensee Gymnasio 1734. Privat Præcept. Profess. Anchersen. 1735 hafft condition hos Hr. Jørgen Lund i Fyen. 1736 in Decembri Sustin. Exam. Phil. med Charact. Illum. udi et halfft aar øvet sig hiem̄e hos sin Fader p. Prædikestolen til August 1737— udj et halfft aar hafft Condition hos Forvaltor Borchsenium paa Sæbyegaard. Derefter et halfft aar opholdt sig i Slagelse hos Rector Mag. Nyholm for at revidere Skolens regnskaber som sam̄e Rector i Confusion forefandt til Mich. 1738 da hand blef tilbagekaldet til Fyen til Hr. Erik Rasch, informerede hands Børn til ult. Junii 1739. 1739 in Julio her ankommen, informerer Stads Practici og Chirurgi Monsr Mejers Børn. tænker at studere Theologien. 1740. conditionerer hos Cap. Kiøbing.

1741. hos Hr. Arctander med et godt Skudsmaal om stille og skikkelig opførsel.

Jørgen Hanssøn Owenberg.

1740. nylig fra Academiet opkomen; har ei endnu fremvist sine Attestata. Er: vel før anført udi øvre Borgesyssel. Fød i F.hald Palme Søndag 1710. Dimitteret fra Kerteminde Skole i Fyen 1731. Exam. philos. d. 21. Xbr 1739 med Character Laudabilem, Baccalaureus in Julio 1740.

1740. d. 9. Aug. til Attestats Character non Contemnendum og d. 31 ejus til dimiss haud illaudabilem.

1741 — forfremmet til Guarnisons Skoleholder udi F.stad.

Nu død. —

Marcus Christian Runge

fød i Højerup i Stewens Herred 1718. Dimitteret fra Roskild Skole 1739. Medbringer hans privati Præcept. Professor Anckersens Beviis at hand 1740 med Berømmelse tog Examen Philosoph. Reist herfra til Scheberg. 1741. contin. p. Scheberg, hvorfra h.d om Børnenis information og et christeligt Levnet har Hr. Weidem. Skudsmaal.

1742. conditionerer nu hos Hr. Arctander, informerer Sønnen til fornøjelse — er stille og gudfrygtig.

Hans Frugaard.

Depon. fra Sæby 1735. Exam. Ph. 1736 — efter Professor Rami attest. 1740 conditionerer hos Hr. N. Arctander, som melder godt om ham.

Kofod

fra Bornholm. har deponeret 1737. exam. Phil. 1738. medbringer endnu ingen attest. Conditionerer p. Borregaard. 1741. Condit. endnu p. Borregaard. beskrives af et stille og skikkeligt Levnet.

1742. conditionerer endnu ibm.

Fugl.

1740. conditionerer hos Obr.l. Hirsch. Berømmis for skikkelighed og god opførsel.

1741 — reist til K.hafn, og fik sit Vidnisbyrd efter sig.

Peter Nicolai Daldorph.

1741 informerer med Flid Hr. Lars Langes Børn.

1742. Contin. ibm. med Berømelse af stille og skikkeligt Levnet, haaber at blive G[ud]s Kirke nyttig.

Heinsvig.

1741. Informerer Major Tommes [ɔ: Thomés] Børn, har Hr. Graves Skudsmaal om et stille og christelig Levnet.

Christen Lund

skal 1735 være indført i Seminarii protokol. 1741 i Foraaret ankommen til Friderichstad, informerer adskillige forneme Folcks Børn i det latinske Sprog. Berømis af Hr. Ries for et stille, opbyggeligt, ja ret exemplarisk Levnet.

1742. contin. ib.m.

Enevold Müller

fød in Febr. 1709 i Jylland; i sit alders 21½ aar 1730 in Junio kom i Wiborgs Skole, blev der 5½ aar, begav sig derfra til Aarhus deponerede derfra 1737 i sit Aders 28½ aar. 1739 d. 11. Junii i exam. Philosophico befunden haud illaudabilis, og derfra blev 1740 d. 19. Junii Baccalaureus. Medbringer Præc. priv. Profess: Anckersens attest derom d. 18. Nov. 1741.

Nu Kollega udi F.halds Skole, har Hr. Wegeners attest om meget smuk og correct Opførsel.

1742. endnu Collega ibm. — continuerer i hvad før om ham er sagt.

Morten Mejer.

Deponeret 1741 fra Friderichsborg skole, er paa nogle Maaneder hieme hos Forældrene her i F.hald; har imidlertid Hr. Wegeners Attest som et exempel for andre unge Mennesker. 1742. Har i samme Aar sustineret examen Philos.

Berømis endnu af skikkelighed.

Jens Frost

fød i Christiansands Stifft, efter Forældrenes Død opdragen hos sine Beste-Forældre og Farbroder Obr.l. Frost i F.hald. Dimitteret fra F.borgs Skole 1741..

1742. har Berømelse for arbeidsomhed og flittighed, og at tegne til meget godt.

A° 1746.

Morten Schott

fød paa Strømsøe 1724, deponeret 1742, har med Berømelse og Charact: laudabili sustineret examen Philos. informeret i mit Huus 1½ aar til Fornøjelse, tegner at ville fuldføre sine Studier til et got maal. 1747 Continuerer som tilforn.

1747 in Julio reist til Kiøbenhafn at sustinere examen Theol. 1763. Sogne Præst til Rygge. For Hovmester hos Grev Moltke.

Matthias Holm

fød i Friderikstad d. 6. Sept. 1718, deponeret 1738. Attesteret 1741, prædiket for Dimiss 1744 og erholdet Char: laud:, opholder sig hiemme hos sine Forældre Hr. Tolder Holm øver sig jefnlig i at prædike og fører et stille og gudfrygtigt Lefnet. 1747 som tilforn. 1748 kaldet til Capellan paa Id og der den 25de Febr. indsadt.

Abraham Mejer

fød i Helsingøer 1720, 26 Aar gl., har sustineret alle Academiske Examina conditionerer hos Hr. Lieutenant Bremer i Frid-stad, har Vidnesbyrd af Hr. Henrich Ries for en opbyggelig Prædikant, og et ustraffeligt Levnet. 1747 opholder sig endnu i Fred-stad. 1748 bortreyst til Khafn. Samme aar allernaad: kaldet til Sogne Præst i Tronhjems Stift til Klæboe. Siden forflyttet til Molde og bleven Provst. Lever 1783.

Jacob Aarøe.

Har absolveret Cursum Academicum, conditionerer hos Hr. Niels Arctander og meriterer et godt Vidnesbyrd. 1747 er reyst til K.hafn at søge Employ. Samme aar employeret og kaldet til Residerende Capellan i Trunhjems Stifft.

Morten Mejer

fød p. Friderichshald, opholder sig hos sin Fader Feldskær Mejer ib: 1748 ib:, Samme aar allernaad: kaldet til Residerende Kapellan udj Westbye Kald.

Wilhelm Bredal.

Er Hører udj Friderichshalds Skole. 1747 ib: 1748 continuerer i saṁe Station. 1749 bortreyst til Dan℞. 1755 allernaad. kaldet til resid. Capell. til Immanuels Kirke i Friderichshald.

Gotfried Waager.

Conditionerer hos Hr. Claus Wegener, og har af Hannem tillige med de 2de nest oven anførte et godt Skudsmaal.

1747 Conditionerer ib: Bortreyst.

Zacharias Beesche

conditionerer paa Borregaard, og opfører sig skikkelig. 1747. Nu hos Hr. Sorenskriver Hirsch. Bortreyst.

Peder Scheel.

Har sustineret examen Phil., informerer Hr. Lars Langes Børn med got eftermæle. 1747. Bortreyst af Provstiet.

Henrich Christian Wemmeløw.

1727 fød i Friderichstad, sustinerdt Exam Philos., har Hoved og gaver til meget got, og fører et skikkelig Levnet. 1747. Som tilforn. 1748 reyst til K.hafn at attestere. 1749 hieṁe, og in Junio allernaad. kaldet til Resid. Capellan i Frid.stad. † 1762 i Friderichshald.

Paul Windelboe

conditionerer hos sin Broder Hr. Windelboe paa Rygge, under søṁelig Opførsel.

1747 ib. 1748 ib. reyst til Khafn at attestere. Død.

Ao 1747.

Henric Nicolai Ovenberg

er hieṁe hos sin Moder Madame Ovenberg paa Frid-hald har sustineret Examen Philos. og har Vidnesbyrd af Sogne Præsten Hr. Wegener for et skikkeligt ungt M.ske. 1748 reyst til K.hafn. 1751 har sustineret Examen Theol. med Charact. haud Contemn.

opholder sig paa Hvaløer og øver sig i at prædike, hvortil Hand skal have muntre og Kostel: gaver, som Sogne Præsten same-steds vidner om hannem, og er for Resten skikkelig i Levnet, og behagelig i Omgiengelse. 1752 Ham følger endnu forrige Berømelse paa same Sted. 1753 ligesaa. 1754 conditionerer i Frid.-hald udj Hr. Blixenschiolds Huus. 1755 hieme hos sin Moder, og øver sig i Prædikestolen til alles Behag. 1756 ib: 1757 ib: 1761 den 23 Junij, som Rector i Frid:hald ved Døden afgaaet.

Matthias Berg.

conditionerer hos Hr. Arctander p. Hejde Præstegaard, har sustineret examina Academica, og [er] [i]øvrigt af et ustraffeligt Forhold. 1748 ib: 1749 bortrejst

Johan Neth

conditionerer hos Hr. Lieutenant Bremer i Frid.stad har sustineret Examina Academ. er yndet hos alle for hans stille og skikkelig opførsel.

1748 continuerer sammesteds med same Berømelse.

1749 kaldet til Capellan i Friderichstad.

Hans Larsøn Tiurholm.

opholder sig hos sin Fader i Frid-stad, har sustineret exam. phil. og erholdet charact. haud illaud. Paa hands Forhold er intet uden got at sige. 1748 ib: 1749 reyst til K.hafn at attestere. 1757 avanceret til Sorenskriver i Bamle.

Ao 1748.

Peder Maar conditionerer paa Onsøe Præstegaard og fører et meget stille og ustraffeligt Levnet, har sustineret sine Examina ved Academ. og hidkomen med god Attest fra Præposito Communitatis Hafniensis Mag. Bang. 1749 ib: Bortreyst.

Matthias Steenberg

Gvarnisons Skoleholder i Frid:stad, har sin Dimission fra Academ. og lever skikkelig. 1749 ib: Bortreyst.

Lauritz Aagaard
opholder sig hos sin Stiffader Hr. Møller paa Schjeberg, har sustineret Examina Academica, applicerer sin tid hiemme til concionalia hvortil hand haver gode gaver. 1749 ib: 1750 ib: 1751 kaldet til Capellan sammesteds d. 15 Jan.

1749.

Johann Lund paa Waaler, Candid: Minist: opfører sig roesværdig. 1750 ib: med same gode vidnesbyrd. 1751 Reyst til K.hafn af solicitere.

Iørgen Wielsgaard Cand: Minist: opholder sig paa Tosnæs Præstegaard, er bekiendt af et meget stille og skikkeligt forhold. 1750 ib: 1751 beskikket til Gvarnisons Skoleholder i Friderikstad. 1755 d. 21 Febr. ved Døden afgangen.

Iohann Henric Ries udj Frid.hald, fører en X.stsømmelig Vandel, og haver attesteret 1748. 1749 bortreyst af Provstiet. 1750 opholder sig som Hører ved Skolen i Friderichshald. 1751 og 1752, og 1753, continuerer endnu i forrige Station. 1754 ligesaa. 1755 endnu ib: 1756 ib: 1757 employeret til Skoleholder i Drøbach.

Niels Iversøn Cand: Minist: opholder sig hos sine forældre i Frid:stad, har den Berømelse af Sogne Præsten, at hand observerer decorum Xstianum. Bortreyst.

Peder Iversøn har sustineret examen Philosoph., opholder sig hos Hr. Møller p. Hvaløer, hvor hans Levnet berømmes ustraffeligt. Bortreyst.

1760.

Søren Thestrup har absolveret cursum Academicum, fører et skikkeligt levnet og informerer mine Børn til fornøyelse. 1751 continuerer ibd: 1752. Continuerer endnu med forrige yndist og Berømelse. 1753. conditioner nu hos Hr. Grønbech paa Schjeberg.

1754 ib: 1755 ib: 1756 conditionerer hos Hr. Windelboe p. Rygge. 1757 Bortreyst.

Eilert Holm en Præste Søn af Jylland har sustineret examen Philos:, informerer Seig[r] Lowums Børn i Frid:stad med yndest og godt efftermæle. 1751. Er nu Collega hos Skoleholderen Gude i Frid:stad, har et færdigt Hoved og gode Gaver til Prædikestolen. 1752 conditionerer hos Hr. Sorenskriver Hirsch i Forstaden. 1753 continuerer ib: og fører en ustraffelig vandel. 1754 ligesaa. Bortreyst.

Herman Colbiørnsøn, informerer Hr. Controleur Leths Børn i Frid.hald, har Berømelse af Sogne Præsten for et stille Levnet. 1751 continuerer med forrige Berømmelse. 1752, endnu ligesaa. 1753 ligeleedes. 1754 har særdeles Berømmelse for sin store Dexterité i at informere. 1755 bortreyst.

Philip Christian Mosgaard har attesteret, conditionerer hos Hr. Major Genschoven i Nordre Frid.hald, øver sig idelig i at prædike, hvortil hand og haver et godt pund, og viser et ustraffeligt Levnet. 1751 har af Sogne Præsten Hr. Wegener, hvilken hand med at prædike iblant, er til hielp, et godt vidnisbyrd baade for skikkelighed i levnet, og habilité til Embedet. Er in Novembri samme aar reyst til K.hafn, og 1753 allernaad: kaldet til Residerende Capellan i Rachestad.

Mads Stoud conditionerer p. Rygge Præstegaard, er forsiunet med gode Attester fra Academiet og Biskopen, viiser daglig prøver paa god Lærdom og Levnet. 1751 perseverer samesteds med god Berømelse for alt det, som udfordres af en Ministerii Candidato. Samme aar beskikket til Catechet i Christiania.

Stein conditionerer paa Moss, og søger at vise sig habil til Prædikestolen, 1751 er endnu paa Moss, med forrige god Character og Berømelse. Bortreyst.

1751.

Iohan Lorentz Schiøtt

skal have sustineret Exam. Theol., men ingen Attestata foreviist,

dog vidner Sognepræsten, at intet uden sømmeligt er hørt om ham. Haver intet hørt til ham siden. 1754 opholder sig p. Moss, og er Ministerii Candidatus.

Friderich Colbiørnsøn

S: S.ti Min: Candidatus opholder sig udj Friderichshald, hand opfører sig i Lærdom og Levnet saa ustraffelig, at h.d har yndest hos alle, og ønske af alle, at nyde Guds Naade til forfremmelse som en habile tiener i Guds Menighed. 1752 continuer ib: hos Hr. Agent Anker udy ald Berømelse. 1753 ligesaa. 1754 reyst til Kiøbenhafn og der død.

1751.

Johannes Sandberg conditionerer hos Hr. Tolder Gløersen i Frid.hald, har sustineret examen Philos. J den korte tid hand været i condition, erhvervet sig et godt vidnesbyrd, 1752, endnu samesteds. 1753 continuerer ib: Bortreyst.

Monsr Dyhring

opholder sig hos sine Forældre i Friderichshald, om Hannem melder Sogne Præsten intet, uden at hand er skikkelig. 1752 og 1753. om Hannem er siden intet hørt.

Iacob Holm

conditionerer hos Procurator Lowum i Frid.stad, har sustineret Examen Theol. prædiker meget opbyggelig, og fører et stille levnet. 1752 opholder sig i same Condition. 1753 conditionerer for nærværende tid p. Onsøe Præstegaard upaaklagelig. 1754 ligesaa. 1755 d. 29de Martij beskikket af Hr. Biskop Dorph til Gvarnisons Skole Holder i Friderichstad.

1752.

Matthias Stoltenberg

S: S: Minist: Candidatus nylig komen i Condition hos Hr. Wegener i Friderichshald, hvor Begyndelsen er ulastelig baade i Lærdom og Levnet. 1753 er paa en god Vej til et Præste Embede.

Johan Herman Polman

Har sustineret Exam. Philos. og conditionerer hos Hr. Windelboe paa Rygge, agteer sig til alt got. 1753 ib: og fører et honnet og stille levnet. 1754 ib: continuerer i samme gode forhold. 1755 ib:

Fabricius

S: S: Minist: Candid: conditionerer p. Moss, hvor hand og iblant lader sig høre paa Prædikestolen til opbyggelse. 1753 bortreyst.

1753.

Jan Spelman

opholder sig hos sin Moder i Friderichstad, prædiker opbyggelig og fører et stille Levnet. 1754. ligesaa. 1755, ligesaa. 1756 ligesaa. 1757 ligesaa.

Andreas Kraft.

Har sustineret examen theol. med Char. h. contemn, conditionerer hos Seig[r] Iacob Diderich Peters i Fr.hald. Paa hands opførsel er intet at sige. 1754 ib:

Hans Høg.

conditionerer hos Seig[r] Elster i Friderichshald, og effter Sogne Præstens vidnesbyrd applicerer sig til jura.

Monsieur Hauritz

har sustineret examen theol. er Skole Holder ved Sarps Brug, og og fører et stille Levnet. 1754 ib: Bortreyst.

Holger Grønbeck.

Er pro tempore i sin Moders Huus paa Moss, og fører saadant levnet, som er et ungt Menneske vel anstændigt. 1754 ib: har yndest hos alle, og alle god Forhaabning om h. 1755 ib:

Matthias Birch

conditionerer hos Hr. Winther paa Moss, er af et skikkeligt forhold og vel begavet til Prædikestolen, Ministerii Candidatus. 1754 ib:

Thomas Wulf,

informerer Hr. Capit: Schjerdals Børn i Raade Sogn, fortjener got vidnesbyrd for honnettité i opførsel, og habilite i Lærdom, og agter sig til K.hafn at absolvere cursum Academicum. 1754 paa Gaarden Ager i Raade Sogn ved Døden afgangen.

1754.

Peder Simonsøn Hülle.

conditionerer hos Hr. Meyer paa Hvaløer, er fød ved Friderichshald, haver 1746 absolveret sit cursum Academicum med Carachtere haud contemnendo til Attestatz, er grundig og opbyggelig i lærdom baade til Kirke og Skoletieneste, og fører et Christeligt og exemplarisk Levnet saa hand med Billighed fortiener det gode Skudsmaal Hr. Meyer giver ham, at hand flyer Ungdoms Begieringer og legger sig effter Retfærdighed, troe, Kierlighed og fred med alle dem, som kalde paa Herren af et reent Hierte. 1755 beholder sit forrige gode renomée for uforandret flid og skikkelighed i Lærdom og Levnet. 1756 conditionerer i Frid.hald med ald yndest og god Berøm̄else. Bortreyst til K.hafn. 1757 kommen tilbage til Moss, hvor h.d informerer Hr. Winthers Børn, er stille og gudelig i ald sin adfærd, og prædiker opbyggelig.

Iens Grønbech

haver sustineret Examen Philosoph: 16 aar gl. opholder sig hos sine forældre i Frid.hald. 1755 intet hørt til ham, men siges at conditionere i Marcher.

1755.

Friderich Rørdam

har sustineret examen Philosophicum og opholder sig ved Skolen i Frederichstad som Hører og fører et ordentlig og skikkeligt levnet. 1756 holder privat Information ib: Continuerer i samme forretning og Embede.

Peder Højer.

Nylig ankom̄en i Condition hos Hr. Sorenskriver Hirsch i

Forstaden medbringende gode Attestata, men haver ikke sustineret examen Philosoph. 1756 ib: Bortreyst til K.hafn. 1757 druknet paa opreysen til Norge, hvor hand skulde hafft condition.

1756. Søren Larberg har sustineret Examen theol:, fører et ordentl. og anstændigt levnet i sin Condition hos Hr. Sorenskriver Hirsch.

1756.

Nicolaj Wilhelm Wejdeman i Condition hos Hr. Arctander paa Heje Præstegaard har sustineret Examen Theologicum, er af et stille Gemyt og har gode Gaver til Prædikestolen. Ao 1756 d. 4 Iulij indsat s. Personell Capellan til Tosnes Præstegjeld. 1761 Dom: 8 a. Trinit. indsat som Sogne Præst til Hvaløer Præstegield.

Cort Spoorman.

Informerer Hr. Krigs Raad Rømers Børn i Frid.stad, har sustineret exam. Philos., fører et hounet og skikkeligt levnet. Continuerer i samme Condition og opførsel. 1757 bortreyst til K.hafn.

1756.

Jørgen Rosenkilde.

Opholder sig som Informator for Hr. Grønbechs Børn paa Scheberg er Candid: Ministerii, og fører et stille og ædrueligt levnet. Nu paa Onsøe som Informator for min Søn, om ham er intet uskikkeligt at melde. 1757 continuerer ib: og øver sig i at prædike og venter med lengsel paa Guds kald at træde i et Geistligt Embede.

Michael Pauli Hojer.

Baccalaureus og Philosophiæ Studiosus informerer Hr. Meyers Børn paa Hvaløer, har Berømmelse for en honnette og skikkelig opførsel. 1757 ib: og med forrige Berømmelse og yndist øver sig in studio homiletico.

Thomas og Christian Leth

Brødre opholde sig hos deres Fader Hr. Raadmand og Controlleur Leth i Frid.hald, de har sustineret examen Philos. og føre et skikkeligt Levnet. 1757 ib:

H. C. Rhode.

har sustineret examen Philos. og informerer smukke Folkes Børn i Frid.hald til Forældrenes Fornøyelse. 1757 distingverer sig med flid og dexteritet i sin information, samt et stille og dydigt levnet.

Urban Wejdeman

Philosophiæ Studiosus, i Condition hos Hr. Grønbech paa Schjeberg, berømes af et skikkelig Levnet, en behagelig omgang, og roesværdig flid med Børnenes Information. 1757 bortreyst.

Peter Rumohr

haver attesteret, og er hieme hos sin Fader Ole Klokker i Schjeberg Sogn, h.ds Levnet stille og efter udvortes anseende gudfrygtig, h.ds gaver paa prædikestolen opbyggelige, h.d attraaer Jndgang til det H.l. Embede. 1757 bortreyst til Sverrig.

Knud Rechbech

conditionerer hos Hr. Winther paa Moss, der giver ham et godt Vidnesbyrd. 1757 bortreyst.

Niels Hamen

har ingen Attester foreviist, men paa egen Haand begyndt dansk Skoleholderie paa Moss, hvilket hand og vedbliver, uagtet det ham af Sogne Præsten efter Hr. Biskopens ordre er forbudet. 1757 endeligen bortreyst.

1757.

Niels Falck Gløersen Hr. Proviants Forvalter Gløersens Søn i Frid.hald, opholder sig for nærværende tid hieme, er bekiendt fra Academiet, hvor hand med stor Berømelse har sustineret sine examina, af en utrettelig flid, og meere end ordinair erudition, og hands exemplarisk Forhold baade i Lærdom og Levnet har distingvereret ham iblandt andre til stor Yndest og Behagelighed, saavel hos Professorerne, som alle dem, der kiende ham.

Bagge

nylig ankomen som Collega Scholæ i Frid.hald har sustineret de

2de Examina Acad: og studerer til den 3die, fører et skikkeligt Levnet, og øver sig med applausu i Prædikestolen.

Iesper Drejer.

En Søster Søn af Hr. Andreas Bing, i hvis Huus h.d opholder sig, har sustineret 2de Exam. og anvender nu Tiden paa Stud. Theol.

Anno 1783 da ieg tiltraade Provstiet befandtes d. 22 December efter De Hrr. Sogne Præsters Optegnelser

i Fridrichstad.

Iørgen Mørch Skoleholder og Cantor — gift. Lever ulastelig. Studios. Theolog.

Møl — Informater hos Hr. Major Lange paa Trosvig. Studios. Theolog. Dansk.

Tosnæs.

Andreas Friderich Wejdeman, en Søn af Sl. Wejdeman til Tosnæs. Har Examen Philosophicum, Caract: Laudab: øver sig i at præke. Lever anstændig.

Fridrichshald.

Andreas Weyer Schytte, Skoleholder ved Byens Skole. Berømes i sit Embede.

Ole Hejberg. S: S: Ministerii Candidatus, conditionerer hos Kiøbmand Skytte.

Knud Munch. Ministerii Candid: conditionerer hos Sr Thomas Stang. Berømes.

Rokke.

Niels Nieman. Hr. Rømers Stæd Søn. Agter sig til K.havn at attestere.

Rygge.

F. A. Horn. Studiosus Philosophiæ — er Skole Mester. Berømes af Hr. Møller for at have lagt sig efter Skolevidenskaber, Sprog og Matematiq. Er Klocker lever exemplarisk og skickelig.

Stifts Relationer

indsendte til **Klevenfeldt,** udgivne af **Fr. Krarup.**

(Slutning.)

Viborg Stift.

Fortegnelse paa de Adelige Familier og Persohner, der boer og opholder sig i Wiborg Stift, saavel i Kiøbstæderne som paa Landet.

I Wiborg.

Christiana Charlotha Trolle, af gammel Svendsk Adelig Familie, Encke Frue af Abraham Adam von Gaffron af Slesisk adelig Familie, som var General Lieutnant og Commendant i Nyborg i Fyen.

Hendes Broder Holger Trolle har været Capitain ved Cron Printzens Regiment og eier en frie Herregaard kaldet Randrup i Wiborg Stifft, Halds Amt, Meddelsom Herredt, 5/4 Miil veis her fra Byen beliggende.

Deris Fader var Etatz Raad Herluf Trolle paa Snedinge i Siælland, Moder Elisabeth Krabbe.

Deris Broder Datter Frøiken Margaretha Trolle opholder sig hos fornefnte hendes Faster Frue Generaljnde Gaffron. Hendes Fader var Etatz Raad Børge Trolle paa Nachebølle i Fyen. Moder Charlotha Amalia Rosencrantz.

Selio Møller, Etatz Raad, har været Amtmand over Schivehuus Amt. Hand eier en frie Herregaard Lynborregaard kaldet og i Riber Stifft beliggende. Hands Far Fader Hendrich Møller, fordum Kongelig Rentmester, blev nobiliteret. Fader Hendrich Møller, har ogsaa været Amtmand over Schivehuus Amt og Cancellie-Raad. Moder Constance Marcellis.

Hands Søn Hendrich Møller, nu værende Amtmand over Schivehuus Amt og Hoff-Junker.

Iver Nicolai Sehested af gammel Dansk Adelig Familie, Etatz Raad og Landsdommer i Nørre Jylland. Hands Søster Jytte Catharine Sehested. Deris Fader Axel Sehested til Nøragergaard, Moder Jytthe Sophie Kragh. Hands Daatter Jytte Sehested.

Ole Thotth af gammel Schonsk Adelig Familie, har staaet som Capitain ved det Siællandske Regiment. Hands Frue Anne Lindenau.

Hands Fader Holger Thotth til Søfteborg i Schone var Etatz Raad og Land Commissair, Moder Helvig Rosencrantz.

Jens Bille har staaet som Capitain ved det Aarhuusiske National Regiment under General Major Rosenørns Commando, nyder Vart Penge, er en Broder af Admiral Bille.

Matthias Hechlau af Mechlenburgsch Familie, Nobiliteret af Keiser Leopoldo, har staaet som Capitain ved det Aalborghuussche National Regiment under General Major Rosenauers Commando, nu Borgemester og Tolder i Wiborg.

Henricha Christiana Raben, er af Adelig Familie. Hendes Mand Svend Kragh, Commerce Assessor og Procurator ved Høyeste-Rett, opholder sig i Kiøbenhavn.

I Schive.

Christiana Charlotha von Bülow, Encke Frue af sal. Cancellie Raad Riis, en Daatter af Cammer-Juncker Bülow, som havde til Ægte sal. Geheime Raad Schøllers Daatter. Har med Cancellie Raad Riis en Søn og 1 Daatter, som er i Live.

I Halds Amt.

J Dommerbye boende, en aftacket Lieutnant af Naun Alexander Budde af Adelig Familie, eier indtet Iordegoeds, er fattig og har en Pension af Aalborg Hospital til Ophold for sig, Koene og Børn.

Afgangne Obrist Lieutnaut Berregaards Encke-Frue, Frue Marie Lassen paa Ørreslef Closter, som nu er død, var Eiere af bemelte Ørreslef Closter saa vel som Staarupgaard og Strandet med underliggende Goeds og Thiender. Hendes Fader var afgangne Cancellie-Raad Lassen til Rødslet, og hendes sahlig Mands Fader var afgangne Justitz Raad Berregaard til Kølbyegaard. Vare begge Nobiliterede og af dend nyere Adel. Bemelte Frue Marie Lassen har een eeniste Søn, Cammer Juncher Friderich de Berregaard, som nu er Eiere af de ovenstaaende 3de Herre-Gaarde.

Taarupgaards Stamhuus gouverneres af Hr. Cammer-Herre og Obriste Juuel, der boer i Randers og er af de gamle Adelige Stammer.

Hald Hovedgaard beboes og eies af Hr Wilhelm Güldencrone, Ridder og Friherre til Wilhelmsborg, forrige Stifftsbefalingsmand over Wiborg Stifft og Amtmand udj Halds Amt, nu Kongelig Deputered i Søe Etatens General Commissariat. Hands Friherjnde er Frue Friderica Lovissa Knutt, føed Grevjnde til Knuttenborg.

Asmild Closter eies og beboes af Frue Charlotha Amalia Güldenspare, som er Encke efter Justitz Raad og Lands Dommer

Hans Lange. Paa samme Gaard hos bemelte Encke Frue er boende hendes Sviger Søn Capitain Johan Braem, der har hendes Daatter Frue Margrethe Lange til Ægte. Er begge af nye Adelig Stamme.

Paa Corsøegaard opholder sig afgangne Major Busches Encke Frue, men icke eier Gaarden. Hun er en Daatter af dend gamle Christopher Rosenørn paa Hersumgaard, som var Nobliteret.

Paa Hersumgaard er boende Capitain Peder Rosenørn. Hand er nu Eiere af samme Gaard med underliggende Goeds saa vel som af Corsøe-Gaard og Goeds, som begge ere completterede. Er af dend nyere Adel og staar virkelig i Tienniste ved Land-Militien under det Norder Jydske Regiment og er u-gifft.

Paa Lerchenfeldt er boende Obrist-Lieutnant Lüttichau, som er Eiere af samme Gaard med underliggende Goeds, Søn af sahl. General Lieutnant Lüttichau. Hand staar i virkelig Tienniste under Hr Cammer-Herre Juuls Cavallerie Regiment, er af Mechlenborgsche Adel. Hands Frue er sahlig Biscop Oxens Daatter.

I Schivehuus Amt.

Major Werner Rosencrantz af de gamle Rosencrantzers Familie, boer paa Krabesholm, hvoraf hand er Eiere med tilliggende Hartkorn. Og bestaar hands Familie af følgende Persohner: Hands Fader, som er høy aldrende og meesten sengeliggende, Justitz Raad Jørgen Rosencrantz. Majorens Frue er Frue Else Margrethe Sehested, som er Frue Majorjnde Sehesteds Daatter til Willestrup. Har tvende Sønner, samme naunl. Friderich og Jver, saa og 2de Døttre naunlig Marie Lisbeth og Birgitthe Sophie, alle smaae, saa dend ældste Søn Friderich Rosencrantz ickun er aatte Aar gammel.

Christen Linde, Eiere af Kiærgaardsholms Hovedgaard med underliggende Goeds, af dend nyere Adel Stand og u-gifft, ungefæhr af 26 Aars Alder.

Ole von Lassen paa Bustrup Hovedgaard, hvor af hand er Eiere saa vel som underliggende Goeds og Thiender, er en meget gammel Mand og af dend nyere Adel.

Hos ham er logerende Capitain Grubbe, som for faae Aar siden formedelst Alderdom og Svaghed har taget sin Afskeed fra Militair Standen. Hand er af gammel Adel.

Johan Peiter von Lassen, ungefæhr 28 Aar gammel, som er en Søn af Ole von Lassen, som er af dend yngere Adel, der er Eiere af Bustrup Hovedgaard med underliggende Goeds. Bemte.

Johan Peiter von Lassen er af hands Fader for nogen Tiid indtinget til Ophold i Oddence Præstegaard hos Præsten Hr. Jesper Gadigas, i Henseende hand destoe være i sin Ungdom har taget nogen Skade paa Natuurens Gaver og Sindets Kræffter.

Mogens Rosencrantz beboer Spøttrup Hovedgaard og eier samme med underliggende Goeds. Hand er af gammel Adel, er nu forlofved med Frue Commerce Raadjnde Giørup af Aalborg. J hands Ægteskab med hands første Frue, sahlig Frue Elisabeth von Holstein, som var sahl. Major Wolf Sigvardt von Holstein til Giølskou og Frue Jde Scheel deris Daatter, har hand 2de Sønner, som er

Wolf Sigvardt Rosencrantz, som nu er 14 Aar gammel og Page hos Deris Kongelig Majst., og Axel Rosencrantz, i sit 13de Aar, hiemme hos Faderen under Informatorers Opsigt. Og tvende Døttre, Jde Rosencrantz og Karen Rosencrantz, hvor af dend ældste er hos Mormoderen Frue Ide Scheel paa Biørne Mosse i Fyen og den anden Daatter hos hendes Faster Frue Lassen paa Biørnsholm.

Ellers er paa bemte Spøttrup logerende Capitain Caspar Christopher Brochenhuus, Capitain ved det Norder Jydske National Regiment, som er af gammel Adelig Stamme.

Astrup Hovedgaard, hvor paa residerede, nu sahl., Høywelbaarne Frue Geheime-Raadjnde Christiana Barbara Rantzau. Hendes Herre hands Excellence Høywelbaarne Hr Geheime Raad Claus Reventlau eier foruden denne Gaard tvende andre Hovedgaarde, nemlig Eskiær og Schive-Huus, med underliggende Goeds, Konge og Kierke Thiender til alle 3de Gaarde. Ere begge af gammel Adel.

Paa Grinderslef Closter Hoved-Gaard boer en gammel Frøiken Ahrenfeld, som er af gammel Adel og Eiere af Gaard og tilliggende Goeds, men har arved samme med saa megen Giæld, som Gaard og Goeds er værd, saa hun endskiøndt all brugende forsiunlig sparsom Flittighed skal næppe soutinere sig der ved længe, siden Goedset er meget slet.

Paa Bailum Gaard opholder sig til Logemente een ved Hr Capitain Brochenhuuses Compagnie Land Militie staaende Lieutnant Adeler, som skal være af gammel Adel.

Obrist Lieutnant Frandtz Rantzau Bentzon eier og beboer en complettered Sædegaard kaldet Wester Heigned. Hands sahl. Frue Moder var en Rantzau af gammel Adel, men paa Faderens Siide

er hand af de nyere Adel, der var Cancellie Raad Peder Bentzon, som har eiet Haunøe.

I Dronningborg Amt.

Paa Thiele er boende Major Christian Ditlef von Lüttichau, som eier bemelte Thiele saa vel som Winge-Gaard og underliggende Goedser, er af mechlenborgsche Adel. Hands Frue Helle Trolle Urne, af gammel Adel.

Hr Mogens Scheel von Plessen, Ridder, Cammerherre, beboer og eier Fousingøe og underliggende Goeds. Hands Frue Elisabeth Christina von Thinen. Begge af gammel Adel.

I Mariagers Amt.

Capitain Poulsen beboer og eier Gunderupgaard og underliggende Goeds. Hands sahlig Fader Niels Poulsen blev Nobilitered af Høy Sahlig Kong Friderich den 4de. Hands Frue Moder Giertrud Hofman, hvis Fader Thøger Hofman var og Nobilitered.

I Aalborghuus Amt.

Etatz Raad Johannes Bentzon paa Sohngaardsholm. Hands Fader sahlig Commerce Raad Hans Bentzon nobiliteret. Hands Frue Friderica Sophia de Witth, min, Stifftsbefalings Mand Witths, Daatter.

Lieutnant Peder Matthias de Buchwald er afskeediged af militair Tienniste og nu Forpagter paa Guddumlund, skal være af de Buchwaldters Familie i Holsteen. Hands Frue en Bassevitz fra Meklenborg.

General Lieutnant Christian Friderich Levetzau paa Restrup, af Mechlenborgsk Familie. Hans Frue Sophie Hedewig Rantzau, Hr Greve Rantzaus Søster.

Baron Ottho Henrich Iuul til Russensteen, opholdende sig dend meeste Tiid paa Lundbeck. Hands Frue en Søster af Oberste Deden, Mechlenborgsk Familie.

Thøger Bentzon paa Buderupholm, en Broder af Etatz Raad Bentzon paa Sohngaardsholm, hvis Fader, som forhen er anført, er Nobiliteret.

Oberste Claus George von Deden, Mechlenborgsche Adel, paa Worgaarde, haver tagen sin Demission af militaire Tienniste. Hands Frue, en Iuul fra Russensteen og Lundbech, af Adelig Familie.

Cancellie Raad Severin Brønsdorf paa Randrup er bleven Nobiliteret 1723.

Capitain Ahrenstorf til Haunøe, Mechlenborgske Adel, stoed i Preussiske Tienniste, indtil hands Fader Etatz Raad Friderich Ahrenstorf ved Døden afgick, da hand samme som Capitain qvitterede og antog sig Haunøe og Wiborg Gaarder.

Lieutnart Høegh paa Dahlsgaard, afskeediget, skal være af gammel Adel. Hands Frue en Gedde af gammel Adel.

Birgitthe Sophie Sehested, sahlig Major Friderich Sehesteds effterladte Encke Frue paa Willestrup, af gammel Adel.

Matthias Lassen paa Biørnsholm. Hands Fader afgne Cancellie Raad Peder Lassen blev Nobiliteret af Sahl. Kong Friderich den 4de høylovlig Jhukommelse. Hands Frue en Søster af Hr Rosencrantz paa Spøttrup, af gammel Adel.

Justitz Raad Jochum Poulsen paa Waar er ligeleedes i Kong Friderich den 4des Tiid Nobliteret. Hands Frue Etatz Raad Bentzons Søster.

Wiborg d. 17de May 1747.

I. Witth.

Deris Excellence Høy-Velbaarne Hr Geheime Conference Raad Høyst-Ærede Hr Ober Secretaire!

Udj allerpligtskyldigst Følge af Deris Excellencis Ordre af 6te Sept. 1746, som udj min Formand Hr Conference Raad og Stiffts-befalnings Mand Baron Wilhelm Güldencronis Tiid er indløben og nu træffer mig til Expedition, tilstiller jeg her indsluttet en Relation, for saa viit som fra Vedkommende hafver værit at indhænte, om de Adelige Familier og Personer, som findis udj Wiborg Stifft, og maa jeg derhos pligtskyldigst melde om min egen Origine og dessen Omstændigheder.

Alle min salig Faders Forfædre er af Hollandsk Extraction og af dend Reformeerte Religion, saaat min salig Fader var dend Eeniste af dend Slægt i Mands Linnien her i Danmark, og det, jeg veed af dend opstigende Linnie, er det, som jeg hafver hørt af ham sielf i hans lefvende Liffve og effter hans Død hafver fundet antegnit, og bestaar udj det, som følger.

Min Farfaders Fader var Albrecht Fock de Witth, som boede udj Ost Friis Land.

Min Farfader var Fock Albrecht de Witth, barnefød udj Ost Friisland d. 20de Sept. 1588, som i sin Ungdom er opdragen i

Amsterdam og der anført til Negotien. Hand er ved tiltrædende Skiønsomhed vorden afsendt til Danmark for at antage sig de hollandske Commissioner og allermeest Commercien med Jylland, hvor hand skal hafve drefvit stoor Negotie. Hand var som hans Forfædre af Reformerit Religion, men giorde sit Gifftermaal i Horsens med en bemidled Luthersk Kone, som var Aarsag, at min salig Fader Albrecht Fock de Witth, fød i Horsens d. 29de Ian. 1640, er ikke alleeniste opdragen i dend Lutherske Religion, men end ogsaa siden som eeniste Søn af velhafvende Forældre sendt ud af Landet paa 6 à 7 Aarstiid for at lære de Videnskaber, som et ung Menniske kunde være anstændig, saa og for at freqventere de udenlandske Academier og Universiteter. Og iblant andre Steder var hand udj tvende Aar som Pensionaire udj Doctor Calovii Huus til Wittenberg, og som det er bekiendt, at dend berømmelige Doctor Calovius var i de Tiiders vanskelige Omstændigheder en af dend Lutherske Religions største Forfægtere, saa gafv hand min salig Fader saa stærke Principia og Fundamenter, at hand persvaderede ham at giøre Profession af Theologien. Og i hvor vel min salig Fader, da hand Aar 1671 studerede til Leyden, blefv giort stoore Offerter til sin Lykkis Befordring af dend da værende Patrono Universitatis de Witth, saafremt hand vilde forblifve i Holland, saa dog indfaldt Aar 1672 d. 20de Aug. dend ulyksalige Masacre, som Peuplen exercerede i Dan Hag ofver de tvende stoore Mænd og Brødre, som ynkelig og uskyldig blefv ombragt og noksom af Historierne er bekiendt. Saa min salig Fader resolverede at forblifve i dend geistlige Stand i Danmark, hvor hand som Sognepræst til Trinitatis Kirke døde Aar 1715 i sit Alders 75de Aar.

Min Moder var Barbara Mule, en riig Jomfrue udj sin Oncle salig Etats Raad Wilhelms Mulis Huus. Hun er en Descendent i rette nedstigende Linnie af Borgemester Hans Mule i Odense, som Aar 1440 af Kong Christoffer af Bayern er vorden nobiliterit. Udj Aarit 1703 tilfalt min salig Fader en Arfv effter en Faster i Embden, som min ældste Broder, som for mange Aar siden er bortdød, blefv skikket til Holland for at afhænte, hvilken hand med Proces, stoore Omkostninger og Rabat endelig fik indcasserit.

Jeg er udj mine unge Aar holdt til Studeringer, og effter at jeg hafde lært mine fornødne fremde Sprog og Exercitier i Kiøbenhafn, forføyede jeg mig til dend Danske Armée i Braband og engagerede mig ved Cavalleriet, hvor jeg omsider blefv brugt som General Adjutant Lieutenant først hos salig General Lieutenant

Iohan Rantzau og siden hos General Lieutenant de Cheusz og kom som Ritmester i hans Regiment til Danmark med Troupperne Aar 1713, da dend Brabandske Kriig hafde Ende. Og som dend Høy Salige Konge Kong Fridrick dend Fierde hafde kastet Naade paa mig, saa blefv jeg i adskillige vanskelige Commissioner brugt som General Adjutant og acqvitterede mig saaledes effter min Pligt, at jeg effter Landgangen paa Landt Rügen blefv Major og Aar 1717 blefv Obrist Lieutenant og i Kriigens Tiid blefv opsent til Norge, hvor jeg udj Christiania blefv forlofvit med da i Lifve værende General og Geheime Raad Hr Caspar Herman Huusmans yngste Datter Catharine Ernestine Huusmann, som jeg holdt Bryllup med Aar 1719. Men da Krigen hafde Ende her i Norden, blefv det Westiske Regiment, som jeg stood ved som virkelig Obrist Lieutenant og paa Point ved Accord at commendere som Obrist, med fleere Regimenter reducerit, som bragte mig ud af dend militaire Etat. Og jeg i Freds Tider er blefven brugt i dend civil Stand og nu betiener Stifftsbefalnings Mand Charge i Wiborg, som mig allernaadigst er anfortroet.

Gud hafver velsignit voris Ægteskab med 3de Døttre, som er i Lifve. Dend ældste Catharine Friderica de Witth er gifft med General Lieutenant Bertouchs eeniste Søn, som nu er Major ved det Norske Artillerie. Hans Nafn er Carl Rudolph Bertouck.

Dend anden Datter Friderica Sophia de Witth er gifftet med Etats Raad Iohannes Benzon, som boer paa sin Herregaard Sohngaarsholm i Jylland.

Dend tredie og yngste Caspare Hermine de Witth er endnu hiemme hos os og uforsørged.

Andre Omstændigheder maa jeg for at undgaa Viitløftighed forbigaa og forbliver med skyldig Respect og Observance

Deris Excellencis underdanige Tiener

Wiborg d. 17de May 1747.

I. Witth.

Ligtale over Cancelliraad Niels Benzon til Haunø.

Ved Gustav Ludvig Wad.

Efterfølgende Ligtale, der her meddeles med enkelte Forkortelser, findes i Manuscript uden nogen Forfatter-Angivelse i Kgl. Bibliothek, Gl. Kgl. Samling Fol. Nr. 1076. Et latinsk Universitetsprogram over Benzon haves ogsaa.

Den velædle og velbyrdige nu hos Gud salige Mand *Niels Benzon* til Haunø, Hans Kongl. Majestæts Cancelliraad og Secreterer i det danske Cancelli, er født af christelige, ærlige og fornemme Forældre i Aalborg i Nørre Jylland Anno 1684 den 14. September efter gammel Stil. Hans Fader var den ædle og velbyrdige Mand *Peder Benzon* til Haunø, Hans Kongl. Majestæts Cancelliraad; hans Moder var den ædle og velbyrdige Frue, Fru *Drude Foss*; hans Faders Forældre var den ædle, højfornemme og meget erfarne Mand, Doctor *Niels Benzon*, som var Ridder af St. Marco og Medicus i Aalborg, og den ædle og gudfrygtige Matrone *Metta, Nicolai Jacobæi*, Borgermester i Randers, hans Dotter. Hans Moder, Fru Drude Foss, var den velædle og højærværdige Mands Doctor *Matthiis Fossis*, Episcopi Aalburgensis, og *Botildæ Brochmanniæ* anden Dotter; hvilken Botilda Brochman var Doctor *Hans Brochmans*, Theologiæ Professoris fra Kjøbenhavns Universitet, og *Drude Finches* ældste Dotter.

Strax efter at han var født til Verden er, han bleven opofret sin Frelsere Christo i Daaben og ved den meget ærværdige, hæderlige og fornemme, højlærde Mand, Magister Peder Reenberg, Sognepræst til St. Budolphi Kirke i Aalborg i den christen Menighed indlemmet og efter sin sal. Farfader i Daaben kaldet *Niels*.

Hans salige Moder, Fru Drude Foss, levede ikke over 24 Timer, efterat hun havde født denne sin Søn[1]); og som hans sal. Fader paa nogle Aars Tid forblev udi sin Enkestand bosiddende udi

---

[1]) Hun døde, efter Bircherods Dagbøger, den 16. September 1684.

Aalborg, forblev han der hos hannem under sin Farmoders Opsyn og Direction, indtil saa længe, at Gud og bortkaldede hende, og at hans Fader indlod sig i et nyt Ægteskab med den højædle og velbyrdige, nu salige Frue, Fru *Margrethe Rantzow*, som var *Frantz Rantzows* og Fru *Helle Urnes* Dotter, født af samme Fader, som de tvende berømmelige Krigshelte, Hr. Johan Rantzow og Hr. Jørgen Rantzow, begge Riddere og Hans Kongl. Majestæt til Danmark og Norge hans Generallieutenanter, af hvilke den ældste Broder efter mange heroiske Gjerninger i den Krig, som endnu føres imod Frankrig i Flandern er bortdød, og den anden endnu dagligen i Skaane udviser sin Troskab mod sin Konge og sit Fæderneland.

Dette nye Giftermaal gav Anledning til, at hans sal. Fader med sin hele Familie flyttede fra Aalborg til sin Hovedgaard Haunø, som er en ypperlig Herregaard i Nørre Jylland beliggende ved den yndige og fiskerige Fjord, som gaar op til de tvende Kjøbstæder Mariager og Hobro, saaledes at alle de Skibe, som sejle op til disse Stæder, gaar tæt forbi Haunø Gaards Bygning, som ikke ligger fuldt en Mil fra det Sted, hvor samme Fjord løber ind i den aabenbare Sø, og i saa Maader baade for sin Bekvemmelighed til Kjøbmandskab at drive og formedelst den overmaade skjønne Græsgang og Avling er et meget profitabelt Sted, og derforuden formedelst den dejlige Skov, som ligger tæt derved, er saa lystigt og fornøjeligt som noget andet i den hele omliggende Egn. Paa dette Sted forblev hans sal. Fader i den Tid, som hannem stod tilbage af sit Levnets Maal, og sørgede med stor Nidkjærhed for denne sin Søns Optugtelse, som under privat Information ej alene gjorde en god Begyndelse til sine Studeringer, men endog fornemmeligen blev anført til Gudsfrygt og allehaande christelige Dyder, som den sal. Mand til sin Døds Time stedse haver udøvet. Og betjente han sig dertil af den hæderlige og højlærde Mand Magister Clement Smidt, som nu er Guds Ords Tjenere her i Sjælland til Horløf og Himlingøje Sogner.

Det ypperlige Ingenium og de mange andre gode Gaver, som den almægtige Gud saa rigeligen havde begavet denne sal. Mand med, lode sig klarligen hos hannem endogsaa i hans spæde Ung-

dom tilsyne, at de med al Billighed foraarsagede en hjertelig og utrolig stor Glæde hos hans sal. Fader, som ganske sikkert ventede, at han skulde opnaa stor Fuldkommenhed i Lærdom og Forstand og ikke fattes Ære og Værdighed i Verden, om han maatte leve, hvorover han dismere hastede med at sende hannem til den berømmelige Kjøbstad Viborg, som ej alene formedelst den Handel og Vandel, som deri drives, men endog fornemmeligen formedelst den jævnlige Samling af al Noblessen og alle fornemme Folk af hele Jylland og næsten ganske Danmark, som aarligen holdes i samme By, bør holdes for en af de anseligste Kjøbstæder i Danmark, hvor baade Unge og Gamle beflitte sig paa de skikkeligste og zirligste Maader at leve paa, som iblandt os ere brugelige.

I det Aar 1690 forskikked hans Fader hannem til Viborg, hvor han blev indlagt i den højagtbare og velfornemme Mands Jacob Giesteds Hus, som siden blev Inspector paa det ridderlige Academi i Kjøbenhavn og derefter Præsident udi Fridericia. Sammesteds forblev han under privat Information udi det frantzøske og tydske Sprog indtil den 12. August 1693, da hans sal. Fader befandt det raadeligt at sætte hannem i den højlærde Mands, Magister Niels Schives, Rectoris Scholæ Viburgensis, Hus, for videre der under hans Information at excolere literas humaniores, hvilket han og otte fulde Aar med saa god Fremgang continuerede, at bemeldte lærde Mand deraf havde en utrolig Hjertens Glæde og den sal. Benzon hos alle fornemme og lærde Folk forhvervede sig allerstørste Berømmelse med den mærkelige Fuldkommenhed i Lærdom, Forstand og Skikkelighed, som han allerede havde opnaaet, ihvorvel han endnu ikke havde fyldt sine sytten Aar.

Anno 1701 den 23. Juni[1]) behagede det den almægtige Gud af denne Verden at affordre hans sal. Fader, hvilket Dødsfald vel skulde have kommet vores sal. Benzon langt mere utaaleligt for og været ham til en mærkelig Skade, dersom han ikke havde haft endda i Live sin Faderbroder, den høj- og velbaarne Herre, Hr. Niels Benzon til Aastrup, Mørkegaard og Aggersvold, Ridder, Hans

---

[1]) Bircherod angiver i sine Dagbøger, at Benzon døde paa Haunø den 25. Juni »meget hasteligen«.

Kongl. Majestæts højbetroede Geheime-, Etats- og Justitsraad, Generalprocureur og Vice-Præsident i Commercecollegio, som med sine kloge Raad og gode Administration mere var ham en Fader end en Formynder.

Samme Aar den 18. Octobris begav han sig paa det ridderlige Academi her i Kjøbenhavn for at øve sig i de Exercitier, som fornemme Standspersoner overalt pleje at lære, som er at ride en Hest efter Kunstens Regler, at fægte og forsvare sit Legeme med en Kaarde og at dandse skikkeligen. Og saasom den sal. Canselliraad af den gode Gud saa mildelig og rigelig var begavet, ej alene med Sindets og Lykkens Gaver, men endog med et højt, anseligt og meget veldannet Legeme, saa var det hannem ganske let at lægge gode Fundamenter udi bemeldte adelige Exercitier og dennem i en Hast saaledes at fatte, at hans Mestre over alt kunde være ham bekjendte; hvorfor han ikke holdt det fornøden at blive længer udi samme Academi end i to Aar.

Efterat han havde qvitteret Academiet, holdt han sig nogen kort Tid oppe i Kjøbenhavn til December Maaned 1703, da han efter Guds Raad og Forsyn fik i Sinde at oplede sig en tro Ægtefælle, som i fælles Medgang kunde være hans Hjertens Glæde og i Modgang give ham baade Trøst og Raad.

Der lever endnu mange, som have kjendt den berømmelige Krigshelt Hr. Generalmajor *Herman Frantz von Schwanewedel*[1]), og naar de ikke mere ere til, saa skal Efterkommerne i de Historiebøger, hvorudi den Krig beskrives, som var imellem Kong Christian den 5te og Kong Carl den 11te, paa mange Blade finde antegnet de gode og tro Tjenester, som velbemeldte Hr. Generalmajor beviste mod Kongen af Danmark, besynderlig i Skaane i de Aaringer 1676 og 77. Denne ypperlige Mand efterlod sig en Søn ved Navn *Christian von Schwanewedel*, som nu er Ritmester, og trende Døtre; den ældste er *Edele Lisbeth von Schwanewedel,* som fik Major *Henrich Hannibal von Schwanewedel,* den yngste er *Cathrine Margrethe von Schwanewedel,* som er gift med Hr. Capi-

---

1) Om ham henvises til Richardt og Secher, Danske Kirker, Slotte o. s. v., Nørre Vosborg S. 78 ff.

tain *Tønne Sehestedt*, men den mellemste af de tre er *Adelhed Magdalena von Schwanewedel*, hvis ærlige Gemyt og modne Forstand med mange andre Dyder og gode Qvaliteter saaledes behagede den sal. Benzon, at han udkaarede hende fremfor alle andre til sin Kjæreste og tilkommende Brud og Hustru; hvorpaa han bekom hendes eget saavelsom hendes Fru Moders, den højædle og velbyrdige Frues, Fru *Christence Dyres* Ja og Tilsagn i samtlige Venners Overværelse paa sin Fæstemøs Fædernegaard Vosborg in Martio 1704, efterat han nys tilforne, nemlig den 4. Dag i samme Maaned, af Hans Kongl. Majestæt allernaadigst var bestallet til at være Kongl. Secreterer i det danske Cancelli.

Da han nu i saa Maader var bleven forvisset om denne yndige Jomfrus Venskab og Kjærlighed og tillige havde erholdt den Frihed og Tilladelse paa nogen kort Tid at forlade hende for at besøge adskillige fornemme og lærde Mænd i fremmede Lande og Riger, som af deres berømmelige Skrifter vare ham bekjendte, begav han sig til Kjøbenhavn for at ordinere alting til sin Udenlandsrejse.

Anno 1704 den 2. Juni begyndte han sin Rejse og samme Dag med Hr. Gehejmeraad Schøllers Søn, Hr. Hofjunker Schøller[1]), begav sig paa Vejen til Hamborg, hvor han ankom den 12. i samme Maaned, efterat han undervejs havde beset det fyrstelige Slot Gottorff, saavelsom Academiet til Kiel i Holsten. I Hamborg gjorde han sig vel bekjendt med den berømmelige og lærde Mand Doctore Johanne Alberto Fabricio, med hvilken han og siden haver vexlet nogle Breve. Den 26. Juni kom han til Amsterdam, hvor han forblev i tre Ugers Tid, især for at gjøre sig bekjendt med den fortræffelige Mand Broukhousio, i hvis Venskab han og mærkeligen insinuerede sig. Imod Enden af den næstfølgende Juli Maaned forlod han Amsterdam og forføjede sig til det ypperlige Universitet til Leyden[2]), hvor han resolverede paa nogen Tid i al Stilhed og Rolighed at opagte sine Studeringer og imidlertid ej alene

---

[1]) Caspar Martin Schøller, født 1681, død 1756 som Conferentsraad og Amtmand.

[2]) Immatriculeret i Leyden den 8. September 1704 (Personalhist. Tidsskr. IV, 53).

flitteligen freqventerede Professorernes Lectiones, men endog jævnligen omgikkes med en og anden af de lærde Mænd, som gjøre, at bemeldte Universitet saa vide er bekjendt, iblandt hvilke vare Perizonius, Gronovius, Crenius, Burmannus, Jensius og andre flere. Han arbejdede og med største Flid paa at conferere Sex. Jul. Frontinum med Codicibus manuscriptis og at samle et og andet, hvormed han med Tiden kunde illustrere denne Auctorem. Og som han af Naturen inclinerede til Poësin og til den Ende jævnligen læste de bedste latinske Poeter, fornemmeligen de gamle, men derhos og de fornemste iblandt de nye, saa lod han ingen Lejlighed gaa forbi med at faa Kundskab paa alle dennem, som have fortjent noget Navn in Poesi, og at oplede deres Skrifter og dennem at tilforhandle sig. Dette gav ham Anledning til at tænke paa et Skrift, som han tog sig for at ville forfærdige under det Navn af Bibliotheca Poetica, hvori han vilde recensere alle Poetas latinos og korteligen om enhver Auctore anføre, hvo han har været. naar han har levet, hvor mange scripta poetica han haver forfærdiget og hvor mange Editioner deraf ere bekjendte; saa at samme Skrift kunde tjene til et fuldkommen Supplementum til Olai Borrichii Dissertationem de Poetis; og lod han samme Tid til Leyden paa Tryk udgaa en Catalogum over alle de Poeter, som han til den Tid havde samlet, for dermed at invitere en og anden til at efterse, om dennem kunde være nogle flere poetici Scriptores bekjendte, end de, som fandtes paa bemeldte Catalogo, og da at angive Sligt for deres Ven, som med saa stor Nidkjærhed søgte at gjøre med Flid, hvad han tog sig for. Den forbemeldte Catalogus blev trykt med denne Titel: Bibliotheca Poetica Nobilis cujusquam Dani., Lugd. Bat. 1704, og har fori dette lidet Epigramma:

Bibliotheca ad Lectorem.

Me legis, & docto volvendo lumine, Lector
    Perlegis. At quantum credis inesse mihi
Tot condo auctores, & tot mera mella Poetas.
    Ut me nil, quanta est, rarius arctos alat.

At sligt altsammen med Sandhed kunde siges, slutter enhver retsindig Dommer letteligen, naar han hører, at udi denne Samling

og den dertil hørende Appendice findes mere end sex hundrede Auctores, hvis Skrifter for sig selv ere trykte, som bestaar af mere end tusinde Volumina, naar de adskillige Editiones dertil regnes. Hvortil siden ere komne mange flere Auctores og Editiones, som han i Frankrig og her i Danmark haver tilforhandlet sig, saa at man ved, at den sal. Mand udi familiar Discurs med en og anden af sine gode Venner haver berettet, at, naar man vilde regne alle Editiones af hans Poeter, saa havde han 12 indtil 1300 Volumina.

Hans Mening var vel, at han vilde have blevet Vinteren over i Holland og om Foraaret med Monsieur Schøller at gaa til England, men han forandrede sine Tanker og rejste lige fra Holland til Frankrig, efterat han foruden Amsterdam og Leyden havde beset de fornemmeste Stæder i Holland og Vest-Friesland. Og som hans Vej faldt igjennem Brabant og Flandern, saa tog han i Øjesyn det bedste af det, som er at se udi de fornemmeste Byer i samme Lande. Men i Steden for, at han enten aleneste rejste igjennem de andre Byer, eller dog ikke blev der længere end en Nats Tid, saa holdt han sig nogle Dage oppe i Antwerpen og i Brüssel, paa hvilket sidste Sted han gjorde sig en Ven af den lærde Mand de Meyer Soc. Jes., som haver skrevet det dejlige Poema de Ira.

Til Paris ankom han endnu, førend Aaret gik til Ende, nemlig den 26. Decembris 1704, og der med al Flid lagde sig efter at erlange nogen Fuldkommenhed i det franske Sprog, at gjøre sig Nationens Sæder og Regeringens Maade bekjendt og i Særdeleshed at omgaaes med de lærdeste Mænd og at freqventere de fornemmeste Bibliotheker, men først og sidst det kongelige, hvor han med allerstørste Høflighed blev indladt af de tvende brave og lærde Mænd Mr. Clement og Mr. Boivin, som ere samme kongl. Bibliotheks anselige Custodes. Men i Særdeleshed plejede den sal. Mand at berømme Monsieur Boivins store Føjelighed, ved hvis Hjælp han fik Lov at bruge de ældste og bedste Codices manuscriptos af Frontino, for deraf at uddrage variantes lectiones og at rette contextūm udi sit eget Exemplar, efter hvilket han havde i Sinde at lade trykke en ny Edition af samme auctore.

Naar Læseren eftertænker de gode Studia, som den sal. Benzon

bragte ud med sig af Fædernelandet, og den hjertelige Lyst, han havde til at forbedre det Pund, hannem af Gud var betroet, og tillige forestiller sig, hvor god Lejlighed han til sligt godt Forsæt at udføre fandt for sig i Paris, hvor der er saa stor Forraad paa skjønne Bibliotheker og paa ypperlige Mænd, som ej alene af deres store Lærdom men endog formedelst den ubeskrivelige Venlighed og Høflighed, som de bevise imod de Fremmede, i højeste Maader fortjene at berømmes, saa kan han ikke tvivle paa, at den salige Mand jo meget gjerne havde ønsket at forblive i Paris det længste, han havde kunnet. Og er det ganske vist, at han meget vel anlagde den Tid, som han i Paris tilbragte sær med at freqventere lærde Mænds Omgjængelse, men fornemmeligen med at excerpere udi de fornemste Bibliotheker adskillige til Lærdom tjenlige Sager og at conferere manuscripta med de trykte Bøger, hvoriblandt Frontini Stratagemata i Særdeleshed bør nævnes, som nu tillige med hans andre Manuscripta og Collectanea findes udi den Kongl. Justitsraads og Gehejmearchivarii Friderich Rostgaards Bibliothek, saasom de hannem af den sal. Mand ved et Testament ere blevne legerede[1]). Men da han allermindst tænkte paa at kaldes fra dette yndige Sted, fik han fra Fædernelandet den meget bedrøvelige Tidende at høre, at hans elskelige Kjærestes Moder, den højædle og velbyrdige Frue, Fru *Christenze Dyre,* sal. Hr. Generalmajor Schwanewedels, ved Døden var afgangen, nemlig d. 12. Aprilis 1705, hvilket uformodentlige Dødsfald var Aarsag til, at vores nu sal. Benzon strax begav sig paa Hjemrejsen og, det meste muligt var, hastede, ej paatvivlendes, at hans Nærværelse jo skulde kunne i nogen Maade lindre den Sorrig, som hans Kjæreste var stedt udi.

Den 2. Juni næst efter nød han den Glæde og Fornøjelse igjen at se sin trolovede Fæstemø paa den Gaard Vosborg i Jylland og blev da den Resolution tagen, at de vilde jo før jo bedre fuldbyrde det Løfte, som den ene af den anden havde faaet, og saa snart muligt samles i det hellige Ægteskab. Hvorpaa da vores nu sal. Cancelliraad Benzons højtidelige Bryllupsfest med den højædle og velbyrdige Jomfru Adelheid Magdalena von Schwanewedel den 22. Juli 1705 er bleven holden paa bemeldte Vosborg.

---

[1]) Jvfr. Thura, Idea hist. lit. Danorum, Pag. 231.

Da han nu havde bragt sin dydige Brud og Ægtefælle hjem i sit eget Hus og i saa Maader var kommen til Rolighed, og paa sin Fædernegaard Haunø havde fæstet sin Bopæl, lod han sig højligen være angelegen vel at tage i Agt alt, hvis en flittig og fornuftig Husfader tilkommer, baade paa Gaarden og udenfore, med at reparere hvad som var brøstfældigt, med at forbedre sin egen Gaard og Grund, at hjælpe og forsvare sine Bønder og Tjenere og ideligen ved alle Lejligheder at se paa deres Gavn saavel som paa sit eget, vel vidende, at en Hosbond er vel faren, naar hans Tjenere er velhavende, og tvertimod at fattige og forarmede Bønders Herskab maa selv ogsaa fattes.

I Begyndelsen af det næstfølgende Aar, nemlig den 19. Januarii 1706, beviste Hs. Kongl. Majestæt vores nu sal. Benzon den Ære, at han ved en kongl. Resolution og Befaling bestillede hannem til at være kongl. Cancelliraad, og blev han iligemaader i dette Aar, nemlig den 4. Juli 1706, første Gang beæret med den Titel af Fader, ved det hans elskelige Frue fødte ham en Søn til Verden, som fik det Navn i Daaben *Herman Frantz*[1]). Den Tid, som han kunde spare fra sin Gaard og underliggende Jordegodses Administration, anvendte han paa sine Studeringer og fandt deri saa megen des større Glæde, som han ej alene corresponderede med adskillige lærde Mænd udenfor Fædernelandet, men endogsaa jævnligen fornøjede sit Sind med allehaande lærde Discurser med den berømmelige lærde Mand Hr. Magister Eduard Londeman, hvis store Lærdom og meget skikkelige Levnet havde bevæget den sal. Hr. Cancelliraad at kalde hannem fra Kjøbenhavn, hvor han var Collega i den 6te Classe, til at være Sognepræst til Schelund og Wisborg Menigheder.

Det hændte sig i Begyndelsen af det Aar 1708, nemlig den 14. Januari, at hans Farbroder, Hs. Excellents Hr. Gehejmeraad Niels Benzon i Kjøbenhavn ved Døden afgik; og saasom bemeldte sal. Herre havde været Formynder for den sal. Cancelliraads umyndige Sødskende, men samme Værgemaal nu tilkom hannem at paatage sig efter Lovens Anordning, saa resolverede han in

---

[1]) Han døde 1733 udenlands, ugift (Benzons Stamtavler i Geh. Arch.).

Majo 1708 at gjøre en Rejse herover til Kjøbenhavn for at tage derimod. Saasnart han med bemeldte Sager var kommen til Rigtighed, rejste han tilbage igjen til Jylland med den faste Resolution med al Magt at studere og udføre, hvad han havde paataget sig, fornemmeligen hans Bibliothecam poeticam. Men han maatte fornemme, at hans Helbred stod paa svage Fødder og at hans Legems Kræfter ingenlunde svarede til hans Sinds Ypperlighed. Og om jeg skal med faa Ord tale om en langvarig Sygdom og gjøre en kort Beskrivelse paa en stor Marter og Pine, saa haver han sidst i det Aar 1707 fornummet til en stærk Hoste, som stedse haver continueret, men fornemmeligen midt i Augusto 1708 med usædvanlige Sting lod sig føle, saa at han ogsaa maatte gaa til Sengs derover; og ihvorvel han efter Medici Anordning lod sig aarelade og i andre Maader brugte de Raad, som bleve forordnede, saa maatte han dog fornemme, at hans Onde dagligen tog til, som man siden haver fornummet at have haft sin Oprindelse i Lungen. Vel er det sandt, at han in Septembri 1708 gjorde en liden Rejse ind i Vendsyssel paa en 8 Dages Tid og paa Hjemrejsen consulerede Hr. Doctor Lodberg i Aalborg, som er en meget lærd og vel erfaren Mand og ikke forsømte at sige ham sin Mening om hans Svaghed og at raade ham, hvis han formente at være mest tjenligt. Men strax efter Hjemkomsten fornam han, at den Hævelse, som paa Ryggen over den venstre Lænd havde ladet sig til Syne paa Rejsen, tog saaledes til, at den ej alene blev kjendelig større paa Ryggen, men endogsaa bespændte det hele venstre Bryst og løftede Ribbenene paa samme Side op i Vejret, hvorved fulgte en meget stor Trangbrystighed ved hvert Aandedræt. Herimod brugtes da allehaande emollientia efter velbemeldte Doctors Raad, saasom det da klarligen mærkedes, at det var Abscessus. Efter nogen Tids Forløb, nemlig den 16. Februari 1709, kom denne Abscessus til sin Maturitet og Fuldkommenhed og derfor aabnede sig selv uden nogen Pine, som gav vores Patient stor Lettelse, idet han paa en meget kort Tid expectorerede en stor Qvantitet purulent Materie, som han saa længe havde samlet paa.

Men det var ikkun en kort Glæde; thi det befandt sig siden, at det Onde, han havde at drages med, var lige saa farlig en

Fjende som den Slange i den Sø Lerna, som Poeterne have skrevet om, at, naar et Hoved blev hugget af, voxte strax et nyt Hoved i Steden; thi naar en Portion af Lungen var fortæret og i en purulent Materie converteret, formerede sig strax en ny vomica, som inden kort Tid naaede den Maturitet, at den ved Expectoration ligesom den forrige blev evacueret, hvilket vel foraarsagede nogen Lettelse for Patienten, men ikke gav nogen Haabning om fuldkommen Bedring.

[Benzon consulerede nu Dr. Johan Eichel, som tilraadede ham at tage til Kjøbenhavn, hvilken Rejse han ogsaa foretog til Søs; førend Afrejsen nedkom hans Hustru den 12. April 1709 med en Søn, der fik Navnet Petrus Nicolaus[1]). Snart efter Benzons Ankomst til Kjøbenhavn forværredes hans Sygdom og en Operation, som Chirurgen Adam Daniel Aspach (der døde førend Benzon) udførte anden Pintsedag den 20. Maj 1709 i Frederik Rostgaards Overværelse, lettede nok betydeligt, men formaaede dog ikke at standse den stadig om sig gribende Lungesvindsot].

Saaledes laa den gode Mand hen med et svagt og elendigt Legeme, men med en meget sund og frisk Hjerne i mer end et halvt Aar. Og ihvorvel han en Gang i samme Tid var saa hart syg, at man visseligen havde tænkt, at hans Dødstime var kommen, saa stridede han dog igjennem og kom nogenledes til Rette igjen; og det, som var meget mærkeligt, da al menneskelig Hjælp syntes at være forgjæves, befalede han sin Sag i Guds Hænder og blev betjent med det allerhelligste Sacramente ved den ædle og højærværdige Mands Hr. Christian Worms Hænder, som den Gang var Sognepræst til Vor Frue Kirke, Provst over Sokkelunds Herred og Professor theologiæ paa Kjøbenhavns Universitet, men nu er Biskop i Sjællands Stift og Decanus theologiæ paa bemeldte Universitet. Og just den samme Dag forandredes hans Tilstand saaledes, at man grandgiveligen saa Guds Almagt, som baade slaar ned og rejser op og er en Gud, som hjælper, og en Herre, som frelser fra Døden.

---

[1]) Han døde som Lieutenant, skal have været gift, men efterlod ej Børn. Niels Benzon havde ogsaa som nedenfor anført en Datter, Drude Margrethe, født 1707 (Benzons Stamtavler).

Der er vel Ingen, der tvivler paa, hvor ugjerne og unødig hans elskelige Frue tillod, at han uden hendes Følgeskab rejste fra Jylland her over til Kjøbenhavn; men saasom hendes smaa Børn havde deres Moders Tilsyn saa højligen fornøden og det iligemaader var til fælles Bedste, at, naar Manden var borte, at da hans Ægtefælle blev tilstede paa deres Herregaard og med Betjenterne og Godsets Administration havde Indseende, saa lod hun sig overtale at blive tilbage, i Mening, at hun snart vilde formode at se sin Mand komme hjem igjen med en fuldkommen Sundhed; hvilken ønskelige Forandring hun med stor Længsel biede efter; men da hun maatte fornemme, at en Maaned gik bort efter den anden og at hendes Mands Svaghed ikke vilde forlade hannem, resolverede hun at rejse her over til hannem, hvilken hendes Ankomst var hannem til største Fornøjelse, baade for hendes egen Skyld og fordi hun bragte med sig hans ældste Søn, som var ham til stor Trøst og Glæde i hans Sygdom. Han nød og jævnligen mange fornemme og lærde Mænds Besøgelser i denne langvarige Sygdom, saa vel af hans egen Slægt og Paarørende som af fremmede, som med deres lærde og fornøjelige Discurser søgte at gjøre hannem Tiden kort. I det øvrige fornøjede han sit Sind, saa tidt hans Svaghed det vilde tillade, med at læse i gode Bøger, saavel i gejstlige Bøger til sin Sjæls Trøst, saa og undertiden i andre lærde Mænds Skrifter, og i adskillige gode Poeter, saavel af de gamle som af de nye Skribentere, som nærmest havde opnaaet de gamles Fuldkommenhed, hvorom den sal. Cancelliraad Benzon meget vel kunde dømme, saasom han selv var en ypperlig og lykkelig latinsk Poet, hvilket med hans Vers kan bevises, som i en og anden Lejlighed af hannem ere componerede, hvoraf og en Del ere trykte. Det er bleven sagt her ovenfor, at den sal. Mand havde for at sammenskrive et Værk, som han vilde kalde Bibliothecam Poeticam, hvorpaa han endogsaa i denne sin Sygdom ikke kunde efterlade undertiden at tænke, idet han baade paa Auctioner og i Bogladerne lod kjøbe adskillige gode Poeter og andre Bøger, som havde skrevet de vitis et scriptis Poetarum, men endog excerperede og i sine Collectanea indførte et og andet, som til samme hans Forsæt kunde tjene. Men da han omsider hos sig selv kunde

formærke, at Sygdommens Langvarighed vel maatte være et vist Forbud for Døden, begyndte han i Tide at gjøre en og anden Anstalt i de verdslige Ting, som han ønskede efter sin Død at maatte i Agt tages, paa det han siden i de gejstlige og himliske Sagers Betragtelse maatte opnaa et sødt og saligt Endeligt. Med hans elskelige Frue tog han fuldkommen Aftale om, hvis hendes og hendes Børns Velfærd kunde betræffe. Til hans fortrolige Ven Justitsraad Rostgaard overleverede han en skriftlig Anordning og Codicillum om adskillige andre Sager, hvoriblandt var dette, at han forlangede af Hr. Magister Eduard Londeman, at han vilde udføre hans begyndte Bibliothecam Poeticam, til hvilken Ende han legerede hannem alle de Collectanea, som til det Værk af ham selv var samlet og derforuden 50 af hans bedste latinske Poeter ex scriptoribus novitiis, som han af hans Bibliothek uden Betalning selv maatte udvælge og udtage. Og saasom han udi adskillige Lejligheder havde erfaret, at bemeldte Friderich Rostgaard havde været hannem en oprigtig og uforfalsket Ven og i denne hans Sygdom havde haft saa stor Omsorg for hannem, som det havde været hans egen Broder, saa legerede han til bemeldte Rostgaard alle hans haandskrevne Bøger, som han enten selv havde skrevet eller paa Rejserne sammenkjøbt, og derforuden saa mange trykte Bøger af de gamle græske og latinske scriptoribus, som in margine maatte have variantes lectiones manuscriptas eller og med en eller anden lærd Mands notis eller conjecturis manuscriptis være illustreret. Dernæst ordinerede han, at hans Bibliothek til sin Kones og smaa Børns Nytte skulde sælges og gjøres i Penge, hvortil han vel vidste at være langt bedre Lejlighed i Kjøbenhavn end i Jylland, hvorfor han og forlangede, at det til Kjøbenhavn skulde overføres, helst efterdi han af sin Ven Rostgaard havde erholdet det Løfte, at han vilde paatage sig samme Commission, og tillade, at Auctionen i hans Hus maatte holdes. Catalogus over samme Bibliothek er allerede ved Trykken forfærdiget og Auctionen bliver i disse Dage begyndt[1]).

---

[1]) Om Benzons Forhold til Rostgaard og om hans Bibliothek henvises til Bruun, Fr. Rostgaard I, 122, 156 f., 521. I Universitetsbibliothekets Exemplar af Auctionscataloget ligger en Liste paa de Bøger, som Rostgaard kjøbte.

Hvad nu angaar den sal. Cancelliraad Benzons Endeligt, da venter jeg af Læseren, at han af sig selv og efter den foregaaende Beskrivelse skal slutte, hvorledes det har været, nemlig, hvad det gejstlige angaar, meget christeligt, og hvad Legemet angaar, saaledes som et Lys gaar ud, som intet haver mere at tære paa. Den 30. Decembris i det Aar 1709 var den sidste Dag, han levede i denne Verden, og naaede den dog ikke til Ende. Om Formiddagen var han bleven trøstet af Hr. Professor Worm med det saliggjørende Guds Ord og imod Aftenen Kl. 5 blev hans Legems Lys udslukt i hans elskelige Hustrus og Justitsraad Rostgaards Nærværelse, som ikke mindre i Døden end i hans levende Live vilde være hos hannem, og derfor beviste ham dette sidste Tegn af sit Venskab, at han lukte hans Øjne, efterat han havde levet 25 Aar og 3 Maaneder og avlet med sin kjære Hustru to Sønner og en Datter, som alle 3 endnu leve [1]). Hans Lig er overbragt til Jylland; hans Levnet varede kun stakket, men hans store Lærdom og mangfoldige Dyder skulle stedse ihukommes.

Christian Falsters første Strid med Biskop Anchersen.

Ved S. Birket Smith.

Striden er omtalt i Chr. Bruun's Falsteriana (Kbh. 1869) S. 9—10. Dens Forløb var i Hovedtrækkene følgende: Anchersen, der som Biskop i Ribe Stift var Falsters Foresatte, indgav den 31. Marts 1733 en Klage til Kongen over forskjellige Punkter i Falsters Embedsførelse. Konsistorium, som fra Falster selv modtog en Skrivelse om Sagen, fik ogsaa Anchersens Klage til Betænkning, og paa Grundlag af den Erklæring, det afgav baade om Klagen og om Falsters Skrivelse, udfærdigedes den 12. Juni et kongeligt Reskript til Stiftsbefalingsmanden og Biskoppen i Ribe, hvorved det paalagdes dem at tildele Falster en

---

[1]) Benzons Enke ægtede siden Major Iver Nicolai Sehested til Nøragergaard (i hvilken Panthaveren, Londemann, lod sig indføre for Gjæld), død som Etatsraad og Landsdommer i Viborg (Benzons Stamtavler; Saml. til jydsk Historie og Topogr. I, 368 f., II, 69).

Irettesættelse og en Advarsel med Hensyn til hans fremtidige Forhold. Af de til Sagen hørende Aktstykker har hidtil kun det kgl. Reskript været kjendt. Anchersens Klage og Konsistoriums Erklæring i dens endelige Form er endnu ikke fundne[1]), men man holdes saa temmelig skadesløs herfor ved de nedenfor meddelte Aktstykker, der næppe paa noget væsentligere Punkt lader Sagen uoplyst. Disse Aktstykker er: 1) Falsters Skrivelse til Rector Magnificus Hans Gram af 10. April 1733; 2) de enkelte Konsistoriums-Medlemmers Betænkning over Falsters Skrivelse og Anchersens Klage; 3) et Brev fra Hans Gram, hvori han foreslaar et Konsistoriumsmøde afholdt, for at man kan raadslaa om den Erklæring, der skal afgives; 4) Grams Udkast til en saadan Erklæring, samt de enkelte Konsistoriums-Medlemmers Betænkninger over dette Udkast. — Det bemærkes, at alle disse Aktstykker opbevares i Universitets-Arkivet mellem »ældre Cirkulærer«.

Magnifice Rector.

Det er mig forsikret, at Hans Velædle Høyærværdighed Hr. Biskop *Anchersen* for Deres *Magnificentz* skall have indgivet Klager og Besværinger over mig, som hidindtil ere skiulte for mine Øyne. Imidlertid for at befrie min fattige Ære (Om dend derunder skulle have nogen fare) samt for at underholde min *credit* hos Deres *Magnificentz* og det høylovl. *Consistorium*, som altid haver viist sig retsindig og bevaagen imod mig og mine (hvorfor jeg Aller-ydmygeligst takker), nødes jeg til ved denne *Memorial* at fore-stille min Sags Beskaffenhed, i ydmygst Forhaabning, at dend i Gunstigst og Naadigst Betragtning af Vedkommende vorder taget. Til hvilken Ende jeg hermed *in originali* fremsender min Biskops til mig d. 17de *Martij* ergangne Brev og Befaling med hosføl-gende rigtig *Copie* af mit Giensvar[2]). Jeg vil ikke opholde Deres *Magnificentz* med Vitløftighed.

1. Tilholder Biskopen udi sin Befaling retteligen, at min tilkommende *SubRector* i Allerunderdanigst følge af Lovens 2den Bogs 18de Cap. 3. *Artic.* bør *in examine Philosophico* være kiendt dygtig at nyde *primam in Philosophia Lauream:* Hvorimod jeg

---

[1]) Den sidste maa antages at have været indført i Konsistoriums Kopibog, men det Bind af denne, som har omfattet Aaret 1733 og de omkringliggende Aar, er gaaet tabt.

[2]) Disse Aktstykker har jeg ikke fundet.

understaar mig at spørge, Hvorfor Hans Velædle Høyærvhed ikke giorde samme Paastand, da *Iens Nielsen Ussing Ao* 1732 i *November* Maaned som *Collega 2dæ Classis* for Velbemte Hr. Biskop blev *præsenteret:* hvilken, om dend da havde skeet, havde jeg aldrig understaaet mig Personen til Skolens Tienniste at antage, som klarlig skall sees af et herefter (*num.* 5) følgende Exempel. Imidlertid er det Deres *Magnificentz* og samtlig *Consistorium* vitterligt, at bemte *Ussing* foruden 3 andre *Collegæ* deels til *examen*, deels til *graden* og *examen*, tilhaabe sig i allerunderdanigst følge af Hans Kongl. Mayts Allernaadigste Lov for lang tid siden have anmeldet.

2. Paastaar Hr. Biskopen, at bemte min tilkommende *Sub Rector* for *Universitetet* af samtlige *Philosophiæ Professoribus* efter H. Kongl. Mayts allernaadigste *Fundation* bør at *examineres:* Hvilken Post jeg underdanigst henstiller til *Universitetets* og Dessen høye *Patroni* Naadige Kiendelse, om en *SubRector*, som ikkun er *Vicarius pro tempore*, samme er undergiven: Men understaar mig atter igien at spørge, hvorfor Hans Høyærværdighed ikke haver esket samme Lydighed af min forige Kiære *SubRector* Hr. *Lars Gram*, som aldrig derom af Hr. Biskopen er bleven paamindt eller tiltalt fra høystbemelte Kongl. *Fundations publication* indtil hans Bortgang fra Embedet og Skolen.

3. Forbyder Hr. Biskopen bemte *Iens Ussings Installation* til *SubRectoris* Tienniste: Hvilket var unødigt, saasom jeg hverken *solenniter* haver *installeret* min forige Kiære *SubRectorem*, Velbemte Hr. *Lars Gram*, ikke heller nogen sinde agter at *installere* nogen hans Efterkommer i det Embed; hvilket var tvertimod det *beneficium*, som min Allernaadigste Konge mig Allernaadigst haver forundet, da en *SubRector*, som jeg selv skall holde og lønne, efter mit Benaadings Brev, ikke længer er *SubRector*, end jeg og mine Disciple med hannem ere fornøyede og vel forsynede.

4. Foreholder Hr. Biskopen mig, at de af mine *Collegæ*, som ikke haver enten *examen Philos.* eller *graden*, skall *imponeres*, at de med allerførste søger at faae saavel dend første som dend sidste, saafremt de skall forblive i deres *Stationer*. Hvormed Hans Høy-Ærværdighed først selv giver tilkiende, at hvis som motte være forseet, hand derudi er medvidende og deelagtig: Dernæst, at

hand intet haver at sige, naar Personerne sig kun til allerførste *examen* og *Grad* anmelder: hvilket og forhen er skeet, som Deres *Magnificentz* og samtlig *Consistorium* kand bevidne.

5. Forbyder Hr. Biskopen mig at antage eller *installere* herefter nogen til *Collegam* i Skolen, førend hand har naaet det Maal, Loven og Forordningen byder, og sligt for hannem er giort beviisligt. Hvilket Forbud jeg og hørsommeligst haver efterlevet, i det jeg siden dend tid haver i stæden for en Person navnl. *Bagge Ussing*, som allerede af mig var beskikket og her til Stædet ankommen, haver antaget en anden, navnl. *Anders Fog*, som med Beviisning baade om *examen* og *graden* strax ved sin Ankomst sig for H. Høyærværdighed beteede.

6. Forlanger Biskopen i sit *postscripto* min Allernaadigste Bestalling til Eftersyn, hvoraf hannem ufortøvet en *copie* blev tilstillet.

Deres *Magnificentz* seer heraf, hvad jeg arme Menniske haver syndet, at jeg saa heftig skall forfølges: De seer, at jeg er at undskylde, fordi jeg mig af bemte *Iens Ussings* Medhielp indtil videre betienner, da jeg for det første ikkun haver slet Helbred, dernest ikke kand finde saadan et *Subjectum* paa Allfare Veye, og endelig haver 34 Discipler i min Øverste Leitze at forestaa foruden dette Aars *Candidati*, som ere 7 i Tallet. Jeg forlader mig til Deres *Magnificentzes* og det samtlige høylovlige *Consistorii* Retsindighed og Omhu for det Allmindelige Beste samt for en ringe agtet Skole-Tienner, der til min Død skall stræbe af alle kræfter og med ald muelig Troskab og Fliid at søge min Guds Ære og min anbetroede Ungdoms Gavn, samt at behage *Universitetets* høye *Patron* og *Professores*, ligesom jeg altid beflitter mig paa at udviise mig

Deres *Magnificentzes*
Ydmygste tro Tienner
Chr. Falster.

Ribe d. 10de *April.*
1733.

Herefter følger de enkelte Konsistoriums-Medlemmers Betænkninger i Anledning af Biskop Anchersens Klage og Falsters Skrivelse. De meddeles i den Orden, hvori de er afgivne.

Efter Mine tanker burde Biskop *Anchersøns suppliqve* sendiß til *Mag. Falsters* Erklæring, saasom den indeholder eftertenkelige

ting. Skulde derofver dragiß betenkning, kunde i det mindste af samme *extraheres*, hvad der angaaer *Iens Ussing*, samt fornemmiß hoß *Mag. Falster*, om Hand tilstaaer, at det hafver sig saa.

Findeß det i sandhed, at *Iens Ussings* forhold hafver været forargelig, at *Rectoris* tieniste-pige af Ham i Hans *schole*-gang er blefvet besvangret, at Hand derpaa forsynet med *Et Testimonio Scholastico* er løbet fra *Scholen* til et fremmed *Academie* at *deponere*, da skiønner jeg ei ligere, end jo *Rector Falster* heel ilde hafver forseet Sig; thi maae ingen *Student*, som sig med leiermaal forseer, betiene *Schole-*, Degne- eller Præste-kald uden Kongenß bevilgning, maae Hand ei eengang, naar Hand hafver Kongenß bevilgning, betiene deßlige Embeder i det Sogn, hvor forseelsen er skeet |: loven *libr.* 2. *cap.* 2. *art.* 5. *pag.* 208 :|, Da maae ei heller een *Student*, der, medens Hand gik i *Schole*, begik leiermaal, stædis uden Kgl. opreisning til deßlige Embeder. Derhoß maae jeg dog melde, at naar Biskop *Anchersøn* anfører saadant om *Iens Ussing*, skeer det ei uden tviflraadigen, nemlig: Hans lefnets forhold skal hafve været; Hand skal hafve besvangret, som det Almindelig rygte gaaer.

Hvad De trende Poster, som Biskop *Anchersen* i sin allerunderdanigste *suppliqve* forestiller, angaaer, da ere mine tanker følgende:

1. Efterdi Deriß Kongl. *Majst* Aller Naadigst hafver bevilget *Mag. Falster ConRectoratets* indkomster med vilkor, at Hand deraf skal holde og Self lønne Een *SubRectorem*, saa troer jeg, det tilkommer Ham Self at kalde Den, Hand Self skal holde og lønne, dog at hand ingen kalder uden Den, der hafver *præsteret præstanda* og blifver *examineret* af Biskopen, før Ham betroeß at læse Een Eeniste gang i *Scholen*.

2. Rector Falster hafver Handlet tvert imod loven *libr.* 2. *cap.* 18. *art.* 3, saafremt Hand hafver antaget *Iens Ussing* til Hørere, før Hand *in Examine Philosophico* var kiendt dygtig at nyde *primam in Philosophia Lauream*. Hvad *Mag. Falster* i Sin Skrifvelse til *Magnificum Rectorem* af 10. *April.* 1733 dens 4. Post anfører, nemlig at Biskopen er medvidende og meddeelagtig i, hvad derudi kand være forseet, henfalder af Sig Self; thi det tilkommer ingen

Biskop at beskicke *Collegas.* I det mindste befatter jeg mig aldrig dermed. Gud veed, om alle De, der betiene slige Embeder i dette Stifts Mangfoldige *scholer,* hafver erholdet *primam in Philosophia Lauream;* nu skal jeg *informere* Mig derom og tilholde Dem, der maaskee ei hafve efterlefvet loven, enten at tage *graden* eller *qvittere* D. Embeder; er jeg derfor meddeelagtig i, hvad *Rectores* maatte hafve forsømt, hvilke efter min egen anstalt, med Sogne Præsternes samtycke, antage *Collegas,* som De vil svare til, uden at *præsentere* Dem for mig?

Ofver alt bør *Iens Ussing,* saa vidt jeg begriber, uomgiengeligen *examineres* af *Philosophiæ Professoribus* efter *Universitetets Fundation,* før Hand kand betiene *Subrectoratet.* Det er ei den *Titul* af *Rectore,* men det Embede, Een *Rector* skal føre, hvorfor Hand bør *examineres.* Uanseet *Fundationen,* der hafver beholdt lovens ord, ei nefner *ConRectores,* saa forstaaer den Dem dog. Een *ConRector* bør i alle maader være ligesaa lærd som Een *Rector,* da Deris Embeder ere af een og den samme beskaffenhed. *Rector* i *Ribe* skal efter Den Kgl. Bevilgning holde Een *Sub Rectorem,* som ConRectoris tieniste forsvarligen kand forrætte, om *Iens Ussing* er saadan Een *Person,* derpaa tilkommer det *Universitetet* og Biskopen at kiende. Ofver alt veed jeg ei, hvor *Mag. Falster* vil hen; enten er denne *Ussing* dygtig eller udygtig til Embedet; er Hand udygtig, skal da *scholen* og *Disciplene* forderfvis for Hans skyld? er Hand dygtig, Hvad hindrer det da, at Hand *examineres* af *Professoribus?* blifver ei saadant til beggis befrielse? Hand skal dog giøre reisen for at underkaste Sig *examini Philosophico.*

III. Den sidste Post i Biskop *Anchersens suppliqve* indholder adskilligt, men jeg meener:

Rector kand Self antage Hørere uden at *præsentere* Dem for Biskopen, naar Hand tager Dennem, som Sogne-Præsten holder og kiender gode derfor, Loven *libr.* 2. *cap.* 18. *art.* 2. *pag.* 346.

Collegæ i denne *schole* tagis i Eed af *Rectore* og indskrifve Eeden i Een bog, hvilken *Rector* forvarer, saaledis kand det vel og skee i *Ribe.* Her foreskrifver Biskopen ingen *formulam Iuramenti,* men den sædvanlige brugis; det vilde og være synderligt,

om Biskopen skulde foreskrifve *Formulam*, thi som hver Biskop hafver sit hofved, saa kunde Hand og hafve sin Eed.

Den *oratio publica et Solennis,* Biskopen æsker af *Rectore,* før een *Collega* maae læse i *Scholen,* er ei endelig fornøden, ja vel og ei eengang altid raadelig; naar den er holdet, bilder slig Een *Person* sig ind at være urørlig i sit Embede. Om een *Rector* tager Een *Collegam* paa et aars tid eller noget til forsøg, før Hand *installerer* Ham, synis mig, det er fornuftig giordt.

Hvorledis med *Chor*sangen skal forholdis, lærer loven *libr.* 2. *cap.* 18. *art.* 6. *pag.* 348, dog burde det skee som her i Kiøbenhafns *schole,* at Nogle af den øfverste *Lectie* og Een eller to af de andre *Lectier* forsynte den, thi ellers betagis *Disciplene* alt for megen tid fra læsningen.

Det var got, om, saa lenge vinteren varer, kunde læses i *scholen,* saafremt fornøden ildebrand, som er kostbar i *Ribe,* hafvis til den, hvis ei, er det nok saa tienligt sligt skeer i *Rectoris* huus og paa *Collegarum* kamre; thi kulden og vinden og vandet regnerer end sterkere i *Ribe* end andre stæder, men *Scholer* ere ei Stiftede for at lære ungdommen at fryse.

Biskop *Ankersøn* skrifver, det Hand intet melder om, at *Rector* Self aldrig følger *Disciplene* i Kirken. Gid H. intet hafde meldt derom. *Mag. Falster* er bekiendt svag, *Rector* og *ConRector* følge ei heller her *Disciplene* i Kirken, hvortil ingen lov forbinder Dennem, naar De kun ei self forsømme Kirken.

Med et ord: *Rector Falster* hafver temmelig sterkt forløbet sig. Biskop *Anchersen* farer og temmelig sterkt paa Hannem. *Atqve ita*

Iliacos intra muros peccatur et extra.

Kfn. 30. *April.* 1733.

C. W. Worm. [Medunderskrevet af] *C. Bagger.*

Rector Falsters adfær understaaer ieg mig ikke at undskylde, thi hand har ey liidet *præcipitered.* Om Biskop *Anchersen* Kunde mand siige dette, at hand i een deel af sine *prætensioner* siunes at gaae for viidt. Over alt, naar Biskopens beskyldinger, som

tillegges *Ussing*, beviises, saa falder denne sag desto lettere hen af sig selv.

Kh. d. 2. *Maji* 1733.

H. Steenbuck. [Medunderskrevet af] *I. V. Buchwald.*

Dersom det kand bevises, at *Jens Ussing* har besovet en Pige i sin Skole-Gang, er jeg aldeelis af Meening med Hs. Høyædle Høyærverdighed Biskopen, neml. at hand aldeelis ikke maa bethiene nogen Skole-Thieniste i Ribe.

Men angaaende Biskop *Anchersens* forespørgelser synes mig *1.*, at den Kongel. Benaading, som er givet *Rector Falster*, at holde og lønne en Sub-Rector, ingenlunde *præjudice*rer Biskopen i sin Ret, naar Biskopen ved forefallende *vacance* kalder den, som nyder baade *Rectoris* og *Conrectoris* Løn, og *sub-Rectores* bliver *præsente*rede af *Rectore* for Biskopen og af ham *approber*et, eftersom de forretter *Con-Rectoris* Embede, men nyder Løn af *Rectore*, som vel ikke saa let derom kunde komme til *accord* med den, som Biskopen kaldte, som med den, som hand selv kunde *præsente*re.

Anlangende det 2. Spørßmaal er jeg af lige Meening med Hs. Høyædle Høyærv. Biskop *Worm*, og synes mig *Falsters* foretagende at være saameget meere straf- og lastværdig, da hand har kaldet fleere *Collegas*, som ikke har *examen Philosophicum*, og desamme ikke har indfundet sig til det første *examen*, som allereede er holdet: saa mig synes, at ingen af dem burdte tillades at forrette Hørers Embede, førend de indstiller sig.

I det 3. Spørßmaal er jeg og af lige Meening med Hr. Biskop *Worm*, dog forstaar jeg Loven, hvor den befaler, at *Rector* skal med Skolen følges i Kirken, om saadanne Stæder, hvor der er ikkun een Kirke, og *Rectoren* er Degn til den samme. Men da i *Ribe* 5te *Lecties* Hører er Degn til Dom-Kirken, skulle jeg tænke, at *Rectoren* ligesaavel kand gaa i *Cathrine*-Kirke, om ham synes, eller i *Hospitals*-Kirken, hvilke ogsaa af Skolen skal med Sang forsynes.

M. Wøldike.

Meines erachtens ist die HauptKlage des Hrn. Bischoff *Anckersens* wieder *Mag. Falstern* richtig, und dieser straf-fällig, dass er erstlich wieder das Königl. Gesetz und sodann auch wieder den rechtmässigen Befehl und die an ihn ergangene erinnerung Seines Bischoffens gehandlet. Ist darneben *Ussing* entweder *ratione morum* oder *ratione studiorum* zu dem Amt nicht tüchtig, wie es fast scheinen will: so ist *Mag. Falsters* Versehen desto grösser und unverantwortlicher. Übrigens aber ist wohl die Anklage und gantze Vorstellung etwas zu hart.

I. F. Reuss.

Jeg skulle holde det meget betænkeligt at skikke enten Biskopens gandske *memorial* eller een *extract* deraf til *Rector Falsters* Erklæring, thj skulle nogen vjdere og nærmere oplysning om denne sag behøves, vil det formodentlig bljve Stiftamtmanden der paa Stædet, som kommer til at indhænte den behørige *information* hos vedkommende og same til vjdere Kongl. allernaadigste *Resolution* at indsende. Dersom *Iens Ussing* ellers skulle være gaaet fra *Riber* Skole til et fremmed *Universitet*, holder ieg det usømmeligt, at hand saa kort tjd derefter er bleven antaget til Lærere udj same skole. Langt meere forargeligt er det, om *Rector Falster* har været vjdende om *Ussings* berøgtelse, og, om det end ikke er andet end et *simple* rye og røgte der i Egnen, synes mig det dog ikke anstændigt, at een berygtet person til slig et Embede enten af *Rectore* bljver antaget eller af Biskopen bljver *approberet*.

Angaaende de 2de første forespørseler i Biskopens *memorial* er ieg af lige Meening med Hans Høyærværdighed Hr. Biskop *Worm*, dog at *Rector* ingen *SubRectorem* antager, førend det først for Biskopen bljver anmældet. Udj den 3die Post, saavjt *Chor* Sangen og Læsningen i Skolen angaaer, er ieg og af lige Meening med Hans Høyærværdighed Hr. Biskop *Worm*, og at det for det øvrige fremdeles kunde forholdes efter den hjdindtil udj *Ribe* vedtagne skik, thj Biskopen paastaaer ikke at antage Hørere, men at De hannem til *approbation* skal *præsenteris*, hand paastaaer ey heller at foreskrjve Dennem nogen Eed, men at De aflegger den sædvanlige Eed, og at same udj den dertil fra gamel tjd indrettet

Protocol bljver indført. Endelig kand den sædvanlige latinske *oration* intet skade, thj skulle Høreren dog siden findes ubeqvem til tienesten, kand *Rector* med Bispens Samtøkke have same Magt til at sette ham af, som hand haver sat ham ind. Mine ringe tanker gaaer fornemmelig derhen at *maintenere* een *Magistrat* ved sit Embedes myndighed i alle muelige maader.

Th. Bartholin.

[Medunderskrevet af] *C. Bartholin. P. Horrebow.*

Mig[1]) synes tienligt, saasom tvistigheden er mellem tvende bekiendte brave mænd at *moderere* dette saa meget som mueligen og ikke at skikke Biskopens· *memorial* til ærklæring, hvoraf kunde reise sig en fortredelig *process;* thi sagen kand komme i rigtighed, Biskopens myndighed *mainteneres,* og Skolen vel forsynes alleene ved at holde sig ved de ting som ere bekiendte og beviisligen giorte; nemlig at *Ussing* er kun 3 aar gammel student, og ikke har aflagt de *specimina*, som udfodres af lærere udj vigtige Skoler, hvilket mig synes betænkeligt allerhelst paa en tid, da Skolernes *reformation* er i gierde. Jeg skulde ogsaa uforgribeligen meene med H. Høiærv: Biskop *Worm*, at, eftersom det er ikke titelen, men embedet, som udfodrer *specimina*, at da *vocatus* ikke kand *dispenseres* fra *examine Fac: Phil:* thi udj alle lovers og *fundatzers interpretation* iagttages de *regler*, at man ikke alleene efterseer bogstaven men endog *rationes legum ac fundationum;* thi byder loven ikke at antage en *Rectorem* uden *examine*, saa forbyder den ogsaa at antage en *subrectorem*, efterdj forretningen er den selv same. Dette er i mine tanker *basis* til Skolernes opkomst, og har *Facultas Philosophica* merket hvad god virkning saadane *examina* giøre. Det er ogsaa ingen tvil paa, at om *Legislator* herudj allerunderdanigst blev adspurdt, io saadan *resolution* vilde falde, som *extenderede* sig baade til *subrectores* og *Conrectores*. Ingen veigrer sig for *Examen* uden han tviler om sin *capacitet,* med mindre han er kalden til en langt bortliggende Skole udj Norge og derfor kand

---

[1]) I denne Holbergs Betænkning er Originalens Interpunktion gjengivet uforandret.

have aarsag til at anholde om *dispensation*, hvilken vel efter vigtige omstændigheder ikke nægtes. Hvad de andre stridige puncter mellem Biskopen og *Rectorem* angaaer, da faaer en hver at rette sig efter lov og *praxin* og er ieg derudj eenig med de andre gode Herrer *Consist:*

L. Holberg.

Min Eenfoldige og uskyldige Meening om disse Poster Maatte fornemmis af hosfølgende *aparte papier.*

C. Thestrup.

Da denne »uskyldige Meening« er temmelig lang, gjengives kun Begyndelsen fuldstændigt, Slutningen derimod i Uddrag. Begyndelsen lyder saaledes:

Det siunes virkelig baade billig og fornøden, som Hr. Biskopen formeener, at Hr. Biskop *Anchersens memorial,* som for Hands kongl. Mayestet andrager saa *prejudicerlige* Ting baade for *Rector Falster* og *Jens Ussing* uden ald beviis, burde sændes til *R. Falsters* erklæring, hvis det ikke var at befrygte, at det Maatte falde ud til end meere uro og fortrædelig *process* imellem dem, som Mand og seer desforuden en temmelig *animositet* hos dend eene og en empfindtlig *Passion* hos dend Anden for at vedligeholde dend forrige hafde og tilladte frihed under forrige sagtmodige Biskop[1]), da *superioratus* var mindre *Jmperieux,* fortroligheden større, og kierlighed og føyelighed uden ald paaanke *reciprocqve,* hvorved *Rector* var betroed og tilladt med sin bekiændte fliid og forstand og tilbørlige Nidkiærhed for *Scholen* at giøre og lade, som forsvarlig siuntis, som hand og tildato ey er fornummen at Misbruge, men med berømmelse frem for Mange *Rectores* har *acqvitered* sig af. Men i henseende til værende omstændigheder *præstat motos componere fluctus,* ved det tingen *redresserer* sig selv foruden, da *Persona in quæstione Jens Ussing* desuden dog ey kand antages til *Schole* Embedet, efterdj hand udj seeneste *Examine Philosophico* ey erholdt *Characterem Competentem* til at niude *Baccalaurij graden,* endskønt Jeg kand sige, Jeg for Min *Person* fandt Ham *in Philosophicis,* særdeelis *in Logica & Metaphysica,* saaledis *fundered* og

---

[1]) *Laurids Thura.* Om hans Forhold til Falster se *Bruun*'s Falsteriana S. 4—9 og 161—162.

at forstaae det, hand hafde *tractered,* saaledis, at hand baade vidste færdig at *expedere* sig og giøre Reede for det, hand vidste, at Mand kunde see *felix ingenium, firmum Judicium* og *dona proferendi,* for saa viit hand *extra Academiam* har kundet hielpe sig selv frem, saa Jeg da skønnede ham ey utienlig til et *Schole* Embede, særdelis Naar hand *docendo* fik end *solidered* sig selv lidet meere. Men som Hand ey *in omnibus Partibus examinis* hafde gaaed saa viit endnu, som nu til de beste *Characterer* fordris, fik hand kun *Jllum,* hvormed *quæstio* om Hans antagelse er *solvered.*

Jeg finder det nogenledis meere at undskylde, det *Rector Falster* har udvalgt sig Ham til *SubRector,* deels saasom dygtigere folk ere ikke altid paa saadanne stæder saa gode at treffe, som tillige kand have *Cætera paria,* deels at hand af Menniskelig og riimelig *Passion* har væred *portered* for Ham som sin konis syster søn, som Hand *cæteris paribus* formodentlig har vented sig enten meest føyelighed af som sin egen optugtelse eller best kunde *accordere* sig frihed med at antage og lade løs igien, Naar fornøden siuntis, som ey saa læt lod sig giøre med en anden, end ieg just dog Kand billige hands giordte Val, i henseende til de af Biskop *Anchersen* andragne forrige *mores,* som ey kunde uden forargelse være *Sub Rector,* Naar hand kun hafde saadan ondt rygte, som det i [det] mindste Maa formodentlig sluttes at[1]) Biskopens *Relation,* som bestyrkes med hands *absenteren* fra *Scholen* og bortgang til *Kiel etc.* imod Kongl. forordning, hvorudj ieg altsaa *refererer* Mig til Hr. Biskop *Worms* og EtatsRaad *Bartholins* Meening, nemlig at *Ussing* endog *hoc nomine* ey kunde antagis til *Schole* Embede.

Paa Hr. Biskop *Anchersens* forespørseler er da Min Meening til den 1ste med Hr. Biskop *Worm,* at da Kongen Har beskicked *M. Falster* til baade *Rector* & *ConRector,* som ere de Embeder alleene, Biskopens pligt er efter loven at forsiune, naar de *vacere,* saa har Biskopen sig icke med Nogen *Constitution, adhuc vivo Falstero,* at befatte, thi tienesten er ey ledig, og *SubRector,* som dend Kongl. benaading tillader Ham Selv at holde og lønne, ey kand *imponeres* ham af Biskopen, Men ligesom en *Personell Capellan*

---

[1]) Skrivfejl for: *af.*

kaldes af sin SognePræst, saa og *SubRector* af sin *Rectore*, saaledis som Han til embede[t]s forsvarlige forrætning, som *Rector* er betroed, vil være selv ansvarlig. Men dog bør hverken Præst eller *Rector* antage saadan Medtiener *Jnconsulto Episcopo*, og Biskopen ey [h]eller uden *Causa sontica* forkaste dend, som kand være Embeded og dets Mand *Convenable*. Og Naar saa *Rector* kand og bør selv vælge og see sig om en dygtig *SubRector*, uden at besværge Biskopen med at skaffe ham, betager hand ey Biskop *Anchersen* dend af Ham formeente Herlighed at kalde *Rectores* og *ConRectores*, som siges Biskoperne forundt, thi *Falster* er begge deele, og loven ey Mælder *SubRectores;* dernæst seer ieg det ey an for en Biskoperne forundt herlighed, Men som det er, een ved lovens bydende Biskopernes Embede paalagt biurde, at forsiune *Scholerne* med dygtige *Rectores*, ligesom *Rector* med Hørere, thi derudj bør ingen som af en herlighed søge sit eged Men *Scholens* gavn. Altsaa, som *Rector* er selv ansvarlig for *Sub Rectors* forrætning ligesaa vel som Hørernis, kand ham ey betagis frihed ham selv at antage ligesaa vel som Hørerne, allerhelst hand selv skal lønne ham. Og var det godt, Biskoperne aldrig ville befatte sig med at *Injungere Rectores* nogen Hører eller *SubRector* og dermed give dem anledning at paaskyde *Scholens* forsømmelse paa de dem saaledis paatvungne *Collegis*.

Ang. Biskop *Anchersens* 2. *qvæstion* om, at *Collegæ* ey imod loven burde antagis uden foregaaende *exam. Philos.*, er ieg aldelis eenig med Hr. Bisk. *Worms* anførte, saa viit *Ussing* angaar, i henseende hand er antagen siden sidste *Universitets fundatz*. Men dend Anden *Collega, Hammerich*, som i disse dage anden gang har *sistered* sig *examini*, har før *sustinered examen*, skønt med mindre *Character*, end nu er gyldig nok til *graden*, Men tilforne holdtis værdig nok dertil. Og overalt vide vi heel vel, at udj sidste aaringer før sidste *Fundatz*, da *graderne* var kommen i Mindre agt end tilforn, har *Falster* ey været dend eeneste, som maaskee af fornødenhed og trang har uden *grad* og *examine Phil.* paa prøve maatt antage *Collegas*, som de *in loco* har kunded bekommis, og vide vi best her, Hvor Mange virkelige *Collegas* fra *Scholer* vi aarlig har *in Examine Philosophico Examinered*, som ofte

er befunden bedre at antage dem paa prøve, som *in loco* sees og befindes at kand *sustinere examen* og betiene *Scholen* vel, end de, som hidtil har kundet med slæt *Character* haft *graden* og dog ey haft gaver til *Schole* Embede, saa Biskopen burde ey med saadan staalhaanske tage saa haardt paa dett, som udj forrige *indulgentz* tiid er skeet, helst man veed, fattigdom er stoor, og alle ey har vilkor at søge Kiøbenhafn for *examen* og *graden* at tage, før de niude Noged, de kunde taale at udstaa *sumtus* for.

Resten af Thestrups Betænkning gaar væsentlig ud paa at drøfte det Spørgsmaal, om en Subrektor eller Konrektor i Følge Fundatsens 46de Artikel, »NB. som bør Confereres med følgende 89. Articul, item lov. 3. Artic. pag. 346, bør af Professoribus Philosophiæ examineres, før hand indsættes, Naar hand ey er Magister«. Han mener, at dette kun gjælder Rektorerne ved de større Skoler, men hverken Rektorerne ved de mindre Skoler eller de med dem lige stillede Konrektorer ved de større Skoler, endnu mindre Subrektorerne. I Følge Fundatsens 89de Art. »kand Biskopen tuto beskicke ConRectorem og approbere SubRectorem, Naar hand medbringer godt testimonium [fra Universitetet], uden at besværge Candidatum med Reise til Universitetet«. Den omhandlede Examination anser han af flere Grunde for forkastelig. 1. Maatte »Rætskafne Episcopi« fortryde derpaa, da det kunde se ud, som om »Man ey ansaa dem enten troværdige eller suffisant for selv tilbørlig at examinere en Scholekarl«. 2. »Siunis det noged ubillig og alt for onereux at molestere Professores med dette i Min Meening ufornødne og for dem udj andre Mangfoldige forrætninger hinderlige arbejd, da de sandelig har liden tid Nok, en[d] til det, som deris Embeder reqvirere« etc. 3. Er det Uret at forlange, at Konrektorer og Rektorer i de mindre Skoler, »som overalt ere ey aflagde uden gandske ringe, med 100, 2 a høyst 300 slette daler aarlig Jndkomst«, skulde giøre den lange Rejse, og da ikke engang altid være sikker paa at blive antagne. Følgen kunde let blive, »at gode Personer, som dømme Ringest om sig selv, tergiverserede, og slette Karle giorde os dobbelt arbeyd, som Man alt har exempel, at en gammel dygtig Rector Engberg i Cartemunde heller Mister sin befordring til Nachscov Schole, end vover dend reises bekostning, som af ham er paastaaed uden aarsag, — og saa vilde fleere giøre«. — Anderledes stiller Sagen sig med Rektorerne i de store Skoler paa Grund af deres større Ansvar. Disse kunne nemlig ikke blot som Konrektorerne nøjes med at være dygtige i enkelte Fag, men skulle »staae for heele Scholen og examinere udj alle behørige sprog, Scientier og Artibus«, og da de nu desuden paa Grund af de større Indtægter gjerne blive i saadanne Embeder deres Livstid, »i dend stæd en anden, om hand fandt sig ey lyckelig i Embeded, søger og naar oftest befordring til Præstekald«, er det priseligt, at med dem »tages dend præcaution, at de forsændis til Academied at examineres, før de antages«.

Jeg er i alt andet enig med Hr. *Collega Thestrup*, undtagen hvad angaar at sende Hr. Biskop *Anchersens Memorial* til *Falsters* Erklæring, hvorudj jeg er gandske eensdømmende med Hr. *Etats Raad Bartholin.*

H. Gram.

Efter min ringe skiønsomhed reyser sig den heele *disput* mellem Høyærværd. Hr. Biskop *Anchersen* og *Magr Falster* af den Person *Iens Nielsen Ussing*, som af *Rectore Magr Falster* imod Biskopens villie og samtykke som *sub Rector* er antaget; hvilket aldt af Biskopens skrivelse til Bemeldte *Magr Falster* og af dennes svar derpaa *sub dato Martij* sidst-afvigte klarligen kand sees. Vill mand nu sette Biskopens allerunderdanigste *diduction* og forestilling om denne Sag ganske til side og ansee saadant at være skrevet af ifrighed mod *Magr Falsters conduite* og Person, saa seer jeg dog herimod ikke, at *Magr Falster* enten i hands svar til Biskopen ey heller i hans *Memorial* til *Rectorem Magnificum daterit* 10de *April* sidstleden at have udviist imod Biskopen (som hans foresatte Øvrighed) den vedbørlige lydighed, men meget meere lader sig derudj nogen slags *animositet* og selvraadighed tilsiune: thi gaar mine allerunderdanigste og uforgribelige tanker derhen, at *Rector Scholæ Ripensis Magr Falster* burde af Stifts-Amtmanden udj Biskopens og Stifts Provstens overværelse for det første alvorligen advaris at beviise hans foresatte Øvrighed (nafnl. Biskopen udj dislige tilfælde) ald behørig Lydighed, og i fald hand hafde sig noget derover at Besværge, da derom allerunderdanigst forestilling efter loven at giøre.

Kiøbenhafn d. 12. *May* 1733.

I. F. Ramus.

Det næste Dokument i Rækken er Brevet fra Gram, hvori han foreslaar et Konsistoriumsmøde afholdt i Anledning af den Erklæring, som skulde indsendes til Kongen. Han begrunder dette Forslag derved, at han finder de af Konsistoriales afgivne Betænkninger »at have opfyldt 3 fulde Ark Papir, og endskiønt vel endeel derudj (da her hellers er 8 slags sentiments) kand letteligen concordere, saa dog i henseende baade til nogen forskiæl og Stridighed udj andre betydelige Poster, saaog til endeels vitløftige raisonnements, drister jeg mig ikke til dennem alene at colligere og formere deraf en saadan Erklæring til Hans Majt, som de gode Herrer skulde siden vilde tilstaae mig«. Brevet er paategnet, med Løfte om at give Møde, af alle de fra det foregaaende bekjendte Konsistoriums-Medlemmer med Undtagelse af Ramus og C. Bartholin. Mødet blev da holdt, og Resultatet deraf foreligger i det af Gram affattede Udkast til en Erklæring, som aftrykkes her nedenfor, efterfulgt af Konsistoriums-Medlemmernes skriftlige Betænkninger over dette Udkast.

Stormægtigste, Allernaadigste Arve-Konge og Herre.

Biskop *Anchersen* i *Ribe* haver for Deres Kongl. Majt udj sin

allerunderdanigste *Supplique* af 31. *Martii* vidtløftigen klaget over *Mag. Christian Falster*, *Rector scholæ* i *Ribe*, for adskilligt hans forhold i Skole-Embedets Betiening angaaende, formeenende at Bemældte *Rector* ikke vedbørligen haver efterlevet Deres Kongl. Majts Lov og forordninger eller Beviist sin foresatte Øvrighed den udfodrende *respect* og lydighed. Samme hans allerunderdanigste *Supplique* haver Deres Kongl. Majt d. 25. April. Allernaad. ladet skikke til *Rectoris Universitatis* og *Professorum* Erklæring. Og saasom kort tilforne var fra *Rector Falster* indløben til nuværende *Rectorem Universitatis* en *Memorial dat.* 10. *April*, hvorudj hand om een og anden Post udaf de imellem Biskopen og ham svævende Stridigheder søger at give Oplysning, saa have vj og samme tillige overvejet: hvorefter vj vores ringe betænkende og Erklæring allerunderdanigst have forfattet saaledes, som følger:

1. Klager Biskop *Anchersen*, at *Rector Falster* haver imod Deres Kongl. Majts Allernaad. Lov og sidst udgangne *Fundation* for det kongl. *Universitet* samt tvertimod Biskopens skriftlige Advarsel til hannem understaaet sig til *Subrector* at antage, at *declarere* og at installere en ganske ung *Studenter*, navnlig *Jens Ussing*, som ej haver naaet det forsvarlige Maal i sine Studeringer, haver ej *sustineret Examen Philosophicum* og naaet *approbationem* til at nyde *primam in Philosophia Lauream*, og som følgeligen ej engang til *Collegam* eller Hører, end sige til *Subrector* i en *Cathedral*-Skole er af *Professoribus Philosophiæ* kiendt dygtig, da Biskopen dog udj sin allerunderd. *Supplique pag.* 5 synes at formeene, at saadan en *Subrector* bør i følge af den sidste kongl. *Fundation* være *examineret* af *Professoribus* lige ved *Rectores*[1]); Ja at samme Person skal efter det almindelige Rygte, medens hand endnu var *Discipel* i samme *Riber*-Skole, have begaaet lejermaal og for saadan forseelse *absenteret* sig fra Skolen &c.

Herimod haver *Rector Falster* i sin forbemældte Skrivelse til *Rectorem Universitatis* af 10. *Aprilis* først erindret, at den omtalte *Jens Ussing* er *in Novembri* 1732 bleven *præsenteret* for Biskopen til at blive Hører eller *Collega* i Anden Lectie i Skolen, og at

[1]) Slutningen af Punktummet fra: da **Biskopen** er et senere Indskud.

Biskop *Anchersen* den tid ingen slig Paastand haver giort om *Examine Philosophico* eller *Baccalaureigrad*, hvilket om det var skeet, havde hand (Falster) aldrig antaget denne Person til Skolens tieneste. Dernæst indstiller hand til høyere Paakiendelse, om en *Subrector*, som dog ikkun er *Vicarius pro tempore*, skal være undergiven den Lov udj D. K. Mts Allernaadigste *Fundation*, hvorefter *Rectores* i de store Skoler skulle af samtlige *Professoribus Philosophiæ examineres* og til *Magisterii Grad* dygtig kiændes. Endeligen formeener hand, at ingen *solenne Installation* behøves for en *Subrector*, der kun antages *pro tempore*, efter det hannem, *Rectori*, Allernaadigst forundte *Beneficium*, hvilket tillader hannem selv at holde og lønne slig en Person, der ej længer er *Subrector*, end som *Rector* med hannem er vel fornøjet, og *Disciplerne* med hannem vel forsynede.

Vores Allerunderdanigste Erklæring er om denne første Post saaledes:

1. Kand *Rector Falsters* Omgang i ingen Maade undskyldes derudj, at hand til *Subrectors* tieneste haver antaget en Person, hvis forhold udj samme Skole faae Aar tilforne, medens hand var *Discipel*, haver været forargelig, og hands Navn saaledes kommen i Vanrygte. Thi maae ingen *Student*, som sig med leyermaal forseer, betiene Skole- Degne- eller Præstekald uden kongl. Majts bevilning, maae hand og ej eengang, naar hand end haver kongl. Bevilning, betiene deslige Embeder i det Sogn, hvor forseelsen er skeet (Lovens 2. Bogs 2 *Cap. Art.* 5 *p.* 208), da kand ej heller en *Student*, der, imedens hand gik i Skole, begik leyermaal, stædes uden kongl. Opreysning til deslige Embede.

2. Haver og *Rector Falster* forseet sig, at hand den til *Subrector* antagne Person, førend hand lod ham giøre tieneste i Skolen, ey haver anmældet og for Biskopen *præsenteret*. Thi det tilkommer dog Biskopen som Skolernes øverste *Inspectori* i sit anfortroede Stift at vide, hvo derudj til Lærere beskikkes, og at de dertil ere gode og dygtige. Men angaaende at Biskop *Anchersen* formeener, at *Falster* ingen rettighed kand have til at kalde sig en *Subrectorem*, men bør at tage imod den, som kaldes og sættes hannem af Biskopen, da kunde vj herudj ikke bifalde bemældte Biskops Mee-

ning, Men skulde allerunderdanigst holde for, at efterdj Deres kongl. Majts *Rector Falster* givne og allernaadigst *confirmerede* Benaading mælder, at hand skal holde og lønne en *Subrectorem*, der skal forrette *Conrectoris partes,* da bør følgeligen saadan *Subrector* og baade kaldes, *constitueres*, saa og *dependere* af *Rectore* alene, saasom ogsaa *Rector* alene til denne Persons forhold og hans forretning i Skolen bliver ansvarlig. Med *Conrectores* haver det derimod en anden beskaffenhed; thi som de udj alle Skoler ikke *dependere* af *Rectore*, men af Biskoperne, samt ere pligtige at svare Biskoperne til deres forretning, saa blive de og efter kongl. Majts Lov af Biskoperne satte og kaldede.

Ligeledes vj og ey kunde finde *Falsters Subrector*, hvilken hand som en anden Tienere selv holder og lønner, at behøve nogen *Installering*, da hand kuns er een *pro tempore* af hannem antagen *Vicarius* til at forrette de *partes,* som hand ej selv kand overkomme, efterdj hand selv ved det kongl. Allernaad. *beneficium* haver baade *Rectoris* og *Conrectoris* Embeder tillige at forestaae.

3. Er ej heller lovligen handlet derudj, hvis *Jens Ussing* enten er bleven til Hører i 2den Lectie udj næstafvigte Aars *Novembri approberet* af Biskopen eller siden til *Subrector* antagen af *Falster*, førend hand *in Examine Philosoph.* var kiendt dygtig. Men denne Post og slig Anstød er nu af sig selv bleven hævet, i det at bemte Person udj sidstholdene *Examine Philosophico* d. 7. *Maji* er af *Professoribus Philosophiæ* ey befunden af den dygtighed, hvilken efter Deres kongl. Majts sidste Allernaad. forordning udfodres til *Baccalaureigraden* at erholde. Hvorfor, omendskiønt intet i nogen anden Maade kunde have faldet at sige paa Personen, saa var hand dog for denne gang gandske udelukt fra ald Skole-tieneste, ved det at hand af *Professoribus Philosophiæ* ey er *approberet* til *primam Philosophiæ lauream.*

4. Anlangende den *quæstion*, om en saadan *Subrector*, om hvilken her *disputeres*, bør foruden *Baccalaureigraden* end ogsaa være underkastet den *Examini*, om hvilken Deres Kongl. Majts Allernaadigste *Fundation* i den 46. *Artikel* mælder med disse Ord:

»*Rectores* i de store Skoler skulle efter Loven *libr.* 2 *cap.* 18. »*Art.* 3. pag. 346—347 være enten *Magistri* eller *Candidati Ma-*

»*gisterii.* Hvorudover, saafremt Biskoperne antage nogen til *Rec-*
»*torem* i slig en Skole, og hand ey er *Philosophiæ Magister*, da skal
»hand først hensendes til det kongl. *Universitetet* [sic] og der af
»samtlige *Philosophiæ Professoribus examineres* samt ey sættes til
»Skole-Embedet, før hand medbringer *Professorum* Attest, at hand
»er dygtig befundet til at nyde, ved første *promotion*, *Gradum Magisterii.*«

Da have *Professores* herom ikke alle været udaf een og den samme Mening. De fleeste *Professores* have u-omgængeligen formeent, at een *Subrector* bør ligesaavel som en *Rector* paa forbemældte maade *examineres*, efterdj det er ej den *titul* af *Rectore*, men Embedet, hvorfor slig *Examen* skeer, og at *Fundationen*, der haver beholdt lovens Ord og ikke nævner *Conrectores*, dog alligevel ogsaa forstaaer dennem herunder, efterdj en *Conrector* bør være lige saa lærd som en *Rector*, da deres Embeder ere af een og den samme Beskaffenhed. *Rector Falster* i *Ribe* skal efter den kongl. Allernaad. bevilning holde en *Subrectorem*, som *Conrectoris* tieneste forsvarligen kand forrette. Er saadan en Person udygtig, hvj skulde da Skolen og *Disciplerne* med ham fordærves? Er hand dygtig, hvad hindrer ham da, at hand ey kand lade sig *examinere* af *Professoribus?*

Denne de fleestes Mening have nogle faae andre af *Professoribus*[1]) haft Betænkning i at bifalde, anseende, at efterdj hverken kongl. Majts Lov, ej heller den i næstforleden Aar udgangne Allernaad. *Fundation* taler i saamaader om andre end om *Rectoribus* i de store Skoler, men Høystbemte *Fundation* derimod i den 89de *Artikel* imod Enden med udtrykkelige Ord underretter Biskoperne, hvorledes de sig have at forholde med at antage *Conrectores* i de store og *Rectores* i de mindre Skoler, nemlig i saadan fald at *reflectere* paa deres fra *Universitetet* medbringende *Testimonia* eller og, saafremt de ingen *Testimonia* have, da at indhente Underretning om Personen hos *Rectorem Universitatis*, før

---

[1]) I Randen er tilskrevet: »som ere nu værende *Rector* JustitzRaad *Gram*, Hr. *Marcus Wøldike* og *Assessor Thestrup*«. At disse Ord er tilføjede, efter at Udkastet havde været indsendt til Professorernes Betænkning, sees af de nedenfor aftrykte Betænkninger selv.

de saadan een[1]) til deslige Embeder beskikker; Alt saa motte mand ikke understaae sig noget videre uden for Hans Majts Befalning at anordne, Men saafremt Biskoperne selv vilde fremsende de Personer, som de til *Conrectores* eller *Rectores* i smaae Skoler agtede at *vocere*, til *Professorum Examen*, da dennem billigen herudj at burde føjes. Vel var det ynskeligt, at mand ved *Universitetet* kunde om alle slige Skole-Tieneres *Capacitet* og lærdom blive lige vel forsikrede, men mand maae derhos betragte, at i hvor ynskeligt det er, saa bliver dog efter nærværende Tids Tilstand denne Post neppe, ja maaskee gandske ikke muelig at faae end om Dage bragt i Skik. Thi naar en *Conrectoris*, *Subrectoris* eller *Rectoris* tieneste i de mindre Skoler i de langt fra liggende *Provintzer* blev ledig, og dertil kunde findes en beqvæm Person ved Stæden, enten en Skole-*Collega* eller anden dygtig *Studiosus*, skulde i henseende til Bestillingens ringhed og *miserable* Indkomster saadan een neppeligen lade sig dertil overtale, saafremt hand forud saae sig forpligtet at giøre reysen over til Kiøbenhavn for at udstaae den omtalte *Examen Magisteriale*, da saadan reyse vilde maaskee koste ham et halvt eller heelt Aars løn; hvorpaa mand og nyeligen i Fyens Stift har haft et *Exempel*. Langt lættere, ja uden ald møye og besværing lader sligt sig giøre her udj Siellands Stift, hvor en Kiøbenhavns reyse ey falder saa kostbar, og Personerne desforuden bør, saasom og andenstæds, *sistere* sig Biskopens *examini* og kunde med samme reyse vorde af *Professoribus examinerede*. Tilmed haves der ikke, og haver ej heller paa nogen lang tid været, udj *Provincerne* slig forraad paa dygtige *subjecta* til Skoletienester, som Biskoperne kunde gaae i Val iblant, at naar een sagde ney, de da lætteligen kunde finde en anden; at mand ey skal tale om, at saadanne ere endnu ikke mange ved *Universitetet*, der baade skulde vilde antage en *Subrectors* eller liden Skoles *Rectors* tieneste og tillige ere saaledes dertil *qualificerede*, som mand gierne ynskede. Da nu Tingen ej anderledes er til *dato* beskaffet, saa er det derimod ved Deres kongl. Majts ey noksom prisede

---

[1]) I Randen er tilføjet følgende Parenthes: »(efter vedbørlig *Examen* af Biskoperne selv i Sproggene og Skole-Videnskaber)«. Om denne senere Tilføjelse gjælder det samme som om den i forrige Anm. omtalte.

nye Allernaad. *Fundation*, at mand haver største Anledning til at haabe, det Tallet paa dygtige *Studentere* kand om nogle Aars tid blive større, og samme *Studentere* sig herefter i *Provincerne* udsprede, naar enhver sit *curriculum Academicum* haver *absolveret.* Skolerne kunde ogsaa forhaabentligen herefter vorde i nogen maade forbedrede; Og hvis begge Deele skeer, vil dette forslag om alle *Rectorum* & *Conrectorum Examinatione Magisteriali* vorde en langt lættere Sag end paa nærværende Tid. Og da kunde den ogsaa endeligen ved Deres kongl. Majts egen Allernaadigste Befalning til Biskoperne anordnes og i Værk sættes. Men førend Tingen, som allernyeligst er begyndt, er kommen i saadan stand, at D. k. Mts Riger og *Provincer* noksom med beqvæmme Personer ere blevne forsynede, Skoletienesterne ogsaa, formedelst nogen forventet forbedring, ere blevne meer begierlige end som hidindtil, holde de af *Professoribus* fore, som ere af denne sidste Meening, at det skulde være baade ugiørligt, saaog en alt for tung byrde *Con-* og *Subrectoribus* at paalægge, dennem til en kostbar Kiøbenhavns reyse lige med *Rectores* i de store Skoler at *obligere*, og at saadant vilde ufeilbarlig give leylighed til, det Embederne komme længe til at staae ledige, Ungdommen forsømmes, og Deres kongl. Majt ideligen fra Norge og Jylland at vorde ansøgt og *incommoderet* om *Dispensationer*, saaofte et *Conrectorat* i en stoor og *Rectorat* i en liden Skole *vacerede.*

De øvrige Poster, for hvilke Biskop *Anchersen* fører Klage over *Rector Falster*, ere adskillige; først angaaende Høreres Antagelse og deres Eed; hvorom Vores allerunderdanigste Tanke er, at *Rector* kand selv antage Hørere, foruden at hand er forpligtet dennem for Biskopen at *præsentere*, naar hand alene tager dennem, som SognePræsten holder og kiender gode derfor, efter Deres kongl. Majts Lovs bydende *lib.* 2. *c.* 18. *Art.* 2. p. 346. Eeden tages ligeledes af *Rectore*, og eftersom saadan Eed her i Kiøbenhavns Skole bliver i en Bog indført, hvilken *Rector* forvarer, saa kand og det og vel ligeledes skee i *Ribe.* Men vj vide ikke, at Biskopen er beføjet til at foreskrive nogen *formulam juramenti*, efterdj den sædvanlige *formula* rettest beholdes, uden at indføre noget nyt. Dernæst at *Rector Falster* ikke strax indsætter sine

Hørere med en *Oration,* kunde vj ej finde saameget lastværdigt, da det og ej er engang fornøden, men kunde snarere holdes raadeligt, at *Rector* lod een til *Collegam* antagen Person et aars tid eller noget arbeide og *docere* paa forsøg, førend hand ham fuldkommeligen indsatte. Endeligen, hvorledes med *Chor*-Sangen og Kirke-gang skal forholdes, siger Loven *lib.* 2. *c.* 18. *Art.* 6. p. 348., og herudj imod *Praxin* og gamle *Fundationes* noget nyt at indføre, som kunde være Ungdommen i dens Skolegang og Underviisning til Hinder, finde vj allerunderdanigst ikke raadeligt. Men saasom gierne i de Kiøbstæder, hvor store Skoler ere, og flere Kirker end een, Skolens *Discipler* ere deelte til opvartning i dem alle, skulde vj holde for, at naar den af *Collegis,* som er Degn til Kirken, fuldte med de *Discipler,* hvilke Sangen i samme Kirke skulde forsyne, kunde det staae *Rectori* frit for, i hvilken Kirke hand vilde gaae for at have Tilsyn nu paa eet nu paa andet stæd med Skolens Ungdom og dens forhold ved Guds tieneste. — Hviket altsammen vj allerunderd. indstille til Deres kongl. Majts egen Allernaad. *resolution*, og forblive udj dybeste Underdanighed

Allernaadigste Arve Konge og Herre
Deres kongl. Majestets

Kh. d. [1]) *Maii* 1733. allerunderdanigste troe tienere
Rector og *Professores.*

Ieg haver herved intet at erindre, men takker skyldigst Deres *Magnificentz* for havde umage. Kh. d. 25. *Maji* 1733.

H. Steenbuck.

[Medunderskrevet af] *M. Wøldike.* *C. Bagger.* *I. F. Reuss.* *I. V. Buchwald.* *C. Bartholin.* *I. F. Ramus.*

Jeg ligeledes, indstiller dog, om ikke *Dissentientes* i den eene Hoved-Post kunde nævnes, og om ikke Erklæringen, førend den bljver reenskreevet, kunde forevjses H. H. Biskopen [2]) ved Hans Hiemkomst, som skeer i morgen.

Th. Bartholin.

---

[1]) Datum in blanco.

[2]) ɔ: Chr. Worm. Som det sees af dennes nedenfor aftrykte Betænkning, er Th. Bartholins Ønske bleven efterkommet.

Jeg haver ej heller noget at erindre mod erklæringen, Er alleene af tanke med Hr. EtatsRaad *Bartholin*, at *Dissentie*nternes navne kunde anføres.

L. Holberg.

[Medunderskrevet af] *P. Horrebow.*

Jeg er og af samme Meening og saaledis i øvrige bifalder erklæringens *Concept* i alt; skulde dog ydmygst indstille under *Magnifici Rectoris Correction* og betænkende, om icke siunis: *in Resp. 1. circa finem* at udelade de ord: uden Kongelig opreisning om dend, som begick leyer Maal i *Scholen*, som ey siunis *Schole* børn forstaaede ved dend *allegerede* lovens *articul*, men kun *Studentere;* thi de straffes for sligt som børn i *Scholerne*, og aldrig er fordred kongl. opreisning for dem, Naar de siden søger Embeder, for hvis de kand have begaaed, før de komme til skæls alder, som *Studentere supponeres.* Men i dend stæd skulde ieg meene kunde best sættes: at ey stædes til deslige Embede paa det stæd, hvor hand saaledes tilforen haver forseedt sig; som dog med [sic] icke med opreisning burde skee.

ad Resp. 2. veed ey om siunis at sætte: *Rector Falster* har forseet sig, i stæd for forsyndet sig, *qvamvis fere unum & idem; sed* NB. saafremt *Ussing* skulde *Continuere* som *subRector*, det, saa viit Jeg har spurgt, Jeg tvifler paa *Rector* tilstaar, Men kun at ham i værende *vacance* og udj sin svaghed at læse nogle gange for sig, ligesom en Præst nogle gange kand lade een prædicke for sig uden at anmældes hos Biskopen.

ad Resp. 4. skulde Jeg Meene, At *dissentientium* Meening kunde tilsættes; formener alt saa: at Biskoperne selv kunde og burde forud *examinere* saadanne *Personer*, om de befindes *funderede* udj de sprog og *scientier*, som de i *Scholen* anbetroes at *tradere*, førend de dennem til saadanne Embeder beskicke.

Dette ieg dog alt under bedre *crisi* indstiller og i Mangel af biefald i øvrige er eenig med samtlige de andre Herrer *Collegis.*

C. Thestrup.

Ieg hafver herimod aldelis intet at sige, men skulde nok ynske, at *dissentientium* nafne maatte tilsættis. I sær formoder jeg, at de ord: Uden Kongl. opreisning ei udeladis; thi endskiønt Hr. *Collega Thestrup* skrifver, at aldrig er fordret Kgl. opreisning for dem, som i *Scholerne* hafve forseet Sig med leiermaal, saa hafver Sig dog sagen langt anderledis; thi jeg veed tvende *exempler*, først Een af mine Egne *Discipler* i Kiøbenhafns *schole* nafnlig *Rasmus Lund*, Dernæst Een fra *Fyen* ved nafn *Brochmand*, begge fik Kgl. opreisning; ofver alt maatte jeg spørge, om det ei er lige saa forargeligt, at Een *Discipel* forseer sig med utugt, medens Hand gaaer i *Scholen*, som at Hand siden nogen tid der efter, naar Hand er kommet til *Academiet*, falder i samme synd, eller om nogle slag paa Hans ryg af Een *Rectore* kand være nok til at frietage Ham fra den straf, som loven paalegger *Studiosis*; tvert imod, jeg skulde holde for, at Een *Discipel*, der saaledis forseer sig, ei uden særdeliß bodfærdigheds tegn burde stædis til *Universitetet*, thi den synd, der øfvis i *Scholerne*, følger gierne med paa *Universitetet*.

C. W. Worm.

Svar paa Spørgsmaal.

IV.

Christen *Peter Schiellerup*, om hvis Slægt der i dette Bind Side 154 har været opkastet Spørgsmaal, maa være den Christen *Pram Schjelderup*, om hvis Fader og øvrige Familie jeg allerede tidligere har meddelt nogle Oplysninger (cfr. Bind V., S. 100 Noten). Som der oplyst var han en Søn af Sognepræst til Stange paa Hedemarken Peder Schjelderup og Margrethe Christensdatter Pram, hvis Broder var den Henrik Fredrik Pram[1]), der, efter først i

[1]) Han kaldes i Spørgsmaalet og hos Wiberg, Bidrag til en alm. dansk Præstehistorie, III. S. 130, fejlagtig H. F. *Prom.* Hans Søn var den bekjendte

nogle Aar at have været Capellan hos Sognepræst Henning Ulrik Fuglberg til Lesje, den 10 Mai 1765 blev adjungeret og succederende Sognepræst til Slagslunde og Gandløse i Sjælland. Christen »Pedersen« Schjelderup blev 15 Aar gl. den 27 October 1765 confirmeret i Løitens Kirke og er uden Tvivl kort efter med Morbroderen, der, som nævnt, samme Aar var bleven forflyttet til Slagslunde, kommen til Danmark, hvor han i alle Fald i Aaret 1776 var gift og bosat i nævnte By. Hans eneste Broder Peder

---

Digter Christen Pram (se T. H. Erslews Forfatter-Lexicon, II. S. 583, og Supplementet, II. S. 705). Præsten Henrik Fredrik Prams Fader Christen Pram blev 21 Mai 1737 Foged i Gudbrandsdalen, hvilket Embede han 26 Juli 1762 fik Tilladelse til at afstaa til Sønnen Johan Adolph Pram, der imidlertid i 1770 blev suspenderet og senere ved Kammerretsdom dømt fra Embedet. Under Sagen sad han i længere Tid arresteret i Hovedvagten paa Akershus Fæstning uden at hans Ansøgning om en anden Arrest uden for Fæstningen hjalp ham noget, da man intet andet Sted havde, som man ansaa sikkert nok. At ogsaa Faderen rammedes haardt ved denne Sønnens Ulykke, fremgaar af hans Ansøgning, dat. Sandbo i Qvams Annex til Froen den 11 Sept. 1781, hvori han blandt Andet skriver: »Jeg har i 56 Aar været en skatskyldig Gaardebruger og 12 Aar derunder i Throndhjems Stift forestaaet Adskilligt til den kongelige og publice Tjeneste saa vel, at derfor jeg blev A° 1737 kgl. Maj.'s Foged over Gudbrandsdalen, som jeg allernaadigst forvaltede lige saa vel til 1762 Aars Udgang og til min Helbred svækkedes, at jeg resignerede til min siden ulykkelige Søn Johan Adolph Pram, for han frelste mig fra at druknes. Men da en liderlig Bonde, som ved en god Gaard var bleven ruineret, reiste og ophidsede Almuen i Anledning af den bergenske Ruptur formedelst Extraskatten, som bevistes, blev derfor ført i Arrest paa Akershus Slot og dømt derefter, saa reiste 2 af hans Tilhængere med nogle ubetydelige Klageposter over os under Prætext paa Almuens Vegne, men uden anden Hjemmel end nogle faa af Tilhængernes Skattebøger, som bleve reviderede og rigtig befundne, dog maatte de reusere og triumphere over os. Thi min Søn blev mulcteret paa 20 Rdl., for jeg havde fulgt med fri Skyds og assisteret ham paa Thingene (som vel behøvedes ved Extraskattens Betaling som noget usædvanligt) og jeg befalet ikke med Embedets Affaires at befatte mig, endog uden den mindste Beskyldning for urigtig Behandling. Til den Tid 1765 Aars Udgang blev Alting ligesaa trolig og vel — som for mig selv — udrettet, men derefter blev min Søn af Chichaner ved Skatten og Extraaffaires forsømmelig, skyldig og i A° 1769 suspenderet, da jeg, som bedst kunde og burde efter det Kammerretsordningen i slige Fald lyder: Tjenerne skal være tilstede, maatte dog ikke, men efter Hr. Stiftamtmand Storms Recommendation blev en fremmed af Akershus Amt ad interim constitueret dertil, og da jeg endnu vilde svare og betale af yderste Formue for det Manglende og mig blev lovet velformaaende Recommendation til at blive Foged igjen, saa blev det dog denne [Gang?] ved andres Befordring, og det endog uden den ved Afstaaelsen mig accorderede

Schjelderup, der 1776 som Student opholdt sig ved Kjøbenhavns Universitet, har sandsynligvis ogsaa slaaet sig ned i Danmark. I alle Fald opholdt han sig endnu i Aaret 1786 i Kjøbenhavn og det vides ikke, at han senere er kommen tilbage til Norge. Af Hr. Peder Schjelderups 2de Døttre døde den yngste, Petronelle Schjelderup, 27 Febr. 1786 *ugift* i Christiania i sit Logi hos Kjøbmand Ener Holm i Skippergaaden. Hendes Bo toges samme Dag under Skifterettens Behandling, men blev 1 Februar 1787 efter Arvingernes Forlangende extraderet de myndige Sødskende, saaledes

og saa meget des taaleligere Pension 220 Rgdlr., som den aarlige Gage og visse Indkomst var og er saameget om ikke mere end jeg nogen Tid nød og havde dog Udkomme ved med min talrige Familie — i sin Tid 11 Børn — som med mere i Faveur til os er bevist med mange troværdige Præsteattester. Ligesaa kand bevises end jeg var aldrig rigere end ved Afstaaelsen til min Søn og var forsynet med kgl. allernaadigste Kvitteringer, eiede min Gaard og behørige Møbler dertil samt 2 Kuxer i dette lille Kobberværk, som snart declinerede, men intet andet; ei heller fattigere end nu, jeg er bleven som en brødløs Mand ved i 12 Aar uden Indkomst eller Fortjeneste at succumbere og fortære det saa nær, at jeg har neppe de nødvendige Klæder, mindre noget til Subsistence med 3 uforsørgede Pigebørn til Hjælp i min høie og skrøbelige Alderdom over 80 Aar«. Foged Christen Pram levede endnu flere Aar efter denne Tid og afgik først ved Døden paa lille Sandbo i Kvam i Aaret 1786, da Skiftet efter ham holdtes fra 28 Novbr. 1786—7 Febr. 1788. Sandbo havde han arvet efter sin Søn Bertel Christian Pram. der havde kjøbt Gaarden ved Skjøde af 27 Marts 1776 for 422 Rdl. Paa Skiftet efter Fogden taxeredes den for 350 Rdl. Boets Activa udgjorde 552 Rdl. 6 ß. — Foged Christen Pram var gift med Else (eller Elisabeth) Burchardt, der døde paa Sandbo 1776, da Skiftet efter hende holdtes 27 Juli s. A. Af hans Børn med hende kjendes følgende: 1) Henrik Fredrik P., først Capellan til Lesje, senere Sognepræst til Slagslunde. Gift i Faabergs Kirke i Gudbrandsdalen 20 October 1755 med Olava Maria Stockfleth, med hvem han foruden Digteren Christen Pram i alle Fald havde følgende 2 Børn: a) Elisabeth Antoinette P., født i Faaberg 10 Januar 1759, † der 18 Marts s. A., 9 Uger 5 Dage gl., og b) Nils P., † i Faaberg 10 Juli 1759 (begr. 18 Juli s. A.), 1 A. 11 Uger og 9 Dage gl. — 2) Johan Adolph P., der efter Faderen blev Foged i Gudbrandsdalen som oven nævnt. Han levede sine sidste Aar hos Broderen i Slagslunde. Gift i Faaberg 6 October 1762 (viet »i Huset«) med Frederikke Cathrine Stockfleth, der † 1779, da Skiftet efter hende holdtes 23 Sept. s. A. Boet var fallit og Arvingerne fragik Arv og Gjæld. 3) Bertel Christian P., der døde ugift før Faderen. 4) Anna Christina P., gift 1) Provst og Sognepræst til Faaberg Nils Stockfleth og 2) med Generalmajor Michael Darre paa Thoten. — 5) Christiana P., der i 1776 var 38 Aar gl. og ugift. 6) Hanna Ulrikka P., der 1776 var 34 Aar gl. og ugift. og 7) Inger Margrethe, der var død før 1776. Hun var, som ovenfor nævnt, gift med Sognepræst Peder Schjelderup til Stange.

at man ikke kan se, om hun efterlod sig Formue. Det synes i alle Fald neppe at kunne have været stort, da hun under sin Sygdom sees at have modtaget Understøttelse af sin ældre Søster og hendes Mand og hun, som det synes af Registreringen, kun efterlod et ubetydeligt Løsøre. Derimod nævnes det, at hun havde tilgode sin Arv efter Faderen, uden at det siges, hvor stor denne var. Den ældre Søster, Elisabeth Olava Schjelderup, der blev confirmeret 18 October 1767, 15 Aar gl., i Løitens Kirke, blev c. 1780 gift med Gaardbruger Jørgen Olsen paa vestre Grimset i Løiten, hvor han var født 1750 (døbt 13 Juni s. A.), Søn af Gaardbruger Ole Halvorsen og Randi Jørgensdatter, der endnu i 1801 levede som Føderaadskone hos Sønnen paa Grimset. Denne blev 15 Aar gl. 27 October 1765 confirmeret i Løitens Kirke og havde i sit Ægteskab med Olava Schjelderup mindst fire — maaske flere — Børn, nemlig 1) Halvor Jørgensen, fød paa Grimset c. 1782. Han overtog som Odelsmand Gaarden efter Faderen og skal have efterladt Afkom, der skal leve i Bondestand i Løiten. 2) Inger Margrethe Jørgensdatter, født paa Grimset c. 1785. 3) Randi Jørgensdatter, født c. 1794 og 4) Jørgen, født paa Grimset 1789 (døbt 22 Novbr. s. A.), død som entlediget Oberstlieutenant og R. St. O. O. Han optog Moderens Navn Schjelderup som Familienavn og ægtede Anna Marie Randulf Koren, født i Eidsbergs Præstegjeld 1794 (døbt 9. Novbr. s. A.), † 31 October 1827, 33 Aar gl., Datter af Sorenskriver Johan Koren og Christiane Dietrichson. Af dette Ægteskab efterlod han 3 Sønner, nemlig: a) Peter Wilhelm Schjelderup, født 1816, † 1881 som entlediget Sognepræst til Kragerø; b) Christian Bernhard Koren Schjelderup, født i Ullensaker 20 Juni 1819, entlediget Capt. i Akersh. Inf.brig; har mange Børn; og c) Georg Elias Schjelderup, født paa Hovind i Ullensaker 20 Januar 1821, nu Byfoged i Bergen; ogsaa han har flere Børn.

E. A. Thomle.

V.

(Jfr. VI. Bind, S. 88).

Som Tilføjelse til det ovenfor S. 239—40 om Brødrene *Friederichsen* eller vistnok rettest *Friderichsen* meddelte tjener Følgende,

der væsentligst ved Hr. Fuldmægtig P. Feddersens Velvillie er samlet i Finantsministeriets Pensionskontor.

Kapitain *Theodor Fr.* traadte ifølge Krigsministeriets Resolution af 11. September 1848 »tilbage i sin Stilling som pensioneret Officier«; han døde den 18. Januar 1872 som Enkemand efter Sophie Augusta, født Modest (død den 21. Juni 1859) og efterlod flere Børn, deriblandt Isenkræmmer August Theodor Hjort Fr. (der formentlig endnu lever paa Frederiksberg, Mynstersvej Nr. 10).

Oberst *Jørgen Fr.* (hvis Fødselsdag ogsaa opgives til 17. Marts og 17. Maj 1804, Dødsdagen til 23. Januar 1882) var gift i Aarhus Frue Kirke den 31. August 1836 med Elise Jacobine Køster, født den 16. August 1808, død den 2. Juni 1882. Han blev ved sit Giftermaal fritagen for at sætte i Enkekassen, da en Konferentsraadinde Hjort havde sat en Kapital ud for hans Hustru. De efterlod en Datter, gift med Fabrikant S. Frich; men der har formentlig været flere Børn.

H. W. Harbou.

Gave.

Hr. Borgmester, By- og Herredsfoged *J. H. Holm* i Middelfart har vist Samfundet den Opmærksomhed at tilsende det nogle af ham besørgede »Uddrag af Middelfart Kjøbstads Skifteprotocoller for Aarene 1690—1800«.

Tillæg og Rettelser.

1ste Række, Bind VI.

Side 273, Linie 10 fl. f. o. b. 4. *Christen Stillesen* etc. tilføies: Gift 18. Marts 1798 (viet »i Huset«) i Borre Kirke i Jarlsberg med *Alexandrine Elisabeth Behn*, født i Vaale Præstegjeld i Jarlsberg 1778 (døbt 3. Februar s. A.), † paa Strømsø 4. April 1861, Datter af Amtsforvalter i Jarlsberg Grevskab Henrik Behn og Anna Cathrine Müller. Hun blev 2) gift 30. October 1811 paa Modum med E. Holter. Christen Stillesens ældste Søn Frants Christian Stillesen blev født i Borre Præstegjeld 1798 (døbt 29. Juli s. A.).

2den Række, Bind I.

Side 72, Linie 17 f. o.: Wolf, læs: Wulf.
— 74, — 6 f. o.: Maren Wulf., læs: Maren Wulf.«
— 80, — 15 f. o.: 1685, læs: 1885.
— 188, — 2 f. n.: Byskriver, læs: Bergskriver.
— 209, Note 1: 15. April 1702, læs: 10. April 1697.

Navneregister.

Afkortninger: Cath. Cathrine, Chr. Christian, Charl. Charlotte, Dorth. Dorothea, Elisb. Elisabeth, Fr. Frederik og Frederikke, Mgdl. Magdalene, Mgr. Margrete, Math. Matthias, Amtm. Amtmand, Ass. Assessor, Bar. Baron, Cclr. Cancelliraad, Cpl. Capellan, Cpt. Capitain, Cmd. Commandeur, Cmcr. Commerceraad, Etr. Etatsraad, Fam. Familie, Ghmr. Gehejmeraad, Gnrll. Generallieutenant, Gnrlmj. Generalmajor, Jstr. Justitsraad, Kmh. Kammerherre, Kmjk. Kammerjunker, Kbm. Kjøbmand, Ldsd. Landsdommer, Ltn. Lieutenant, Maj. Major, Ob. Oberst, Obl. Oberstlieutenant, Prof. Professor, Pr. Præst, Rdm. Raadmand.

Fortegnelse over Medlemmerne af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie.

I. Danske Medlemmer.

(November 1886).

Hs. Maj. Kongens Haandbibliothek.

Hs. Højhed Prinds Hans af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glücksborg.

Aaby, V., Apotheker. Odder.
Aalborg Cathedralskoles Bibliothek.
Aalborg Stiftsbibliothek.
Aarhus Cathedralskoles Bibliothek.
Adeler, Cort S. Th., Baron. Kbh.
Adolph, J., Grosserer. Kbh.
Amtsbibliotheket i Akureyri.
Andersen, A., Sognepræst. Tømmerup pr. Kallundborg.
Arenstorff, Fr. von, Fideicommisbesidder. Overgaard.
Arntzen, T. E., Hofvinhandler. Kbh.
Athenæum, Læseselskab. Kbh.
Aumont, A., Stud. mag. Kbh.
Balle, C. C. A., Grosserer. Kbh.
Balslev, C. F., Biskop. Ribe.
Bang, F. S., Justitsraad, Bankkasserer. Kbh.
Bang, Vilh., Sognepræst. Føvling.
Bangert, E., Overkrigscommissair. Kbh.
Barfod, Fr., fhv. Archivfuldmægtig. Kbh.
Barfod, Imm., Provst. Vaabensted.
Barfod, H. P., Hospitalsforst. Aalborg.
Barth, A., Fuldmægtig. Kbh.
Basse, M. A., Birkedommer. Haagerup pr. Corinth.
Bauditz, Capitain, Kammerjunker. Kbh.
Benzon, A., Frøken. Benzon.
Benzon, C., Kmhr., Overpræsident. Kbh.
Berlien, J. H. F., pens. Archivsecret. Kbh.
Berner Schilden, Kmhr. Clausholm.
Bidstrup, Julius Lærer. Kbh.
Bille-Brahe, C., Stiftamtmand, Kammerherre, Baron. Kbh.,
Bille-Brahe, Baronesse. Egeskov.
Bille-Brahe-Selby, Lehnsgreve, Kammerherre. Hvedholm.
Binzer, O., Sognepræst. St. Jørgensgaard.
Boesen, Fr., Student. Kbh.
Bondesen, B., Skolelærer. Ellested.
Bondesen, J. M. G., Provst. Roeskilde.
Bornemann, C., Cand. jur. Kbh.
Boserup, J. J., Læge. Borup.
Brasch, Chr. H., Præst. Vemmetofte.
Breinholt, C., Dampskibsexpediteur. Esbjerg.
Bricka, C. F., Archivassistent. Kbh.
Brock, P., Dr. phil., Slotsforvalter. Kbh.
Brockenhuus-Schack, Greve, Kammerherre, Amtmand. Svendborg.
Brøndsted, Ch., Cand. phil. Kbh.
Burman Becker, G., Fuldm. i Cultusministeriet. Kbh.

Bülow, fhv. Raadmand. Helleruplund.
Bähr. J. Kbh.
Bøgh, Nicolai, Cand. phil. Kbh.
Bøgh, Godsforvalter. Tranekjær.
Carlsen, Emmy, Stiftsdame. Gl. Kjøgegaard.
Carlsen, H., Kammerherre. Gl. Kjøgegaard.
Cederfeld de Simonsen, Provst. Nykjøbing p. Mors.
Christensen, C., Kammerraad. Hørsholm.
Colding, T. A., Cand. polyt., Ingenieur. Kbh.
Collin, Edgar, Literat. Kbh.
Cramer, V. R., Godsinspecteur. Vindekilde.
Crone, A., Præst. Herrested.
Crone, F., exam. jur. Nyborg.
Dahlerup, Præst. Øster Ulslev.
Danneskjold Samsøe, H. E. D., Grevinde. Brattingsborg.
Dinesen, Hofjægermester. Katholm.
Dinesen, D. A., Frøken. Katholm.
Dons, Læge. Ringe.
Dorph, H. P. R., Sognepræst. Øster Egesborg.
Drechsel, G. V. L., Kmjkr. Silkeborg.
Düring-Rosenkrantz, Lehnsbaron, Hofjægermester. Tulstruplund ved Fredensborg.
Dændler, Overretssagfører. Odder.
Elvius, S., Ass. i Livsforsikringsanstalten af 1871. Kbh.*)
Engelstoft, C. T., Dr. theol., Biskop. Odense.
Erslev, K., Professor, Dr. phil. Kbh.
Estrup, Godsejer, Conseilspræsident, Finantsminister. Kbh.
Fasting, Chr. D., Overretssagf. Nakskov.
Frich, J. J., Byfoged. Skagen.
Fridericia, J. A., Dr. phil. Kbh.
Friederichsen, P., Jægermester. Kjærstrup.
Friehling, R., Justitsraad, Directeur i Landmandsbanken. Kbh.
Friis, C., Cand. phil. Kbh.
Frijs, Krag-Juel-Vind-, Lehnsgreve, Kmh. Boller.**)
Fuglede, Læge. Billinge.
Fyens Stifts literaire Selskab. Odense.
Fyens Stifts Læseforening. Odense.
Gad, G. E. C., Universitets-Bogh. Kbh.
Garnisonsbibliotheket. Kbh.
Gjellerup, S. M., Bibliotheksassistent. Kbh.
Glückstadt, J., Etatsraad, Bankdirekteur. Kbh.
Gottschalck, J., Enkefrue. Kbh.
Graae, G., Proprietair. Kbh.
Gram, H., Cand. jur. Kbh.
Grandjean, H. F., Capitain. Nyborg.
Gravenhorst, G. J. A., Jernbaneassistent. Aarhus.
Groth-Petersen, P., Procurator. Faaborg.
Grove, G. L., Cand. jur., Archivassistent. Kbh.
Grüner, G., Kammerherre. Raunstrup.
Grønvald, Fr., Assistent. Kbh.
Guldbrandsen, V. A., Kasserer i Livsforsikringsanstalten af 1871. Kbh.
Gyth, Cancelliraad. Kalundborg.
Hagemann, H. A. K., Sognepræst i Vinding.
Hagen, S., Musikhandler. Kbh.
Hages Legat. Nykjøbing p. F.
Hannover, J., Underbibliothekar. Kbh.
Harboe, E., Capitain i Artill. Kbh.
Harbou, F. W. H., Capitain. Kbh.
Harbou, J. W. A., Generalmajor. Kbh.
Harder, Fr. Carl Chr., Cancellist. Kbh.
Heering, C. V., Cand. polit. Kbh.
Hegel, F. V., Justitsraad. Kbh.
Hegermann-Lindencrone, Generallieutnt., Kmhr. Bjørnemose.
Heltzen, Stiftamtmand, Kmhr. Odense.
Herlufsholms Skolebibliothek.
Herschend, P., Slægtshusbesidder, Herschendsgave.
Hiort-Lorenzen, H. R., Redacteur. Kbh.
Hirschprung, Bernhard, Grosserer. Kbh.
Hirschprung, Heinrich, Grosserer. Kbh.
Holm, L., Capt. i Marinen. Kbh.
Holm, J., Borgmester, By- og Herredsfoged. Middelfart.
Holm, Chordegn. Nykjøbing p. Falster.
Holmblad, J. P., Etatsr., Fabrikejer. Kbh.
Horsens lærde Skoles Bibliothek.
Hvass, A. N., Skolelærer. Hvam.
Hvass, F., Justitsraad. Randers.
Høst, A. F., Justitsraad. Kbh.

---

*) Livsvarigt Medlem uden Contingent efter Bestyrelsens Beslutning af 6. Marts 1880.
**) Har betalt 100 Kr. én Gang for alle.

Høst, Chr., Hof-Boghandler. Kbh.
Høst, H. E., Borgmester, Byfoged. Hjørring.
Høyer-Møller, E., Provst. Kjølstrup.
Ingerslev, V., Læge. Præstø.
Isberg, S. W., Grosserer. Kbh.
Jacobsen, J. C., Dr. phil., Brygger. Carlsberg.
Jantzen, A., Sognepræst. Gjentofte.
Jensen, Typograph. Nykjøbing p. Falster.
Jensen, S. H., Districtslæge. Nordby.
Jensen, S. H., Lieutenant. Wedellsborg.
Juel, K. F., Kammerherre. Juelsberg.
Juel-Brockdorff, T., Lehnsbaron, Kammerhnrre. Valdemars Slot.
Juel-Brockdorff, C. F. Th. A., Baron. Meilgaard.
Jørgensen, A. D., Geheimearchivar. Kbh.
Jørgensen, S., Skolelærer. Kistrup.
Kall, M. D. N., Postmester. Kbh.
Kaufmann, H. J. F., Generalmajor à la suite, Kmhr. Kbh.
Klein, C., Fuldmægtig. Kbh.
Klein, Rudolph, Boghandler. Kbh.
Knudtzon, N. H., Grosserer. Kbh.
Krabbe, C., Borgmester, By- og Herredsfoged. Skive.
Krarup, Fr., Registrator. Kbh.
Krigsministeriets Archiv. Kbh.
Kringelbach, G., Contoirchef. Kbh.
Langkilde, C. V., Proprietair. Kroghenlund.
Leemeyer, J., Inspecteur. Kbh.
Leschly, Capitain. Aarhus.
Levetzow, Kmjkr., Herredsfoged. Kjerteminde.
Liebe, C., Højesteretsadvocat. Kbh.
Lilienskjold, P. A. M., Højesteretsassessor. Kbh.
Lillienskjeld. H. P. J., Forstcandidat, Skovtaxator. Kbh.
Lind, H. D., Præst. Søby pr. Ærø.
Lindegaard, Hofjægermester. Lykkesholm.
Linnemann, S., Conferentsraad, Bankdirecteur. Kbh.
Lissau, F. D., Godsforvalter. Kbh.
Lowzow, A. v., Jægermester. Slettegaard.
Lund, Troels, Dr. phil. Kbh.
Lunn, C. F., Etatsraad. Knabstrup.
Lüttichau, C., Kammerherre. Tjele.
Lynge, H. H., Boghandler. Kbh.
Løvenskiold, C. L., Over-Hofmarskal. Kmhr. Kbh.
Maag, Julius, Overretsprocurator. Kbh.
Mansa, C., Godsejer. Khh.
Matzen, H., Dr., Prof. jur. Kbh.
Meidell, Fr., Capitain. Kbh.
Meldahl, F., Etatsraad. Kbh.
Mollerup, W., Dr. phil. Kbh.
Moltke, E., Kammerherre, Greve Nørager.
Moltke, F., Overauditeur, Birkedommer. Fredensborg.
Munthe af Morgenstierne, O. von, Capitain. Kmjkr. Kbh.
Mynster, C., Læge. Kbh.
Møller, H., Sparekassekasserer. Odense.
Møller, Olaf, Cand. jur. Aarhus.
Møller, O. Bredahl, Enkefr. Veistrupgaard.
Neuhaus, L. C., Overtoldinspecteur. Kbh.
Nielsen, A. H., Pastor emer. Aalborg.
Nielsen, C. F., Sognepræst. Odden.
Nielsen, O., Dr. phil., Archivar. Kbh.
Nutzhorn, Cand. theol. Askov.
Nyrop, C., Cand. jur., Fuldmægtig. Kbh.
Obel, Th., Kjøbmand. Helsingør.
Oldenburg, V., Politimester. Odense.
Olufsen, A. F. O. H., Capitain i Livgarden, Kmjkr. Kbh.
Ottesen, O. J., Sognepræst. Jungshoved.
Paulsen, Cand. pharm., Bryggeriinspecteur. Aarhus.
Petersen, A., fhv. Skolelærer. Valløby.
Petersen, Carl, Boghandlermedhjælper. Slagelse.
Petersen, Henry, Dr. phil. Kbh.
Petersen, H. G., Overpostmester. Kbh.
Petersen, T. G., Præst. Ourø.
Pontoppidan, H., Generalcons. Hamborg*).
Post, Knud Trolle, Godsejer. Viborggaard.
Praem, Chr., Apotheker. Frederikssund.
Quaade, C. F. P. C., Kmjkr., Cand. jur. Kbh.
Qvistgaard, Erh., Student. Kbh.
Randers lærde Skoles Bibliothek.
Rantzau, Lehnsgreve. Rosenvold.
Rasmussen, L., Provst. Steenstrup.
Rasmussen, O. F. C., Etatsraad, Godsforvalter. Jettehøj.
Reedtz-Thott, Kammerherre, Lehnsbaron. Gaunø.

*) Har betalt 100 Kr. én Gang for alle.

Reitzel, Carl, Boghandler. Kbh.
Reventlow, Grevinde. Christianssæde.
Ribe Cathedralskole.
Richter, J. C. L., Sognepræst. Ringgive.
Richter, V., Overretssagfører. Kbh.
Rigsdagens Bogsamling. Kbh.
Rist, P. F., Capitain. Helsingør.
Rosen, Kammerherre. Henriksholm.
Rosenkrantz, Gunde, Baron. Kbh.
Rosenstand, Fr., Etatsraad. Kbh.
Rosenørn, E. E., Gehejme-Conferentsraad, Kammerherre. Kbh.
Rosenørn, M. H., Gehejme-Conferentsraad, Kmh. Kbh.
Rosenørn-Lehn, E., Baron, Hofjægerm. Hvidkilde.
Rosenørn-Lehn, Lehnsbaron, Udenrigsminister, Kmhr. Kbh.
Rützow, T. A. N., Boghandlermedhjælper. Kbh.
Rørdam, G., Fuldmægtig. Kbh.
Rørdam, H. F., Dr. phil., Sognepræst. Lyngby.
Scavenius, Godsejer, Cand. jur. Voergaard.
Scavenius, J. F., Kmhr., Cultusminister. Gjorslev.
Schade, Consul. Nykjøbing p. Mors.
Scheel, F. C. R., Greve. Rygaard.
Schierbech, V., Overretssagfører. Kbh.
Schlegel, F., Geheimeconferentsraad. Kbh.
Schmidt, L. H., Sognepræst. Kbh.
Schmidt, Vald., Professor. Kbh.
Schou, H. A., Cand. mag., Bestyrer. Himmerup.
Schulin-Zeuthen, C. J. W., Greve, Lehnsbaron. Tølløse.
Schurmann, J. C., Dr. theol., Professor. Skaarup.
Schwenn, Rud., Overretssagfører. Aarhus.
Schytte, A. Th., Kmhr., Hofjægermester. Bygholm.
Schøller, Jægermester. Margaard.
Schønberg, K., Boghandler. Kbh.
Schøtz, Brygger. Odense.
Segelcke, Th. R., Professor. Kbh.
Sehested, K., Fuldmægtig i Indenrigsministeriet. Kbh.
Sjællands Stiftsbibliothek. Roeskilde.
Skeel, V., Justitiarius, Kammerherre. Kbh.
Skrike, A., Gehejmelegationsraad. Kbh.
Smith, F., Læge. Vejle.
Sommer, Stud. juris. Kbh.
Sommersted, A. V., Overkrigscommissair. Kbh.
Stampe, H., Kmhr., Lehnsbaron. Nysø.
Steinmann, General, Kmhr. Tybjerggaard.
Stemann, Hofjægermesterinde. Helsingør.
Steensen Leth, Hofjægermester. Højris.
Storck, H., Architect, Professor. Kbh.
Strøm, G., Sognepræst. Marslev.
Studenterforeningen. Kbh.
Suenson, H., Cand. polit. Kbh.
Søltoft, H. C., Kbh.
Sørensen, C. Th., Capitain. Kbh.
Sørensen, J., Proprietair. Dalsgaard.
Sørensen, S. A., Capitain. Kbh.
Thiele, Joh., Assistent. Kbh.
Thiset, A., Archivassistent. Kbh.
Thodberg, J., Førstelærer. Ærøeskjøbing.
Tholle, Th. H. J., Sognepræst. Marstal.
Thorkelin, B. F. J., Oberst. Kbh.
Thorson, E. M., fhv. Underbibliothekar Kbh.
Tilemann, H. Chr. G., Godsinspecteur. Mosager.
Tillisch, Stiftamtmand. Næstved.
Tillisch, W., Stiftsdame. Kbh.
Topp, A. L., Grosserer. Kbh.
Tvermoes, F. E. T., Overretsproc. Kbh.
Tønder, J. N., Læge. Jerslev.
Udenrigsministeriet. Kbh.
Ulrich, G., Directeur. Kbh.
Urne, Axel, Fuldmægtig. Kbh.
Ussing, Algreen-, Tage, Stud. juris. Kbh.
Wad, C., Overlærer. Kbh.
Wad, G. L., Cand. polit. Kbh.
Wad, M., Sognepræst. Korsør.
Wadum, E. J., Procurator. Vejle.
Vahl, J., Provst. Nørre Alslev.
Vahl, Joh., Underbibliothecar. Kbh.
Walleen, Alphonse, Baron. Bjergbygaard.
Wandall, Bertram, Kjøbmand. Aarhus.
Vedel, S., Fuldmægtig. Kbh.
Wegener, C. F., Gehejmecffrd. Kbh.
Wendt, Henrik. Kbh.
Westergaard, H., Professor. Kbh.
Wichfeld, Kammerherre. Engestofte.
Willemoës, F. C., Kammerherre. Aarhus.
Vind, Sophus, Hofjægermester. Sanderumgaard.
Winstrup, L. A., Justitsraad, Bygningsinspecteur. Kolding.

Winther, J. C. L., Povst. Gimlinge.
Winther, Niels, Procurator.
Wittrock, H. G., Stationsforv. Hjørring.
Volquartz, J. C., Cand. phil., Handelscontoirist. Kbh.
Wroblewsky, O., Boghandler. Kbh.
Wulff, S. C. R., Cand. phil. Gjentofte.
Zytphen-Adeler, G. C., Baron. Kbh.
Zytphen-Adeler, Lehnsbaron. Dragsholm.

II. Norske Medlemmer.

(Maj 1886.)

Aall, D. M., Cand. jur. Chr.
Aall, Nils, Brugsejer. Ulefos.
Album, M., Overlærer. Drammen.
Andersen, Sev. Chr., Generalcons. Chr.
Andersen, V. C. H., Overlærer. Frederikshald.
Angell, H. B., Sagfører. Bergen.
Angell, Jonas, Districtsl. Nedre Stjørdal.
Arbo, P. N., Historiemaler. Chr.
Arendals offentlige Skoles Bibliothek.
Arentz, N. P., Overlærer. Trondhjem.
Arnesen, M., Adjunct. Ljan pr. Chr.
Aschehoug, T. H., Professor. Chr.
Athenæum. Chr.
Aubert, Otto, Advocat. Chr.
Augestad, Arnt, Læge. Brandbo.
Bachke, Fritz M., Kjøbmand. Trondhjem.
Bay, N. K., Ingenieur. Chr.
Beer, Martin, Brigadeauditeur. Christianssand.
Bendixen, B. E., Skolebestyrer. Bergen.
Bergens Arbejderforening.
Bergens Museum.
Bergens offentlige Bibliothek.
Birkeland, M., Rigsarchivar. Chr.
Blich, W., Overcontroleur. Bergen.
Blix, S. G., Adjunct. Skien.
Boeck, Th., Kgl. Fuldmægtig. Chr.
Brandt, W., Frøken. Bergen.
Brock, A. L., Adjunct. Chr.
Brodtkorb, Enkefrue. Kjørbo.
Brønlund, Dispacheur. Arendal.
Buck, F. B., Kjøbmand. Trondhjem.
Budde, C. P., Livmedicus. Chr.
Bugge, J. Ø., Skibsrheder. Mandal.
Bugge, K. L., Advocat. Trondhjem.
Bull, N. R., Secretair. Chr.
Bull, Chr., Districtslæge. Evje.
Bye, Erik, Underrofficier. Trondhjem.
Cammermeyer, Alb., Boghandler. Chr.
Campbell, J. H. S. Bergen.
Cappelen, J. H., Contoirchef. Chr.
Christie, E. C. B., Architect. Trondhjem.
Collett, A., Bureauchef. Chr.
Collett, Amtmandinde. Chr.
Collett, Nicoline, Frøken. Gulskoven.
Collin, Jens, Telegraphbestyrer. Hammerfest.
Conradi, A., Frøken. Chr.
Daae, L., Statsraad. Chr.
Daae, L., Professor, Dr. Chr.
Dahl, L., Medicinaldirecteur. Chr.
Dahll, Tellef, Bergmester. Kragerø.
Dahll, L. C., fhv. Statsraad. Chr.
Dannevig, Marinecapitain. Chr.
Dehly, S. M., Kjøbmand. Laurvig.
Delgobe, Ch., Directeur. Bamble
Diesen, G. F., Lieutenant. Heddeland.
Dreyer, O. A., Forstander. Trondhjem.
Elieson, E., Cavallerilieutn. Chr.
Eriksen, A. E., Rector. Tromsø.
Eyde, Chr., Skibsrheder. Arendal.
Fay, P. J. N., Kgl. Fuldmægtig. Chr.
Fleischer, Overtoldbetjent. Christianssand.
Floch, L., Læge. Chr.
Flood, J., Pharmaceut. Chr.
Frederikshalds Stadsbibliothek.
Fridrichsen, J. C., Cand. Trondhjem.
Galtung, J., Læge. Moss.
Giertsen, J. Chr., Kjøbmand. Bergen.
Gram, Antoinette, Frue. Chr.
Gram, H., Sorenskriver. Sarpsborg.
Gregersen, J., Cand. phil. Heggen.
Grüner, H. J. R., Oberstlieutenant. Frederiksstad.
Grüner, J., Lieutenant. Chr.
Hagemann, T., Kgl. Fuldmægtig. Chr.
Hald, J., Overlæge. Chr.

Halvorsen, J. B., Redacteur. Chr.
Hansen, Chr., Skibsfører. Frederikshald.
Hansen, Johan, Assurance-Directeur. Arendal.
Harboe, Cand. jur. Hamar.
Harboe, Lorentz, Stud. med. Chr.
Heiberg, H., Godsejer. Amble.
Hein, A. Chr., Skibsrheder. Arendal.
Herfordt, F. Bergen.
Hesselberg, F.. Cand. Chr.
Hjerleid, H., Maler. Horten.
Holmsen, Bureauchef. Chr.
Holst, Valborg, Frøken. Chr.
Holtermann, O., Capitain. Trondhjem.
Hopstock, J., Havnefoged. Bergen.
Hornemann, J. H., Forstander. Trondhjem.
Hornemann, R., Justitiarius. Trondhjem.
Huitfeldt, G., Overretssagfører. Moss.
Huitfeldt, H., Consul. Trondhjem.
Huitfeldt, I., Consul. Trondhjem.
Huitfeldt-Kaas, H. J., Archivfuldm. Chr.
Høegh, Sofie, Frue. Porsgrund.
Jensen, A. B., Adjunct. Arendal.
Johannessen, Chr. N., Kjøbm. Trondhjem.
Johnson, Gisle, Professor. Chr.
Kallevig, M., Consul. Arendal.
Kervel, D. van, Sognepræst. Ørskog.
Kielland, Axel, Cand. jur. Chr.
Kielland, G. B., Ingenieur. Frederikshald.
Kiær, Fr., Kgl. Fuldmægtig. Chr.
Klingenberg, R., Lieutenant. Horten.
Knagenhjelm, Candidat. Chr.
Knoff, R., Kjøbmand. Trondhjem.
Knudsen, H. O., Toldbetjent. Laurvig.
Lampe, T. F., Provst. Bamble.
Lampe, A. S., Boghandler. Chr.
Larsen, P. S., Bogholder. Bergen.
Lassen, W., Bureauchef. Chr.
Lippe, v. d., Stadsconducteur. Bergen.
Lorange, R. L., Conservator. Bergen.
Lund, A. D., Forstmester. Halvardmo.
Lund, Jacob, Adjunct. Drammen.
Lundh, Otto Gr., Archivfuldmægtig. Chr.
Lystrup, J., Kjøbmand. Drammen.
Løvvig, Chr., Lensmand. Sveen.
Michelet, Oberstlieutenant. Chr.
Moss, Politimester. Frederikshald.
Munthe, H., Ingenieurlieutenant. Frederikshald.
Nielsen, Yngv., Dr. phil. Chr.
Nygaard, Fr., Boghandler. Bergen.
Paus, Chr. Kjellestad ved Brevik.
Pihl, O., Directeur. Chr.
Ramm, W., Ingenieur. Trondhjem.
Randers, C., Cand. jur. Horten.
Rasch, A. W., Cand. phil. Chr.
Rasch, G J., Læge. Frederikshald.
Rigsarchivet. Christiania.
Ring, L, Corpslæge. Chr.
Rolfsen, H., Lensmand, Cand. jur. Aalesund.
Roosen, H., Postmester. Laurvig.
Rosenvinge, A. F., Telegraphstationsbestyrer. Korsnæs.
Rumohr, Claus. Frønningen.
Rygh, Carl. Adjunct. Trondhjem.
Rygh, O, Professor. Chr.
Sandberg, Cand. Hamar.
Samuelsen G., Bankkasserer. Drammen.
Schielderup, W., Student. Bergen.
Schiøtt, H. K., Adjunct. Chr
Schrøder, O., Sagfører. Arendal.
Schweigaard, C. H., fhv. Statsminister. Chr.
Schweigaard, J., Læge. Chr.
Schønberg, M., Professor. Chr.
Schøning, S., Telegraphstationsbestyrer. Namsos.
Selmer, H. L., Cand. jur. Chr.
Selskabet „den gode Hensigt". Bergen.
Selskab, det norske. Chr.
Simonsen, P., Kjøbmand. Chr.
Smith, I., Oberst. Chr.
Sommerschield, J., Consul. Namsos.
Sommerfeldt, H., Krigscomm. Trondhjem.
Stabell, G., Cand. phil. Trondhjem.
Stabell, F. W., Læge. Bergen.
Stang, N. A., Grosserer. Frederikshald.
Storm, G., Professor. Chr.
Stub, Kr., Læge. Kragerø.
Sundt, M., Cand. mag. Chr.
Tangen, v., jun., Herman, Kjøbmand. Bergen.
Tavanger, A., Archivassistent. Chr.
Thaulow, Dr. Modum.
Thomle, A., Assessor. Chr.
Thomle, E. A., Archivassistent, Cand. jur. Chr.*)

*) Har betalt 100 Kr. én Gang for alle.

Thrap, D., Sognepræst. Chr.
Thurmann, E. G., Ingenieur. Drammen.
Tønsberg, C., Generalconsul. Chr.
Universitetsbibliotheket i Chr.
Urbye, C., Sorenskriver. Stenkjær.
Werenskjold, F. H., Landbrugschemiker. Aas.
Wessel-Berg, A. Kongsvinger.
Wettergreen, F., Capellan. Sønne.
Videnskabers Selskab, Kgl. norske. Trondhjem.
Winge, Axel, Consul. Chr.
Wisbech, C. W., Commandeurcapitain. Horten.
Vogt, Jacob, Brigadelæge. Frederikshald.
Væringsaasen, Helge. Elverum.
Zahl, J. E., Handelsbetjent. Chr.
Zeier, Johan, Sagfører. Hamar.
Ziegler, R., Capitain. Veblungnæs.
Østgaard, H. B., Lensmand. Lom.
Øverland, O. A., Archivassistent. Chr.

III. Svenske Medlemmer.

Bibliotheket, d. Kgl. Stockholm.
Cawallin, S., Provst. Hvellinge.
Klingspor, C. A., Ritmester. Upsala.
Ljungmann, Axel Vilh., Dr. phil. Tjørn.
Schlegel, Bernhard. Stockholm.
Universitetsbibliotheket i Lund.
Wejbull, Professor. Lund.

IV. Udenlandsk Medlem.

Herlofsen, D., Grosserer. Paris.

Bestyrelsen for „**Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie**" bestaar for Tiden af (de med Stjerne mærkede udgjøre Skriftudvalgene):

i Norske Afdeling:

Fhv. Adjunct **Arnesen**.
Kgl. Fuldmægtig **Boeck**.
Bureauchef **Collett***, Secretair.
Professor, Dr. **Daae**.
Archivfuldmægtig **Huitfeldt-Kaas***, Formand.
Provst **Lampe**.
Fhv. Bureauchef **Lassen**.
Oberstlieut. i Generalstaben **Schnitler**.
Archivassistent, cand. juris **Thomle***.

i Danske Afdeling:

Archivassistent, cand. mag. **Bricka***.
Assistent **Elvius**.
Biskop, Dr. **Engelstoft**.
Overhofmarskal, Kammerherre, Major **Løvenskiold**.
Archivar, Dr. **Nielsen***.
Gehejmeconferentsraad, Kammerherre **Rosenørn**, Formand.
Sognepræst, Dr. **Rørdam***.
Gehejmelegationsraad **Skrike**.
Cand. polit. **Wad**, Secretair.

I Samfundets Bestyrelse er ingen Forandring foregaaet i Aaret 1886.

Samfundets Regnskab for 1885 er aflagt af dets Commissionair, Boghandler Rudolph Klein, og derefter revideret af den norske Bestyrelse, der godkjendte det. Hvorledes de enkelte Summer fordele sig paa Indtægt og Udgift, vil sees af følgende Oversigt:

Indtægt.

Tilgode hos Boghandler Klein	383	Kr.	78	Øre
Restancer	405	—	48	—
Understøttelse fra Cultusministeriet	300	—	»	—
Indbetaling for livsvarigt Medlem, Archivassistent Thomle	100	—	»	—
Indskrivningsbidrag ÷ Rabat til Forhandlere	14	—	25	—
Medlemsbidrag ÷ Rabat til Forhandlere	2658	—	37	—
Solgt af Tidsskriftet	72	—	56	—
Skylder Boghandler Klein	617	—	68	—
	4552	Kr.	12	Øre

Udgift.

Forfatter- og Redacteurhonorar	1272 Kr.	»	Øre
Trykning, Heftning m. m.	1757 —	01	—
Tilskud til Provst Vahls Slægtebog over Afk. af Chr. Nielsen, 6. Hefte	300 —	»	—
Kjøbt 1 Kgl. Obligation 300 Kr.	301 —	87	—
Avertissementer	24 —	43	—
Forskjellige Udgifter	56 —	51	—
Retour, Restancer og Tab, som afskrives	100 —	82	—
Restancer, som overføres til næste Aar	739 —	48	—
	4552 Kr.	12	Øre

I Samfundets Sparekassebog (se VI Bind, 326) indestaar for Tiden (November 1886) 34 Kr. 49 Øre med paaløbne Renter.

Dødsfald i Norge

1885.

Meddelt af Archivfuldmægtig Otto Gr. Lundh.

Aaberge, M., Student, 15. Maj, Christiania.

Aamodt, Marie, 89 A., 14. Novbr., Christiania. (Datter og Svigersøn: Marthine Rolfsen og H. R.).

Aanesen, Bergljot Marie, $3^1/_2$ M., 25. Juni, Skien. (Forældre: Hs. G. A. A., Overretssagfører, og Elisabeth M. A.).

Aas, Dorothea, 6. Jan., Bodø. (Broder: Joh.s A., Apotheker).

Aas, Ragnhild Anna, 4 A., 2. September, Christiania. (Forældre: I. Monrad A., Løitnant, og Anna A., f. Olsen).

Abel, Anne Marie, 22 A., 9. Maj, Fredriksstad. (Forældre: — A. og Augusta A., f. Barth).

Abel, Caroline Margrethe, f. Joys, 90 A., 21. April, Farsund. (Nevø: A. Lund, Apotheker, Christiania).

Abendroth, Celine, 16 A., 8. Decbr., Christiania. (Forældre: Louis A. og Georgine A.).

Agerup, Anne Marie Marthine, f. Blom, 55 A., 1. Juni, Nøterø pr. Tønsberg. (Mand: C. R. A.).

Agthe, Wulfhilda Johanne Margaretha, f. Schrøder, $45^1/_2$ A., 18. Januar, Christiania. (Mand: C. A.).

Album, Morten Kirkgaard, Overlærer, 61 A., 18. Novbr., Drammen. (Hustru: Elise A., f. Capjon).

Ameln, Dagny, $1^5/_{12}$ A., 26. Novbr., Bergen. (Forældre: Herman A. og Frederikke A., f. Hansen).

Andersen, Elida Johanne Dorthea, f. Bay, 27. Decbr., Langeland ved Kongsvinger. (Mand: J. R. A., Sorenskriver).

Andersen, Inga Wilhelmine, $9^1/_2$ A., 2. Decbr., Fredrikshald. (Forældre: V. C. H. A., Overlærer, og Dora A.).

Andersen, Mariane Emaus Tønder, f. Dundass, $86^5/_{12}$ A., 22. Septbr., Orkedalen. (Mand: J. A.).

Andersen, Petronelle, 81 A., 24. April, Christiania. (Broder: Generalkonsul S. C. A.).

Andersen, Signe, 18 A., 24. Marts, Christiania. (Forældre: A. M. A., Toldinspektør, og Christiane A., f. Gram).

Anderssen, Anders Christian, fhv. res. Kap. ved Trefoldighedskirken, 74 A., 24. Decbr., Christiania. (Hustru: Bolette A., f. Selmer).

Andvord, Marie, f. Pedersen, 4. Juli. (Mand: Kr. A., prakt. Læge i Bagn, Valders).

Anker, Annette Birgithe, 34 A., 12. Decbr., Christiania. (Moder: Githa A., f. Fürst).

Anker, Christian, fhv. Kirkeværge, $74^1/_2$ A., 5. Decbr., Christiania. (Hustru: Githa A., f. Fürst).

Anker, Frederik, 21 A., 1. Jan., Sagatun v. Hamar. (Forældre: Herman A. og Marie A., f. Boisen).

Arctander, H. S., fhv. Overtoldbetjent, 78 A., 19. Mai, Christiania. (Hustru: Martha A., f. Nielsen).

Arneberg, Anne Margrethe, f. Willumsen, Provstinde, 82 A., 22. Februar, Christiania. (Børn).

Arnemann, Otto, fhv. keiserl. tydsk Vicekonsul i Namsos, 11. Mai, Ottensen i Holstein. (Hustru: Louise A.).

Arntzen, Emilie, 70 A., 10. Februar, Grue. (Systre).

Arup, Didrik, Sogneprest, 49 A., 10. Januar, V. Slidre. (Hustru: Ragna A., f. Haffner).

Asbjørnsen, Peter Christian, fhv. Forstmester, 73 A., 6. Januar, Christiania.

Asbjørnsen, Sara (Foranstaaendes Faster), 94 A., 26. Decbr., Moss.

Aschehoug, Anne Christine, f. Darre, 86½ A., 17. Oktbr., Christiania. (Børn: T. H. A., A. C. Poulsen, f. A., og N. D. A.).

Askevold, Beate Cathrine, f. Hadeler, 43¾ A., 25. Novbr., Levanger. (Mand: J. A., Dyrlæge).

Astrup, Maren Dorthea, f. Lohrbauer, 94⅓ A., 20. Maj. (Børn i Christiania og Laurvik).

Aubert, Johannes Simon Theodor, (f. 11. Novbr. 1880), 15. August, Vetre i Aker. (Forældre: V. A. A. og S. A., f. Eriksen).

Baade, Jonas, Cand. juris, 9. Maj, Milano. (Moder: Marie B., Stavanger).

Baarsen, Alette (Enke efter Havnefoged B.), 81½ A., 13. Decbr., Drammen. (Døtre: Mathilde B. og Ovidia Forbech, f. B.).

Baashuus, Anna Sesira Catharina, 8¼ A., 15. Januar, Christiania. (Forældre: Johs. B. og Lina B., f. Jessen).

Bang, Hanna Alice, 1¼ A., 30. August, Nordby i Laurdal. (Forældre: I. S. B., Læge, og Anna B., f. Wadel).

Bang, Hans, 10 A., 24. Juni, Drammen. (Forældre: T. C. B. og Lydia B., f. Midelfart).

Bang, Nils Christian, Skomagermester, 81 A., 4. Novbr., Moss. (Hustru og Børn).

Beck, Anna Elisabeth, f. Tyrholm, 26. Oktbr., Horten. (Børn).

Beck, Willy, Kontorist, 25 A., 20. Oktbr., V. Aker. (Broder og Forlovede: A. C. A. B. og Ida Straith).

Beck, Wittus Juell, 80½ A., 11. August, Arendal. (Hustru: Emilie B., f. Ebbell, og Børn).

Bentzen, Elise Johanne, f. Øverland, 30 A., 6. Decbr., Christiania. (Mand: Carl B.).

Bentzen, Fredrik Nicolai, Overtoldbetjent, 81 A., 30. Novbr., Fredrikshald. (Efterladte).

Bentzen, Henriette Mathilde, f. von Ahnen, 69½ A., 9. Februar, Holmestrand. (Datter og Svigersøn: Karence Hansen, f. B., og C. H., Skibsfører).

Bentzon, Lyder, Kjøbmand, 70½ A., 11. Marts, Bergen. (Hustru: Karen B., f. Børs).

Berentzen, Samuel, Skibsreder, 67 A., 8. Decbr., Fredriksstad. (Hustru: Albertine B., f. Møller).

Berg, Johan Ernst, Læge, 68 A., 10. Oktbr., Lysøsund i Aafjord. (Børn).

Berg, Ole Chr., Verkseier, 2. Marts, Hadelands Glasverk. (Sønner: Nils Chr. B. og Jens W. B.).

Berg, Petronelle Helene, f. Grundt, 82 A., 20. Marts, Seierstad, Thoten. (Børn).

Berg, Thorvald, 19 A., 20. Mai, Throndhjem. (Forældre: Petter B. og Henriette B., f. Brodtkorb).

Berger, Karen Margarethe, f. Reenskaug, 19. Juli, Christiania. (Mand: C. W. Boeck B.).

Bergersen, Trygve, $^{6}/_{12}$ A., 15. Novbr., Bergen. (Forældre: G. B. og Kaja B., f. Bredal).

Bergh, Cathrine, f. Garman, 36 A., 2. Septbr., Bergen. (Mand: Olaf O. B.).

Bergh, Fredrik Wilhelm, Overretssagfører, 64 A., 29 Mai, Drammen. (Hustru: Karen B., f. Aamot).

Bergh, Johannes, $8^2/_3$ M., 16. Decbr., Christiania. (Forældre: C. W. B., fhv. Premierltnt. i Marinen, og Anna B., f. Berner).

Bergh, N. H., Bogholder ved Christiania Sparebank, 18. April. (Hustru: Florentine B., f. Sørlie).

Bergh, Pauline Christiane, 9. Oktbr., Christiania. (Forældre: G. G. B. og Didrikke B., f. Cappelen).

Berglund, Caroline Amalie, f. Børresen, 57 A., 14. Decbr., Christiania. (Mand: A. B., Toldbetjent).

Bernhoft, Theodor Christian, Prest, 52 A., 27. Marts, Christiania. (Hustru: Petra B., f. Deinboll).

Beyer, Christian Marius, Kontorbetjent i Vadsø, 29 A., 6. Marts. (Forældre: Theodor og Marie B., Throndhjem).

Bidenkap, Elisabeth, f. Berg, 28. Maj, Christiania. (Mand: J. L. B., Stadsfysikus).

Bing, Malene Margrethe, f. Olsen, 81 A., 10. Marts, Arendal. (Søn: Anton B.).

Birkeland, Peter Hersleb, 29. April, Stavanger. (Forældre: Halfdan B. og Agno B., f. Nannestad).

Biørn, Nils Frithjof Emil, $9^1/_2$ M., 11. Februar, Nordre Aurdal. (Forældre: E. Fr. B. og Anna B., f. Sørum).

Bjørn, Thora Betsy, 26 A., 26. Decbr., Christiania. (Moder: Elen B.).

Bjørnestad, Thomas Nicolai, fhv. Sogneprest, 63 A., 18. April, Christiania. (Hustru: Elisabeth B., f. Kintzell).

Blaauw, Morten Beyer, $^5/_{12}$ A., 6. Februar, Stavanger. (Forældre: Dirk B. og Marie B., f. Beyer).

Blom, Hans Ørn, Cand. juris, 67 A., 11. Maj, Heimdal i Sande. (Broder og Svigerinde: Julius B. og Marie B., f. Nickelsen).

Blom, Rolf, $^1/_2$ A., 10. August, Christiania. (Forældre: C. P. B. og Alma B.).

Blomberg, Sofie, f. Knudsen, 60 A., 7. Septbr., Christiania. (Børn).

Blytt, Magdalena, f. Reinertsen, 28. Marts, Bergen. (Mand: Henrich Ew. B.).

Boeck, Wilhelm, $8^1/_2$ Å., 24. Marts, Coto Fortuna pr. Mazarrov, Spanien. (Forældre: Axel B., Civilingeniør, og Nathalie B., f. Meyer).

Bomhoff, Dorthea Sofie, f. Bomhoff, 69 A., 26. Novbr., Brevik. (Børn).

Borchgrevink, Sofie Margarethe, f. Major, $47^3/_4$ A., 24. Marts, Stenkjær. (Mand: H. J. B., Kaptein).

Borchsenius, Anne Margrethe, f. Wessel, 73 A., 26. Januar, Skien. (Børn).

Borchsenius, Rasmus Rafen, fhv. Zahlkasserer, 82 A., 17. Januar. Christiania. (Efterladte).

Borgen, Amalie, $22^1/_2$ A., 28. Januar, Sandefjord. (Pleieforældre: P. A. Grøn og Thrine Grøn).

Borgen, Andrea Carstine, f. Dietrichs, 61 A., 7. August, Drammen. (Mand: A. E. B.).

Brandt, Diderikke, f. Ottesen, 58 A. (gift $28^1/_2$ A.), 21. Januar, Cleveland, Ohio, N. A. (Mand: Nils B., Sogneprest, og 5 Børn).

Brandt, Fritz, Apotheker, 8. Decbr., Arendal. (Broder: G. B.).

Brantzæg, Margrethe, $81^1/_2$ A., 16. Februar, Appelvær. (Svigerinde: Julie B.).

Bratt, Josephine, f. Pineus, (f. 20. Maj 1826), 31. Januar, Göteborg. (Mand: L. G. B.).

Bratt, Thea, f. —, 71 A., 17. Januar, Værdalen. (Efterladte, Christiania).

Breien, Hanna Kristiane Marie, 23 A., 2. Februar, Stokke Prestegaard. (Forældre: Karl Mart. B. og Kr. Elisabet B., f. Eckhoff).

Bremer, Wilhelmine, f. Graf, 47 A., 15. Septbr., Throndhjem. (Mand: H. B.).

Brenne, John Christian, fhv. Skibsfører, 75 A., 18. Decbr., Hvaløerne. (Hustru: Marie B., f. Brønstrup).

Brinchmann, Harald, $15^1/_2$ A., 22. Ja-

nuar, Moss. (Forældre: Harald B., Krydskontrollør, og Anna B., f. Rechdahl).

Broch, Josepha, f. Unger, Generalinde, 84½ A., 13. Juli, Christiania. (Datter: Jeannette Egeberg, f. B.).

Broch, Niels Thorvald, 6 A., 9. April, Skien. (Moder: Jeannette B., f. Solberg).

Brock, Susanne Magdalene, f. Nerdrum, 28½ A., 11. Februar, Throndhjem. (Mand: H. H. B., Læge).

Brodtkorb, Ingeranna, f. Hofstad, 84 A., 5. Juli, Valsø. (Datter og Svigersøn: Henriette Berg, f. B., og Petter Berg).

Brun, Elen, 71 A., 5. August, Christiania. (Brødre: Sven B. og Jacob B. B.).

Bruun, Christiane, f. Plesner, (Enke efter Provst Chr. C. H. B.), 84 A., 13. Februar, Christiania. (Døtre og Svigersøn: Louise Storm, f. B., Julie B. og Joh. Storm, Professor).

Bruun, Engebreth Finne, 6. Januar, San Francisco. (Hustru: Dorothea B., f. Dedekam).

Bruun, Johan Thams, 1. Januar, Drammen. (Fader: T. C. B.).

Bruun, Petronelle, f. Steendahl, 27. Febr., Bergen. (Mand: Johan L. B.).

Bruusgaard, Nicoline Amalie, f. Kjøsterud, 67 A., 9. Januar, Moss. (Mand: J. B.).

Bryn, Henrik Anton, Undertoldbetjent, 54 A., 26. Mai, Ny Hellesund. (Hustru og Datter: Nicoline B., f. Nielsen, og Hanne B.).

Bryn, Ludvig August, Kaptein, 19. Juli, Christianssand. (Hustru: Alfhild B., f. Fugllie).

Buch, Anna Marie, f. Dahl, 38 A., 16. Oktbr., Strømsbo pr. Arendal. (Mand: Aalholm B. og Børn).

Buchholdt, Nicholas, Bergingeniør, Overdirektør ved Røros Bergverk, 54 A., 28. April, Throndhjem. (Hustru: Amalie B., f. Darre).

Buchholm, Reinholdine Johanne, f. Nichelsen, 27. Septbr., Fredriksstad. (Mand: J. F. B., Sogneprest).

Buchholz, Olga, $^5/_{12}$ A., 9. Februar, Christiania. (Forældre: Gottfr. B. og Alma B.).

Budde, Elise, f. Bülow, 83 A., 1. April, Christiania. (Pleiedøtre: Ludovikka Fleischer, f. Juell, og Elisabeth Klouman, f. Fleischer).

Bugge, Christine Birgitte, f. Steen, 1. Juli, Skudesnes. (Mand: Chr. B., Skoleinspektør).

Bugge, Victoria, f. Sommer, 29. Novbr., Drøbak. (Datter: Emma B.).

Bull, Andreas Julius, fhv. Sogneprest, 41 A., 19. Septbr., Orkedalen. (Hustru: Hansine B., f. Dahl).

Bull, Henriette Margrethe, f. Breda, 69 A., 26. Decbr., Christiania. (Børn).

Bull, Iver von Hadeln, fhv. Provst, 87 A., 25. Decbr., Throndhjem. (Børn).

Bull, Paula, 19 A., 14. Oktbr., Christiania. (Moder: Anne B., f. Haugan).

Bøckmann, Eduardine, f. Drejer, 73½ A., 9. Marts, —. (Børn).

Bøckmann, Marthe Cathrine, 84½ A., 3. Septbr., Christiania.

Bødtker, Ida, f. Hansen, 72½ A., 29. Januar, Christianssund. (Sønner: Kristian B., Farmaceut, og Fredrik B., Adjunkt).

Bøhn, Anne Kirstine, 24. Decbr., Christiania. (Forældre: Alb. B. og Berthe B., f. Rolstad, Nes, Romerike).

Børresen, Karen, 18 A., 28. Septbr., Egra pr. Grimstad. (Forældre og Forlovede: J. B. og Marie B., f. Mathiesen, samt Theodor Conradi, Cand. pharm.).

Bøysen, Jacob, 5 A., 19. August, Skien. (Forældre: J. B., Læge, og Birgitte B., f. Søeberg).

Calmeyer, O. J., fhv. Apotheker, 54½ A., 26. Decbr., Hvidsten. (Efterladte, Christiania).

Cappelen, W., Apotheker, 56 A., 28. Marts, Haugesund. (Hustru: Bolette C., f. Ullitz).

Christensen, Fredrik Christian Bernhoft, fhv. Politifuldmægtig, 11. Juli, Christiania. (Hustru: Theckla C., f. Wiborg).

Christiansen, Christiane, f. Broch, 76 A., 4. Juli, Christiania. (Datter: Sophie Tannæs).

Christie, Edvard, 4¹/₁₂ A., 7. Mai, Øvre Stjørdalen. (Forældre: N. C., Stationsmester, og Petronella Cornelia C., f. Evenson).

Christie, Johan Koren, fhv. Adjunkt, 71 A., 17. Mai, Haugesund. (J. Christie).

Christie, Wilhelm, Overtoldbetjent, 78³/₄ A., 19. Mai, Bergen. (Moder og Søn: Anne E. C. og Olaf C., Læge).

Clasen, Johanna, 22¹/₂ A., 12. April, Chicago. (Systre: Fredrikke Krogh, f. C., og Olive Brodtkorb, f. C.).

Clausen, Wilhelmine Birgitte, 65 A., 21. April, Christiania. (Syskende: Josefine Bendixsen, f. C., og G. F. C., kgl. Fuldm.).

Cocceius, Kristel Josephine, 37 A., 7. Marts, Throndhjem. (J. J. Høyem).

Coldevin, Isak, Proprietær, 82¹/₂ A., 29. Januar, Dønnæs. (Hustru: Thrine C., f. Walnum).

Collett, Caroline Petrea, 81 A., 1. Marts, Christiania. (Syster: Marthine C., f. Collett).

Conradi, Helene Marie, 5³/₄ A., 22. Februar, Christiania. (Forældre: Gottfr. C., Læge, og Amalie C., f. Kirsebom).

Cordsen, Petra Cathinka, 29. Mai, Christiania. (Moder: Louise C., f. Nyrop).

Corneliussen, Einar, 1 A., 2. Mai. (Forældre: Peter C. og Anna C., f. Løvenskiold).

Crawfurd, Georgiana, 87¹/₂ A., 3. Mai, Laurvik. (Nevø og Niece: T. Bonnevie og Amalie Bonnevie, f. Lund).

Daae, Birgithe Christine Hjelm, 74 A., 28. Novbr., Christiania. (Syskende).

Dahl, Else Alstrup, 14. Marts, Handeland. (Syskende).

Dahl, Erik Gustav, 12 A., 3. Novbr., Christiania. (Forældre: R. D., Bankfuldmægtig, og Lina D., f. Rønnerud).

Dahl, Ernstine, 47 A., 8. Marts, Drammen. (Moder: Christiane D., f. Koht).

Dahl, Gjertrud Johanne Marie, f. Thams, 2. August, Christiania. (Mand: C. F. D.).

Dahl, Marie Theodora, 11 A., 2. Juni, Throndhjem. (Forældre: C. D., Stadsingeniør, og Christine D., f. Johanssen).

Dahl, Thomine Augusta Theodora, 6 A., 21. Oktbr., Bergen. (Fader: J. D., Oberstløitnant).

Dahl, Wilhelm Frimann, 63 A., 9. Februar, Handeland. (Syskende).

Dahm, Rolf, 9¹/₂ M., 24. Oktbr., Drammen. (Forældre: Fredrik D. og Antonette D., f. Faye).

Danelius, Thora Johanna, 3¹/₂ A., Juni, Christiania. (Forældre: Gustav D., Løitnant i Marinen, og Elisa D., f. Dybwad).

Dedekam, Anders, Skibsreder, 77³/₄ A., 25. April, Christiania. (Hustru: Julie D., f. Mørck).

Dedekam, Antoinette, f. Holders, 82¹/₂ A., 11. Marts, Arendal. (Mand: Søren A. D.).

Dehli, Sofie, f. Olsen, 39 A., 20. Juni, Christiania. (Mand, Datter og Svigersøn: Th. D., Dyrlæge, Sigrid Jensen, f. D., og J. Jensen, Toldbetjent).

Demant, H. F., 29. Marts. Arendal.

Dietrichson, Peter Wilhelm Kreydahl, Agent, 44¹/₂ A., 26. Januar, Laurvik. (Fader: C. L. D., Krigskommissær).

Dietrichson, Ragnar, ⁵/₆ A., 6. Decbr., Nordre Fron. (Forældre: Gustav D., Læge, og Birgitte D., f. Lynum).

Dietrichson, Wilhelm, 7 A., 17. Novbr., Husø. (Forældre: M. D. og Trine D., f. Klüver).

Dithmer, Marie, f. Baruschky, 89 A., 11. April, Christiania. (Datter og Svigersøn: Wilhelmine Holmsen, f. D., og H. Holmsen).

Dometius, Tina, 27. Septbr., Christiania. (Forældre: R. M. D., fhv. Sogneprest, og Anna M. D., f. Hedberg).

Dons, Cathrine Alette, (Datter af Berg-

raad, Mag. Peder D.), 90 A., 13. Jan., Throndhjem. (I. Horneman).

Dons, Fredrik Christian, fhv. Stiftsprovst og Sogneprest til Tromsø, 49 A., 30. Januar, Throndhjem. (Hustru: Ebba D., f. Ullmann).

Doran, Marie, 12 A., 24. Mai, Fredriksværn. (Forældre: E. D. og Marie D., f. Juell).

Dorff, Olga, 16 A., 17. August, Nossum. (Forældre: B. D., Ritmester, og Fredrikke D., f. Erlandsen).

Drazdak, Henriette Charlotte, f. Knudsen, $39^1/_2$ A., 18. Januar, Bergen. (Mand: A. D.).

Due, Alfhild, $2^5/_6$ A., 20. Juni, Christiania. (Forældre: L. D., Agent, og Grethe D.).

Due, Anna Catharine, f. Arnesen, 36 A., 8. Decbr., Fredriksstad. (Mand: Wilh. D., Trælasthandler).

Due, Magdalene Marie, $13^1/_4$ A., 14. April, Grimstad. (Forældre: O. D. og Edvarda D.).

Due, Marie, f. —, 58 A., 21. Juli, Christiania. (Børn).

Dybwad, Christiane, f. Lange, (Enke efter Kjøbmand Jacob D.), 91 A., 3. Novbr., Christiania. (Børn).

Døsen, Anna, 8. Februar, Sletner i Eidsberg. (Forældre: M. K. D., Oberstløitnant, og Maren D., f. Lund).

Eenberg, Mathea, 68 A., 7. Juni, Christiania. (Børn og Svigersøn: Johan E., Grethe Smith, f. E., og Harald Smith).

Egeberg, Eivind Fritz, $^7/_{12}$ A., 24. April, Christiania. (Forældre: Ferd. E. og Lucy E., f. Parr).

Egeberg, Thorvald Charles, Distriktslæge, 38 A., 19. Marts, Tranø. (Forældre: C. E. og Olave Fredrikke E., Nøterø).

Egeland, Aasvald, $1^1/_6$ A., 5. Februar, Kleps Prestegaard. (Forældre: K. E. og Valborg E.).

Eger, Hans Christian Fredrik, 36 A., 28. Novbr., Christiania. (Fader: William E., kgl. Fuldm.).

—, Ingeborg Annette, f. Hanson, $70^1/_2$ A., 10. Oktbr., Christiania. (Mand: William E., kgl. Fuldm.).

Eitran, Sara Kirstine, f. Dundass, 89 A., 21. Septbr., Lurø. (Børn: Cornelius E. og Stine Stub, f. E.).

Eitzen, Johan Lauritz, 22 A., 25. Februar, ved Forlis. (Forældre: J. L. E., Postmester, og Thrine E., f. Sahlqvist, Tønsberg).

Elgesem, Thomas Severin Hoffmann, 17 A., 16. Juli, Moss. (Forældre: L. E. og Thora E., f. Hoffmann).

Ellefsen, Magdalene, $9^1/_2$ A., 2. Novbr., Holden Prestegaard. (Forældre: E. E. og M. E.).

Ellefsen, Marie Christine Elisabeth, f. Wittkugel, (Enke efter Sorenskriver i Follo Hans Peter E.), $74^1/_2$ A., 28. Oktbr., Drøbak. (Emma Mørch).

Ellertsen, Fredrik, Ingeniør, $27^1/_4$ A., 18. Marts, Christiania. (Forældre: Fredr. E. og Cecilie E.).

Ellertsen, Marianne, $^{11}/_{12}$ A., 29. Mai, Bergen. (Forældre: Claus E., Skibsmægler, og Margarethe E., f. Hille).

Erichsen, Karen Bolette, (Enke efter Fiskeveier Ole Johan E.), 76 A., 6. Marts, Bergen. (Petter von Tangen og L. F. Ameln).

Erlandsen, Nicoline Mathea, f. Haavie, $72^1/_2$ A., 11. April, Kongsberg. (Mand).

Essendrop, Thoralf, Agent, 36 A., — Decbr., Christiania. (Hustru: Jensine E., f. Brodtkorb).

Fagerholt, Peter Herman, Cand. pharm., 17. Januar, Lillehammer. (Moder: Rønnaug F., f. Lundgreen).

Fangen, Anton Wilhelm, 28 A., 23. Novbr., Cownpore i Ostindien. (Moder: Sofie F.).

Farup, Ole Eugen, Proprietær, 55 A., 1. Marts, Christiania. (Hustru: Mina F., f. Christensen).

Fasting, Michael Sundt Tuchsen, fhv. Sogneprest til Førde i Søndfjord, 79 A., 4. Decbr. (Datter: Anna F., og Syskende).

Fehr, Louis, Lithograf, 57 A., 23. Oktbr., Christiania. (Børn og Svigersøn).

Fellberg, Fredrik, $64^1/_2$ A., 26. Januar, Langesund. (Hustru: Sophie F., f. Thomsen).

Feragen, Elisabeth, f. Olsen, $60^3/_4$ A., 12. Juli, Holt. (Mand: A. F., Kirkesanger).

Fergstad, S. A., Provst, $72^1/_2$ A., 19. Septbr., Hegre pr. Stjørdalen. (Børn).

Finckenhagen, Hedevig, f. Angell, 90 A., 26. Jan., Throndhjem. (Paarørende).

Finckenhagen, Ingeborg Marie, f. Doxrud, 60 A., 2. Marts, Fredriksstad. (Døtre og Svigersøn: Ingeborg F., Olava Møldrop, f. F., og H. Møldrop, Apotheker).

Fladmark, Caroline, f. Wisløff, 7. Novbr. Kjøbenhavn. (Sønner: Aug. F. og Kr. F.).

Fleischer, Balthazar Sechmann, fhv. Kommandør i Marinen og Konsul, 31. Marts, Horten. (Syster: Letta Münster, f. F.).

Fleischer, Carl Edvard, Sogneprest til Bjørnør, 42 A., 1. Novbr., ved et Ulykkestilfælde. (Hustru: Hanna F., f. Fergstad).

Fleischer, Harald Fredrik, 28 A., 16. Maj, Christiania. (Forældre: M. F., Kaptein, og Marie F., f. Rasch).

Fleischer, T. M., 71 A., 18. Novbr., Lekanger. (Broder og Svigerinde: C. J. F. og Helene F., f. Castberg).

Filflet, Birger, $^7/_{12}$ A., 9. Oktbr., Hamar. (Forældre: N. F., Overretssagfører, og Alhed F., f. Agersborg).

Flood, Einar, 8 A., 22. April, Bergen. (Forældre: Peder F. og Hanne F., f. Jonassen).

Frank, Paul H., fhv. Gaardbruger i Eidsvold, $85^1/_2$ A., 23. Decbr. (Børn).

Friele, Enger Kirstine, f. Hansen, (Enke efter Prokurator H. I. F.), $86^1/_2$ A., 29. Jan., Bergen. (Nevø: F. Bruun-Hansen).

Friis, Ingeborg Johanne, $48^1/_2$ A., 10. Maj, Christiania. (Broder: R. F., Kaptein).

Friis, Johan Adolf Arenfeldt, $^1/_4$ A., 17. Februar, Stavanger. (Forældre: W. F., Overretssagfører, og Hanna F., f. Arenfeldt).

Funnemark, Edward A., fhv. Skibsfører, 61 A., 24. Januar, Porsgrund. (Hustru: Laura F., f. Jørgensen).

Fyhn, Christian Daldorf, Bergskriver, $90^1/_2$ A., 18. August, Throndhjem. (Børn).

Geelmuyden, C. T. H., Kommandør i Marinen, $68^1/_2$ A., 13. Mai, Horten. (Hustru: Sophie G., f. Horn).

Gerner, Hanne Brockenhuus Løvenhjelm, 73 A., 6. August, Roskilde. (Syster: Augusta Sibbern, f. G.).

Giebelhausen, Christian, Inspektør, 77 A., 10. Februar, Fredriksstad. (Søn og Svigerdatter: Fr. W. G., Læge, og Marie G., f. Friis).

Gill, Ida, 16 A., 22. Januar (Fødselsdagen), Christiania. (Forældre: H. G. og Mathea G.).

Glæver, Hanna Cecilie, f. Hanssen, 31. Mai, Christiania. (Mand: John G., p. t. Christiania).

Gjeldaker, Botolf, Sogneprest, 48 A., 25. Oktbr., Hol Prestegaard. (Hustru: Kirsten G., f. Holst).

Gjerdrum, Chr. Frd., fhv. Distriktslæge, 70 A., 8. April, Christiania. (Syster: Hanna G.).

Gjessing, Elisa, 23. Mai, Christiania. (Brødre).

Gjestland, Margit Bergliot, $11^1/_2$ A., 8. Juli, Horland. (Forældre: H. G., Distriktslæge, og Sina Marie G., f. Jensen).

Glatved, Jens, $17^1/_2$ A., 22. Januar. Christiania. (Moder: Louise G., f. Helliesen).

Glatved, Maren, f. Semmen, $76^1/_4$ A., 19. Maj, Hønefos. (Sønner: Axel og Lauritz G.).

Goffeng, Thoralf, $3^1/_2$ A., 29. Decbr., Christiania. (Forældre: A. O. G., Premierløitnant, og Elen G., f. Melstrøm).

Goplen, Caroline Ragnhilde, f. Andersen, 28. A., 21. Januar. Christiania. (Mand: Martin G., Toldbetjent).

Gram, Einar, Bankdirektør, 68 A., 23. Decbr., Throndhjem. (Hustru: Dorothea Jeanette G., f. Knudtzon).

Grenager, E. A., Agent, 76½ A., 12. April, Christiania. (Børn).

Grip, Rudolf, Skomagermester, 81 A., 13. Novbr., Christiania. (H. Skabo).

Grosch, C., Snedkermester, 70 A., 7. Juni. (Hustru: Georgine Mathilde G., f. Stougaard).

Grosch, Cathrine Marie, 28. Juni, Christiania. (Syster: Thora G.).

Grundseth, Mathea, 56 A., 4. Novbr., Justad i Lier. (Syster og Svoger: Inger E. Lumholtz, f. G., og P. N. Lumholtz, Kaptein).

Grønn, Arinda, f. Løvenhjelm, 31. Decbr., Laurkullen. (Mand: G. J. G.).

Grønn, Marthinius, Kjøbmand, 26. Marts, Fredriksværn. (Hustru: Sofie G., f. Kruge).

Grønn, Regine, 69 A., 4. Januar, Laurvik. (Søn og Svigerdatter: H. A. G. og Nicoline G., Christiania).

Grønvold, Harald, 19 A., 24. Juli, Aamot, Modum. (Moder: Christine G., f. Mathiesen).

Grønvold, Marie, f. Thoresen, 74 A., 17 Marts, Christiania. (Pleiedatter: Amalie Dahl).

Gullachsen, Augusta, f. Mowinckel, 47 A., 20. Maj, Bergen. (Mand: B. J. G.).

Guettler, Emilie Ernestine, f. Løffert, (Enke efter Fabrikeier Bernhard Christoph G.), 80 A., 1. August, Nydalen v. Christiania. (Plejesøn: Hugo G.).

Gundelach, Elise Griselda, f. Andersen, 28. Marts, Christiania. (Mand: J. J. G.).

Gundstad, Ole, Student, 1. Novbr., Christiania. (Moder: Pauline G.).

Gunnerus, Oline Wilhelmine, f. Arøe, 74½ A., 2. April, Hamar. (Børn).

Gutzeit, Erik, Student, 22 A., 19. Mai, Davos, Schweiz. (Forældre: Hans G. og Anethe G., f. Olsen, Asnières sur Seine).

Haarr, Julie Marie Dorthea, f. Magnussen, 37 A., 8. Decbr., Stavanger. (Mand: L. H. jr. og 5 Børn).

Hagemann, Margaretha, f. Flinthough, 78½ A., 7. April, Grimstad. (Mand: O. H. H., Overtoldbetjent).

Hagen, Christiane Sigfredia, 24 A., 5. Jan., Throndhjem. (Moder: Christiane H., f. Museus).

Hagerup, Emma, 72 A., 19. Marts, Christiania. (Syster: Augusta H.).

Halvorsen, Ole, Kontorist, 46½ A., Juni, Christiania. (Hustru: Wilhelmine H., f. Wright).

Hals, Mathilde, f. Saxild, 20. Decbr., Christiania. (Børn og Svigerdatter: Olaf N. H., Margrethe H., Carl H. og Emilie H., f. Sandberg).

Halseth, Jacob Waldemar, 1⅔ A., 11. Novbr., Throndhjem. (Forældre: Adolf H. og Kristine H., f. Høyer).

Hamilton, Olava Christiane, f. Christophersen, 61 A., 17. Maj, Fredrikshald. (Mand: T. H., Lodsoldermand).

Hamre, Ole, Kjøbmand, 81 A., 7. Februar, Ekersund. (Hustru: Engel H., f. Hetland).

Hanche, Margit, 2½ A., 16. September, Christiania. (Forældre: Joh.s H. og Gustine H., f. Halvorsen).

Hansen, Aasta, 3½ A., 21. Februar, Sandefjord. (Forældre: O. H. og Alvilde H., f. Lohr).

Hansen, Claus, Bankkasserer, 85 A., 25. Oktbr., Bergen. (Børn: Agnes H., Amalia H. og Brødre).

Hansen, Einar, 17 Dage, 20. Januar, Mo i Helgeland. (Forældre: Anton H., Sogneprest, og Marie H., f. Kildahl).

Hansen, Ellen, 79 A., 2. Februar, Christiania. (Sønner: K. H., Ingeniørløitn., H. O. H., Premierløitn., og G. B. H., Løitnant).

Hansen, Kaja, 70 A., 11. Novbr., Christiania. (Broder, Nevø og Niece: Kasper H., Augusta Gaden, f. H., og F. Gaden).

Hansen, Kjeld Anton Holmsen, 54 A., 12. Januar, Brevik. (Hustru: Luise H., f. Münster).

Hansen, Maren Jørgine, f. Hegge, 28 A.,

3. Maj, Ibestad. (Mand: N. S. H., Overretssagfører).

Hansen, Marthinette Johanne, f. Heyerdahl, (Enke efter Stadsfysikus Karl H.), 61 A., 22. Februar, Christianssand. (Søn og Svigerdatter: Maurits H., Ingeniør, og Asta H., f. Sundt).

Hansen, Niels Christian Ihlen, Postmester, 61 A., 4. Juli, Holmestrand. (Hustru: Caroline Dorthea H., f. Eduardsen).

Hansen, Peter Monrad, 3½ A., 25. Juli, Christiania. (Forældre: Peter H. og Anna H., f. Monrad).

Hansen, Reidar, 21¾ A., 17. Februar, Throndhjem. (Forældre: Th. H. og Marie W. H., f. Steen).

Hanson, Johannes, fhv. Stadsfysikus, 89 A., 6. Maj. (Datter: Marie H. og Broder).

Hanssen, Carl, 61 A., 2. April, Arendal. (Hustru: Sofie H., f. Bugge).

Hanssen, Hans, Kjøbmand, 77 A., 27. Juni, Stavanger. (Søn og Svigerdatter: Ager H. og Anna H.).

Hanssen, Søren Johan, fhv. Distriktslæge i Indre Romsdalen, 64½ A., 19. April, Heimdal pr. Lian. (Søn: Hans Reinert H., Student, og Datter).

Hanssøn, Levor Andreas, Postmester, 58½ A., 9. Januar, Porsgrund. (Hustru: Sina H.).

Hansteen, Aletta Severine, f. Schjelderup, 64 A., 9. April, Selbo. (Mand: A. B. H., Sogneprest).

Harbitz, Niels Andreas, Malermester, 61 A., 30. Novbr., Bergen. (Hustru: Elise H., f. Harbitz).

Harboe, Thora, 1/6 A., 15. April, Rena. (Forældre: M. D. H., Cand. med., og Johanne H., f. Danelius).

Harmens, Hans Henrik, Partikulier, 64 A., 20. Oktbr., Kjøbenhavn. (Søn: H. P. H.).

Hassing, Ole, 90 7/12 A., 18. Decbr., Throndhjem. (Nevø og Niece: P. E. Kribel og Mathilde Kribel).

Hauan, Ida, 27. Oktbr., Sæther pr. Levanger. (Syster: Kaja Jelstrup, f. H.).

Hauff, Leif Thorvaldsen, 1⅛ A., 29. Novbr., Christiania. (Forældre: Thr. W. H., Skibsfører, og Alvilde H., f. Andersen).

Hauge, H. B. F., 71 A., 21. Septbr., Skjæret i Aasnes. (Børn).

Heffermehl, Hagbarth, 1 A., 2. Septbr., Drammen. (Forældre: Chr. H. og Ludvikke H., f. Norbye).

Hegermann, Bolette, 77 Aar, 10. Oktbr., Throndhjem. (Syster: Ottilie H.).

Hegermann, Cay Ditlef, fhv. Foged i Søndmøre, 85 A., 7 Marts, Kjøbenhavn.

Hegge, Hansine Elise, 21½ A., 20. Juni, Lillesand. (Forældre: H. J. H., Overtoldbetjent, og Elise Marie H., f. Bull).

Heiberg, Anton Vilhelm, Høiesteretsadvokat, 54 A., 4. Juli, Christiania. (Børn).

Heiberg, Rikke, 84 A., 22. August, Christiania. (Svigerinde: Ida H., f. Münster).

Heide, Henrik, Typograf, 12. Septbr., Christiania. (Hustru: Ingeborg H.).

Heidemark, Petrea, f. Wright, 72 A., 30. April, Sandefjord. (Børn og Svigersøn: Hanna Krogh, Frd. H., Rikka Ahrens og H. Ahrens, Arkitekt).

Helland, Arnoldine Margrethe, 81 A., 14. Marts, Bergen. (Anche M. Thorsen og Andreas Pettersen).

Heltberg, Ingeborg, 1 1/12 A., 15. Oktbr., Christiania. (Forældre: H. H. og Cathinca H.).

Heltberg, Johan, 61 A., 6. Decbr., Bergen. (Hustru: Ingeborg H., f. Holm).

Heltberg, Johan Christian Knudsen, 54 A., 24. Maj, Ringsaker. (Syskende).

Hermanstorff, Anton August, 1½ A., 17. Februar, Drammen. (Forældre: H. R. H., Kjøbmand, og Elisa H., f. Næss).

Hesselberg, Birgitte Lucie, f. Hartvig, 30 A., 4. Februar, Laurvik. (Mand: N. S. H.).

Jordan, Caspar Brostrup, 10½ M., 28. April, Throndhjem. (Forældre: Henrik J., Ingeniør og Georgia J., f. Brostrup).

Juell, Klara, 5¼ A., 25. Juni, Bergen. (Forældre: Axel J. og Constance J.).

Juell, Sofie Augusta, f. Bülow, 93 A., 28. Febr., Christiania. (Datter og Svigersøn: Ludovika Fleischer, f. J., og H. S. Fleischer, Kaptein, Kongsberg).

Just, Maren Margrethe, 68 A., 25. Oktbr., Grimstad. (Mand: Ole J.).

Juul, Augusta, 79 A., 7. April, Christiania. (Syskendebarn: J. A. Stabel).

Jønsberg, Nils, Sogneprest, 77 A., 28. April, Bygdø. (Hustru: Else Sophie J., f. Gaarder).

Jørstad, S., Sagfører, 8. Decbr., Smestad pr. Lillehammer. (Børn).

Kaas, Conrad Malthe, Skibskaptein, 51 A., 1. Maj, Liverpool. (Hustru: Mary K., f. Seddon, og Datter).

Kaas, Hans, Arkitekt, 63 A., 13. Novbr., Christiania. (Hustru: Marie K.).

Kamstrup, Erika, f. Schjøth, 22. Maj, Lillehammer. (Børn).

Kastenbein, A., Hotelvert, 56 A., 3. August, Christiania. (Hustru: Marie K., f. Holm, og Børn).

Kaurin, Alette Sofie, f. Musæus, Provstinde, 75½ A., 6. Novbr., Throndhjem. (Børn).

Kierulf, Helene Behmer, 83 A., 8. Novbr., Drøbak. (Joh. Ørum).

Kierulf, Sophie Aasilie, f. Gjessing, 40 A., 29. Marts, Drammen. (Mand: Fred. A. K. og Børn).

Kierulff, Anna Ulrikke Neumann, f. Ross, 56 A., 25. Juni, Sæms Prestegaard. (Mand: J. C. Emil K., Sogneprest).

Kjerulff, Hulda, 68 A., 25. Juni, Svelvik. (Syster og Svoger: Clara Aars, f. K., og H. Aars, Sogneprest).

Kielland, Ingrid, 1 A., 2. Decbr., Christiania. (Forældre: F. C. B. K., Cand. jur., og Johanne K.).

Kielland, O. P., fhv. Sogneprest, 59 A., 21. Oktbr., Christiania. (Hustru: Emilie K., f. Christophersen).

Kielland, Wennicke, 7/12 A., 2. April, Christiania. (Forældre: Jacob K. og Wennicke K., f. Grove).

Kjeldsberg, Carl Henry, 21½ A., 7. Maj, Throndhjem. (Forældre: R. K. og Harriet K., f. Southern).

Kjeldseth, Karl, 45 A., 12. Oktbr., Christiania. (Hustru: Pauline K., f. Jansen, og Børn).

Kjølstad, Svanhild, 5¾ A., 24. Oktbr., Christiania. (Forældre: Thv. K., Cand. jur., og Elvina K., f. Nielsen).

Kjørboe, Albertha, 86½ A., 3. Juni, Christianssand. (Niece: Cathinka Willoch.

Kleffel, L. G., Rentier, 29. Septbr., Rostock. (Døtre og Svigersønner: Louise Abel, f. K., Anne Abel, f. K., Hans Abel og Carl Abel).

Klem, Johannes Mikael, fhv. Sogneprest, 69 A., 12. Decbr., Christiania. (Hustru: Gjertine K., f. Walløe, og Børn).

Klouman, Fredrik Laurentius, Generalmajor, 72 A., 28. Januar, Christiania. (Børn).

Kløcker, Johan Hübner Holst, fhv. Kapteinløitnant i Marinen, 27. April, Tønsberg. (Hustru: Kaja K., f. Munch).

Knap, M. Sophie, f. Sinding, 90 A., 17. Oktbr., Fredrikshald. (Børn).

Knap, Trine Carine, f. Klingenberg, 30. August, Christianssand. (Mand: N. J. K., Overlærer).

Knudsen, Carl, Skibsreder, 68 A., 25. Septbr., Porsgrund. (Hustru: Caroline K., f. Erlandsen).

Knudtzon, Christian Lorck, 75½ A., 13. August, Throndhjem. (Hustru: Gyrithe K., f. Meidell).

Knudtzon, Conrad, 1. August, Bergen. (Forældre: Bailli K. og Elisa K., f. Mohr).

Knutsen, K., Overretssagfører, 61 A., 22. Decbr., Normansløkken, Ø. Aker. (Hustru: Kristine K., og Børn).

Koen, Hanna Margrethe Juul, f. Klinge,

$85^1/_3$ A., 6. Juni, Throndhjem. (Datter: Elisabeth K.).

Kolbjørnsen, Amalie, f. Meinich, 15. Decbr., Søndre Land. (Mand: K., Læge).

Kolstad, Marie Cecilie, f. Iversen, 55 A., 26. Juni, Christiania. (Mand: A. L. K., Snedkermester).

Konow, Wollert, Konsul, 7. Maj, Bergen. (Hustru: Wilhelmine K., f. Bredal).

Koren, Johan, Dr., Konservator ved Bergens Musæum, 76 A., 3. Oktbr., Bergen. (Hustru: Rebekka K., f. Olberg).

Koren, Ove, $^2/_3$ A., 25. Novbr., Fredriksstad. (Fader: Paul K., Skibsfører.

Koren, Sigvart Irgens Reich, Cand. jur., fhv. Sekretær i Hypothekbanken, 19. Mai, Frøen, V. Aker. (Hustru: Engel K., f. Christie, og Børn).

Krog, Helene Margrethe, 31. Oktbr., Stavanger. (Broder: H. J. K., Sogneprest, Fane).

Krogh, Anette, f. Olsen, $30^1/_2$ A., 12. Januar, Christiania. (Mand: A. J. K.).

Krogh, Halfdan Erik, $^5/_{12}$ A., 4. Juli, Christiania. (Forældre: Hans J. K. og Andrine K., f. Christiansen).

Krogh, Lars Omsted, fhv. Undertoldbetjent, $84^2/_3$ A., 14. August, Drøbak. (Børn).

Krogh, Ludvig Andreas, Sorenskriver i Nordmøre, $72^1/_2$ A., 11. Januar, Gjul i Thingvold. (Hustru: Thora K., f. Reinert).

Kruse, Christen Gay, Urmager og Kirketjener, $82^1/_2$ A., 25. Septbr., Moss. (Hustru: Anna Margrethe K., f. Jonassen).

Krüger, Marcus Gerhard, Styrmand, 37 A., 23. Juni, Throndhjem. (Forældre: H. K. og Ingeborg K., Sjørsand i Fuse).

Kvale, Birgitte Dorthea, 79 A., 11. Juli, Læxen. (Svoger: Christian Winther).

Lagerkrantz, Grethe Christine, (Enke efter Underinspektør ved Chra. Tugthus Jens L.), $83^1/_2$ A., 25. Decbr., Christiania. (Datter og Svigersøn: Betzy B. Sorknes, f. L., og Joh. Sorknes, fhv. Justitsvagtmester).

Langaard, Henriette, 8 Uger, 9. Marts, Christiania. (Forældre: Chr. L. og Ella L., f. Langaard).

Langballe, Søren Kras, 85 A., 27. April, Nærstrand pr. Stavanger. (Børn: Hans Chr. L. og Syskende).

Larsen, Anne Christine, f. Brechan, $88^1/_2$ A., 20. Juli, Throndhjem. (Sønner: Chr. L., Skoleinspektør, Rob. L., Handelsmand, og F. G. L., Overlærer).

Larsen, Christiane Ulrikke Elisabeth, f. von Krogh, 78 A., 21. Marts, Christiania. (H. E. Dahr og Anna Dahr, f. Sørensen).

Larsen, Constance, 20 A., 14. Mai, Christiania. (Moder: Julie L., f. Bull).

Larsen, Hans, $84^1/_3$ A., 31. Januar, Fredrikshald. (Datter: Tina Lyche).

Larsen, Karen Olette, f. Thomesen, 72 A., 2. Februar, Kragerø. (Mand: L. L., Konsul).

Larsen, Marie, 19 A., 31. Mai, Christiania. (Forældre: Herman L. og Anne L., f. Bruenech).

Larssen, Lorentz Mathias Neddegodell, 6 A., 12. Decbr., Christiania. (Forældre: Halfdan L. og Otilie L., f. Lorentzen).

Lassen, Albert, Skibsfører, 45 A., 10. Novbr., Fredriksstad. (Moder: Margrethe L., f. Olafsen).

Lassen, Christian, fhv. Kirkesanger, 85 A., 11. Maj, Nordli pr. Throndhjem. (Børn).

Lassen, Fredrikke Cathrine, f. Grundt, 18. Maj, Østborg pr. Levanger. (Mand: Albert L., Korpsmajor).

Lassen, Gina Heffermehl, 25. Juli, Arendal. (Mand: Tellef L.).

Lassen, Marie Amalie, f. Müller, 73 A., 28. Marts, Nordli pr. Throndhjem. (Mand: Chr. L., fhv. Kirkesanger).

Lassen, Nicolai Christian, fhv. Sogneprest til Daviken, 71½ A., 5. August. (Hustru: Kaja L., f. Rein, og Børn).

Lassen, Paul Brodal, fhv. Stiftsprovst, 90 A., 2. Septbr., Christianssand. (Børn).

Lehmann, Else Catharina, f. —, 85 A., 18. Oktbr., Bergen. (Søn: Karl L.).

Lexow, Margrethe Marie, f. Møller, 24¾ A., 27. Decbr., Christiania. (Mand: E. B. L.).

Lie, Anton, Overretssagfører, 35 A., 19. Februar, Skien. (Hustru: Sigrid S., f. v. d. Lippe Hansen).

von der Lippe, Ingeborg, 14½ A., 14. Juni, Grimstad. (Forældre: Jak. v. d. L. og Gyda v. d. L., f. Falch).

Lippestad, Gunhild, 64 A., 13. Januar, Thorshaug. (Mand: Andreas A. L.).

Lockwood, Ingeborg Jensine, 36 A., 19. April, Bergen. (Syster og Svoger: Caroline Meyer, f. L., og Otto H. Meyer).

Lohrmann, Aagot, 2¼ A., 11. Mai, Christiania. (Forældre: Ludvig L. og Kirstine L., f. Liebig).

Lorange, Wilhelmine, 12. Februar. Fredrikshald. (Forældre: C. J. L. og Alvilde L.).

Lorentzen, Asta, 5¾ A., 6. Januar, og Sigrid, 4½ A., 28. Januar, Holmestrand. (Forældre: H. L. L., Skibsfører, og Thala L., f. Bredrup).

L'Orsa, Gunvor, 4½ M., 28. Marts, Throndhjem. (Forældre: J. A. L'O., Kompagnikirurg, og Margrete L'O., f. Castberg).

Loss, Thekla Marie, f. Jørgensen, 18. Decbr., Christiania. (Mand: P. L.).

Lossius, Severine Lovise, f. Winther, 84 A., 28. Novbr., Christianssund. (Børn).

Lous, Peter Thorvald, Godseier, 70 A., 23. Mai, Trenkus i Øst-Preussen. (Broder: J. C. L., Justitssekretær, Christiania).

Lund, Amalie Katharina, 63 A., 14. Mai, Stavanger. (Datter og Svigersøn: Julie Johansen, f. L. og L. F. Johansen).

Lund, Bernt, Ritmester, 30. Oktober, Christiania. (Hustru: Hedevig L., f. Erichsen).

Lund, Gabriel Joachim, Skibsfører, 10. November, paa Havet. (Hustru: Rakel L., f. Barth, Christianssand).

Lund, Haakon, 21 A., 15. Juni, Mæla pr. Skien. (Forældre: A. D. L. og Hanna L., f. Friis).

Lund, Iver, fhv. Lensmand i Rødenes, 71½ A., 25. September, Kirkeng i Rødenes. (Børn).

Lund, Johan Grøn, Provst, 81 A., 19. Marts, Christiania. (Hustru: Cecilie L., f. Landmark).

Lund, Trygve, 1¼ A., 11. Januar, Horten. (Forældre: James L., Skolebestyrer, og Astrid L., f. Prøys).

Lundt, Fanny Sofie Otilia, 13. Decbr., Drammen. (Syskende og Tante: Margrethe L., Carl L. og Kaja L.).

Lütz, Arthur William, 22 A., 27. Maj, Christiania. (Moder Margarethe L., f. Berentzen).

Lyche, Ellen, 1⅓ A., 28. Januar, Christiania. (Forældre: E. E. L. og Annette L.).

Lyng, Christian, Godseier, 17. Novbr., Christiania. (Syskende, Svoger og Svigerinde: Elisabeth Rieck, f. L., Ole L., Oscar Rieck og Sigrid L., f. Nielsen).

Løberg, Nils P., fhv. Toldskriver, 77½ A., 26. Febr., Bergen. (Hustru: Julie L., f. Hopstock).

Løberg, Thor, 19 A., 16. Januar, Christiania. (Moder: Milla L., f. Greve).

Lødrup, Elisa, f. Hanssen, 2. Mai, Skien. (Mand: Henr. L., Adjunkt).

Maartmann, Herman, 29. Maj, Risør. (Moder: Marie M.).

Magnus, Anna Dorthea, f. —, 12. Marts, Stavanger. (Børn).

Magnus, Henrik Andreas, 92 A., 31. Januar, Bergen. (Hustru: Lorentze M., f. Meldahl).

Magnus, Ingeborg, 6 A., 5. April, Bergen. (Forældre: Henrik M. og Laura M., f. Fridrichsen).

Major, Dorthea Margrethe, f. Sejersted,

80¾ A., 24. Juli, Throndhjem. (Børn).

Manthey, Anton Wilhelm, fhv. Høiesteretsassessor, 78 A., 28. Oktbr., Christiania. (Døtre: Marie Omsted, f. M., og Magda Schlytter, f. M.).

Markegaard, Bjarnhild, 7/12 A., 18. Marts, og Thoralf, 3⅓ A., 17. Februar, Moss. (Forældre: O. M. og Agna M., f. Michelsen).

Marmont, Elizabeth, 7¾ A., 21. Decbr., Christiania. (Moder: Valborg M.), f. Pettersen).

Maroni, Christine Marie, f. Holm, 88¾ A., 3. Januar, Arendal. (Børn).

Marstrand, Johan Thiel, fhv. Skibsfører, 74 A., 29. Juni, Christianssund. (Hustru: Eline M., f. Lossius).

Martens, Else Cathrine, 80½ A., 21. April, Bergen. (Syskende: Hans D. M. og Mette C. M.).

Martini, Anne, 69 A., 13. Decbr., Grimstad. (Syskende: Claudia M. og Daniel M.).

Mathiesen, Johanne Hedvig, f. Gløersen, 85 A., 19. Marts, Christiania. (Børn).

Mehn, Brynjulf, 10. Januar, Bergen. (Forældre: Jac. C. M. og Petra M., f. Carlsen).

Meincke, Heinrich, 5. Juli, Throndhjem. (Syster: Louise Finne, f. M.).

Melby, Rolf, 11⅚ A., 21. Maj, Christiania. (Forældre: O. M., fhv. Sogneprest, og Theodora M., f. Schmidt).

Melsom, Hans, fhv. Kjøbmand, 75 A., 9. Maj, Skien. (Børn: M. O. M. og Syskende).

Meyer, Christian, fhv. Sogneprest til Daviken, 76 A., 21. Januar, Christiania. (Hustru: Bergitte M., f. Norman).

Meyer, Ragnhild, 2 A., 4. April, Bergen. (Forældre: Otto H. M. og Caroline M., f. Lockwood).

Michelet, Thomas Stang, Kavalleriløitnant, 3. April, Kairo. (Fader: Georg M., Oberstløitnant, Christiania).

Michelsen, E. M., Kopist i Statssekretariatet, 70 A., 17. Novbr., Christiania.

Michelsen, N. F., Overretssagfører, 58 A., 7. Juli, Christiania. (Hustru: Dorothea M., f. Bekkevold).

Moe, Knud Nelson, Student, 21 A., 13. Juli, Ørlandets Prestegaard. (Forældre: C. A. M., Sogneprest, og Adelaide M., f. Frost).

Monrad, Nils Juel, Styrmand, 25 A., 3. Septbr., Greenwich Hospital, London. (Forældre: A. B. M. og Amalie M., f. Juel, Værdalen).

Monsen, Erik S., Kjøbmand, 46 A., 12. Januar, Stavanger. (Hustru: Inger M., f. Svendsen).

Mowinckel, Julius, Skibskaptein, 52 A., 11. Decbr., Bergen. (Hustru: Hanna M., f. Bjørneseth).

Munthe-Kaas, Elise Cathinka, f. Hjermann, 20. April, Tjømø. (Mand: A. M.-K.).

Musæus, Hans Bohsen, 74 A., (gift i 44 A.), 6. Januar, —. (Hustru: Hansine M., f. Kjæmpe).

Muus, Elen Lovise, 29. Juli, —. (Forældre: Lorents D. M. og Lovise M., f. Bjerkan).

Muus, Kirstine, f. Caspersen, 60 A., 1. Oktbr., Christiania. (Børn og Svigerbørn).

Müller, Peder Strand Rygh, 5 A., 21. Juli, Værdalen. (Forældre: M. D. M. og Petra M., f. Rygh).

Münster, Aletta, f. Fleischer, Provstinde, 81 A., 14. Septbr., Horten. (Svigersønner: A. M. Wiel, Fredrikshald, og Johan Koren, Horten).

Münster, Fredrik Julius, Toldkasserer, 72 A., 13. Septbr., Bergen. (Børn).

Münzer, Theresia, f. Korn, 82 A., 16. Juni, Christiania. (Datter og Svigersøn: Elisabeth Hals, f. M., og C. Hals).

Myhlenphort, Marie Louise, 11/12 A., 7. Septbr., Rom. (Forældre: C. A. M., Konsul, og Marie M., f. Ebbell).

Møen, Fredrikke Augusta, f. Grønning, 15. Februar, Christiania. (Fættere: F. G. Gade og Gerh. Gade).

Møglestue, Barbra Julie, 15½ A., 4.

Februar, Tønsberg. (Fader: A. F. M.).

Møglestue, Herman Ferdinand, Agronom, 25 A., 22. Juli, Teglhagen pr. Tønsberg. (Fader: A. F. M.).

Møller, Anna Sophie, f. Harboe, $69^1/_2$ A., 5. Maj, Throndhjem. (Mand: C. F. M.).

Møller, Anne, $10^2/_3$ A., 9. Juni, Molde. (Forældre: H. K. M., Byfoged, og Kirsten S. M.).

Møller, C. T., Guldsmed, $70^1/_4$ A., 8. Decbr., Throndhjem. (Sønner og Svigerdatter: K. M. Schløsser M., Valborg M., f. Berg, og Alfred M.).

Møller, Edvard Johannes, $66^1/_2$ A., 3. Novbr., Thorsø. (Hustru og Søn: Dikka M., f. Anker, og Kai M.).

Møller, Peder, $6^1/_{12}$ A., 20. Oktbr., Ødegaard. (Forældre: Carl F. M. og Marie C. M., f. Anonsen).

Møller, Petter Fredrik Christian, Oberstløitnant, 63 A., 7. Septbr., Sørum i Hole. (Hustru: Fredrikke M., f. Branth).

Møller, Stine, f. Slott, 76 A., 11. Marts, Christiania. (Svigersøn: S. Klingenberg, Artillerikaptein).

Mørch, E. H., 82 A., 30. Decbr., Fredriksstad. (Børn og Svigerbørn: L. A. M., Josephine M., f. Unger, Marie Wiese, f. M. og Søren Wiese).

Mørch, Nils Adolf, fhv. Skibsfører og Trælasthandler, 64 A., 4. Oktbr., Bækkelaget. (Svigerinde: Caroline M., f. Holter, Drammen).

Mørk, Marie Elisabeth, 3 A., 25. April. (Forældre: H. S. M. og Antonette M., f. Fresch).

Møystad, Ole, $56^1/_2$ A., 30. August, Elverum. (Hustru: Olea M., f. Bjørneby).

Nansen, B. F., Overretssagfører, 68 A., 2. April, Christiania. (Børn).

Nergaard, Caroline Bergitte Elisabeth, f. Aagaard, $32^3/_4$ A., 28. Juni, Vadsø. (Mand: A. N.).

Neuman, Magdalene, 85 A., 20. Febr., Hurums Glasverk. (Annette Lindseth, f. Neuman, og J. B. Lindseth, Svelvik).

Nielsen, Anna Elisabeth, f. Krogh, 79 A. 16 D. (gift i 40 A.), 20. April, Throndhjem. (Mand: J. N.).

Nielsen, Ida, $^2/_3$ A., 24. Septbr., Sandefjord. (Forældre: P. O. N. og Margrethe N., f. Lange).

Nielsen, J., Uhrmager, 20. Oktbr., Christiania. (Hustru: Olava N., f. Hess).

Nielsen, Margrethe, f. Callermann, 9. April, Stavanger. (Børn: G. Sommer Nielsen og Maja Knudsen, f. Sommer).

Nielsen, Mathilde, $^1/_2$ A., 11. Oktbr., Kragerø. (Forældre: P. N., Overtoldbetjent, og Matina N., f. Thomesen).

Nilsen, August, Orgelbygger, $42^1/_2$ A., 2. Juni, Christiania. (Hustru: Petra Marie N., f. Øhrn).

Nilsen, Elisabeth Frederikke, f. Trosdahl, 71 A., 14. Septbr., Christiania. (Mand: N. I. N., fhv. Foged).

Nilsen, Hanne Jacobine, f. Sverdrup, 79 A., 5. Februar, Horten. (Mand: H. P. N., fhv. Sorenskriver).

Nissen, Andrine, f. Gulbrandsen, 2. Septbr., Christiania. (Mand: Mart. Nissen, Kopist).

Nissen, Bernhard, Postmester, 73 A., 11. Juni, Christiania. (Hustru: Caroline N., f. Farup).

Nissen, Sverre Lie Egede, $3^3/_4$ A., 30. Oktbr., Christiania. (Forældre: Oscar N. og Erika N.).

Noodt, Margrete, 23. Januar, Christiania. (Nevø og Niece: E. Kjerschow, Assessor, og Anna Kjerschow, f. Aagaard).

Norby, Ingeborg, $6^1/_2$ A., 25. August, Christiania. (Forældre: Kristian N., Bureauchef, og Kristine N., f. Møller).

Nordbye, Gunhild Marie, $65^1/_2$ A., 11. Februar, Urskog. (Børn og Svigerbørn).

Nordraach, Wilhelm Adolph, Ingeniør, 10. Juli, Christiania. (Fader: G. M. N.).

Norman, Marcus Martin, Sparebankkasserer, 35 A., 24. August, Kors-

næs. (Moder: Magdalene N., f. de la Hay).

Nordtømme, Ludovika Catharina Must, f. Angell, $28^1/_2$ A., 28. Marts, Thingvold. (Mand: R. N., Prest).

Nyegaard, Inger Susanne, f. Sandberg, $71^1/_2$ A., 29. Marts, Dyre pr. Moss. (Mand: J. N., Læge).

Nørgaard, Bertel, fhv. Kjøbmand, 73 A. 25. Oktbr., Christianssand. (Familie).

Nørregaard, August, Sekretær ved Christiania Magistrat, $37^1/_2$ A., 31. Marts, Lysaker. (Fader: C. N., fhv. Sogneprest).

Ohrem, Rudolf Monrad Sebal, Styrmand, 26 A., 25. Novbr., Nordsøen. (Forældre: Rasmus O. og Pauline O., f. Nørbech, Sandefjord).

Ohlsen, Mathilde Magdalene Scharffenberg, f. Stabell, 46 A., 17. Novbr., Christiania. (Mand: Edw. B. O.).

Ollendorff, Johannes, $10^3/_4$ A., 28. Juni, Christiania. (Forældre: I. T. O. og Augusta O.).

Olrog, Claus Christian, Toldinspektør, $77^1/_2$ A., 24. Mai, Christianssand. (Hustru: Margrethe O., f. Sidenius).

Olsen, Bernt, Fuldmægtig ved Bærums Verk, 73 A., 26. Mai. (Hustru: Anne O., f. Holm).

Olsen, Caroline Dorothea, f. Freudenberg, 51 A., 29. Decbr., Christiania. (Mand: O. J. O., Bogholder).

Olsen, Henriette Sofie, 39 A., 15. August, New-York. (Syster: Charlotte Schult, f. Paulsen, Christiania).

Olsen, Jensine, f. —, 1. Decbr., Christiania. (Børn og Svigerdatter: Antonette Schønneberg, f. O., Knud Holt, Premierløitnant, og Margrethe Holt, f. Sverdrup).

Olsen, Lauritz, 53 A., 15. Juni, Mandal. (Hustru: Marie O., f. Mandahl, og Børn).

Olsen, Maren Elene, f. Fjellestad, 67 A., 8. Marts, Christianssand. (Mand: C. C. O., fhv. Sogneprest).

Olsen, O. P., Skibsreder, $54^3/_4$ A., 10. Februar, Kragerø. (Hustru: Susanne O., f. Salvesen).

Oppen, Anders, 22 A., 14. April. (Forældre: Andreas O. og Helene O., f. Lundesgaard).

Oppen, Carl, $^5/_{12}$ A., 2. Februar, Christiania. (Forældre: F. O. og Gerda O., f. Müller).

Opsahl, John, $^1/_2$ A., 23. April, Christiania. (Forældre: Sven O., Advokat, og Margarethe O., f. Harboe).

Ording, Johannes, 18 A., 16. August, Soerabaja paa Java. (Forældre: Boye O. og Karen Elise O., f. Hansen, Holt Prestegaard).

Omsrud, S., f. —, Hotelværtinde, $74^1/_2$ A., 24. Juni, Lillehammer. (Børn).

Ottesen, Elise, $^1/_4$ A., 20. Januar, Høilands Prestegaard. (Forældre: Im. O. og Karen O., f. Essendrop).

Oxholm, Ole Hegge, fhv. Bankfuldmægtig, $83^5/_{12}$ A., 18. Novbr., Throndhjem. (Syskende: L. P. O. og Systre).

Paasche, Mens, $71^1/_2$ A., 21. Novbr., London. (Hustru: Catharine P., Bergen).

Paboritz, Marcus Sander, 28. August, Christiania. (Broder og Svigerinde: H. P. og Frederiche P., f. Polach).

Parelius, Rasmus Brockmann, Provst, 67 A., 25. Marts, Størens Prestegaard. (Hustru: Caroline P., f. Fyhn).

Peckel, Frederikke, f. Selmer, (Enke efter Assessor P.), 16. Januar, Christiania. (Pleiedatter: Didrikke Smith).

Pellerin, Suzanne, $3^1/_2$ M., 28. Januar, Christiania. (Forældre: Auguste P. og Charlotte P., f. Blandin).

Perregaard, Vilhelmine, f. Schram, 70 A., 26. April, Laurvik. (Datter: Juliane Schroeter, f. P.).

Pedersen, Anna Paust, 19. Juli, Arendal. (Forældre: Carl P. og Annette Jensine P., f. Nørregaard).

Pedersen, Emil, 21 A., 2. Juli, Mandal. (Forældre: Martin P. og Christiane P., f. Wulff).

Pedersen, Michael, Lærer v. Christiania Borger- og Realskole, 54 A., 27. Marts, Christiania. (Hustru: Laura Theodora P., f. Olsen, og Børn).

Persen, Rebekka, f. Nibbe, 5. Septbr., Christiania. (Mand: Georg P.).

Petersen, Fredrik, Brugseier, 81$^{3}/_{4}$ A. 18 Dage, 4. Septbr., Stockholm. (Børn og Børnebørn).

Petersen, Morten Henrik Christian, Foged, 63 A., 11. Marts, Borten i Guldalen. (Hustru: Siva P., f. Kunig).

Petersen, Ole Christian, Contorchef, 33 A., 26. Januar, Christiania. (Hustru: Mathilde P., f. Woll).

Petersen, Tina, 24. Mai, Christiania, (Moder: Hervora P., f. Høegh).

Plene, Caspar Christian, 80 A., 31. Oktbr. Throndhjem. (Sønner og Stedsøn: J. C. P., C. W. P. og P. D. Hoflund).

Poulsen, C. M., Dr. philos., 20. April, Kjøbenhavn. (Hustru: Anna P., f. Aschehoug).

Prebensen, Simon Doreus, 30 A., 21. Oktbr., Laurvik. (Moder og Syskende: Nicoline P., f. Nielsen, P. J. P. og Dorothea Hysing, f. P.).

Quinsgaard, Axel, fhv. Foged i Bamble, 87 A., 18. Februar, Stathelle. (Børn).

Raabe, F. Chr., Distriktslæge, 65 A., 29. Marts, ved et Ulykkestilfælde. (Hustru: Mathilde R., f. Friis, Evenrud, Ø. Thoten).

Rademacher, Johan Philip, 66 A., 1. Januar, Bergen. (Datter og Svigersøn: Alette Krohn, f. R., og J. C. K.).

Radich, Inger Abigael, f. Thrane, 3. Septbr., Christiania. (Efterladte).

Ramm, Caroline Dorothea, f. Cordsen, (Enke efter Toldkasserer W. E. R.), 82 A., 18. Januar, Fredriksstad. (Børn).

Ramm, Karen, f. Irgens, 91 A., 8. Mai, —. (Børnebørn).

Ramsey, Gordon Marmont, $^{1}/_{6}$ A., 23. Mai, Christiania. (Forældre: Charles R. og Hannah R., f. Marmont).

Rasch, Maria, f. Mariager, (gift i 14 A.), 28. Septbr., Kjøbenhavn. (Mand: Constantius R., Grosserer, og 2 Børn).

Reimers, Elen Pauline, f. Gundersen, 27$^{3}/_{4}$ A., 14. Juli, Chicago. (Mand: Severin J. R.).

Richter, Charlotte Wakeford, f. Attree, 12. Februar, Stockholm. (Mand: O. R., Statsminister).

Rilber, Melkior Andreas, 71$^{1}/_{2}$ A., 14. Decbr., Bjugn. (Hustru: Bergithe R., f. Paasche, og Børn).

Riis, Carl Adolph, Distriktslæge, 68$^{1}/_{2}$ A., 1. Marts, Fredrikshald. (Sønner: Anton R. og Chr. R.).

Riis, Caroline, 77$^{1}/_{3}$ A., 5. Septbr., Christiania. (Syster: Fredrikke R.).

Riis, Josephine, 19. Marts, Brevik. (Systre).

Rode, Augusta Wilhelmine, 2 A., 18. April, Nedre Stjørdalens Prestegaard. (Forældre: K. T. R., Sogneprest, og Didrikka R., f. Ottesen).

Rode, Christian Ludvig, Sogneprest til Fet, 73 A., 1. Decbr. (Hustru og Børn: Annette R., f. Aars, Agnes R. og H. R., Overretssagfører).

Rode, Mathias Calmeyer, fhv. Sogneprest, 80 A., 2. Decbr., Frydenberg i Furnes. (Hustru: Hanna R., f. Reinhardt).

Rodtwitt, Maren Elisabeth, 78 A., 4. Decbr., Volden. (Syskende).

Rognerud, Trine Elisabeth Kiær, 2$^{1}/_{2}$ A., 2. Mai, Arendal. (Forældre: Carl R. og Thrina R., f. Wibe).

Rohlff, Conrad Daniel Kiene, Cand. jur., 28$^{1}/_{2}$ A., 22. Marts. (Forældre: I. R., Guldsmed, og Julie R., f. Ehn).

Roness, Margrethe, 79 A., 28. Oktbr., Bergen. (Datter og Svigersøn: Elise Barth, f. R., og L. Sundt Barth, Telegrafbestyrer).

Rosenberg, Wilhelm, fhv. Bureauchef, 26. Januar, Christiania. (Systre: Johanne Meyer, f. R., og Thea Ingier, f. R.).

Rosendahl, Einar Thorvald, Student, 19 A., 26. Maj, Bergen. (Forældre: Gunner R. og Johanne R.).

Rosendahl, Knud Marius, 63 A., 21. Septbr., Bergen. (Hustru: Rikke R., f. Juell).

Rosenqvist, E. T., Kommandør i Marinen, 69 A., 17. April, Horten. (Hustru: Mina R., f. Breda).

Rosenstræder, Elen, f. Schumann, 78 A., 5. Februar, —. (Datter: Conradine R.).

Rostad, Hilmar Olivarius, 25. August, Amerika. (Fader: Chr. R., Toldbetjent, Throndhjem).

Rummelhoff, Bartholomæus Severin, 76½ A., 19. April, Arendal. (Børn).

Ruud, Anna Margrethe, f. Bakke, 30. Juni, Rotnes pr. Aarnes St. (Mand: Herm. R., Amtsdyrlæge).

Ruud, Oskar Eivind, 1 7/12 A., 25. Oktbr., Christiania. (Forældre: Hans R. og Severine R.).

Rydeberg, Dina, f. Rostad, 28. Septbr., Throndhjem. (Fader: Chr. Rostad, Toldbetjent).

Rynning, Axel, 19 A., 26. April, Christiania. (Forældre: H. M. R. og Laura R., f. Kaas).

Rynning, Eugèn, 4½ A., 10 Juni, og Milly, 2½ A., 5. Juli, Drammen. (Forældre: R. R., Overretssagfører, og Adèle R., f. Harris).

Rynning, Roald, 17 A., 22. Septbr., Hammerfest. (Forældre: Carl R., Amtmand, og Mally R.).

Ræder, Ida Susanne, f. Hagerup, 23. Januar, Christiania. (Børn).

Ræder, Maren Marie, f. —, (Enke efter Handelsmand J. C. R.), 91 A., 26. Septbr., Throndhjem. (Niece: HannaC.Gärtner,f.Christophersen).

Røning, Johan Fredrik, 18 1/6 A., 5. Oktbr., Throndhjem. (Forældre: G. F. R., Lensmand, og Valborg R., f. Schive).

Sabroe, Marie Pauline, f. Coudrio, (Enke efter Toldbetjent Jørgen S.), 13. Novbr., Christiania. (Datter og Svigersøn: Elisabeth Calmeyer, f. S., og Johan C.).

Sahl, Marie Christiane, f. Bull, 58 A., 25. April, Aalesund. (Mand: Jens S.).

Sahlqvist, Thea, f. Mosgaard, 77 A., 19. April, Christiania. (Børn og Syskende).

Salicath, Harriet, 22. August, Christiania. (Moder: Franciska S.).

Salvesen, Johanne Jacobine Margrete, (Dtr. af Provst S. S. i Oddernes), 66½ A., 26. Februar, Homedal. (Broder: O. M. S.).

Salvesen, John, Lodsoldermand, 88½ A., 18. Marts, Østerrisør. (Hustru: Anna S., f. Beckmann).

Sandberg, Johan Andreas Zahn, Skibskaptein, 6. Novbr., paa Havet. (Hustru: Christine S., f. Sand, Christiania).

Sauerzapff, Victor, 9 A., 10. Januar, Bergen. (Forældre: R. S., Premierløitnant, og Louise S., f. Obel).

Scavenius, Magda, 5 A., 28. Mai, Christiania. (Forældre: M. R. S. og Ragna S., f. Borgersen).

Schach, Nils Brogaard, Cand. jur., 51 A., 5. Novbr., Christiania. (Syster: Hedevig S.).

Scharffenberg, Hans Ulrik Mòrsing, Kaptein, 68¼ A., 25. Novbr., From pr. Sandefjord. (Syskende: C. S., Krigskommissær, J. S., Overretssagfører, Mathilde Hiortdahl, f. S., Julie Oppegaard, f. S., og Rosa S.).

Scharffscher, Caroline Emilie, f. Magnussen, 35 A., 11. Septbr., Bergen. (Mand: Johan S.).

Scheel, Henrik Anton, 6 A., 17. Marts, Christiania. (Forældre: Axel S., Læge, og Valborg S.).

Schie, Harald, Civilingeniør, 32 A., 29. Oktbr., Frankrige. (Efterladte).

Schielderup, Melchior, Kjøbmand, 81½ A., 31. August, Bergen. (Børn).

Schjølberg, Ole Peter, fhv. Lensmand i Ibestad, 74 A., 15. Februar, Christiania. (Hustru: Sara S., f. Rinnan).

Schjørn, Hedvig Birgitte, 10½ A., 17. Juni, og Henriette Wilhelmine, 7

A., 23. Juni, Christiania. (Moder: Julie S., f. Berg).

Schlytter, P. B., fhv. Besigtigelsesmand i „Norske Veritas", 77 A., 11. Januar, Drammen. (Hustru: Marie Ambrosia S., f. Christensen).

Schmelck, Lovise Emilie Dorothea, f. Røsch, $82^1/_2$ A., 24. Juli, Christiania. (Sønner: Th. S. og Chr. S.).

Schnitler, Abel, 92 A., 25. Marts, Bakken, Gudbrandsdalen. (Broderbørn).

Schnitler, Paul Fredrik, Cand. juris, 51 A., 2. Juli, Christiania. (Syskende).

Schnurbusch, Kitty, 11 A., 28. Juli, Arendal. (Moder og Syskende).

Schroeter, James Immanuel, Bureauchef, 61 A., 16. August, Christiania. (Syster og Svoger: Gitta Grøn, f. S., og A. F. S. Grøn, Læge).

Schrøder, Helene, (Enke efter Raadmand i Bergen Bendix Wahl S.), 84 A., 11. Decbr., Christiania. (Børn).

Schultz, Birger, 11 A., 22. Maj, Christiania. (Moder: Cathrine S.).

Schultz, Nils Joakim Stockfleth, 18. Marts, —. (Moder: Alette S., f. Knudsen).

Schuman, F., Rentenist, 77 A., 24. Marts, Bergen. (Søn og Svigerdatter: F. S. og Emilie S., f. Martens).

Segelcke, Axel Nicolai Rosenkrants, Sorenskriver, 60 A., 10. Juli, Ringerike. (Syskende: R. S. og Systre).

Seip, Wilhelm Andreas, Grosserer i Paris, 7. Marts, Vanse. (Moder og Broder: Eveline S., f. Tyrholm, og Hans S., Kaldskapellan).

Seippel, Victor Ferdinand, 2 A., 5. Novbr., Holmestrand. (Forældre: Camillo S. og Fredrikke S.).

Sellæg, Magna, f. Lassen, 12. Juni, Christiania. (Mand: Halvard S., Ingeniør).

Selmer, Anne Tonette, $72^1/_2$ A., 11. Marts, Christiania. (Syskende).

Sibbern, Maria, f. Soane, 69 A., 27. Februar, Stockholm. (Mand: Georg S., fhv. Statsminister).

Siegwardt, Søren, Proprietær, 18. Marts, Hamar. (M. Greve, Christiania).

Siessener, Johan, Kaptein, 63 A., 6. Juni, Gardermoen. (Hustru: Kaja S., f. Ingier, Christiania).

Sivertsen, Sophie Charlotte, 45 A., 23. Novbr., Throndhjem. (Moder: Doris S., f. Duus).

Skancke, Bergliot Katharina, $14^1/_4$ A., 20. April, Drammen. (Forældre: Carl S. og Marie S., f. Moe).

Skancke, Paul Greve, Konsul, $70^5/_{12}$ A., 14. April, Tromsø. (Systre: Lorentine, Abeltine og Maren S.).

Skarsteen, P. O., Stud. med., 1. Marts, Christiania. (Systre og Svoger: Rachel Bentzen, f. S., Berthe S. og G. E. Bentzen, Læge).

Skjelderup, Jens, fhv. Postmester, 79 A., 17. August, Christiania. (Systre: Marthe S. og Ambrosia Clauson, f. S.).

Skougaard, Lorentz Severin, (Skougaard-Severini), Sanger, 48 A., 14. Februar, New-York. (Moder: Sara Skougaard, f. Lund).

Smith, Agnes, 7 A., 3. Juni, Drammen. (Forældre: Hans S., Skibsfører, og Susanna S., f. Sevlie).

Smith, C. F., Skibsreder, 70 A., 27. Juni, Arendal. (Hustru: Nanzy S., f. Jensen).

Smith, Johanne Henriette, f. Reusch, 74 A., 26. Novbr., Blaine P. O. Nez Perces i Idaho. (Børn).

Smith, Juliane Gregorine, f. Langthim, 67 A., 9. Maj, Tøften i Rakkestad. (Mand: Hans J. S.).

Smith, Nicoline, f. Møller, $64^1/_4$ A., 5. August, Bergen. (Mand: Idius S., fhv. Skibskaptein).

Smith, Trygve, $^2/_3$ A., 6. Januar, Christiania. (Forældre: Hjalmar S. og Johanna S., f. Ellefsen).

Sogn, Carl C., 72 A., 20. Maj, V. Aker. (Hustru: Anette S., f. Torgersen).

Solberg, Gudrun, 15. Decbr., Christiania. (Forældre: M. L. S., Bogholder, og Anna S., f. Bøhmer).

Selberg, Johan M., 78 A., 7. Marts, Christiania. (Hustru: Anne S., f. Larsen).

Sommerschield, Augusta, 21 A., 20. Januar, Molde. (Forældre: H. L. S., Adjunkt, og Henriette S., f. Rechdahl).

Speiert, Friedrich Heinrich Markus, 31½ A., Sundsvall. (Forældre: F. S. og Hanna S., Molde).

Spärch, Sigv., Handelslærer, 9. Marts, Hjørring, Danmark. (Børn, Christiania).

Spørck, Anna Dedekam, 1$^{1}/_{12}$ A., 19. Juli, Arendal. (Forældre: Julius S. og Augusta S., f. Geelmuyden).

Spørck, Christian L., Kjøbmand, 62 A., 6. Decbr., Fredrikshald. (Broder: Joh. S.).

Spørck, Olivia, f. Geelmuyden, 55 A., 9. Juni, Christiania. (Børn).

Stabel, Hulda Adriette, f. Olsen, 71 A., 4. Juli, Christianssand. (Mand: Chr. S.).

Stabell, Ditlevine, f. Harboe, 1. Decbr., Gløshaugen pr. Throndhjem. (Søn: G. S.).

Stang, Carla Wilhelmine, 20¼ A., 20. Marts, Fredrikshald. (Fader: Thomas S., Bankkasserer).

Stang, Jens Peter, 79 A., 23. Decbr., Mo Prestegaard, Thelemarken. (Søn og Svigerdatter: E. S., Sogneprest, og Fanny S., f. Heyerdahl).

Stang, Julie Augusta Georgine, f. von Munthe af Morgenstierne, 30. Novbr., Christiania. (Børn).

Steen, Johan Holck, 4 A., 11. Juni, Skodje Prestegaard. (Forældre: S. S., Sogneprest, og Nathalie S., f. Frost).

Steen, Pauline Wilhelma Hartmann, 11½ A., 25. August, Kongsberg. (Moder: Emilie S., f. Hartmann).

Steendahl, Cornelius, Cand. mag., 42 A., 16. Juli, Bergen. (Fader: C. T. S.).

Steinert, O. C., 68 A., 31. Juli, Grønningens Fyr pr. Christianssand. (Hustru: Christine S., f. Berge, og Børn).

Stenersen, Tomine Abigael, 76 A., 4. August, Dvergsten paa Hadeland. (Syster: Lina S.).

Stephansen, Karen, (Enke efter Sogneprest Johan S.), 75 A., 14. Juni, Skien. (Børn).

Steltenberg, Karl Kristian, 14¼ A., 5. Novbr., Granite Falls, Yellow Medicine Co. Minnesota. (Forældre: Theodor S. og Marie S.).

Steltz, Erik Christian Arlaug, Instrumentmager, 70 A., 31. Oktbr., Bergen. (Hustru: Anna S., f. Friis).

Storm, Ingeborg Mathilde, f. Moe, 28$^{5}/_{12}$ A., 27. Februar, Lillesand. (Mand: Halfdan S., Skolebestyrer).

Storm, Ole Johan Breda, ¾ A., 16. Marts, Christiania. (Forældre: Eiler S. og Joachime S., f. Sigholt).

Storré, Anders J., 90 A., 1. Februar, Stange. (Barn og Barnebarn: Marthe S., A. H. S. og Emma S., f. Harboe).

Strøm, Elisabeth Marie, fhv. Lærerinde, 77½ A., 23. Septbr., Bergen.

Strøm, Frithjof, Overretssagfører, 41 A., 26. Decbr., Moss. (Hustru: Jenny S., f. Wankel, og Søn).

Strøm, P. A., Bogholder, 8. Marts, Christiania. (Svoger: J. Stibolt).

Strømme, Ole Andreas, Kjøbmand, 72 A., 20. Juni, Christianssand. (Syskende).

Strømsøe, Bernt Anker, Cand. philos. og Gaardbruger, 78 A., 13. Marts, —. (Datter og Svigersøn: A. Davidsen, f. S., og H. Davidsen, Sogneprest, Hvaløerne).

Støren, Peter Johan, fhv. Postmester, 85 A., 25. Juli, Fredriksstad. (Hustru: Helene S., f. Aabel).

Størmer, Dorothea Margrethe, f. Heldahl, 15. Juli, Throndhjem. (Børn).

Suudt, Fredrik, Grosserer, 12. Juni, paa Hjemreise fra Udlandet. (Hustru: Alvilda S., f. Ohlsen, og 6 Børn, Christiania).

Suudt, Fredrikke Horneman, f. Drejer, 71½ A., 23. Novbr., Christiania. (Mand og Datter: Fritz S. og Signe Conradine Egidius, f. S.).

Svanøe, Lovise Mathea, f. Rennord, 67½ A., 10. Novbr., Solhoug. (Mand: Chr. S.).

Sveaas, Johan, 32¼ A., 21. August, Askheim, Modum. (Moder: Audine S., f. Gregersen).

Swensen, Marie, f. Bie, 3. Juni, Skarnes, V. Aker. (Mand: Hugo S., Ingeniør).

Sverdrup, Christian Henrik Brodtkorb, 70 A., 8. Marts, Lillevol i Nærø. (Hustru: Johanna Randulff S., f. Bull).

Sverdrup, Petra Neumann, f. Knoph, 22. April, Trana pr. Stenkjær. (Mand: U. S.).

Synnestvedt, Peder Finne, 92 A., — Juni, Aadland. (Datter og Svigerdatter: Marie S. og Lina S., f. Hennie).

Sæthren, Jakob, Stud. jur., 22¾ A., 8. Februar, Christiania. (Forældre: Carsten S. og Kari S., Elverum).

Sørensen, Caroline Sophie, f. Fegth, 66¾ A., 4. Novbr., Drammen. (Mand: Andr. M. S.).

Sørensen, Petra Marie, 18 A., 9. Decbr., Greaker. (Forældre: P. M. S. og Marie S., f. Gude).

Tambs, Maren Regine, f. Haslund, 7. Januar, Lurø Prestegaard. (Mand: T. T.).

Tambs, Nils Fredrik Severin, Sorenskriver, 71 A., 28. Juli, Vossevangen. (Hustru: Mina T., f. Rolfsen, og Børn).

Tande, Amund, 75 A., 18. April, Tande. (Hustru: Rønnaug T.).

von Tangen, Karen Ameln, 76 A., 8. Juni, Bergen. (Brødre: Petter L. og Christopher v. T.).

von Tangen, Susanne Marie, f. Grieg, 45 A., 11. August, Bergen. (Mand: Herm. v. T.).

Tannæs, Marie, f. Udnæs, (Enke efter Sogneprest A. T.), 63 A., 7. Oktbr., Christiania. (Børn).

Thams, Maren, f. Olsen, 87 A., 19. September, Nes, Hallingdal. (Børn og Svigersøn: P. T., Jacobine T., Hanna Meidell, f. T., og L. Meidell).

Thaulow, Benedicte Dorothea, f. Møinichen, 81½ A., 14. Maj, —. (Datter og Svigersøn: Marie Lie, f. T., og C. Lie, Assessor).

Thaulow, Nicoline Andrea Margrethe, f. Vibe, 10. August, Modum. (Mand: Dr. H. T.)

Thellefsen, Thl., Agent, 59 A., 12. Januar, Christiania. (Hustru: Marie T., f. Mølbach).

Thinn, Sigurd, 4 A., 4. Maj, Christiania. (Forældre: C. T. og Helene T.).

Thode, Paul, Konsul, 71 A., 25. Juli, Stokmarknes. (Sønner: G. T. og J. T.).

Thoen, Iver, fhv. Kopist, 89 A., 1. Decbr., Christiania. (Datter og Svigersøn: Andrea Knudsen, f. T., og K. J. K., Bankfuldmægtig).

Thomassen, Fredrik Bergh, 38½ A., 23. Januar, Barcelona. (Moder: Pauline T., f. Bergh, Hiterdal).

Thome, Johan Jakob, ½ A., 9. Marts, Sinsagersletten pr. Throndhjem. (Forældre: L. T., Kaptein, og Elise T.).

Thomle, Johannes, 71 A., 24. Maj, Christiania. (Syskende).

Thorbjørnsen, Karl Bartholomæus, 71½ A., 11. Novbr., Christiania. (Forældre og Broder: Th. T., Hanna T., f. Schrader, og Jakob T.).

Thoresen, C. H., fhv. Kjøbmand, 62 A., 18. Maj, Christiania. (Syskende: Thina T., Sina T. og Edv. T.).

Thorne, Amund, Cand. theol., Postexpeditør, 72¾ A., 4. Juli, Hønefos. (Søn og Svigerdatter: Amund T. og Wilhelmine T., f. Hygen).

Thorne, Emilie, f. Eriksen, 45 A., 29. Juli, Drammen. (Mand: Th. T.).

Thoeschlag, F. W., Organist, 73 A., 4. Septbr., Arendal. (Datter: Felicita T.).

Thrane, David, fhv. Kaptein, 71 A., 21. Septbr., Christiania. (Hustru: Gina T., f. Nilsen).

Thrane, O. H., Kjøbmand, 22. Marts, Christiania. (Moder: Marthine T., Lillestrøm St.).

Thurmann, Carl Fredrik, Sogneprest, $76^1/_2$ A., 11. Februar, Hofs Prestegaard i Jarlsberg. (Hustru: Ottilia Christine T., f. Ottesen).

Thygesen, Anton Theodor Johannes, Sogneprest til Rennesø, $48^1/_2$ A., 8. Juni. (Hustru: Gundelle T., f. Sverdrup, og Børn).

Tiller, Olaus, 74 A., 30. Januar, Hansnes pr. Throndhjem. (Hustru: Christiane T., f. Rasch).

Tobiesen, Nicolai, Skibsreder, 65 A., 16. Marts, Stavanger. (Hustru: Anna Marie T., f. Aamodt).

Tofte, Amalie Severine, 24 A., 30. August, Throndhjem. (Forældre: C. J. T. og Pauline T., f. Hassing).

Tofte, Rensa, f. Berger, 58 A., 27. September, Hurum. (Børn).

Torgersen, Else, f. Bassøe, 85 A., 15. Februar, Eidsberg. (Børn).

Torgersen, J. G., Marinelæge, 55 A., 21. Januar, Karljohansværn. (Børn).

Tornøe, Johan Ernst, fhv. Kjøbmand, $77^1/_2$ A., 2. Decbr., Bergen. (Hustru: Magdalene Christine T., f. Wiese, og Børn).

Torstensen, Ester Kristine, $1^3/_4$ A., 15. Januar, Skien. (Forældre: Carl T., Overretssagfører, og Nikoline T., f. Aall).

Trampe, Angelique Christiane, Grevinde af, f. Pihl, (Enke efter Amtmand Adam Fredrik, Greve af T.), $84^1/_2$ A., 1. Februar, Throndhjem. (Børn).

Trampe, Edvard Colbjørnsen, Greve af, Oberstløitnant, $67^1/_2$ A., 6. Oktbr., Throndhjem. (Hustru: Caroline C., f. Bauck).

Trapness, Markus, Kjøbmand, 37 A., 12. April, paa en Reise i Nordland. (Hustru: Fredrikke T., f. Aasland, Throndhjem).

Trapness, Sigrid, 3 A., 12. Decbr., Throndhjem. (Moder: Fredrikke T., f. Aasland).

Tufte, Rasmus Lyng, $^7/_{12}$ A., 18. Juni, Holden. (Forældre: Steen T., Korpslæge, og Fredrikke T., f. Lyng).

Tøstie, Alf Severin, $^1/_2$ A., 5. Septbr., Christiania. (Forældre: Hjalmar T. og Laura T., f. Ellingsen).

Uchermann, Anna Georgine, $5^1/_2$ A., 14. Maj, Christianssand. (Fader: Fr. Ltn. U., Undertoldbetjent).

Ulfsten, Nikolai, Landskabsmaler, $31^1/_4$ A., 24. Decbr., Christiania. (Hustru: Bolette U., f. Jebe).

Ullitz, Elisabeth Louise, f. Wærner, 19. August, Christianssand. (Mand: C. F. C. U.).

Ullitz, Haakon Mauritz, 30. Juli, Amerika. (Fader: C. F. C. U., Christianssand).

Waarum, Elisabeth Margarethe, 90 A., 8. Februar, Christiania. (Systerbørn: R. Lütken og Brødre).

Vagel, Vilhelmine, 20. Novbr., Christiania. (Syster: Karen Lovise Hauge, f. V.).

Valeur, Oluf, Indrulleringschef, 60 A., 6. Decbr., Christianssand. (Syster: Caroline V.).

Walnum, Wenche, f. Hopstock, $26^1/_2$ A., 20. Novbr., Torvestad Prestegaard. (Mand: S. B. Hersleb W.).

Wang, Andrine, (Enke efter Kontrollør Edvard W.), 80 A., 3. Februar, Fredrikshald. (Datter: Emma Caspersen, f. W.).

Wang, Cathrine Juliane, $^{11}/_{12}$ A., 27. Decbr., Christiania. (Forældre: Marcus W. og Elida W.).

Wang, Oscar, fhv. Handelsfuldmægtig, 40 A., 14. August, Christiania. (Slægtninge).

Wang, Sverre, 10 A., 31. Mai, Christiania. (Forældre: Kr. W. og Klara W., f. Grimelund).

Vangensten, Hervora, 74 A., 19 Juni, Christiania. (Svigerinde og Broderbørn: Nicoline V., f. Dahl, Augusta Nielsen, f. V., og H. V., resid. Kap.).

Wasserfall, Christian Frederik, $^5/_6$ A., 12. Januar, Tvedestrand. (Forældre: K. F. W., Sorenskriver, og Ragnhild W., f. Vanelius).

Wedege, Henning Junghans, 57 A., 5.

Oktbr., Orkedalen. (Hustru: Frederikke W.).

Weidemann, Aagot, 8. August, —. (Forældre: Christian W. og Caroline W.).

Weinholdt, Carl Caspar, Maskinist, 29 A., 4. Juni, ved et Ulykkestilfælde, Antwerpen. (Fader: Chr. W. og Syskende).

Weisser, Carl Motzfeldt, (f. $^{20}/_{11}$ 1877), 9. Februar, Christianssand. (Forældre: C. M. W., Kaptein, og Astrid W., f. Borchgrevinck).

Wenneveld, Ragnhild, $^{11}/_{12}$ A., 20. Juni, Christiania. (Forældre: G. W., Bogholder, og Cathinka W., f. Endresen).

Wesenberg, Jens, fhv. Sogneprest, 73 A., 1. Oktbr., Bergen. (Syster: Wibecha E. W.).

Westergaard, Christine, $25^5/_{12}$ A., 26. August, Arendal. (Moder: Elisabeth Henriette W., f. Ebbell).

Westergaard, Marie Louise, f. Nielsen, 13. Januar, Kongsberg. (Datter: Laura W. og Sønner).

Westergaard, Theodora Helene, f. Jonasen, 55 A., Decbr., —. (Børn).

Vetlesen, Ida Wilhelmine Nicoline, f. Hirsch, 25 A., 24. Novbr., Hamar. (Mand: H. J. V., Læge).

Vetlesen, Leif, $5^1/_2$ A., 12. August, Bergen. (Forældre: E. A. V., Adjunkt, og Marie V.).

Wettergreen, Michael, $1^1/_6$ A., 22. Maj, Christiania. (Forældre: M. R. W. og Magna W., f. Bruun).

Wettre, Gustava, f. Søntvedt, Skolebestyrerinde, 18. Oktbr., Christiania. (Mand: S. W.).

Wiberg, Fredrikke Helene, f. Sørensen, 63 A., 5. Januar, Bergen: (Mand: P. W.).

Wibye, Magdalene Margarethe Fritzner, 1. Juli, Bergen. (M. Stamer, A. Daae og C. Daae).

Wichstrøm, Astrid, $^3/_4$ A., 18. August, og Nils Peter, 4 A., 2. Septbr., Christiania. (Forældre: Adolf W. og Helga W., f. Holby).

Wiese, Ludvig, Kjøbmand, 58 A., 8. August, Bergen. (Hustru: Christine W., f. Holst).

Wiese, Mimriche, f. Sivertsen, 23. August, Christiania. (Børnebørn).

Willemann, Thrine, fhv. Bestyrerinde paa Blindeinstitutet, 67 A., 8. Marts, Christiania. (Niecer: Hilda Andersen, f. Berg, og Annette Petersen, f. W., samt P. Andersen og Jul. Petersen).

Winsnes, Theodor, Bogholder, $70^1/_2$ A., 2. Decbr., Drammen. (Hustru: Louise W., f. Abildgaard).

Winter, Anne Malene, f. Svendsrud, $80^1/_2$ A., 15. Marts, Kongsberg. (Datter: Olava W.).

Winther, Marie Trine, f. Kvale, 68 A., 24. Juni, Læxen. (Mand: Kristian W.).

Wirse, G. L., 6. Januar, —. (Hustru: Laura W., f. Thrane).

Wischmann, Ludvig Henrik, $8^1/_2$ A., 1. Februar, Christiania. (Forældre: C. W. og Mathilde W.).

Wisloff, Hans Lemmich Juell, $8^1/_2$ A., 10. April, Christiania. (Forældre: Carl W. og Elise W., f. Juell).

With, Erik V., kgl. Fuldmægtig, $62^1/_2$ A., 25. Septbr., Christiania. (Syskende).

With, Hella Alethe, f. Ramm, (Enke efter Brigadelæge W.), 85 A., 17. Marts, Christiania. (Børn).

Wohl, Hans Marius, $22^3/_4$ A., 19. August, New-York. (Moder: Lena W., f. Hjorth, Christiania).

Vogt, Johan Andreas Lie, 7 A., 28. Juli, Moss. (Forældre: Johan V., Lodsoldermand, og Thea V., f. Lie).

Vogt, Nils, 3 Dage, 7. Oktbr., Gjethus paa Modum. (Forældre: Jørgen H. V. og Helga V., f. Voigt).

Voigt, Hans Jørgen, Kontrollør, 69 A., 29. Juli, Fredensborg, Ø. Thoten. (Hustru: Oline V.).

Voigt, Inger Marie, f. Foyn, 46 A., 6. Novbr., Kragerø. (Mand: H. F. V., Toldbetjent, og Børn).

Voigt, Johanne Judithe, $81^1/_3$ A., 14. Februar, Christiania. (Systre).

Voss, Anne Sofie, f. Meyer, 26. April,

Ramnes Prestegaard. (Mand: Joakim V.).

Voss, Christian, Byfoged, 23. August, 48 A., Haugesund. (Hustru: Helene V., f. Aas).

Wraamann, Jørgine Marie, 25. April, Moss. (Mand: A. D. W.).

Wurschmidt, Anna Catharine Elisabeth, 29. A., 27. Oktbr., Fredriksværn. (Moder: Birgithe W., f. Knudsen).

Wærenskjold, Walter, 1/4 A., 18. Novbr., Hamilton. (Forældre og Bedstemoder: Otto W., Ophelia W. og Elise W., Texas).

Wærner, Johan Peter, 57 A., 5. Juni, Drammen. (Moder og Pleiedatter: Sara Fredrikke W., f. Arbo, og Sophie Aass).

Wærness, Henrik P. G., 74 A., 1. April, Bergen. (Datter og Svigersøn: Henrikke Frøchen, f. W., og Malvin Frøchen).

Ytter, Clara, 4. Novbr., Christiania. (Syskende, Veum pr. Fredriksstad).

Zapffe, Marie Franzine, 13. Juli, Milwaukee i Wisconsin. (Brødre).

Zimmer, Hans Kirkgaard, 5. A., 6. Novbr., Stavanger. (Forældre: H. Z., Bylæge, og Trine Z., f. Knudsen).

Østrem, Dagny, 1 Dag, 24. Maj, Christiania. (Forældre: H. C. Ø. og Thalia Ø., f. Semb).

Øvergaard, Hans Gude, 10 A., 17. Oktbr., og Ragnhild, 8 A., 20. Septbr., Greager. (Forældre: Otto Ø. og Henriette Ø.).

Dødsfald i Danmark
1885.

Samlede af Baron Cort S. Th. Adeler.

Aagaard, Caroline Jensine, f. Hostrup, Justitsraad E. S. Aagaards Hustru, † 2. Dec. i Kbhn.

Aagaard, Christian Rasmus, fhv. Sognepræst til Sønder-Kirkeby og Sønder-Alslev, † 18. Oct. i Kbhn., f. $^{17}/_{5}$ 1805. (Hustru: Petrine A., f. Weylandt. Børn).

Abel, Louise Marie Augusta, f. Hjort, Enke efter Krigsassessor Abel, † 14. Marts i Kbhn., 72 Aar gl. (Børn: Contoirbestyrer Valdemar A., Rodemester Victor A., Blanca Steiness, f. A.).

Adler, Anna, f. Ussing, Enke efter Adjunct P. C. Adler i Ribe, † 1. Novbr. i Kbhn., f. 27. Jan. 1789 i Ribe. (Brodersønner: Directeur i Nationalbanken W. Ussing, Professor J. L. Ussing).

Ahlefeldt-Laurwigen, Marie Albertine Mathilde, f. Comtesse Schulin, Geheimeraad og Lehnsgreve F. L. V. Ahlefeldt-Laurwigens Hustru, † 5. Febr. i Kbhn., f. 23. Mai 1820.

Ahlefeldt-Laurwigen, Ursula Cathrine, f. Bøckmann, Enke efter Kammerherre, Greve Christian A.-L., † 9. April paa Vestergaard paa Langeland, f. 14. Nov. 1790. (Søn og Svigerdatter: C. A.-L., L. A.-L.).

Ahlmann, Abel Johanne Kirstine, f. Hoff, Enke efter Godseier N. P. Ahlmann til Langholt, † der 20. Febr., f. $^{11}/_{4}$ 1814. (Søn: Malthe A.).

Ahrensen, Nelly Marie, f. Busck, Enke efter Professor og Dr. med. A. A. B. Ahrensen, † 16. Mai i Frederiksberg, f. i Kbhn. 29. April 1799. (Døttre og Svigersønner: Louise Mohr, f. A., Fanny Busck, f. A., Præst J. Mohr, Klosterforvalter Th. Busck).

van Aller, Elisabeth Birgitte Johanne, f. Hoppe, Enke efter Consul i Helsingør P. van Aller, † 13. Aug. i Kbhn., f. 16. Novbr. 1806. (Børn og Svigerbørn).

van Aller, Peter Rist, fhv. nederlandsk Consul i Helsingør, † 27. Febr. i Kbhn., f. $^{1}/_{7}$ 1800. (Hustru: Hanne v. A., f. Hoppe. Børn).

Andersen, Albrechtine Frederikke, f. Beck, Enke efter Justitsraad, fhv. Forstander for Communehospitalet, F. J. Andersen, † 1. April i Kbhn. (Børn).

Andersen, Andreas Wilhelm, Grosserer, R. af D., † 14. Sept. i Kbhn., 73 Aar gl. (Hustru: Sophie Frederikke A., f. Tikjøb. Børn).

Andersen, Axel Harald Balduin, Fuldmægtig i Finantsministeriet og Bogholder ved det kgl. Theater, † 5.

Mai i Kbhn., f. 19. Mai 1837. (Hustru: Maria A., f. Kalko).

Angelo, Julie Margrethe Sophie, Frøken, † 17. Mai i Kbhn., f. 14. Juli 1841. (Moder: Lorenze A., f. Borgen).

Arnholtz, Karen Bolette Elisabeth, f. Linstow, Enke efter Capitain Arnholtz, † 21. Marts i Kbhn., 80 Aar gl. (Børn og Pleiesøn: Oberst E. C. V. A., Oberst C. V. A., Emil Linstow).

Arntzen, Thrine Marie, f. Bagge, Enke efter Koffardicaptain O. A., † 16. Dec. i Kbhn., f. 3. Juni 1798. (Datter: Marie A.).

Assens, Thøger, Inspecteur ved Sindssygeanstalten i Viborg, † 7. Marts. (Søster: Cathrine Weyhe, f. A.).

Baastrup, Frants, Kammerherre, fhv. Forst- og Jægermester for Hertugdømmet Slesvig, C. af D. og Dbm., † 12. Mai i Kbhn., 86 Aar gl., f. 10. Febr. 1799.

Bachmann, Ludvig Vilhelm Clements, Lieutenant, † 10. April i Kbhn. (Hustru: Signe B., f. Møller, og Søn).

Bagger, Hedevig Johanne Magdalene Catharine, Frøken, Conventualinde i Vemmetofte, † 3. Dec. i Lyngby, 84 Aar gl. (Broderbørn).

Ballin, Joel, Kobberstikker, Medlem af Kunstacademiet, R. af D., † 21. Marts i Kbhn., f. 22/3 1822 i Veile. (Hustru: Helene B., f. Levin, Datter og Søn).

Balslev, Johan Christian, fhv. Sognepræst i Haarslev, R. af D., † 18. Nov. i Haarslev, f. der 28. Mai 1798. (Hustru: D. B., f. Krüger. Børn).

Bang, Armand Carrell, Bogtrykker, Redacteur af „Næstved Avis", † 29. Aug. i Næstved, f. 8. Februar 1841 i Odense. (Hustru: Emilie B., f. Knudsen. Børn).

Bangert, Marie Sophie Louise, f. Kirchhoff, Enkefru, † 14. Nov. i Kbhn., 85 Aar gl. (Søn: Baneingenieur J. B.).

Barfoed, Sophus Christian, Cand. phil., † 10. Mai i Odense, f. 12. Mai 1839 i Sandager Præstegaard. (Sødskende).

Bauditz, Julius Theodor Vilhelm, Kammerherre, fhv. Departementschef i Indenrigsministeriet, R. af D. og Dbm., † 27. Aug. i Kbhn., f. 17. Aug. 1817. (Sødskende: Mathilde B., Capitain Valdemar B.).

Bauer, Ludvig Abraham, fhv. Institutbestyrer, † 1. Decbr. i Kbhn., næsten 88 Aar gl. (Søn: Adolf B.).

Bay, Peter Birch, fhv. Birkedommer og Skriver paa Læsø, † 22. Juni i Løvel ved Viborg, f. 1. Febr. 1832 paa Sødal. (Broder: H. B., og Søstre).

Bayer, Jørgen Otto Joachim, Sagfører, † 7. Mai i Rudkjøbing, 31 Aar gl. (Hustru: Amalie B., f. Knudsen).

Bech, Niels Westy, fhv. Physikus i Nybøl i Slesvig, † 7. Jan. paa Sygehjemmet ved Kbhn., f. 1/8 1825 i Kbhn. (Søn: Jørgen B.).

Bech, Peter Christian Falck, Cancelliraad, Contoirchef i Kbhns. Skattecontoir, R. af D., † 29. Dec. i Kbhn., f. 1827. (Søstre).

Beck, August, fhv. Gaardeier i Hertugdømmet Slesvig, dansk Patriot, † 20. Febr. i Kolding, 76 Aar gl. (Hustru: Jacobine B., f. Palme, og Børn).

Bendz, Annette Martine, f. Oesterreich, Enke efter Sognepræst Bendz, † 10. April i Kbhn. f. der 27. Aug. 1810. (Børn: Thora B., F. B.).

Benzon, Elef Nicolaus Henrik Frederik, Viinhandler, † 8. Oct. i Kbhn., f. 14. Mai 1839. (Hustru: Nicoline B., f. Fischer, Datter).

Benzon, Hansine Caroline, f. Poulsen, Enke efter Isenkræmmer Peter Severin Fønss B., † 25. Juni i Kbhn., f. 31. Decbr. 1813.

Benzon, Theodor Hornemann Becker, fhv. Apotheker paa St. Croix, † 22. Jan. paa St. Thomas. (Moder:

Caroline B., f. Didrichsen, Hustru og Sødskende).

Bergmann, Frederik Søren Charles, stud. jur., † 11. Juli i Kbhn., 21 Aar gl. (Moder: Jenny B., f. Bøggild).

Bergmann, Lorenz Andreas Christian, Rector for Metropolitanskolen, † 15. Febr. i Kbhn., f. 16/1 1836 paa Skjoldnæsholm. (Hustru: Jenny B., f. Bøggild, og Børn).

Berner, Edmund Bügel, Medbesidder af det Bügelske Fideicommis, † 10. Jan. i Kbhn., f. 21/2 1827. (Hustru: Mathilde B., f. Poulsen).

Bernstorff, Anna Vilhelmine, f. v. Sperling, Enke efter Oberst A. Bernstorff, † 27. Jan. paa St. Hans Hospital, f. 25/2 1812. (Søster: Nicoline Steenberg, f. v. S.).

Bertelsen, Johan Vilhelm, Gaardeier, Dbm., Svigerfader til Folkethingsmand Chr. Berg, † 29. April paa Egeland ved Kolding, 84 Aar gl.

Bibow, Laurentia Augusta, f. Herholdt, Enke efter Khr. og Oberstlieutenant Bibow, † 1. Juli i Frederiksberg, 68½ Aar gl.

Billmann, Carl Jacob Ulrik Vilhelm, fhv. Premierlieutenant, † 9. Mai, f. 1. Dec. 1833. (Hustru: Augusta B., f. Nielsen. Børn).

Bille, Iver Valentin, Kammerjunker, fhv. Toldforvalter i Ribe, R. af D., † 16. Jan. i Kbhn., f. 6/8 1820. (Hustru: Margrethe B., f. Michelsen).

Bing, Ludvig Carl, Fabrikant, Medindehaver af Bing og Grøndahls Porcellainsfabrik, † 1. Oct. i Kbhn., 38 Aar gl. (Hustru: Agnes B., f. Salomonsen).

Birch, Pouline Christiane, f. Meitzner, Enke efter Justitsraad og Contoirchef ved det Classenske Fideicommis Birch, † 29. Dec. i Kbhn., 88 Aar gl.

Biørnsen, Fritz Peter Torsten, Branddirecteur og Classelottericollecteur, † 23. Marts i Stege, 65 Aar gl. (Hustru og Datter: Petrine B., f. Jørgensen, Anna Lindhard, f. B.).

Bjerg, Simine, Frøken, † 15. Marts i Frederiksberg. (Søster og Søstersøn: Louise Regenburg, f. B., V. Regenburg).

Bjørn, Johan Christian, Garverieier, fhv. Medlem af Byraadet i Randers, R. af D., † der 7. April, 65 Aar gl.

Blichfeldt, Hans Frederik, fhv. Sognepræst til Mørke i Aarhus Stift, † 16. Mai i Aarhus, f. 13. April 1805 i Ormslev. (Hustru: Frederikke B., f. Leemejer).

Blom, Carl Henrik Gram, Justitsraad, Toldinspecteur, Cand. jur., R. af D. og Dbm., † 24. Mai i Randers, f. 5. Jan. 1816 i Rudkjøbing. (Hustru: Marie B.).

Blücher-Altona, Emily Sophie Marie, f. O'Ferral, Enke efter Lehnsgreve, Khr., Hofchef, G. B.-A., † 6. Mai i Kbhn., f. 19. Mai 1802.

Blædel, Aage Rudolf, stud. jur., † 25. Marts i Kbhn., 21 Aar gl. (Forældre: Dyrlæge H. B. B. og C. F. B., f. Prahl).

Bock, Christen Asp, Godseier, † 15. Febr. paa Klippan i Sverig, f. 28/10 1818 i Aalborg. (Børn: Elisabeth Suenson. f. B., Edvard B., Adolph B., Victor B.).

Bojesen, Boe, Justitsraad, fhv. Districtslæge i Holbæk, R. af D., † 12. Febr. i Kbhn., f. 14/4 1804 i Sunds Præstegaard, Ringkjøbing Amt.

Bolbroe, Poul Georg Laurits, Justitsraad, fhv. Toldcontrolleur, † 17. Aug. i Hasle, 75 Aar gl. (Sødskende).

Boldsen, Olga, Frøken, † 7. Dec. i Kbhn., 29 Aar gl. (Moder: Louise B., f. Budtz).

Bondrup, Harald Julius, Overtelegrafist, † 14. Juli i Kbhn. (Hustru og Børn: Malvina B., f. Muderspach, Minna B., Axel B.).

Bonnevie, Carl Honoratus, † 9. Juni i Kbhn., f. 12. April 1866. (Forældre:

kgl. Skovrider Carl B., Lili B., f. Petersen).

Borch, Andreas Theodor Hee, Cancelliraad, Procurator, R. af D. og Dbm., † 11. Jan. i Odense. (Hustru: Marie B. og Børn).

Borch, A. M., f. Schow, Enke efter Procurator N. Borch i Horsens, † 22. Febr. hos sin Søn paa Sindssygeanstalten ved Aarhus, henved 97 Aar gl.

Borchsenius, Rasmus Raffn, fhv. Zahlkasserer, † 17. Jan. i Kbhn., 82 Aar gl.

Borgen, Louise Kirstine Andrea, f. Engberg, Enke efter Universitetsforvalter H. Borgen, † 9. Dec. i Kbhn., f. 18. Juni 1810. (Børn).

Bornemann, Agnete Marie, f. Baronesse Adeler, Enke efter Cand. jur. V. F. Bornemann, † 27. Aug., f. 17. Sept. 1831 paa Høgholm. (Søn: Vilhelm B.).

Bornemann, Bertha Emilie Magdalene, Frøken, † 24. Aug. i Kbhn. (Brødre: Cand. jur. F. B., Cand. med. A. B. Moder: Elvira B., f. Préalle).

Borup, Julius, Kjøbmand i Hamborg, † der 21. Nov., 46 Aar gl. (Broder: Borgmester L. B.).

Boye, Johannes Jørgen, fhv. Sognepræst til Ingstrup, Hjermitslev og Alstrup, † 19. Febr. i Ingstrup Præstegaard, f. 1/4 1814 i Kbhn. (Hustru: Hanna Sofie B., f. Møller, Børn og Svigerbørn).

Brasen, Dorthea Levine, Conventualinde i Slagelse Kloster, † 17. Febr., 81 Aar gl. (Broder: Provst Carl B. i Bloustrød).

Bredstrup, Marie Elisabeth, f. Diechmann, Cancelliraad og Procurator A. Bredstrups Hustru, † 19. Nov. i Randers.

Bremer, Julie Louise Thora, f. Melbye, Enke efter Dr. med. A. F. Bremer, † 21. Juli i Kbhn., f. 4. Juli 1810. (Børn: Anna B., Victor B.).

Brensø, Vilhelmine, Frøken, † 22. Aug. paa Frederiks Hospital i Kbhn., 62 Aar gl. (Søstersønner: Anton Bojesen, Ad. Bojesen, V. Bojesen).

Brix, Peder, Kjøbmand og fhv. Sparekassedirecteur i Aalborg, † der 27. Febr., 78 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).

Brock, Nicolai Stabel, Kammerherre, Oberst, fhv. Chef for 5te Dragonregiment, C. af D. og Dbm., † 22. Mai i Aarhus, f. 3. Marts 1808. (Broder: Oberst L. B.).

Brorson, Frederikke Vilhelmine Dorothea, f. de Klauman, Enke efter Justitsraad Brorson, † 26. Nov. i Kbhn, f. 9/2 1799. (Børn og Børnebørn: Charlotte Cathala, f. B., Vilhelmine B., Vilhelmine Biering, f. Cathala, Premierl. Broder Cathala).

Bruhn, Caroline Laurentine, f. Schou, Branddirecteur og Kæmner B. Bruhns Hustru, † 15. Juni i Frederikssund, 38 Aar gl.

Bruhn, Daniel Joachim, fhv. kgl. Skovfoged ved Folehave, † 11. Nov. paa Stendalshuus ved Fredensborg, 80 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).

Bruhn, Magdalene Christiane, f. Jørgensen, Enkefru, † 11. Mai i Nordborg paa Als, 85 Aar gl. (Søn og Svigerdøttre: C. H. B., Lucie B., f. Hansen, Johanne B., f. Benzon).

Brun (før Løve), Jens Frederik, fhv. Birkedommer i Wedellsborg Birk, † 5. Nov. i Kbhn., f. 30 Oct. 1810. (Hustru: Margrethe B., f. Holst).

Bruns, Christiane Frederikke, Frøken, † 19. Sept. i Kbhn. (Broder: Major L. N. B.).

Bruun, Alvilde Emilie Juliane, f. Nyholm, fhv. Apotheker L. Bruuns Hustru, † 25. Dec. i Kbh., f. 25. Febr. 1834.

Buch, Caroline, f. Ebbesen, Enkefru, † 14. Jan. i Frederiksberg, 77 Aar gl. (Clara Schou, f. B., Philip Schou).

Buchwald, Jensine Mariane, f. Møller, Propr. Chr. Buchwalds Hustru, †

8. Dec. paa Estruplund, f. 16. Juli 1832.

Buchwald, Peter Frederik, Overretssagfører, † 16. Oct. i Kbhn., f. 29. Sept. 1852. (Forældre: Hofjægermester C. W. B. til Øbjerggaard, C. B., f. Aarestrup).

Buchwaldt, Detlev, Kammerjunker, † i Sept. i Hamborg, f. 6. Mai 1815.

Bünger, Jacobine, f. Schmidt, Enke efter Kjøbmand C. A. B., † 10. April i Aarhus, 73 Aar gl. (Børn og Svigerbørn: Sophie Kjer, f. B., Physicus Chr. B., Frederikke B., f. Bech, Overretssagfører Chr. Kjer).

Buntzen, Jean Baptiste Louis Camille Edouard, Etatsraad, const. Kammeradvokat, R. af D. og Dbm., † 2. Juni i Kbhn., f. der 9/12 1809. (Børn).

Busch, Carl Christian, fhv. Telegraphinspecteur, † 9. Juli i Kbhn.

Busch, Georg Ludvig, Procurator, † 14. Febr. i Bjerre pr. Horsens, 58 Aar gl. (Hustru: Sophie B., f. Feller).

Bøggild, Daniel, fhv. Sognepræst til Østervelling m. m., † 4. Dec. i Randers, f. 5. Febr. 1799 i Todberg.

Bønnelykke, Carl Christian Sophus, stud. jur., † 17. Marts i Kbhn., 23 Aar gl. (Moder og Broder: Klasselottericollectrice M. J. B., Assistent H. B.).

Børgesen, Frederik, fhv. Strandtoldcontrolleur, † 10. Jan. i Kbhn., 82 Aar gl.

Børre, Christian Theodor, Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole, † 13. Aug. i Skotterup, f. 24. Octbr. 1819. (Hustru: Louise B., f. Flemmer).

Bøving, Poul Jacob, fhv. Skovrider paa Brahesminde, † 25. Jan. i Faaborg, f. 4/4 1799. (Børn og Svigerbørn).

Caroc, Clara Augusta, f. Resch, Enke efter Generalmajor F. W. C. Caroc, † 26. Juli i Kbhn., f. 12. Aug. 1818. (Sønner).

Caroc, Ingeborg Catharine, f. Blom, Capitain i Marinen G. A. Carocs Hustru, † 1. Oct. i Kbhn.

Carstensen, Magdalus Christian Brodersen, By- og Herredsfuldmægtig, Branddirecteur, † 28. Juni i Bogense. (Hustru: Andrea C., f. Almind).

Carøe, Sophie Cathrine Emilie, f. Thiesen, Enke efter Overlæge Nicolai Christian C., † 12. Juni i Kbhn. (Søn: Læge Christian C.).

Christens, Friederich Carl Christian, fhv. Landphysicus paa Trankebar, † 28. Mai i Sundbyøster paa Amager, f. 20. April 1799 i Güstrow i Meklenborg-Schwerin. (Børn).

Christensen, Christiane, f. Borup, Enke efter Sognepræst Christensen til Gadstrup og Syv, † 20. Oct. i Frederiksberg, f. 10. Nov. 1803 i Randers. (Datter og Svigersøn: Mathilde Linnemann, f. C., Oberst J. Linnemann).

Christensen, Mads Christian, Postexpediteur paa Østerbro, † 24. Dec. i Kbhn., 45 Aar gl. (Søster og Svoger: Johanne Broe, f. C., J. C. Broe).

Christensen, Peter Jensen, Klokker og Chordegn ved Sct. Hans Kirke i Odense, † smstds. 16. Oct., 70½ Aar gl. (Hustru: Henrikke C., f. Lorentzen. Sønner).

Claudi, Adamine Christine Frederikke, f. Dahl, Enke efter Toldkasserer Chr. Claudi, † 8. Febr. i Nyborg, 85 Aar gl. (Søn: Overlæge E. C.).

Clausager, Jens Andersen, fhv. Folkethingsmand, Gaardeier, † 2. Sept. i Sæding ved Skjern, f. 18. Oct. 1809 i Bjerrebo ved Ringkjøbing.

Clausen, Carl Frederik Christian, Overkrigscommissair, Politiinspecteur i Kbhn., R. af D. m. m., † der 12. Marts, f. 24. Febr. 1828. (Hustru: Georgine C., f. Müller, og Børn).

Clausen, Christine Marie, f. Grønnegaard, Enke efter Sognepræst C.

M. Clausen til Horslunde og Nordlunde, † 10. Oct. i Idestrup, f. 22. Jan. 1800. (Sønner).

Clausen, Henrik William, Consul, Byraadsmedlem, Kjøbmand, † 6. Aug. i Nyborg. (Hustru).

Clausen, P. C., Landvæsenscommissair, Eier af Asminderupgaard, R. af D., † der 25. Aug., 64 Aar gl.

Collin, Michael Gottlieb Birckner, Kammerassessor, Cand. jur., fhv. Registrator og 1ste Fuldmægtig, † 7. Juni i Kbhn., 78 Aar gl. (Børn).

Collstrop, Hanne Sophie, f. Wolff, Overlæge V. Collstrops Hustru, † 30. Oct. i Kbhn., f. 16. Marts 1819 paa Lindegaarden i Skibby Sogn.

de Coninck, Louise Marie Christiane Jeannette, Frøken, Datter af afdøde Kæmmerer ved Øresunds Toldkammer Jean de C., † 16. Jan. i Kbhn., 74 Aar gl.

von Cossel, Caroline Wilhelmine, f. Stemann, Kammerherre Detloff v. Cossels Hustru, † 1. Juni i Lübeck, f. 14. Febr. 1810.

Dahl, Christian Theodor, fhv. Physicus for Aalborg og Hjørring Amter, † 26. Mai i Frederiksberg, f. 7. Juli 1823 paa Bjergbygaard.

Dahl, Johan Vilhelm Ludvig, Krigssecretair, † 18. Jan. i Kbhn. (Hustru: Andreasine D., f. Hansen, og Børn).

Dahlerup, Susanne Marie, f. de Fontenay, Provst M. H. L. Dahlerups Hustru, † 6. Nov. i Kbhn., f. 25. Marts 1805.

Dall, Charlotte Mathilde, f. Kuhlau, Enke efter Landsoverretsassessor Dall, † 28. April i Kbhn. (Søster: Sophie Engelhart, f. K.).

Dall, Jens Vilhelm Nicolai, Regisseur ved Casino, † 7. Jan. i Kbhn., 43 Aar gl. (Moder: Ida D., f. Winther).

Damme, Johan Heinrich, Justitsraad, fh. Kongens Foged i Kbhn., † 25. Dec. paa Amager, f. 28. Dec. 1802 i Aarhus. (Søsterdøttre: Wilhelmine Løfgrèn, f. Hoffmann, Anna Hoffmann).

Delholm, Lars Christian, fhv. Sognepræst til Rødding, Løvel og Pederstrup, † 27. Juni i Kolding, f. 2/6 1813 paa Ulvemosegaard.

Detlefsen, Jes Andreas, dansk Patriot, fhv. Skibscapitain, Dbm., † 1. Dec. i Schenefeld i Holsten, 69 Aar gl.

Diderichsen, Diderich Christian, Kammerraad, fhv. Toldinspecteur, R. af D., † 31. Juli i Kbhn., 86 Aar gl. (Børn).

Dons, Carl Emil, Particulier, † 18. Aug. i Frederiksberg, f. 18. Juli 1824 paa Hesselagergaard. (Broder: J. D.).

Drewsen, Adolph Ludvig, Conferentsraad, fhv. Justitiarius i Criminal- og Politiretten, S. K. af D. og Dbm., † 2. Febr. i Kbhn., f. der 20/3 1803. (Børn).

von Ehrenstein, Eugenie Malvina, Frøken, Conventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster, † 1. April i Borreby ved Ekernførde, f. 17. April 1811.

Elberling, Frederik Vilhelm, Cand. polit., Redacteur af „Horsens Avis", † 28. Jan. i Horsens, f. 30/7 1840 i Slagelse. (Hustru: Sophie E., f. Fricke).

Eller, Thomas Christian, fhv. Farver, † 7. Juli i Kbhn., 78 Aar gl. (Søstre: Cathrine Sommer, f. E., Lise E.).

Engberg, Charlotte Mariane, f. Reddelin, Enkefrue, † 13. Marts i Aarhus. (Børn og Svigerbørn).

Engelbrecht, Sophie, f. Poulsen, Enkefru, † 11. Sept. i Svendborg, 84 Aar gl. (Søn: Oberstlieutenant E.).

Engelbreth, Henriette, f. Hellmers, Enke efter Provst H. P. Engelbreth i Ørbæk, † 10. Dec. i Frederiksberg, f. 29. Nov. 1806. (Sødskende).

Erichsen, Oveline Guldbergtine, f. Treschow, Enke efter Justitsraad og Contoirchef H. C. Erichsen, † 19. Dec. i Kbhn. (Børn og Svigerbørn).

Erslev, Else Cathrine, f. Hertz, Profes-

sor Ed. Erslevs Hustru, † 2. April i Kbhn, f. $^{1}/_{7}$ 1827.

Esbensen, Johan Riber, fhv. Sognepræst til Flemløse i Fyen, † 30. Nov. i Flemløse, f. 30. Marts 1798 paa Brahe-Trolleborg.

Evers, Christiane Margaretha Georgine, f. Klewing, Kammerassessor Chr. L. Evers's Hustru, † 23. April i Kbhn., 50 Aar gl.

Faaborg, Emil, Cand. phil., Musiklærer, † 16. April i Horsens, 43 Aar gl. (Hustru: Ludovica F., f. Bagger).

Fabricius, Ingvart Thøger, Cand. jur., † 29. Marts i Skanderborg, f. $^{26}/_{11}$ 1841 i Nykjøbing p. M. (Broder: kgl. Skovrider Vilh. F.).

Fabritius-Tengnagel, Michael, Gaardeier, † 5. Oct. i Gladsaxe, f. 1. Oct. 1815. (Hustru: Marie F.-T., f. Sørensen, Børn).

Falth, Dorothea Elisabeth, Frøken, † 1. Febr. i Kbhn., 66 Aar gl. (Brødre).

Fangel, Charlotte Louise, f. Meredin, Enke efter Dr. med. Holger F., † 8. Dec. paa Maglemølle Papirfabrik, f. 30. Oct. 1797.

Faurschou, Cecilie Francesca, f. Adolph, Capitain i Livgarden Faurschous Hustru, † 9. Febr. i Kbhn.

Feddersen, Cathrine Vilhelmine, Conventualinde i Støvringgaard Jomfrukloster, † 25. April i Frederiksberg. (Brødre: Benjamin F., Peter F.).

Fenger, Elise Frederikke, Frøken, † 15. Febr. i Tranekjær, f. $^{3}/_{1}$ 1808. (Søster og Svoger: Johanne Brandstrup f. F., Brandstrup).

Fenger, Louise Augusta, f. Manthey, Enke efter Sognepræst P. A. Fenger ved vor Frelsers Kirke i Kbhn., † der 28. Oct., f. 21. Nov. 1808. (Børn).

Finsen, Jon Constant, Stiftsphysicus, Dr. med., R. af D., † 12. Oct. i Nykjøbing paa Falster, f. 24. Nov. 1826 i Reykjavik. (Hustru og Datter: Sophie F., f. Funck, Gerda F.).

Fischer, Christian, Etatsraad, Borgmester i Randers, C. af D. og Dbm., † der 29. Juni, f. 13. Juli 1816. (Søn og Søstre: Christian F., Marie F., Frederikke Dahl, f. F.).

Fischer, Johan Christian Henrik, Directeur for Frederiks Hospital, fhv. Cultusminister, Landsthingsmand, fhv. Folkethingsmand, Cand. theol., S. K. af D., † 16. Sept. i Kbhn., f. 3. Dec. 1814 i Slagelse. (Efterladte).

Fjeldsøe, Hans Wilhelm Ferdinand, Bogtrykker, † 10. Jan. i Kbhn., 58 Aar gl. (Hustru: Wilhelmine F., f. Grünerwaldt, Børn og Svigerdatter).

Flensborg, Mette, f. Schalstrup, Enke efter Sognepræst til Hvorslev og Gjerning J. A. F., † 14. Nov., f. 22. Sept. 1805. (Børn).

Fog, Ane Christine, f. Larsen, Toldcontrolleur H. Fogs Hustru, † 7. Aug. i Middelfart, f. 1. Nov. 1819 i Kjøge.

Fog, Carl, Sognepræst til Skjolde, † der 11. Jan., f. $^{16}/_{7}$ 1809 i Spandet Præstegaard. (Datter: Julie F.).

Fog, Hermandine Kirstine, f. Borgen, Enke efter Godsforvalter paa Selchausdal J. D. Fog, † 3. Dec. i Svendborg, f. 28. Aug. 1793 i Holbæk. (Børn og Svigerbørn).

Fossum, Morten, Varemægler, † 4. Jan. i Kbhn., 59 Aar gl. (Hustru: Marie F., f. Thomsen, og Børn).

Frederiksen, Hans Vilhelm, fhv. Toldassistent, Dbm., † 7. Dec. i Faaborg, 79 Aar gl. (Hustru og Børn).

Frederiksen, Ulrika Christiane Dorothea, f. Heering, fhv. Bankdirecteur H. P. Frederiksens Hustru, † 20. Aug. under et Ophold i Hellebæk, 77 Aar gl.

Freiesleben, Carl Frederik Ferdinand, Oberstlieutenant, Chef for 40de Bataillon, R. af D., † 10. Aug. i Aalborg, f. 10. Juni 1831. (Hustru: Emilie F., f. Wittusen).

Freiesleben, Frederik Johan, † 19. Juli

i New York. (Hustru: Amalie F., f. Topp).

Friis, Anna Boline Marie, f. Borchsenius, Isenkræmmer C. F. L. Friis's Hustru, † 14. Marts i Frederiksberg.

Friis, Jens Jørgen Vinther, fhv. Postcontrolleur, † 24. Dec. i Korsør, 60½ Aar gl. (Hustru: Marie F., f. Høltzer, Børn og Svigerbørn).

From, Carl Josva, Kjøbmand og Viceconsul, † 3. Aug. i Nykjøbing p. F., c. 70 Aar gl. (Hustru: Thomine F., f. Nissen).

Fyhn, Thomas Ambrosius, Sognepræst til Nørrejernløse og Kvandløse, † 20. Juni i Nørrejernløse, f. 22/5 1823 i Ringsted. (Hustru: Septima F., f. Storch, og Datter).

Fønss, Frederik Jørgen, Kammerjunker, † 31. Dec. i Kbhn., f. 15. Nov. 1794. (Broder: Kammerherre H. F.).

Fønss, Hans Hartvig Ludvig Antonius, Landmaaler, † 26. Juli i Kbhn., f. 11. Sept. 1818. (Hustru: Lucie F., f. Venndt).

Fønss, Johannes Martin Ludvig, fhv. Kjøbmand, † 29. Nov. i Kbhn., f. 11. Mai 1841.

Garde, Hans Georg Friboe, Contreadmiral, C. af D. og Dbm., † 13. Dec. ombord i Corvetten „Fyen" ved Malta, f. 30. Nov. 1825. (Hustru: Anna G., f. Knudsen).

Gede, Ludvig Vilhelm, Etatsraad, fhv. Qvæstor ved Universitetet, R. af D. og Dbm., † 6. Marts paa Hesselagergaard pr. Nyborg, f. 7/12 1816 i Nysted. (Hustru og Stifdatter: Cathrine G., f. Thorning, Laura Dons, f. Schaumann).

Geisler, Anton Christian, fhv. Malermester, † 29. Jan. i Kbhn., 87 Aar gl. (Hustru: Elisabeth Marie G., f. Starck, og Børn).

Gemzøe, Jacob Mathias, fhv. Sognepræst i Thorslunde og Ishøi, † 3. Febr. i Frederiksberg, f. 31/7 1802 i Kbhn. (Børn).

Gerner, Clara Magdalene, f. Gerner, pract. Læge J. C. Gerners Hustru, † 19. Dec. i Nexø, f. 11. Sept. 1850 i Kbhn.

Gersdorff, Nanna, f. Møller, Enke efter Fideicommisbesidder J. P. Gersdorff til Boltinggaard, † 30. Nov. i Frederiksberg, f. 7. April 1810.

Gether, Jens Johan, fhv. Borgmester, By- og Herredsfoged i Kjøge, R. af D. og Dbm., † 9. Mai i Frederiksberg, f. 24. Oct. 1802 i Jægersborg. (Børn).

Gjellerup, Rasmus, fhv. Forpagter paa Strandegaard, † 26. Juli i Frederiksberg, f. 17. Sept. 1803. (Børn: Elisabeth G., f. G., Poul G.).

Gjersing, Frode Fredegode, Cand. theol., Bestyrer af Odense private Realskole, † der 12. April, f. 1. Marts 1824. (Hustru: Catharine G., f. Duseberg, og Børn).

Gjølbye, Niels Peter, fhv. Sognepræst til Estvad og Rønberg, † i Sept. i Viborg, f. i Octbr. 1816.

Glad, Hjalmar, Lieutenant, Vexelmægler, † 23. Mai i Frederiksberg, f. 21. Juni 1858. (Fader: Finantshovedkasserer G. G.).

Gleerup, Marie Nicoline, f. Hansen, Enke efter Sognepræst M. F. Gleerup til Føns og Ørslev, † 26. Marts i Ronæs Præstegaard efter 43 Aars Enkestand, f. 2/4 1807. (Børn og Svigerdatter: Provst C. G., Sognepræst J. Th. G., Sophie G., f. Gleerup).

Glud, Holger, Eier af Ny Skivehuus, †. 7. Oct., 44 Aar gl. (Hustru: Philippa G., f. Rasmussen; Børn).

Gradman, Christian Adam, stud. phil., † 26. April i Rønne, 19 Aar gl. (Forældre: Toldinspecteur Sophus G., Marie G., f. Lundwall).

Grandjean, Johanne Marie Ernestine, f. Wilde, Enke efter Cand. jur. Ludvig Grandjean til Stamhuset Vennerslund, † 5. April i Kbhn., f. 15/3 1811. (Svigerdatter og Børnebørn: Louise G., f. Phenning, Ludvig G., Carl G., Anna G.).

Grau, Hans Henrik, Consul og Kjøbmand i Kolding, † der 4. Dec.,

69 Aar gl. (Broder: Particulier J. J. G.).

Greensteen, Maria, f. Petersen, Enke efter Godsforvalter A. Greensteen paa Rygaard, † 19 Juli i Kbhn. (Børn, Svigersøn og Børnebørn).

Gress, Hagbart Louis John, fhv. Capellan ved Viborg Domkirke, † 14. Aug. i Kbhn. (Forældre: A. G., R. G., f. Bannau).

Grove, Anna Regine, f. Flindt, Justitsraad og fhv. Herredsfoged A. H. Groves Hustru, † 17. Nov. i Fredensborg.

Grove, Catharine Marie, Frøken, † 25. Marts i Kbhn., 83 Aar gl. (Søster: Charlotte Grüne, f. G.).

Grove, Peter Frederik Nordahl, Landskabsmaler, † 31. Juli i Kbhn, f. der 12. Novbr. 1822. (Hustru: Thora G.).

Grüner, Peter Valentin, fhv. Sognepræst og Redacteur af „Helsingørs Avis“, † 17. Aug. i Helsingør, f. 14. Marts 1798. (Hustru og Søn: Frederikke G., f. Oeltze, Bogholder Lauritz G.).

Grønbech, Charles Johan, Secondlieutenant i Artilleriet, † 14. April i Kbhn., f. 11. Juli 1859. (Moder: Cathinka G., f. Hansen).

Grønvold, Carl Ferdinand, Kjøbmand, R. af D., † 9. Aug. i Slagelse, f. 23. April 1817. (Hustru: Helene Catharine G., f. Wittrup).

Gundel, Peter Wilhelm Emil, Districtslæge i Vordingborg, † der 17. Febr., f. $^{18}/_{1}$ 1820 i Kbhn. (Hustru: Henriette G., f. Lassen).

Gundorph, Vilhelm Mouritz, Cand. philol., † 14. Marts i Kbhn., 30 Aar gl. (Sødskende: Lovise G., Emil G.).

Gyntelberg, Marie Frederikke, Frøken, † 3. April i Varde, 79 Aar gl. (Broder: Læge G.).

Gøricke, Adolph Vilhelm Theodor, Dr. med., Etatsraad, fhv. Overlæge ved St. Hans Hospital, R. af D., † 2. Oct. i Kbhn., f. 1. Febr. 1798 i Paris. (Sønner og Svigerdøttre).

Gøtzsche, Ane Marie Pauline, f. Hjort, Sognepræst V. Gøtzsches Hustru, † 18. Febr. i Fredericia, f $^{5}/_{3}$ 1837.

Gøtzsche, Ida Salome, f. Bertelsen, Justitsraad og Klosterforvalter W. Gøtzsches Hustru, † 20. Aug. paa Roeskilde Kloster.

Hagen, Elise Vilhelmine, f. David, Enke efter Kammerraad Hagen, † 1. Jan. i Kbhn. (Datter: Marie H.).

Hagen, Niels Jacob, Forpagter, † 17. Marts paa Allindemaglegaard, $77^{3}/_{4}$ Aar gl. (Hustru: Caroline H., f. Holmer, Børn og Svigerbørn).

Hambro, Percival Lewis, afdøde Baron Carl Joachim Hambros næstældste Søn, † 16. April paa sin Eiendom i Brigmerston i England, f. 29. Jan. 1836.

Hansen, Christen, Gaardeier i Sønderonsild, fhv. Folkethingsmand, † 27. Juli i Hobro.

Hansen, Christian Amandus, Toldassistent, † 11. Nov. i Nyborg. (Hustru: Frederikke H., f. Møller).

Hansen, Wilhelmine Jacobine, Frøken, Datter af afdøde Conferentsraad, Overbygningsdirecteur Hansen, † 17. April i Kbhn., 82 Aar gl.

Harboe, Signe Margrethe, Frøken, † 7. Febr. i Kbhn., 70 Aar gl. (Broder: Justitsraad C. H.).

Hargens, Birgitte Christine, f. Berg, Enke efter Etatsraad og Byskriver i Flensborg H. Hargens, † 2. Nov. i Kbhn., 69 Aar gl. (Døttre og Svigersønner: Louise v. Rosen, f. H., Emilie Hammerich, f. H., Herman v. Rosen, Carl Hammerich).

Hartmann, Arthur Valdemar, Cand. jur., Fuldmægtig ved By- og Herredsfogedcontoiret i Storeheddinge, † 26. Jan. i Kbhn., f. $^{17}/_{11}$ 1859 i Veile.

Hattesen, Hans Vilhelm, Cand. phil., † 1. Mai i Kbhn. (Sødskende).

Haurowitz, Bodil Johanne, f. Therkelsen, Læge J. C. V. Haurowitz's Hustru, † 21. Jan. paa Stjernholm ved Horsens, f. 1813.

Haxthausen, Peter Maximilian, Rigs-

friherre, Cand. jur., Bogholder i Landmandsbanken, † 9. Dec. i Frederiksberg, f. 18. Aug. 1841. (Hustru: Mimi H., f. Lowzow).

Hecksher, Dagmar Kirstine, f. Bache, Oberst H. Heckshers Hustru, † 8. Aug. i Helsingør.

Hedemann, Wulff Henry Bernhard, Premierlieutenant i Flaaden, † 5. Mai i Mentona, f. 23. Oct. 1858. (Broder: Christel H.).

Hegermann-Lindencrone, Diderik William, Oberst, Kammerjunker, R. af D. og Dbm., † 5. Oct. i Kbhn., f. 23. April 1817. (Hustru: Amalie H.-L., f. Sehested. Børn).

Heiberg, Christen Stub, Sognepræst til Feldballe og Nødager, † 30. Jan. i Feldballe, f. $^{13}/_{12}$ 1825. (Hustru: Franziska H., f. Mantzius).

Hellesen, Lauritz Simon Frederik Christian, Toldcontrolleur, Dbm., † 13. Febr. i Svendborg. (Hustru: Birgitte H., f. Munch).

Helms, Christian August, Apotheker i Nordby paa Fanø, † der 3. Juli, f. 1813 $^{12}/_{8}$.

Helsengreen, Wentzeline Hansine Marie, f. Stripp, Skuespiller A. F. Helsengreens Hustru, † 8. Jan. i Kbhn.

Herforth, Christian Hjelm, Overretssagfører, † 26. Sept. i Kbhn., f. der 7. Decbr. 1856. (Hustru: Madsine H., f. Petersen).

Hersleb, Carl Frederik, Overkrigscommissair, Cand. jur., fhv. Intendant, R. af D., † 17. Aug. i Charlottenlund, f. $^{8}/_{3}$ 1819. (Hustru: Christiane H., f. Malling).

Hertz, Cathrine Elisabeth, f. Bayer, Enke efter Districtslæge Hertz af Kallundborg, † 24. Juli under et Besøg paa Herlufsholm, 77 Aar gl. (Sønner: Viggo H., Fritz H.).

Hertz, Marie Bothilde, f. Krossing, Cand. phil. F. Hertz's Hustru, † 27. Marts i Aarhus.

Hertz, Peter, Juveleer, † 1. April i Kbhn., 73 Aar gl. (Hustru: Rose H., f. Meyer. Børn).

Heyman, Johanne, f. Levysohn, Enke efter Etatsraad J. W. Heyman, † 11. Oct. i Kbhn. (Børn og Svigerbørn).

Hillebrandt, Niels Peter, Cantor og Klokker ved Frederiks tydske Kirke, F. M., † 11. Febr. i Kbhn., f. $^{14}/_{9}$ 1815. (Børn: Frederik H., Albert H., Sophus H., Hilda H.).

Hilmer, Emil Conrad, Musiker, † 7. Aug. i Kbhn., 35 Aar gl. (Sødskende: Fr. H., C. W. H.).

Hilmers, Auguste Adele Charlotte, f. Krogh, Enke efter Etatsraad Hilmers, † 5. Dec. i Kiel, f. 24. Juni 1811. (Børn).

Hindenburg, Johan Carl Frederik Cay, Capitain og Compagnichef ved 28. Bataillon, † 9. Dec. i Aarhus, f. 7. April 1844. (Broder: Anton H.).

Hiort, Vilbelm Andreas, stud. theol., † 28. Mai i Kbhn. (Forældre: Capitain N. H. H., Betzy H., f. Hindenburg).

Hjorth, Laurits Jacob Edvard Julius, Toldinspecteur i Kbhn., R. af D., † der 20. Juni, f. $^{29}/_{1}$ 1821. (Hustru og Børn).

Hjorth, Wilhelmine Elisabeth Andrea, Enke efter fhv. Jernbanedirecteur S. Hjorth, † 30. Sept. i Kbhn. (Døttre: Josephine Baland, f. Ancker, Diderikke Ancker).

Hochheim, Niels Broch, fhv. kgl. Toldassistent, † 26. Febr. i Kbhn. (Datter: Thora H.).

Holbech, Jens Andreas Christian, Etatsraad, Skoledirecteur i Kbhn., R. af D. og Dbm., † 23. Dec. i Kbhn., f. 6. Dec. 1815. (Hustru og Børn).

von Holck, Carl Christian Wilhelm Ferdinand, Capitain, R. af D., † 3. Marts i Frederiksberg, f. $^{15}/_{11}$ 1823. (Sønner: Carl v. H., Oluf v. H.).

von Holck, Ferdinand Emanuel, Skovrider ved Vallø, Lieutenant, † 18. April paa Frederiks Hospital i Kbhn., f. 28. Juni 1838. (Hustru: Augusta v. H., f. Wolf. Børn).

von Holck, Gerda, † 9. Sept. i Frederiksberg, f. 5. Juni 1883. (For-

ældre: Politiassistent H. v. H., Augusta v. H., f. Fenger).

Holck-Hardenberg-Reventlow, Carl Ludvig August Rudolph, Greve, Besidder af Grevskabet Hardenberg-Reventlow, og af det v. Thienen'ske Fideicommis, Khr., Hofjægermester, C. af D., † 11. Febr. i Kbhn., f. $^{29}/_{7}$ 1818. (Hustru: Louise H.-H.-R., f. v. Qvalen).

Holck-Winterfeldt, Gustav Christian, Greve, Kammerherre, til Stamhuset Fjellebro og Rosendal, † 22. Nov. paa Rosendal, f. 2. Oct. 1802. (Børn).

Holmblad, Adelaide Antoinette Julie, f. Cabott, Enke efter Justitsraad Holmblad, † 14. Marts i Kbhn., 79 Aar gl. (Børn og Søstre).

Holmer, Christian Emil, Fuldmægtig i Krigsministeriet, Capitain, Cand. jur., R. af D. og af Vasaordenen, † 23. Mai i Kbhn., f. 25. Jan. 1821. (Hustru: Louise H., f. Ibsen. Sønner).

Holmer, Sophie Elisabeth Ferdinandine, f. Wiesener, Enke efter Justitsraad og Borgmester Holmer, † 9. Oct. i Frederiksberg. (Datter: Amalie H.).

von Holstein, Andreas Henrik, Kammerherre, Major, fhv. Postmester i Kiel, R. af D., † 7. Nov. i Kbhn., f. 13. Marts 1798. (Børn).

Holsten, Frederik Christian, Baron, Geheimeconferentsraad, Khr., fhv. Stiftamtmand, S. K. af D. og Dbm., † 1. Sept. i Frederiksberg, f. 12. Mai 1804. (Fætter: Holsten-Lehn-Charisius).

Holten, Hans Christopher, Oberst, fhv. Secretair i Privatbanken, R. af D. † 10. Nov. i Kbhn.

Holten, Sofus Emil, fhv. Kjøbmand, † 11. Nov. i Frederiksberg, 49 Aar gl. (Sødskende: Just H., Anna Linde, f. H.).

von Holten-Bechtolsheim, Hans Edvard, Oberst, Kammerjunker, R. af D., † 21. Sept. i Kbhn., f. 23. April 1809. (Hustru: Augusta v. H.-B., f. v. Mauchenheim, kaldet Bechtolsheim. (Børn, Svigerbørn og Børnebørn).

Homann, Peder Jacob, fhv. Urtekræmmer, † 27. Aug. i Kbhn., f. 4. Oct. 1817 paa Østerø. (Ven: H. B. Fogtmann).

Hoppe, Frederik Laurits Thestrup, Skibsmægler, † 8. April i Frederiksberg.

Hougaard, Jens Andreas Siegfred, Skuespiller, † 9. Marts i Kbhn., 60 Aar gl. (Søn: Fuldmægtig August H.).

Husum, Christian Siegfried, Capitain, † Natten mellem 30. og 31. Marts i Kbhn., f. 1821. (Hustru: Amalie H., f. Døcker, Børn og Svigersøn).

Hvidt, Laurits Nicolai, Grosserer, Forretningsfører for „De private Assurandeurer". R. af D., † 18. Nov. i Kbhn. (Hustru: Elisabeth H., f. Gammeltoft. Børn).

Høedt, Frederik Ludvig, Professor, fhv. kgl. Skuespiller og Elevinstructeur, R. af D., † 22. Marts i Kbhn., f. der $^{18}/_{2}$ 1820. (Moder: Marie H.).

Høhling, Caroline Dorothea Elisabeth, Frøken, † Natten mellem 18. og 19. Marts i Kbhn., 71 Aar gl.

Høncke, Elisa Anina, f. Bock, Telegraph-Directeur Hønckes Hustru, † 24. Marts i Kbhn.

Jacobsen, Jens Peter, Cand. phil., Forfatter, † 30. April i Thisted, f. der 7. April 1847. (Forældre: Chresten J., Benthe Marie J., f. Hundahl).

Jacobæus, Henrik Velleius, Cand. polyt. og pharm., fhv. Eier af Borupgaard ved Silkeborg, Medlem af den grundlovgivende Rigsdag, fhv. Landsthingsmand, † 26. Dec. i Kbhn., f. 15. Febr. 1807 i Rudkjøbing. (Hustru: M. J., f. Andersen. Børn).

Jensen, Harald, Redacteur af „Folkets Nisse", † 4. Juli i Kbhn., f. 9. Juni 1828.

Jensen, Johan Christian, fhv. Sognepræst til Houlbjerg og Granslev, R. af D., † 8. Oct. paa Marienlyst ved Randers, f. $^{24}/_{6}$ 1790.

Jensen, Johan Peter, Sognepræst til

Østerskjerninge og Hundstrup. † 24. Nov. i Østerskjerninge, f. 23. April 1817. paa Strynø. (Hustru og Børn).

Jensen, J. P., Gaardeier, fhv. Folkethingsmand, † 6. Nov. i Torslev ved Øster Svenstrup.

Jensen, Signe Vilhelmine Marie, f. Visby, Enke efter Blomstermaler og Professor J. L. Jensen, † 22. Dec. i Kbhn., 81 Aar gl. (Niece og dennes Mand: Laura Hein, f. Jensen, Overretssagfører A. Hein).

Jepsen, Ingeborg Christine, f. Thaysen, Enke efter Cancelliraad, Thingskriver P. Jepsen, † 23. Jan. i Kbhn. (Børn: H. C. J., A. B. J.).

Jersild, Peter Valdemar, Vexellerer, † 17. Nov. i Kbhn. (Hustru: Marie J., f. Jensen. Børn).

Jespersen, Christian Eliezar, fhv. Brand-Directeur, exam. juris, † 12. Marts i Nexø, 72 Aar gl.

Jespersen, Hans Anker, fhv. Sognepræst i Utterslev, fhv. Landsthingsmand, † 26. Nov. i Maribo, f. 12. Aug. 1803 i Nexø. (Hustru: Jutta J., f. Bojesen).

Jespersen, Jens Christian, Sparekassedirecteur, fhv. Eier af Nyborg Møller, † 8. Sept. i Nyborg, 74 Aar gl. (Hustru: Mine J.).

von Jessen, Carl Frederik Reinhold, Kammerjunker, Ritmester, Branddirecteur, R. af D., † 9. Marts i Horsens, f. 2/10 1818. (Hustru og Sønner).

Jessen, Peter, Dyrlæge, Consulent ved Landhuusholdningsselskabet, † 10. Aug. i Frederiksberg, 39 Aar gl. (Hustru: Henriette J., f. Povlsen).

Johansen, Johannes Peter August, Kammerassessor, Procurator, † 28. April i Aalborg, 56 Aar gl.

Johansen, Ludvig Vilhelm, fhv. Hospitalsforstander paa St. Croix, Lieutenant, † 28. Febr. i Kbhn., f. 5/2 1837. (Søster: Tagea J.).

Johnsen, Hannes St., fhv. Kjøbmand, Cand. phil., † 16. Nov. i Reykjavik, 76½ Aar gl. (Søn: Adjunct O. J. i Odense).

Juhl, Peter, Justitsraad, fhv. Toldkasserer i Flensborg, R. af D., † 11. Aug. i Kbhn., 83 Aar gl. (Børn og Svigerbørn: C. J., Mathilde J., f. Pries, P. J., Elna J., f. Boeck, Constance Lassen, f. J., N. Lassen).

Jungersen, Laurits, stud. jur., † 29. Juni i Kbhn. (Forældre: Sognepræst C. M. J. i Ferslev, Laura J., f. Balslev).

Just, Carl Andreas Daniel, Cand. phil., fhv. Skolelærer i Udesundby, Toldklarerer, † 10. Jan. i Kbhn.

Jørgensen, Caroline Jensine, Frøken, † 21. Juli i Frederiksberg, 64 Aar gl. (Sødskende: Else J., Professor B. S. J.).

Jørgensen, Jens Frederik Harald, Districtslæge i Thisted, † der 23. Dec., f. 7. Aug. 1841 i Odense. (Hustru: Wibeke J., f. Bülow).

Jørgensen, Johanne Caroline Petrine, f. Sonderburg, Enke efter Overlæge J. F. Jørgensen, † 30. Oct. i Kbhn., f. 25. Febr. 1816 i Odense. (Børn).

Jørgensen, Niels Peter, fhv. Sognepræst til Skanderup ved Kolding, † 8. Marts i Nagbøl Præstegaard, f. 19/12 1811. (Hustru: Julie J., f. Wolf. Børn).

Kaalund, Hans Vilhelm, Professor, fh. Overlærer ved Vridsløselille Straffeanstalt, Digter, R. af D., † 27. April i Frederiksberg, f. 23 Juni 1818.

Kall, Peter Julius, Inspecteur paa Marienborg, † der 19. April, 50 Aar gl. (Hustru: Augusta K., f. Selchau-Hansen).

Kallenbach, Nanna Augusta, f. Meinig, Enke efter Sognepræst J. C. F. Kallenbach, † 23. Nov. i Kbhn., f. 16. Juni 1814 i Esbønderup. (Børn og Svigerbørn).

Kauffeldt, Johan Christoph Ehrenfried, Kammerraad, fhv. Colonibestyrer,

† 12. Nov. i Frederiksberg. (Børn og Svigerbørn).

Keller, Vilhelm Theodor Emil, Justitsraad, Bogholder ved den kgl. Civilliste, R. af D., † 29. Oct. i Kbhn. (Hustru: Frederikke K., f. Hillebrandt. Børn).

Kellner, Helga Camilla Pauline Juliane, f. Petersen, Capitain A. Kellners Hustru, † 12. Nov. i Kbhn.

Keyper, Frederik Leopold Johan, Oberstlieutenant i Ingenieurcorpset, R. af D. og Dbm., † 30. Oct. i Kbhn., f. 1. Marts 1832. (Hustru: Emmely K., f. Simmelkjær).

Kieler, Charlotte Birgitte, f. Lund, Enke efter Provst H. F. F. Kieler, † 28. Dec. i Aarhus, f. 11. Dec. 1815. (Døttre: Josephine Møller, f. K., Caroline Schytte, f. K.).

Kier, Edvard Emil, Apotheker i Viborg, † smstds. 6. Febr., 57 Aar gl. (Sødskende).

Kierumgaard, Adamine Louise Sophie, f. Gorm, fhv. Sognepræst C. Kierumgaards Hustru, † 23. Febr. i Kbhn., f. der $^{16}/_{8}$ 1819.

Klein, Carl Edvard, Provst, Sognepræst til Bregninge paa Ærø, † der 29. April, f. 21. Jan. 1820 i Stubbekjøbing. (Hustru: Louise K., f. Hansen).

von Kløcker, Jenny, Frøken, overordentlig Stiftsdame i Vallø, † 12. Febr. i Kbhn., f. $^{5}/_{4}$ 1820. (Søster: Olive von K.).

Knauer, Helene Sophie Margrethe, f. Hingelberg, Enkefrue, † 22. April i Kbhn., 72 Aar gl. (Børn og Svigersøn: Redactionssecretair H. Chr. K., Cæcilie Nielsen, f. K., Præst L. V. Nielsen).

Knudsen, Marie, f. Riepche, Enke efter Sognepræst K. P. Knudsen til Blegind og Hørning, † 18. Juni i Blegind, f. 6. Oct. 1820 i Hamborg. (Datter: Selma Sveinbjørnsson).

Knudsen, Otto Gustav Jacob Christian Thomas *Edmund* Africanus, Høiesteretsassessor, Borgerrepræsentant, R. af D. og Dbm., † 17. Sept. i Kbhn., f. 13. April 1828 i Tripolis. (Hustru: Betty K., f. Malling. Børn).

Knuth, Johan Sigismund, Greve, Eier af Store Grundet, † 30. Oct. i Kbhn., f. 5. Oct. 1823. (Børn).

Koch, Anna Petrea, f. Holst, Branddirecteur B. G. Kochs Hustru, † 9. Oct. i Hjørring.

Koch, Carl Johan, Cand. jur., fhv. Folkethingsmand og fhv. Eier af Trudsholm, † 6. Marts i Kbhn., f. $^{19}/_{2}$ 1819 paa Frijsenborg. (Hustru: Oline K., f. Møller).

Koch, Hertha Elisabeth, Frøken, † 31. Juli paa Vemmetofte, 21 Aar gl. (Fader: Etatsraad P. F. K.).

Koefod, Sørine Christiane Jacobine, f. Zoffmann, Enke efter Læge G. V. Koefod, † 10. Sept. i Kbhn., f. 29. Juli 1829 i Fredericia. (Børn).

Koefoed, Georg Daniel Antonius Krieger, Cand. polit., Eier af Bakkegaard i Præstø Amt, † 27. Marts i Mentona, f. $^{13}/_{10}$ 1848 i Viborg. (Moder: Augusta K., f. Lillienskjold).

Kolthoff, Johanne Marie, f. Swane, Dr. theol. E. W. Kolthoffs Hustru, † 24. Febr. i Kbhn., f. der $^{8}/_{9}$ 1816.

Koss, Karen Marie, f. Andersen, Enke efter Kammerassessor, Toldcontrolleur Koss, † 14. Juni i Kbhn., f. 15. Mai 1805 paa Frederiksværk.

Krabbe, Frantz Carl August Georg, Capitain, † i Sept. i Itzehoe, f. 5. Jan. 1812.

Kraft, Antonette Elisabeth, f. Juel, Enke efter Landmand Niels Frederik Kraft, † 8. Sept. i Frederiksberg, 81 Aar gl. (Datter: Sophie Olsen).

Krag, Frederik, Fabrikant, Cand. pharm., † 7. Febr. i Aalborg, 64 Aar gl. (Hustru: Anna K., f. Thorchelsen),

Krag, Maurits Gotthold, tidligere Eier af Munkemølle og Directeur i Fyens Stifts Sparekasse, fhv. Landsthingsmand, † 17. Marts i Odense, f. der

⁶/₁ 1796. (Børn, Svigerbørn og Børnebørn).

Krag, Sophie Vilhelmine, Conventualinde i Vemmetofte, † 9. Aug. i Frederiksberg, 83 Aar gl. (Søster: Henriette K.).

Krag-Juel-Vind-Frijs, Frederik Julius, Greve, Besidder af Baroniet Juellinge, Khr., fhv. Landsthingsmand, R. af D., † 14 Sept. i Kbhn., f. 28. Aug. 1821. (Hustru: Benedicte K.-J.-V.-F., f. Comtesse Reventlow. Børn).

Kragh, Anna, f. Jørgensen, Enke efter Regimentsdyrlæge Kragh, † 17. Marts i Kbhn., 71 Aar gl. (Søn: Capitain af Generalstaben F. K.).

Kragh, Sophus Andreas August, Kasserer i Kbhns. Hovedkasse, † 19. Jan. i Kbhn. (Hustru og Datter: Ida K., f. Breede, Elna K.).

Kranold, Anne Marie, f. Christiansen, Conferentsraad og Amtsforvalter Kranolds Hustru, † 16. Jan. i Odense.

Krarup, Henriette, f. Manniche, Enke efter Kammerraad N. B. C. Krarup, † 21. Oct. i Kbhn., f. 20. April 1808 i Hammel Præstegaard. (Børn).

Krarup, Jens Vissing, Cand. pharm., fhv. Eier af Stenvad Mølle, † 20. Marts i Frederiksberg, f. 1807. (Søstre: Christine Øllgaard, f. K., Frederikke Krarup, f. K., Johanne Friis, f. K., Balthazarine Sveistrup, f. K.).

Krause, Johan Herman, Brolægningsentrepreneur, † 17. Jan. i Kbhn., næsten 78 Aar gl. (Hustru: B. E. F. K.).

Krenchel, Oline Clausine, f. Hornemann, Enke efter Commandeurcapitain H. E. K., † 14. Jan. i Kbhn., f. ¹⁷/₉ 1823 i Slagelse. (Børn og Svigerbørn).

Krenchel, Valdemar, Dr. med., Øienlæge, R. af D., † 19. Marts i Kbhn., f. der ¹⁸/₃ 1844. (Hustru: Sophie K., f. Simony og Søn).

Krogh, Juliane Marie, Frøken, † Natten mellem 11. og 12. Marts paa Primkenau i Holsten. (Sødskende).

Krogh, Valdemar Ludvig, Proprietair, † 19. Aug. paa Kronborg Ladegaard ved Helsingør. (Hustru: Sophie K., f. Dencker, og Børn).

Lacoppidan, Hans Johan Georg Adolph, fhv. Overlærer ved Næsgaard Landbrugsskole, R. af D., † 12. Jan. i Frederiksberg, f. ⁴/₉ 1811 i Svendborg. (Hustru: Karen L., f. Friederichsen).

Langballe, Carl Christian, Kjøbmand, † 4. Sept. i Aarhus, f. 25. Juli 1805 i Veile. (Børn).

Langkjær, Ditlev Monrad Jensen, Cand. phil. og Lærer, † 9. Juli i Kbhn., 65 Aar gl. (Hustru: Vilhelmine L., f. Lous).

Lanng, Edgar Rosenørn, Architekt, † 20. Aug. i Frederiksberg, f. 6. Marts 1850 i Nyborg. (Forældre: Overlæge C. L., Marie Louise L., f. Rosenørn).

Lanzky, Axel Valdemar, Capelmusicus, dec. med Fortjenstmedaillen i Guld, † 30. April i Kbhn., f. ¹⁹/₅ 1825. (Børn).

Larsen, Bona Nikoline, f. Rønne, † 29. Dec. i Haarslev, f. 14. April 1830. (Fader: N. Rønne).

Larsen, Hans Christian, Handskefabrikant, † 20. Jan. i Kbhn.

Larsen, Ludvig, † 13. Juli i Kbhn., f. 10. Sept. 1868. (Forældre: Overretsassessor E. F. L., Maria L., f. Martensen).

Larsen, Peter Christian, Sognepræst til Høve og Flakkebjerg, † 31. Oct., f. 17. Marts 1837 i Aarby. (Hustru: Julie L., f. Lauritzen).

Larssen, Jens, dansk Viceconsul i Malmø, Skibsekviperingshandler, fhv. Skibsfører, † 22. Dec. i Malmø, 66 Aar gl. (Hustru, Børn, Svigersøn: Augusta L., f. Kjær, Olaf L., Otto L., Oda Nielsen, f. L., Martinius Nielsen).

Lassen, Frederik Severin, Justitsraad, fhv. Revisor i Justitsministeriet, † 25. Dec. i Kbhn., 78 Aar gl.

Lasson, Dorthe Marie, f. Christensen, Boelsmand J. C. G. Lassons Hustru, † i Jan. i Nørklit, f. 7. Sept. 1854.

Laub, Ernestine Deichmann, f. Linnemann, Enke efter Sognepræst H. J. T. Laub i Langaa paa Fyen, † 20. Sept. i Kbhn., f. 13. Febr. 1827 i Veile. (Børn).

Leerbeck, Carl Christian, Cand. phil., † 19. Sept. i Kbhn., 20 Aar gl. (Moder: Olivia L.).

Lehmann, Erasmine Henriette, f. Fog, Etatsraad og fhv. Toldkasserer J. C. J. Lehmanns Hustru, † 20. Aug. i Kbhn., f. 23. Juli 1810.

Lembcke, Thies Hans Jørgen, Capitain, Toldcontrolleur, Dbm., † 9. Oct. i Aalborg, f. 7. Marts 1824.

Lendorf, Christian Gottfried, fhv. Tømmermester, † 17. Juli i Kbhn.. 79 Aar gl. (Hustru: Maria L., f. Rangel. Børn og Svigerbørn).

Lerche, Christian Albrecht, Greve, Besidder af Grevskabet Lerchenborg og Eier af Aggersvold, Kammerherre, fhv. Landsthingsmand, C. af D. og Dbm., † 10. April i Kbhn., f. 3. April 1830. (Hustru: Cornelia L., f. Tillisch, Børn).

le Sage de Fontenay, Elise, f. le Sage de Fontenay, Sognepræst Frits Fontenays Hustru, † 7. Sept. i Søby Præstegaard, f. 5. Sept. 1844.

Leschly, Peter Magnus, kgl. Bogholder paa St. Croix, † der, anm. $^{10}/_{12}$ af Broderen, Capitain M. L.

Leth, Lars Balslev, fhv. Sognepræst til Horne, † 18. Juni i Faaborg, f. 14. Decbr. 1796 i Svanninge. (Hustru: Hanne L., f. Bredsdorff).

Levetzau, Frederikke Juliane Margrethe Sophie Auguste, Stiftsdame paa Vallø, † i Oct., anm. $^{9}/_{10}$, f. 11. Febr. 1817.

Levetzau, Vilhelmine Frederikke Lucie, Conventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster, † der 20. Febr., f. $^{15}/_{1}$ 1807. (Søster: Johanna Marie Wahl, f. L.).

Licht, Carl Christian August, Capitain, Slotsforvalter paa Kronborg, Dbm. og R. af D., † der 1. Sept., f. 1810. (Hustru: Eleonore L.).

Licht, Marcus Philip Wilhelm de Fine, Oberst, C. af D. og Dbm., † 13. Mai i Kbhn., f. 14. April 1821. (Hustru: Dorthea de F. L., f. Kjeldsen).

Lier, Anton Christoffer, Particulier, † 30. Juli i Kbhn., 74 Aar gl. (Hustru: Henriette M. L.).

Lind, Arnoldine Vilhelmine, Frøken, † 3. Marts i Kbhn. (Broder: Oberst El. L.).

Lind, Ingeborg Mariane Caroline, Frøken, Datter af afdøde Etatsraad, Dr. med. J. G. Lind i Viborg, † 24. Febr. i Frederiksberg. (Broder: J. H. L.).

Lind, Jens, fhv. Sognepræst til Hvidbjerg og Lyngs, R. af D., † 1. Sept. i Struer, f. 30. Oct. 1800 i Naur. (Børn).

Lindahl, Hans Jacob, Cand. jur., fhv. Eier af Skjerrildgaard i Jylland, fhv. Folkethingsmand, † 30. Oct. i Frederiksberg, f. 15. April 1812 i Lemvig. (Slægtning: Elise Engelbrecht, f. Baadsgaard).

Lintrup, Lorentz, fhv. Sognepræst til Seden og Aasum paa Fyen, † 21. Aug. i Frederiksberg, f. 15. Mai 1810 i Rønne. (Hustru: Augusta L., f. Hintze. Børn og Børnebørn).

Lipke, Alexis Christian, Portraitmaler, † 5. Dec. i Kbhn., f. der 9. Marts 1819. (Hustru: Vilhelmine L., f. Reeh).

Lund, Johanne, Frøken, † 5. Nov. i Bogense. (Søster: Josephine Langkilde, f. L.).

Lundt, Søren Bregenholm, fhv. Sognepræst til Tolk og Nybøl i Angeln, Districtsforstander i Kbhn., † der 29. April, f. 19. Marts 1811 i Aalborg. (Hustru og Datter: Christine L., f. Prahl, Helga L.).

Lyneborg, Frederik Ferdinand, Capitain, Toldassistent, † 2. Mai i Hillerød, 73 Aar gl.

Lystrup, Sofus Christian, Sognepræst til Liunge og Braaby, † 17. April

i Liunge Præstegaard, f. 12. Nov. 1852 i Aalborg. (Hustru: Johanne L., f. Galster).

Lütken, Cecilia Marie, f. Leuning, Enke efter Sognepræst O. D. Lütken, † 8. April i Nykjøbing p. F., f. 19. Juli 1796 i Kbhn. (Børn).

Lützen, Niels Saaby, fhv. Gaardfæster i Halsted Tvede, † 25. Sept., 82½ Aar gl. (Brodersøn: F. L. paa Christianssæde).

Lützow, Frantz, Tobaksfabrikant, † 5. Aug. i Flensborg, f. 7. April 1822.

Læssøe, Viggo Olvar, † 3. Oct. i Galten Præstegaard, 31 Aar gl. (Forældre: Sognepræst C. F. L., Elisa L., f. Pingel).

Lønholt, Jacob Hansen, Værftslieutenant, Dbm. og R. af D., † 22. April i Kbhn., 67 Aar gl. (Hustru: Cathrine L., f. Holynsky. Børn og Svigersøn).

Løser, Emil Conradt, Capitain og Bogtrykker, † 17. Marts i Kbhn. (Hustru: Marie L., f. Driefer. Børn og Svigerbørn).

Løvendal, Roger van Bangemann-Huygens, Greve, † 15. Mai i Bournemouth i Syd-England, f. 5. Mai 1805.

Løwensøn, Anna Frederikke, f. Hansen, Enke efter Capitain C. F. Løwensøn, † 22. Oct. i Kbhn., f. 21. Marts 1814. (Børn: Blanche L., Voldemar L.).

Løvmand, Frederikke Elisabeth, Frøken, † 27. Febr. i Kbhn., f. 29/7 1801. (Søster: E. Mariager).

Maaløe, Carl Ludvig Valentin, Cand. pharm., Forvalter ved Fyens Stifts Sparekasses Laanecontor, † 19. Jan. i Odense, 47 Aar gl. (Hustru: Marie M., f. Urban Hansen).

Madsen, Carl, Agent, Kjøbmand i Roskilde, † der 29. Oct., 63 Aar gl. (Sødskende).

Madsen, Marie Ernestine Laurentze, f. Gamel, Oberst i Artilleriet Emil Madsens Hustru, † 8. Febr. i Frederiksberg.

Malling, Ove, Amtsforvalter, Cancelliraad, Cand. jur., R. af D., † 8. Jan. i Roskilde, f. 2/8 1821 i Kbhn (Hustru: Betzy M., f. Sletting, og Børn).

Mansa, Jacob Henrik, Oberst, Kartograf, C. af D. m. m., † 5. Juni i Kbhn., f. 8. Juni 1797 i Hillerød. (Børn).

Marcher, Hans Christian Frederik, Cand. phil., Skriver i Udenrigsministeriet, Gaadeforfatteren s-r., † 16. Jan. i Kbhn., 60 Aar gl. (Søster: Conradine Sick, f. M.).

Markussen, Anna, f. Rosing, Enke efter Sognepræst M. til Dalby og Tureby, † 10. Aug. paa Turebyholm.

Matthiessen, Nicolai Edvard August, fhv. pract. Læge i Hellebæk, † der 10. Marts, f. 7/11 1814 i Kbhn. (Hustru: Henriette M., f. Hjorth. Børn).

Mau, Jens Christian Edvard Theodor, fhv. Sognepræst til Farum og Værløse, fhv. Landsthingsmand, R. af D. m. m., † 4. Aug. i Kbhn., f. 10. Oct. 1808 i Odense.

Mehl, Louise Vilhelmine, Frøken, Datter af afdøde Provst M. i Raklev, † 21. Jan. i Grundfør Mølle.

Meichinger, Johan Daniel, Kammerassessor, † 20. Jan. i Kbhn., 80 Aar gl. (Hustru: Ellen Johanne M.).

Melchior, Dorothea, f. Henriques, Enke efter Etatsraad Moritz G. Melchior, † 16. Febr. i Kbhn., 62 Aar gl. (Børn).

Meyer, Oswald Marie Gravensten, afsk. Capitain af Fodfolket, R. af D., † 3. Aug. i Frederiksberg, f. 9. Febr. 1828. (Hustru: Marie M., f. Hecquet).

Meyn, Tekla Mathilde Felicia, f. Lindeblad, Læge N. Meyns Hustru, † 13. Jan. i Esbønderup, f. 10/8 1846 i Skartofte i Skaane.

Michaelsen, Vilhelmine Augusta, f. Jansen, Enke efter Justitsraad J. P. Michaelsen, † 16. Aug. i Frederiksberg, f. 1. Sept. 1816. (Børn).

Moltke, Adam *Friedrich* Adamson, Greve, fhv. Regjeringspræsident,

C. af D., † 10. Febr. i Kiel, f. 17. April 1816.

Moltke, Frederikke Elisabeth, Comtesse, † i Pløen 30. Nov., f. 25. Dec. 1807. (Brodersøn: Greve og Bankfuldmægtig Ferdinand M.).

Moltke, Rosalie, f. Hennings, Enke efter Khr. A. G. Greve Moltke til Espe og Bonderup, † 20. Mai i Kbhn., f. 23. Mai 1801.

Mortensen, Mads, Dampmøller, † 22. Sept. i Kbhn., 61 Aar gl. (Hustru: Jensine M., Børn og Svigerbørn).

Müller, Niels, fhv. Sognepræst til Albæk og Voer, R. af D., † 25. Marts i Randers, f. 14/12 1801 i Nykjøbing p. F. (Hustru: Magnine M., f. Homann).

Mumme, Hans Peter, fhv. Lærer ved Odense Skolevæsen og Cantor ved St. Knuds Kirke, hist. Forfatter, Dbm., † 21. Mai i Odense, f. 25. Mai 1801 i Nordby. (Børn).

Munch, Hermann Peter, Cand. phil., † 15. Juli i Helsinge. (Hustru: Agnes M., f. Jensen, og Børn).

Muus, Carl Augustin Høffding, Cand. theol., fhv. Universitetsbibliothekar i Würzburg, † 27. Juni i Kbhn., f. 20. Marts 1796 i Skjelby i Sjælland. (Børn).

Mylius, Sigismund Wolf Veith, Kammerherre, Besidder af Stamhuset Rønningesøgaard og det Mylius'ske Fideicommis, † 2. Juni paa Rønningesøgaard, f. 12. Sept. 1823. (Hustru og Børn).

Mynster, Frederik Ludvig, Godsforvalter paa Bødstrup, Literat, † 23. Dec. paa Emilsminde pr. Slagelse, f. 2. Dec. 1811 i Kbhn. (Døttre: Constance M., Marie M., Caroline M.).

Møller, Christian Frederik, Provst, Sognepræst til Stenløse og Fangel, † der 18. Juli, f. 26. Juni 1815 i Kbhn. (Børn).

Møller, Hans Jørgen, fhv. Procurator i Middelfart, † 10. Febr. paa Ladegaard ved Haderslev, næsten 88 Aar gl.

Møller, Johannes Gotthilf, fhv. Sognepræst til Dalby og Stubberup, † 28. Juni i Fredericia, f. 28. Nov. 1811 i Slagelse. (Hustru: Louise M., f. Müller).

Møller, Rasmus Johannes, Cand. phil., Søn af Digteren, Prof. Poul Møller, Lærer ved Communeskolerne † 22. Aug. i Kbhn., f. 12/6 1833. (Hustru: Emilie M., f. Petersen, og 2 Børn).

Nathan, Adolph, Pianist og Componist, † 19. Juli i Aalborg, f. 3. Decbr. 1814.

Nielsen, August Carl Nicolai, Branddirecteur, fhv. Eier af Endrupholm og Landsthingsmand, † 16. Jan. i Varde, f. 4/2 1809 i Kbhn. (Hustru: Henriette N., f. Meyer, og Børn).

Nielsen, Christian Ludvig, Sognepræst til Utterslev paa Lolland, † der 14. Jan., f. 29/6 1823 i Saxkjøbing. (Hustru og Børn: Erhardine N., f. Mønster, Gunvar Ingefred N., Dagmar Gyda N.).

Nielsen, Henrik Christian, fhv. Stiftamtmand i Ribe, fhv. kongevalgt Landsthingsmand, S. K. af D. og Dbm., † 19. Nov. i Ribe, f. 14. Dec. 1805 i Thisted. (Søn og Svigerdatter: Apotheker i Varde C. N., Marie N., f. Lautrup).

Nielsen, Johan Christoffer Schwarz, Sognepræst til Tostrup og Roum, † der 2. Juli, f. 1854. (Hustru: Thora S. N., f. Barth-Hagmark).

Nissen, J. Lorenz, fhv. Kjøbmand i Haderslev, † 24. Jan. i Kbhn., 71 Aar gl. (Søn: Grosserer Wilh. N.).

Norup, Rudolph, Premierlieutenant, † 25. Febr. i Kbhn., f. 1831. (Hustru: Amalie N., f. Wulff).

Nyegaard, Christenee Henrika, f. Nørup, Enke efter Kirkesanger og Forligelsescommissair N., † 13. Marts i Kbhn., næsten 86 Aar gl. (Søn og Svigerdatter: Lærer ved det kgl. Døvst. Institut A. C. N., Johanne N., f. Larsen).

Nyholm, Elisabeth Christiane Birgitte, f. Balvig, Enke efter Etatsraad S. F. C. Nyholm, † 30. Juni i Kbhn.,

f. 12. April 1813 i Nibe. (Børn, Børnebørn og Svigerbørn).

Nyholm, Henriette, f. Møller, Enke efter Forstraad og kgl. Skovrider J. G. Nyholm, † 21. Jan. i Kbhn., f. 20/7 1822. (Børn).

Nyssum, Carl Thomas, Procurator, † 23. Nov. i Frederiksberg. (Søster: Wilhelmine Baadstrup, f. N.).

Nørgaard, Margrethe Johanne, f. Sødring, Pastor emer. P. M. Th. Nørgaards Hustru, † 27. Mai i Frederiksberg, f. 24. Mai 1808 i Bergen.

Oehlenschläger, William Conrad, Kammerjunker, fhv. Intendant, Cand. jur., R. af D., † 8. Oct. i Kbhn., f. 19. Dec. 1814. (Søster: Marie Konow, f. Oehlenschläger).

Olivarius, Holger Christian, Grosserer, † 17. Dec. i Kbhn. (Hustru: Harriet O., f. Søderberg).

Olufsen, Hans Frederik Martin, Oberst, C. af D. og Dbm., † 7. Sept. under et Ophold paa Fredensborg, f. 8. Nov. 1815. (Hustru: Sophie O., f. Sommer).

Olsen, Ove Peter, fhv. Folkethingsmand, Skolelærer i Soderup, † der 3. Jan., f. 3/2 1821 i Kbhn. (Børn).

Olsen, Peter Engelhardt Theodor, Sognepræst til Seierø, † der 23. Juli, f. 30/8 1855 i Skjelskør. (Hustru: Emmy O., f. Christensén).

Ortmann, Juliane, f. Hastrup, Enkefrue, † 22. Jan. paa Hagestedgaard, f. 28/8 1824. (Datter og Svigersøn: Augusta Grevenkop-Castenskiold, f. Schmidten, H. Grevenkop-Castenskiold).

Otterstrøm, Henrik Johan, Kasserer ved Bankcontoret i Aarhus, Cand. jur., † 10. Dec. i Aarhus, f. 7. Juli 1830 i Viborg. (Hustru: Ida O., f. Leth. Børn).

Ovesen, August, Forpagter paa Høistrup, † der 29. Nov., 71 Aar gl. (Hustru: Julie O., f. Hoffmeyer).

Oxholm, Hilda Alphonsine Marie Françoise, Frøken, † 18. April i Kbhn., f. 6. April 1822. (Brødrebørn og Svigerinde).

Panum, Peter Ludvig, Dr. med., Professor ved Universitetet, C. af D. og Dbm. m. m., † 2. Mai i Kbhn., f. 19. Dec. 1820 i Rønne paa Bornholm. (Hustru: Hortense P., f. Hagen. Børn).

Paulsen, Tobias Andreas Frederik, Etatsraad, fhv. Overauditeur, R. af D., † 18. Dec. i Kbhn., f. 24. Oct. 1808 i Odense. (Hustru: Johanne Nicoline P., f. Andersen).

Pedersen, Petra Laurie Kathinka, f. Barfod, Overretssagfører Laurentius Pedersens Hustru, † 7. April i Kbhn.

Pedersen, William Izard, Commandeur, const. Udskrivningschef, R. af D. og Dbm., † 30. Oct. i Aalborg, f. 4. Juli 1829 i Philadelphia. (Hustru: Caroline P., f. Beitzel. Børn).

Petersen, August, Billedskjærer i Aarhus, † der 19. Marts, 62 Aar gl. (Børn).

Petersen, Constantin Lytthans, † 4. Jan. i Kbhn., 33 Aar gl. (Sødskende).

Petersen, Florentius, Premierlieutenant, † 21. Jan. i Aarhus, f. 21/4 1853. (Hustru: Sophie P., f. Knudsen).

Petit, Charles, fhv. dansk Consul i Lübeck, R. af D. og Dbm., † 7. Juni i Teplitz, 74 Aar gl. (Broder: Justitsraad E. P.).

Petzold, Johan Carl Emil, fhv. Skovrider, † 28. Dec. ved Skjelskør, 73 Aar gl. (Børn)

Philipsen, Elisabeth Birgitte, f. Schøller, Skibsfører S. A. Philipsens Hustru, † 29. Sept. i Kbhn.

Pio, Anna Hulda Petrea, Frøken, Datter af afdøde Krigsraad J. Pio, † 11. Jan. i Kbhn., 61 Aar gl. (Sødskende).

Plum, Claudine Vilhelmine, Conventualinde i Brødrene Petersens Jomfrukloster, † 4. Juli i Kbhn., 83 Aar gl. (Administrationen for Klosteret).

Poulsen, Christian Marinus, Dr. phil., fhv. Jernbanedirecteur, fhv. Folkethingsmand og Medlem af Rigsraadet, R. af D. og Dbm., † 20. April under et Ophold paa Skov-

huset ved Silkeborg, f. 14. Marts 1818 i Aalborg. (Hustru: Anna P., f. Aschehoug).

Povelsen, Jean Pierre Cadet Supiot, yngste Søn af afdøde Etatsraad og Godsinspecteur S. K. P., † 14. Juni i Sorø, 60 Aar gl. (Søster Emma P.).

Prahl, Anna Catharina Sophie, f. Mussmann, Enke efter Pastor F. C. Prahl i Boel, † 31. Jan. i Kbhn. (Børn og Svigersøn: Anton P., Christine Lundt, f. P., Pastor emer. S. B. Lundt).

Prahl, Samuel Jacob Nicolai, Hofjuveler, † 14. Marts i Kbhn., 84 Aar gl. (Hustru: Henriette P., f. Bjørch. Børn, Børnebørn og Børnebørnsbørn).

Prieme, Carl Christian Lorentz, Justitsraad, Læge, R. af D., † 3. Aug. i Frederiksberg, f. 28. Febr. 1812 i Kbhn.

Prosch, Victor Alfons Ferdinand, Professor, Lector ved Veterinair- og Landbohøiskolen, R. af D. og Dbm., † 28. Juli i Kbhn., f. der 25. Nov. 1820. (Hustru: Emilie P., f. Gram).

Puggaard, Rudolph Christopher, Grosserer i Kbhn., R. af D., † 9. Dec. paa sin Eiendom Hjuleberg i Sverig, f. 7. Jan. 1818. (Hustru: Signe P., f. Andréa. Børn).

von Qualen, Caroline, Frøken, Stiftsdame i Preetz, † 24. Mai paa Pederstrup pr. Naskov, $84^1/_2$ Aar gl. (Søster: Emma v. Q.).

Raabye, Frederik Læssø Schleppegrell, Toldassistent, † 9. Marts i Kbhn. (Hustru: Thora R., f. Gleerup, og Børn).

Raasløff, Andreas Frederik, Overretsprocurator, Exam. jur., † 15. April paa Sygehjemmet i Frederiksberg, $87^1/_2$ Aar gl. (Søn: Emil R.).

Rademacher, Niels Grønbeck, Landskabsmaler, fhv. Landmand, † 17. Mai paa Godset Penth pr. Wesenberg i Estland, f. 30. April 1812 i Nyborg.

Rander, Michael Nielsen, Bogholder ved Dragør Lodseri, Dbm. og R. af D., † 31. Marts i Dragør, 78 Aar gl. (Hustru: Frederikke R., f. Uhrich, og Børn).

Randrup, Mathias Schwartzkopf, fhv. Sognepræst til Thingsted, † 22. Marts i Kbhn., f. $^8/_2$ 1804 i Taagerup paa Lolland. (Børn).

Rasmussen, Johanne Christiane Elisabeth, f. Bøggild, Enke efter Pastor Th. Rasmussen til Rørby, † 26. Marts i Frederiksberg, 43 Aar gl. (Datter: Elisa R.).

Rasmussen, Niels, fhv. Landsthingsmand, Landvæsenscommissair, Gaardeier i Lisberg-Terp ved Aarhus, † der 16. Jan., f. $^{26}/_6$ 1820. (Hustru: Johanne R., f. Pedersen, og Børn).

Rasmussen, Rasmus, Sognepræst til Nørre Nebel og Lydom, † 25. Oct., f. 15. Oct. 1816 i Jordløse.

Rawert, Henriette Christiane, f. Bugge, Enke efter Etatsraad, Toldinspecteur O. J. Rawert, † 25. April i Kbhn., f. 1802.

Rée, Siegfried, Grosserer, † 16 Juli i Frederiksberg.

Reinhardt, Valdemar Holger, Havebrugscandidat og Assistent ved Valløs Stiftshave, † 23. Nov. under et Ophold paa Ourupgaard. (Fader: Etatsraad Fr. R.).

Reventlow, Eugen, Greve, Geheimeconferentsraad, Kammerherre, Herre til Altenhof og Glasau, fhv. dansk Gesandt i Berlin, S. K. af D. og Dbm., † 16. Nov. paa Altenhof, f. 27. Nov. 1798.

Riber, Peder, Provst, Sognepræst til Raarup, † der 9. Jan., f. $^{20}/_3$ 1817 i Lem Præstegaard.

Riis, Christian August, Cand. theol., fhv. Overlærer ved Søetatens Skole, † 29. April i Kbhn., f. 1826. (Søddskende).

Riis, Harald William, Postmester i Vordingborg, † der 26. Oct., 52 Aar gl. (Hustru: Helene R., f. Kiær. Børn).

Riis, Peter Vilhelm Sextus, Snedkermester, † 11. Jan. i Ribe, 31 Aar gl. (Forældre og Forlovede: Over-

lærer N. E. R., Caroline R., f. Lundholm, Marie Cloos).

Ring, Pauline Sophie Christine, f. Tønder, Proprietair H. Rings Hustru, † 17. Jan. paa Nørre Elkjær.

Ringberg, Peter August, Justitsraad, Godsforvalter paa Beldringe og Lekkende, Branddirecteur, † 10. Sept. paa Beldringe, 68 Aar gl. (Hustru: Charlotte R., f. Lautrup. Børn).

Rohde, August, Justitsraad, Amtsforvalter, R. af D., † 8. Marts i Hjørring, 58 Aar gl. (Hustru: Henriette R., f. Jøhnke, Børn og Svigerbørn).

Rohden, Christian Edvard, fhv. Bogholder, † 3. Marts i Kbhn., 70 Aar gl. (Sødskende: Ida R., August R.).

Rohmann, Cathrine Louise, f. Gøtzsche, Enke efter Provst Jørgen Lindegaard Rohmann, † 31. Oct. i Kbhn., f. 7. Juni 1811 i Jyderup. (Børn).

Rosenberg, Carl Frederik Vilhelm Mathildus, Dr. phil., Docent ved Universitetet, Cand. jur., † 3. Dec. i Frederiksberg, f. 2. Jan. 1829 i Skanderborg. (Hustru: Marie R., f. Bindesbøll).

Rosenkilde, Anna Christine f. Paasche, fhv. kgl. Skuespillerinde, Enke efter kgl. Skuespiller Adolph R., † 28. Mai i Kbhn., f. 26. Febr. 1827. (Svoger og Svigerinde: Georg R., Julie Sødring, f. R.).

Rosenkilde, Marie Cecilie, Conventualinde i Vemmetofte Kloster, † 7. Febr. i Kbhn., 74½ Aar gl.

Rosenkrantz, Amalie, Frøken, Conventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster, † der 30. Marts, f. $^{11}/_{1}$ 1794.

Rosing, Carl, fhv. Skolebestyrer i Horsens, † 21. Febr. i Frederiksberg, 77 Aar gl. (Døttre: C. Ditzel, f. R., A. Hansen, f. R.).

Rygaard, Hans Peter, fhv. Consul og Kjøbmand, Godseier, † 22. Juni i Kbhn., 80 Aar gl. (Hustru: Elise R., f. Andersen).

Røder, Martin Christian, fhv. Kasserer ved Frederiks Hospital, † 17. Febr. i Kbhn.

Rømeling, Rudolph, † 12. Juli i Leith, f. 6. Jan. 1839.

Rørdam, Conradine, f. Engelbreth, Enke efter Sognepræst og Dr. theol. H. C. Rørdam i Hammer, † 24. Juni i Frederiksberg, f. 22. August 1807 i Lydersløv. (Børn: Holger R., Skat R., Georg R., Emma Casse, f. R.).

Rørdam, Valdemardine Charlotte, f. Birkedal, Enke efter Pastor H. N. K. Rørdam, † 3 Juli i Ondløse, f. 18. Juni 1811 paa Aalebækgaard paa Møen. (Børn og Svigerbørn).

Røssing, Georg Ludvig Wilhelm, Oberst, Kammerjunker, R. af D., † 10. Oct. i Aarhus, f. 1818. (Hustru: S. R., f. Gjeding. Børn).

Sager, Hans Carl, fhv. Borgmester og By- og Herredsfoged i Rudkjøbing, fhv. Stænderdeputeret og Folkethingsmand, R. af D., † 23. Nov. i Kbhn., f. 21. April 1808 i Thisted.

Salomon, Nota, Stabslæge i Hærens Lægecorps, C. af D. og Dbm., † 20. Marts i Kbhn., f $^{21}/_{8}$ 1823 i Tønder. (Hustru: Augusta S., f. Tachau).

Salomonsen, Frederik Nicolai, Grosserer, † 10. Marts i Kbhn. (Hustru: Eva S., f. Wagner).

Salomonsen, Julie, f. Cohn, Enke efter Grosserer Benny Salomonsen, † 4. April i Kbhvn. (Børn: Agnes Bing, f. S., William S.).

Saxild, Cecilie Christine, f. Wilse, Dr. med. W. Saxilds Hustru, † 29. Oct. i Kbhn.,, f. der 15. Nov. 1829.

Saxild, Georg Christian, Etatsraad, Herredsfoged i Andst m. fl. Herreder, R. af D., † 29. Marts i Kolding, f. $^{1}/_{9}$ 1811 i Kbhn. (Hustru: Emma S.).

Saxtorph, Anna Frederikke Vilhelmine Margrethe, f. Gyllich, Enke efter Capitain H. Saxtorph, † 12. April i Kbhn. (Børn).

Schaffalitzky de Muckadell, Charlotte Caroline, Baronesse, Priorinde for Roeskilde adelige Jomfrukloster, † der 24. Aug., f. 11. Dec. 1832.

Schaldemose, Mathias Christian, Sognepræst til Assens og Kjærum, † 26. Juni i Assens, f. 30/10 1810 i Søby paa Fyen. (Børn: Emilie S., Niels S.).

Schimmelmann, Ernst Conrad Ditlev Carl Josef, Greve, Besidder af Grevskabet Lindenborg og af det Wandsbeck'skeFideicommis,preuss. Geheimeraad, † 2. Juli paa Ahrensburg ved Wandsbeck, f. 14. Mai 1820.

Schiødte, Axel Thorvald, Forlagsboghandler, † 8. Febr. i Kbhn., f. der 6/5 1840. (Fader: Capitain og Urtekræmmer Valdemar S.).

Schiødte, Jørgen Carl, fhv. Sognepræst til Store- og Lillefuglede, † 15. Dec. i Frederiksberg, f. 11. Marts 1806 i Kbhn. (Børn).

Schiørring, Jacob Scharschou, Agent, † 12. Jan. i Kbhn., 81 Aar gl. (Hustru: Marie Elisa Theodora S.).

Schiøtt, Juliane Marie, f. Ritto, Enke efter Architekt og Muurmester J. P. Schiøtt i Horsens, † 17. Sept. i Kbhn., 72 Aar gl. (Søn: Cand. mag. Jul. S.).

Schmidt, Ane Christine, f. Holm, Eierinde af Østergaard i Fyen, Enke efter Capitainlieutenant Schmidt, † 16. Dec., 83 Aar gl. (Svigersøn: Fr. Oldenburg).

Schmidt, Anton Sophus, Toldassistent, Exam. juris, † 22. Nov. i Kbhn., f. 9. Febr. 1822. (Sødskende).

Schmidt, Frederik Carl, Theaterdirecteur, † 17. Jan. paa Sygehjemmet ved Kbhn., 54 Aar gl. (Hustru og Søn: Annette S., f. S., Tycho S.).

Schmidt, Peter Poulsen, Forstander for Bøgildgaards Institut, Dbm. og R. af D., † 18. Marts paa Bøgildgaard, 87 Aar gl.

Schmidt, Søren Emil Wentzel, Kammerassessor, Fuldmægtig under Finantsministeriet, † 8. Nov. i Kbhn., f. 5. Marts 1830. (Hustru: Elisabeth S., f. Hygom. Børn).

Schouw, Fransisca Sara Sophie, f. Dons, Enke efter Cancelliraad C. M. Schouw, † 15. Marts i Kbhn. (Børn og Svigersøn: Albert S., Sara S., Fanny Siegel, f. S., Emma Jensen, f. S., Alexander Jensen).

Schreiber von Cronstern, Charlotte Louise Christine, f. von Varendorff, Enke efter Hofjægermester Gabriel S. v. C. til Nehmten og Marutendorff, † 8. Mai i Kiel, f. 7. Sept. 1802.

Schwartz, Augusta, f. Frels, Enke efter Kunstdreier J. G. Schwartz, † 8. Febr. i Kbhn., 93 Aar gl.

Schwensen, Victor Frederik Carl Christian Ludvig, Overretssagfører i Kolding, † der 7. April, f. 22. Marts 1835. (Hustru: Henriette S., f. Binger, og 3 Sønner).

Schæbel, Frederik Peter, Cand. pharm. og stud. med., † 10. Nov., 26½ Aar gl. (Forældre: Snedkermester Nicolai E. S., Marie S., f. Dinesen).

Schønheyder, Johanne Justine Sophie, f. Bloch, Commandeur G. Schønheyders Hustru, † 20. Aug. i Kbhn., f. 20. Juli 1819 i Viborg.

Schøning, Vilhelm Erhard Theodor, afsk. Oberst af Artilleriet, R. af D., † 4. Dec. i Kbhn., f. 7. Jan. 1814. (Sødskende).

Segelcke, Axel Rosenkrants, Brænderieier, † 4. April i Hjørring, næsten 60 Aar gl. (Hustru: Marie S., f. Schibsby).

Seidelin, Hansine, f. Hansen, Overretsprocurator A. P. Seidelins Hustru, † 19. Dec. i Kbhn., f. 28. Sept. 1835.

Sidenius, Christian, fhv. Sognepræst til Østofte og Bandholm, † 7. Mai i Frederiksberg, f. 8/9 1810 i Nykjøbing p. F. (Børn).

Silfverberg, Herman Axel August, pract. Læge, † 23. Juli i Kbhn., f. der 1. Nov. 1813. (Sødskende: Emma S., Emun S.).

Simonsen, Niels, fhv. Professor ved

Kunstacademiet, Historiemaler, R. af D. og Dbm., † 11. Dec. i Frederiksberg, f. 10/12 1807 i Kbhn. (Hustru, Børn og Svigerdatter: Anna S., f. Petersen, Georgine Juul, f. S., Bolette S., Simon S., Christine S., f. Svendsen).

Skibsted, Antonie Augusta, f. Schønheyder, Commandeur O. V. de Fine Skibsteds Hustru, † 23. Oct. i Kbhn.

Smith, Conradine, Frøken, fhv. Institutbestyrerinde, † 10. Nov. i Frederiksberg, 76 Aar gl. (Broderbørn: Overlærer Henr. S., Skoleinspecteur Soph. S., Anna Sandberg, f. S., Ida S.).

Smith, Ole Vorm, Borgmester i Lemvig, Herredsfoged og Skriver i Skodborg og Vandfuld Herreder, R. af D., † 27. Jan. i Lemvig, f. 30/8 1832. (Hustru: Marie S., f. Sørensen).

Snertinge, Niels Olsen, Capitain, Branddirecteur, Dbm. og R. af D., † 1. Sept. i Storeheddinge, f. 16. Marts 1823. (Hustru: Pauline S., f. Jensen).

Sommerfeldt, Albert Christian, pract. Læge, † 31. Aug. i Kbhn., f. der 20. Marts 1843. (Moder: Albertine S., Enke eft. Overlæge, Dr. med., S.).

Spang, Sophie Marie, Frøken, † 20. Marts i Sandby Præstegaard, 87 Aar gl. (Søstersøn: Sognepræst C. M. Kopp).

Spangenberg, Johan Christoffer, pens. Ritmester, † 4. Jan. i Kbhn., f. 1817. (Hustru: Gustafva S., f. Olsen).

Sparrewohn, Martin August, fhv. pers. Capellan i Skyum, † 29. Jan. paa Sindssygeasylet ved Aarhus, f. 1841. (Broder: pract. Læge Antonius S.).

Spärck, Sigvard, Handelslærer, exam. jur., † 9. Marts i Hjørring (Børn).

von Späth, Mathilde Nicoline Pauline, f. Michelsen, Kammerjunker og Toldforvalter W. v. Späths Hustru, † 10. Sept. i Kolding, f. 28. Oct. 1831.

Stabell, Flora Christine, f. Andersen, Enke efter Corpslæge Stabell, † 24. Nov. i Kbhn.

von Staffeldt, Charlotte Caroline Marie, f. Rømer, Enke efter Kammerjunker v. Staffeldt, † 29. Nov. i Kbhn., 80 Aar gl. (Døttre og Svigersønner: Nina Beck, f. v. S., Angl. Matthiesen, f. v. S., Pastor Vilh. Beck i Ørslev, J. P. Matthiesen).

Steenberg, Ove Matthias Frederik Hasselbalch, Sognepræst til Høielse og Lellinge, † 17. Nov. i Høielse, f. 9. Febr. 1818 paa Vallø. (Hustru: Caroline S., f. Raae. Børn).

Steenberg, Schack August, Justitsraad, fhv. Districtslæge i Grenaa, R. af D., † 27. Dec. i Frederiksberg, f. 5/9 1808 i Gjerlev. (Hustru: Cathrine S., f. Lemvigh).

Stein, Prebine Cathrine Dorothea, f. Saxtorph, Enke efter H. P. Stein, † 2. Dec. i Frederiksberg, f. 20. Sept. 1801. (Børn).

Stephensen, Oddgeir, Departementschef i Justitsministeriets 2det Departement, C.[1] af D. og Dbm., † 5. Marts i Kbhn., f. 27/5 1812 i Lagafelli paa Island. (Hustru: Vilhelmine S., Børn og Svigerdøttre).

Stockfleth, William Walker, Kammerherre, fhv. Amtmand i Haderslev Amt, Medlem af den grundlovgivende Rigsdag, C.[1] af D. og Dbm., † 9. Mai i Kbhn., f. 18. Oct. 1802. (Hustru: Thora S., f. Glahn. Børn).

Stricker, Vilhelm Carl Bernt, General, Generalinspecteur for Fodfolket, C. af D. og Dbm., † 26. Aug, i Kbhn., f. 6. Nov. 1817. (Hustru: Hedevig S., f. Bahneberg. Børn).

Stürup, Elisabeth, f. Byrsting, Consul Stürups Hustru, † 12. Oct. i Kbhn.

Svendsen, Frederik Gudmund Gram, stud. theol., † 10. Febr. i Store Fuglede Præstegaard, 21 Aar gl. (Moder: Caroline S., f. Andersen).

Svendsen, Julie Adelaide, f. Mørch, Enke efter Kammerraad, Møntmester G. W. Svendsen, † 21. Mai

i Kbhn. (Sønner: pract. Læge C. S., Møntmester C. A. S.).

Sylow, Sabine Dorothea, f. Herholdt, Enke efter Justitsraad, fhv. Byfoged i Korsør, Chr. Edv. Sylow, † 18. April i Roeskilde, f. 10. Juni 1807 i Kbhn. (Børn).

Syndergaard, Niels Christian, fhv. Brændeviinsbrænder og Raadmand, R. af D., † 20. Mai i Kbhn., 76 Aar gl. (Søster: Louine Kragh).

Søborg, Hendrik Andreas Ferdinand, Mægler, fhv. Skuespiller ved Casino og ved Provindstheatrene, † 12. Mai i Aalborg, f. 10. Decbr. 1818. (Hustru og Søn).

Søeborg, Sara Hansine Dorothea Christine, f. Lønstrup, Pastor emer. H. Søeborgs Hustru, † 2. Febr. i Kbhn., f. $^{17}/_{8}$ 1818 i Frederikshavn.

Sørensen, Andrea, f. Faurschou, Enkefrue, † 8. Febr. i Aarhus, 70 Aar gl. (Svigersøn: Alfred Baumgarten).

Taaffe, Theodor Christian, Provst, Sognepræst til Kjeldby paa Møen, † der 21. Marts, f. $^{23}/_{8}$ 1824 i Kbhn. (Moder: Cathrine Greiersen).

Tang, Maria Elisa (Molly), f. Fenger, Enke efter Etatsraad A. E. M. Tang til Nørre Vosborg, † der 5. Febr., f. $^{16}/_{4}$ 1807 paa Christianshavn.

Techt, Axel Thorvald, Capitain, R. af D., † 12. Marts i Pedersborg ved Sorø, f. 1815. (Hustru, Døttre og Svigersøn: Helene T., f. Holst, Marie T., Emma Hansen, f. T., Richard Hansen).

Teisner, Adolphine Charlotte, f. Leschly, Enke efter Forstraad Teisner, † 6. Mai i Kbhn. (Børn og Svigerbørn).

Tersling, Hilmaria Cornelia Lorenze, Frøken, † 16. Marts i Mentona, f. $^{26}/_{1}$ 1822. (Broder: Oberst George T.).

Thaning, Georg, Cand. theol., † 31. Mai i Kbhn.. 79½ Aar gl. (Sødskende og Svigerinde: M. C. Bredal, f. T., Pastor emer. A. T., H. V. T., f. Tønnesen).

Thomsen, Jacob Nicolai Theodor, fhv. Sognepræst til Ørting og Falling, † 13. Dec. i Aarhus, f. $^{15}/_{9}$ 1815. (Hustru: Anna T., f. Tryde. Børn).

Thortsen, Emma Margrethe Elisabeth, f. Hansen, Ingenieurcapitain Axel Thortsens Hustru, † 14. Mai i Kbhn.

Thrane, Christiane Frederikke, f. Boeck, Enke efter Oberst Thrane, † 11. Mai i Frederiksberg, 85 Aar gl. (Søn: Justitssecretair Carl T.).

Thune, Edward, Etatsraad, Grosserer, fhv. Folkethingsmand, R. af D. og Dbm., † 8. Oct. i Kbhn., f. der 21. Marts 1810. (Hustru: Justine T., Børn og Svigerbørn).

Tiemroth, Sophie Elisabeth, Frøken, † 30. April i Frederiksberg, 41 Aar gl. (Forældre: Regjeringsraad Chr. T., Ch. M. T., f. Stricker).

Tranberg, Ingeborg Kirstine, f. Eilskou, Enke efter Borgmester og Byfoged i Ribe, Justitsraad H. G. Tranberg, † 18. Jan. i Kbhn.

Trap, Jens Peter, Geheimeconferentsraad, fhv. Cabinetssecretair, Dr. jur., Ordenssecretair, S. K. af D. og Dbm. m. m., † 21. Jan. i Kbhn., f. $^{19}/_{9}$ 1810 i Randers. (Hustru: Malvina T., f. Hoskjær).

Treschow, Andrea Bjørn, f. Rothe, Enke efter Kammerherre F. V. R. Treschow til Brahesborg, † 23. Nov. i Kbhn., f. 3. Juni 1814. (Børn).

Treschow, Caroline, Frøken, † 4. Mai i Castellamare i Italien, f. 1. Juli 1868. (Forældre: Khr. C. A. T. til Brabesborg, Sophie T., f. Comtesse Rantzau).

Trolle, Christian Adam, fhv. Bundtmager, † 15. Jan. i Kbhn., 72 Aar gl. (Hustru: Dorthea T., f. Ramm).

Tryde, Ane Cathrine Elisabeth, Frøken, Datter af afdøde Pastor J. A. Tryde til Gimlinge, † 7. Febr. i Kbhn., 92 Aar gl.

Tullinus, Axeline, f. Kehlet, Enke efter

Districtslæge C. A. Tulinius, † 29. Nov. i Kbhn., 81 Aar gl. (Børn).

Tutein, Peter Adolph, Hofjægermester, Eier af Marienborg paa Møen, fhv. Stænderdeputeret, fhv. Folkethingsmand, Cand. jur., C. af D., † 16. Juli paa Marienborg, f. 10. Decbr. 1797 i Kbhn. (Hustru: Anna T., f. Eckard).

Tuxen, Georg Emil, Commandeur, fhv. Navigationsdirecteur, C. af D. og Dbm., † 21. Sept. i Frederiksberg, f. 11. Decbr. 1814 i Kbhn. (Hustru: Andrea T., f. Meyer. Børn og Svigerbørn).

Tuxværd, Jørgen Henrik, Justitsraad, fhv. Toldkasserer, R. af D., † 20. Oct. i Kbhn., henved 81 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).

Tørsleff, Ulrikke Christiane. f. Tolstrup, Enke efter Pastor J. R. Tørsleff, † 20. Juni i Kbhn., f. $^{10}/_{12}$ 1806 i Skanderborg. (Søster: Marie Elisabeth T.).

Ulrich, Anna Marie Rebekka, Frøken, † 8. Juli i Tornby Præstegaard, 77 Aar gl. (Broder: Pastor emer. H. F. U.).

Ulrich, Kirstine Marie, Frøken, † 27. Nov. i Haslev. (Brodersøn: Carl J. U.).

Unna, August, Cand. phil., dansk Consul paa Havaii Øerne, † der 8. April, c. 55 Aar gl. (Broder: Arnold U. i Helsingør. Hustru).

Ussing, Otto Algreen-, Contoirchef i Justitsministeriet, Kammerjunker, R. af D. og Dbm., † 2. Dec. i Frederiksberg, f. smstds. 26. Juni 1835.

Ussing, Rudolph, Revisor ved det Forenede Dampskibsselskab, † 3. Mai i Kbhn., f. 12. Mai 1818 i Ribe. (Fætter: Professor J. L. U.).

Waagepetersen, Ludvig Lorentz Mozart, Capitain og Hofviinhandler, R. af D. og Dbm., † 25. Febr. i Kbhn., f. $^{22}/_{10}$ 1814. (Hustru: Mathilde W., f. Schram).

v. Warnstedt, Ferdinand, fhv. dansk Regjeringsraad i Holsteen, R. af D., † 4. April i Lybæk, 63 Aar gl.

Wedell-Wedellsborg, Anna Caroline Marie, f. Hansen, Enke efter Baron Carl W.—W. til Nebelgaard, † 25. Mai i Dalbyover Lægebolig, f. 11. April 1816. (Børn).

Wegener, Frederikke Malvina Theone, f. Plesner, Enke efter Sognepræst J. J. S. Wegener i Halsted paa Laaland, † 28. April i Kbhn., f. 18. Dec. 1818. (Børn).

Weilbach, Johannes, Amtsforvalter i Randers, Cand. jur., R. af D., † 11. Sept. i Kbhn., f. 20. Aug. 1816. (Hustru: Fritze W., f. Hedemann. Børn).

Weiss, Ludvig Michael, svensk-norsk Viceconsul, Kasserer i „Sparekassen for Horsens og Omegn“, R. af D., † 17. Nov. i Horsens, c. 65 Aar gl.

Wellmann, Carl Wilhelm, pract. Læge ved Lundby Station, † der 23. Mai, f. $^{15}/_{6}$ 1842 i Kbhn. (Hustru: Mathilde W., f. Krebs. 3 Børn).

Welsch, Johan Martin, pens. Artillericapitain, Dbm., † 24. Dec. i Frederikshavn, $78^{1}/_{2}$ Aar gl. (Søn og Svigerdatter: V. F. W., Marie W., f. Berg).

Wenck, Heinrich Theodor, General à la suite, Overveiinspecteur, fhv. Jernbanedirecteur, C.[1] af D. og Dbm. m. m., † 21. Nov. i Kbhn., f. 24. Oct. 1810 i Burg paa Femern. (Hustru: Waller W., f. Pacht. Børn).

Wenck, Johannes Theodor, Translateur og Assistent ved de sjællandske Statsbaner, † 17. Jan. i Kbhn. (Forældre: General H. W., W. W., f. Pacht).

Wennerwald, Calla Ludovica, f. Rongsted, Landskabsmaler E. Wennerwalds Hustru, † 5. Aug. i Kbhn., 19 Aar gl.

Werner, Jean Robert, Lieutenant, † 24. Juli i Kbhn., 59 Aar gl. (Hustru: Sophie W.).

Verner-Lassen, Lars Frederik, Pianofortefabrikant, † 12. Oct. i Kbhn., 63 Aar gl. (Søn: Cand. jur. Christian V.-L.).

Wernich, Petrine, f. Saxtorph, Enke efter Postmester i Sønderborg A. S. Wernich, † 1. Mai i Flensborg, f. 5. Nov. 1793 i Høirup. (Børn).

Wessel, Viggo Fernando, † 5. Juni i Kbhn., 17¼ Aar gl. (Forældre: Premierlieutenant J. F. V. W., Louise W., f. Bauditz).

Westergaard, Anders Verner, Intendant, † 13. Jan. i Fredericia, 62 Aar gl. (Hustru: Christine W., f. Demant, og Børn).

Whitte, Michaeline Wilhelmine Caspare, Frøken, † 1. Dec. i Kbhn., 81 Aar gl. (Justitsraad og Bibliothekar C. Bruun).

Wiberg, Johanne Mariane Eveline, f. Petersen, Sognepræst J. E. Wibergs Hustru, † 28. Marts i Østbirk Præstegaard, f. 22/1 1833.

Viborg, Karsten Friis, Dr. phil., fhv. Sognepræst i Slagelse, fhv. Folkethingsmand, † der 22. Mai, f. 25/4 1813 i Frederiksberg. (Døttre: Rigmor V., Gunhilde V.).

Wildenradt, Hedevig Jensine Constance, f. Rodenburg, Enke efter Capitain C. M. Wildenradt, † 9. Nov. i Kbhn., f. 10. Juli 1834. (Forældre: Oberst R., C. R., f. Skeel. 3 Døttre).

Wilkens, Frederik Georg Theodor, Landinspecteur, † 6. Nov. i Fredericia, 58 Aar gl. (Sønner: Carl W., Wiggo W.).

Willemoes, Kirstine, f. Hansen, Enkefru, † 14. Nov. i Kjøng, 100 Aar og 4 Maaneder gl. (Døttre: Frederikke Pfaff, f. W., Nielsine W.).

Wilse, Jacob Cecilius Peter, Lieutenant, † 17. Sept. paa Lungholm ved Rødby, f. 4. Juli 1835.

Wilstrup, Albert Johannes, Exam. jur., fhv. Fuldmægtig paa Grevskabet Langelands Godscontoir, † 11. April i Frederiksberg. (Forældre og Forlovede: Etatsraad J. W., Amalie W., Fanny Buchhave).

Winding, Hans Cramer, pract. Læge, † 27. Nov. i Kbhn., f. 21. April 1812 i Bølling. (Hustru: Marie W., f. Aarss).

Wineken, Anna Sophie, f. af Gyldenfeldt, Overretssagfører Otto Winekens Hustru, † 29. Aug. i Kbhn., f. 4. Nov. 1852.

Winkel, Adolph Nicolai, Eier af Dybvad i Vendsyssel, Cand. jur., fhv. Stænderdeputeret, † 14. Dec., f. 28. Sept. 1809 i Aalborg. (Hustru: Oline W., f. Roulund. Børn).

With, Nicolai Rasmus, pract. Læge, † 27. Juli ved Badestedet Ramløsa i Sverig, f. 6. Sept. 1833. (Svigerfader: Postmester A. Andrup i Lemvig).

Wissing, Hansine Christine Marie, f. Valeur, fhv. Redacteur H. Wissings Hustru, † 4. Sept. i Viborg efter 45 Aars Ægteskab, f. 21. Jan. 1813.

Wolgehagen, Thomasine, f. Godt, Eierinde af Kjeldkjær, Enke efter Cand. theol. H. H. Wolgehagen til Kjeldkjær, † der 28. Jan., næsten 74 Aar gl.

Worsaae, Jens Jacob Asmussen, Dr. phil., Kammerherre, Museumsdirecteur, fhv. Cultusminister, S. K. af D. og Dbm. m. m., † 15. Aug. under et Besøg paa Hagestedgaard, f. 14. Marts 1821 i Veile. (Hustru: Jacobine W., f. Grevenkop-Castenskiold).

Vosbein, Albert Hasler, fhv. Proprietair, † 17. Aug. i Lyngby ved Kbhn., 79 Aar gl. (Hustru: Nicoline V., f. Hübner).

Wrisberg, George Frederik Gerhard, afsk. Capitain, † 17. Jan. i Kbhn. (Sødskende).

Wulff, Julius, Grosserer, † 24. Febr. i Kbhn. (Hustru: Pauline W., f. Grum).

Würtzen, Emilie Henriette, f. West, Enke efter Pastor Würtzen, † 1. Marts i Kbhn., f. der 10/1 1803. (Datter og Svigersøn: Anna Hansen, f. W., F. Hansen).

Zacho, Rasmus, Gaardeier i Pederstrup ved Kolind Station, † der 10. Jan., 90 Aar gl., f. 6/10 1794. (Hustru: Marie Z., f. Mønsted).

Ziemer, Hansine Beate, f. la Cour, Enke efter pract. Læge Ziemer i Svenborg, † 29. Nov. i Frederiksberg, f. 27. Oct. 1819 paa Møllemosegaard. (Døttre og Svigersønner: Frederikke Hansen, f. Z., Sine Møller, f. Z., Axel Hansen, Jacob Møller).

Zinck, August Georg Ludvig, Syngesouffleur ved det kgl. Theater, † 31. Oct. i Kbhn., 54 Aar. (Hustru: Josephine Z., f. Lund).

Zinn, Johan Frederik, Handelsbogholder, † 22. Sept. under et Ophold paa Laaland. (Moder: Regitze Z., f. Giødwad).

Øberg, Julius Adolph, fhv. Uhrmager, † 19. Jan. i Kbhn., 67 Aar gl. (Hustru: Marie Ø., f. Juel, og 2 Sønner).

Ørsted, Amalie Frederikke Unner, f. Jacobæus, Sognepræst S. V. Ørsteds Hustru, † 11. Jan. i Magleby Præstegaard ved Storehedinge, 52 Aar gl., f. 18/9 1832 paa Island.

